Remsey Zoltán MDK

Vihar Balassagyarmaton, olf.

Mücsarnok 1924 február-március

Remsey Zoltán:

135. Az alkohol, olajf. --- --- 2000 kor.
136. A hiuság, olajf.--- --- --- 1000 „
137. Önarckép, tanulmány --- 500 „
138. Tavasz, olajf. --- --- --- 500 „

Ropalotafela. 29.l.

11762.

lovon, hóna alatt lándzsával,
telt puzdrával van ábrázolva.
tan.
ildung
Commendanten in Ofen.
d VIZIER
ey Leonhardt Loschge.
ei 28:9:27:9cm.

4
58

Ka 1

Megalakult Bécsben a Német-Magyar Társaság

Bécs, március 7.

Ünnepélyes keretek között hétfőn este az osztrák tartomány fővárosában megalakult a német-magyar társaság. A társaság elnöke *Glaise-Horstenau* miniszter lett. Az alakuló ülés a bécsi állami operház császártermében folyt le, miután díszelőadás keretében az operaházban előadták a *„Margarethe"* dalművet. Magyar részről az alakuló gyűlésen *Darányi* Kálmán, a képviselőház elnöke, *Teleki* Mihály gróf földmívelésügyi miniszter, *Zsindely* Ferenc államtitkár, *Mecsér* Endre képviselő és *Sztójay* Döme berlini magyar követ vett részt. Az osztrák kormány képviseletében *Seyss-Inquart* birodalmi helytartó vett részt az ülésen, amelyen rajtuk kívül még jelen voltak: *Van den Venne* bécsi magyar főkonzul, *Rochira* olasz főkonzul és *Jamai* japán főkonzul.

KÉPZŐMŰVÉSZET

A Spirituális Művészek Szövetségének jubiláris kiállítása

Teljesen különböző stílusú, egyéniségű és törekvésű művészek egyesültek tizenöt esztendővel azelőtt „spirituális" jellegű mozgalomba, amelynek egyetlen feszítőereje volt akkor az ellenállhatatlan szabadulási vágy a naturalizmus szellemellenes, földhözkötött materializmusa ellen. Azóta ezek a művészek nagyrészt egymástól élesen eltérő utakon járnak és ha a Nemzeti Szalon termeit járjuk, tulajdonképpen meg sem tudjuk a történeti előzmények ismerete nélkül érteni, hogyan kerülnek ilyen békességesen egymás mellé impresszionista, kubista, expresszionista, szürrealista, neoklasszikus és még más különböző irányok képviselőinek a művei.

Az elindulás tiszteletreméltó volt, az akkori demonstráció érthető és jogos, ma azonban érzésünk szerint már túlnőtte a kereteit ez a tizenöt év előtti kezdeményezés. Amilyen divergáló a célkitüzés, ugyanolyan feltünően egyenetlen a munkateljesítmény értéke is. Láthatunk itt már kialakult, letisztult mesterműveket, bátor és értékes kezdeményezéseket, kátyúba jutott álforradalmiságot és óvatos falmelletthaladást is.

Ebből az annyira különböző anyagból nehéz kiemelnünk a továbbmutató értékü müveket, mégis megkíséreljük, hogy rámutassunk a nagy szellemi elődnek és ősnek, *Gulácsy* Lajosnak két megrázóan drámai olajfestményére, a gödöllői iskola és közelebbről Nagy Sándor nyomdokain járó *Remsey* Jenö és az időközben elhúnyt *Remsey* Zoltán, továbbá a puha, laza színfoltokban gondolkodó *Náray* Aurél, az olasz quatrocento áhitatos csodálatába elmerülő *Czene* Béla és *Czene* János, az impresszionista technikát becsületes középszerüséggel müvelő *Alberth* Ferenc, *Szendy* Arisztid, *Hepke* Elemér, *Sárkány* Lóránd, *Dukai-Takách* Jenö festményeire.

Álomszerü, ködösen imbolygó, a spiritualizmust a spiritizmussal összecserélő metapszichikai ábrándképeket kergető, fantaszta víziókban élő művészek csapartjába sorolhatjuk *Domján* Józsefet, *Ajkelin* Lajost, *Kapussy* Györgyöt, *Molcri Mészáros* Dezsöt és a szobrászok között *Krivátsy* Miklóst.

A szobrászi részből messze kiemelkedik *Ungváry* Lajos, akinek a müköbe vésett, *Tavasz* cimü kompoziciója egyike az utóbbi évek legerőteljesebb, leghódítóbb szépségü, plasztikailag legtisztábban megmintázott szobrászati müveinek. Fiatalság, üdeség, erö és harmónia árad ebből a mestermüből és finom jellemzökészség Ungváry másik munkájából, a gipszbe mintázott leányfejből. Komoly, elmélyülö egyéniség *Eösze Seemann* András és biblikus egyszerüség és tiszta áhitat szól hozzánk *Kósa* Mária plasztikai anyagából épügy, mint anyagszerü hatású fa- és linoleummetszeteiből.

TÓTH DÉNES

Magas fixszel és jutalékkal

keresztény előfizetésgyüjtőket felveszünk

Jelentkezés: VIII., Rökk Szilárd-utca 4. sz., reggel 8—9 óráig

Szenzációs fordulat Spanyolországban:

Miaja tábornok békét akar kötni Franco kormányával

A párisi kommunisták lapja szerint az angol és a francia kormány készitette elő a madridi puccsot

Madrid, március 7.

Az új kormány megalakulása alkalmából Miaja rádióbeszédet mondott. „Kezünkbe vettük Spanyolország sorsának irányitását" — mondotta többi között. — Semmi ellenállással sem találkoztunk. Nem hiszem, hogy tévednék, ha azt állítom, hogy a nép óhajának tettünk eleget, amelynek jó ideje nem volt már olyan kormánya, amely megértette volna kívánságait. A továbbiakban kifejtette, hogy csak a politikai szenvedélyek és a vérontás elkerülésének vágya akadályozta meg őket, hogy előbb átvegyék a kormányzást. Meg vagyunk elégedve azzal a segitséggel — folytatta —, amelyet a hadseregtől kaptunk. Békét akarunk s reméljük, hogy a háború befejeztével Spanyolország új felvirágzásnak örvendhet.

Kommunistaellenes az új madridi kormány

Páris, március 7.

A spanyol köztársasági fővárosban, Madridban, Miaja tábornok vette át a hatalmat. A tábornok engedett Casado tábornok felszólításának és megalakította az úgynevezett nemzetvédelmi kormányt. A köztársasági haderő egyes tagozatai egymásután jelentik be Miaja tábornoknak, hogy hajlandók őt támogatni. Igy elsőnek a köztársasági légihaderő fogadott engedelmességet Miajának.

Miaja tábornok kiáltványt intézett a köztársasági kormányzat alatt álló területek lakosságához. A kiáltványban hangoztatja, hogy kormányzata kommunistaellenes lesz, ellenben számit az anarchisták támogatására.

Közép-Spanyolország minden részéből Madridba érkeznek a városok és községek vezetői, hogy felajánlják támogatásukat a Miaja-kormánynak. Madridban a rend fenntartását is katonai csapatok látják el. Mindenütt katonai járőrök vannak s a bankok előtt is katonai őrszemek helyezkedtek el. A katonaság a polgári lakosság semmiféle csoportosulását nem tűri. A kommunistapárt madridi székházát katonai csapatok szállták meg.

A bizertai kikötőben internálják a köztársasági flottát

Madrid, március 7.

Kedden a hajnali órákban végleg megalakult a Miaja-kormány és pedig a következőképen: miniszterelnök: *Miaja* tábornok, külügyminiszter: *Besteiro*, nemzetvédelmi miniszter: *Casado* tábornok, belügyminiszter: *Carillo* tábornok, igazságügy- és propaganda: *Sanandrez*, közmunkaügy: *Valles*, gazdaság- és pénzügy: *Marian*, közoktatás és egészségügy: *Del Rio*.

Az eltávolított kormány tagjai közül Negrin volt miniszterelnök és Del Vayo volt külügyminiszter, továbbá a volt kormány másik négy tagja útban van Toulouseból Páris felé, ahová kedden reggel érkeznek meg.

Tuniszból ideérkezett jelentések szerint a bizertai hadikikötőben megtörtént minden előkészület arra, hogy a *kedden délelőtt oda befutó köztársasági spanyol flottát internálják. La Bonne* tuniszi francia főbiztos elhalasztotta szemleútját, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye. A főbiztos *Délt*uniszba akart utazni. A bizertai kikötőt teljesen elzárják, *nehogy a hadikikötőbe menekülő spanyol köztársasági hajók legénysége és bizonyos tuniszi körök között érintkezés jöhessen létre.*

Páris, március 7.

A legújabb madridi események, *Negrin* és barátainak szökése és a *Miaja-kormány* megalakulása a francia lapok egy részének meggyőződése szerint *a spanyol polgárháború közeli befejezését jelenti.*

Párisban általános az a vélekedés, hogy az új köztársasági kormány csak azért alakult meg, hogy békét kössön Franco tábornokkal.

A jobboldali *Jour* úgy értesül, hogy *Casado* tábornok egyik megbízottja a mult héten Párisban járt és tárgyalt *Azana* közben lemondott köztársasági elnökkel és Martinez *Barrio* cortes-elnökkel. *Miaja* és *Casado*, a lap szerint, úgy látják, hogy abban az esetben, ha a kommunista befolyást kiküszöbölik, *becsületes békét tudnak kötni Francóval.* A lap beszámol végül arról is, hogy *Gandia köztársasági spanyol kikötőbe befutott egy angol cirkáló, hogy fedélzetére vegye a köztársasági vezetőket, akik Közép-Spanyolországból el akarnak menekülni, ha megtörténik a nemzetiek bevonulása.*

A kommunista *Humanité* közvetve megerősíti a *Jour* értesüléseit. *A lap sikraszáll Negrin mellett és támadja az új Miaja-kormányt.* A kommunista lap vastagbetűs felírásában a következőket írja: *„Londonban és Párisban készitették elő az államcsinyt a köztársasági Spanyolország ellen. London és Páris meg akarja törni a köztársasági ellenállást. Ugyanezt akarja az új madridi kormány is."*

A jobboldali *Figaro* szintén úgy látja, hogy *Spanyolországban küszöbön áll a béke megkötése.* A lap figyelemreméltónak tartja, hogy az új köztársasági kormányban helyet foglal *Benteiro* is, aki egyike azoknak a kevésszámú szociáldemokratáknak, akik már régóta a békét akarják.

London azonnali fegyverletételt ajánl a Miaja-kormánynak

London, március 7.

Az angol sajtó nagyrésze *sürgősen tanácsolja az új spanyol köztársasági kormánynak a fegyverletételt.* A *Times* vezércikkében hangoztatja, hogy a *Miaja-kormány* megalakulása jó átmenet a békekötés felé. A jelenlegi helyzetben nem kell attól tartani — irja a lap —, hogy a köztársasági vezérek élete fegyverletétel esetén veszélyben forogna. Természetesen *ez nem jelentheti azt, hogy közkegyelemben részesitsenek olyan büntevőket, akik Katalóniában február 7-én, tehát közvetlenül a nemzetiek bevonulása előtt, lemészárolták Teruel püspökét és negyvennégy túszt.* Az angol és francia kormány, a lap szerint, a nemzeti spanyol kormánynál közbenjárt azoknak a köztársasági spanyoloknak az érdekében, akik meggyőződésük miatt a nemzeti spanyol hatóságok börtöneibe kerültek. *Franco tábornok meg is igérte, hogy mérsékletet tanusit.* A vezércikk végül újabb felszólítást intéz a madridi nemzetvédelmi tanácshoz, hogy *tegye le a fegyvert.* A fegyverletétel a túlerővel szemben — hangoztatja a lap — sohasem jelenthet becstelenséget s *Madrid katonai helyzete valóban reménytelen.*

Lispe olajtermelése elérte a napi harminc vagónt

Csonkamagyarország szükségletének körülbelül felét fedezi már a lispei olajmező

Lispe, március 7.

Az European Gas and Electric Company lispei telepén hétfőn üzembehelyezték a XI. számú kutat, amelynek kiképzésével most készültek el. *A lispei olajmező termelése ezzel elérte a napi harminc vagónt, Lispe tehát most már a csonka ország szükségletének körülbelül felét fedezni tudja.* Ezt a tekintélyes olajmennyiséget kilenc kút szolgáltatja; az eddig lemélyitett tizenegy kút közül az I. és VII. számú kutak nincsenek bekapcsolva. Az I. számú volt tudvalevőleg az eredeti kutató-fúrás, ez szolgáltatja jelenleg a fúrógarniturák üzembentartásához szükséges földgázt, annak kiképzése termelési célokra csak későbbi időpontban fog megtörténni. A VII. számú kút a többinél kisebb mennyiségü olajat adott és meglehetősen távolesik a medence központjától, ezért azt egyelőre kikapcsolták.

Ezen a héten elkészül Lispén a XII. számú mélyfúrás, folyamatban van a XIII. és XIV. számú fúrás is. Lispén tehát háro mamerikai Rotary-rendszerü fúróberendezéssel, az előre kidolgozott programnak megfelelően folyik a munka. Amennyiben ezentúl is zavartalanul dolgozhatnak tovább, amire természetesen minden remény megvan, *a termelés gyors emelkedésére lehet számitani.*

Az újnéppusztai vasútállomásra tervezett új, nagyteljesítményü olajvezeték elkészült, most már csupán a nyomáspróbák vannak hátra, hogy a vezeték üzembehelyezhető legyen. Ezeket a próbákat a legközelebbi napokban megkezdik és *előreláthatólag két-három hét mulva üzembehelyezik a huszonhárom kilométer hosszú vezetéket.*

Az amerikai vállalat magyarországi kutatásainak világhirü vezetője, *Papp* Simon dr. főbányatanácsos, főgeológus, egyébként hosszabb tanulmányútra indul Amerikába. Newyorkon át először Oklahomába, azután Texasba utazik, hogy megtekintse a legújabb fúróberendezéseket, olajszállító felszereléseket és általában a legújabb amerikai eljárásokat. Foglalkozik Papp Simon dr. a földgázkutatás és termelés problémáival is. Tanulmányútja az előkészitett tervek szerint *körülbelül három hónapig fog tartani.*

BÉCSI VÁSÁR

1939. március 12-től 19-ig

60% kedvezmény a német vasútvonalakon. 33⅓% kedvezmény a magyar vasútvonalakon
Vásárlátogatók 600.— márkáig felármentes hitellevelet igényelhetnek

Társasutazások útlevél nélkül

Felvilágosítás és vásárigazolvány minden IBUSz utazási irodában, a Német Birodalmi Vasutak Idegenforgalmi Irodájában, Budapest, IV., Váci-utca 1—3. Telefon: 180—229 és a Bécsi Vásár kirendeltségénél, Budapest, VI., Andrássy-út 28., Telefon: 119—156, valamint a Bécsi Vásár főelárusító helyén MER utazási irodában, Budapest, IV., Vörösmarty-tér 1.

Petain tábornagy, Franciaország burgosi követe

ŐSZINTE ÜZENET

Irta: FELKAI FERENC

Mélyen tisztelt Uram — megkaptam levelét, amelyben csupa felkiáltójellel kottázott mondatokban, dühöngő stilusban tesz szemrehányást nekem, mert címemre beküldött cikkét nem továbbítottam lapunk főszerkesztőjéhez, holott cikke — mint írja — „közérdekű". Azt is írja, hogy bizonyára arra sem méltattam cikkét, hogy elolvassam, mert ha elolvastam volna, akkor a cikk azonnal főszerkesztőnk elé kerül és már régen meg is jelent volna.

Mélyen tisztelt Uram — én a cikket is és levelét is gondosan elolvastam. Őszintén megírom: levele sokkal egyénibb volt, mint a cikke, amely valóban nem került a főszerkesztő asztalára, de nem azért, mert nem olvastam el, hanem azért: mert elolvastam. Őszintén, röviden — de felkiáltójel nélkül — nem találtam közérdekűnek. Annál inkább közérdekűnek érzem nagybecsű levelére a válaszomat.

Mélyen tisztelt Uram, mielőtt cikkére érdemben válaszolnék, engedje meg, hogy figyelmeztessem arra, hogy Ön sem bízott cikkében, mert annak közlését a következőkkel akarta biztosítani: „Számos hazafias egyesületnek vagyok a tagja és széles körökben ismerik hazafias tevékenységemet." Úgy-e ezt méltóztatott írni? Mindenekelőtt tehát erre kell válaszolnom. Igyekszem az Ön kedvelt stílusához alkalmazkodni, röviden — és ezúttal felkiáltójellel zárva — válaszolom: a hazafiasság nem érdem, hanem kötelesség! A hazafiasság, a nemzeti érzés nem jogcím arra, hogy megostromolhassa — kizárólag ezen az alapon — bárki is erre való hivatkozással a szerkesztőségeket, kiadókat — kéziratokkal. Az egyesületi tagság tiszteletreméltó kötelességeket jelent és sokszor még tiszteletreméltóbb áldozatot igényel — de nem biztosít senkinek sem olyan jogot, amilyet Ön is imputál tagságainak. Mert, ha valaki csak azért gyüjti az egyesületi igazolványokat, hogy azokkal egyéni előnyökhöz jusson: azt abban a pillanatban ki kell zárni az egyesületekből, amely pillanatban erre rájönnek.

Egyik további mondatában azt írja: „Cikkemért a szokásos honoráriumból tíz százalékot elengedek." Ennek ellenében azonban elvárja, hogy: „Névaláírásomat kövér betűkkel szedjék! Ez a lapnak is érdeke!"

Erre a két mondatra is válaszoljak? Nem! Most már inkább a cikkre. Azt írja meg benne, — mélyen tisztelt Uram, — hogy a nemzetnek egységesnek kell lenni, mert még sok feladat vár reánk. Aztán azt, hogy népies szociálpolitikát kell folytatnunk, ha azt akarjuk, hogy boldogulljunk.

Mélyen tisztelt Uram — nagyon örülünk, hogy Ön is felismerte azokat az igazságokat, amelyeket Gömbös Gyula kormánya óta minden magyar kormány hirdet. De miért kell ezt a késői felismerést „kövér betűkkel" szedett névaláírással közölni olvasóinkkal? Az, hogy erre ön is rájött: szigorúan magánügy. Ön, mélyen tisztelt Uram, közérdekűnek találja. Ezen az alapon azonban az is „sürgős" és „közérdekű", ha megírja, hogy Budapest a Duna jobb- és balpartján terül el.

Mélyen tisztelt Uram — befejezem nyilt levelemet. Levelének bántó kitételére szelid, de őszinte megjegyzésem ez: ne kívánkozzon arra a területre, ahol akkor sem érne el eredményt, ha mindennap öklömnyi betűvel írják ki a nevét. Mert higyje el: nem azon múlik...

Az agrárélet legfontosabb, időszerű kérdéseiről tájékoztat a Mezőgazdasági Kiállítás

A március 22-én megnyiló országos mezőgazdasági kiállítás változatosságát és tanulságos voltát ez évben is nagy mértékben fogja emelni az *Országos Mezőgazdasági Kamara* kiállítása, amely egy nagy kiállítási csarnokot teljesen meg fog tölteni. Tanulságos anyagából kiemelkednek azok az adatok, amelyeket a magyar mezőgazdaság fejlődésének legutolsó 60 évéről fog bemutatni. Hasonlóképpen igen nagy érdeklődésre tarthatnak számot a magyar földbirtokpolitika elmult száz esztendejének adatai. A kamara kiállításának egyik csúcspontja lesz a felszabadult Felvidék gazdasági adatainak feltárása, már amennyire erre vonatkozólag ezideig megbízható statisztikai adatok egyáltalán rendelkezésre állanak. Az agrárolló alakulását, Magyarország külkereskedelmi mérlegét és a mezőgazdasági kivitel alakulását is bemutatja a Kamara. Ez utóbbinál összefoglalja és összehasonlítja *az agrárkivitel utolsó 5 évének adatait, amelyekből megállapítható, hogy az ú. n. tengelyhatalmak játszanak kimagaslóan nagy szerepet Magyarország agrárkivitelében.* Feltárja a kamara kiállítása a mezőgazdaság munkásviszonyait is és rávilágít a legfontosabb mezőgazdasági szociális kérdésekre. A kamara kiállításainak adatai sok tekintetben egészen újszerűek lesznek s ezért a komoly szakkörök előtt is nem csekély érdeklődést fognak kelteni.

mezőgazdasági könyvesbolt

Angyal D. kertészeti munkái. Sajtó alá rendezte Mahács Mátyás.

I. Gyümölcstermesztés I. rész	8.—
II. Gyümölcstermesztés II. rész	8.—
III. Zöldségtermesztés	5.—
IV. Gyümölcsismeret. Pomológia	10.—
A négy kötet egyszerre rendelve	20.—
Beke L.: A burgonya termelése és nemesítése	3.—
Bittera M.: Rét és legelő	4.—
Czapáry B.: Virágtenyésztés	8.—
Festetich P. gr.: A vadőr tudnivalói	3.—
Festetich P. gr.: A fácán és fogoly tenyésztése, óvása és vadászata	3.—
Grábner E.: A gabonafélék termesztése	1.—
Grábner E.: A gazdasági növények nemesítése	5.—
Gyárfás J.: A zöldtrágya és alkalmazása	2.—
Gyárfás J.: Sikeres gazdálkodás szárazságban. Magyar Dry-farming	4.—
Hasskó S. dr.: Háziállatok harcgázbetegségei és gázvédelme	3.—

Megrendeléseket utánvéttel, vagy az összeg előzetes beutalása ellenében forduló postával intézünk el. Ha ajánlott küldést kíván, 50 fillér beutalását is kérjük. Az utánvételes küldés 90 fillérrel drágítja a könyvet.

Pfeifer Ferdinánd (Zeidler Testvérek)
nemzeti könyvkereskedése
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5
Telefon: 18-57-30, 18-74-00.

Egyszer volt Angliában PULI-VÁSÁR...

Hogy lehet százezer pengőt keresni egy pulival a szigetországban

Hogy lehet százezer pengőt keresni? Elmondja: *Könyöt* László iparművész — reggelizés közben. Harminckétéves, tegnap este érkezett haza Londonból, ahol öt évig gyüjtötte a fontokat. Ugyszólván fillér nélkül érkezett meg az angol fővárosba, ahonnan most, mint gazdag ember tért vissza.

— *Hogy csinálta?*

Mosolyogva, remek étvággyal reggelizik. Sült szalonnát, teát, tojást, dzsemet. Tobzódik.

Üres zsebbel Londonban

— Hogy csináltam? Öt évvel ezelőtt ugyanebben a szállodában már arra gondoltam, hogy nekimegyek a Dunának. A főpincér *művészetszeretete* tette lehetővé, hogy — bár egyre nőtt az adósságom, — nem dobtak ki a szállodából. Egy reggel azzal a kérdéssel állított be hozzám, hogy nem volna-e kedvem Angliában szerencsét próbálni? Van a szállodában egy idős angol úr, aki szeretné, ha valaki hazakísérné. Az utóbbi időben szívrohamai voltak, nem akar egyedül nekivágni az útnak. Természetesen minden költség őt terheli — oda és vissza. Mire nem vállalkoztam volna? Mindenre. Két nap mulva indultunk. Az angol úr nagyon figyelmes, kedves volt. Utközben annyira megkedvelt, hogy a legmesszebbmenő támogatását igérte meg arra az esetre, ha egy-két évig Angliában akarok maradni. Boldog voltam, — sajnos, minden reménykedésemnek végeszakadt abban a pillanatban, amint Londonba érkeztünk. Az öreg urat szívszélhüdés érte és én a szokásos eljárás után, üres zsebbel vágtam neki a roppant városnak.

Lenyelte az utolsó falatot. Kínál, — rágyujtunk. Ugy szívta magába az első füsttömeget, mintha bort szippantott volna fel a lopón.

— Az első hónapokra nem szívesen gondolok vissza. Ténferegtem, loholtam, mindent megpróbáltam. Voltam kutyasétáltató, áruházban csomagoló, vakvezető. Amikor már annyira tudtam angolul, hogy felmerészkedtem egy kiadóhoz is, akkor már ismét megtaláltam magamat. Az első megbízást egy képeslapgyár adta. Hosszú hónapokig rajzolgattam, színeztem a képeslapokat. Abban az időben már rendesebb szobát béreltem és kosztra is jutott.

Kutyasétáltató, vakvezető...

— *Hogy gyült össze az első ezer pengő?*

Nevet.

— Az első ötezer.

— *Bocsánat.*

— A képeslapgyár három évvel ezelőtt elhatározta, hogy képeskönyvet ad ki karácsonyra. Hallottam a tervről, gondoltam egy nagyot és régi ötletemmel bekopogtattam az igazgatóhoz. Kész képeskönyvet mutattam be neki — rajzban. Lényege az, hogy egy fekete kis kutya — egy alföldi terelő puli — húsz oldalon keresztül elmondja élettörténetét — képekben. A képek alatt egy-egy sor szöveg volt. Természetesen az élettörténet keretében minden nagy világeseményről, találmányról, tudományos eredményekről is ismertetést ad. Az igazgatónak megtetszett az ötlet. Megkötöttük a szerződést és én az első kiadásból ötezer pengőt kaptam.

— *Remek.*

A siker

— A pulinak óriási sikere volt. Megjelent képeslapokon is, — később már gipszfigurát is készítettek róla. Valóságos divat lett a pulim. Később már utánozták. Egymásután jelentek meg az állatfigurák, de egyik sem aratott olyan sikert, mint a puli. Egyiknek a *„szájába"* sem illet annyira a *„bölcsesség"*, mint az én pulimnak.

Mutatja a könyvet, lapokat, szobrokat. Valóban mulatságosak, kedvesek. Egészen más valami, mint a Miki egér, vagy a „Bonczó."

— *Meddig marad itthon?*

— Végleg. Szeretnék egy kis birtokot venni Pest környékén. Az én pulim megtette a kötelességét: *„több nincs benne."* Elmulik a „puli-láz" épp úgy, mint a divat. Nem forszirozom — és nem akarom, hogy elfogyjon a pénzem Angliában, ahol csak egyszer volt *„puli-vásár."* Nincs igazam?

— *De igen...*

F.

Ezerhatszázéves ókeresztény sírkamrát ástak ki Pécsett

Pécs, március 7.

Nagyjelentőségű ókeresztény lelet került napvilágra hétfőn délután a pécsi székesegyház előtti téren folyó ásatásoknál, ahol egy európai viszonylatban is egyedülálló *1600 éves ókeresztény sírkamrára bukkantak. Gosztonyi* Gyula mérnök, a munkálatok vezetője a leletről a következőket mondotta:

— Tegnap délután a székesegyház körül elhelyezkedő negyedik századbeli keresztény temetőnek egy újabb festett sírkamrája került elő a várplébániától keletre fekvő és részben feltárt hétkarájos ókeresztény templomban. A várplébánia pincéje alá nyuló részen a mult héten kezdték meg a feltárási munkálatokat. Itt vizsgálat alá vettem a pince folytatását alkotó és a székesegyház előtti tér alá nyuló részt. A föld eltávolítása után négyszögű alaprajzú, járható sírkamra déli és keleti falának részletei, valamint az ajtónyílás boltozata tűnt elő. A falakon dekoratív festés nyomai láthatók. Az eddigi megállapítások szerint a sírkamra megfelel a Pécsett 1780-ban feltárt és európai viszonylatban is egyedülálló festett sírkamra méreteinek. Ha tehát a feltevések nem csalnak, a most előkerült sírkamra *európai viszonylatban is egyedülálló.*

A leletet azonnal jelentették a Műemlékek Országos Bizottságának, ahonnan keddre várják a szakértőbizottság érkezését.

A világháború hősei

Két arany vitézségi érem története
1916 MARCIUS 8.

A kassai 5. honvédhuszárezred Wolhiniában harcolt. A huszárezred mellett a 11. lovas hadosztály vadászkülönitménye Galuziát támadta meg. A felfejlődés alatt orosz túlerők támadták meg a vadászokat és a honvédhuszárok is válságos helyzetbe kerültek. Bibó Dénes zászlós azonnal felismerte a helyzetet, kis szakaszával merészen előretört és széjjelverte az oroszokat. Vállalkozásával megmentette az egész csapattestet. Bátor fegyvertényéért az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

Egy évvel később ugyanezen a napon a székesfehérvári 17. gyalogezred az erdélyi gyimesi szoros közelében a Camuga völgyben harcolt. Lukács Sándor zászlós önként vállalkozott egy veszélyes feladatra és már-már sikerült vállalkozását végrehajtani, amikor súlyosan megsebesült és rövidesen hősi halált halt. Helyettese, Hiesz Géza hadapródőrmester fejezte be az általa kezdeményezett vállalkozást. Lukács Sándor ez alkalommal harcászatilag fontos megállapitásokat eszközölt és értékes adatokat sikerült megtudnia, a vállalkozásnak mindenben eleget tett. A hősi halt zászlós emlékét az arany vitézségi érem adományozásával örökitették meg.

Remsey Zoltán

Műcsarnok Gödöllő

1919 hadviselt műv. kiall

219, 222, 225

Haretéren vött -

1924. tav. kiall. 275

Stuckmeister V. 91.

Remsey Zoltán Péter

fertő szül. 1893. Bpest.

irod

Krück II. 423. l.

~~Arch. Ert. V. 36.~~

~~fejéregyházi V. 176.~~

Remscy foltar

Művészet

1917. 69 -

Dekorativ
felf. nuvez

Sarló bronzból VI. 17.

Ramsey Zoltán

Művészeti lexikon 669 l.

JUNIUS

19

Remsey Zoltán

1920. koll. Ezáll. a Kéve kiáll. Eretében.

215

Payne, A. H.

Charlottenburg. A. Carse rajza után.

Am.

108 x 166 mm.

K. 0. 50

Remsey Zoltán

Szekerek az úton
olaszt

Budapest székesfőv. Tulajd.

Bronzkori telep, vereckvári (vattinai)

VII. 164.

Remsey Zoltán

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 435

Remsey Zoltán

Vihar Balassagyarmaton
olajt

Budapest nékesfőv. tükajd.

~~Browakovi edenyvészlet IX. 74.~~

Remsey Zoltán

alakja

1911

Címük 1930. 87. l.

fordult,
d medaillonban. ~~s balra fordulva van~~
anak
rókájának fürtjei vállaira omlik,
em hord. ~~Nyak~~ Vertet visel és nyak kendőjének csipke végei
~~n öltözve~~. Felirata a kép alatt három

s EMANUEL D.G.
riae et Super: Pal: Dux, Comes Pal:
. Archi: Dapif: et Elector.

ei a vonalkeretnek 14·9: 11·7 cm.

531.

140/95 № 234.

Remsey Zoltán

a tanári ösztöndíj alap-
ból 60 K.

Értimisk 1911/12

25. l.

Debreczeni Kaszinó X. 163

Remsey

R. 2. *Zoltán*, festő, * Budapest 1893, † Gödöllő 1925 nov. 20 A gödöllői mű-Nemzeti Szalónban. Erőskontúrú, fres-vésztelep tagja volt Kiállításai vol-jában 1923. a Helikonban, 1924. a kószerű monumentalitásra törekvő, tak a Művészházban, a Kéve szalón-dekoratív festményei erősen stilizál-tak. Önarcképe és Viharos táj c olaj-festménye a Szépm. Múz.-ban, Szeke-rek az úton és Vihar Balassagyarma-ton a Székesfővárosi Múzeumban.

Ó-G. II. 357 l

Átvitel:

ÖNYVELÉS. Sárkány Pál Budapest, V., Törv. védve.
14. Napló. 1/2 Sziget-u. 11 Telefon: 90-3-70 Utánnyomás tilos.

…ztár

…APLÓ, 19 …… hóra …… oldal.

…lés	× ○	Jóváirás	Egyenleg r u	régi követel uj tartozik	régi tartozik uj követel	Konto-szám	A számla cso-portja	neve és a fél lakkelye
	9	10		11	12	13	14	15
		50.000·—	r u		50.000·—	0.		Áthozat v. Egyenleg
		2317·50	r u		2317·50	402	IV.	Árú eladás
		500·—	r u		500·—	1.	I.	Kovács János kb.
		1.000·—	r u		1.000·—	2.	I.	Szigeti Béla Baja.
		40·—	r u		40·—	501.	V.	Világitás
		25·—	r u		25·—	502	V.	Fütőanyag
—		100·—	r u		100·—	503	V.	Házlér
…—			r u	1.500·—		401.	IV.	Árúvétel
…—			r u	200·—		504.	V.	Személyzetfizetés
…—			r u	300·—		505	V.	Háztartás
			r u	[illegible]		[illegible]	II.	Forgalmiadó

† Remsey Zoltán

festő, volt Kève-tag

Kiáll. 1932/33. téli

kiáll. 60.

Remsey Zoltán

REMSEY ZOLTÁN / 1893 - 1925 / :
297. Szegény emberek. - Vizi., p. 20 x 27.4 cm.
Jelz.l.b.: " R. Z."

Kopp magyar 150 éve

MATTYASOVSZKY ZSOLNAY LÁSZLÓ/: 1885 - 1935 :/

216. Fiatal nő. - Vizf., p. 16.5 x 20.5 cm. Jelz.nélkül.

217. Vizparti táj. - Szin.rajz, p. 38 x 31 cm. Lent j.: Hagyatéki bélyegző.

MÁNYOKI ÁDÁM / 1673 - 1757 / :

218. Önarckép. - Biszterecseteléssel. - p. 34.5x45 cm.Jelz./?/ l.j.:Mányoky 1613.

MÁRK LAJOS / 1867 - 1942 / :

219. Női tanulmányfej. - C.rajz, p. 15.3 x

Remsey Zoltán

The Studio, London, 1925. ápr. képekkel

MDK

Remsey Zoltán

Megzavart orosz előörsök, temp.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

17 l.

MDK

Remsey Zoltán

Búcsuzó katona, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
18 l.

MDK

Remsey Zoltán

Revolució, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

17 l.

M.D.K.

Remsey Zoltán,festő

A Gödöllői társuláshoz csatlakozott,de önállóságát nem adta fel. 522.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A Képzőművészetek,a zene, a színház és a film.Minerva.1960.Bpest

Ramsey Zoltán

Gödöllői művészek képkiállításán Békéscsabán szerepelt.

M. 929. X. 3.

MDK

Remsey Zoltán

Kat Nagykőrös kiállitáson vett részt, 1926.

MOB Kvt. 2465.sz.

Remsey Zoltán

Kiállít a Spirituális Művészek Szövetsége kiállításán.

N.U.1939.III.5.

MDK

Remsey Zoltán

Hazatérők, of.

N.Szal. tav.tárl. 1922.máj.

MDK

Bonsey Zoltán

Imádkozó öreg nő, of.

Elnémult csatatér, vf.

Szabók a fronton, vf.

Kévé 12. kiáll. 1920. okt. M.Szal.
1s. 1.

MNK

Rossey Zoltán

Szadai részlet, of.

Napsütéses táj, of.

Tóparti magyar házak, of.

Néve 12. kiáll. 1920. okt. K.Szal.
lo. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Pihenő katona, tollkarc

Munkás család, "

Apotheozis, "

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.

lo 1.

Remsey Zoltán

kollekciója 1924. okt. a Spirituális Művészek Szövetségének – mely nek tagja – első kiállításán a Nemzeti Szalonban.

Katalogus (életv. nélkül)

~~Ár csontból X. 47~~

Remsey Zoltán

l.

A Mühorát

1923.52 l.

Galánta h. n. II. 174.

Remsey Zoltán

élete. koll.

Helikon

1923. ápr.

Remsey Zoltán

Bucsuzó katona, olaj
Égi üzenet, olaj
A jó Pásztos, olaj

Spiritualista művészek kiáll. Kemz.Szal.
1939. márc. 13 l.

MDK

Remsey Zoltán

A Nemzeti Szalonban bemutatkozó spiritualis művészek kiállitásán, egy biblikus tárgyú képe, Műteremben c.kis vázlata és egy kis tájképe.

B.L.: Spiritualis Művészek Szövetsége.

Világ,1924.okt.19.

MDK

Remsey Zoltan

Tizenegy művel vett részt a "KÉVE" Munchenben 1914-ben rend.kiállitasan.

Szablya János: A Kéve könyve.1916.VIII.k.

Remsey Zoltán

1916.-ban a Dobardon
teljesített katonai
szolgálatot.

A Kék Könyvel
1916. VIII. k.

hatalmas arany diszgombokkal szegélyezett gránátmin
ban, fején a dogék süvegével. A kép eredetiségét il
vélemények és én sem tartozom azok közé, akik go
megesküdnének a nagy velencei mester nevére, mégis
látható kétségtelen elrajzolások dacára — valószinün
az ő keze alól került ki. Nem kifogástalan fentartása
részleteiben igen jelentékeny festői kvalitások mutatkozn
a fehérkendőt tartó jobbkéz lágy mintázása és a lecsü
letesen finom megfestése. Viszont a szinezés unalmas
a jellemzés bágyadtsága sokat elvon ezek értékéből. E
gondolnunk, hogy a mester egy gyengén sikerült művé
ben. Igy is jól jártunk, mert a Szépművészeti Muzeu
nem dicsekedhetett a Tizian nevével. Sokkal vonzób
impozánsabb a vele egy teremben függő Lodi-i Madon
Boltraffio lombard mester, Lionardo kitünő tanitványá
ségen felül álló hitelességü alkotása, mely a gyermek
szent szüzet — a Sainte Vierge aux rochers mintájára
pén ülve mutatja be két szent és a kis Jézust imádó
gában. A fára festett kép, sajnos, teljesen lesikált és sok
állapotban került hozzánk, de azért még igy is nagy
fejlődése tetőfokára emelkedett olasz képirás szerkesz
Eredeti szineiből már alig élvezhetünk valamit, vonalv
lincselő ritmusa mégis mindenkor fel fogja nyitni a
Szépművészeti Muzeum egyik kedvencévé fogja ava
örvendetes — és minden fájdalmas mellékiz nélkül örv
rapodása a múzeumnak a bolognai Francesco Francia
(Mária gyermekével és férjével). Az eléggé épen mar
mintázott, meleg tónusokban tartott kép a mester egyik
tása működésének első feléből. Nem ily importáns, de
is szebb ugyanezen festő Krisztust a keresztfán feltü
melyet a formák lágyabb kezelése Francia érettebb
Ugyancsak Francesco Francia késői művészetével hozt
gyüjtemény 39. számu képét: Mária a gyermekkel, két v
ülve. Ennek a fölületesen modellált, üres szinekkel fest
ban aligha van köze a mesterhez, sőt inkább veszedel
azokhoz a remekművekhez, melyeket a mult század
német nazarénus festők készitettek a tizenhatodik száz

Remsey Zoltán

Kiállít

N. U. 932. XII. 20.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányute

. . . . . .

MDA

Remsey Zoltán

"Önportrait" festm.Repr.

Gyöngyösy 134.1.

Remsey Zoltán

Szathmáry Mihály:
Megemlékezések
Remsey Zoltánról.
Sajtó alá rendezte –. 16:r l
kép 16 l. Bp [1916]
Gent (2110)

862-Á-1909. szám.

A müemlékek országos bi

Elnökség

Hivatkozással a

számu megkeresésre a szilágyc

a hivatal által mult évi sze

tetes Cimnek megküldött 32467

10 drb szelvénnyel értékesités

469 korona 79 fillérről szerk

Remsey Zoltán

Helikon
1923. ápr. – máj. Eiáll –
koll. Eiáll.
Életrajz.

llva. Haja s szemöldöke fekete, szemes bajusza bar-
ének hüvelykúját kissé kivágott mellényébe
tja. Ingének s fekete kabátjának gallérjá
rövid s mellét a koronás arany érdem-
ben piros függöny lóg, melyen alól: „Pecz
hátán levő négy soros felirat szövege pedig

Frigyes
798 ban
1858 ban
adon.

ei 95:74 c/m.

858. April 7.

Remsey Zoltán

Ferto^n + 1925

U. 4131.

Szobotiszki áll. el. iskola

VI. 227

Remsey Zoltán

Műcsarnok Gödöllő

1912. tav. kiáll. 664

Anthropologici museum (Budapest)

VII. 244.

Remsey Zoltán

Magyar Művészet
1925 435

Klebelsberg Kuno gróf VI. 227

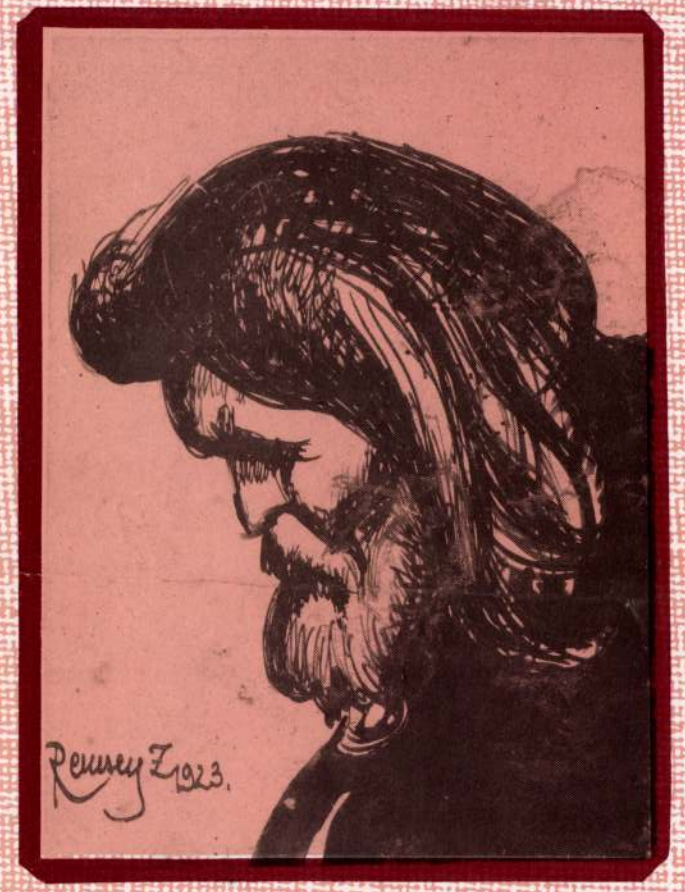

Remsey Zoltán: Öregember feje (1923)

Körösfői-Kriesch Aladár
Nagy Sándor
Remsey Jenő
Remsey Zoltán

Remsey Zoltán: A család (1922)

Remsey Zoltán: Pásztor (1914)

Remsey Zoltán: A repülő halála a Kárpátokban (1917)

REMSEY ZOLTÁN

Remsey Zoltán: Honfalanok vermszlása (1925)

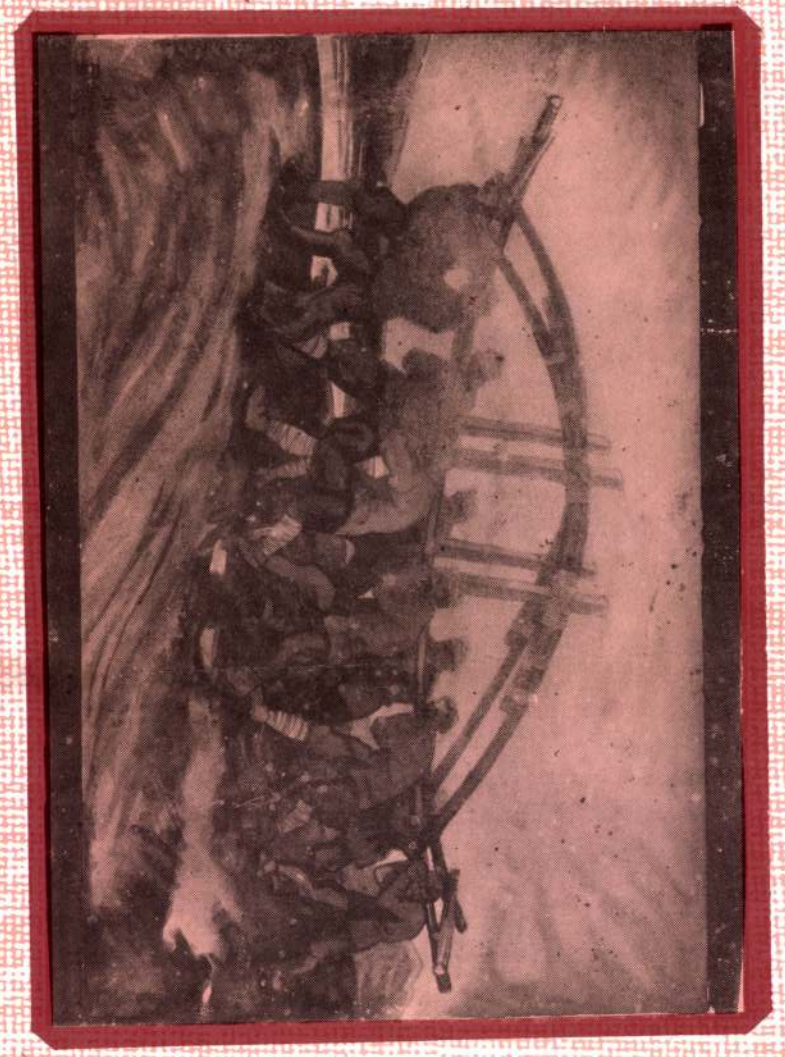

Remsey Zoltán: Honvéd hidépítők (1916)

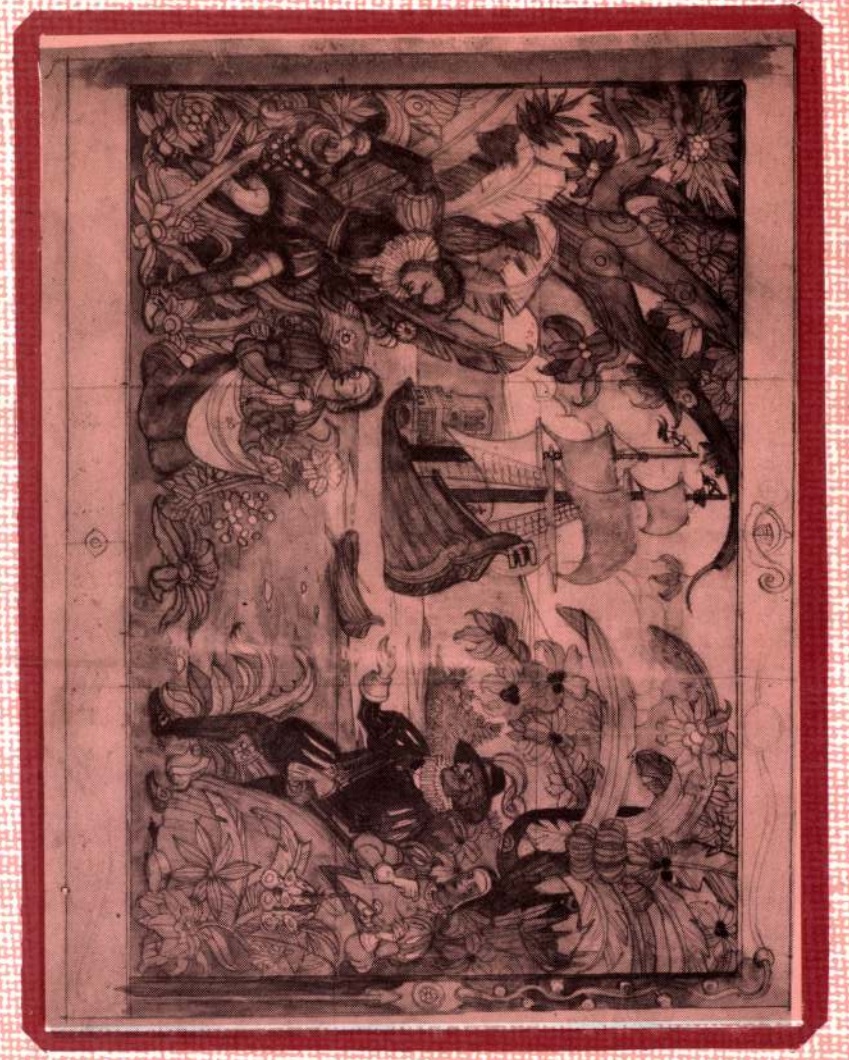

Remsey Jenő: Szőnyegterv (1920-as évek?)

Kőrösfői Kriesch Aladár: Leányfej (1914)

Vác

1991. JANUÁR-ÁPRILIS

Gödöllő

1991. OKTÓBER-NOVEMBER

SZECESSZIÓS GRAFIKÁK

Remsey Zoltán MDK

Munka és Hit, olf.

Mücsarnok 1912. tavaszi kiállitás

MDK

Ramsey Zoltán
képzőművész

Méltatás.

Egri Mária: Gödöllői képzőművészek kiállítása . . .
Művészet, 1966. november – 4 l lap

Ramsey Zoltán
festő

MDK

A gödöllői kiállításon
részt vettek művei.

Egri Mária: Gödöllői képzőművészek...
Művészet, 1966. november – 41 lap

MDK

Remsey Zoltán

Bucsuzó katona, of.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll.keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 8.l.

MDK

Remsey Zoltán

A "Kéve" Művészegyesület tisztikara. Kéve XX. kiáll. 1929.

Remsey Zoltán

művei rént vennek a gödöllői művészteleg festőinek kiállításán.

Kiállítás egyszerű gödöllői mesterek alkotásaiból
Pestmegyei Hírlap. 1966. aug. 24. 4. o.

Remsey Zoltán.

Testvérével R.J.-vel vezetője és szellemi irányitója a Spirituális müvészek egyesületének alakulásakor 1925.-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Rémsey Zoltán

Szekerek az uton, olf.

Műcsarnok 1924 február-március

Remsey Zoltán

Kolt. kiáll. Helikon

1923. ápr.

Remsey Zoltán MDK

Megzavart orosz előőrsők, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Remsey Zoltán MDK

Bucsuzó katona, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

MDK

Remsey Zoltán

Művészet 1914. 255.l.

MDK

Remsey Zoltán

Kiállitások. Magyar Müvészet 1925. 583.l.

Remsey Zoltán.

A Helikon kiállitotta müveit 1923-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Remsey Zoltán

Őszi verőfény, of.

Kubikos, of.

Hazafelé, of.

Kéve 16.kiáll. 1925.nov. N.Szal.

14. o.

Remsey Zoltán festőművész (†)
Hitvesi csók, olajf.
Bucsuzás, olajf.
Mindenszentek napján, olajf.
Utcai énekes, olajf.
Táj részlet, olajf.
Zarándokok, olajf.
Őszi verőfény, olajf.
Kubikos, olajf.
Hazafelé, olajf.
Zongora hangverseny, olajf.
Hazatérő család, olajf.
Lebujban, olajf.
KÉVE XVI.kiállitásának katalógusa
Nemzeti Szalon, 1925 november

100. kép. *Palmezz*

Remsey Zoltán

Jenő

Lvod U.4131

Ujság. 1925. nov. 22.

(e.a.: R. meghalt.)

R. fiatalon tűnt fel
sajátos elképzelésű, a
korszak határain járó,
de mindig eredeti
képeivel.

ő munkatársak :

Nánási Sándor

Oberschall Magda

Pálinkás László

Pigler Andor

Polgár Julia

Rados Jenő

Révhegyi Réh Elemér

Schoen Arnold

Supka Ervin

Voit Pál

Zádor Anna

Vasszöget, üvegcserepet nyelt és zsákvarrótüvel sziven szurta magát két rab a miskolci fogházban

Miskolc, junius 24.

A Reggeli Ujság tudósitójának telefonjelentése

Vasárnap délelőtt példa nélkül álló események játszódtak le a miskolci törvényszék fogházában. A fogház celláiban ugyanis rövid időközökben

két öngyilkosság történt.

A két rab, *akik öngyilkosságot követtek el, nem állottak egymással összeköttetésben, külön cellákban voltak bezárva és igy csak a különös véletlennek tulajdonitható, hogy szinte*

ugyanabban az időben ketten akartak megválni az élettől a törvényszéki fogház, gondosan őrzött celláiban.

Az első öngyilkosság *délelőtt tiz órakor történt.* A fogházban töltötte büntetését *Turden* István huszonhat éves napszámos, akit

lopás büntette miatt jogerősen hathónapi fogházbüntetésre ítéltek.

Vasárnap délelőtt *Turden* István séta közben arról panaszkodott fogolytársainak, hogy rendkivül heves *fájdalmakat érez a gyomrában.*

Öngyilkosság vasszögekkel

Néhány perc mulva eszméletlenül esett össze és a fogházorvos már az első vizsgálat során megállapitotta, hogy *Turdon István gyomrában kemény tárgyak vannak.* A sulyos állapotban levő rabot a miskolci *Erzsébet-kórházba* szállitották, ahol megröntgenezték, majd pedig nyomban

mütétet hajtottak végre rajta.

A mütét során kiderült, hogy

Turdon István vasszögeket, üvegcserepeket, bádoglemezkéket nyelt

és összesen *harminc ilyen vasdarabot és üvegcserepet vettek ki a gyomrából.* Turdon István még az éjszaka folyamán követte el öngyilkosságát és csodálatosképen

a lenyelt szögek és üvegcserepek hatása csak vasárnap délelőtt mutatkozott.

Az öngyilkos fogoly állapota életveszélyes.

A második öngyilkosság: zsákvarrótüvel

Alig csendesültek el ennek az öngyilkosságnak az izgalmai, amikor a fogház vezetősége *ujabb megdöbbentő öngyilkosságról kapott jelentést:* az egyik fogházőr

vérbeborult testtel találta meg cellájában Drotár János vizsgálati foglyot.

Drotár János a mult hét elején került a törvényszék fogházába. *Öt társával együtt tartóztatták le, akikkel másfél éven keresztül valósággal*

rémületben tartotta Miskolc környékét és ezalatt az idő alatt körülbelül hatvan betörést követett el bandájával.

A betörővezér vasárnap reggel zsákvarrótüt kért a fogházőrtől azzal, hogy *az ágyában levő szalmazsák kiszakadt és azt akarja megvarrni.* A zsákvarrótüt meg is kapta és *ennek segitségével követte el öngyilkosságát.* Előzőleg azonban kiemelte az egyik ablaktáblát, az üveget összetörte és

az üvegcserepekkel balkarján átvágta az ütőeret.

Drotár János olyan mély sebet ejtett a karján, hogy a vágás csontig hatolt. Ezután

a hosszu zsákvarrótüvel mellbeszurta magát

és amikor a fogházőr felfedezte öngyilkosságát, már eszméletlen állapotban, nagy vértócsában feküdt a cella padlóján.

A törvényszéki fogház második öngyilkosát is az Erzsébet-kórházba szállitották. Az orvosok megállapitották, hogy

a zsákvarrótü Drotár János szivburkát is megsértette

és miután nagymennyiségü vért vesztett, nem biznak abban, hogy meg tudják menteni az életnek.

A törvényszéki fogházban vasárnap délelőtt történt két öngyilkosság a városban természetesen nagy feltünést keltett. Legutóbb

három hónappal ezelőtt történt öngyilkosság a miskolci törvényszék fogházában,

amikor egy rablógyilkos, Kapu Péter András balkarján vágta fel az ereket. Kapu Péter András Kovács Gyula, ujdiósgyőri cukrászmestert gyilkolta meg és rabolta ki. Öngyilkossága nem sikerült, megmentették az életnek és azóta már *el is itélték életfogytiglani fegyházbüntetésre.*

Eckhardt Tibor vasárnap délben egyórás kihallgatáson volt a kormányzónál

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Eckhardt Tibor, a *Független Kisgazdapárt* elnöke, aki három héttel ezelőtt Genfben a magyar kormány képvsielőjeként a jugoszlávok ellen beadott memorandum szószólója volt,

vasárnap délben féltizenkét órakor kihallgatáson jelent meg a Várban.

Horthy Miklós kormányzó ötvenperces audiencián fogadta *Eckhardt* Tibort, aki *genfi tapasztalatairól és tárgyalásairól számolt be az államfőnek,* majd a kihallgatás után fogadta a *Reggeli Ujság* munkatársát és a következőket mondotta:

— Közel egy órás kihallgatáson referáltam Horthy Miklós őfőméltóságának a genfi tárgyalásokról, a jugoszlávok ellen beadott memorandum ügyében.

A beszélgetés ezután külső és belső politikai térre terelődött. Eckhardt Tibor, *Barthou* bukaresti nyilatkozatával kapcsolatosan kijelentette, hogy nem volt vitás sem Franciország, sem a kisantant álláspontja, azonban

több volt a lárma, mint a komoly valóság. — Különben is elhibázott volt Barthou részéről, — mondotta — **aki az udvarias francia diplomácia képviselője, hogy ilyen durva és modortalan módon nyilatkozott.**

Ezután belső politikai kérdésekre került a sor.

— Igazak-e azok a hirek, hogy rövidesen

mint külügyminiszter fog szerepet vállalni a kabinetben?

— Minden ilyen hiresztelés alaptalan.

A genfi megbizatást is csak ad hoc vállaltam,

— mondta Eckhardt Tibor és nem tudom, hogy a következő megbizatásnak is eleget tennék-e

Megmaradok ellenzéki álláspontom mellett...

— A jövő héten megkezdjük Szolnok megyében a szervezkedést, utána pedig Mohácsra utazom a Független Kisgazdapárt szervezkedő ülésére

Egyébként vasárnap jóinformált politikai körökben *komoly lehetőségként emlegetik, hogy Khuen-Héderváry Sándor párisi követünk helyébe Eckhardt Tibor kerül, mint követ.*

(Háló—)

Kommunista lányok és fiatalemberek utcai tüntetésekkel akarták Rákosi Mátyást kiszabaditani a fogházból

— A Reggeli Ujság tudósitójától —

Napokig tartó nyomozás után sikerült a rendőrség ártalmatlanná tenni egy ujabb kommunista társaságot, amelynek tagjai arra szövetkeztek, hogy

minden eszközzel kierőszakolják Rákosi Mátyás szabadlábrahelyezését.

E célból az utóbbi napokban többször *gyüléseket is tartottak,* amelyeken ugy döntöttek, hogy

kisebb-nagyobb rendzavarásokkal fogják a főváros lakóit nyugtalanitani.

Erről a tervről azonban idejében tudomást szerzett *Hetényi* Imre főkapitányhelyettes, a politikai rendőrség főnöke, akinek intézkedésére a detektivek figyelni kezdték mindazokat a kommunistagyanus fiatalembereket, akik már különböző ügyeikkel kapcsolatban szerepeltek a hatóságok előtt.

Mint a rendőrség megállapitotta, a kommunisták egy *„akcióbizottságot"* alakitottak, amelynek irányitása szerint akarták a főváros közbiztonságát zavarni *Az volt a tervük, hogy Rákosi Mátyást, egykori vezérüket kiszabaditják.* Ezért előre megbeszélt időben és helyen *utcai tüntetéseket rendeznek* s igy demonstrálnak a volt agitátor érdekében.

Rosinger Ibolya magántisztviselőnő volt az «akcióbizottság» vezetője

aki — mint ismeretes — röviddel ezelőtt tüntetést szervezett *Töreky* Géza, a budapesti büntetőtörvényszék elnökének lakása előtt. A fiatal leány utasitása szerint a társaság nap-nap után gyülést tartott s ezeken beszélték meg haditerveiket, miután azt

remélték, hogy ily módon nyomást tudnak gyakorolni a hatóságra és a különböző büncselekmények miatt ujból letartóztatott Rákosi Mátyás kommunista agitátornak lehetővé teszik szabadulását.

A detektivek azonban pontos információkat szereztek az «akcióbizottság» minden egyes tagjáról és ennek eredményeképpen *a szombatról vasárnapra virradó éjszaka Hetényi főkapitányhelyettes intézkedésére a rendőrség emberei meglepetésszerüen* **házkutatást tartottak a gyanusitottak lakásán és valamennyiüket előállitották a főkapitányságra.**

A kommunista társaság tagjai között volt *Rosinger* Ibolyán kivül *Schatz* Ilona, *Adler* Béláné, *Huszár* Lajos, *Kovács* Sándor, *Alpár* László és János, *Kramer* Róza és *Gál* János magántisztviselők, akiket kihallgatásuk után *az állam és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló büntett cimén előzetes letartóztatásba helyeztek.* Az akcióbizottság tagjait hétfőn reggel szállitják át az ügyészség Markó-utcai fogházába, ugyanakkor dönt a soros vizsgálóbiró a további fogvatartásuk kérdésében.

— A volt 32-esek kirándulása. A volt 32-es budapesti *Házlezred Egyesülete* julius 1-én, vasárnap zenés különhajóval *Szigetujfalura* kirándulást rendez. Indulás reggel 8 órakor a Petőfi-térről.

Borvendég utasitására elhalasztották a BSzKRT közgyülését

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

A *BESzKÁRt* igazgatósága junius 30-ra tüzte ki a vállalat közgyülését. Ez a terminus most megváltozott, mert *Borvendég* Ferenc főpolgármester ugy határozott, hogy

a BESzKÁRt költségvetését, a főváros zárszámadásaival együtt, a pénzügyi bizottság és a törvényhatósági bizottság ülése elé viszi.

E pillanatban a városházán nem tudják, hogy a közgyülést mikor lehet megtartani. Lehetséges, hogy

Borvendég főpolgármester — az eddigi tervektől eltérően — nem kezdi meg szabadságát julius elején,

hanem csak a hó vége felé utazik el. *Ebben az esetben a BESzKÁRt mérlegét és függő ügyeit még a nyáron letárgyalják.*

A további események elé nagy érdeklődéssel tekintenek városházi körökben, mert ezen a közgyülésen fogják bejelenteni *Folkusházy Lajos vezérigazgató távozását* és ezután fogja *Márkus* Jenő vezérigazgató-helyettes átvenni a BESzKÁRt vezetését

Izgalmas gyülés a rákospalotai kövezési munkák miatt

— A Reggeli Ujság tudósitójától —

Rákospalota képviselőtestülete még a mult évben *130.000 pengőt szavazott meg utburkolási munkákra.* A város közönsége nagy örömmel fogadta ezt a döntést, minthogy

a burkolásra kijelölt utak kétségbeejtően rossz állapotban vannak.

Különösen a *Közvágóhid* körüli utcák lakói lélegzettek föl.

A 130.000 pengő megszavazása után,

az egyik rákospalotai nagy ipari vállalat 24.000 pengőt adományozott az utburkolási munkákra,

a város pedig már meg is állapodott 10 évi hitelben a munkákra kiszemelt vállalkozóval.

A megállapodás óta hosszu idő telt el, de a *kövezőmunka a rákospalotaiak legnagyobb megdöbbenésére a mai napig nem indult meg.*

Szombaton egyébként

monstregyülést tartottak ebben az ügyben Rákospalotán.

A gyülés izgalmas atmoszférában folyt le.

Egyesek szerint ugyanis a *belügyminisztériumból az az értesités érkezett a város vezetőségéhez, hogy az akta már a pénzügyminisztériumban van.* Ezért elhatározták, hogy

Kossa-Magyary államtitkárt küldöttség keresi fel a hét folyamán

és kérni fogják ennek az ügy gyors elintézését, hogy *a közmunka megindulásával friss ütemet vigyenek a város vérkeringésébe.*

Béreljen a nyárra havi 10 P-ért a Koncertnél **rádiót**

nyaralójába, villakertjébe, week-end házába, penziójába. A teljes bérleti összeget betudjuk a készülék megvásárlása esetén.

UNIVERZÁLIS váltó- és egyenáramu, rövid-, közép- és hosszuhullámon dolgozó ORION rádióujdonságot bemutatunk.

RÁDIÓCSERE bármely modern tipusu gépre **LEGELŐNYÖSEBBEN.**

KONCERT IV., VÁCI-UTCA 23

Telefon: 88-4-64, 83-3-09

Tisztelettel értesitjük nagyrabecsült vevőinket, hogy

selyem, gyapjuszövet és mosókelme

divatkülönlegességeinket

mélyen leszállitott árak

mellett árusitjuk

Szücs és Márkus

Petőfi Sándor-utca 18. sz.

Tudja mit jelent a „LAVETTE“?
Törülközőt, szappant, vizet.
Ha utazik, vagy ha sportol,
Zsebben „LAVETTE“, s mindent pótol.

Adótartozása miatt felakasztotta magát egy budafoki divatárukereskedő

— A Reggeli Ujság tudósitójától —

Megdöbbentő öngyilkosság történt vasárnapon Budafokon. A tragédia áldozata a községben közismert Köster Ferenc ötvenegy éves divatárukereskedő, aki

vasárnap hajnalban Felsősas-utca 27. szám alatti lakásán felakasztotta magát.

Köstert, mint a legrégibb budafoki kereskedők egyikét ismerték a községben s általában ugy tudták róla, hogy *jómenetelű üzlete nyugodt megélhetést biztosit a kereskedő családjának.*

A változott viszonyok közvetkeztében azonban *Köster* anyagi egyensulya is megbillent és bár hosszu ideig igyekezett leplezni anyagi válságát, *az utóbbi időben barátai és ismerősei előtt több izben kijelentette,* hogy

az öngyilkosság gondolatával foglalkozik, mert nem bir megküzdeni a sulyos közterhekkel.

Néhány nappal ezelőtt *Köster* egy

ujabb adóintést kapott,

amelyben felhivták, hogy *hátralékos tartozását azonnal egyenlitse ki.* Ez az adóintés volt az, ami végül is *halálba kergette a szerencsétlen kereskedőt. Köster* vasárnap hajnalban üzlethelyisége mellett levő lakásában

felakasztotta magát.

Mire rátaláltak, *meghalt.* Megtalálták a tragikus körülmények között elhunyt kereskedő *bucsulevelét* is, amelyben *Köster*

megható hangon mond utolsó Istenhozzádot családjának

és többek között azt irja, hogy azért kellett megválni életétől, mert reménye sem volt arra, hogy ki tudja fizetni az adóját.

BUTOR-házak LÁZÁR-u. 3 és 4

1500 iparos követelte Pesterzsébeten a házadómentességet

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Izgalmas gyülést tartottak vasárnap délelőtt az épitőiparosok Pesterzsébeten az épitő ipartestületben. Mintegy ezerötszázan jelentek meg az épitőipar és rokonszakmákból. *Major* György elnöki megnyitóbeszédében

a harmincéves házadómentesség visszaállitását követelte.

Utána *Kovacsics* Ferenc, a *Magyarországi Kőmüvesmesterek Országos Szövetségének* elnöke szólalt fel, majd *Propper* Sándor országgyülési képviselő emelkedett szólásra.

— Egyetemes országos érdek — mondotta *Propper — a házadómentesség régi érvényü visszaállitása, mert különben teljesen megszünik nemcsak az épitkezés, hanem az egész gazdasági körforgás is.*

Azután *Fábián* Béla országgyülési képviselő beszélt.

— A magyar kisiparosokat és kiskereskedőket csak akkor fogják meghallani, ha ismét lesz sulyuk.

Amikor százmilliókkal segitették a mezőgazdaságot, a kisiparosok és kiskereskedők támogatására mindössze csak százhuszezer pengőt utaltak ki.

— Amikor a pénzügyminiszter urnak legelsőrendübb állami szükségletek kielégitéséhez nincs meg a megfelelő fedezete, ugyanakkor 11.6 milliót bocsátanak a kereskedőkkel állandóan harcot folytató szövetkezetek rendelkezésére.

Remsey Zoltán

BALDÓC
TÁTRAI
gyermek- és diáküdülő
fiuk és lányok részére
STRAND HIZÓKURA
Rendkivül mérsékelt átalánydij
Igazgatóság:
GÁBOR NEVELŐINTÉZET
Budapest, VI., Munkácsy Mihály-u. 21
Telefon 29-0-00

Hacsek és Sajó

Irja: Vadnai László

Hacsek (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!

Pincér (jön): Tessék parancsolni Hacsek ur!

Hacsek: Valami frissitőt hozzon.

Pincér: Talán fagylaltot?

Hacsek: Nem kell.

Pincér: Párfét?

Hacsek: Mit?

Pincér: Párfét!

Hacsek: Pár fét? Hogy az?

Pincér: Egy pengő.

Hacsek: Pengő? Hozzon ötvenfillérért egy fét!

Pincér: Mi az, hogy egy fét? Olyan nem létezik!

Hacsek: Mért? A fét csak párosan lehet enni? Hozzon pár aludttejet!

Pincér (elmegy).

Sajó (jön): Alászolgája, Hacsek ur!

Hacsek: Jónapot Sajókám. Mi ujság?

Sajó: Szalma vagyok A feleségem elutazott Harkány fürdőbe.

Hacsek: Minek?

Sajó: Erős reumája van.

Hacsek: Szent Isten! Hogy lehet akkor Harkány fürdőbe küldeni?

Sajó: Miért?

Hacsek: Hát ott meggyógyul!

Sajó: De utolsó fráter! Azt hiszi én is ugy vagyok a nejemmel, mint maga?

Hacsek: Én? Én vagyok a legfigyelmesebb férj! Tegnap is adtam magamtól neki három pengőt fodrászra.

Sajó: Miért?

Hacsek: Nagyon hosszu ősz haja volt. Ugy nézett ki, mint a nagyanyám. Erre levágatta egész rövidre.

Sajó: És most hogy néz ki?

Hacsek: Mint a nagyapám.

Sajó: Hány éves a nagyságos asszony?

Hacsek: Mit meséljek? A bur háboruban sorozták volna.

Sajó: És hány éve nős maga?

Hacsek: Tizenöt.

Sajó: Ugylátszik a nagyságos asszony kicsit későn ment férjhez.

Hacsek: Miért későn? Délelőtt tizenegykor esküdtünk.

Sajó (dühös): Esküszöm Hitlernek van igaza, ha ilyenekre kirug, mint maga!

Hacsek (felháborodva): Hogy hogy ilyenekre? Azért mert Hacseknek hivnak, még lehetek árja.

Sajó: No, no!

Hacsek: Mi az, hogy no no? Azt hiszi név után lehet következtetni? Multkor a biróságon volt tárgyalásom, az ellenfélt Slézinger Samunak hivták és mit gondol milyen vallásu volt?

Sajó: Keresztény?

Hacsek: Zsidó!..., Egy Slézinger Samu! Ki hinné?!

Sajó (dühöng): És én mindig beugrom neki... Hát mi szól Hacsek a holland uszónőkhöz?

Hacsek: Azok kik?

Sajó: Nem hallott még róluk? Hollandiában vannak a legjobb uszónők a világon. És most mind Pestre jöttek.

Hacsek: És mi adtunk értük buzát?

Sajó: Mi az, hogy adtunk értük buzát?

Hacsek: Gondoltam, kereskedelmi szerződést csinált megint a Kánya. Hollandia ad uszónőt, mi adunk buzát.

Sajó: Hülye! A holland lányok uszni jöttek Pestre!

Hacsek: Hollandiában nincs uszoda?

Sajó: Miért ne lenne?

Hacsek: Akkor miért jöttek ilyen messze fürödni?

Sajó: Először is ezek nem fürödtek.

Hacsek: Meggondolták magukat?

Sajó: Dehogy gondolták meg! Azért, mert valaki bemegy a vizbe, még nem kell fürödni!

Hacsek: Hát mit csinálnak a vizben? Rámsliznak?

Sajó: Mondja, maga tényleg még nem olvasott ezekről? Köztük volt a világ legjobb százméteres uszónője.

Hacsek: Százméteres uszónő? Nagy Isten! Az akkora lehet, mint a Gellérthegy!... Szerintem maga hazudik.

Sajó: De Hacsek! Nem száz méter magas. Száz métert uszik.

Hacsek: És az olyan nagy dolog?... Mennyi lehet száz méter körülbelül?

Sajó: Mint a Király-utcától az Andrássy-utig.

Hacsek: Hogy lehet a Király-utcától az Andrássy-utig uszni?... Hol van ott viz?

Sajó: Az uszodában uszik!

Hacsek: Hol van uszoda a Király-utca és az Andrássy-ut között?... Tegnap jártam arra, még egy tócsa sincs.

Sajó: Értsen meg végre. Ő a Császár-fürdőben uszott. Száz métert egy perc hat másodperc alatt.

Hacsek: És aztán mit csinált?

Sajó: Kijött a vizből.

Hacsek: Ezért utazott ide Hollandiából?...

Sajó: Miért csodálkozik?

Hacsek: No hallja? Ha én ilyen nagy utat teszek, legalább egy órát bent maradnék a vizben.

Sajó: De nála az volt a fontos, hogy minél előbb kint legyen a vizből.

Hacsek: Várta valaki a parton?

Sajó (ordit): Nem! Rekordot akart javitani. És rekordot csak ugy lehet javitani, ha gyorsan uszik és minél előbb kint van a vizből.

Hacsek: Akarja, hogy én is javitsak egy rekordot? Adjon ezer pengőt.

Sajó: Miért adjak ezer pengőt?

Hacsek: Egy perc alatt kint lennék a vizből.

*

(Minden jog a Reggeli Ujságé.)

Remsey Zoltán festőművész harca az 500 pengős visszatartott képhonoráriumért

— A Reggeli Ujság tudósitójától —

Egy szokatlan képvásárlás háttere tartja izgalomban napok óta a főváros képzőművészeit. A különös képvásárlás ügye egyébként fényt vet arra a módszerre is, amellyel egyes helyeken az elszegényedett festőművészek és szobrászok ügyei intézik. A *Magyar Képzőművészeti Társulat* legutóbb rendezett kiállitásán a *Műcsarnokba,* többek között *Remsey* Zoltán festőművész egyik képe is szerepel. *Remsey* Zoltán természetesen abban a reményben állitotta ki munkáját, hogy *eladja és az eladásból nyert jövedelméből függő ügyeit rendezze.*

A kép eladási árát ötszáz pengőben állapitotta meg.

A *Képzőművészeti Társulat* közben megbizást kapott az államtól, hogy a kiállitáson a *Nemzeti Muzeum részére vásárlásokat eszközöljön.*

A vásárló bizottság Remsey Zoltán képét is kiszemelte

és erről *a festőművészt levélben is értesitette.*

Remsey Zoltán a levél birtokában — amelyben tudomásul veszik az 500 pengős árat —

megjelent a Képzőművészeti Társulat pénztáránál, hogy az ötszáz pengőt felvegye,

de ott legnagyobb meglepetésére közölték vele, hogy *bár a társulat a képet megvette,*

annak árát mégsem fizetik ki, hanem teljes egészében visszatartják,

illetve levonják hétszázpengős társulati tagsági dij tartozásának fedezésére. Egyben közölték Remseyvel, hogy amennyiben a még fennmaradt kétszáz pengős tagdijhátralékát záros határidőn belül ki nem fizeti, ugy

törlik a társulat tagjainak sorából.

A történet folytatása: *Remsey* hiába bizonyitott, könyörgött, hiába magyarázta, hogy *az ötszáz pengő visszatartása teljes anyagi összeomlását vonja maga után,*

az ötszáz pengőt a mai napig sem kapta meg.

Remsey — hir szerint — arra a jogi álláspontra helyezkedik, hogy a *Képzőművészeti Társulat ebben az ügyben csak, mint közvetitő szerepelt közte és az állam között és igy a művészi honorárium visszatartásához nem volt joga, legfeljebb birói uton támaszthat igényt vele szemben a tagságidij hátralékért.*

Képzőművész körökben nagy érdeklődéssel várják a *Remsey-ügy* további fejleményeit s a festőművészek állásfoglalásra készülnek, hogy az egyébként is nyomorgó magyar piktorok és szobrászok anyagi érdekeit a jövőben erélyesebben megvédhessék az ellen az irányitó szellem ellen, amely ilyen védhetetlenül szolgáltatja ki a festőművészeket a Képzőművészeti Társulat teljesen egyoldalu felfogásának.

Derékban kettészelt a villamos egy asszonyt

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Szombaton a késő éjszakai órákban az Ajtósi Dürer-sor 9. számu ház előtt egy arrahaladó *25-ös* jelzésü villamos elütötte *Reidl* Antal mázolósegédet és feleségét.

A villamos a szerencsétlen asszonyt derékon kettészelte, ugyhogy Reidlné nyomban szörnyethalt, férjét pedig sulyos sérülésekkel a Rókus-kórházba szállitották.

Reidl kihallgatása során elmondotta, hogy egy *környékbeli vendéglőből éppen hazatérőben voltak, amikor a töltésen áthaladva, az arra robogó 25-ös jelzésü villamos elkapta őket.*

Reidl az utolsó pillanatban el akarta rántani feleségét a sinekről,

azonban *már megkésett s miközben az asszonyt fogta, a villamos őt is elkapta és igy sebesült meg. Novák* III. István villamosvezetőt a rendőrségen kihallgatták és most folyik a nyomozás annak megállapitására, hogy *a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.*

Titokzatos rablógyilkosság Pakson

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Paks, junius 23.

Két nap óta titokzatos rablógyilkosság tartja izgalomban Paks községet.

Hauser Julianna 20 éves paksi leányt, aki egyedül élt házában, tegnap hajnalban halva találták lakásában,

A szekrények, asztalok fiókjai ki voltak forgatva és minden pénz és ékszer hiányzott, noha a leányról köztudomásu volt, hogy sok pénze volt. A csendőrség a gyanus haláleset ügyében megindította a nyomozást s minthogy

az áldozat nyakán fojtogatás nyomai látszanak,

jelentést tett az ügyészségnek, amely elrendelte a boncolást. A csendőrség eddig csak annyit tudott megállapitani, hogy a napokban

a leányt egy urias kinézésü fiatalember látogatta meg,

aki *Budapestről érkezett hajóval.* A nyomozás nagy eréllyel folyik.

Meztelen ember a dunaföldvári hidon

— A Reggeli Ujság tudósitójától —

Bajáról jelentik: Szombat délután különös látványban volt része a Bajáról Budapestre haladó gőzhajó utasainak. Mikor a hajó Dunaföldvárhoz ért, a hid tetején, szédületes magasban *egy meztelen férfi ugrált* és nyaktörő mutatványokkal rémitgette a nézőket. A csendőrök a tüzoltók segitségével leszedték a hid tetejéről a férfit, akiről kiderült, hogy *Kerékgyártó László 24 éves csongrádi napszámos.* Bevallotta, hogy *ahol hidat lát, arra felmászik.* Egyizben a pesti *Ferenc József-hid Turul madaráról is tüzoltók szedték le.* A dunaföldvári járásbiróság rövid uton *közszemérem elleni kihágás cimén egy heti fogházra itélte a hidmászót.*

x **Catolica Hotel Ritz.** Adria gyöngyei Olcsó ár! Magyar ellátás! Minden felvilágositást megad a budapesti képviselet: „VIA“ fürdőiroda, Budapest IV., Váci-utca 36. Klotild-palota. Telefon: 832—56. és 841—89.

x **Bobcsemege** a legkellemesebb hashajtó. Gyermekek is szivesen veszik. Hatása gyors, biztos és enyhe. Főraktár: Diana gyógytár, Károly-krt 5.

CSILLÁRT
METEOR csillárgyárban
vásároljon.
4 lángu modern ebédlőcsillár P 17.—
Modern állólámpa P 4.—
SAJÁT ÜZLETEINK:
Podmaniczky ucca 27
Váci ucca 2
József körút 44
Vámház körút 11
SZEGED DEBRECEN
PÉCS MISKOLC
Óriási választék. Részletre is. Kérje árjegyzékünket

Remsey Zoltán festő

Műbarát, 1922. II. 70. o.

A Kéve kiállítása.

Remsey Zoltán festő

Magyar Müvészet 1925.583-584.o.
Kiállitások.

Remsey Zoltán festő

Népszava 1922. febr. 25. 5. o.

Két kiállítás

Remsey Zoltán festő

Népszava 1919. ápr. 20.

Kiállítás

Remsey (?)

festő

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. f. 227-228. l.

Kére kiállítás a N. Sz.-ben.

Remsey Zoltán festő

Pesti Hilap. 1919. cpr. 24.4

Mutkiállítás.

Remsey Zoltán festő.

Mibarát.1922.II.70.1.

Remsey Zoltán festö.

MÜbarát.1923.III.52.1.

Rensey Zoltán festő

Pesti Hirlap. 1921. aug. 17. 7

A kormányzó a gödöllői műrestaurátor kiállításán

Remsey Zoltán

Lestó

8 órai Zsigé

1924 okt. 19. s. l.

Remsey Zoltán

Est, Reggel 1939. március 7.

NEMZETI SZALON

Spirituális müvészek

Tizenötéves jubiláris kiállításra gyültek össze a néhai *Remsey* Zoltán lelkes agitációja alapján tömörült művészek, akik a *spirituális* jelzővel illették szövetségüket. Ők maguk sohasem magyarázták a jelzőt, kiállításaik beszéltek erről a meghatározásról, amelynek tartalmát lehet szimbolista festészetnek is nevezni, lehet trancendentális gondolatok előadásának tartani, de lehet a maga egyszerü értelmében, az egymással lelki harmoniában élő festők társulatának jelölni. Ez a kiállításuk előadásformában kevés rokonságot mutat, az eddigi tizennégy kiállítás anyagához hasonlítva. *Remsey* Zoltán egy hátrahagyott müve, amellyel *Remsey* Jenő Ave Mária cimü áhitatos képe tart szerves művészi rokonságot, továbbá *Takách* Jenő, *Kapussy* György és *Alberth* Ferenc sorolhatók még azok közé, akiknél a művész sejtelmes gondolattal teliti meg egyszerüen érthető formabeli előadását. A másik csoport, mint ezt *Ajkelén* Lajosnál látjuk, valami elvont bölcseséget hirdet. A végtelen távlat, a mindenség utjába egy kóró szál tör föl, a vizek tomboló tavaszi áradásában egy szitakötő nagy alakja az uralkodó, mintha azt hirdetné, hogy a jelentéktelenségnek látszó természeti tüneményeknek is döntő erejük lehet a mindenségben. *Dalmay* Adrienne, H. *Réti* Zsuzska, *Domján* József, Cs. *Hikády* Erzsébet, *Szendy* Arisztid, *Károlyi* Irén, *Németh* Béla

(művészi játék a formákkal és színnel) tartanak rokonságot ezzel a művészi elvontságokat kultiváló csoporttal. H. *Virág* Vera Halászok (175. sz.) című igen jelentős értékű képe, mintha közvetítő volna a reális és sejtelmes irányok között.

A szobrászok, mint *Antalffyné Fridrik* Mária, *Eösze Seemann* András, *Kósa* Mária, *Krivátsy* Miklós és *Ungváry* Lajos szinte ütemes egyformasággal viselik a formajelzésben rejlő sejtelmességet, noha mindegyik más és más egyéniségben éli ki művészetét. *Antalffyné* karikaturisztikusan, *Kósa* Mária torzított vékonysággal, *Krivátsy* tömegben, *Seemann* dekoratíven, *Ungváry* plasztikusan.

Nagyon érdekes a kiállítás.

MDK

Remsey Zoltán festőművész

"Szadai dombjai" c. képe a Helikonban rend.kiállitáson.

/e.a./: Három gödöllői festő.

Az Ujság, 1923. IV. 29.

Remsey Zoltán

Irod
z

Képzőmiviszet

1929. 220 l.

ie Preise der mit * versehenen Werke ermässigen ich, soweit sie in Deutschland hergestellt und erlegt sind, bei Lieferung ins Ausland um 25%.

ei den **antiquarisch,** aber mit weniger als 25% achlaß angezeigten Werken bitten wir wegen einer ventuellen weiteren Preisermässigung bei uns nzufragen.

Jpon delivery to foreign countries the prices of items marked with * are subject to an export reduction of 25% as far as the books are produced and published within Germany.

Concerning second-hand books appearing in the catalogue with a reduction of less than 25%, please write to us for a possible further reduction in price.

Pour fourniture à l'étranger les prix des ouvrages marqués d'un * se réduisent de 25% tant que les ouvrages ont été imprimés et publiés en Allemagne.

En ce qui concerne les ouvrages d'occasion qui [illegible] avec une réduction de moins de 25%

MDK

Remsey Zoltán festőművész (+ 1925.nov.21.)

A "KÉVE" Művészegyesület tagja volt.

Nemzeti Szalon, Kéve XX.kiall. 1929. 4.1.

MDK

Remsey Zoltán festőművész

A "KEVE" művésztagja 1925.nov.21.-én hunyt el.

A "KEVE" XVI-ik kiall.kat.1925.nov.29-tol
dec.13-ig.

MDK

Remsey Zoltán festőművész

A KÉVE művésztagja 1917-ben.

Nemzeti Szalon.Kéve.I.kiáll.kat.1917. 6.l.

MDK

Remsey Zoltán festőmüv. +1925. nov. 21.

elhunyt müvésztag

Kéve XX. kiáll. H.Szal. 1929. febr. 4 l.

MDK

Remsey Zoltán, festő

Család

Alk. Műv. ház. – III. Modern Grafika, Bp. 1923. – 3. l.

MDK

Remsey Zoltán festőm.

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

~~Sikx~~ 5.1.

MDK

Remsey Zoltán, festő

a KÉVE müvésztagja

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc.

2. l.

MDK

Remsey Zoltám, festőm.

Kéve 12. kiáll. 1926. okt. N. Szal.

5. l.

MDK

Kéve [illegible].kiáll. 1917. [illegible].[illegible]l.

Remsey Zoltán festőm. megh. 1925.nov. 21.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. [illegible]

3. 1.

56

Remsei Zoltán
Család

Alkotás Müvészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.
3 l.

egyer /Voit/ 4

:emplom többi oltára a Canonica Visita-
Leirtakkal nem azonositható. A szentély-
lra szinesen festett és aranyozott ro-
ltár, felső részén az oltárkép helyén
zék, gazdag, áttört, faragott és aranyo-
aragványokkal és négy kisméretü bibliai
. provinciális olajképecskével diszitve.
.dalon jó müvészi kivitelü koraneogotü-
.tár, felépitménye mérmüves, fiálés fa-
ıyokkal, kétoldalt két fehérre mázolt
tikus szárnyas kerub alakja, középen
na a gyermekkel. Olajkép. Jelzése:
ette Bogát Lajos 1868 2/12."
ét oltárkép eredetgi ivelt záródásu ke-
:ben a kórus alatt, valószinüleg a régi
.omból: egyik Szt.Alajos Mária előtt, a
: a keresztrefeszitést ábrázolja.

M.D.K.

Remsey Zoltán /1893-1925/

679. Az ember kikivánkozása az anyagból. Olajf. 69x93 vászon.
680. Vihar Balassagyarmaton. Olajf. 45x61 vászon.
681. Szekerek az uton. Olajf. 106x84.5 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 47. 1.

Remsey Zoltán, festöm.

MDK

müvei erös fejlödésröl tanuskodnak, bár katon
szolgálatot teljesit.

Nemzeti Szalon. - A "Kéve" kiállitása. Nov.4.-
nyilt meg.

Müvészet. 1917. 7o.l.

MDK

Remsey Zoltán, festőm.

MDK

A kultuszmin. megbizásából Deéd F. és Remsey Zoltán a Műemk.O.B. felügyelete alatti 1942 nyarán restaurálta az Operaház büffétjének falképeit és ornamentális diszitését.

Szentiványi Gyula: Falkép-restaurálások. Szépmüvészet.1943. 1.sz. 8-11.l.

MDX

SZEMLE

MÚZEUMOK ÉS KÖNYVTÁRAK

AZ ORSZÁGOS HOPP FERENC-MUZEUM. Április 29-én nyilt meg az Andrássy-úti bájos kis villában, amelyet tartalma nagyrészével együtt néhai Hopp Ferenc ajándékozott a magyar nemzetnek, a keletázsiai művészet első magyarországi muzeuma. A benne föltárult gyűjtemény anyagát e folyóirat más helyén az intézet vezetője, Felvinczi Takács Zoltán dr. ismerteti. Az ő érdeme Hopp hagyatéki anyagának gondos selejtezése és a főváros állami gyűjteményeinek (Iparművészeti és Néprajzi Muzeum) anyagával való gondos kiegészítése is. Ugyancsak ő írta a muzeum tanulságos katalógusát. — Az új muzeumot fényes külsőségek között nyitotta meg Klebelsberg Kunó gróf miniszter, kit Petrovics Elek dr., a Szépművészeti Múzeumnak és társintézeteinek főigazgatója ezzel a megkapó tartalmú és művészi formájú beszéddel üdvözölt:

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Mély tisztelettel üdvözlöm Nagyméltóságodat, mint a kormányzó úr ő főméltóságának képviselőjét Hopp Ferenc házában. Ma 90 éve, hogy e ház egykori gazdája világot látott, Morvaországnak egy kis zugában, mint egy szegény sekrestyés családjának sarjadéka. Ma, 90 év mulva, a magyar közművelődés ügyének hivatott vezetője, egyuttal a kormányzó Ur képviselője és a magyar tudományos és közélet sok kiválósága áll megilletődve abban a hajlékban, melyet ez a morva sekrestyésfi adott a magyar hazának és a magyar tudományosságnak. Amit a hajlék magába zár, az, ha nem is fényes, de tanulságos és becses gyüjtemény, amely hirt hoz nekünk a távol Kelet művészetéről és mai rendezésében, melyet szerető és avatott kéz végzett, a magyar főváros közgyüjteményeinek számát egy érdekes különlegességgel gazdagítja. A fosztogatás és veszteségek szomorú idejében a kultúra minden nyereségét különösen nagyra tartjuk, s mély hálával gondolunk arra a férfiura, aki kulturánknak ezt az uj hajlékát adta nekünk. Vegyék őszinte hálánkat azok a barátaink is, akik lelkes adományaikkal jöttek segitségünkre a fiatal gyüjtemény kiépítésében, nemkülönben társintézeteink, mindenekelőtt az Orsz. Magy. Iparművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Múzeum Néprajzi tárának vezetői, akik példaadó loyalitással bocsátották rendelkezésünkre gyüjteményeik keletázsiai anyagának megfelelő részét, hogy Hopp Ferenc célzata szerint beolvasszuk azt az uj múzeum állományába. Mi rajta leszünk, hogy ne csupán megőrizzük, hanem tehetségünk szerint fejlesszük is Hopp Ferenc alapitását. De a tárgyaknál, amelyek reánk maradtak, nem kevésbbé szép örökség az, amelyet élete példájában hagyott Hopp Ferenc reánk. Idegenül és szegényen jött ő ebbe az országba. Tisztes és serény munkája által gazdag lett, de míg sok más csak meggazdagszik, ő a mienk is lett egészen, lélekben és minden érzésében. Hű és hálás fia lett uj hazájának, amelynek szabad és barátságos levegőjében nőtt nagyra és hozott gyümölcsöt élete fája, s élete végén visszaadta hazájának mindannak javát, amit itten szerzett. Példája lehet ő nemcsak a bevándorolt idegeneknek, hanem sok méltatlan magyarnak is, akiket érdemükön felül lát el szegény országunk jótéteményeivel, s akik ennek fejében a jó szót is sajnálják tőle, nem tudnak betelni a külfölddel való sértő szándékú összehasonlításokkal, s csak gáncsot keresnek mindenben, ami magyar. S figyelmeztető példánk ő abban is, hogy ott, ahol magyar az érzés és a gondolat, ne nézzük a származást, a születési helyet vagy a név hangzását, hanem tárjuk ki mind a két karunkat azok felé, akik nemcsak javainkban akarnak részesedni, hanem munkánkban és egész sorsunkban is. Ennek a szép háznak, kertnek és gyüjteménynek ezek az erkölcsi értékek adnak különös súlyt és jelentőséget, s mi ezekkel együtt ajánljuk őket a közönség figyelmébe és szeretetébe. S most tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, hogy a Hopp Ferenc keletázsiai művészeti múzeumot megnyitni méltóztassék.

A BÉCSI ALBERTINA UJ VEZETŐJE. A bécsi „Albertina" igazgatói állása Meder dr. távozásával nemrég megüresedett. Helyét most Stix Alfréd dr.-ral, a metszetgyüjtemény eddigi vezetőjével töltötték be. Ez a kinevezés egyben azt a kérdést is kedvező értelemben döntötte el, hogy megmaradjon-e a világhirű „Albertina" önállósága, vagy az uj leszerelő törvényre való tekintettel valamely másik állami gyüjteménnyel olvasztassék egybe. Stix professzor bécsi születésű művészettörténettudós, ki az osztrák történeti intézetből került ki. Jelenleg negyvenegy éves. Wickhoffnak és Dvoraknak volt tanítványa, majd asszisztense. Miután éveket töltött mint muzeumi őr a Kunsthistorisches Museum festményosztályán, 1918-ban a Hofbibliothek metszetosztályának került az élére, majd pedig hogy ezt a gyüjteményt az „Albertiná"-val egyesítették, az uj intézet metszetgyüjteményének lett vezetője. Ebben a minőségében különösen a XIX-ik századi grafika gyüjtésének szentelte erejét. A tudományos irodalmat érdemes munkákkal gazdagította meg. Főművei a Hofbibliothek XV-ik századi metszeteiről készített kritikai katalogusa, továbbá a hajdani bécsi császári képgyüjtemény XVIII. századi elrendezését rekonstruáló tanulmánya.

KIÁLLÍTÁSOK

NYÁRY ALBERT BÁRÓ. A Magyar Nemzeti Reneszánsz Társaság V. aukciójának keretében, a pesti Vigadó előkelő térhatású ebédlőtermeiben mutatta be Nyáry Albert báró (április 20—22.) festményeinek gyüjteményét. Nyáry báró neve rég ismert mint gyüjtőé és kutatóé. Hogy Székelytől, Lotztól, Aggházytól és Gregusstól festeni tanult s hogy a festés gyakorlatát azóta sem hagyta abba, azt aránylag csak kevesen tudták róla. Szellemi képességeinek tulságos megosztása (Nyáry báró mindenen felül még szépíró is: „Női szivek" cimü novellás kötetét maga illusztrálta) festőtehetségének nem vált javára. Művészete a teljes elmerülés híján bizony csak dilettantizmus maradt, amelyben rokonszenves a művész nagy ambiciója, mely a nehéz feladatok keresésében nyilvánul, de lehangoló a távolság, mely a szép és magasrendü szándék s annak megvalósításához szükséges erő és tudás között van.

TORNYAI JÁNOS — BENEDEK PÉTER. (Alkotás — Művészház, április 29.) Tornyai János nagy tehetségéről, amely pályája kezdetén a legnagyobb eredményekkel biztatott, egy csomó ifjúkori rajza tett tanuságot ezen a kiállításán. Gazdag komponáló képzeletről és a természet szemléletében megedzett formaalkotó erőről beszéltek. Mellettük Tornyai legujabb munkái, impresszionista tájjelzései meglehetősen halványaknak érzettek. Mégis sokkal nagyobb figyelmet érdemelt volna kiállítása, mint amilyenben része jutott mindenekelőtt a kiállítást rendező vál-

lalat részéről, amely szenzációvá nagyitotta meg az inkább etnografiai jelentőségü Benedek Péter bemutatkozását. Benedek Péter egyszerű munkásember, akiben kétségtelenül művészi erő hamvad el. Tanulatlanul, vagy csak késő korára végzett tanulmányok után rajzol emberi figurákat, arcképeket s teljest kompozíciókat is; az utóbbiakat emlékezetből. Egyes művei kész művészi alkotások, de legtöbbjük alig több dilettantizmusnál. Nehéz elképzelni fejlődését, mert életének legfogékonyabb része már mögötte van. Mindenesetre kivánatos lenne, hogy a körötte támadt nagy zaj meg ne széditse.

REMSEY ZOLTÁN, DETTÁR GYÖRGY, STELLEK DÉNES. (Helikon, április 29.) Gödöllőn él együtt ez a három fiatal művész, kik közül Remsey és Stellek művészetét rokonság fűzi egymáshoz. Remsey Zoltán, fiatal korának ellenére is már anáylag régi kiállító. A hajdani Művészházban tünt föl érdekesen stilizált képeivel. Szerencsétlen körülmények nem kedveztek fejlődésének, s ez az oka, hogy egyénisége máig sem tudott egészen kibontakozni. Mindazonáltal érdekes művész, aki ezen a kiállításon is megkapó munkákat mutatott be. Stellek Dénes tehetsége robusztusabbnak látszik Remseyénél, s ez különösen a szineire vonatkozik. Míg ez a két művész igen egyéni módon stilizálja a valóságot, Dettár György hármuk közül a leginkább naturalista szemléletű festő. Amazokat inkább az emberi alak ábrázolásának problémái érdeklik, őt inkább a növényi természeté.

FAMETSZETES KÖNYVEK. A Magyar Bibliophil-Társaság nagyszabású kiállítási programmot dolgozott ki a közeli esztendőkre. A nyomtatott könyv diszítésének módjait szándékozik bemutatni technikák, részint pedig műfajok szerint csoportosítva öt sorozatban. Az első sorozat kiállítása május 10-én nyilt meg az Iparművészeti Múzeumban. A fametszetes könyvek kerültek rajta a közönség elé, ennek a technikának első mutatóitól a legújabb kor legújabb alkotásaiig. A magyar fametszetes könyvekből azonban csak a XV—XVIII. századbeliek szerepelnek a gyüjteményben, mert a XIX-ik századi magyar illusztrált könyvből külön kiállítást rendez a Társaság. Gyönyörü anyagot sikerült a kiállításra összegyűjtenie Majovszky Pál dr.-nak. Közgyüjteményeink bámulatos mennyiségét őrzik a ritkábbnál-ritkább régi fametszetes műveknek. Műveltségünk fejlődésének irányánál fogva a német fametszetes könyvek vannak meg bennök legnagyobb bőségben. A kiállításnak éppen ezért a régi német része a leggazdagabb és legteljesebb. Kevésbbé bőséges a némettel művészi értékre vetekedő olasz része, de abban azután a fametszetes könyvnek olyan remekei is szerepelnek, mint Poliphilus Hypnerotomachiája. Aránylag szegényes a régi francia könyvek osztálya, de annál teljesebb és remekművekben bővelkedő a modern francia könyveké. A régi fametszetes angol könyvet mindössze egy darab, Németalföld fametszetes régi könyvművészetét két darab képviseli a kiállításon. Ugyanez országok modern könyvtermeléséről azonban szintén kitünő fogalmat ád a kiállitás. Helyünk körülhatárolt terjedelme, sajnos, nem engedi, hogy részletesen ismertessük a kiállítás gazdag anyagát. Annyi bizonyos azonban, hogy soha akkora szeretettel és elmélyedéssel nem rendeztek nálunk hasonló kiállítást. Majovszky dr. fáradhatatlan lelkességének alkotása a kiállítás katalógusa is, amely rendszeresen, országok és bennök az egyes nyomdák szerint dolgozza föl a kiállítás anyagát, a kimagaslóbb könyvek jelentőségét megmagyarázza és sok értékes könyvtörténeti adattal gazdagítja az olvasó ismereteit. Felvinczi Takács Zoltán dr. irta az előszót a katalógus elé, amely izléses külsejét és értékes illusztrációs anyagát a Amicus-cég bőkezüségének köszöni.

A BELVEDERE CSOPORTKIÁLLITÁSA (május 10). Évadzárónak a Belvedere csoportkiállítása egyesítette nehány hiján mindazokat a művészeket, kiknek alkotásaiból fennállása három esztendeje alatt gyüjteményes kiállításokat rendezett. Modern művészeti törekvéseinknek érdekes összefoglaló képe kerekedett ki belőle. A kiállításon Bornemisza Géza, Derkovits Gyula, Egry József, Jándi Dávid, Kádár Béla, Kmetty János, Pap Géza, P. Csaba Vilmos, Réth Alfréd, Révész-Ferrymann Ferenc, Scheiber Hugó, Schönberger Armand, Szobotka Imre és Walleshausen Zsigmond festők, Bokros Dezső, Cser Károly Csorba Géza, Fémes-Beck Vilmos, Gádor István, Schönbauer Henrik és Varga Oszkár szobrászok vettek részt.

A PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG ELSŐ KIÁLLITÁSA. (Nemzeti Szalon, május 13.) Paál László neve alatt egyesült külön művészi csoporttá nyolc festő: Belányi Viktor, Bíró József, Feszty Masa, Gara Arnold, Lakatos Artur, Révész-Ferrymann Ferenc, Szigeti Jenő és Vesztróczy Manó. Bemutatkozó kiállításuk igen sikerült, sőt egyik-másik munkájával (Feszty Masa önarcképével, Gara Arnold és Szigeti Jenő festményeivel) jelentős művészi szinvonalat érezteteti.

DUDITS ANDOR „VÉRMEZEI ESKÜ"-JE. Május 13-án nyilt meg a közönség számára a Nemzeti Múzeum kupolacsarnoka és lett benne látható Dudits Andor hatalmas méretü festménye, amely azt a jelenetet ábrázolja, amint az ország főméltóságai a kormányzóval élükön esküt tesznek az alkotmányra. Dudits a nem könnyű feladatot szerencsésen oldotta meg, s bár kompozíciójában nem sikerült valami eredeti megoldásra találnia, műve mégsem puszta, tehát unalmas reprezentációs kép. Ellenkezőleg, festői értékei vannak, szinei tónusba foglaltak és egészben kellemes harmóniát adnak. A festményre a megbizást pályázaton nyerte el Dudits. Résztvett azon a pályázaton Rudnay Gyula is. Milyen egészen más, milyen eredeti és megkapó alkotás lett volna az ő pályatervéből!

CZÖLDER DEZSŐ. Idylliumi kis budai műtermében rendezte Czölder Dezső immár második műteremkiállítását. Száz festményét mutatta be, csupa adriai motivumot. A háború előtt Czölder vitorlás bárkán bolygó lakója volt az Adria szigeteinek, öbleinek és szaggatott partjainak. Képei inkább tárgyi érdekességüek, mint művészi jelentőségüek.

SIMON GYÖRGY JÁNOS. (Helikon, június 3—17.) Első megmutatkozása volt ez a kiállítás egy itthon nevelkedett, azután külföldre vetődött s idegen hatások alatt fejlődött fiatal festőnek. Simon György Jánosban izmos tehetség vár az eddigieknél keményebb feladatok megoldására. Művészete, amely egyelőre inkább a grafika határai között mozog, ma még kicsit könnyű fajsúlyú, a művészet nagy problémáit játékosan meg-megkerülő, minden expresszionista módra önkényes előadásának dacára is tetszetős rajzi gyakorlat. Néhány pasztelképe azonban jelentős színfantáziát sejttet.

A MAGYAR EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI HALLGATÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KIÁLLITÁSA. (Nemzeti Szalon, junius 9—17.) A főiskolai hallgatók világszövetsége nemzetközi kongresszusra ült össze junius havában Budapesten. Ennek a nemzetközi diáksokadalomnak épülésére és fölvilágositására rendezték a Képzőművészeti Főiskola és a Műegyetem építészi karának hallgatói igen sikerült kiállításukat. Egy terem híján a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek művei töltik meg a Nemzeti Szalon helyiségeit. Kiállításuk valójában megismétlése

Remsey Zoltán

1923 IV/29

Artýság

e. a. Három gödöllői festő. *Remsey* Zoltán, *Dettár* György és *Stellek* Dénes bizonyos lelki rokonság révén egybetartozó három fiatal festő. Gödöllőn élnek abban az idealisztikus levegőben, amelyet ott néhai Körösfői Aladár teremtett a maga átszellemült müvészetével. Hármuk közül Remsey Zoltán már a háboru előtt is sürün szerepelt kiállitásainkon. Ő közülök a legfejlettebb müvész, fantasztikus képzeletü megköltője a valóságnak. Hármuk közül Stellek Dénes áll hozzá legközelebb. Két kompoziciója (»Alkony« és »Beszélgető pásztorok«) nehéz zománcu szinekkel festett kifejező és szines alkotás. Szép tájképei is vannak. Dettár György egyéniségéről legkevésbbé mutat jellemző képet a három harmincévesnek ez a kiállitása *(a Helikonban)*. Őt, ugylátszik, a tájak ábrázolása vonza leginkább, abban is a finom és gyöngéd szines, nagyrajzu motivumok. Remsey Zoltánnak is a tájképeit dicsérhetjük ezuttal leginkább. Tóparti esti hangulatja (3.), »Szadai dombjai« igazán megkapó munkák. *(e. a.)*

1166. NAGY POHÁR, [illegible] hasonló az előbbihez. Szönyg

1167. NAGY POHÁR, narancsszínű réteges üveg, hasonló az előbbihez. 18.—

1148. CSÉSZE ÉS ALJ, színes porcellán, a csészén tájkép. Az aljon: Bécs, 1808. 200.—

1149. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, Bécs, 1822. 120.—

1150. KIS TALPAS TÁL, négyszöges kék Sèvres-tálka, delfines, bronz talapzaton. Francia, Louis Philippe. 100.—

1151. TÁNYÉR, porcellán, liliomos címerrel. Angol. 30.—

1152. TÁNYÉR, porcellán, színes címerekkel. Angol. 40.—

1153. ÁLLÓ LÁMPÁS, porcellán, bronz talppal, egyiptomi díszítéssel. Herend, XIX. század. 120.—

Remsey Zoltán MDK

Esthangulat télen

Mücsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MDK

MDK

Remsey Zoltán

A gödöllői művésztelep tagjának gyüjteményes kiállitása a Helikon kiallitó-szalonban.Erdekesen megfogott témáju képe:"Esti hangulat a tóparton".

/-th./: A Helikon kiallitása.

Magyarság, 1923.apr.29. 10.l.

Zoltán

MDK

Remsey Zoltan.

Festményei a Spiritualis Művészek Szövetségének jubilaris kiallitasan.

Tóth Dénes: A Spiritualis Művészek Szövetségének kiallitasa.

Esti Ujság, 1939. márc. 8. 3.l.

Remsey Zoltán MDK

Esthangulat télen

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Remsey Zoltán MDK

Hazatérők, olf.

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

M.D.K.

Remsey Zoltán

"Bucsuzó katona" c. olajfestményét kiemeli Tarkeövi "A hadviselt müvészek kiállitása a Mücsarnokban" cimmel közölt kritikájában.

Szinház és Divat, Bp. 1919. márc. 16. IV. évf. 11. sz. 24-25. lap

Remsey Zoltán

A Spirituális Müvészek Szövetségének szervezői a Remsey testvérek.
A csoport 1925-ben alakult és volt első kiállitásuk a Nemzeti Szalonban.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.
310.1

Remsey Zoltán

MDK

Szekerek az uton, olf.

Műcsarnok 1924. febr-márc.

MDK

Remsey Zoltán

Hegyi táj, of.

Álomkapu, vf.

Leány gyümölcsökkel, vf.

Kéve X.kiáll. 1917. N.Szal.

39. l.

Remsey Zoltán

A háború, vézl. of.

Pihenő fahordónő, of.

Neve K.kiáll. 1917. K.Szol. 16. l.

MDK

Remsey Zoltán

Meglepett orosz előörsök, of.

Boglyás, of.

Csempészek, of.

Nővo K.kiáll. 1917. K.Szal. 16. l.

MDK

Remsey Zoltán

Bucsuzó katona, of.

Önarckép 1913éból, of.

Szekerek az uton, of.

Kéve X.kiáll. 1917. N.Szal. 16. l.

MDK

Bemsey Zoltán

Zongora hangverseny, of.

Hazatérő család, of.

Lebujban, of.

Kévo 16.kiáll. 1925.nov. N.Szal.

14. o.

MDK

Remsey Zoltán

Anyá és gyermeke, of.

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc.

14 l.

NDK

Remsey Zoltán

Bandukoló, of.

KÉVE 14. kiáll. 1923. márc. N.Szal. 1o l.

Remsey Zoltán

Tagja volt a gödöllői müvésztelepnek, amelynek bemutatására a kolonia müködésének egykori szinhelyén rendeztek kiállitást.

A müvészt "Virgo" c. képe képviselte.

Vigilia 1966. X. 704.l.

MDK

Remsey Zoltán

Csákányozó katonák, grafit

Csavargó, o.kr.

A Boldog herceg szobra, tűsr.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

MDK

Remsey Zoltán

Merengő nő, grafit

Cattaroi öreg templom, vf.

Orosz favágók, vf.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 21 l.

MDK

Remsey Zoltán

Az ifju és az ördög, vf.

Bucsuzó katona, cer.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 22.1.

MDK

Remsey Zoltán

Mária halála, vf.

Kárpáti őrszem, szén

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 22.l.

MDK

Remsey Zoltán

Részlet a Palicsi-tóról, akv.

Látás, of.

Kéve X.kiáll. 1917. N.Szal.

39. l.

MDK

Remsey Zoltán

A spirituális művészek második kiállitasan a "Világosság és sötétség harca" c. nagyméretű szimbolikus kompoziciója és ifjukori "Önarcképe".

/e.a./ : Spirituális művészek.

Az Ujság, 1925.dec.18.

MDK

Remsey Zoltán

Hitvesi csók, of.

Bucsuzás, of.

Mindenszentek napján, of.

Kéve 16.kiáll. 1925.nov. N.Szal.
14. o.

MDK

Remsey Zoltán

Utcai énekes, of.

Táj részlet, of.

Zarándokok, of.

Kéve 16.kiáll. 1925.nov. N.Szal.

14. o.

MDK

Remsey Zoltán

Magasbatörő lelkek, vf.

Esti nyugalom, "

Énekes koldus, "

KÉVE 11. kiáll. N.Szsl. 1918. nov. 21. l.

MDK

Remsey Zoltán

Orosz fogoly, vf.

Kastelnuovoi részlet, "

Asti hangulat, cer. "

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 21. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Arcképtanulm. vf.

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

2o.1.

MDK

Remsey Zoltán

Cigány közlegény képe, vf.

Szegény emberek, "

A háboru allegóriája, "

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

21. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Baka az uton vf.

Jókedvü ujoncok, "

Mesekert, "

KÉVE II. kiáll. H.Szsi. 1918. nov. 21. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Utolsó dalok, vf.

Kastelnouv. kertélszlet, "

Csákányozó katonák, grafit

KEVE 11. Miáll. N.Szal. 1918. nov. 21. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Mária halála, vf.

Kárpáti őrszem, szén

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 22.1.

MDK

Remsey Zoltán

Az ifju és az ördög, vf.

Bucsuzó katona, cer.

KEVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 22.1.

MDK

Remsey Zoltán

Merengő nő, grafit

Cattarói öreg templom, vf.

Orosz favágók, vf.

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

21 l.

Remsey Zoltán

Csavargó, o.kr. xxx

A Boldog herceg szobra, tusr.

"

[illegible] 21. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Budagyöngyi részlet, vf.

Beszélgetők a fa alatt, vf.

KEVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 2o l.

MDK

Remsey Zoltán

Az enyészet völgye, vf.

Táncoló vörös ördögök, vf.

~~Őszi borongás, of.~~

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 2o l.

MDK

Remsey Zoltán

Gránátvető, of.

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 16. l.

MDE

Remsey Zoltán

Gondolkozó, temp.

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 15 l.

MDK

Remsey Zoltán

A hiffászok, of.

KEVR 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

11. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Román fenyves, of.

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

11. 1.

Remsey Zoltán

MDK

T. Kor xcxcxcxcxcxcx
xcxcxcxcxcxcxcxcxcxcx

Huszár-rszem az uton, temp.

KEVE 11. kiáll. N.Szsl. 1918. nov.

lo l.

MDK

Remsey Zoltán

Mese, vf.

Szirén "

Anya és gyermeke, vf.

[illegible] 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 20 l.

MDK

Remsey Zoltán

1.

Ma, 1917. III.1.szám.

MDK

Remsey Zoltán

Kéve müncheni kiállitása 1914.

MDK

Remsey Zoltán

Bucsuzó katona, of.

Égi üzenet, of.

A jó Pásztor, of.

Spirituális müvészek kiáll. Nemz. Szal. 1939 márc. 13.1.

MDK

Romsey Zoltán

A háboru allegoriája, vf.

Baka az uton, vf.

Jókedvü ujoncok, vf.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 21 l.

MDK

Remsey Zoltán

Mesekert, vf.

Utolsó dalok, vf.

Kastelnuovoi kertrészlet, vf.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 21 l.

MDK

Remsey Zoltán

Énekes koldus, vf.

Cigány közlegény képe, vf.

Szegény emberek, vf.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 21 l.

MDK

Remsey Zoltán

Magasbatörő lelkek, vf.

Esti nyugalom, vf.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 21 l.

MDK

Remsey Zoltán

Orosz fogoly, vf.

Kastelnuovoi részlet, vf.

Esti hangulat, cerx.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 21 l.

MDK

Remsey Zoltán

Arcképtanulmány, vf.

KEVS XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 2o l.

Remsey Zoltán MDK

Mese, vf.

Szirén, "

Anya és gyermeke, "

KEVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 2o l.

MDK

Remsey Zoltán

Budagyöngyi részlet, vf.

Beszélgetők a fa alatt, vf.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

20. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Az enyészet völgye, vf.

Táncoló vörös ördögök, vf.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

2 darab

2e. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Gránátvető, of.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 16. l.

MDK

Remsey Zoltán

Huszárőrszem az uton, temp.

KÉVE XI. kiáll. M.Szal. 1918. nov. 1o. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Román fenyves, of.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 11.1.

MDK

Remsey Zoltán

Gondolkozó, temp.

KÉVE XI.kiáll. N.Szal. 1918. nov. 13. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Nő képe, of.

KÉVE XX XI.Kiáll. N.Csal. 1918. nov.

12. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Önarckép, of.

Ivók, of.

Téli cend, of.

Kévo 12. kiáll. 1920. okt. N.Szal.

lo. 1.

Remsey Zoltán

MDK

Vihar Balassagyarmaton, olf.

Műcsarnok 1924. febr-márc.

Remsey Loltán

Remsey Loltánt testvére Remsey Jenő vitte Gödöllőre. Remsey Loltán behapcsolódott a szőnyegűzem munkájala.

Keserü Katalin: Művésztelepek, csoportosulások. Művészet, 1975. december - 10. oldal.

Remsey Zoltán és Remsey Jenő

Rózsa Miklós: "A KÉVE jubiláris kiállitása" cimmel számol be a tiz éves évfordulón szereplő müvészekről és müvészetükről: Haranghy Jenő, Lénárd Róbert, Benkhard Ágoston, Remsey Jenő és Remsey Zoltán, Tichy Gyula és Tichy Kálmán, Valamint Korniss Elemérné mutatták be müveiket.
A két müvész "groteszk müvészete a gödöllőiek talajából nőtt ki és nem a KÉVÉ-ből" -állapitja meg Rózsa Miklós.

A HÉT, Bp. 1917. nov. 11.
XXVIII. évf. 45. sz. 718. lap.

Remsey Zoltán

Hangulatos müvek létrehozására képes, de ugyan ugy modoros nak a tartja a kritika, mint Remsey Jenőt, s mindkettőjüket arra figyelmezteti, hogy csak keresetlenebb eszközökkel tudnak komoly fejlődést elérni.
A Müvészet c. rovat ismertetése a KÉVE kiállitásán résztvevő müvészekről és az ott bemutatott alkotásokról.

A HÉT, Bp. 1918. nov. 24.
XXIX. évf. 47. sz. 734. lap.

Remsey Zoltán

Háborus és forradalmi emlékeiben, valamint munkás-képeiben "erő lüktet" Minden müvén látszik, hogy függetleniteni akarja magát "a vele egy testvér" Remsey Jenő erős hatásától,-/-l-a./:A KÉVE XII. kiállitása a Nemzeti Szalonban c. kritikája szerint.
A Müvészet c. rovatban több tárlatot ismertet a beszámoló.

A HÉT, Bp. 192o. okt. lo.
XXXI. évf. 31. sz. 478-479. lap.

Remsey Zoltán

A gödöllői műhely kecskeméti kiállításán szerepelnek a művész művei.
„Önarckép" – „Szegény emberek" (1919.)
(említve)

Losonci Miklós: A gödöllői műhely kecskeméti kiállítása.
Pest Megyei Hírlap, 1977. okt. 13

FDK

Remsey Zoltán

Az ember kikivánkozása az anyagból, o.

Vihar Balassagyarma on, o.

Szekerek az uton, o.

Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

1952.

MDK

Remsey Zoltán

Kirándulók, of.

Alkony, of.

Palicsi emlék, of.

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szol.

1o. 1.

MDK

Remsey Zoltán

Román fenyvesekben, grafit

Földalatti lövészárok, "

Gránátvető, "

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.

lo l.

MDK

Remsey Zoltán

Tüzér őrszem, grafit

Arató, tollkarc

Kéve 12. kiáll. 1920. okt. N.Szal.

1o l.

MDK

Remsey Zoltán

Legeltető gyermekek, of.

Erdélyi menekült nő, of.

Isonzói emlék, of.

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.

lo. l.

MDK

Remsey Zoltán

Pihenő pásztorok, of.

Gyárudvarban, of.

Munkás a diósgyőri vasgyárból, of.

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.

lo. 1.

Remsey Zoltán

1813-ban a Művészházban kiállított és felvették a KÉVE tagjai közé.

Remsey: Secessió, spirituális mův.

Vigilia 73/12 825.

Remsey Zoltán

1925 - ben meghal.

Remsey György: Szecesszió, spirituális mű.

Vigilia 74/1 42.o.

Remsey Zoltán

Krössl Antal és Dettár György müvészekről irja Jean Preux: "Zsürimentes kiállitás" c. beszámolójában, a Müvészházban rendezett, s a tárlaton szereplő müveikről: "misztikus, érzékeny lelkek, akik tulvilági álmok között élnek. A normális ember előtt a teozófikus révedezésekkel tulterhelt kép még akkor sem fogadható el szivesen, ha igen nagy foku művészettel párositják össze.

A HÉT, Bp. 1911. szept. 3.
XXII. évf. 36. sz. 583. lap.

Remsey Zoltán festőművész

a gödöllői művésztelep társtagja volt, mely a század első éveiben alakult meg.

Kampis Antal: A Magyar Képzőművészet Története.
Képződ, 1942. Jul. 1.

Remsey Zoltán festőművész

A minden alapszabály, írásban lefektetett szervezeti megkötöttség nélkül működő közösséghez rövidesen – 1901 után – újabb művészek csatlakoztak. A művész is közéjük tartozott. Korán elhunyt, egyike volt a magyar piktura nagy ígéretének, amit "Virgo" c. képe tanusítja. (említve)

Dévényi Iván: A gödöllői művésztelep

Vigilia, Budapest, 1973. nov. 73 p. old

Remsey Zoltán festő

a gödöllői művésztelep

tagja volt

Népszava 1972 július 1 8.old.

Remscy Zoltán

A gödöllői művésztelep szövő műhelyének terveit készítette a művész több művésztársával együtt, amit a helyi betanított szőnyegszövő lányok kivitelezték.

B. Kiss Éva: A gödöllői iskola iparművészeti törekvései.

Vigilia, Budapest, 1973. nov. 742. old

Remsey Zoltán

A Nemzeti Szalon csoportkiállitásáról Undi Imre számol be, s értékeli a tárlaton szereplő hadviselt müvészek munkáját. Névsoruk folyamatosan kerül feltüntetésre a névszerinti cédulákon. Festőművészek:

Remsey Zoltán: "Revolució" és "Megzavart orosz előörsök" c. festményei és

Remsey Jenő: "Anyám arcképe" és "Erdélyi menekültek" c. vásznaik legszebbjei a tárlatnak.

Gábor Mór[illegible]: három leányfej-e és "Leány korsóval" c. müve minden elismerést megérdemel.

Márton Ferenc: friss, szines pasztelljei és ceruzarajzai kiválóak.

A kiállitáson résztvevő [illegible] teljes müvésznévsort lásd: Medgyessy Ferenc nevénél.

Élet, Bp. 1919. márc.16.XI.évf. 11.sz. 259-260. lap.

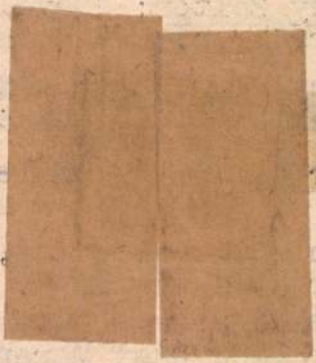

MDK

Remsey Zoltán

Kiállitási kritika

Müvészet 1966 nov.p.41.

REMSEI L. festő

M.D.K.

1911-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott.

Réti: Nagybánya. Bp. 1954. 329.l.

Remsey Zoltán úr

gödöllő: mühely

FERENCZY NOEMI

MŰVÉSZET 1985/10/19

Remsey Zoltán, festőművész (1893-1925).

A gödöllői művésztelepen gobelineket készített.

Remsey Zoltán, Mihály Rezső, valamint Remsey Jenő és Moiret Ödön személye kapcsolatot teremtett a Kéve és a gödöllői művésztelep között

S.M.: Századelejei művésztársaság kiállítása a Kecskeméti Galériában.

Petőfi Népe, 1984. júl. 1.

Remsey Zoltán

A KÉVE Müvészeti Egyesület kiállitásán szereplő müvészek munkáinak birálata:

Remsey Jenő és Remsey Zoltán: ujabban nem hasonlitanak ugy egymáshoz, mint korábban. A kritika igen szigoruan birálja mindkét müvészt. Véleménye szerint csak abban egyeznek meg, hogy "egyiküknek sincs egyénisége. Nagyméretü vásznaikat nyerseség és elrajzolási hibák jellemzik.

Bokros Birman Dezső szobrai:-három fej,mint mindig, most is kifogástalanok.

Kövesházi Elza fából faragott női torzóját a kritika megemliti kommentár nélkül.

A Margitay-kritikában felsorolt müvészneveket lásd: Haranghy Jenő nevénél.

Élet, Bp. 1917.nov.11. IX. évf. 45.sz.1099-1101. lap.

ordulón

revíziója

hanem koncepcióból ered: *tó koncepció alapeleme.* Az m vádolható *Kovács* Alajos an már 1922-ben kimutatta, ás túlnyomó része, 180 ezer 69 közötti másfél évszázad- ezer fő pedig éppen a reform- 1850 között negyed század- datokkal kapcsolatban Ko- pő és szinte a köztudattal el- ítást" tette, hogy *„1869 óta s nincs, illetőleg azóta a zsi- a felülmúlta a bevándorlá-* zont nem volt jelentős tétel. iai bevándorlást tehát nem us kori szabadelvű kormá- ni, sőt éppen ebben a kor- zett be a második és harma- ómeges magyarosodása, ér- zonosulása.

ersze az ellenálláspont kép- iselői az *annál rosszabb a nyeknek* alapra helyezke- cepció megalapozottságát is nnunk. A mai antiliberaliz- kkentő eredetiséggel a zsidó- must és a kapitalizmust teszi , a bajok és gondok kútfejé- e az első bűnöst cionizmus- a idegen elemnek, a kapita- zabadversenynek nevezni, a marad, mint ötven-hatvan év- *eobolsevizmus és a plutokrá-* . A diabolikus háromság első s gyűlöletekre és közvetle- *ohling, Stöcker, Schönerer,* i antiszemitizmusára nyúlik n származik a tőke és a mun- s és a szocializmus egylénye- övetkezésének tétele? Jórészt n, újkonzervatív szociálrefor- l, amelyeket először a hazai yarítottak és propagáltak.

kozmopolita liberalizmus – ír- ráriusok szemléjének bekö- 896-ban – *a szabadságot és egrontja, elnyomja, mert az a érvényesül, a társadalom a lizmus« és az önzés alapján* orabeli liberalizmust „a koz- s az aranyos internacionále" álcázásának tűntette fel. A lleni offenzíva forradalmi ban sürgősen el kellett hatá- ta agitációtól. Az agrárius új- us ezt a feladatot merész hu- dotta meg: megkonstruálta a nkás közti érdekközösségen ig kissé meghökkentő teóriá- e úgy tűnik is fel, hogy a tőke ellentétben állnak, a valóság- yegűek – fejtette ki *Károlyi* záz évvel ezelőtt. *„Mindkettő yik a magasabb kamat, a má- munkabér után, mindkettő el- kötött tőkével."* Önző érdek- mzetietlenség kapcsolja tehát os" és a „vörös" internacioná- földbirtokkal, amely nemzet- kötött anyagi és erkölcsi erő. tív nacionalisták közül akkor- azt a végkövetkeztetést is le- agyonunk „megrablója", kul- elyezője, nemzetünk megron- n *1848*, „a liberalizmus delelő 1848 „dobta a Styx örvényei társadalmat, szabadította rá a egen szellemét és idegen kép-

annyit bizonyára megállapít- népi nacionalisták nem a re- ti liberális nemzedékének, ha- g újkonzervatív nacionalistái- rökösei. Ezt bizonyítja minde- gy programjukból hiányzik a merendszerének fundamentu- és szabadság", a „haza és hal- pcsolt követelménye, a polgá- amja. Ebből következik, hogy yük és -fogalmuk nem befog- imilációs és még a magyarosí- áns, hanem inkább szűkítő, ki- agyarsághoz tartozás ismerveit iminatív, fokozatokat konstitu- lapul, és e tekintetben Szabó *isebbségben*-t író Németh Lász- nét felbukkan benne a demokra- ól való elhatárolódás, a konzer- pen *ókonzervatív*) hagyomány- os magyar út" gondolata.

nik, ez a nemzeteszmény köze- nikumot mitizáló német, mint a általánosító francia típushoz. an, hogy egyértelműen etnikai- nak) tekinthető-e a népiek ma lévő nemzetfogalma? Igaz, a ációt elutasító, zsidót, cigányt *idegen elemnek* visszaminősítő felfogás faj- elméleti ihletésű, de ennek ellentmond szá- mos szlovákból, szerbből, németből jött „új- magyar" jó magyarként való tüntető befog- adása – egy feltétellel, mégpedig kifejezetten politikai feltétellel: igaz antiliberálisnak, harcos konzervatív nacionalistának kell lenni- ök. És itt elérkeztünk a hajdani liberális ellen- ségkép gyökeres kiforgatásának kérdéséhez.

A reformkori nemzeti liberálisok ellen- ségnek a *Habsburg*-abszolutizmust, a vele szövetkezett konzervatív feudálisokat és az egész rendszert megtámogató cári önkény- uralmat tekintették. Lényegében ellenük rob- bant ki az 1848-as forradalom és szabadság- harc. A mai népiek fő ellenségüknek a nem- zettestbe behatolt idegen, kozmopolita ele- meket, általában a szocializmussal szövetke- zett liberalizmust hirdetik, és még a nyugati liberális polgári eszméket is távol akarják tar- tani a nemzettől. Természetesen monpolizál- ni akarják a nemzeti jelleg és a nemzethez va- ló tartozás meghatározásának jogát is. Akié a kiátkozás és a feloldozás előjoga, azé a hata- lom. Ebből is következik: a mai vezetőréteg nagy része akar ugyan privatizációt, piacgaz- daságot, de szabad vállalkozó burzsoázia nél- kül. Inkább a maga gyámsága alatt nevelne fel egy újonnan szelektált, illetve kontrasze- lektált „nemzeti középosztályt".

Joggal vethető fel persze a kérdés, miért van egyáltalán szükség korunkban új – vagy a két világháború közti korszakból visszamara- radt és felmelegített – gyűlölködésre? Valós vagy fiktív ellenségképre elsősorban a társa- dalmi és nemzeti ellentétektől szaggatott, nem stabil rendszereknek van szükségük, hogy az ellenség démonizálásával valamiő belső társadalmi-nemzeti összefogást, erő- koncentrációt érhessenek el, és hogy saját harcukat a Gonosz ellen heroizálhassák. Ér- demes azonban különbséget tenni a külső és a belső ellenség iránti gyűlöletszítás funkciója között. A külső ellenségkép kinagyításához, a veszélyérzet ébrentartásához többnyire a társadalmi feszültségek levezetése végett fo- lyamodik a politikai vezető réteg. Belső el- lenség konstruálására és démonizálására vi- szont főként az anyagi és szellemi nemzeti vagyon *újrafelosztása*, tehát a hatalmi struk- túra megváltoztatása miatt van szüksége a kormányon lévő vagy a kormányzásra törő csoportosulásnak. És általában: a hibák, a ku- darcok, a vereségek ódiumának áthárítása vé- gett alkalmazott politikai és pszichológiai fogás a külső ellenség vagy a „kozmopolita, nemzetidegen" elemek bűnbakul állítása. Ezért is virul ma az ellenségkutatás éppen a sok kudarcot, vereséget megszenvedett, nehezen feltápászkodó kelet-közép-európai országokban.

*

Gondolatmenetem befejezésé- ben azonban nem kívánok a reformkori s a század eleji nemzeti liberalizmus és a mai népi nacionalizmus nemzeteszményének egybevetésére és a kirívó ellentétek kimutatására szorítkoz- ni. A cikk elején már jeleztem: időszerűnek és szükségesnek tartom a magyar nemzeteszme újragondolását. A szovjet korszak ránk kényszerített eszmei öncsonkítása után ma is- mét az *egész magyarságban* gondolkodhatunk, éspedig nemcsak lakóhelyre, állampol- gárságra, hanem származásra, vallásra, világ- nézetre való tekintet nélkül. Ma Kossuth, Eötvös és Jászi gondolataihoz visszatérve, egy évszázad megpróbáltatásainak tapaszta- lataival gazdagodva mondhatjuk: a nemzet valóban „históriai faktum", a *közös múltat és a mai sorsot vállaló kulturális közösség*. Eb- ből a kulturális nemzetmeghatározásból nem hagyható ki a szabadság és a haladás patinás értékrendje, de a mai demokrácia és egy új polgárosodás vagy újrapolgárosodás korsze- rű követelményrendszere sem. A magyarság- ból való kirekesztés és a magyar jelző foko- zása helyett a különbségek iránti tolerancia is foglaltassék bele az új nemzetfogalomba.

Végzetesen beszűkülne a nemzeti meg- újulás tere, ha az alternatíva csak Tisza Ist- ván, a hatvanhetes nemzeteszme konzerva- tív-liberális változata vagy Szabó Dezső, a faji nacionalizmus népi válfaja lenne. Ma van harmadik alternatíva is. Tisza Munkapártjá- nál van lehetőség jobb pártra, Szabó Dezső szavánál van szükség jobb szóra. A választ- hatóság tartományában ma benne van a re- formkori nemzeti liberalizmus és az őt meg- újító század eleji magyar demokrácia is. S ha létezik még szabad választás a nemzet szá- mára, akkor Szabó Dezső helyett inkább Ady és a *Nyugat* költőinek hangját, Jászi és a *Hu- szadik Század* szociológusainak európai érve- it, a magyaros műdalok helyett inkább *Bartók* zenéjét választanám.

REMSEY Jenő

M. Nemzet 1992. nov. 7.

Útközben

A férfi kinyitotta az előszobaajtót és csendesen belépett a lakásba. Kislánya szaladt eléje. „Apuka!" – kiáltotta, de a férfi nem felelt. A kicsi a szokásos puszit várta, azt, hogy apu megsimogatja a fejét, kérdezi, mi volt az iskolában. De minden elmaradt. A kislány pityeregni kezdett, beszaladt a szobába és anyjához bújt. Belépett a férfi is. Nem köszönt, csak mintha bólintott volna, és leült az asztalhoz. A család megrémült. A nagymama ölébe ültette a remegő kislányt. A feleség beteg testvére riadtan nézett a levegőbe. Halkan megszólalt a fiatalasszony: „Mi van veled, Ferikém?"

Korkárosultak

De választ nem kapott. A férfi kezébe temette az arcát, és csak nagy sokára nyögött ki néhány szót: „Nagyon fáj a fejem!" Felesége pohár vízért, orvosságért szaladt és letette az asztalra. De a férfi nem nyúlt semmihez. Csak meredten bámulta az asztal lapját. Felesége melléje ült, és átölelte. „Mi bajod?" – kérdezte könyörögve. A férfi ránézett. Sápadt volt és elgyötört. „Megszűnik a vállalat, és tizenkettőnket elbocsátottak" – mondta egészen halkan, majdnem suttogva. Aztán elhallgatott, és tovább bámulta a semmit. Szomorú este volt. Lefeküdtek. A férfi hánykolódott egy darabig, aztán elaludt. De reggel nem volt képes felkelni, akárhogy erőlködött. Csak dadogni tudott. Bal kezét próbálta mozgatni, az sem ment. Orvos. Mentő. Kórház. „Agyvérzés, gondolom" – mondta az ügyeletes. „Majd a vizsgálat megmutatja az igazi okot" – fejezte be.

A család berendezkedett a csonka életre. A fiatalasszony elkészíti a reggelit és elindítja a kicsit az iskolába. Aztán megy a magáéba. Tegnap késő éjjelig fent volt. Készült a magyarórára. A diákoknak nem lehet kárára az ő tragédiája. Tanítás után az úti cél: a kórház. Ebédelni később is ráér. Mama főztje megvárja. A kórház fontosabb. Ül a férje ágya mellett és nézi a sápadt arcot. Milyen elgyötört és szomorú! Pedig még csak negyvenhárom éves. Eszébe jut sok minden. Örömteljes napok. Terveik. Most egyetlen remény tölti be az életét: meggyógyuljon. Nem baj, hogy állás nélkül lesz, csak egészséges legyen. Akkor majd megoldódik valahogy az életük. Elhessenti rossz gondolatait. Hogy Feri béna marad, rokkantnyugdíjas lesz. Ez nem lehet. Ezt ők nem érdemlik. Már szégyelli is, hogy elkalandoztak a gondolatai. Friss vizet visz az éjjeliszekrényre. Megigazítja a beteg párnáját. Megcsókolja. Siet haza. Mosolyt igazít az arcára, amikor belép. Mert a kicsi kérdése fogadja: „Hogy van apuka?" És ő azt feleli majd: „Gyógyul." Most rajta van minden teher. Öten élnek hármuk pénzéből. Mama vékony nyugdíján, öccse rokkantellátmányán meg az ő fizetésén nyugszik a család léte. De a kicsi nem érezhet a bajból semmit, neki meg kell adni mindent, amit kis élete megkíván. Tervek gomolyognak a fejében.

Korkárosultak ők, hogy Bor Ambrus oly kifejező szavát használjam. Nincs ellene medicina, csak a lélek ereje. Megpróbálni túlélni a rosszat.

Antalffy

Egyetlen élő szervezet sem boríthat fátylat a múltjára. Sem a nemzet, sem a család, még egy napilap sem. A mai Magyar Nemzet létét, karakterét mindazok meghatározták, akik valaha is részt vettek formálásában. Pethő Sándortól a maiakig. Közéjük tartozott jó három évtizeden át Antalffy Gyula is. Most lett nyolcvanéves.

A mai fiatal újságírók már nem ismerik, némely barát is elfeledkezett róla, de régi olvasói bizonyára nem. Antalffy Gyula harminc éven át volt a Magyar Nemzet olvasószerkesztője és szeretett szerzője. Hogy mit jelentett nevelőmunkája, a lap hibamentes megjelenése érdekében a tevékenysége, arra legföljebb az egykor volt slapajok és szerkesztők emlékezhetnek. De a szerzőre sokan. Akkor szállt szembe Balatonja védelmében, az angolnák betelepítésének oktondi ötlete ellen is, amikor az ilyen kiállás még féktelen haragot váltott ki kormányzati valakik által támogatott lobbykból. Jól emlékszem, többek között, arra a raportra, ahol Papp János, Veszprém megye párttitkára, teljhatalmú ura próbálta megalázni. Nem sikerült. Antalffy írta tovább cikkeit a Balaton, a magyar táj védelmében.

E következetessége jelleméből, életútjából eredt. A református egyház segítségével Angliában tanuló ösztöndíjas hazacsábult újságírónak. Feledhetetlen emléke, hogy együtt dolgozhatott a Szabadságnál Bajcsy-Zsilinszky Endrével. Sajtópereinek tömege bizonyította, hogy a magyar sorskérdésekről szólva nem tett lakatot a szájára. Dolgozott a Kis Újságnál, a Pesti Hírlapnál, a Kisgazdapárt képviseletében egyik alapítója volt 1945-ben Budapest első napilapjának, a Szabadságnak. Volt felelős szerkesztője is a Kis Újságnak, ahonnan eltávolították, mert nem volt hajlandó vezércikket írni a Rajk-perről. Aztán a politika hajszolta kóbor évek következtek, mígnem a Magyar Nemzethez került. Ám hírlapi cikkein túl több mint fél tucat könyvet is írt. Valamennyi a hazáról, a hazai tájról szól, lírai szépségű nyelven. Ma is dolgozik. Kínzó betegségéből ocsúdva külföldi utazásairól szóló írásait szerkeszti könyvvé. Mielőbb láthassa a kirakatokban, és az Isten éltesse!

Gödöllő

„L'art 1900 en Hongrie", hirdette a felirat a Petit Palais homlokzatán, és az előkelő közönség kíváncsian lépett be, hogy megtudja, ugyan milyen volt a művészet a századforduló Magyarországán? Volt mit néznie. Szobrok, félszáz rajz, vagy hetven festmény, fényképek, a diavetítők révén megelevenedő városképek, Lechner, Lajtha és társai alkotásai, szobabelsők, ékszerek, Zsolnay-porcelánok, könyvek, és ki tudná elsorolni, mi minden idézte föl a kor hangulatát, szín- és formavilágát. A kiállítást megnyitó oktatási államtitkár, Madame Saunier-Säté végig bolyongva a tárlaton ezt mondta a magyar nagykövetnek: „Meglepetést szereztek nekem. Azt az örömöt, hogy jobban megismerjek egy csak felületesen ismert világot. A látottak alapján az a véleményem, hogy a magyar szecesszió az akkori magyar életet teljesen áthatotta, jobban, mint a mi art nouveau-nk. Gondoskodni fogunk róla, hogy az iskolák is eljöjjenek ide." Így is történt. Tízezrek látták a Petit Palais-ban kiállításunkat. A franciák rádöbbentek, hogy 1900-ban sem Bécsnél végződött Európa. Madame de Butler és Join-Dieterle, a tárlat két rendezője így vélekedett: „Belülről ismertük meg az akkori magyar világot, a magyar szecessziót. Nagy élmény. A megértés elé emelt korlátokat mindig nagy egyéniségek törik át. Most is ez történt. Gulácsy, Vaszary, Csontváry és társai ezek a nagy egyéniségek. Az igazi meglepetés azonban a fogódzó, a gödöllői iskola volt. Nagy Sándor és mind a többiek."

A francia kritika nagy teret szentelt a tárlatnak. Otto Hahn a L'Expressben például Rippl-Rónait méltatta és külön felhívta a figyelmet Csontváryra. „A tehetség egyenletesen oszlik meg a világon" – írta. Mindennek már majd húsz éve.

Még haza sem értem Párizsból, már várt otthon Remsey bácsi levele: „Édes öcsém, hogy ezt is megértem, a franciák felismerték Gödöllőt. Gyere ki hozzánk!" Kimentem. Éppen fát hasogatott. Kilencvenéves volt. Beszélt a múltról. Tervekről. Azt hitte szegény, hogy a párizsi siker majd hat az itthoniakra is. Aztán a kiállítás tárgyai visszakerültek a múzeumokba. A többi néma csend.

Hogy miért elevenítem föl ezeket az emlékeket? Azért jutott eszembe, mert olvastam Gellér Katalin segélykiáltását a Nagy Sándor-emlékház megteremtéséért. Elképedve hallottam, hogy mennyire magára hagyták Remsey Gábort és Gödöllőt ebben a fontos munkában. Nem arról van szó, hogy piedesztálra kell emelni a magyar szecessziót. De az a korszak a magyar kultúrhistória feledhetetlen ideje. Mégis elfelejtjük? A párizsi kiállítás idején a Courrier du meuble még Kovalszky Sarolta Gödöllőre átköltözött műhelyét is említette, vele kapcsolatban Nagy Sándort, Kőrösfői Kriescht, a szőnyegeket, a falikárpitok műhelyét. A franciák tudnak róla. Nekünk nem kell? Segítsék hát hozzá Gödöllőt, hogy a Nagy Sándor-emlékház létrejöjjön, hogy a magyar szecesszió felmutató tárlata legyen.

Csatár Imre

Remsey Jenő

festő

Vkmi kiáll. 1943

állami vásárlás,

nem volt kiállítva:

Szent István freskó-

tárv, virf-

A szinésznő, olaff.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

REMSEY Jenő

A kiállítás megtekinthető:

HINCZ GYULA KAMARATEREM, 1991.
JANUÁR-ÁPRILIS
2600. Vác, Káptalan u. 6.
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT-GÖDÖLLŐI
GALÉRIA, 1991. OKTÓBER-NOVEMBER
2100.Gödöllő, Szabadság u. 6.

Készült a gödöllői művelődési központ
nyomdájában 800 példányban.
Felelős kiadó: Kecskés József.
Szerkesztette: Bárdosi József.
Tervezte: Dömény Csaba és
Sutta Józsefné.
Fotók: Dömény Csaba.

Szecessziós Grafikák

(a Tragor Ignác Múzeum gyűjteményéből)

A Tragor Ignác Múzeum (volt Vak Bottyán Múzeum) gyűjteményében 21 db szecessziós grafika található, ebből négy Körösfői-Kriesch Aladár, egy Nagy Sándor műve, a többi pedig a Remsey család – Jenő, György és Zoltán – munkái. Talán véletlen, hogy a Remsey család tagjainak tevékenységét nem tárgyalja külön fejezet az egyébként igen gazdag szakirodalomban. A legtöbb önálló kiállítás Remsey Jenőnek adatott meg. 1985-ben Gödöllőn dekoratív, jól dokumentált katalógust készítettek az életművéről. Ezért talán a kiállításon több grafikával szereplő Remsey Zoltánra érdemes figyelni.

A hazai szecesszió a népművészet, a vallás, a filozófia és a középkori misztika áramába kerül. Schmitt Jenő Henrik, Rudolf Steiner[1], Boér Jenő idealista, gnosztikus elképzelései (a „belső szabadságról", a fejlődésről) hatják át a kor művészetét. Lefordítják Ruskin, Morris írásait, méltatják a preraffaelitákat, az érdeklődés homlokterébe kerül Ibsen, Nietzsche és Tolsztoj munkássága. Ez az idealizmustól áthatott misztika a 10-es évekre köddé válik. A szecesszió nagy hulláma levonul, a háborús évek brutalitása válik meghatározóvá. Remsey Zoltán haditudósítóként dolgozik a fronton. A háborúról készült grafikái, amolyan Razgledniczák. Az elmélkedést, a filozófiát és a misztikát felváltja a háborús tematika, az ábrázolás terén pedig megjelenik az expresszionizmus felé mutató stilizált, síkszerű formaképzés, a szecesszió sallangjai pedig lekopnak Remsey Zoltán ezen képeiről. A komor tematikában (A repülő halála a Kárpátokban, Lövészárokban, Honvédek a hóban, Harcok után a Kárpátokban) konkréttá válik a szecesszió metaforikus halálvíziója. Remsey háborús rajzairól ugyan eltűnnek a dekoratív, díszítő kalligráfiák, de a kötődés a művészettörténet előképeihez megmarad. Így El Greco (Orgaz gróf temetése c. kép) kompozíciós sémájára ismerhetünk rá A repülő halála a Kárpátokban c. grafikán. Remsey nem jut el a halál naturális ábrázolásáig, inkább az elszenderedés, a halálban való megdicsőülés tompított fájdalmát mutatja meg számunkra.

1920 után készült grafikái a vesztett háború, a gyász, a menekülés, a létbizonytalanság nyomasztó helyzetét tükrözik. Borongós hangulatú grafikái, sűrű, kusza vonalhálói reményvesztett hontalanokat, gyászoló virrasztókat ábrázolnak. Remsey Zoltán ezen korszaka már Uitz, Pór és Derkovits, a 30-as években kicsúcsosodó expresszionizmusa felé mutat, annak ellenére, hogy lírai megfogalmazású munkái megőrzik a századelő meditatív tolsztoji világszemléletét.

Bárdosi József

[1] 1906-21 között előadásokat tartott Budapesten (Gellér Katalin-Keserü Katalin: A Gödöllői művésztelep, Bp., 1987.)

Felhasznált irodalom

Gellér Katalin-Keserü Katalin: A Gödöllői művésztelep (Bp., 1987.)

A Gödöllői művésztelep (Gödöllő, 1981. -katalógus)

Koós Judit: Style 1900 (Bp., 1979.)

Lélek és forma (Bp., 1986., a katalógust összeállította Éri Gyöngyi és O. Jobbágy Zsuzsanna)

Remsey Jenő (Nagykőrös, 1979. -katalógus)

Remsey Jenő (Gödöllő, 1985. -katalógus)

Szabadi Judit: A magyar szecesszió művészete (Bp., 1979.)

A kiállított művek jegyzéke

Körösfői-Kriesch Aladár: Lőrinc barát (1910 előtt ?,akvarell, papír, 28x40 cm)

Körösfői-Kriesch Aladár: Leányfej (1914, kréta, papír, 30x45 cm)

Körösfői-Kriesch Aladár: Népmese (1910 előtt ?, akvarell, ceruza, papír, 12x18 cm)

Körösfői-Kriesch Aladár: Marokkói tanulmány (1910, olaj, vászon, 11,5x18 cm)

Nagy Sándor: Heverésző nők (1905 körül ?, tus, papír, 15x25 cm)

Remsey Jenő: Szőnyegterv (1920-as évek ?, akvarell, ceruza, papír, 42x31 cm)

Remsey Jenő: A háború borzalmai (1940, ceruza, papír, 61x78 cm)

Remsey Zoltán: Harcok után a Kárpátokban (1914, akvarell, papír, 23x26,5 cm)

Remsey Zoltán: A család (1922, diófapác, papír, 24x26 cm)

Remsey Zoltán: Halott-virrasztó (1920, akvarell, papír, 6x7 cm)

Remsey Zoltán: Tanulmány (1920 után ?, diófapác, papír, 12,5x17 cm)

Remsey Zoltán: Hontalanok virrasztása (1925, diófapác, papír, 26x29,5 cm)

Remsey Zoltán: A repülő halála a Kárpátokban (1917, ceruza, papír, 35x42 cm)

Remsey Zoltán: Honvéd hídépítők (1916, akvarell, papír, 23x33 cm)

Remsey Zoltán: Pásztor (1914,ceruza, papír, 23x23,5 cm)

Remsey Zoltán: Öregember feje (1923, diófapác, papír, 9x12 cm)

Remsey Zoltán: Lövészárokban (1917, ceruza, papír, 23,5x32 cm)

Remsey Zoltán: Honvédek a hóban (1916, tus, papír, 19,5x25 cm)

Remsey Zoltán: Honvédek (1920 előtt ?,akvarell, papír, 8x17,5 cm)

Remsey Zoltán: Ifjúság (1910 előtt ?, akvarell, papír, 21,5x27 cm)

Remsey Zoltán: A gond (1920 után ?, olaj, vászon, 22,5x28,5 cm)

A kérdőjellel jelölt évszámok utólagos datálást jelenienek.

Remsey Zoltán

Kéve IV. kiáll. 1913.

REMSEY ZOLTÁN GOBELIN-TERV

Remsey Sándor

festő és író

U. 4188

Nemzeti Ujság

1926. márc. 18.

(Megmergezte magát egy fiatal művész.)

Bátyja, Zoltán 1926 telén halt meg. 6 gyermeke marad, ezeket és az özvegyet neki kellett segélyezni. Nagy nyomora miatt morfiumnal mérgezte meg magát fenti.

…klettel kérem a tek. Igazgató-
…rdekből részemre egy II. osz.
…ezni méltóztatnék.

B.-án

M. O. B. Jötikára

M.D.K.

Remsey Jenő festőművész

Pályamunkájával elismerést nyert a Műcsarnokba
rendezett Szent István kiállitáson.

Cikk: Vitéz Aba-Novák Vilmos és Szőnyi Istvan
a Szent István kiállitás dijnyertesei.

Magyarság 1938 jun.21. 10.1.

Remsey Jenő MDK

Szent István templomot épit, gouache

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

MUK

MDK

Remsey Jenő

Szt.István-emlékév müv. alkotásai.
Uj Magyarság, 1943. dec. 15.

MDK

Remsey Jenő

Szent István kompozició-terv, temp.

Az Ungvári Művészeti Hetek. Szépmüvészet
1941. 18o.l.

Remsey Jenő György ... festőművész, író születésének 100. évfordulójára / [szerk. Polónyi Péter] ; [irta Keserű Katalin et al.]. – Gödöllő : [Petőfi Művel. Közp.], 1985. – 87 p. : ill. ; 29 cm
Közread. a Petőfi Sándor Művelődési Központ. – Bibliogr.: p. 49-54. – Példányszám: 1000
ISBN 963 01 6923 1 füzött : ár nélkül
Remsey Jenő György (1885-1980)

75(439)Remsey J. Gy.
894.511Remsey J. Gy.
Tartalom:
1. Remsey Jenő a gödöllői művésztelepen / Keserű Katalin (1947-). – p. 5-14.
2. A szines fény költője : Remsey Jenő festői munkássága 1920 után / Losonci Miklós (1929-). – p. 15-24.
3. Remsey Jenő, a literátor / Hegyi Béla (1937-). – p. 25-34.
4. Apámról / Remsey Iván. – p. 37-43.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Romney

Thieme Becker

XXVIII. 157. l.

Lyka

Ősök vörösrézcsákány IX. 107.

Remsei

Nagybányai 1912
k.k.
88

Felhasznált irodalom

Gellér Katalin-Keserü Katalin: A Gödöllői művésztelep (Bp., 1987.)

A Gödöllői művésztelep (Gödöllő, 1981. -katalógus)

Koós Judit: Style 1900 (Bp., 1979.)

Lélek és forma (Bp., 1986., a katalógust összeállította Éri Gyöngyi és O. Jobbágy Zsuzsanna)

Remsey Jenő (Nagykőrös, 1979. -katalógus)

Remsey Jenő (Gödöllő, 1985. -katalógus)

Szabadi Judit: A magyar szecesszió művészete (Bp., 1979.)

A kiállított művek jegyzéke

Körösfői-Kriesch Aladár: Lőrinc barát (1910 előtt ?,akvarell, papír, 28x40 cm)
Körösfői-Kriesch Aladár: Leányfej (1914, kréta, papír, 30x45 cm)
Körösfői-Kriesch Aladár: Népmese (1910 előtt ?, akvarell, ceruza, papír, 12x18 cm)
Körösfői-Kriesch Aladár: Marokkói tanulmány (1910, olaj, vászon, 11,5x18 cm)
Nagy Sándor: Heverésző nők (1905 körül ?, tus, papír, 15x25 cm)
Remsey Jenő: Szőnyegterv (1920-as évek ?, akvarell, ceruza, papír, 42x31 cm)
Remsey Jenő: A háború borzalmai (1940, ceruza, papír, 61x78 cm)
Remsey Zoltán: Harcok után a Kárpátokban (1914, akvarell, papír, 23x26,5 cm)
Remsey Zoltán: A család (1922, diófapác, papír, 24x26 cm)
Remsey Zoltán: Halott-virrasztó (1920, akvarell, papír, 6x7 cm)
Remsey Zoltán: Tanulmány (1920 után ?, diófapác, papír, 12,5x17 cm)
Remsey Zoltán: Hontalanok virrasztása (1925, diófapác, papír, 26x29,5 cm)
Remsey Zoltán: A repülő halála a Kárpátokban (1917, ceruza, papír, 35x42 cm)
Remsey Zoltán: Honvéd hídépítők (1916, akvarell, papír, 23x33 cm)
Remsey Zoltán: Pásztor (1914,ceruza, papír, 23x23,5 cm)
Remsey Zoltán: Öregember feje (1923, diófapác, papír, 9x12 cm)
Remsey Zoltán: Lövészárokban (1917, ceruza, papír, 23,5x32 cm)
Remsey Zoltán: Honvédek a hóban (1916, tus, papír, 19,5x25 cm)
Remsey Zoltán: Honvédek (1920 előtt ?,akvarell, papír, 8x17,5 cm)
Remsey Zoltán: Ifjúság (1910 előtt ?, akvarell, papír, 21,5x27 cm)
Remsey Zoltán: A gond (1920 után ?, olaj, vászon, 22,5x28,5 cm)

A kérdőjellel jelölt évszámok utólagos datálást jelentenek.

REMSEY Zoltán

A kiállítás megtekinthető:

HINCZ GYULA KAMARATEREM, 1991.
JANUÁR-ÁPRILIS
2600. Vác, Káptalan u. 6.
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT-GÖDÖLLŐI
GALÉRIA, 1991. OKTÓBER-NOVEMBER
2100.Gödöllő, Szabadság u. 6.

Készült a gödöllői művelődési központ
nyomdájában 800 példányban.
Felelős kiadó: Kecskés József
Szerkesztette: Bárdosi József
Tervezte: Dömény Csaba és
Sutta Józsefné.
Fotók: Dömény Csaba

Szecessziós Grafikák

(a Tragor Ignác Múzeum gyűjteményéből)

A Tragor Ignác Múzeum (volt Vak Bottyán Múzeum) gyűjteményében 21 db szecessziós grafika található, ebből négy Körösfői-Kriesch Aladár, egy Nagy Sándor műve, a többi pedig a Remsey család – Jenő, György és Zoltán – munkái. Talán véletlen, hogy a Remsey család tagjainak tevékenységét nem tárgyalja külön fejezet az egyébként igen gazdag szakirodalomban. A legtöbb önálló kiállítás Remsey Jenőnek adatott meg. 1985-ben Gödöllőn dekoratív, jól dokumentált katalógust készítettek az életművéről. Ezért talán a kiállításon több grafikával szereplő Remsey Zoltánra érdemes figyelni.

A hazai szecesszió a népművészet, a vallás, a filozófia és a középkori misztika áramába kerül. Schmitt Jenő Henrik, Rudolf Steiner[1], Boér Jenő idealista, gnosztikus elképzelései (a „belső szabadságról", a fejlődésről) hatják át a kor művészetét. Lefordítják Ruskin, Morris írásait, méltatják a preraffaelitákat, az érdeklődés homlokterébe kerül Ibsen, Nietzsche és Tolsztoj munkássága. Ez az idealizmustól áthatott misztika a 10-es évekre köddé válik. A szecesszió nagy hulláma levonul, a háborús évek brutalitása válik meghatározóvá. Remsey Zoltán haditudósítóként dolgozik a fronton. A háborúról készült grafikái, amolyan Razglednicák. Az elmélkedést, a filozófiát és a misztikát felváltja a háborús tematika, az ábrázolás terén pedig megjelenik az expresszionizmus felé mutató stilizált, síkszerű formaképzés, a szecesszió sallangjai pedig lekopnak Remsey Zoltán ezen képeiről. A komor tematikában (A repülő halála a Kárpátokban, Lövészárokban, Honvédek a hóban, Harcok után a Kárpátokban) konkréttá válik a szecesszió metaforikus halálvíziója. Remsey háborús rajzairól ugyan eltűnnek a dekoratív, díszítő kalligráfiák, de a kötődés a művészettörténet előképeihez megmarad. Így El Greco (Orgaz gróf temetése c. kép) kompozíciós sémájára ismerhetünk rá A repülő halála a Kárpátokban c. grafikán. Remsey nem jut el a halál naturális ábrázolásáig, inkább az elszenderedés, a halálban való megdicsőülés tompított fájdalmát mutatja meg számunkra.

1920 után készült grafikái a vesztett háború, a gyász, a menekülés, a létbizonytalanság nyomasztó helyzetét tükrözik. Borongós hangulatú grafikái, sűrű, kusza vonalhálói reményvesztett hontalanokat, gyászoló virrasztókat ábrázolnak. Remsey Zoltán ezen korszaka már Uitz, Pór és Derkovits, a 30-as években kicsúcsosodó expresszionizmusa felé mutat, annak ellenére, hogy lírai megfogalmazású munkái megőrzik a századelő meditatív tolsztoji világszemléletét.

Bárdosi József

[1] 1906-21 között előadásokat tartott Budapesten (Gellér Katalin-Keserü Katalin: A Gödöllői művésztelep, Bp., 1987.)

Hanem nála még ez is energiával nyilvánul meg, mint gyönyörü háborus nótánk mutatja:

Hullik már a levél, levele a nyárnak,
Lesz-e még ott tavasz, hol a hadak járnak?
Elkopik a fü ott, hol a hadak járnak,
Fekete rózsája nyilik a halálnak.

Irjad, irjad az anyámnak:
Ne sirassa katona fiát,
Irjad, irjad az anyámnak:
Ma usztattunk Szerbiába át.

Istenem, Istenem, édes jó Istenem,
Lesz-e még énnekem szép szabad életem?
Tüznek-e még rózsát pörge kalapomra,
Ráhajlik-e kis jány csókkal a válomra?

Nem tudom kinek a müve. De akárki csinálta, megérezte a magyar igazi karakterét s azt rövid, jellegzetes sorokba süritette. — Ez már valami más! — Nem gyermek-magyart mutat, hanem érett embert, aki üres fecsegés helyett érez, nagyon jó érez s amit mond, azt nagyon meggondolja. Ez a vers érvényre juttatja életakarását s egyben a végzet örök törvényeiben való lemondó megnyugvását.

A háboru kiforditja az embereket önmagukból s minden eldugott érzésmegnyilvánulást valóságos erőszakkal dob a felszinre. Igy került ki sok gyönyörü momentum a magyarságból is, amelyről nem szól se hir, se ének.

Azonban nemcsak az irodalom, hanem a képzőművészet szintén a meg nem értés és nem ismerés utvesztőibe tévedt. Amit eddig a háboruról festettek, abból senki sem fog a háboru valódi képére ráismerni. A nem a lövészárokban élő művészemberek képzelete csak romantikus képeket dobott értetlenül a vásznakra, melyeken csak összevisszakent szineket látunk, de a mély igazságok párosulása a művészettel alig található. Émelygős romantika, amely szintén gyermekeknek való s amely fejletlen, gyermekemberlelkeket ábrázol, az élet igazságának tökéletes megcsufolásával.

Hogy lesz-e megujhodás a kultur-életben a háboru után? Nehéz ezt megmondani. De kétségtelen, hogy nagy, nagy változást fog előidézni az emberiség életében az átélt, átszenvedett idők emléke, mely sok mindenre tanitott meg bennünket.

Jegyzet: A levelet a festőművész-szerző a podmeleei tábori kórházban irta, 1916 január havában. Az Isonzo-fronton erős tüzben teljesitett többhavi szolgálat után került betegen a kórházba. 16 nap mulva gyógyultan ment ismét csapatához az Isonzo-frontra, ahol jelenleg is mint egyéves önkéntes teljesit szolgálatot.

A MŰVÉSZET ÉS A HÁBORU.

REMSEY ZOLTÁN LEVELE.

háboruról — erről a kulturát elsöprő, mindent felforgató kimeráról — sokat irtak már, sokat beszéltek és sokat fognak még irni és beszélni. Mindezideig azonban alig akadt költője, művésze, aki visszaadta volna a maga kiforgatott valóságában. A legtöbbje tévutakon bolyong s oly primitivül fogja fel a háborut s a háboruban szereplő emberek megnyilvánulásait, jellemét, hogy az az olvasó vagy szemlélő, aki maga is végigjárta a harctereket, elbámul a gyermeki bábjátékon, amit mint valóságot akarnak elétárni.

A háboru valami egészen más, mint amit kihámoznak belőle. Valami egészen reális dolog. A realizmusok realizmusa, amit nemcsak ugy szivárványszinekkel lehet festeni, hanem csak megaludt, fekete vércsomókkal, vagy még frissen párolgó vérrel, amely sokszor alaktalanná vált emberhuscafatokkal, sebesültek és vonagló haldoklók jajával s a barna földdel vegyül össze.

Mindennek földszaga, vérszaga van. Ez az — amit én — a vidám szinekkel festett, dib-dáb közlésekben kerestem s nem találtam meg: mindennek valószinüségét — igazságát — a föld szagát.

Igaz, a háboru nem mindig ilyen, vannak szelidebb, emberibb mozzanatai, ahova a vidámság is ellátogat vendégségbe, de ez csak: szélcsend.

A legnagyobb visszatetszést bennem az kelti, hogy a magyarság karakterét hogyan forgatják ki. Ugy tüntetik fel, mintha néki nem kellene az élet. Mintha a magyarok örökké vidám, jókedvü legények lennének s nem érintené őket a halál szele. Csodálatos, hogy nem veszik észre, hogy a derü mellett ott van a boru s hogy még ez a derü is sokszor borus. Igaz, hogy a magyar nem lógatja az orrát, a legválságosabb pillanatokban is van humora, egy-egy buzditó szava s megy előre, mint egy megingathatatlan vaskolosszus.

Mert bizony tudja, hogy fajtájának léte függ attól, hogy ő keményen megállja a helyét.

Életakaró volta még akkor sem teszi érzéketlenné, amikor minden pillanatban meghalhat. Valami misztikus szomoruság fogja el ilyenkor. Eszébe jutnak a békés idők, a zöldelő rónák, otthona, családja s elfogja a honvágy.

Szabolya János: A Kéve
Könyve. 1916. VIII. k.

nek megvalósitását az orosz ellen gyilkos golyója tette örökre lehetetlenné. Amidőn sohasem muló szeretetünk jeléül koszorunkat sirodra helyezzük, őszintén fogadjuk, hogy közös eszményeink lobogójának tisztaságát szeplőtlenül fogjuk megőrizni. A „Kéve" tagjai utolsó bucsut intenek Neked, — Jóska testvérünk — Isten veled!"

— —

Azonban a „Kéve" tagjai nemcsak sziveikben akarnak emléket állitani Szöri Józsefnek. A sirja fölé helyezendő emlékművel maradandó figyelmeztetőt akarnak állitani az utókor számára, hogy az a sir, amelyben Szöri József nyugszik, számukra szent hely.

Mert e sir egy tündöklő tehetségü, végtelenül becsületes magyar művészember hamvait takarja, akinek elszántsága és törhetetlen akaratereje képes volt diadalmas harcot vivni a mindennapi élet ezer kellemetlenségével, hogy magasztos eszményei számára utat törjön.

Az „Ember küzdj és bizva bizzál" gyönyörü tételét kevesen értik meg annyira és érzik át olyan őszintén, mint ahogy azt Szöri József értette meg és érezte át.

Büszke és nemes küzdelmeiért, annak felemelő eredményeiért legyen áldott emléke!

REMSEY Zoltán

91 6. 49,50

Új Művészet

Esztergom. T. 5480.

A talapzatra helyezett kerek medaillonban, mely fölött a nap szórja sugarait, a háttérben Gran-ra a Mons S. Thomae-ról ágyukkal lövöldöznek, mig az előtérben a sziklára felvezető uton két oroszlán nézi lenn lévő harmadik társát. Felirata az allegorikus ábrázolat fölött:

Sequor Vestigia

a lebegő mondatszalagon: Fortitudo genrosa in imitandis Majorum Exemplis.

a talapzaton:
EST ELIQUID MONSTRATA SEQUI VESTIGIA: PLUS EST
ESSE DUCEM NULLI QUA PRAEIERE DUCES
STRIGONICAM DUM QUAERIT ITER LEO BOI, AD ARCEM
IBAT, QUO VIRTUS SOLA PRAEIBAT ITER.
alól jobbra: C. Remshart del. et Sc. Aug. Vind.
a lap hátán latin szöveg olvasható.

Rm., mér. a vk. 17.3 : 25 cm.
140-95.

Remshart, C.

Érsekujvár. T. 5420.

A talapzaton nyugvó kerek medaillonban Neuheusl égő látképét és körülötte az ostromló csapatokat szemléljük, mig az előtérben egy prédája után törekvő oroszlán a czölöpkeritést döntötte föl. Oldalt szárnyas alakok lebegnek harsonával. Felirata a keretben:

Nil obstat eunti.

a lebegő mondatszalagon: Fortitudo strenua in persequendis bene Caeptis.

a talapzaton: DUM LEO PERSEQUITUR PRAEDAM, NIL OBSTAT EUNTI
NIL OBSTARE TIBI MAXIMILIANE POTEST.
NEUSELIUM TIBI DUM PRAEDAS, HOSTESQUE SEQUENTI
OBSTITIT, OBSISTENS PRAEDA FIT IPSA TIBI.

alól jobbra: Carl Remshart del. et Sculps. A.V.

Rm., mér. a vk. 17.5 : 25.5 cm.

140-95.

Goltsmyd ↓ Thomas, Thwmes,
Thamasch, ötvös, XV–XVII. sz.
Brassó. l. Tamás.

Carl Renshart

rexin.

Esékujvár ostroma
Miksa Emánuel bajor
választó fejedelem segé-
által 1685.

Carl Renshart del. et
sculps A. V.

Rexin. folio

Remy, Ludwig von
udvari épitész

l.
Bierbéptört
237. l.

Makó város területén

Kőrs. jel. M.O.B. 1901.

Reizner J.: Makó vár
145. l.–

V. ö. mezőkopáncsi

Rémy, Louis van

építész

tervet készít az

esztergomi székesegyház

számára

Zádorépítészetünk

363 l.

Rényi, Louis von

d.

Zádor - Rados

19, 167, 168, 312. l.

Képek 4, 9, 10. t.

Olasz festő", XVIII. század: Kálvária
Magdolnával. Fa, tempera, 22 x 14 cm.

Mazzlaghy II. 530. szám.

Remy, Ludwig v.

a K. u. K. Oberbauamt igazgatója Beisben.

Esztergomi sikes egyház tervezése.

wód

Rados Jenő dr. A neoklasszicizmus nagy magyar templomai. MMÉE Közlönyének Havi Füzetei. 1936. 7-12 sz. 31. l.

Remy Lajos könyvtára
MAGYAR MŰVÉSZET
1929. 17.

rasztikus életre-
os bódék világá-
ztönzésre akadt.
etnek embertől,
l a legnépeseb-
i arisztokratikus
mokratikus szel-
redetibb és leg-

Kállai Ernő

8. TISZAI KOMPÁTKELÉS

Remy

l.

LykaMagyműI900-50

342.l.

3.

4.

Rémy
épitres

l.

Gensh-class

4. l. után
köppel

Érk: 1906 MRC. – 2.
peld. felz. mell.

rásbiróság!

ámvevő Cpesti

~~lejárt részletek~~

kor. 76 fillérrel adósunk, mely összeget
Budapesten megfizetni tartozott volna.

zettségének felszólitásaink daczára eleget
be, **B**/. alatt vallott ügyvédünk által
ot:

Remy, Ludwig von

becsi épitész

l.

Edvi Eszt 12. l.

40, 41. l.

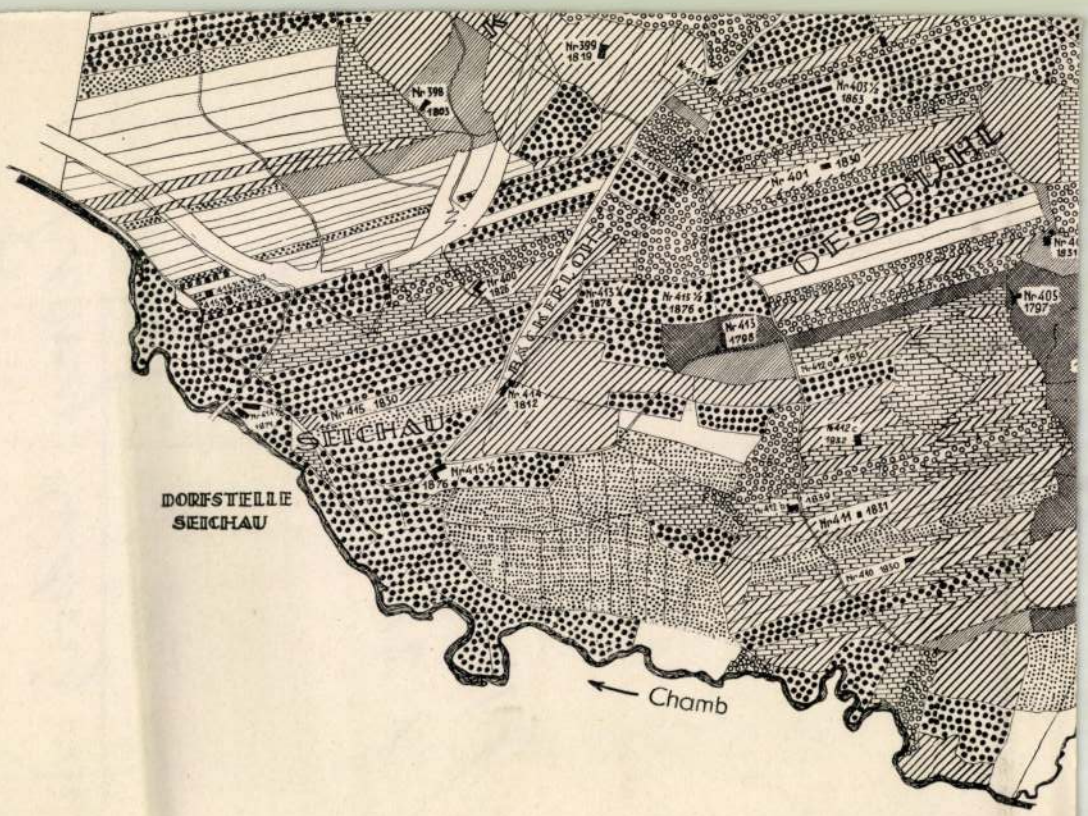

Nr 399
1819
Nr 398
1803
Nr 403½
1863
Nr 401
1830
OESBÜHL
Nr 400
1826
Nr 413½
1878
Nr 413½
1876
Nr 413
1798
Nr 405
1797
Nr 412 a
1830
Nr 414
1812
Nr 415
1830
SEICHAU
Nr 415½
1876
Nr 412 c
1832
Nr 412 b
1839
Nr 411
1831
Nr 410
1830
DORFSTELLE
SEICHAU
Chamb

MDK

Ludwig v. Remy épitész

megbizás az esztergomi székesegyház elkészitésére

Rados J: A magyar klasszicista épitészet hagyományai. Bp. 1953 37,

Rémy, Ludwig von

a bécsi építészeti hivatal vezetője, Rudnay őt bízta meg a nagyszabású építési terek elrendezésével.

Zádor Anna: Az esztergomi főszékesegyház
Bp. Corvina 1970 F. l.

RÉMY, Ludwig van épitész

Horler Miklós: A Bakócz-kápolna megmentése... = Műemlékvédelmi Szemle, 1993/1. 99.

MDK

Rémy ,Louis van

1820-ban kap megbizást az esztergomi székes-egyház tervezésére.

45.o.

ZÁDOR ANNA: POLLACK MIHÁLY. Bp. 1960.

Louis van Remy épitési M.D.K.

1820 ban az esztergomi bazilikát bejárolta.

Zádor A: Some problems of the development of classicism in architecture. Acta Historiae Artium. 1959. VI. 159.

M.D.K.

Ludwig von Rémy/Louis van/,építész

Bécsi építész.Az esztergomi székesegyház építésével bizták meg,de ő ezt nem teljesitette. 466.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A Képzőművészetek,a zene, a szinház és a film.Minerva.1960.Bpest

---

Rémy, Ludwig von bécsi épitész M.D.K.

Rudnay primás megbizza az esztergomi székes-egyház tervezésével, de mivel félvállról vette a feladatot a primás visszavonja a megbizást.

Irodavezetője a kismartoni születésü Kühnel Pál a templom tervezője.

Kempis Antal : Aképzőmüvésztek története 67~~4~~.1.

A Kultura Világa Bp. 1963.

Kampis Antal: A képzőművészetek története

Kampis Antal: A képzőművészetek története

A Kultura Világa Kp. 1963.

A Kultura Világa Kp. 1963.

M. D. K.

REMY, Ludwig v. cs. építészeti hiv. igazg.

Az esztergomi érseki sikhely építkezésénél lassuságában az építkezés akadályát látja Rudnay érsek

Dercsényi Dezső - Tolnay László: Esztergom
Bp. 1956. 75. l.

MDK

Remy, Ludwig

bécsi épitész. /Esztergomban/ 182o.

1956.
AHA. Tom.III. Fasc.1-4. 22.l.- Balogh:La capella di Esztergom. 1-198.l.

Rémy, Ludwig van MDK

épitész

Az esztergomi uj székesegyház terveinek elkészitésére 1820 jun 28-án kap megbizást.

18.o. és 49.o. 28, 29. jegyzet.

Balogh Jolán: Bakócz kápolna

MDK

Ludwig v.Rémy

1820-ban I.Ferenc király felajánlja udvari épitészének szolgálatát.

Leopold Antal: Az esztergomi Bazilika. Uj E mber, 1945. okt. 28. 8.1.

R

Ludwig von Rémy M.D.K.

egritén

Könöv ö Tapote megbízást az esztergomi palota felépítésére, de a megbízást visszavonták.

Kampis, hagy mův. Bp. 1960 466

Ludwig van Remy

MDK

kamarai épitész

Az esztergomi bazilika /1822-1869/.

A Cannevale-Hillebrand-féle tervek átdolgozását Ludvig van Remy majd Kühnel Pál, s őt követően Packh János /1839-ig/ vezette.
Az épités befejezője Hild József volt.

45.o.

ZOLNAY LÁSZLO: Az é esztergomi vár.
Bp. 1960.

Remy, Ludwig van

MDK

Az esztergomi bazilika.

/Canevale-Hillebrand- Remy-Kühnel- Packh-Hild/.

Repr:

Kapuvédőbástyák a Bazilikával.

7. kép.

Románkori kapurészlet,háttérben a bazilikával.

8. kép.

A Bazilika főhomlokzata.

10. kép.

ZOLNAY LÁSZLO: AZ ESZTERGOMI VÁR.Bp. 1960.

Renn, Ludwig von

neve emlitve

Müvészettörténeti Értesitő 1972

30-32, 35, 37-40. old.

Remy, Ludwig van

1

Az esztergomi Prímási palota
és templom földszinti alaprajzának
reprodukciója a 31. oldalon

Művészettörténeti Értesítő 1974/1

Remy, Ludwig van Remy 2

„Az esztergomi prímási palota dunai homlokzata" c. tervének reprója a 31. oldalon

Művészettörténeti Értesítő
1972/1

Rémy, Ludwig van

szerepét az esztergomi bazilika tervezésében, illetve az azt megelőző időben - tárgyalja.

Prokopp Gyula: Kühnel Pál építész /1765-1824/
Művtört.Ért.1972.1.sz.3o-4o.l.

Remy, Ludwig van

Az esztergomi prímási palota
és tpl. oldalhomlokzata.
Tervrajz a 32. oldalon (repro)

Művészettörténeti Értesítő
1972/1

Remy, Ludwig van

4

Az esztergomi székesegyház
főhomlokzatánál rajza a
32. oldalon (repro.)

Művészettörténeti Értesítő 1972/1

Remy: Ludwig van

5

Az Esztergomi Tanonczi házsor
homlokzatánál rajza a 33. oldalon

Művészettörténeti Értesítő 1972/1

Remshardt C.
Vapolóci
vezni
1832

l -

Budavuraf. 1936

32. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
3241/1917 szám
Érk.: 917 év máj. hó 26. n.

REMSHARDT JÁNOS, bőrkészitő

A kőszegi tanács 1744-ben megengedte neki hogy mesterségét folytathassa,bár nem volt a céhben,de megengedték a öregnek"hogy mégis tengődhessék".De ő fiával és egy legénnyel dolgozott,amiért a timárok feljelentették.A tanács megengedte neki,hogy fiával együtt,de legény nélkül dolgozhas on. 573.old. 15.jegyz.

SZOVÉNYI ISTVÁN: A kőszegi céhek küzdelme a kontarok ellen a feudalizmus kései időszakában 567.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Évkönyv, XXI.évf. 1967 4.szám Szombathely, 1967

Rémy Róbert festö.

Pesti Hirlap. 1882. máj. 17. 3. l.

Rémy Róbert festő.

Pesti Hirlap. 1882. ápr. 30. 4. l.

Renard János, grafikus

Győri Szemle, 1930.I. 237.,242.

Pfannl Jenő: Régi ábrák és képek Győr váráról.

MDK

ifj Rémy i Róbert fertő

„Falusi templom" c képe KT-tárlatom 1886.

MDK-A-I-1/1762.

RENAT, Johann, pozsonyi kertész

J. R., kerch. Ziergärtner, † 46 éves korában, Pozsony, 1793 október 24. (1793, 1164.)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Jacques Renaud, francia szobrász.

A magyarádi szobrász alkotótelep 1975-ben fogadott vendégeket. Az alkotótelep nemzetközi kitenkintésű. Az argentin Raoul Oscar Gomez és a francia Jacques Renaud a somogyi alkotótelepen eltöltött év után lett a bajmóthy villa lakója.

Tüskés Tibor: Képzőművészek Műhelyében. Alkotótelepek.

Jelenkor, 1977. 3. 261. old.

Jacques Renaud, francia szobrász,
A villányi szobrászalkotótelepén látható a művész technikailag tökéletesen megoldott, erőteljesen nyers kompozíciói. (említve)

P. Szücs Julianna: Villány és Nagyatád, 1976.
Népszabadság, 1976. okt. 15.

Renard János, rézmetsző MDK

Hr Hrusovszky Imre mérnök 1800 ban
vésült Győr látképét metszette Bécsben
314. old

Gazdag László: Győr város térképei. 295.o.

Arrabona, 7.1965. A Győri Múzeum Évkönyve, Győr. 1965
Győr-Sopronmegyei Nyomda, Győr.

H. D. K.

RENARD olasz festő

Pécs székesegyház, sekrestye, levé-
tel a keresztről, oltárkép 1793

Garas XVIII. n. 188, 244. l.

RENARD Johann bécsi rézmetsző (1772-1814)

1800-ban vetszette rézbe Hrissovszky Imre
győri városi mérnök látképét a vásárról

MÉrt. 1997/1-2. 102. és ill.

best, 1988. február 19-március
3. 3. 36-37. ill. .i.Fazekas

egyei példák. >

. 13. századi várépítészet
ber 4-6.]. = Műemlékvédelem, 34
István:;

. József: Vártörténeti
1989. szeptember 4-6.]. = Az
1990) 82-85. .i.Feld
:;

aranyérme.= Műemlékvédelem, 20
:;.i.Frodl, Walter:;

mányos Tanácsa XVIII. ülése,
em, 27 (1983) 309-310. .i.Gerő

ionalen Burgen Institut. =
134. .i.Gerő László:;

tionalen Burgen Institut 1975.
ttje]. = Műemlékvédelem, 20
szló:;

ionalen Burgen Institut -IBI-
tájékoztató az IBI

Renard János

rezin. 1800

Bécs

lád

Pfannl Györvár

237. l. –

242. l.

M.D.K.

RENAUD Marseille

1925-ben Nagybánya a szabadiskola tagja

Kti: Nagybánya... 337.1.

M. O. K.

RENAUD Mireille

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 336. e

M.D.K.

RENAUD Mireille

1923-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 335. l

MDK

Rembrandt, van Rijn, festő

Szent József álma – a képműv. múzeumban

Győry Aranka: Müalkotások ismertetése. I. rész.
Debrecen, 1945.

54. l.

NBN

Rembrandt, van Rijn, 1606

Head of an old man - a Negro (Rembrandt)

127

MDK

Rembrandt, festő

Szent József álma (Brest)

reprod.

Győry Aranka: Müalkotások ismertetése. I. rész.

Debrecen, 1945.

42. l

Függelek

WOLFGAND RENCH, épitömester

Csatkai k956.a soproni Szt.Mihaly templom egyik záró köveheк cimerérol megallapitotta,hogy Wolfgang Kench épitömes ere/1482/. 182.old. 58.jegyz

CSORBA CABA: Tulajdonjegyek,mesterjegyek,polgári cimerek a középkprban 143.old

A Herman Ottó Múz.Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

1021

1981. V. 21. Kossuth 12,35 Áné

Helyszinrajz a Dómus Áruházról

/A felvétel eleje hiányzik/

- Laikus véleményét szembesiteni az épitészek, ha ugy tetszik, szakszerü véleményével, nem tudom mi erről a véleménye Rencholcz Péternek és Lázár Antalnak, az Iparterv munkatársainak, a budapesti Dómus Ráuház tervezőinek?

- Lehet, sőt kell is, a használat során kiderült, felmért, és tapasztalt problémák visszacsatolása a tervezési folyamatba Magyarországon nem egy elfogadott gyakorlat, de szükséges volna.

- Tehát a budapesti Dómus Áruházról beszélgetünk. Az első felvételt az eladótérben készitettem, ami nagyon szép, áttekinthető, nincs zsufoltság, éppen ezért nem is lepődtem meg, hogy elégedett volt az a hölgy, akivel beszéltem.

- Még most vagyok itt először, mert egy rekamiét nézek, de nagyon szép, nagyon tetszik.

- Tetszik az, hogy ilyen nagy térben lehet válogatni?

- Hát csakis az a lényeg, hogy nagy térben legyen, és legyen kellő választék.

- Jártunk egy kicsit. Mit fejez ki kivülről ez az épület?

- Mit fejez ki? Hát egy magasabb szinvonalat, mint ami régebben volt. Szerintem. Nem? Egy magasabb szinvonalat, az épitészetnek egy nagyon szép stilusát fejezi ki.

- Általában hasonló volt az utcán járó embereknek is, akik a buszmegállóban várakozva, gondolom nap, mint nap látják a házat. Persze volt olyan, akinek kevésbé tetszett ez a forma.

- Egy kicsit zárt ez az épület kivülről és kicsit olyan betonkolosszus, de tulajdonképpen nem kivülről kell az épületnek azt a célt szolgálni, amit a belső tere biztosit.

- Nem?

- Nem, nem.

- Nem az a legjobb, amikor kivülről már szinte érződik, látszik rajta, hogy mit takar a belső?

- Hát ebben is igaza van, de mondjuk itt a külső homlokzattal nem akarták a belső látványosságot biztositani, hiszen belül annyira nagy a tér, hogy itt ablakfelületeket nem lehetett volna nyitni, mert akkor a butorok kiállitását nem tudták volna biztositani.

- Miért, ha itt esetleg ablak lett volna, akkor nem lehetett volna az ablak elé butort rakni?

- Elvileg lehet, de miután itt mindig változnak a kiállitott termékek, feltételezem, hogy ez technikailag okozott volna gondot, hogy a butor stilusához nem ment volna éppen ott egy ablak, bár zárt az egész, a szellőzése biztos megoldott, zárt hatásu az egész épület.

- És ez jó, vagy rossz?

- Rossz.

- Hadd vitatkozzak igy utólag is riportalanyom egyik kijelentésével, amikor azt mondta, hogy nem látványos ez a homlokzat. Én azt hiszem, hogy nagyon is látványos. De mi volt vele az épitészek célja?

- Valamennyi épület, különösen egy nagy, vásárlókat vonzó épület esetén olyan formát, épülettömeget kell megtalálni, amelyik ezt az épületet karakterizálja, szimbolizálja. A budapesti Domus Áruház esetében azt hiszem, hogy ezzel abban az időben kicsit szokatlan formával, sikerült egy olyan tömegformát megépittetni, amelyik mindenkiben, aki arra jár, vagy pedig képen látja a budapesti Domus Áruház emlékét idézi.

- A függőnyfal zártsága abból az akkor még általunk is elfogadott elvből következik, hogy az áruház belső terében célszerütlen ablakfelületeket adni, mert ebben az esetben a vevők számára az ablak elé helyezett, kiállitott tárgyak sziluettként mutatkoznak, ami ugye eladási, illetve kiállitástechnikai hiba volna. Ma - és ez talán a fehérvári áruházon már tapasztalható módon mi is ugy gondoljuk, hogy ez a teljes zártság ekkora alapterületek viszonylatában nem indokolható, valószinüleg értékesebb lett volna a butorok számára a külső térrel való kapcsolat atmoszférikus hatását biztositani.

- És ez azt hiszem a dolgozók közérzetét is előnyösebben befolyásolta volna. Hallgassuk meg Rédl Románt az áruház igazgatóját.

- Sajnos zsufoltak az irodák.

- Nem számitottak arra, hogy ennyien fognak itt dolgozni? Vagy növekedett a létszám azóta?

- Nem növekedett, hanem itt azt hiszem, hogy alapelvként az értékesitési területet vették figyelembe és ezért kevesebb iroda készült, de mindezen tulmenően az áruház üzemeltetési részlegét egyáltalán nem tudjuk elhelyezni. Tehát nincs lakatosmühelyünk, nincs villanyszerelő mühelyünk, ami pedig egy ilyen egységnél feltétlenül szükséges lenne, mert hiszen itt komoly berendezések vannak. De nincs asztalosmühelyünk sem, pedig egy butoráruházban nem lenne rossz, ha az asztalosok mondjuk a pillanatnyi javitásokat a helyszinen el tudnák végezni.

- Egyetlenegy mühely áll a rendelkezésünkre, egy 2x2 m-es helyiség, amiben 5 szakembernek kellene összezsufolódnia.

- Az áruház pedig ugy tudom több, mint 8000 nm-es.

- Erről van szó.

- Megnézhetnénk ezt az egyetlenegy mühelyt?

- Igen. Nemcsak villanyszerelő mühely, hanem lakatosmühely is, az egyik mechanikus kollega.

- Se mellékhelyiség nincs, a megfelelő öltözőre gondolok, se mühely nincsen csinálva, nagyon kisméretünek lett csinálva, ez bemutatóteremnek készült tulajdonképpen nem pedig áruháznak.

- Fönt azt mondták nekem az igazgatói irodában, hogy öltözővel, fürdővel el vannak jól látva.

- El vagyunk látva, csak éppenséggel nem elegendő.

- Hol van ez a helyiség?

- Itt van, itt öltöznek dolgozók.

- A folyosón?

- A folyosón, igen.

- Miért, nincs öltöző?

- Van öltöző csak kicsire van méretezve.

- És akkor mi dönti el azt, hogy valaki a folyosón öltözik vagy az öltözőben?

- Aki később jött, annak ez jutott. És aki ezután jön majd, annak esetleg a tetőn kell majd öltöznie.

- Visszatérve a mühelyhez, a 2x2 m-es helyiség is olyan helyen van biztositva, ami egészségre káros, mert mögötte akkumulátormühely van. Azt is meg tudom rögtön mutatni.

- Savgőzzel vagyunk egy helyiségben.

- Van egy előtér, nem? Ami meg azt hiszem raktár.

- Igen.

- Gondolom azért van nyitva az az ajtó is, mert olyan kicsi a helyiség, hogy...

- Igen, persze levettük az ajtót, mert ha nyitnánk, akkor meg se lehet mozdulni. Nincs ajtó sehol.

- Erre a tervező nem gondolt egyáltalán, megcsinálták, de hogy utána mi lesz, arra már nem gondoltak.

- És hát itt bizony aztán az épület éli a maga életét, a folyosóra kikerülnek az öltözőszekrények, az előtérbe a raktári polcok.

- Pontosan igy van.

- Ebből látni, hogy nem a földön járnak, annak ellenére, hogy a véleményem az, hogy az áruházat eladás céljára megfelelően épitették, illetve tervezték meg, de a kiszolgáló személyzetre csak ismételni tudom magam, nem gondoltak abszolut. És tulajdonképpen most már a 8. évébe lépett az áruház, és még a mai napig nem megoldott.

- Önnek is van itt ugy látom egy 60xl m-es vagy 60xl,20-as vékony kis ablaka. Gondolom elkelne nagyobb is.

- Igen, hát mi szedtük le róla a rácsokat, ez is szabálytalan, mert már épitészetileg meg van bontva, hogy jöjjön be egy kis napfény, egy kis levegő.

- Rácsok voltak?

- Végig teljesen rács volt. Ugy érzi magát az ember, mint egy börtönben.

- Zártsági érzés. Ha a dolgozók bejönnek, egy óra mulva olyan tudat alatti letargiába vannak, mert nem látnak napfényt.

- Lehet, hogy furcsának hangzik a véleményem és egy kicsit általános mondattal kezdeném, de ugy látom, hogy egy épület létrehozása egy nagy teamé, egy nagy teamnak a feladata. Egy ilyen teamnak nemcsak az épitész vagy a mérnök a tagja, hanem a megvalósitó, a kivitelező valamint a feladatot adó és az épületet használó épittető, beruházó. Az ideális esetben a társadalmi igény felmerülésétől egészen az épület átadásáig, vagy az utólagos értékelemzéséig e nagy team együttmüködésének eredménye kell, hogy a jó épület legyen. Ezen épület tervezése a magyarországi Domus hálózat első elemének a tervezése volt. Egyrészt épittetői, használói és tervezői tapasztalatlanságok miatt bizonyos helyiségcsoportoknak a méretezése nem az 5, vagy 10 évvel későbbi igények figyelembevételével történt.

- Én ugy tudom, hogy az épitészet az optimális emberi környezet kialakitásának tudománya vagy müvészete. Itt épp az előbb értesültek arról, hogy az egyik mühely dolgozójának a lőrésszerü ablakról saját magának kellett lefürészelnie a rácsot, hogy egy kis fényt és levegőt kapjon.

- Hát ez nagyon szomoru hir volt számunkra, ez azt bizonyitja, hogy bizonyos helyiségeket olyan célokra használnak, amelyek a tervezés időszakában más feladatokra voltak szánva. Raktárakból, akkuhelyiségekből emberi tartózkodásra és munkavégzésre alkalmas helyiségeket kerestek, ami, a példa mutatja, nem sikerült.

- Minden helyiségnek, ami ebben az oldalsó részben van, minden helyiségnek ilyen keskeny magas ablaka van.

- Miért?

- Ha ez nem volt evidens az épület megtekintésekor, akkor ez már csak magyarázkodás lesz, amit most mondok, hogy ezeknek a nagy betonpilonoknak, amelyek ezeket a nagy acéltartókat tartják, és amelyekben, mint hatalmas falakban folyik az élet, belül, ezeknek az épületrészeknek a nagy ablakokkal való megnyitása egyszerüen azt a jelzést nem birta volna leadni, amelyet ilyen módon az épület strukturájának kijelzéseként mi szerettünk volna.

- De épp itt érzem megint azt, hogy van egy elmélet, van egy hatás, amit mondjuk az épület ilyen zárt formában gyakorol a kivülállókra, akik az utcán közlekednek, és lehet, hogy rájuk jó hatással van, mert tetszik nekik, müvészinek tartják, de ott a borzalmas tragédia, hogy közben ezek mögött a zárt betonfalak mögött, ezek mögött a lőrések mögött más emberek vannak, akik viszont a bőrükön egészen más hatást éreznek.

- Tulajdonképpen a II. emelet szerencsésebb, mint az I. vagy a III. itt olyan szintvezetői iroda van, hogy ablak van a helyiségen, ugye csodálkozik rajta, hogy ez egy ilyen kiváltságos helyzet, de tényleg az I. emeleten 13 ember dolgozik, és egy ablaktalan iroda az, ahová bemehetnek pihenni, cigarettázni, enni, vagy egyáltalán kikapcsolódni. Szóval csodálkozunk azon, hogy megépitenek egy ilyen gyönyörü nagy modern áruházat, és a benne dolgozó emberekre az égvilágon senki nem gondolt.

- Itt az után az ablak után vágyik a hölgy, amiről az előbb beszéltünk, hogy alkalmatlan emberi tartózkodásra.

- Nem hiszem, hogy olyanra vágyik.

- De arról az ablakról van most szó.

- Ja, hogy annak örül, hogy ott van egy ilyen kis ablak.

- Igen. Tehát ennyire polarizálhatók az igények, és ha mindezeket az igényeket, tehát ennek a hölgynek az igényét, és a mühelyben dolgozónak az igényét és a harmadiknak az igényét is ki akarnák elégiteni, anélkül, hogy az építészet bármilyen kicsi terrort alkalmaz ezek fölött az igények fölött, akkor a teljes káosz állapotába lehetne jutni.

- De azért álljunk meg egy kicsit. Ez a hölgy egy olyan ablaknak örül, ami már a műhelydolgozónak nem felel meg, de ez nem jelenti azt, hogy neki az az optimális, az a jó, ez csak azt jelenti, hogy a többi emeleten még ez a lőrésszerü ablak sincs. Tehát még rosszabb a helyzet.

- Minden szinten biztositottunk a tervezéskor nem egy, hanem adott esetben 2-2 ilyen ablakkal egy-egy szintfőnöki irodát, de ha jól emlékszem, akkor az egyik szintről a hibák feldolgozására szolgáló iroda turta ki a helyéről, a másik szinten pedig valamilyen másik, tehát egy másik erősebb funkció tolta ki a helyéről olyan helyre, ahol egyébként a Köjál és a SZOT munkavédelem előirásai szerint állandó emberi tartózkodásra szánt munkahelyet nem lenne szabad létesiteni.

- És ez nem jelenti azt, hogy itt egy nagyvonalu, esetleg a külső szemlélőre, vagy az épitészettörténészekre hatni akaró épitészeti koncepció áldozata lett az épületben dolgozóm vagy huzamosabb ideig használó ember?

- Ha egy szóval válaszolhatnék, akkor azt mondanám, hogy nem. Nem tekinthettünk el olyan általánosan a mi kulturánkat közvetitő gondolatoknak és tapasztalatoknak az épületeinkben való lerögzitésétől és megjelenitésétől, amelyek természetesen nem válhatnak a használat kárára, de amelyeket valamikor majd egyszer egy olyan üzenetnek fognak föl, amelyeket mi adtunk az utókornak. Természetesen nem jelenti ez azt, hogy a Domus Áruházban ezt sikerült megtenni, de erről a törekvésről lemondani egyáltalán nem lehet.

- Azt gondolom, hogy az épülettel szemben támasztott alapkövetelményeket, alapjaiban sikerült teljesiteni. Azt, hogy egy kulturált formában történő butorárusitásra kapjon lehetőséget a vásárló. Ezzel kapcsolatos másodlagosnak tünő, az elmult beszélgetés azonban bizonyos esetekben elsődlegesnek emlitő témák valóban kritikusak, csikorognak, ezeknek a megoldása megitélésem szerint számunkra tanulságként kell szolgálni, amelyeket a hasonló jellegü feladatoknál ahogy emlitettem valamennyi résztvevő közös együttmüködésével tovább kell érlelni, és optimálisabban megoldani.

- Visy László müsorát hallották.

- . --

M.D.K.

Rendek András, ecri kőműves

az 1824. évi adóösszeírás-
ban szerepel.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 390. old.

RENDEK András egri kőmüves. Az 1824. évi adó-összeirásban szerepel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Rendek Antal, kőműves

1824-ben adózik Egerben.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 390 old.

RENDEK Antal kőmüves. 1824-ben adózik Egerben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Rendes Béla, grafikus

Vilencedik alkalommal nyílt meg a Bács-Kiskun m.-i grafikai tárlat, Kecskeméten. A hajósi öregek két jellegzetes típusát örökítette meg Rendes Béla. (említve).

Halász Ferenc: Grafikák a nap alatt.
Petőfi Népe, 1984. márc. 25.

Rendes Béláné MDK

szerepelt a Magyar Képzőművészek bajai csoportjának kiállitásán, mely nov. végén nyilt meg a bajai József Attila Művelődési házban.

Kiállitás Baján.
Petőfi Népe. 1962. dec. 12.

Rendes Béláné MDK

Udvar, akvarell

Nyugdijas Tsz-tagok, akv.

Neonfényben, akv.

Mücsarnok 1960. Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Rendes Béláné
/Baja/

1965. -ben a rajzpedagógusok veszprémi müvésztelepén töltött 3 hetet. Itt készült t

tájképe /repr/

Cserhát József: Háromheti termés: 300kép
Rajztanitás 1965. V. 24-25.l.

Rendes Béláné

MD K

szerepelt a kiállításon.

Dr. Kisdéginé Kirimi Irén: Gondolatok a bajai festők kiállitásán.

Bajai Hirlap. 1962. nov. 28.

1021

Rencsó László, múzeológus

1980. X. 23.

Esti magazin

- Es most még egy kiállitásról. A szinhely a Petőfi Irodalmi Muzeum. A több termet betöltő kiállitás cime: Szemednek tárd ki azt. Tárlatvezetőnk Szatmári Ilona.

- A XVIII. szd.-i családi festményeken Kazinczy Ferenc édesapját, édesanyját és anyai nagyapját láthatjuk. A férfiakat korabeli nemesi öltözékben ábrázolta a festő. Kazinczy édesanyja, Bosányi Zsuzsanna diszes rokokó ruhában van. Nyakán és csuklóján igazgyöngy sorokkal. Kezében pedig rózsák. Es a kis szobarészlet, a butorok, a porcelánok is Kazinczy Ferenc hagyatékából valók. A Petőfi Irodalmi Muzeum ma délután megnyitott kiállitásán csaknem 300 ezres gyüjteményéből mutat be válogatást. A rendező, Rencsó László muzeológus kalauzol bennünket.
- A kiállitás egyik fő látványosságának számit Kazinczy-hagyaték bemutatása mellett számos más érdekességet is találunk. Itt van például Kölcsey Ferenc karosszéke, amelyen a nagy magyar költő néhány versének ~~Exax~~ másolatát helyeztük el.
- Gyüjeteményük már ma is nagyon gazdag és egyre gyarapszik.
- Kézirattárunk, könyvtárunk, hangtárunk, müvészeti gyüjteményünk, relikviatárunk értékes és ritkán látható kincseit mutatjuk be. Tavaly vásároltuk meg Móricz Zsigmond teljes hagyatékát, s a kiállitáson néhány butordarabot, az iró könyvszekrényét, a könyvtárából származó könyvekkel és kedves népi faragásu tulipános karosszékét mutatjuk be, amelyben leányfalui otthonában olvasgatni szeretett.
- Es egy másik ~~Ex~~ enteriörben Ady nagyszélü fekete kalapját látni.
- A kéziratok közül ezen a kiállitáson legérdekesebb az Egyesült Államokból megvásárolt, A magyar pimodám cimü prózai müvének kézirata.
- Bár nem tul jelentős, de azért nagyon érdekes számomra Ady Endre fényképes, kedvezményes MÁV igazolványa is. ~~Kix~~
- Kiállitásunk képzőmüvészeti anyagban is igen gazdag. Az iróportrék mellett illusztrációkat, irók rajzait pl. Tersánszky Józsi Jenő vázlatfüzetőből néhány lapot, Kaffka Margit egy pasztell képét is bemutatjuk. Nagyon gazdag a kiállitás grafikai anyaga is.
- Es hosszu-hosszu perceket töltöttünk a kiállitott kéziratok előtt is.

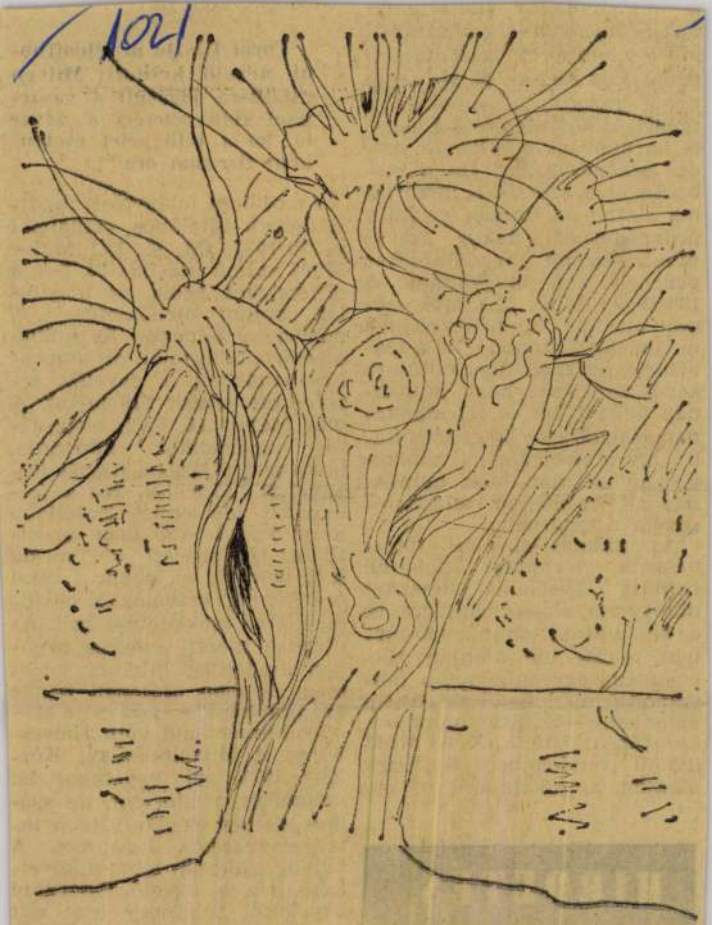

Rendes Béláné (Baja): Élő fa

munkaviszony időtartamának arányában — a határozott időre alkalmazott (szerződéses) pedagógus részére is. Ha tehát nyolc hónapra alkalmazzák a tanárt, akkor részére 8-4 vagyis harminckét munkanap rendes szabadság jár. Ha a s[illegible] szabadságot a szerződés id[illegible] ma alatt nem tudná[illegible] pedagógusnak, [illegible] munkaviszony [illegible] pénzben kell [illegible] 138/1967. (M.K. 22.) MM számú utasítás rendelkezéseinek megfelelően azonban, ha a szabadság pénzbeli megváltására kerül sor, havi négy munkanap helyett két és fél munkanap szabadságot lehet számítani. Így a nyolchónapi munkaviszony alapján húsz munkanapnak megfelelő átlagkeresetet jár a tanárnak.

Az oktatási-nevelési intézmények technikai dolgozói naptári évenként tizenkét munkanap alapszabadságra és a beszámított munkaviszonyban töltött idő alapján kétévenként egy munkanap pótszabadságra jogosultak. Mivel valamennyi dolgozó munkaviszonyát, az 5/1967. (X. 8.) MüM számú rendeletben foglaltak alapján, az alkalmazáskor kö-

HIRDETÉS

Szász-svájci családoknál cserelátogatás lehetséges „Német nyelvi

szabadság nem jár.

Turai László nevelőotthoni nevelő kérdezi: Milyen díjazásra jogosult a vasárnapi felügyeletért a nevelőotthonban eltöltött esetenként?

[illegible] díj fi[illegible] [illegible]vait [illegible]M— [illegible]a [illegible] díjtételeket pedig az [illegible] III. számú mellékletének 6. pontja tartalmazza. Ez utóbbi szerint a felügyeleti díj a nevelőotthonokban a nevelők részére esetenként 110 forint. A már idézett 14. § (2) bekezdése ugyanakkor kimondja, hogy ez a díjazás a tízórás felügyeleti időre jár. Ha a felügyeleti idő ennél legfeljebb négy órával több vagy az eltöltött felügyeleti idő a tíz órát nem éri el, akkor a díjat óránként tíz százalékkal növelni, illetve csökkenteni kell. Az utasítás idézett szövege azonban eredetileg hibásan jelent meg, és nem szerepelt benne az „óránként" szó. Ezért a szabály félreérthető volt: Helyesbítése a Művelődésügyi Közlöny 1971. évi november 1-i számában megtörtént, de számos esetben ez elkerülte az intézményvezetők figyelmét. A helyes gyakorlat tehát a következő. Ha a nevelő vasárnapi ügyelettel tizennégy órát tölt el, akkor 110 forint helyett 154 forintra lesz jogosult. Olvan

Rendes Béláné, rajztanár

Ötödik alkalommal szól a tudósítás a hajósi nyári képzőművészeti tábor eseményeiről, az ott folyó munkáról. — Szerepelnek a kiállításon Rendes Béláné munkái.

Csoltói Gyula: Jegyzetek a hajósi képzőművészeti alkotótábor kiállításáról.
Petőfi Népe, 1983. febr. 8. 5. old.

Rendes Vilmos.

A szegedi Képzőművészeti Kör kiállításán „Női arckép" c. képe szerepelt. (emulitve.)

Délmagyarország, Szeged, 1952 Aug. 31.

MDK

Rendes Vilmos

A nagyváradi közp. takptár pályatervei. Magyar Pályázatok IV.lo. Művészet 1907. 71.l.

M.D.K.

Rendes Vilmos (nagyváradi) építész

birta nap a városi közgyűlés a nagyváradi járóbeteg kórház kibővítésére vonatkozó tervek és a kivitel vállalatásával.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV. évf.
jelen. 19. sz. 1. old.

M.D.K.

Rendes Vilmos, nagyváradi építész

tervét megvételre ajánlotta a nagyváradi kereskedelmi és iparkamarai székház pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1906. BP. 1906. XXVII. évf.
jul. 4. sz. 10. old. + jul. 11. a. 6-7. old.

Rendes Vilmos, építész

tervei alapján a nagyváradi izr. szentegylet kolozsvári-utcai telkén új kórházi épületet és halottas házat építtet.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1904. XXV. évf.

ápr. 20. sz. 5. old.

Rendes Vilmos, nagváradi épitész M.D.K.

második díjat nyert a nagváradi központi tarazékpénztár uj, kétemeletes polotájának pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1906. XXVII. évf.
nov. 14. sz. 11. old.

Rendes Vilmos

Müveret 1907. 71

ségi „Kossuth Lajos“ Felsőkereskedelmi Iskola

ember hó

P	f	P	f	P	f
Pénztár					
Tartozik		Követel		Napló	

Rendes Vilmos

építész Nagyvárad

Magyar Pályázatok

1906. 12 sz. (A nagy-
váradi Központi Ta-
karékpénztár pályá-
servei, műszaki rej-
zokkal)

II díj.

Rendics

szobrász -

iród

Spicer Mór. Prevadovics

Péter (szobra Zágrábban) Vas

ny 1895. 403. l.

Rendić János

festő és szobrász

Dalmát születésű, Tanult Velenczében, Mascottánál, Flórenczben és Olaszország más városaiban. Bračton dalmatiában született. jelenkori szobrász.

Az 1896. mill. kiáll. horvát művészek csoportjában:

12 sz Kurelac Ferenc mellszobra.

13. Novica Berović

14. Hajnal basud.

H

1861. 31.

Rendić Ivan, horvát szobrász,
Brač-ban (Dalmátia) szü-
letett 1847 szeptember 27-ig
Szobrot készitett a Lloyd
palota részére Triesztben.
továbbá Ragusában
Gundulić Ivan szobrát,
Makarskoban és zágrábban
Kačić Andor szobrát,
zágrábban Preradović
Péter szobrát, valamint a
Sestinében Starčević
Antal dr. siremlékét
ö készitette. Triesztben
él.

Zágráb melletti

Strossmayer koledar
za god. 1909 – 197-198 oldal

Rendić Iván

Hobrász

Lvód

Om VIII. 166. l.

Rendić Iván

Kačić költő emlék-
nobra Zágrábban
Repr.
Om VIII. 158 d.

CSÜTÖRTÖK

Templom

Kéne W 1858, 17 l.

ad 669. l.

Rendić Iván, horvát festő és szobrász, szül. Brač (Dalmácia) 1847 ~~szept. 27~~. Velencében Mascottanál és Firenzében tanult, azután Triesztben működött. R. műve Gundulić Iván szobra Ragusában, Kačić Andor szobra Makarskoban és Zágrábban, Preradović Péter szobra ~~[illegible]~~ u. o., Starčević Antal siremléke Sestineben Zágráb mellett stb. A bpesti millennium kiállítás horvát művészek csoportjában több művével vett részt.

mondta: Linka, nem gondolja, hogy most már tisztába kell egymással jönnünk? Kissé megijedtem, de meg is voltam hatva . . . Azt mondtam neki. jól van, nem bánom, de nem ma, hanem jöjjön el hozzánk holnapután, akkor lesz a mi házibálunk.

— És mi történt a házibáljukon?

— Maga nem emlékszik már semmire, pedig biztosan tudom, hogy ott volt . . . Nagy szerencsétlenség tö.tént! A fejembe vettem, hogy megtáncoltatok valakit . . . És ő — szegény — mint mondani szokás: beugrott az én rossz ötletemnek. Förtelmesen táncolt, rettenetes rosszul . . . Gyászos, de egyszersmint fölötte komikus jelenet volt. Mindenki nevetett rajta, még az én komoly apuskám is. Azt mondta neki: Okos gyerek vagy, öcsém, de már ehhez nem értesz. — Az én szívem vérzett, de föl is voltam háborodva. Nem voltam éppen ostobább az én korombeli átlagos eszü leányoknál, de bizony okosabb sem voltam náluk. Két esztendő óta a tánc volt az istenség, amelynek egész odaadással hódoltam s most úgy éreztem, hogy egyvalaki egy soha többé jóvá nem tehető hibát követett el. Úgy éreztem, hogy örökre lehetlenné tette magát, nevetségessé lett, talán becstelenné is . . . A gúnyos és fölényes mosoly, mely a Sajtár-kompánia tagjainak ajkán lebegett, csak megerősített a hitemben. Egyszerre megváltoztam egyvalakivel szemben. Vacsoránál jéghidegen, gőgösen, sőt megvetően bántam vele . . .

— És ő? — kérdezte az államtitkár.

— Eszes ember volt, de nagyon önérzetes. Rettenetesen önérzetes volt, talán hiu is. Valami nagy sértést talán megbocsátott volna nekem, de a felsülést, amelynek kitettem, sohasem tudta nekem többet megbocsátani. Elment. Nem jött vissza többet. Kis idő mulva családi gyász érte, az alkalmas ürügy volt neki arra, hogy végleg visszavonuljon a társaságunktól. Én vártam még egy-két évig, — akkoriban meglehetősen önhitt kisleány voltam és nem tudtam, hogy mi a férfimakacsság, — azt hittem, vissza fog jönni. Időközben ki is kosaraztam egypár kérőt. De bizony ő máig se jött! Ime, ez az én kis tragédiám. Banális, nevetséges, de nekem éppen elég erre az életre. Leginkább az bánt a dologban, hogy az az egyvalaki régen elfelejtette mindezt. Ő azóta nagy és fontos dolgokkal foglalkozik. Neki az, ami történt, jelentéktelen, komikus epizód. Pedig biztosan tudom: ha akkor meg nem táncoltatom: ma a felesége vagyok és akkor több joggal sétálhatnék magamban az utcán.

— És mi lett Sajtárral? — kérdezte kis szünet után az államtitkár.

— Ő ma is az, aki volt; alig vénült valamit. Ma is ott van még minden bálon és a mai anyák is boldogak, ha divatba hozza a leányait. Én nyolc esztendővel ezelőtt táncoltam vele utóljára, mert őt mindig csak a legfrissebb leánygeneráció érdekli . . .

Linka egyszerre elhallgatott és az eget nézte.

— Megint esik az eső!

Azzal kifeszítette a selyemernyőjét és kezet nyujtott az államtitkárnak.

— Megyek haza. Isten áldja meg!

— Isten áldja meg, Linka!

Az államtitkár egy arramenő üres kocsiba ült és a lakására hajtatott. Útközben megint arra gondolt, amit a vénleány beszélt neki.

— Igaz, valami volt közöttünk . . . Nagyon tetszett nekem a kisleány . . . Az is bizonyos, hogy el akartam venni, — abban a korban az ember mindjárt házasodni akar . . . Az is igaz, hogy táncolni sohasem tudtam . . . De vajjon úgy történt-e, amint mondja? Lehet, hogy utólag hitette el önmagával mindezt . . . De meglehet, hogy úgy történt . . .

Az államtitkár aztán másra gondolt, fontosabb és okosabb dolgokra.

A szociálizmusról

A bécsi Szecesszió kiállításán pár esztendővel azelőtt egy meglehetősen föltünő kép ötlött a nézőnek szemébe. Voltaképpen nem is egy kép volt, hanem három. Az elsőn rongyos, fáradt gyermekek tapogatóztak a sötétben. Arcukat véresre karmolta tüske és tövis, ruhájukat összeszaggatta a hosszu eredménytelen út, amelyet láthatólag már megtettek. A középső kép, amely méreteiben a legnagyobb volt, hatalmas vér- és lángtengert ábrázolt amelyből csak homályosan tünt elő egy-egy ijedt arc, egy-egy fenyegető vagy könyörgő kéz. Borzalmas, visszataszító, fenyegető látvány. A harmadik képen semmi sem volt az elsőnek szomoru vigasztalanságából, a másodiknak véres iszonyából. Fehér ruhába öltözött gyermekek térdepeltek virág és pázsiton, a zöld lombokon keresztül aranyos napfény mosolygott.

És a három képnek közös címe volt, — nem is cím, hanem politikai program: Lesz nap, amelyen a nép meg fogja pillantani a fényt.

Lesz nap . . . ez a cím nagyon sokat mondott. Biztatót és felemelőt azoknak a sötétben bolyongó, fáradt gyermekeknek, akik előbb vagy utóbb a világosságba fognak jutni. De fenyegetés is volt benne — és nem is nagyon elburkolt alakban. Az a lángtenger ott a második képen nagyon világos kommentárt adott, hogy festője hogyan képzeli a társadalmi átalakulást. Jaj lesz a gazdagoknak és hatalmasoknak, ha majd eljön az a nagy átmeneti lépés, amely a sötétségből a fénybe vezet.

És a jámbor polgárok ijedezve és fenyegetőzve álltak a kép előtt. Nem, ennek nem szabad megtörténni. Hála Istennek, a társadalmi rend még erős, a katonaság igen kitünően kezeli a puskát és szükség esetén az ágyút és ha a rongyos gyermekek megpróbálnák a lángtenger megvalósítását, nem a világosságba jutnánk, hanem a temetőbe vagy a fegyházba.

És ha a szociáldemokrata párt mai kiváló alakjai sorra ellépdeltek volta a kép előtt, talán lett volna helyeslő bólingatás, de lett volna tagadó fejrázás is. Mert ma már nagyon sokan vannak és nem a legroszszabbak magában a pártban is, akik a nagy társadalmi katasztrófában már nem igen hisznek vagy legalább is nem úgy hisznek, mint még a közvetlen előttük működő generáció.

A szociálizmusról a jó polgári társadalom voltaképpen igen keveset tud. Sok körben már eleve elveszett az a valaki, akiről félénk suttogással adja egyik a másiknak tovább, hogy — Uram! bocsáss — szociálista. A hölgyeket bizonyos regényes kiváncsiság fogja el. Nini, hát így néznek ki azok a borzalmas emberek, akik vért isznak vagy dinamitbombát csinálnak, de a legrosszabb esetben is tört hordanak a frakk alatt. Mert szociálista, anarkista, nihilista az körülbelül mindegy, vagy legalább is nagyon hasonló.

És amikor a szerencsétlenről kisül, hogy még csak tört sem hord, vagy legalább is tagadja, hát még a romanticizmus is hátat fordit neki és jó, ha csak bolondnak tartják és nem fényképezik le a gonosztevők albuma számára, ami igen szellemes és speciálisan magyar találmány mérges szociáldemokraták ellen.

Ellenben vannak egészen ellentétes társaságok is. Ahol divat a szociálizmus. Természeten ez a divat is olyan, mint a többi, senki sem tudja, hogy miért az. Hanem azért igen lelkesen hangoztatja, hogy neki a nép nyomorusága fölöttébb fáj. Különösen egy jó ebéd után, ha az ember kényelmes bőrkarosszékben ül és jó feketekávét iszik, lehet erről a tárgyról kimerítően és szépen beszélni.

A társaság megegyezik abban, hogy borzasztó lehet éhezni vagy fázni és hogy valamit sürgősen kellene

— Mégsem kérdezek semmit . . . Meggondoltam a dolgot!

— Majd megmondom magam, hogy mit akart kérdezni. Hogy miért nem mentem férjhez?

— Nem egészen ezt . . . De sohasem gondolt még arra, hogy másképp is lehetett volna?

— Nagyon sokat gondoltam rá. Sőt volt idő, mikor másra se igen gondoltam. Egyszer közel is voltam hozzá, hogy férjhezmenjek. De valahogyan elrontottam a dolgomat.

— Elrontotta?

— Az eset nagyon banális, szinte nevetséges. Ha rágondoltam azelőtt, — pedig egy időben sokat gondoltam rá, — rendesen elpirultam. Még éjjel is, ha eszembe jutott az ágyamban, elpirultam . . . Újabban nem igen gondolok rá, ha csak eszembe nem juttatják, és most már nevetek rajta. Irigylem azokat a vén leányokat, akiket a pártájuk valami tragikus eseményre emlékeztet. Akinek meghalt a vőlegénye, vagy aki boldogtalan szerelmes volt, az legalább tudja, hogy miért maradt leány. De én, — igazán nevetséges!

Linka kíváncsivá tette a kisérőjét, de azért nem kérdezősködött tovább. A leány azonban most már magától is beszélt. Megint erőt vett rajta az a bizonyos őszinteségi rohama, amelylyel kisleány korában oly sokat mulattatta az embereket.

— Elmondom az egészet, — bár ismétlem: nagyon banális eset, — de nem szeretném, ha egyebet gondolna. Hogy én vén leánnyá lettem, annak a keringő-király az oka.

— Ki az?

— Ismeri maga, Sajtár Bandi a becsületes neve. Egy csinos fiu, akiről csak igen kevés ember tudja, hogy ügyvédi diplomája van, az egész város tudja azonban, hogy remek táncos. Igazán mesébe való, hogy milyen táncos. Ott van minden bálon és házimulatságot se lehet nélküle rendezni. Egész csapat fiatalember jar a nyomában, — ez a Sajtár-kompánia! — mindannyian pompás táncosok, bár magát Sajtárt egyikük sem közelíti meg. Nemcsak a leányok, de a mamák is nagyon kedvelik Sajtárt, mert amelyik leánynyal ő foglalkozik, az divatba jön. Ő mintegy kiegészíti, betetőzi a fiatal hölgyek nevelését, az ő keze alatt önbizalomra tesznek szert és jó táncosnőkké lesznek. A báli királynők is tulajdonképpen neki köszönhetik a dicsőségüket. Nem tudom biztosan, hogy eszes ember-e Sajtár, de tudom, hogy kedves és szerény fiu. Roppant tud a leányok nyelvén beszélni, amellett az önhittségnek nyoma se látszik rajta. Ő tulajdonképpen föláldozza magát a fiatal leányokért. Mondják, hogy szegény fiu, de amellett kitünő gazda, aki havonta kétszáz forintot se költ, bár mindenütt ott van, mindig elegáns és mindig gavallér.

Az államtitkár itt félbeszakította a Linka elbeszélését.

— Maga csak nem érdeklődött komolyan a keringőkirály iránt?

— Isten ments! Senki sem érdeklődött iránta komolyan. Ő egyáltalában nem is akarta, hogy komolyan vegyék. Jó cimboraságban voltunk vele mindannyian, affele semleges lénynek tekintettük, aki képtelen arra, hogy visszaéljen a kiváltságos helyzetével. Emlékszem, hogy nagyon megörültünk neki, mikor első ízben ellátogatott hozzánk. Anyuska is megörült neki, de még apuska is. Az ő barátsága bizonyos magasabb minősítést ad a fiatal leányoknak, ő a siker, az ünnepeltetés szmokingos géniusza. Arra is emlékszem, hogy mindjárt az első vizitje alkalmával táncra kerekedtünk. Ha ő belépett egy lakásba, akkor a szőnyegek már kikivánkoztak a szalonból, a zongora födele magától megnyílt és a szobaleányok is keringve forogtak az előszobában. Valami sugalló ereje volt ennek az embernek, el tudta velünk hitetni, hogyha egy férfi és egy nő összekapaszkodva forog a zene ütemére, az nemcsak élvezetes dolog, de fölötte fontos is. Ő maga nagyon komolyan vette a

Erzsébet királyné Rendic Iván szobormüve

táncot. Ha táncolt, olyan ünnepies arcot csinált, mint a miséző pap. Az ő keze alatt kitünő táncosnővé lettem, sőt két farsangon át én voltan Budapestem az elismert legjobb táncosnő.

— Magam is bizonyíthatom.

— Még egyvalaki járt akkoriban a házunkhoz, de az ő nevét nem fogom megmondani. Fiatalember volt, bár jóval idősebb a többinél és nem is tartozott a Sajtárkompániába, sőt mindenben ellentétje volt Sajtárnak. Szögletes, kissé komor ember volt, nem volt elegáns, sőt táncolni egyáltalában nem tudott. Apa nagyon kedvelte: ha beszélt róla, mindig azt mondta: ez kemény legény! Nekem tetszett, bár nem volt sem szép, sem érdekes ember. Ha magamban ábrándoztam, elképzeltem, hogy jó volna, ha feleségül venne. Ezzel a gondolattal annyira megbarátkoztam, hogy végül már egészen megszoktam. Meg kell jegyeznem, hogy egészen szegény ember volt. Azt az egyvalakit tekintettem az én tartalékos vőlegényemnek. Azt hiszem, ő megértett, mert teljesen a szerepehez illően viselkedett. Elkisért minden mulatságra, sohasem táncolt velem, de hajnalban, ha véget ért a tánc, ő vett a gondjai alá. Olykor meg is szidott, ha kimelegedve vizet ittam, vagy ha panyókára vetett bundával mentem ki a havas éjszakába. És nekem a perelése, sőt a gorombáskodása is végtelenül jól esett. Egyszer, egy báli éj végén, komolyan kezdett velem beszélni. Azt

Uj Idők 1901. VII. 49.

Z. Remecz Béla festő

MDk.

Neve megemlítve

„Tarasi csoporthiállítás Pécsett"

Mj Dunántúl 1947 IV. évf. márc. 13. 3. l.

CHR. RENERSTOFER, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Stadt Pressburg.
Név.-56.- Herr Chr.Renerstofer
VFelvétel ideje: 1775. 28. Augs.
Hová vették fel: Modern,/Modor/. 155.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Mú. évkönyve, 16. Győr, 1974

Rénes György üvegmüvész

M.O.K.

Müvei a kiállitáson

Vámossy Ferenc: Az V. Orsz. Iparmüvészeti Kiállitásról

Magyar Epitőmüvészet 1966/2. 59-60.l.

Rénes György

CHIKÁN Bálint: A Látványtár Egerben. = Magyar Hírlap, 24.évf. 098.sz. - Ahogy tetszik 12.p.

Eger, Ifjusági Ház I Galéria: Balogh László festő kiáll.
Vitkovics Ház, Látványtár, Ganczaugh Miklós, Swierkiewicz Róbert, Román György, Hortobágyi Endre kiáll.
Vár, Rénes György ü vegtervező kiáll.
Kispréposti palota, Kiss-Roóz Ilona állandó kiáll.

M.D.K.

Reines György
ipanművész

Parádi üveggyár valósítja
meg terveit, ami a kiállításon
szerepel.

Szatmári Gizella: Üveg és fenomkerámia ...
+ 1966. április – 21 kap

Reines György
tervező

M.D.M.

A kiállítások, borostyánszínnel díszített pohárkészlete képviselte a tervezőt.

Forsvádine Mazik Klára: Parádi üvegkiállítás az Sparmüvészeti Muzeumban

Művészet, 1965. február – 45 lap

1

Pierre, Gustave René
(1875 - ?)

„Mocsaras táj" o. fa 20x29 cm

s. l. j.: Pierre

Kiliáltási ár: 5000 ft

BÁV 46.Képaukció katalógus,Bp.1978.szeptember

René de Hůy

szobrász, ötvös

l.

Gerevich románkoriemlékei.

197. l.

technikája	mérete m-ben			pénz-nem
	mag.	szél.		

ıeve zó	cime és leirása

M.D.K.

RENDL FERENC

"németh pictor" festi ki a fából készült
chő szegedi szinházat. (1755.)

Bálint Sándor: Szeged városa
Budapest, 1957. 55.o.

RENDL György kőmíves mester

M.D.K.

Rohonc

több legény

1952)

Művért. Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 137.

Rendler J.

temesvári óras

XVIII. sz vége

Állóra barna tölgyfa szekrényben, szépen vésett számlappal, ütő szerkezettel.

XIX. aukc. Postatak

1923. máj.

A hivatkozott 1881. XXXIX. tc.
szerint a műemléken semmiféle változtatást a
délye nélkül végrehajtani nem szabad. Az
megóvásáról intézkedik.

A fenti törvények és rendelet alapjár
a műemléki jellegű kastély fenntartásáról gon
ingatlanon tervezett helyreállítási és esetleges á
céljából a Műemlékek Országos Bizottságána

Felkérem továbbá, hogy a mellékelt
állapotáról postafordultával a Műemlékek C
Amennyiben a kastélyról fényképpel rendelke

Budapest, ...

Rendelet Tanács, 1945 X VIII - 47.

	Kikiáltási ár pengőben
3014. KÉT ANGYALFEJ, festett fafaragás, barokk modorban	10
3015. ISMERETLEN SZOBRÁSZ, apostol. Faszobor	16
3016. ISMERETLEN SZOBRÁSZ, apostol. Faszobor	16
3017. UTI ÉTKÉSZLET, talpbőrtáskában	45
3018. FÜLESEDÉNY, ón, vésett dísszel. XIX. sz. eleje	6
3019. KEREK TÁLCA, öntöttvas, áttört dísszel. Munkács	5
3020. NAPÓRA, sárgaréz. (Hiányos)	10
3021. FEDELES BONBONTARTÓ, Limoge	8
3022. ÁLLÓ ÓRA, bronzállványon	35
3023. BÁRD	3
3024. FALIÓRA, aranyozott fatokban, ismétlő és zenélőszerkezettel. 1840 körül	70
3025. TŐR	6
3026. KÉZITÁSKA, piperefelszereléssel	20
3027. MADONNA. Faragott márvány dombormű. (Hibás)	5
3028. KARD, bőrhüvelyén ezüstveretek. XVIII. sz.	15
3029. KOVÁSPUSKA, csontberakással díszített aggyal. Török. XVIII. sz.	16
3030. HOSSZUKÁS FEDELES DOBOZ, fekete lakk, gyöngyház és elefántcsontberakással. Japán	8
3031. PIPEREKÉSZLET, csiszolt üveg és plated. (9 drb) Feketére fényezett rézberakásos fadobozban	20
3032. ÁLLÓ VILLANYLÁMPA, alabástrom	35
3033. CSÉSZÉCSKE, agát	10
3034. CSÉSZÉCSKE, mohagát. (Csekély hibával)	8
3035. ISMERETLEN SZOBRÁSZ, bika. Bronz	12
3036. KANDALLÓKÉSZLET, aranyozott bronz, zománcozott dísszel. (Álló óra és két karosgyertyatartó)	60
3037. BURNÓTSZELENCE, bronz, vésett dísszel. XVI. Lajos stílusú. XVIII. sz. (Hibás)	8
3038. GONG, bronz	12
3039. MOZSÁR TÖRŐVEL, bronz. XVIII. sz.	8
3040. ISMERETLEN SZOBRÁSZ, Vénusz virággal és puttóval. Faragott elefántcsont. (Hibás)	40
3041. IFFLAND, Hollandi nő. Bronz	25
3042. ECSETTARTÓ, bambusz, faragott dísszel és felrakott gyöngyházzal. (Hibás)	8
3043. VÁZA, faragott alabástrom 1850 körül. Hozzá égetett gipszállvány	40
3044. SZIVARSZIPKA, tajték, faragott dísszel, borostyán szopókával. Tokban	4
3045. SZIVARSZIPKA, tajték, asszonyfej alakjában	6
3046. Szivarszipka, tajték	2
3047. SZOPÓKA (csibukszárra), csont és zománcozott fém[illegible]	
3048. SZIVARSZIPKA, tajték, farag[illegible] pókával. Tok[illegible]	

	Kikiáltási ár pengőben
2983. KOVÁS PISZTOLY, fa aggyal, oldalán ezüst verettel, XVIII—XIX. sz. 2 drb	18
2984. TROMBON, rövid csővel és kovás szerkezettel. Csöve tausirozva. XVIII. sz.	8
2985. KAROSGYERTYATARTÓ, faragott, festett és aranyozott fa. Empire. 2 drb.	100
2986. KOVÁS PISZTOLY, acélveretű aggyal. XVIII. sz.	6
2987. ÁLLÓ ÓRA, bronz, ütőszerkezettel	160
2988. KOVÁS PISZTOLY, ezüsttel berakott aggyal. Wenzel Sporer in Tausch. XVIII. sz.	4
2989. ISMERETLEN FESTŐ, Családi jelenet. Üvegre festett kép	30
2990. ARAB FEGYVER, csontberakásos aggyal. Kovás.	10
2991. HALEVŐESZKÖZ, alpakka, elefántcsontnyelekkel. (12 kés, 12 villa, 1 hallapát és 1 halvilla)	50
2992. EGYENES KARD, markolata alakokkal díszített öntött vas. A XVII. sz. ízlésében	6
2993. ÉKSZERDOBOZ, feketére fényezett fa, vésett és áttört rézveretekkel. 1840 körül	8
2994. EGYENES KARD, markolata alakokkal díszített öntött vas. A XVII. sz. ízlésében.	6
2995. MATRICA, acél, férfifejet ábrázoló éremszerű lappal, dombornyomáshoz	10
2996. BURNÓTSZELENCE, massza. Napoleon és Josephine plakettjeivel	20
2997. IRÁNYTŰ ÉS NAPÓRA. Készítette Chapotok Párisban. XVIII. sz.	20
2998. ALBÁN PUSKA. (Hibás)	8
2999. ÁLLÓ ÓRA, gyökérfaberakással, faszekrényben, ülő bronzszoborral. Thomiere et Co., Paris	140
3000. AKROBATÁK, elefántcsontfaragvány. Japán	12
3001. BUDDHA SZOBROCSKA, elefántcsontfaragvány. Japán	6
[illegible]NTATARTÓ ÉS ITATÓHENGER, onix. (Hibás).	7
[illegible]USKA, gyöngyházzal berakott aggyal. (Hibás)	8
[illegible]teljes piperefelszereléssel, ezüst ku-	140
[illegible]ással, oxidált réz	30
	25
	10
	2
	12
	12
3049. SZIVARSZIPKA, borostyán. Tokban [illegible] díszszel, borostyán szo-	12
3050. SZIVARSZIPKA, tajték, faragott díszszel	12

CHRISTOPH RENDWIG, textilfestomester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-től.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól-1869-ig.
E mesterek egyike volt:
97.- Christoph Rendwig, Kayserssmarckt. 152.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr, 1974.

Rene Géza

"K-U-T." kiállításain a Nemzeti Szalonban képeivel szerepelt.

NY. 934. IV. 17.

René Géza, festő

Ala Novák művészetéből Szőnyi, Patkó, René nemzedéke is merített.

Artner Tivadar: „Életet csinálj a vásznon!...“ 2.1

Bn. 1962. júl. 21.

ESTI HIRLAP

Rene Mariann épitén

93.I.6

A REMÉNY OTTHONA

Brassóban bontottak le református templomot az elmúlt évtizedekben — méghozzá egy Kós Károly tervezte épületről volt szó —, s ennek margóján sok mindent el lehetett mondani az itteni magyarság zivataros közelmúltjáról. Hogy a lejtőn lefelé talán van megállás, s hogy a kedvezőtlen folyamatok megfordíthatók, azt egyebek mellett az új református templom példája is bizonyíthatja. A szentpéteri úton magasodó, még teljesen be nem fejezett épület mindenképpen szembeszökő alkotás, mind esztétikailag érdekes építészeti megoldásaival (amit Csutak Levente mellékelt grafikája is kiemel), mind az utcafrontból felkiáltójelként kiváló jellegével. Akként tartja számon az utcai járókelő („Da, e biserica reformată!") és akként ama tizen-valahány ezer brassói magyar református, illetve a körzetesítés ide sorolta pár ezer. Aki évekig éltem a városban, egy népcsoport megváltozott mentalitásának jelét is szeretném látni benne. Körbejárva az építkezést — látnivaló, hogy a szórványlét feltételeihez alkalmazkodó közösség számára készül itt valami otthonféle.

A fiatal építtető Ménessy Miklós református lelkész:

— 1992. október negyedikén szenteltük fel a Reménység Házát, új református központunkat. Tervezői Rene Mariann műépítész és Radnóti Attila építészmérnök. Kettős célt szolgál a központunk: egyfelől negyven évnyi kommunista uralom által megromlott és összezsugorított keresztyén öntudatot szeretnénk helyreállítani. Az emberek félelmükben és elidegenedettségükben bezárkóztak önmagukba, mi egy közösségbe és az együvé tartozás örömébe akarjuk őket visszavezetni. A keresztyén etika elvei mindig pozitíve tudtak hatni az emberi társadalom fejlesztésében. A másik cél: Brassó magyarságának nyújtani egy bástyát, támaszt, hogy ne csupán a keresztyénség, de összmagyarságunk javának is szolgálatába tudjuk állítani e központot. Tevékenységeink ismertetését a gyermekneveléssel kezdve, Brassó és a környék szórványainak szervezünk minden héten vallásos tárgyú műsorokat, előadásokat, hamarosan beindul a keresztyén óvoda. Mai helyzetünkben tapasztalhatjuk, hogy ifjúságunk egy része elmenekül önmagából, hazájából, magyarságából. Ezért szeretnénk egy olyan intézményt alapítani számukra, ahol otthon érezhessék magukat. Nincs olyan esténk, mely a központ valamelyik terme ne lenne foglalt. Ökumenikus ifjúsági Biblia-körök működnek, egyetemisták videoklubja, központunk égisze alatt és szponzorizálásával működik a Sirülő táncházegyüttes — amatőr státusban már profi szintű munkát végez —, irányítjuk a feketehalmi ökumenikus ifjúsági csoportot, mely vallásos és népi hagyományainkat egyaránt ápolja.

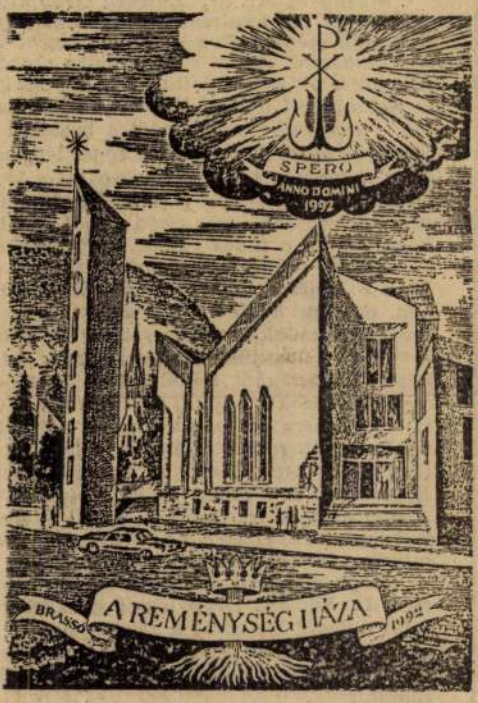

A Reménység Házában Öregek Klubja nyílt nemrég, film, kötőeste, közös sütés szerepeltek eddig a programjában, valamint előadások. Mindez az öregkori elmagányosodás, elszigetelődés jó ellenszere lehet.

A táguló körök logikáját követve, a növekvő vonzerő vonalán megalapítható lesz a közeljövőben a Reménység Háza Earáti Körének klubja is, ez szakmai-információs bázisa lehetne a Brassó megyei magyar vállalkozóknak, más csoportoknak.

A cél tehát a szórványlétben létparancsként jelentkező összefogás igényének szolgálata. A napokban sok gyermek és fiatal részvételével felavatták a táncházat — régi vágya teljesült az iskolai és azon kívüli ifjúságnak. Egészében párját ritkító vállalkozás a Ménessy Miklósé, talán csak az illyefalvi — más feltételekhez szabott — központ és az épülő kolozsvári centrum hasonlítható hozzá: egy a társadalmi változásokkal, az elvilágiasodás és a vallásos érzés megújulásával egyaránt számoló szemléletből született alkotás.

B. KOVÁCS ANDRÁS

Repülj légy!

Bizonyára Mr. dr. Edward Gray kutatásainak minden területét kimerítette, amidőn egy unalmas órájában arra gondolt miközben — a karosszékben a Kandalló mellett ülve — hüvelykujjaival szorgalmasan malmozott, hogy most mit kutasson? Aztán a homlokára csapott, hogy agyonüssön egy szieztázó lusta legyet, de nem találta el. „Heuréka!", kiáltotta, „megvan!", majd felugrott és hozzáfogott a légy lélektana tanulmányozásához. „Ez a terület olyan fehér volt", morfondírozott, „mint a braziliai őserdők vad belseje". És erre új erőre kapva dolgozni kezdett. Legyet légy után vizsgált meg. Örök rejtély előttem, hogy miképpen tudta megvizsgálni a légy térdreflexeit. Egyáltalán, hogyan találta el a légy térdét a gumikalapáccsal és erre az mekkorát rúgott? Summa summárum, a Nature című angol lap beszámolt a kutatás végeredményéről. Ezek szerint a tudós rájött, hogy miképpen lehet tudományosan legyet fogni!

Tehát: vegyünk mindkét kezünkbe egy-egy darab selyempapírt, s közeledjünk a légyhez jobbról és balról. A kezünket közben enyhén mozgassuk ide-oda, de úgy, hogy minkét kezünk egyenlő távolságra legyen a légytől. Aztán mindkét kezünkkel egyszerre csapjunk le rá!

Miután hozzám a múlt nyarak derekán csakugyan sok légy röppen át egy közeli gazdaságból, hozzáfogtam az előkészületekhez. Keresztül-kasul nyargaltam a városban, hogy beszerezzem e fegyvert: a selyempapírt. Eltettem a nyári légyfogásra, de aztán több átvirrasztott éjszakán gondolkoztam a következőkön: 1. Hogyan közeledjek a légyhez jobbról és balról egyszerre? Fog-e a légy türelmesen várni? 2. Hogyan mozgassam a kezemet enyhén ide-oda? Egyáltalán, mit jelent ez az ide-oda? Talán jobbra-balra? Vagy előre-hátra? Avagy netalán fel és le? 3. Végül, hogyan csapjak le a légyre mindkét kezemmel egyszerre? Hiszen ha a légy egy sík területen nyugszik, nem tudok rá mindkét kezemmel egyszerre lecsapni!

Évek óta tartó légyfogó gyakorlatom folyamán rájöttem, hogy a légy fütyül dr. Edward Gray légyidegrendszeri megállapítására, és úgy elrepül... mint a légy! De azért a selyempapíros módszer mégis alkalmazható. Erre az utolsó (negyedik) átvirrasztott éjszakán jöttem rá. Éspedig, ha a légyre röptében csapok le jobbról és balról. De ehhez viszont meg kell tanulnom légyül repülni!

Most, téli légytelenségemben keresem azt a sportklubot, ahol ezt tanítják, de addig is vásárolok egy tucat légypapírt. Ha kapok!

KALMÁR ZOLTÁN

Január 6.,

szerda

Az évből eltelt: 5 nap
Hátra van még: 360 nap

Ma Anasztáz, Baltazár, Boldizsár, Gáspár, Menyhért nevű olvasóinkat köszöntjük

MAI VICCÜNK

Két régen külföldön élő magyar hazalátogat. Sétálnak Budapesten, nézik a nevezetességeket. Egyszer csak megállnak Vörösmarty szobra előtt, s egyikük megszólal: — Milyenek ezek a pestiek! Valaki ír egy verset, és mindjárt szobrot állítanak neki! Például itt ez a Vörösmarty, aki a Talpra — A Talpra magyart

Távirati stílusban

JANUÁR 2—4 ■ **A Rompres nyomán:** Jelen pillanatban 16 román—amerikai vegyiüzemet építenek az országban. ■ Az első idei autóbaleset egy halottal és hat súlyos sebesüléssel végződött. Ittas vezetés miatt. ■ Nemzeti hírügynökségünk tudósítói csodálatosnak találják, hogy néhány vállalat máris (?) felvette a munkát. Mi is... ■ Az országos gázelosztó hivatal igazgatója, Gheorghe Iliescu szerint országszerte „viszonylag normális" az ellátás. (Csak azt nem értjük, mihez viszonyít: a semmihez?) Sőt, a medgyesi gázszolgáltató takarékosságra szólította fel a lakosságot. Kedves... ■ Suceaván december 30-tól január 3-ig szünetelt a fűtés: felrobbant a hőközpont. Több gyereket kórházba is szállítottak tüdőgyulladással, de ott sem volt melegebb. ■ Bukarest háromnapi vízszükségletét jégbe „raktározta" a hideg. Földkotróval adagolják". ■ Elbúnyt

M.N.K.

Rénes György f.h.

Üvegtál, repr. 1966.

Üveg, kerámia és porcelán 1966-1967. Bp. 1967.

127.1.

Rénes György

Pohársorozatokkal

Szerepel az alábbi tárlaton

Horváth György: A fiatal iparművészek
első orsz. kiáll. az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1970 VII.9

Rényi György, iparművész

- üvegmunkái kiállítva a budapesti Művészeti KISZ-szervezek Klubjában

(Borbély Sándor): Viták éjjelig
Magyar Ifjúság, 1968. I. 5. 8. l.

Rénes György

Üvegbalonokkal

szerepel a miskolci

üvegművészeti kiállításon

Fekete Judit: Kiállítás és ankét

Magyar Nemzet 1970 XII. 6

Rénes György

Műve szerepel a „Mai magyar üvegművészet" Tiállitáon Mis-Tolcon

Magyar Nemzet 1970 december 6

14. old.

Rénes György

Téselválasztó üzemkompozíciója (eml.)

Szerepel az alábbi Táslatban
a jászberényi lehel Klubban

Valkó Mihály: Fiatal (parmuvészek)
Táslata

Szolnok megyei Néplap 1970 XII.10

Renert György

Könnvesm

1657, Nagyszeben

Albrich Harm

289. l.

12 III 12

Rezert György

Kőnüves

1657. Nagyszeben

ivód

Allszeb 289 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta

Remer Michael

ötvös

1649 mesterré lett
1668. meghalt.

BRASSO
RE. 21.l

Rener Mihály

ötvös

irod belép. 1649. máj. 15.
† 1668. aug. 3.

Özv. Brassó Erd. Muz.

385

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

Rener Mihael

ötvös 1649-68

laid

Gyárfás Brassó 322

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

yezem:

gy helyettesének
ása.

Endrényi Imre, Szeged.

Rener Michael

ötv. Brassó. 1649-68

írod

gegp. 130. l.

(mester jeg közölve)

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Réner Lajos

nobrait

1899–1900

Éimisk 1930. 87. l.

Kapuvár:

A vár látképe:

A2 erődbe

földszintes ház áll

göttük törön

tyák falain

zető hidon lehet be

Fölirata fölül:

„K

Rézmetszet, m

Lth

Réner Sajós

keresk. min-től 400 k
államsegély
Értímisk 1899/1900
3 g. l.

-án.

lulban áll va és arczélben van ábrázolva ~~ábrázolt és~~
~~sz, ki~~ Kezeit karba tette. ~~[illegible]~~
a és bajusza ősz; szemöldöke és
és zsebében kendő látszik ~~[illegible]~~. Kissé
asszony ~~csipőre tett kézzel~~ nézi a
viselő halászt, ki ~~[illegible]~~ a körü-
t halakat tisztogatja. A háttérben halapokkal ~~[illegible]~~
~~szokkal~~. Közülök a part közelebén
szám szerint heten, messzebb lévő
. Jelzése a bal sarokban: JVLES
--ADLER
1900.

cm.
-diki 63 sz. előterjesztésre 1901: III.
0 koronán. (151/1901). Elszámoltatott

az 1901: IX. 23-i 64907 sz. rendelet

A DOBÓ ISTVÁN VÁRMÚZEUM
tisztelettel meghívja Önt
1991. május 17-én 15 órára
a gótikus püspöki palota
földszinti kiállítótermébe,
a múzeumi világnap alkalmából tartandó
KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓRA.

Ünnepi beszédet mond: dr. Jakab István úr,
Heves Megye Önkormányzatának elnöke.

RÉNES György üvegművész

A parádi üveg az utóbbi évtizedekben nemzetközi hírnévre tett szert. Talán kevesen sejtik, hogy a kiváló ólomkristály termékeket előállító üzem egy 18. század eleji kis hutából alakult ki, mely ablaküveget és közönséges háztartási üvegeket készített. A 19. század közepe táján termékei között azonban már megjelentek az igényes iparművészeti alkotásoknak tekinthető dísztárgyak, illetve készletek. Nem kevés szerepe volt ebben a közeli gyógyvíznek, a nyaralók és fürdővendégek megjelenésének a környéken. Általános jelenség volt Európában már a múlt században, hogy a fürdőhelyekről emléktárgyakat, elsősorban díszes poharakat vittek magukkal a látogatók a pihenés, vagy gyógykúra emlékeképpen.

Az igazi siker azonban mintegy 30 évvel ezelőtt következett be, amikor az ólomkristály tárgyak gyártása és főképpen exportja meghozta a gyár számára a világsikert.

Ebben a prosperáló korszakban került az üveggyárba egy fiatal iparművész, Rénes György. Az ő munkássága új színt hozott a parádi üvegművészetbe elsősorban különleges technikái, sajátos formavilága révén. Ragyogóan ki tudja használni az anyag adta lehetőségeket. Munkáit szemlélve az a benyomásunk, hogy játszik a színekkel és különböző díszítő technikákkal. Az ő tevékenysége új stílust adott a gyárnak, amely stílus távozása óta is felismerhető. Mert a művész ma már önálló tevékenységet folytat parádsasvári otthonában.

Dr. Löffler Erzsébet

Universal Rt. Nyomda., Eger

MEGHÍVÓ

RÉNES GYÖRGY

és a

PARÁDI ÜVEG

című kiállításra

(1991. május 17-től 1991. szeptember 30-ig)

Rénes György üvegművész

munkáival szerepel a „Diploma-munkák kiállítása" az Iparművészeti Főiskolán.

Magyar Nemzet 1970 január 23.
n. old.

Rényes György

Pohárkészlet (reprió).

Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 7. l.

Reines György

nevét és munkáit említi, méltatja

Beke László: Fiatal iparművészek kiállítása, 1970. december, Jászberény. - Magyar Építőművészet, 1971.2.sz. 55. l.

Rémes György

Üvegtárgyai a kiállítás (Miskolc, 1970 nov.) kiemelkedő darabjai (kék gyertyatartói pl.).

Kocsogh Ákos kozzászólása; Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 11. l.

Rénes György

Pohárkészlete és diszüvege (eml.)

szerepel az alábbi tárlaton

Beke László: Ficitál (parkművészet)

Tiálnitása. Jászberény 1970 dec.

Magyar Építőművészet 1971 2 sz.

55 old.

Kéres György

Gyertyatartói figyelemre méltó alkotások.

T. Mariik Klára: Mai magyar iparművészet; Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 5. l.

RÉNES György üvegtervező

CHIKÁN Bálint: A Látványtár Egerben. = Magyar Hirlap, 1991. aug. 24. - Ahogy tetszik, 12.p.

A várban az ideiglenes kiállításon a parádi üveg és Rénes György üvegtervező tárlata. A bemutatón úgy érezzük: reklámértéke nagyobb, mint esztétikuma. De azért (vagy éppen azért) nagyon „szép".

Ezután még két néprajzi-népművészeti élményben lehet részünk: a palóc népművészetet a Minorita rendházban, a Heves megyei népviseleteket Bakó Ferenc fotóin a Bródy Sándor Megyei Könyvtárban tanulmányozhatjuk. Tehát a „gyökerek" is kitapinthatók

Rénes György

Üvegtervező

Borostyánnal diszitett pohárkészlet

Tasnádiné Marik Klára: Parádi üvegkiállitás

Müvészet 1965. febr.

Rénes György

— **Rénes György** üvegtervező munkáiból nyitottak kiállítást szerdán az oroszlányi művelődési központban. A parádi üveggyár tervezőnasználati tárgyakat és tatják be az április 18-ig nyitva tartó tárlaton.

Nepszava 1985. IV. 4.

Rénes György

Újtárgyak kialakítását terverte
Rénes György

Bárkányi Attila: Minta-családok.
Művészet, 1977. augusztus - 14. oldal.

Reiles György

Méltatás

Várkányi Attil : Minta-családok.

Hivásset,1977. augusztus - 14.oldal.

Réwes György

Részt vett a Művész az iparban c. kiállításon
(Iparművészeti Múzeum, 1972. dec.).

Fehéte György megnyitóbeszéde; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 27. l.

Rénes György üvegtervező

Rövid hozzászólása az „Edénykultúra '72"-ről tartott vitán. (Kevés üveg szerepelt.)

Ipari Művészet, 1972/4. sz. 9. l.

Rénes György

Szerepelt az Iparmüvészeti Muzeumban rendezett Ipari üvegmüvészet c. kiállitáson.

Üvegmüvészet; Dr. Pogány Frigyes megnyitó beszéde; Ipari Müvészet, 1972/2, 23. l.

Rénes György

Az Iparmüvészeti Muzeumban csoportkiállitáson vett részt. Vázák, tálak és néhány dohányzóegyüttes szerepelt. Disztárgyait, vázáit szivesen készit ólomkristályból. - A Parádi Üveggyár tervezője.

Fekete Judit - Müvész az iparban; Ipari Müvészet, 1972/2, 25. l.

Rénes György

Dohányzókészlet

Ipari Művészet; 1972/2, 26. l.

Rénes György /Parád/

Az Iparmüvészeti Tanács és az Üvegipari Müvek által kiirt pályázaton dijat nyert.

Hirek; Ipari Müvészet, 1972/2, 28. l.

RÉNES GYÖRGY

Üvegtervező. Művei kiállítva az Iparművészeti Múzeumban. (Ólomkristály lámpokból készül térelválasztó-vács, üvegcsillár. eml.)

Esti Krónika
1971. dec. 3. 20.00 h. Petőfi Rádió.

RÉNES GYÖRGY

A Paraldi Üveggyár tervezője, 27 éves. Második gyűjteményes kiállítása az Iparművészeti Múzeumban.

Bojár Iván. Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap, 1971. dec. 7.

Rénes György

A pesterzsébeti Muzeumban Művész az iparban c. csoportkiállitáson vett részt. - Nyitás - 1972. IV. 8.

Hirek; Ipari Művészet, 1972/2, 29. l.

Rénes György

Főiskolát végzett, iparban dolgozó tervezőművész.
1971 decemberében kiállitása volt.

Hirek; Ipari Művészet, 1971/6, 24. l.

Rénes György, iparművész

Szerepel a Művész az iparban c. kiállításon.

— :□ Művész az iparban 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. nov. 29.

Réves György 1
(Iparművészeti Múzeum) másodszor jelent-
kezik gyűjteményes anyaggal, annak ellené-
re, hogy mindössze 27 éves. A Parádi Üveg-
gyár tervezője. Munkásságát, nemcsak
kitűnő anyagismeret, hanem alapos
plasztikai felkészültség is jellemzi.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/340 6 old.

Reines György

Tárgyait – asztalneműeket és dísztárgyakat egyaránt – úgy formálja meg, hogy azok nemcsak anyagúk szépségével, hanem akkor is hatnak, ha önálló tárgyként állnak csoportban a környezetben. Reines kedveli az egyszerű, világos felépítést, a finom színek hangsúlyozását és az anyagszerűséget.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/340 6 old

Rénes György

/ÜM Központ alkotásai/szerepelt a FIM
bemutatótermében rendezett kiállitáson.

Magyar Hirlap 1974 292/6

Rénes György iparművész

a Jubileumi Iparművészeti Kiállításon szerepelnek füstszínű üvegei.

P. Brestyánszky Ilona: Iparművészetünk 30 éve.
Dolgozók Lapja /Komárom/, 1975. júl. 27.

Réner György, [ ]

L. Gorka G.

Bodri J.: Művészeti ... 819-822

JELENKOR, Pécs, 1975. szept. XVIII/9.

Réti György

Részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti kiállítás
1975. jún – júl.

Rénes György

Edénytervező, részt vesz a kiállítá-
son

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún.-júl.

Reines György

munkájának reprodukciója

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún – júl.

Reiss György
ipaminüven

Pohárkészlet (repro)

—: A hártartás
Művészet, 1975. május – 12 oldal.

Rémes György

Művészet, 1975. 5. 12. old.

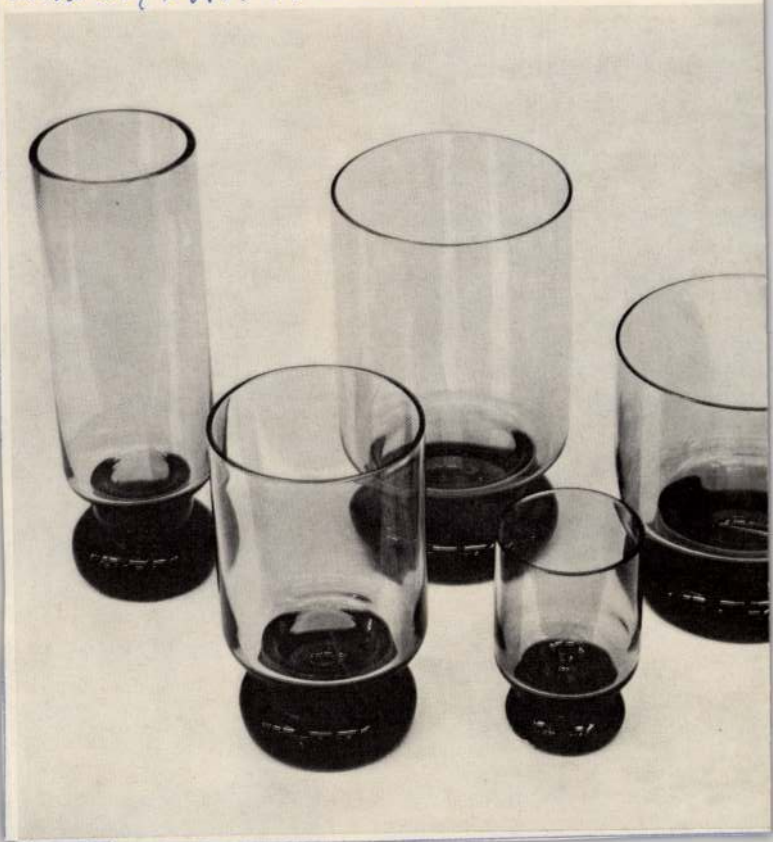

Reines György
keramikus

Fiest sinni üvegeinel szerepel
a tárlaton Reines György.

B. I.: Modern iparművészet...
Nők Lapja, 1975. julius 5-8 oldal.

Rénes György, ipari formakvező

L: Mezey László

Vadas József: Designra várva 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. jún. 22. XXVIII/25

Rénes György, üvegtervezőművész

a Vigadó Galériában „Üvegek" c. reprezentatív kiállítás üvegművészeink legújabb törekvéseit, elért eredményeit mutatja be.

Rénes György ólomüvegből kézzel kialakított plasztikája szerepel a kiállításon.

/említve/.

c. m: Üvegek.

Pesti Műsor, 1982. máj. 26. 68. old.

RÉNES György

kiállításáról:

Nagy Zoltán: 3xüveg.

Rénes György az egyéni forma keresése során többet kockáztat, jobban megmozgatja a méreteket és az arányokat, s az így elért hatások szükségképpen nyersebbre, darabosabbra sikerülnek.

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/ 45. sz. 3. o.

RÉNES GYÖRGY

repr. Ólomkristály vázák

Balog János: Ha a Ligetben jár ... Az Országos Iparművészeti kiáll.-ről

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.41.sz.23-24.o.

RÉNES GYÖRGY

ÜVEGMŰVÉSZET

A budapesti Duna Galériában nyílt meg Rénes György üvegtervező művész kiállítása. Megnyitó beszédet Első József, a Parádi Üveggyár igazgatója mondott.

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf. 10. sz. 43 o.

kulcsszám, megnevezés:

havi törv. munkaidőnek megfele

3. A dijazás számitásánál alapulvett munkaid

4. A jogviszony tartama:

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes engedé

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv. a levonásra.

Budapest, 197.....

.....

megbizott

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 OKT 29

Rénes György üvegtervező iparművész
10/21

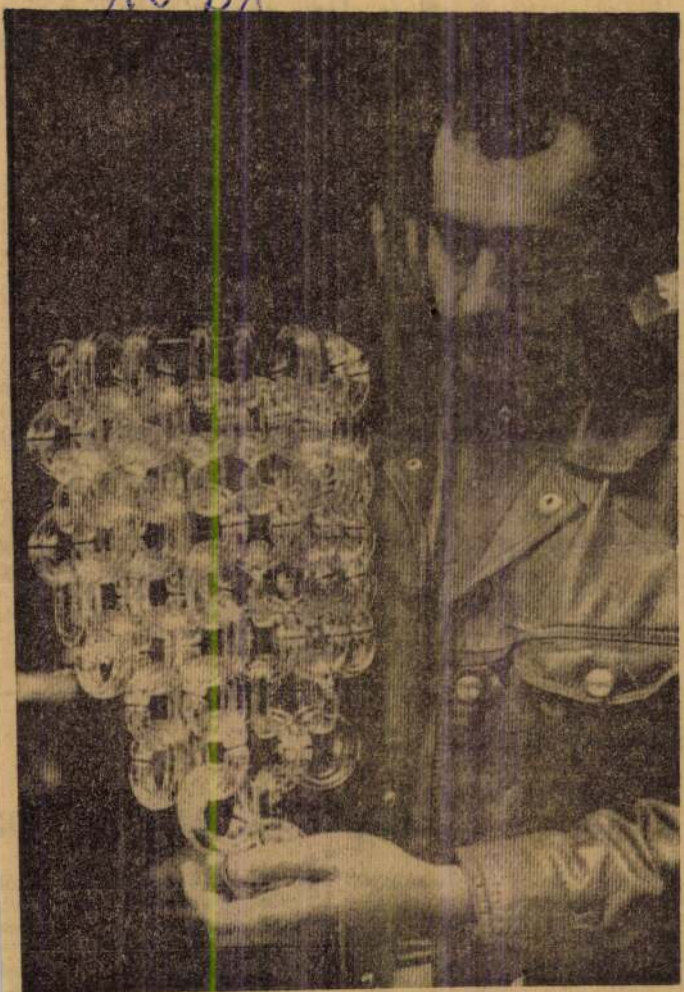

Újszerű üvegcsillárt tervezett Rénes György üvegtervező-iparművész a parádi üveggyárban. A többféle változatban variálható üvegláncszemekből készült csillárnak valószínű nagy sikere lesz a modern otthonokban
Fotó: Koppány

Főszerkesztő: GOTTVAR GYULA

teljesítmén

Kö
Szé

A mezőgazdasági technikum sportköri vezetőségválasztó közgyűlésének résztvevői Szécsényben nem voltak teljesen elégedettek az egyesület munkájával. Főleg a szervezeti életet, és a diák öntevékenységet kritizálták. *Nagy Árpád* elmondotta, hogy gyakrabban szeretnék igénybe venni a tornatermet. *Kövi Péter* az atlétikai edzések hiányát kifogásolta. *Domszky György* JTS-elnök elismeréssel szólott a tömegsportmunkáról, de hiányolta a minőségi eredményeket. A küldöttközgyűlésen öttagú elnökséget választottak. Ennek *Bozó Erika* személyében leánytagja is van. Az elnök *Agócs Flórián* lett.

Többszöri távolmaradás miatt a Tarnavölgye SE csapatát törölték, eddigi eredményeit megsemmisítették. Így Cered szabadnapos volt. Kemény mérkőzést játszottak Taron, ahol Rátóti Károly játékvezető négy játékost is kiállított. Juhász Gábor (Tar) reklamált, egy bajnokin nem szerepelhet. Botos László (Tar) és Horváth Ottó (Zagyvaróna) egymást rugdalta. Botos ráadásul szidalmazta a játékvezetőt, sőt kiállítása után leköpte. Horváth két hét eltiltást kapott, Botos egy évig nem léphet pályára. Molnár István (Zagyvaróna) szamárnak nevezte a játékvezetőt, ezért két bajnokin nem szerepelhet.

Salgótarjáni járás

Szupatak az őszi ba

Befejeződött a salgótarjáni járás labdarúgó-bajnokságának őszi küzdelemsorozata. Az őszi bajnoki címet Szupatak együttese pontveszteség nélkül szerezte meg. Lucfalvát korábban többszöri távolmaradás miatt már törölték.

A VII. forduló eredményei: Szupatak—Sóshartyán 7:1, Mátramindszent — Kisterenyei MEZŐGÉP 4:0, Salgó és Rónafalu szabadnapos volt.

Az elismerésre méltón szerepelt Szupataki Tsz SK el-

összefogni a játékosokat. Jól is erősítettünk. A játékosok, amikor tehetik, látogatják az edzéseket. A termelőszövetkezettől minden támogatást megkapunk. Szeretnénk megnyerni a bajnokságot. Távolabbi tervünk: felkerülni a megyei I. osztályba.

Az elnök szerint legértékesebb győzelmük a Salgó elleni 7:0 volt. *Babcsány József* játékos-edző leggyakrabban az alábbi összeállítású gárdát

ÉPÍTÉSZET

Az erdélyi művészetben az építészetnek vezető szerepe van, minden más művészet csak a vele való érintkezés útján kap célt és értelmet.

A reneszánsz korból épületek elég szép számmal maradtak fenn, a szobrászat csak dekoratív feladatokra és síremlékművészetre szorítkozik, a festészet pedig jóformán egészen kimarad. Elsősorban tektonikus képzeletű a magyar és ezt a tulajdonságot az erdélyi lélek is felmutatja. A szerkezeti tisztaság, világosság és áttekinthetőség lényeges és klasszikus tulajdonságai a magyar látásmódnak és ez eleve fogékonnyá teszi a reneszánsz formavilág iránt. Kalotaszeg egyik legdúsabban termő földje a magyar népművészetnek és az ember ámulva látja, hogy a házakat díszes oromzattal, akroterionokkal, a timpanont kitöltő díszítésekkel és körülövező oszlopos tornáccal látják el, mint egy görög templomot. Persze a klaszszikus formanyelvet kissé keleties akcentussal beszélik. Buja ornamentika dúslakodik, egy-egy vonal lágy hullámzása Kínát és Japánt juttatja eszünkbe, de a váz, a szerkezet, mindig világosan klasszikus marad. Még a kapuk is felveszik a peripteroszok formáját, széles deszkapánt az alap, min függőleges lécek, mint oszlopok tartják a háromszögletű oromzatot, melyben a két végről akantuszszerű hullámokat vetve indul el egy-egy inda, a középen találkozva szárai tulipánokban feslenek ki. Az egész együtt a görög templom homlokzati rajzát adja.

Ez a fajiságban benne gyökerező klasszicitás biztosította a magyarság vezető szerepét az erdélyi reneszánsz művészetben. Nem nemzeti elfogultság, ha főként magyar emlékekkel foglalkozunk, de a magyarság volt az, amely kitermelte magá-

kezni fogunk bemutatni, hogy a nyugati mintáktól különböző művészet képe rekonstruálható, tehát nem helyes a Roth Viktortól annyit hangoztatott az az elv, hogy Erdély földjén független művészet sohasem létezett. Ismerve Erdély egész szellemi struktúráját, mely minden más népétől különbözik, ez teljes lehetetlenség. Kétségbe lehet vonni az erdélyi művészet értékét, de egyéni színezete fölött nem lehet vitatkozni.

karrarai márványban valósultak meg. Strzigovsky érdeme, hogy feloldott e gátlás alól, de bizony sokról már lekéstünk. Az erdélyi művészetben is a legegyénibb hangot a fából vagy fára készített művek ütik meg és ezekkel legfeljebb etnológusok és népművészetkutatók foglalkoztak, de a művészettörténelem mélységesen hallgatott. Ezalatt pedig a kalotaszegi, székely festett templomi mennyezeteket, faragott lépcsőkorlátokat, cifrított padokat, székeket rágta a szú s még jobban a megnemértés.[1] A magyar művészettörténet egész új lehetőségei mentek már eddig is tönkre. Eldugott falusi templomok és kastélyok tanuskodnak arról, hogy más a magyar középkor, reneszánsz és barokk, mint azt eddig elképzeltük, csak fel kell kutatni emlékeit a vidéken. A művészetben nincsenek társadalmi osztályok és a magyar művészet történeti áttekintésénél nem lehet kikapcsolni a népies művészetet, éppúgy, mint ahogyan a modern műtörténelmi vizsgálódásban megvan a maga jelentős helye az afrikai, ausztráliai és polinéziai négerség építészetének, csodálatos szobrászatának és festészetének. A magyar agrár nép s azért mi sem természetesebb, minthogy kultúránk nem egy gyökérszála a paraszti rétegből szívja erejét. Fokozottabb mértékben áll ez a XVII. századra s egy monografikus feldolgozás feladata lesz annak a bemutatása, hogy a XVI. század közepétől az 1700-as évek elejéig terjedő korszak a magyar nemzeti kultúra legsajátosabb bontakozási ideje. Ennek a szellemiségnek képviselői Balassa, Pázmány, Zrínyi, az erdélyi életrajzírók, székely népballadák, a kuruc költészet és Mikes Kelemen, a költészettel együtt meginduló magyaros zene, felsőmagyar és erdélyi reneszánsz építészet sgrafittós várkastélyai, hímes oszlopokkal, orsós korlátokkal, cifrás famennyezetekkel ékített írott palotái.

Jelen tanulmányunkban az erdélyi reneszánsz népies ágának felderítésére különös figyelmet fogunk szentelni és igye-

[1] Még olyan kiváló művészettörténészeink is, mint Divald, ki odaadó munkával kutatta fel a felső-magyar reneszánsz emlékeket, szükségesnek tartja a mentegetőzést, amiért részletesen foglalkozik ezzel a csoporttal s nem veszi észre, hogy az az egyetemes műtörténelem számára is fontosabb, mint az importált mátyási reneszánsz, mert új színt képvisel. (Magyarország művészeti emlékei. Bp., 1927. 206. l.)

mitív lélekalkat, de a periferiálisabb vidékeken, így Erdélyben is, a nép nem vesztette még el gyermekies naivitását és sajátos művészetét, úgyhogy virágos fantáziájával új színt, friss hangulatot volt képes adni az európai stílusoknak.

Erdélyben a művészetnek és a népnek állandó érintkezése nagyon meg volt könnyítve. A fejedelmek, tehát az udvar művészetének fő irányítói többnyire egyszerű köznemes családokból származtak, fiatalságuk falun, a nép környezetében folyt le, udvari lelkészeik, házitanítóik paraszt sorból emelkedtek fel. A magyar urak kastélyai vidéken épültek, a munkálatoknál helybeli kőmívesek, ácsok és asztalosok segédkeztek, a kúriákon a nagyasszonyok vezetésével parasztlányok kézimunkáztak. A szellemi élet legfőbb vezérei, a papság és tanítóság a nép köréből származott, de szerepük oly kiváló volt, hogy a gyulafehérvári iskola legfelső, teológiai osztályának végzett hallgatói Bethlen Gábor rendeletéből nemességet nyertek, miáltal Erdélyben a parasztságból szellemi arisztokrácia sarjadzott ki. Az erdélyi kultúra tehát nem légmentesen elzárt udvari virágház, hanem a nép humuszában gyökerező műveltség volt, minek természetes következményeként a művészet is felfrissült a magyarság ősi formakincséből és mint ahogy a fejedelemség hivatalos nyelvvé az egyetemes latin helyett a magyart tette, úgy a művészet is nemzeti és magyar lett.

Erdély természeti elzárkózottsága már a középkorban is egyéni vonások kitermelésére adott alkalmat, de még fokozottabb mértékben történt ez a XVI. század végétől kezdve.

Ezeket a mozzanatokat, melyek az egyetemes művészettörténet számára is új értékeket képviselnek, eddig nem vettük észre, mert túlságosan nyugati normákkal mértünk, és sajátos szépségeinket, helyi adottságból kinövő művészetünket figyelemre sem méltattuk. A XX. század új hangokat, új lehetőségeket és spontán művészetet kereső szellemének kellett jönni, hogy szemeink megnyíljanak.

Egész napjainkig mellőztük a faépületek megvizsgálását, pedig épp ezek tartották fenn az ősi formákat, de mi szégyenkeztünk az olcsó anyagon, túlságosan materialisták voltunk ahhoz, hogy felismerjük a formák értékét, ha azok nem

áttekinthető zárt szobát, nyugodt létet, egyenletes megvilágítást és néhány szín választékos harmóniáját találjuk.

A reneszánsz és a barokk tehát nemcsak egymásután, hanem bizonyos mértékben egymás mellett is fennálló fogalmak.

Az erdélyi reneszánsz három századon való túlélését a protestantizmus is elősegítette, mert a reformáció lényegileg történelmi szempontból nem volt egyéb, mint a hit racionalizálása, a metafizikai elemek olymérvű kikapcsolása, amelyet egy vallás megenged és a vallásnak, mint individuális, egyéni élménynek a hangsúlyozása, tehát párhuzamos, északi jelensége az olasz humanizmusnak, melynek szellemével nehezen egyeztethető össze a barokk művészet.

Az erdélyi reneszánsz nem maradiság, mert az erdélyi lélek tulajdonságainak kifejezője, melynek értelmében az átvett reneszánsz formákat átalakította és a saját képére formálta, úgyhogy tényleg az erdélyi talajból kinőtt művészetről beszélhetünk. Az erdélyivé alakulás a népies elemek felszívódása által jött létre, aminek megvan az európai történelemben a szellemtörténeti háttere.

A középkornak nemcsak a különböző népeket átfogó egységes állam, hanem a surlódás nélkül egymásfölé rétegeződő osztályokból álló társadalom is ideálja volt. A reneszánsz hajnalán azonban az alsóbb osztályok, a parasztság, nem volt többé hajlandó megnyugodni a feudalizmus szolgálatában, hanem jogait követelve, egymásután felkelésekben adott hírt magáról. A magyar fejlődésben épp Erdély a tűzfészke a parasztlázadásoknak, hogy csak a legátfogóbb jelentőségűeket említsük, az 1436-it és a Dózsa-féle lázadást, de alig mult el esztendő fegyveres összeütközés nélkül a nép és a rendek között. A felébredő parasztság a maga ízlésével a művészetet is befolyásolta, különösen Németországban, úgyhogy a könyvnyomtatás, a sokszorosító technikák felfedezése, illetőleg tökéletesedése, de főként a papírgyártás olcsulása folytán a gótikus egyházi és udvari művészet helyébe paraszti stílus lépett, melynek főterülete a grafika volt és robusztus, darabos formákban, pórias, realista elbeszélésben nyilvánult meg.

Európa központi országaiban, a magasabbfokú civilizáció folytán a parasztság inkább társadalmi osztály, mint pri-

Ebben az időben beszélhetünk már a reneszánszról Erdélyben, de nem erdélyi reneszánszról. Ezzel a stílussal találta magát szemben az imént megalakult állam és ezt fejlesztette a XVI. és XVII. század folyamán sajátos erdélyi jelenséggé, erdélyi művészetté, mely csak a XVIII. században húnyt ki teljesen. Különös, hogy ez a stílus három századig virágzik az erdélyi határok közt akkor, midőn Európa többi részében a barokk és rokokó kormányozzák az ízlést. Az első pillantásra nagy elmaradottságnak tetszik ez, de próbáljuk megérteni okait.

Vizsgálataink során többször is lesz alkalmunk rámutatni arra, hogy a reneszánsz művészetben mennyire megfelelő formát talált a magyar szellem. Már ez is érthetővé teszi hosszú stílustartamát, de szélesebb horizontú körültekintés meg fog arról győzni, hogy ez nem elszigetelt jelenség.

A reneszánsznak és a barokknak, mint egymást követő korszaknak, túlságosan éles megkülönböztetése nem felel meg a tényleges helyzetnek, mert a reneszánsz csak egy ágában bomlik fel a XVI. század második felében és eredményez új stílust, míg emellett egy másik áramlatban a cinquecento művészet új színekkel bővül ugyan, de klasszicizmussá hidegülve, lényegében töretlenül fejlődik tovább a XVII. és XVIII. században. A klasszicista iránynak fő képviselője Franciaország, de magában Itáliában is — bár kisebb jelentőséggel — tovább él, hisz a legklasszicistább olasz építész: Palladio, a két korszak fordulóján működik. A germán lelki alkat egyik fő kifejező formájának tartjuk a barokk művészetet és mégis a német területen belül is megtaláljuk a klasszikus irány képviselőjét, a porosz barokkot, a maga militarista fegyelmezettségében. A legkülönösebb képet Hollandia nyujtja, ahol magától a barokk egyik legnagyobb mesterétől: Rembrandttól ágazik el a reneszánsz irány Carel Fabricius személyében, hogy a legkiválóbb mesterek egy kis csoportja, a delfti iskola révén szerezze meg a halhatatlanságot. Vermeer van Delft festményein csak egy nagyvonalú drapéria, félrevont hömpölygő függöny árulja el a barokkot, máskülönben épp ellentétbe helyezkedik vele, mert az áttekintésekkel komplikált, végtelenbe törekvő tér, mozgalmas jelenet, drámai fénykezelés és fellobbanó színek helyett egyszerű,

görög hatással, az legfeljebb csak kibontakozni segíti a már meglevő stílustörekvéseket, hanem az emberi szellem történetének folyamán változó világnézeti kérdés, mely kifejezést találhat a filozófiában, vallásban, politikai, gazdasági gondolkodásban éppúgy, mint a művészetben. A reneszánsz kifejlődése is az élet egész területén ment végbe, de mostani vizsgálataink során csak azokat a mozzanatokat fogjuk figyelemmel kísérni, melyek az erdélyi reneszánsz történeti megértéséhez különösebbképen szükségesek.

A középkor politikai ideálja az egész Európát átfogó dantei monarchia volt, ez kísértett a hatalmi törekvésekben, a szent római birodalom eszméjében és a nagy olasz költő utopisztikus álmában. A reneszánsz nemhogy megvalósította volna ezt az eszményt, hanem a fennálló egységeket is felaprózta. Az új államideál a görög város-állam, a polisz, mely most az apró hercegségek formájában éled fel újra, s 1300 óta mind nagyobb szerepet játszik. A magyar történelemben e korra esik az Árpád-ház kihalása és az oligarchia első jelentős feltűnése, melyet csak néhány erőskezű uralkodó szorított háttérbe, de el nem fojthatott, mert jelenlétével, mint fontos történelmi tényezővel a mohácsi vészig mindig számolni kell. Erdély már ősidőktől fogva némi önálló színezettel bírt, már csak földrajzi helyzete folytán is. 1556 után végleg elnyeri a magyar koronától való függetlenségét, egyelőre inkább szultáni parancs, mint saját szándéka folytán, de később szellemben és célkitűzésben is mind jobban és tudatosan elkülönül.

Az erdélyi fejedelemség élére helybeli és többnyire kisebb nemesi családok fiai kerültek, tehát nem volt nemzetközi jelentőségű és tekintélyű uralkodóház, melynek révén az általános európai kultúrába és művészetbe szervesen beilleszkedhetett volna. Erdély politikai megalakulása előtt jelentkeztek az első reneszánsz emlékek, hisz az egyetemes művészetben is oly fontos kezdeményezők, mint a Kolozsvári testvérek, Kolozsvári Tamás Erdélyből indultak útra, erdélyi volt legnagyobb reneszánsz mecénásunk, Mátyás király is. De ez az uralkodó személye köré csoportosuló udvari kultúra volt, mely létrejöttét Nagy Lajosnak, Zsigmondnak és Hunyadi Mátyásnak köszönhette, s nem az erdélyi talajból nőtt ki.

BEVEZETÉS

A XX. században meginduló nagy átértékelési folyamat revízió alá vette a reneszánsz fogalmát is.

Burckhardtnak egykor oly klasszikusnak vélt meghatározásai közül is nem egy elavult és a modern művészettörténeti kutatás alapján helytelennek bizonyult. A reneszánszot nem tartjuk többé az antik művészet feltámadásának, mert a görög-római művek megbecsülése és utánzása nem volt kizárólagosan ennek a korszaknak sajátossága és csak másodlagos kísérő jelensége a szellemi élet egész területén megindult fejlődésnek, mely antik mintáktól függetlenül is egyszerre kezdett csirázni a késő gótika világias udvari légkörében, hogy aztán meghozza első korai virágait Itáliában, Németalföldön, a Bódeni-tó vidékén, vagy akár Magyarországon. A hellenista művészet ismerete nélkül is megszületett volna ez a stílus, noha ahhoz nem egy vonásában hasonlít. Csakhogy ez a hasonlatosság nem csupán utánzás eredménye, hanem egy hasonló, de attól független önálló lelkület kifejezése.

A klasszikus formaadás az emberi lélek egy típusának, mely a valóság nyugodt, harmónikus visszaadására törekszik, képzőművészeti eszközökkel való kifejezése. Mikor ez a klaszszikus embertípus jut túlsúlyra, akkor a művészet is klaszszikus. Egyszerű kétszerkettő négye ez a szellemtörténetnek és mégis még ma is hányszor találkozunk a görög művészet hatásának túlértékelésével, holott klasszikus művészet létezett a görögség előtt és nélkül is, mert a hellén faj nem egyedüli, hanem csak egyik kiváló reprezentánsa ennek a klaszszikus típusnak. A klasszikus stílus tehát nem magyarázható

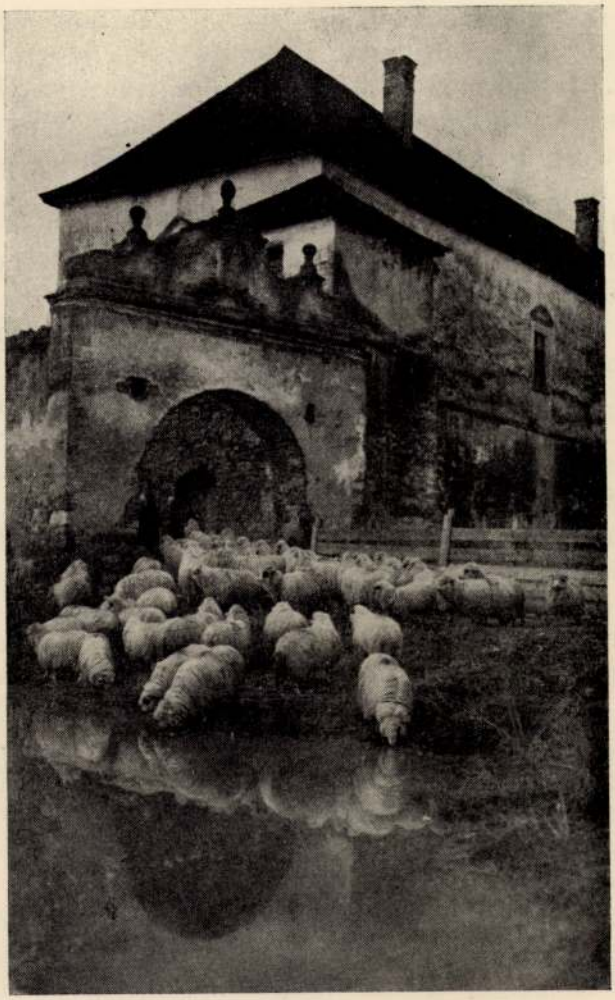

1. AZ ALVINCI MARTINUZZI-KASTÉLY.
FISCHER FELVÉTELE. NAGYSZEBEN.

nyukkal még élénk összeköttetést tartanak fenn a nyugattal ezek az épületek, melyek legkiválóbbjai Martinuzzi szamosújvári és alvinci kastélyai (1., 2. kép) és azok az ajtókeretek, töredékek, melyek a kolozsvári Lapidariumban láthatók.[1]

[1] CARL CSÁNYI: Italienischer Einfluss auf die ungarische Kunst. Atti del X Congresso internaz. di Stor. d. Arte in Roma. Róma, 1922. 274 l., a LIX—LX. táblán képekkel.

ból az erdélyi reneszánszot, azonkívül a szász műemlékek alaposan fel vannak dolgozva, a magyarok pedig jóformán ismeretlenek. Tisztában vagyunk az erdélyi nemzetiségek mindegyikének fontos művészeti szerepével, mindegyik megalkotta építészetében a maga lelkének legmegfelelőbb épülettípust, a magábazárkózó, dacos szász a templomerődöt, a misztikumra hajló románság a bizánci és gót stílusok keveredéséből a fatemplomokat, míg az erdélyi magyarság lelkének igazi kifejezőjét a reneszánsz kastélyokban találta meg.

Az erdélyi reneszánsznak első fázisa az egyetemes magyar művészetben is észlelhető tény, az tudniillik, hogy a gótika lendületét kiegyensúlyozzák, reneszanszizálják, a gótikus rendszert új szellemmel töltik meg. Ezért olyan kedveltek gótikus templomainkon a pálcatagoktól szegélyezett vízszintes záródású ajtók. Szép példa erre a kolozsvári Farkas-utcai református templom déli belső fala. Itt a bordákat egy félpillérhez tapadó óriási féloszlop fogja össze, melynek párkányprofilja antikizáló barokkos kontúrokat mutat. Azáltal, hogy a bordák nem folytatódnak féloszlop kötegekbe, hanem nagy egységbe ömlenek bele, elveszti a gótika egyik legkifejezőbb eszközét, a vonalak magasbatörő, beszédes dinamikáját. Az építész azonban tovább ment az átreneszanszizálásban. A két szélső ablak halhólyagmotívumokkal alkotott mérműveit egyformán képezte ki, míg a középső ablakot hatalmas rozettaszerű mérművel hangsúlyozta, így a szimmetrikus elrendezés következtében ez a fal homlokzatjellegű kiképzést nyert. A más és más díszítésű ablakok egymásutánja az apszis felé sodródás érzetét kelti, így azonban megnyugtató, önmagában véve befejezett és zárt falkompozíciót ad, tehát rejtett reneszánsz gondolkozásról tesz bizonyságot.

A XVI. században már kiváló reneszánsz emlékekkel találkozunk, mint a gyulafehérvári székesegyház Lászai-kápolnája, majd olasz művészek nevei bukkannak fel, mint a Szilágy vármegyében, Menyőn dolgozó Firenzei Jánosé és a luganói Petrus Italusé, ki Besztercén épített, de idegenből gyökértelenül átültetett reneszánsz ez, helyivé csak a XVI. század második felében kezd válni s ekkor már feltűnnek a később mind nagyobb jelentőségű kastélyok. Nemes, egyszerű ará-

M.D.K.

Rénfalvi Sándor

"Két kiállitás" cimmel Perneczky Géza ir a Nemzeti Galériában rendezett -Baranya-megyei képzőművészek- tárlatáról, s a müvészről megjegyzi, hogy szobrai már számos országos kiállitásról ismertek. A jelenlegi kiállitáson szereplő, -lágy modellálásu és rajzos ornamentikáju- müveivel mintha most kissé tanácstalanul állna,-mondja a kritika, s egyszersmind kiemeli korábbi müvét, a„Mozdonyos fiu"-t.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. május 24.
XIII. évf. 21. sz. 9. lap

Rengei Antal MDK

Szerepelt az 1962 jun. 23-án megnyilt kiállitáson.

--: Kiállitás nyilt a Vasutas Képzőművészeti Kör műtermében.

Délmagyarország 1962. jun. 24.

Rongeisen József
festő

l.
Művészi Ipar
III. 43-l.

szenvedniök. A renaissance egyáltalában csak ott szerepeltette az emberi testet, ahol már lehetetlen volt ruhába bujtatni a hősöket (*Verocchio*: Dávid, Florenc Bargello, *Masaccio*: Paradicsom, Florenc, Carmine, *Botticelli*: Vénus születése, Florenc, Uffiziák, Tavasz, Florenci akademia), annyi bizonyos, hogy elég ritkán használták föl mintául. Jellemző, hogy Szt.-Sebestyén tragikus kínzatását, akit tudvalevőleg a mauretáni ijjászok levetkőztettek s megnyilaztak, nem annyira a test formáiért, mint a jelenet ethikai tartalmáért festették. Foglalkoztak vele *Mantegna* (Wien), *Francesco Francia* (egy híres Máriaképén) *Antonello da Messina* (Bologna S. Giacomo) *Lorenzo Lotto*

tekintetben mondjuk, mert mi bizonyítékaink sincsenek s nem is lehetnek, hogy a mi fölfogásunk a helyesebb-e, avagy a régebbi, hogy a középkori vagy a modern gondolkodásmód mellett voltak-e boldogabbak az emberek stb.

Ha már a művészet tárgyával foglalkozunk, nem szabad szem előtt tévesztenünk az emberi testnek a szerepét. Általános szempontokból csakis a meztelen *emberi test*-ről lehet szó, mert a ruhával fedett test sohasem mutatja hűen a művésznek a természethez való viszonyát. E kérdésben is a modern művészet lényeges eltéréseket mutat a klasszikussal szemben.

Abban az időben, amikor az iliosi terakotta idol készült, az emberi forma oly primitiven nyilatkozott meg, hogy négy bemetszés és két pont a kőben elég volt az emberi arc karakterizálására. Sokkal fejlettebb az érzék az egyiptomiaknál, akik már megközelítőleg eltalálták az emberi test sémáját, bár a síkban mint a reliefek igazolják, a perspektivával vesződtek eredmény nélkül. A szobrokban meglepő életteljesség van, bár egyes megfigyelések még nem cooperálnak a természettel. (Az iródiák, Louvre.) Még a részletekben is természethű Echnaton (IV. Amenophis) király halotti maszkja (Tell el Amarna) s főleg az a zöld bazaltfej, amelyre oly büszke a berlini

R

MDK

Dániel Renhold képzőművész

Nyíregyházi művész. A decemberben (1957) megrendezett grafikai és kisplasztikai tárlaton mutatkozott be harmadmagával néhány follirajzzal és színvázlattal.

Tóth Ervin: Debrecen képzőművészeti életéről.
Alföld, Debrecen, 1958. nov.-dec. 107.l.

Guido Reni

"Pásztorok imádása" képe után
készült régi másolat az egri képtárban.

8.o.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

Táblakép. Fájdalmas Mária. Guido Reni.

Tud. gyűjt.
1819., II., 58-74.
B. P.: A Képírásról, annak gyakorlásáról és
betséről.

Réni, Guido, festő

Divatcsarnok, 1855. szept. 10. 50. ì000
Müvészet

Rani Guido

Nemes Marcell képgyűjteményének II. kiállításán az Ernst-múzeumban szerepelt.

M.934. IV.15.

Guido Reni

/Szül. Calvenzano 1575, megh Bologna 1642/

MDK

után:

"A pásztorok imádása"

25.o.

/Czobor-Bodnár/:Az egri képtár. Bp. 1960.

RENKÓ KÁROLY (építész)

Várady J * Dunamellék ref templ 1

Gyoma 1993

103.o.

Reni, Guido után 19.s.

„Madonna gyermekkel"
o.v. 30x30 cm (Restaurált)
Kikiáltási ár. 6000 ft.

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.1980.szeptember

Reni, Guido

festō

l.

Gentmüent.

166. 239. 374. 446. l.

fejében Háromezer /3000 / Kor.-
tett intézet ügyeinek vezetéséve
hivatalos nyugtájára, elszámolás
ki s tárcám fentmegjelölt alnapl

A másola

L. Medrh

Füch
VI/20

Rennauer Fülöp,nyomdász

Az 1739-ben Sopronban megjelent vallási ponyvaáját, néhánylaps imasorozatat,fametszetes képekkel csak egy bécsújhelyi ponyva előzte meg 1717-ből. 51.old.38.jegyz

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.században első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

Rennauer Fülöp,nyomdász

Soproni nyomdájában egyházaknak is dolgozott.Primes várospap,Szabó jezsuita,Hajnóczy ev.tanár,a Széchenyi családnak is . 51.old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1931.Sopron

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Rennauer Fülöp,nyomdász

Egy nyomtatványán a győri püspök udvari nyomdászának tünteti fel magát. Özvegye a soproni nyomdát 1748-ban eladta Siess József,Janos bécsújhelyi nyomdásznak.51.old. 40.jegyz.

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kennauer Fülöp,nyomdász

Sopron városa 1739/40-ben pestis ellen való óvóintézkedések,útleveleket,1745-ben facédulákat 1000 nagyot, 4100 kicsit.Özvegyénél 1747-ben adócédulákat rendelt. 51.old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Rennauer Fülöp,nyomdász

1741-re naptárt nyomatott Sopronban.EzértSpaiser Ferenc Domokos,soproni könyvkötő,akinek erre szabadalma volt,feljelentette a helytartótanácsnál.Rennauer nem tudta,hogy nem adhatja ki,mert előde,Schmid is kiadott naptárt. 50.old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Rennauer Fülöp, nyomdász

1738-ban Sopronban megvette Schmid Miklós nyomdáját 1700 forintért. Fő lett belőle. Pelcz János jogász, történész vezette. Vizsgálat indult. 46.old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XV. 1961. Sopron

Kennauer Fülöp,nyomdász

Ő nyomatott elöször vallásos ponyvát Sopronban.Parlap pos imasorozat,fametszetekkel.Özvegye alkalmaz először diszcimlapot,nem a könyvhöz tartozó képet. 51.old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

Rennauer Fülöp,nyomdász

1746.dec.29-én halt meg Sopronban.Neje vezette tovább a nyomdát.Magyar.német és horvát nyelvü kiadványok. Latin is.Fejlécei gondos kivitelüek.De Szabó István megrója magyar nyelvü kiadványának hibáiért. 1743-ban Prédikációinak nyomásaért. 50.old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

Kennauer Fülöp, nyomdász

Sopronban 1741-ben engedélyt kért 10 évre, hogy negyed és tizenhatod alakban német és magyarnyelvű naptárt adhasson ki. Az Englische Wahrsager módjára. Soproni naptár cimen. Hogy kiadta-e nem tudjuk. 50. old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18. század első felében 38. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XV. 1961. Sopron

Rennauer Fülöp János

MDK

1738–1745 ig volt nyomdász Sopronban, halála után özvegye még két évig vezeti a nyomdát.

Fürtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói
Grafikai Szemle 1892. 12 z. 200 l.

mDK

Rennauer János Fülöp
nyomdász

vette meg 1700 frtért a Schmidt T. féle soproni nyomdát, ami magas ár volt akkor 1738 ban.

Firtinger Károly: Sopron nyomdász története

Grafikai Szemle 1900 évf 10 sz 141 l.

MDK

Renner

Zrinyi Miklós a költő és hadvezér, rézm.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept. 6 l.

MDK

Renner

Schoen Pest-Buda

MDK

Jeó János Máty/ás/ rajzoló, Renner rézmüv.
Budán

Nemes Szabad Királyi Szeged Városának Bánát felöl való Tekintete.
U.e.németül. 1844-ből .
Fentiek müvének reprodukciója.

Reizner János: Szeged tört. II.k. Szeged 1899.
48.l.után.

Grafika, rézmetszet

Mappa Domiciliorum Provinciae S. Joannes, 1830., Renner

Művészet, III., 1904. 207.

Adatok művészetünk történetéhez.

Renner /1820-30 körül/ MDK

rézmetsző

1. Angyali üdvözlet.
2-3. Két illusztrácié különféle rovarokkal.
"Wierzbicht del.-Renner sc." jelzéssel.

203.o.

Cennerné Wilhelmb Gizella - Rózsa György: A Magyar Történelmi Képcsarnok rézlemezgyüjteménye.
FOLIA ARCHAEOLOGICA XI. 1959. 197-199.o.
A publicálatlan rézlemezek jegyzéke.
U.O. 199-205.o.

Renner,rézmetsző,1820-30 körül M.D.K.

1.Angyali üdvözlet.Jelezve:"Renner del.et sc."18.3+12.7 cm.Ltsz.56.555. Rézlemez.Magy.Tört.Képcsarnok. 203.o.
2-3.Két illusztráció rovarokkal.Jelezve mindkettő: "Wierzbicht del.-Renner sc."22.3+18.2 cm.22+18.5 cm. Ltsz.58.541-542. A rajzolóról nincs adat.Magy.Tört. Képcsarnok. 203.o.

Cennerné Wilhelmb Gizella-Rózs György: A Magyar Történeti Képcsarnok rézlemez gyüjteménye.197.o.

Folia Archaeologica.XIX XI.1959.Bpest.Képzőmüv.Alap Kiad Kiadóváll.Bp.

Renner rézmetszö.1822.

Művészet.1905.IV.416.l.

le. D. K

RENNER

Céhlevelek fejléc-illusztrációi

1810-es évek

Budapest műemlékei II. kötet. 1962. 123. l.

Renner....

rézmetszete Joó János rajza nyomán:
„Szeged látképe". 726. sz. reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc
a kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

J. Renner rézmetsző

Katalógus IV. Egészalakú rézmetszete Zrínyi Miklósnak. Jobb felé ágaskodó lovon, hátul csatztornya és Új-Zrínyi vár lát képe. 6 soros német vers. 35 x 25.6 cm Szignatúra: Bey Marc. Anthoni Hannes zu finden In Augspurg - J. Renner Sculpsit.
MT Kcs. 10340. 204 old.

Gennerné Wilhelmb Gizella: Zrínyi Miklós,a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv.Alap Kiadóvál Epest

Jeremias Renner rézmetsző

Augsburgi. Zrinyi Miklóst lovasképen ábrázolja 190 old. 1663 körül. Valószínűleg átvétel Lucas Schnitzer metszetéről

Cennerné Wilhelmb Gizella; Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bpest

MDK

Renner rézműves

Az egyetlen soproni rézműves; sok művészi plakett mestere. (Képfelirat; fénykép repr.)

(Szemes Piroska: Soproni emberek.)

Nők Lapja, Bp. 1954. március 25. [4-6. l.]

Rengel

Vas. Ujs. 1888. 386. l.

A Rákóczi-induló Párisban. A párisiak régebb idő óta ismerik a Rákóczi-indulót, mely Berlioz erőteljes átiratában a zenekari hangversenyek művei közt is állandó helyet foglal. Mint most Párisból irják, a Rákóczi-induló, mint szobormű, ott lesz az operaszinház előcsarnokában, a többi indulók allegorikus alakjaival együtt. Rengel szobrász készitette, egy kicsit különös felfogással.

Ez a szobor, melyet «Marche de Rákóczi»-nak hivnak, egy czigányt ábrázol, a kinek fuvóhangszere van, melyet a francziák a talányszerű «Tympantschicza» névre kereszteltek. Ezenkivül a képkereskedések kirakataiban mindenütt látható most Párisban egy szinnyomatu kép, melynek czime: «Rákóczi-induló» Chelmowski lengyel festő rajza után. A műlapon, melyet Levy A. ösmert kiadó készíttetett, az ösmeretes magyar induló dallamának hangjegyei is olvashatók. A kép II. Rákóczi Ferenczet ábrázolja, a mint lovon ülve, szemlét tart tábora fölött. A fejedelem mögött czigányok vannak lóháton s a Rákóczi-indulót játszszák. A fejedelem mellett, a ki ép ugy, mint környezete nagyon stylszerű ruhában van ábrázolva, egy franczia gavallér lovagol. Ez a franczia követ, aki épen a Rákóczi táborában van. A kép általában nagyon csinos és érdekes. A jó párisiak nyakrafőre veszik és Levy ur nagyon jó üzletet csinál vele.

Joo János

Néretek a magyar nemzet univeltségi és technikai kifejlése tárgyában.

Budán
1841-

III/1 pol.
elöl

Rengelrod Vilmos

kapitány, a bányászi vízhelyi építészeti igazgatóság aligazgatója.

Nevtörzsáj 1845. 298. l.

Vasárnap **1** Jézus l. vére		**Protestáns** Tibold **Görög** Kozma **Izraelita** Thamus 18
Hétfő **2** Sarlós B.-A.		**Protestáns** Ottokár **Görög** B.-A. meze **Izraelita** Thamus 19
Kedd **3** M. sz. pápa eml.	Utolsó negyed 21 óra 28 pk.	**Protestáns** Kornél **Görög** Jácint **Izraelita** Thamus 20
Szerda **4**		**Protestáns** Ulrik

Renkó Ferenc, építész

Hunyadi László, Horváth Edit – Renkó Ferencné – Renkó Ferenc: Rangsorolás nélküli megvétel, |24. sz. pályamű|. |repr.|

Fejleszthető családi házak, 1983. Tervpályázat.

Magyar Építőművészet, 1984. 2. 6-old.

Renkó Ferencné, építész

Hunyadi László – Horváth Edit – Renkó Ferencné – Renkó Ferenc: Rangsorolás nélküli megvétel, 124. sz. pályamű. /rekr./

Fejleszthető családi házak, 1983. Tervpályázat.

Magyar Építőművészet, 1984. 2. 6-old.

Renk

54

Nyirségi utam 1938

A Franklin-Társulat kiadásában megj

JITABLE“

RSASÁG NEW-YORKBAN.

tott 1859-ben.

--- --- --- 788.993,384 osztrák értékü forint
-én --- --- 148.312,910 osztrák értékü forint
-én --- --- 26.733,223 osztrák értékü forint
--- --- --- 216.436,495 osztrák értékü forint

biztositottak közt osztatik szét.

mulva megtámadhatlanná válik.

g: Budapest, Andrássy-ut 12. sz. a.

---

iadásában Budapesten megjelent

RINTI RAJZOLÁS

S RAJZISKOLA.

ZITMÉNYI ÉS FEJMINTÁK.

sánál *vezérfonalul és anyagul kiván szolgálni a tanárnak s a tanulónak is.*

magyarázatokkal van ellátva.

iai diszitményeket tartalmáz.
minden további szabad alakfejlődésnek alapjául szolgálnak,
-tani alapalakok és ezekből combinált ugynevezett *mértani*
mészetes levelek és virágformák felhasználásával készült,

tményi) részének első füzetei a mértani alapalakok és

RENK (Szabolcs)

Nem közeg!

FATORONY, XVIII. század

Renta

(Szakolca m)

Renner Ádám

ötvös

1828 Parsony

Kapnmagyarországi ötvösök 431.

ztus 21-én.

Legik

ultan ülve, füstölgő pipával szájá-
s kosárral a hátán van az előtér kopár
szakálla ősz, bajusza leberetvált és orra
tollal, kék kabát, rövid nadrág és nagy
közelében jobbról két sáska és három
jobbra: Heinrich Schlitt.

Lelt. sz. 4451. -- Értéke 100 K. --
ánya 1912 márczius 9-én (621-913). --
e (1381-913). -- ~~Átvétetett 1913 áp-~~
entetett 1914 márczius 30-án (245-

48

Renner Adam

possogi ötvös 1803-1837

laid

Kivi 159

Renner Ádám
pozsonyi ötvös 1813.

l.

Almásy-Teleki IV. 1940
639. H. n.

Renner Ádám [illegible]
mesterjegyei V. 159.

Renner Ádám, pozsonyi ötvös

Muz. és Kvt. Ért. V. 150.

Muz. és Kvt. Ert.

F. 142, 143.

Renner Ádám, pozsonyi ötvös

Renner Ádám

Muz. és Kvt. Ert

Renner Ádám, pozsonyi ötvös V. 100, 101,

M.D.K.

Renner Ádám ötvösmester

aki a porsonyi vár-menti grettóból kürdötte fel magát a porsonyi ötvösök céhébe, az Iparművészeti Muzeumban lévő ovális alaprajzu hannájával mutatós, hatásos benyomásra törekszik, de művészi megoldása és diszitőelemei nem a magar ötvösművészet előkelő légköréből faradtak. Az áttört és öntött eljárással készült frizen a maszkok durvák s a griffszerű madarak nehezen felismerhetők. A kanna füle is esetlen. Képét lásd:

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4. 297. old. 20. ábra. Mester jegyének képe: 298. o. 21. á.

M.D.K.

Renner Ádám ötvösmester

sokáig a porsonyi vár tövében, meghúrodó zsidó ötvösök között volt hénytelen élni, míg végre 1803-tól számított 15 évi eredménytelen kürdelem után, mint Land-Meistert mégis felvettér. Egy magas helyről érkezett leirat polgár- és mesterjogot is biztosított számára. Ennek ellenére sok-jórészt magaokozta-kellemetlensége volt, mert hol nem a megfelelő hitelesítést, hol nem a kellő nemes fém mennyiséget alkalmazta.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom. VII. Fasc. 3-4. 297-298. old.

Renner Adam

pozsonyi ötvö

l.

Csatsopronicto

25. l

Renner

l.

LykaMagyműI800-50

495.l.

3.

4.

Renner

rézmetszőés rajzoló

Buda, XIX sz. első fele. Egyik nagyobb földabrosz fele ennyi a következő. Mappa Domiciliorum Provinciae S. Joannis a Capistrano. Anno 1830. nagy ívén.
(L. Csevapovich Recensio Observant. Minor. Provinciae S. Joannis a Capistrano Budae, 1830 8r)

Nagy Iván. Magyarországi képzőművesek a legrejtettebb idők tól 1850 ig. Szinadok 1874. ev. 191 l.

Renner

rézmetsző

Lasd

Vío János

Renner
rézmetsző

Budán.

Detrekő Vára Poson
Vármegyében, ejszak-nyu-
gotról tekintve. Renner
re. Budae. Tud. Gyűjt
1822. VII. K. nellehlete.

Elő és háttér egy forma
erős fekete tonusban,
ami: természetesen nem
valik-mikai elvegyre
Durva erős vonalak,
eschely rajz tudás.
Még a középszerűséget is
alig éri el.

Renner

rezin.

Budán.

Vöröskő Vára Dél-Dél-Keleti (sic) oldaláról tehnitol. Renner sc. Budae.

Erről is áll az, amit Detrehóról megegyertem.

Tud. Gyjtenény 1822 évf. XII kötetének melléklete.

Renner

rezmebió

Budán 1820 en érdbe

wird

Schams

wird

Rajzoltatás

1907. 5 il.

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

vezem:

.....

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Renner 1822

rézmetsző Buda 1823

Mátrai Gábor, jegyz. Sz. M.

311. l.

312

291

Férogio, Fortuné

Cinkle Boriték az „Études Progressives de Figures Pittoresques" ennü albumhoz. Kny.

320 m, 480 sz.

K-0.10

Renner

U. 4203. 56 l.

Vésö bronzból VIII. 124.

Renner

l.

Schoen Pest - Buda

56 - l.

2012. K. Kovács László

Őszi est.

el A nap-nyugtakori világitásba
~~pess~~, a melyen bolthajtásos hid v
szatükröződnek. Az égboltot külön
balra: Kezdi Kovács L. 1901.

Vászon, mér. 53:66 cm.
Vétetett az 1901: V. 15-én
nán. (247/901.) Elszámoltatott 19

Az elszámolást elfogadta az
(554/901.)
Az 1901: XI. 16-iki felterj
kelt 92507 ex 901 sz. leirattal
e megyei irodalmi történelmi és
(632/902)

L h

Renner

Grafikus

Szeged a XIX. sz. első felében (fenti kőmetszete)

Eredetileg a szegedi iparosszegédek vándorkönyvében jelent meg 1844-ben

Ajután megjelent:

Reizner János Szeged

tört. II. k. Szeged 1899.

végül:

Márki Sándor dr

Horváth Mihály (1809–1878)

M. Tört. Elektr.

Bp 1917, 11. l.

IRODALOM

– Sovrek: Kunst in der Slowakei 1109 ábr. 75 o.

JEGYZET

Detrekő.

Az előtérbeli domb tetej
négyszegletesek. Felirata:

Detrekő Vára Poson Vármegyébe

alól jobbra: Renner sc. Budae.

Rm., mér. a rl. 19.9: 26.8

140-95.

T. 5364.

én van a vár, melynek tornyai

a, éjszak-nyugotról tekintve.

cm.

Renner

budai rézmetsző a
Vízivároskan

Schams Ofen

786. l

Renner Ádám
Folytatás Mihalik

M Kvt. Ltr. 1911. 143. l.

1818. máj. 14-én az együttes czéh az ügyet átadja Albrecht ügyvédnek, aki annak leggondosabb vitelét megigérte. A czéh egyben a pörös ügy költségeire egy kölcsön-összeget tesz le a pénztárba, amelyet a pénztárba befolyandó illetékekből fog a tagjainak visszatéríteni.

1818. júl. 15-én a czéh Nagy commissárius elnöklete mellett feladja *Renner Ádámnak* a mesterremeket. Renner egy kannát rajzolt, de ezt a czéh el nem fogadhatta.

1818. júl. 19-én a czéh elfogadja *Renner* rajzát. Remekét *Schwagernél* kell elkészítenie.

1818. aug 15-én *Adam Renner* bemutatja remekét. Kis hibákat találnak benne, de elfogadják s *Rennert* a grémiumba mesterré beiktatják. Befizet 160 frtot.

1819. márcz. 7-én 7 évre tanulóul szegődteti magához Stephan Beitner-t. Évei 1807-ben kezdődnek s 1823-ban fejeződnek be. *Renner* lefizette a 4 frt beiró-pénzt.

1822. júl. 1-én 7 évre szegődteti Carl Gatzingert. Lefizet 4 frtot.

1824. jún. 26-án Stephan Beitner nevű tanulóját, miután bemutatta keresztlevelét, vallási bizonyítványát (Zeugnisz der Christen Lehre), a rajziskolában nyert bizonyítványát és ezüst próbadarabját s miután megigérte, hogy jó magaviseletet fog tanúsítani, a czéh felszabadítja. *Renner* lefizet 6 frtot.

1827. jan. 14-én panaszt tesznek *Renner* ellen, hogy ő elkészített ezüstművekre a schlossbergi próba-bélyegzőt (den Schlossberger Probe-puntzen) ütötte volna rá s bizonyíték gyanánt több darab ilyen művet terjesztenek a czéh elé. A czéhkommissárius meghagyja a panaszlottnak, hogy a schlossbergi bélyegzőt a bizottságnak a főczéhmester jelenlétében másnapra szolgáltassa be.

1828. márcz. 12-én a Kager József czéhcommissárus elnöklete mellett tartott czéhülésben *Renner* előadja *Joh. Gerick* elleni panaszát, t. i. hogy ez, mint próbamester, a *Renner* által készített pipakupakok (Pfeifenbeschläge) közül többet összevagdalt, az ezüstöt nem próbaállónak lenni állítván. Miután *Renner* ezt az ügyet nem kívánta felsőbb helyre vinni, az összevagdalt ezüst visszaadását kérte a próbamestertől. Ebbe a főczéhmester nem akart belegyezni, *Renner* pedig a hosszabb időn át visszatartott összevagdalt ezüstben nem akart a magáéra ismerni. A czéhbiztos közbenlépésére, miután meggyőződtek, hogy mindkét részről jóhiszeműség forog fenn, a két fél kiegyezik egymással s elhatározzák, hogy az esetet elfelejtik.

1828. márcz. 23-án felszabadítani óhajtja a *Joseph Gercktől* átvett Maximilian Fritz nevű tanulót.

1828. márcz. 23-án *Renner* felszabadítani kívánja a *Jos. Gericktől* átvett tanulót: Maximilian Fritzet. Miután azonban a tanuló első mesterénél nagy károkat okozott s a tanulónak jelenlévő anyja az okozott károkért 100 frtot igért ifj. *Gerick* Józsefnek fizetni, a czéh a tanulót nem hajlandó addig szabadon mondani, amíg ebbeli kötelezettségének eleget nem tesz, amikor aztán a tanulónak a még hiányzó 16 hónapot is elengedik.

1828. ápr. 8-án Maximilian Fritzet felszabadítja a czéh, miután bizonyítványait bemutatta. *Gerich Józseffel* kiegyezett 50 frtban. Lefizetett 10 frt taksát.

1828. jún. 29-én felszabadítja Carolus Katzinger nevű tanulóját. Lefizet 4 frtot.

1830. jún. 13-án 6 évre ezüstműves-tanuló gyanánt szegődteti Carl Lechol 15 éves, róm. kath. túróczmegyei születésű ifjút. Tanulásba lépett 1827. jún. havában. Fizet 2 frtot.

1831-ben alczéhmester.

1833. júl. havában tanulóul szegődteti a pozsonyi születésű 13 éves Joseph Prätzbach-ot. Ideje f. é. jan. 15-étől számít. Lefizet 2 frtot.

1833. júl. havában felszabadítja tanulóját: Carl Legiol-t.

1837. júl. 2-án *Renner* alczéhmester felszabadítja Joseph Pretzbach nevű tanulóját. Fizet 4 frtot.

nek kijelölésére, amit azonban a czéh a legfelsőbb rendelkezések szerint nem teljesíthet, következőleg *J. Joppe* önkéntes akaratára bízza, készítsen olyan tárgyat, mely kelendő s könnyebben eladható. *Joppe* egy közönséges gyűrűt akart készíteni, ezt azonban a czéh nem fogadta el. A 2 frt illetéket lefizette.

1809. ápr. 30-án *Joseph* (így!) *Jobe* az együttes czéhnek bemutatja mesterremekének rajzát. A 2 frt illetéket lefizeti.

1809. okt. 8-án *Joseph* (így!) *Joppe* az együttes czéh előtt bemutatja mesterremekének rajzát. Lefizet 2 frtot.

1809. nov. 12-én bemutatja a czéhnek mesterremekét s lefizeti a 2 frt illetéket. A mesterremekben csak kisebb hibákat találnak s *Joppét* már a czéh tagjául tekintik. A taksákat, melyeknek minden jelenleg élő tag alá vetette magát, a következőkben állapítja meg a czéh: A privilégiumokért 30 frt; a lakomáért: 20 frt; a próba-évért: 15 frt; a pecsétlőért: 4 frt; az ezüstremekért: 12 frt; a hibákért: 8 frt; vordergeld: 1 frt, összesen 90 frt.

1818. júl. 5-én Paul Pokorny tanulót, miután mestere, *Joppe*, meghalt s mert 7 évig tanult s ebből az utolsó időt *Johann Tirtschnél* kitöltötte, felszabadítja a czéh. A 4 frt szabadító-pénzt lefizette.

5. GERIK JÁNOS. *(Johan Gerik).* 1810—1831.

1810. máj. 13-án *Johan Gerik* kéri a czéhbe való fölvételét. Lefizet 2 frtot. A czéh, tekintettel folyamodó korára, «so auch der zeit Umstände noch werten», kimondja, hogy ismereteit még gyarapítsa.

1812. okt. 18-án kimondja a czéh, hogy *Johan Gerichet* a tagjai sorába fölveszi s bemutatott rajza alapján megbízza a remek, nevezetesen egy kávéskanna elkészítésével. Lefizetett 2 frtot.

1828-ban és 1829-ben főczéhmester.

1828. jún. 29-én felszabadítja Georg Rachert nevű tanulóját. Lefizetett 4 frtot.

1831. febr. 27-én özvegy *Gerick Jánosné* fiának *Voigthoz* leendő szegődtetése a czéh határozatából megszünik.

1831. febr. 27-én *Kunttnert*, mesterremekének elkészítése végett, *Joh. Gerick* halála miatt *Voigthoz* utasítja a czéh.

1831. febr. 27-én az elhúnyt *Gerick* János főczéhmester özvegye munkavezető tartása ügyében a czéhhez fordul. *Voigt*, az özvegy kívánságára, Arnold nevű subjectjét felajánlja az özvegy segítségére.

6. LEHMANN ILLÉS. *(Elias Lehmann).* 1810—1843.

1810. máj. 13-án *N. N. Lehman* kéri a czéhbe való fölvételét. Lefizet 2 frtot. A czéh a kérelmet elutasítja, miután folyamodó egészen idegen s érdemei nincsenek.

1810. szept. 9-én *Elias Lehman* «aus dem Reiche in Pforzheim gebürtig», aki fölvétele végett már máj. 13-án jelentkezett s időközben a magisztrátus elé resolutiót terjesztett be, kéri a czéhbe való beiktatását. «Im Erwägung vieler Umstände und hauptsächlich diese zeit, da unsere Nehrung mit dem gegenwärtigen geld Course dem steigen und fallen unterliegt und dadurch uns eine besondere, vieleicht unglückliche Chrisis bevorsteht, ist derselbe abermahl abgewisen worden». Lefizet 2 frtot.

1830. jan. 6-án *Elias Lehmannt* felhívja a czéh, lépjen a czéhbe, amit ő készséggel megigér.

1830. máj. 23-án bemutatja mesterremekének rajzát, mely egy pár aranyfülbevalót képez. Elfogadják, remekét saját műhelyében készítse el.

1830. jún. 13-án bemutatja ezüstből készült remekét. Jónak találják. Fizet összesen 60 frtot.

1837. ápr. 3-án *Lehmann* szegődteti és nyomban szabadon mondja fiát: Julius Lehman-t. Lefizetett a kettős illeték fejében 3 frtot.

1840. okt. 18-án felszabadítja Johann Gordtann nevű tanulóját.

1843. márcz. 5-én 6 évre tanulóúl szegődteti Joseph Früdin-t.

Múz. és Kvt. Ért.

Renner Ádám, pozsonyi ötvös V. 94.

Renner Ádám
Pozsony 1803-7

728. LÁBAS, fekete fanyéllel, három hajlott lába domború

80

80 l.

akantuszlevéllel csatlakozk a testhez. Átm. 13·4 cm. *A R* (Adamus Renner 1803—37) mesterjegy, S-évbetű. Pozsony, 1823. — Gróf Bánffy György.

Csányregierüst

nyas női hermával, sárga-kék-zöld szinezésü. Olasz. —
in Gelb, Blau, Grün. Italienisch.

ágokkal és pávával. Japán, XIX. sz. — Prunkteller,
XIX. Jh.

, terracotta szobrocska, ovális szürke márvány-
sz. — Allegorische Frauenfigur mit Putto, Terracotta,
on. Französisch. XIX. Jh.

kék alapon aranydiszitéssel, oldalán hazatérő aratók.
Feldflasche, Steingut, auf blauem Fond Golddekor
dapest. XIX. Jh.

u diszitéssel, középen váza virágokkal. Delft, XVIII.
nit blauem Dekor chinesischer Manir. Delft, e. H.

ázas cserép. Jelezve: Mauer Márton kályhás. Magyar.
on mit Bleiglasur. Signiert: Mauer Márton kályhás.

cserép, peremén domboru bőségszaruk, kartusok és
yből (3567). Palissy műve, francia. XVI. sz. — Ovale
Rand Füllhörner, Kartuschen und Rosetten. Stammt
ösisch, XVI. Jh. Illusztr. XXXII. tábl.

nboru rozettákkal és madárral. XIX. sz. — Grosser

Renner Adam

ötvös 1820

laisk

Mih. Pars. 100

Renner Ádám

ötvös 1818.

Lásd

Mih. Pozs. 94

Renner Ádám

ötvös 1803-1837

laid

Mih. Pors. 142

Renner Ádám

ötvös 1827

lásd

Mih Pors. 101.

Renner Ádám

ötv.

Kőmagyötvj. 1784,
1857. sz.

Renner Adam

ötvös Pozsony-Vártelek

Kőmagyötvj. 310. 1.

1857		AR
		aufge
	Nr. 1814	*a)* X
	Nr. 1817	*b)* K
1858		
	Nr. 1817	

Renner Ádám
ötvös Pozsony
Kőmagyötvj 301. l.

1784		Adam Renner, M 1818, e. —1837. 1803-ban mint schlossgrundi lakost a céh elutasítja ; 1808-ban vidéki mesternek vesti fel s pereskedés után 1818-ban a céhbe iktatják. Jegye a táblán van. Lásd az 1857. folyószámot is. — *Wird in 1803 als am Schloßgrund wohnhafter Silberarbeiter von der Zunft abgewiesen, dann in 1808 als Landmeister aufgenommen. Nach einem Prozess wird er 1818 inkorporiert. Zeichen an d. Kontrolltafel. Siehe auch Nr. 1857.*	V(V)
	Nr. 1664	Gyertyatartó. — *Leuchter.* — Empire. Mus. Nat. Hung.	V(V & V)
1785		RENER Ugyanannak jegye a táblán. — *Desselben Meisters Zeichen an d. Kontrolltafel.*	V második V zweites
	Nr. 1674	Sótartó. — *Salzfaß.* Magántulajdon — *Privatbesitz,* Pusztakamarás. (Csányi.)	
1786		RENNER Ugyanaz a mester. — *Derselbe Meister.*	
	Nr. 1676	Tóratábla. — *Thoratafel.* Izr. hitközség, Hunfalu — *Isr. Gemeinde, Hunsdorf.*	

RENNER, Adam ötvös (Porsay-Vártelek)

MÉrt 1999. 131.

freien. Diese Alternativen enthüllen auch im Meisterwerk die Anwesenheit einer Metapher, die etwas anderes ist als ein Werk. Und doch (oder deswegen) ist der Traum von einem einzigartigen Werk, in dem sich das wahre Gesicht der Kunst zeigt, bis heute nicht ausgeträumt.

Der Leser wird sich längst fragen, ob es nicht ein Mißverständnis ist, diesen Begriff ausgerechnet an die Moderne zu binden. Denkt man doch eher an Raffael und Rembrandt, also an Beispiele, die unangefochten als Meisterwerke durchgehen, während das von den wenigsten Kunstwerken der Moderne gesagt werden kann (und nicht einmal mehr in der Absicht der Künstler lag). Angesichts solcher Zweifel ist aber daran zu erinnern, daß Werke aus Renaissance und Barock erst in der Zeit nach 1800 zu ewigen Meisterwerken geweiht und als Verkörperungen der Kunst selbst begriffen wurden statt nur als berühmte Werke berühmter Künstler. Erst im Museum, dem Ort ihres neuen Kults, und erst in der bürgerlichen Gesellschaft, die für die Kunst keine Aufgaben mehr außerhalb der Kunst besaß, wurde gerade jenes utopische Kunstideal geboren, für das man sie als sichtbare Zeugen brauchte. Im Rückblick bewahrten sich die alten Repräsentanten der Kunst gerade darin, daß sie unwiederholbar und unnachahmlich, kurzum, auf ihre Weise schon unmöglich geworden waren, obwohl es sie gab. Zwar waren sie Werke, aber sie existierten in einer schon verlorenen Zeit. Die Idee des Verlusts ist hier nur mehr die Kehrseite der Utopie. Schelling spricht

RENNER, Adam porsonyi ötvö

MÉrt 1995 115-116 ll

RENNER Adam, ötvösmester Pozsonyban

A. R. bürgerl. Silberarbeiter † 77 éves korában,
Pozsony, 1845 okt. 25 (1845, 770 l)

(Michalik J. Muz és Kt. Ért 1911, 142 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Renner, August, pozsonyi ötvösegyén

Muz. és Kvt. Ert.
V. 113.

Renner August

Renner August

ātwōs 1595.
1602

laid

Mich. Pozs. 113

210

PÉTERFALVAI PAPÍRGYÁR

OCEAN G.G.B.

PÉTERFALVAI (Erdély)

irodai anyag
Kanzleistoff

Renner Antal

Hofrath

Lásd

Balázs István

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Renner Antal

1 MÁR 1

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1021

Ifjúsági klub Gyulafirátóton

A gyulafirátóti fiatalok is megalakították ifjúsági klubjukat, s ezentúl kéthetenként, minden második szombaton tartják foglalkozásaikat. Az ifjúsági klub anyagi eszközökben, felszerelésben egyelőre szegény, de az alakuló ülésen pótolta ezt a fiatalok lelkesedése: mindenki hozott magával valamilyen játékot, s volt lemezjátszó, rádió is.

Első komoly ténykedésükként Renner Antal gimnáziumi tanuló képeiből rendeznek házi tárlatot, s remélik, hogy kiállításukat a község felnőttjei is szívesen megnézik. Az első félévi programjukban a különböző témájú előadásokon kívül közös film- és színházlátogatás, kirándulás is helyet kapott.

műs

ig

atok
já-

ás
v

ni-

zsika
rid—
iga)
ér-

z
SORA
or 11

or.
ácsok
nak
gye-

ktua-

Fő-
ebbie

tés

ól.

A GI

10,00: Műsor 11. osztályosoknak
18,00: Jean és Helene. Francia nyelvoktatás
18,20: Jó éjszakát, gyerekek!
18,25: Rövid hírek
18,30: Osztrák képek
19,21: Ez biztosan érdekelni fogja. Tanácsok a hétvégére
19,35: Műsorismertetés
19,45: Tv-híradó
20,15: „Ember, ne mérgelődj!" Quiz-játék. Vezeti: Max Böhm
21,15: Portré Heinz Fischer-ről és Karl Löbl-ről
22,15: Tv-híradó
22,25: Blues-fesztivál. Rendező: Günther Schifter

SZOMBAT

A POZSONYI TV MŰSORA

16,40: Klapzula csapata. Cseh film
17,10: Pionír-híradó
18,00: Atlétikai viadal közvetítése Mad-

Renner Antal MDK

Mint Köllő Miklós tanitványa, Fejér Jánossal együtt ~~dijtalanul~~ felajánlotta, hogy dijtalanul vitelezi ki Köllő siremlékét.

Siremléket Köllő Miklósnak.
Mücsarnok.1901.15.sz.215.l.

Rxxxxdxx

Rxxxxdxx

MDK

Renner Antal kőszobrász

Kőlló Miklós szobrászművész síremlékének munkálatait volt tanítványai végzik, díjtalanul.

Vas.Ujs.1901. 265.lap

Renner Bernát

asztalos

l.

Luveszprüspvár

231. l.

M. D. L.

RENNER Bernát Jakab asztalos

1769 - 1770. Veszprém, püspöki palatán dolgozik

Aggkány: Barokk szobrászat ... Bp. 1959.

I. 261. II. 306. l.

M.D.K.

Renner Carolus, lakatosm.

Pesten dolgozott. Szül. Alba Regia/Szfvár/. Róm. k. nőtlen
Pestenpolgárjogot nyert. 1826. II. 22. 248. o.

Temesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar Nemzeti Múzeum gyüjteményében. 237. o.

Folia Archaeologica. XVII. 1965. Bpest. Múzeumi Ismeret-terjesztő Központ. 5p.

Renner Ferenc

Renner Ferenc, budai asztalos, 1753 ápr. 1-én iratkozott be.

Fleischer Beck

78.1

FRANTZ RENNER, lakatosmester

A Székesfehérvári Városi levéltárban két irat a város XVIII.-sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 515 mű. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt osztályba való besorolást jelzik. 263.old
/ 1,2./ IV. lakatos. 265.old

U. VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII. században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Renner Flórián,cseléd

Sopronban 1812.máj.15-én villámcsapás érte gr.Széchenyi Ferenc téglavetőjét.8 személy volt abban a szobában.Köztük Renner Florián is.Kezükön v.lábukon sérültek meg,elkábítva a földre estek. 277.old

Réthly Antal: Villámcsapás 1812.május 15-én Sopronban 276.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XXII.évf.1968. Sopron

Renner Flóris

Renner Flóris, kefekötő, Sopronból, 1847-ben a virágfestészetet tanulta.

Fleischer Béla

78. l.

16.0
96

$\sqrt{81167} = 282$

4

416 : 4 8 8

327 : 1622

003

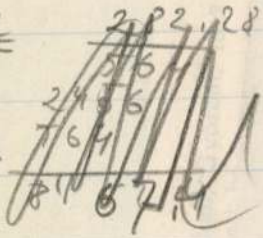

$86^2 = 64$

96

30

7396

$\sqrt{432916} = 20$

4

032 : 40.0

329 : 8

$(976)^2 = 81$

Renner György

ötvös Nagyszeben

Könnagötvi

246. l.

1391

Georgius Renner, M 1626. (A: IV,23. Gy: 86.)

Fedeles kanna, angyalokkal korabarokk-keretekben. — *Deckelkanne m. Engelsgestalten in frühbarock Kartouchen.* — „1636."

Ev. egyház, Fehéregyház — *Ev. Kirche, Leschkirch.* Expos. 1885 (Nürnberg): 471.

Roth: 224, 580, *Tafel* 189, 3.

Nagyságos

Dr. S z e n t i v á n y i G y u l a urnak,

a Müemlékek O. Bizottsága titkára

Rózsa 10

B U D A P E S T

FÁRA JÓZSEF

Iparmüvészeti Muzeum

Renner Georg

ötvös 1626.

Lásd

Nyárfás Nagyneben

Arch. Ért. 1910 415

Renner György

ötv

Kőmagyótoj. 1391 sz

Renner György, ácsmester

1812.máj.15-én Sopronban Gr.Széchenyi Ferenc téglaégetőjébe villám csapott.A városi főkapitány jegyzőkönyvében az ő vallomása erről. 277.old

Áthly Antal: Villámcsapás 1812.május 15-én Sopronban 276.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XXII.évf.1968 Sopron

Renner György I.

ács

Sopron

1813. febr. 27.

polgárcskü

Házi

ıbe nézve és állva van ábrázolva. és oldalán rövid kard lóg. Széles íti, haja és szemöldöke barna, ke, szakálla leberetvált. Sarkosan ás (fehér-piros és sötétkék-fehér) orczos.

3·3 cm. — Lelt. sz. 2115. — Delhaes gusztus 21-én (465–901). — Értéke nuár 3-án és 4-én (340–902). — 1902 április 10-iki 3883 sz. leirat

III.
284 (2115).
608 (126).

284

hay.

Renner György II.

ács

Sopron

1846. aug. 26.

polgáreskü

Házi

) és kissé jobbrafordultan áll.
rkolatát fogja, melynek kereszt-
kalapja piros, haja bajusza és
öldöke barna, szeme szürke.
zon tojásdad alakú emlékérem
iros-fehér és kék-sárga) puffasz-

) cm. — Lelt. sz. 2114 — Delhaes
ztus 21-én (465–901). — Értéke
ár 3-án és 4-én (340–902). —
902 április 10-iki 3883 sz. leirat

III.
284 (2114).
608 (126).

284

kaz

mdk

Renner György

munkája (attenenu nyomda)

Boy zolgálat

Továbbkepző kéziszedő I oszt. munkaiból 1961-1962

Magyar Grafika 1962. 6 cof. 3. sz. 152. l

Renner Gyula

MDK

két csutorát állitott ki

A Soproni Képzőművészeti Kör III. mükiállitása
Mücsarnok 1900. 542.o.

id.Renner Gyula, rézművesmester

Sopronban réz-és fémművesgyara volt.Gépekkel is dolgozott.Két fia volt.Az egyik Gyula lakatos lett,a masik Kalman pedig rézműves és éremművész volt. 258.old
SCHWIEGELHOFER EDE az o gyaraban,mint segéd dolgozott

DOMONKOS JANOS: Rézműves-rézkovács kismesterség Szombathelyen 253.old

VASI SZEMLE XXVII.évf. 1973. 2.sz. Szombathely

Csornai választói fórum

Dr. Baráth Csaba önkormányzati képviselő holnap este 6 órakor a csornai városi gyermekkönyvtárban választói fórumot tart.

Az esemény meghívott vendégei: *Szabó Sándor*, a Baukom Rt., *Szabó István*, a Hőszolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója és *dr. Egresiné dr. Kiss Mária*, a polgármesteri hivatal igazgatási osztályának vezetője. A meghívottak a lakossági szemétszállítás, a hőszolgáltatás és a lakásrendelet-tervezet témakörében adnak tájékoztatást a megjelenteknek.

Hadüzenet gyorshajtóknak

Ismét megindult a forgalom Tatabányán, a Komáromi út elmúlt hónapokban korszerűsített szakaszán. A csaknem húszmillió forintos beruházással az önkormányzat javította a közlekedési feltételeket. A világszerte terjedőben lévő úgynevezett csökkentett sebességű övezet kialakítása érdekében olyan fizikai akadályokat – terelőszigetek, negatív buszöblök – építettek az úttestbe, amelyek szinte lehetetlenné teszik a gyorshajtást. Emellett, a zaj- és a levegőszennyezés csökkentése érdekében, harminc kilométerben határozták meg a gépjárművek legnagyobb megengedett sebességét. Kerékpárutat is kialakítottak az útszakaszon.

A Komáromi és az Ond vezér út kereszteződésében – ahol korábban sok baleset történt – körforgalmat vezettek be.

Lakásügyi rendelet

Színház-igazgatói pályázat

Önkormányzati ülés a megyeszékhelyen

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése december 16-án délután 3 órakor a városháza dísztermében gyűlést tart. A napirenden többek között szerepel: a helyi lakásügyi rendelet tervezete, a szociális igazgatásról és ellátásról szóló, helyi szabályozásról rendelkező önkormányzati rendelet módosítása, javaslat a Győri Nemzeti Színház igazgatói álláspályázatára, és a város bizonyos részeinek rendezési terve. A közgyűlés nyilvános.

Nyilvános főpróba

Hegedűs a háztetőn

A Győri Nemzeti Színház társulata pénteken délelőtt tizenegy órakor tartja a Hegedűs a háztetőn című musical nyilvános főpróbáját a nagyszínházban. Ismereteink szerint az érdeklődés a darab főpróbája és a további előadások iránt nagy a színházszerető nézők körében.

1993. december 15., szerda.
A Nap kél 7.25 órakor – nyugszik 15.53 órakor.
A Hold kél 8.52 órakor – nyugszik 18.25 órakor.
NÉVNAP:
VALÉR

ORVOSI ÜGYELET

GYŐRÖTT: 16 órától reggel 7-ig a Tihanyi Árpád út 51. sz. alatti körzeti orvosi rendelőben. Telefon: 412-244.

Gyermekorvosi ügyelet ugyanott 17 órától másnap reggel 7-ig.

Fogorvosi sürgősségi ügyelet is ugyanott 19–24 óráig.

SOPRONBAN: 17 órától reggel 7-ig a Lenkey u. 5. sz. alatti központi ügyeleti rendelőben. Telefon: 312-011.

MOSONMAGYARÓVÁRON: 17 órától reggel 7-ig a rendelőintézetben, a Régi vámház tér 2. szám alatt. Telefon: 315-013.

CSORNÁN: 18 órától reggel 8-ig a körzeti rendelőben, a Soproni út 62. szám alatt. Telefon: 182. Az ügyelet ellátja Csorna, Rábatamási lakosait.

KAPUVÁRON: 14.30 órától másnap reggel 7.30 óráig a Dr. Lumniczer S. u. 10. sz. alatti rendelőintézetben. Az ügyelet ellátja Kapuvár város (Öntés kivételével), Vitnyéd és Csermajor lakosait. Telefon: 341-222. A gyermekháziorvosok saját körzetükben készenléti szolgálatot tartanak, mely Kapuvár városon kívül kiterjed Babót, Osli, Öntés, Szárföld, Veszkény és Vitnyéd településekre.

KÖTELEZŐ TÜDŐSZŰRÉS

GYŐRÖTT: az Amadé L. u. 1. sz. alatt 8.00–17.30 óráig.

SOPRONBAN: a Kis J. u. 2. sz. alatt hétfő–szerda 13.00–18.00, kedd–csütörtök–péntek 7.00–12.00 óráig.

Vidéken: Abda, Pér.

JÁRÓBETEG-ELLÁTÁS

Bakteriológiai, parazitológiai és rubeólavizsgálat 8–12 óráig, laboratóriumi eredmények kiadása 11–18 óráig az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Győr-Moson-Sopron Megyei Intézetében (Győr, Jósika u. 16.).

SOS TELEFONOS LELKISEGÉLY-SZOLGÁLAT

Mindennap este 7 órától reggel 7 óráig, a győri 426-222-es, a soproni 322-000-ás és a mosonmagyaróvári 313-111-es telefonszámon.

Segítik a rászorultakat

A Nemzeti Demokrata Szövetség győri szervezete gyűjtési akciót szervezett a rászorult hajléktalanoknak. Az összegyűjtött ruhaneműket és lábbeliket holnap 13 órakor adják át Likócson a hajléktalanok otthonában, a Családsegítő Szolgálat segítőházában. A karácsonyt megelőzően, december 20-án 11 órakor a győri Kálóczy téri szociális otthon lakóit köszöntik ünnepi műsorral.

Karácsonyi hangversenyek

A győri székesegyházban december 16-án a Gyakorló iskola, 17-én pedig a Bartók Béla Zenei Általános Iskola növendékei karácsonyi koncertet adnak. Mindkét hangverseny délután 5 órakor kezdődik.

„Vannak még rossz gyerekek"...

...címmel mutatja be új műsorát *Halász Judit* a győri Balázs Béla Általános Művelődési Központban ma délután 3, illetve fél 5 órai kezdettel. Közreműködik a Bojtorján együttes.

Helikoni meghívó 200 középiskolának

Megújított formában kerül sor jövő évben a középiskolás Helikon-ünnepségekre, Keszthelyen. A rendezőbizottság ezekben a napokban hat dunántúli megye 200 középfokú tanintézetének postázta a látványos, művészeti diákfesztivál meghívóit. Külön egyeztetés után meghívót kapnak a Helikonra a környező országok magyar nyelvű középiskolái is. Az ő küldöttségeikkel együtt 3 ezer fiatalt várnak a május elején, 18 kategóriában sorra kerülő Balaton-parti fesztiválra. (MTI)

Író-olvasó találkozó

Csendes Béla költővel találkozhatnak az olvasók holnap délután 5 órakor a Kisfaludy megyei könyvtár harmadik emeleti társalgójában. Az est házigazdája *Tuba László*. Közreműködnek: *Bak Zoltán, Hegedüs Péter, Oláh László.*

Moziműsor

Bábolna: A szerelem hullámhosszán (USA) 18; **Győr, SZIF:** Sliver* (USA) 19.30; **Győr, Rába:** Jurassic Park (USA) 15.30; A bérgyilkosnő* (USA) 17.45, 20; **Győr, Rába Európa:** Vigyázók (magyar) 17.30; Orlando (angol) 19.30; **Kapuvár:** Úton hazafelé (USA) 17; Világok arca – Baraka (USA) 18.30; **Mosonmagyaróvár, Dózsa:** Jurassic Park (USA) 19; **Sopron, Huszárik:** Síró játék – The crying game* (angol) 16.30, 19; **Sopron, Szabadság:** Célkeresztben (USA) 15, 17.15, 19.30 óra.

A csillaggal jelölt filmek korhatárosak! A Rába-Cinema Filmellátó Vállalat a műsorváltoztatás jogát fenntartja!

MAGYAR NEMZETI BANK

LAKOSSÁGI KINCSTÁRJEGY

1993. november 29-től a Magyar Nemzeti Bank Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságán (9022 Győr, Czuczor G. u. 26.) Lakossági Kincstárjegy vásárolható.

Kibocsátási adatok:
Elnevezés: Lakossági Kincstárjegy
Sorozat: 1993/II.
Futamidő: vásárlástól számított 1 év.
Kamat: évi 21 százalék.
Kamatfizetés: Lejáratkor, a vásárlástól számított 365. nap után.

A befektetők részére térítendő kamatösszegek naponta számított mértéke:

2. naptól 90. napig:	évi 11%
91. naptól 180. napig:	évi 12%
180. naptól 270. napig:	évi 14%
271. naptól 364. napig:	évi 16%
365. naptól	évi 21%

Traffipax

A Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság értesíti az autósokat, hogy traffipaxos kocsijaival holnap a megye következő útszakaszain és időpontokban tart műszeres sebességmérő ellenőrzést: Sopronban és vonzáskörzetében 7.30-tól 16.30 óráig, a 15. főúton Bezenyénél és Rajkánál 19 órától éjfélig, az 1. főút mellett Abdán és Öttevényen 1.30-tól 5.30 óráig. A másik gépkocsi: az 1. főúton Levélnél 7-től 13 óráig, az 1. főút 112. kilométerszelvényénél 14.30-tól 17.40 óráig, az 1. főúton Abdán 18.30-tól éjfélig, az 1. főút Győr átvezető szakaszán 1-től 5.40 óráig.

Pártközlemények

A Szocialista Párt győri belvárosi szervezete soron következő taggyűlését december 16-án 16.30 órakor tartja klubhelyiségében (Herman O. u. 22.).

A Munkáspárt mosonmagyaróvári városközponti alapszervezete december 17-én 16.30 órakor tartja taggyűlését. Helye: Engels út 10.

Töredékek

Ma este hat órakor az Epilóg Kamara Le Clézió: Töredékek című darabját adja elő a Győri Ifjúsági Ház színháztermében. Az előadás szereplői *Hegedűs Ildikó és Miksi Attila.*

Szemétszállítás

Győr belvárosában lakó számos olvasónk hívott bennünket telefonon, hogy a megszokott időben nem szállították el a szemetet házuk elől. Megkerestük a Kommunális Szolgáltató Vállalat képviselőjét, aki kérdésünkre elmondta, hogy kisebb torlódásokkal, de a megfelelő ütemben folyik a szemétszállítás. A problémát az okozhatja, hogy a közelmúltban megváltoztatták a szemétszállítás rendjét, ezt közzétették lapunkban is, de erről ezek szerint még nem tájékozódott minden lakó, így nem a megfelelő időben teszik ki a szeméttároló edényeket az utcára.

Fogyjunk együtt!

Diétás recept, csütörtökre

Reggeli: kapros túrókrém: 10 dkg túró (143), 1/2 dl kefir (33), só, kapor. 5 db Abonett (125), tea (mesterséges édesítőszerrel).

Tízórai: 3 dl 1,5 százalékos tej (144).

Ebéd: karalábéleves: 10 dkg karalábé (38), sárgarépa, petrezselyemgyökér, 1 teáskanál olaj (45), 1 dkg liszt (35), petrezselyemzöld, só, vegeta. Hamis rakott burgonya: 20 dkg burgonya (368), 1 db főtt tojás (66), 1 dl kefir (65), 5 dkg reszelt Túra sajt (93), petrezselyemzöld, só.

Uzsonna: 1 db közepes narancs (60).

acsora: 5 dkg sonkaszalámi (80), 1 db Kalci kocit (60), 2 dl 1,5 százalékos tej (96), 10 dkg barna r (246).

s energiatartalom: 1697 kcal.

Kóródi Katalin dietetikus

Regionális magazin

A Tv2 Nyugat-magyarországi Regionális Stúdiójának magazinműsora ma 18.13 órakor.

Témájából:

– Beszélgetés a köztársasági megbízottak hivatalainak munkájáról. Vendégek: dr. Varga József, Győr; Hóbor Erzsébet, Zalaegerszeg; Tömböly Tamás, Szombathely.

– Törvénysértés Zalaegerszegen.

– Lesz-e újabb autószalon Szombathelyen?

– M1-es út, de milyen áron?

– Egy eredménytelen lakossági tiltakozás nyomában.

A Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. árfolyamai

Érvényes: 1993. december 14-én.

Pénznem	valuta (bankjegy és csekk) vételi	valuta (bankjegy és csekk) eladási	deviza vételi	deviza eladási
	(100 egységre, forintban)			
USA-dollár	9.690.300	10.289.700	9.970.020	10.009.980
Svájci frank	6.612.490	7.021.510	6.803.370	6.830.630
Kanadai dollár	7.298.280	7.749.720	7.508.950	7.539.050
Angol font	14.453.000	15.347.000	14.870.200	14.929.800
Belga frank	271.010	287.770	278.830	279.950
Holland forint	5.067.280	5.380.720	5.213.550	5.234.450
Német márka	5.675.470	6.026.530	5.839.300	5.862.700
Olasz líra	5.744	6.100	5.949	5.973
Francia frank	1.659.670	1.762.330	1.707.580	1.714.420
Dán korona	1.448.210	1.537.790	1.490.010	1.495.990
Svéd korona	1.149.450	1.220.550	1.182.630	1.187.370
Norvég korona	1.306.590	1.387.410	1.344.310	1.349.690
Ausztrál dollár	6.494.150	6.895.850	6.681.610	6.708.390
Kuvaiti dinár	32.457.170	34.464.830	33.394.080	33.527.920
Spanyol peseta	69.270	73.550	71.270	71.550
Ír font	13.681.850	14.528.150	14.076.790	14.133.210
Osztrák schilling	807.140	857.060	830.440	833.760
Portugál escudo	55.290	58.710	56.890	57.110
Finn márka	1.684.890	1.789.110	1.733.530	1.740.470
Japán yen	89.060	94.560	91.630	91.990
ECU (Közös Piac)	10.947.420	11.624.580	11.263.430	11.308.570
Görög drachma	39.540	41.980	40.680	40.840
Cseh korona	Ennek a devizának nincs árfolyama.			
Szlovák korona	240.000	340.000	Ennek a devizának nincs árfolyama.	

Kisalföld elfogadta a választási etikai szándéknyilatkozatot.

Az ország érdekeit szolgálva

A választmány jól döntött

Antall József miniszterelnök úr elhunytával a Magyar Demokrata Fórum Országos Választmánya rendkívüli ülést tartott – amelyen részt vettek az MDF-es miniszterek és politikai államtitkárok is –, hogy a parlamenti frakcióval egyetértésben kijelöljék a leendő miniszterelnök személyét. Mint köztudott, a hivatalban maradt kormány munkáját irányító belügyminiszter *Boross Péter*, az MDF alelnöke kapott bizalmat, s így őt javasolják az ország miniszterelnöki posztjára.

– *Mi a véleménye a szavazás eredményéről?* – tettük fel a kérdést *dr. Czike Albert*nek, Sopron MDF-es alpolgármesterének.

– Úgy gondolom, hogy a szóba került jelöltek mindegyike alkalmas volt a jelöltségre. A választmány jól döntött, s véleményem szerint a tanácskozáson a szavazók – amelyek között ott volt *Borsányi Zoltán*, az MDF soproni szervezetének elnöke is –, minden bizonnyal figyelembe vették az elhunyt miniszterelnök politikai végakaratát. Antall József sajnálatos betegsége idején Boross Péter már bebizonyította azt, hogy képes az ilyen irányú feladatok ellátására. Az ő személye, és Antall Józsefhez fűződött kapcsolata gondolom sokak számára biztosítékot jelent, hogy – az ország érdekeit szolgálva – folytatódik az elhunyt miniszterelnök által megkezdett politika.

G. M.

Karácsonyi tárlat

Tizenkilenc művész képeiből

A Soproni Képzőművészeti Társaság tagjainak „Karácsonyi tárlata" ma fogadja először látogatóit a Várkerület Galériában (Várkerület 19. szám alatt). A társaság harminckét tagja közül ez alkalommal tizenkilencen mutatják be alkotásaikat.

A kiállításon a művészetbarátok és az érdeklődők megtekinthetik – többek között – *Roisz Vilmos, Gáspárdy Tibor, Fejér Zoltán, Tímár Antal, Pálhegyi Árpád, Grabner József, Magyarné Derszib Eti* és *Drávainé Hoffer Erzsébet* képeit.

A kiállítás január 15-ig, – naponta 9-től 17 óráig – látogatható.

A Kossuth Lajos utca elején, a kereszteződésben kialakított háromszögletű parkosított részen áll Sopron második időjelző házikója (az első a Széchenyi teret díszítette). *Szabó Jenő* városunkról írt könyvében megemlíti: az óra *Renner Gyula*, *Bergmann Ernő* és *Huber István* iparosok, valamint a Fasching és a Nagelreiter kőfaragó cégek munkája, amit 1915-ben állítottak fel ezen a helyen.

Fotó: N. M.

A Cézárpince egyik dísze a képen látható 271 li-teres boroshordó, amit 1964-ben készített egy tapolcai kádármester. Műve ékítéséül *Gárdonyi Géza* sorait választotta, s ez máig olvasható a hordó falán: „Szólt az Isten! Kedves Fiam Noé! A csípős must hadd lássuk jó-é? Felel Noé, ihaj-csuhaj Sári! Három Istent kezdek immár látni!"

Fotó: *P. T.*

Járvány az óvodákban

A téli évszak jellegzetes betegségével, az influenzával kapcsolatban vidéki óvodákban érdeklődtünk: pillanatnyilag milyen mértékű a kicsik megbetegedése?

Böröndiné Barna Aranka, az ágfalvi óvoda vezetője:

– Az óvoda két csoportjába összesen 60 gyermek jár. E létszám közel fele jelenleg hiányzik a foglalkozásokról. Az influenzás megbetegedések mellett skarlátjárvány is „elkapta" a gyerekeket, amivel tavaly például nem is találkoztunk. Hirtelen, szinte egyik napról a másikra történt a gyermekek tömeges megbetegedése.

Galgóci Ernőné, a hegykői óvoda vezetője:

– Az óvoda 58 gyermeke közül rövid időn belül közel negyvenen betegedtek meg. A nagyszámú hiányzást sajnos nem csak az influenzával magyarázhatjuk, ugyanis intézményünkben jelenleg bárányhimlőjárvány is van. Az biztos, évek óta nem fordult elő, hogy egyidejűleg ennyi gyermekünk betegedett volna meg.

Felújítás – német segítséggel

Bővül az egyetem

Amint arról már többször tájékoztattuk olvasóinkat: a soproni önkormányzat – anyagiak hiányában – nem tudja felújíttatni a József Attila Postaforgalmi, Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet Deák téri épületét. A legutóbbi közgyűlésen szó volt arról, hogy a testület az iskolaépületet az Erdészeti és Faipari Egyetemnek adná át további hasznosítás céljából. *Dr. Winkler András* rektort az épületre vonatkozó egyetemi tervekről kérdeztük.

– Az Erdészeti és Faipari Egyetem hallgatói létszáma az 1993/94-es tanévtől jelentősen megnőtt. Összesen 1200 hallgatónk van, és ez azt jelenti, hogy igen nagy helyiségproblémákkal küszködünk. Ezeket valamilyen módon meg kell oldani, új épületek építésére azonban nincs pénzünk. A közelmúltban egy jó lehetőség adódott, amelynek lényege, hogy egy német cég vállalja belvárosi épületek felújítását, ha azt – a felújítást követően – bizonyos célokra használják. Ilyen cél például az egyetemi oktatás. Ennek kapcsán fölvetődött ötletként a leánygimnázium épülete, amelyet az egyetem igen jól használhatna felsőoktatási célokra.

Ide helyeznénk át egyrészt a pedagógusképzést, amely jelenleg is folyik. Műszaki tanárok, mérnök-tanárok, környezettanárok képzésével foglalkozunk, s a közeljövőben tervezzük művész-tanárok képzését is. Rövidesen körülbelül 3-400 főt érint majd ez az oktatási forma. A Deák téri épületbe szeretnénk vinni továbbá az alapítandó természettudományi kart, amelyben biológiát, matematikát, kémiát, fizikát és földtudományokat oktatnánk. Ez újabb 4-500 hallgatót érint majd, összesen tehát mintegy 800 hallgatónak kell helyet találnunk. A Deák téri épület megoldaná ezeket a problémákat: nincs messze az egyetem területétől, és a város közepén található.

A felújításra a befektetési német vállalat ad pénzt. Abban a pillanatban, ha megkapjuk az épületet, elkezdenek dolgozni a koncepción, és átvállalják a mintegy 250 millió magyar forint értékű renoválási díjat. Ezt a pénzt később az egyetemnek és az államnak vissza kell fizetni. Ez egy olyan kedvező ajánlat – éveken keresztül, lépcsőzetesen lehet fizetni –, amelyet el kellett fogadnunk.

MÓDOS ANIKÓ

Színházi előadás „merész fogásokkal"

A színész szemszögéből

Molière „A fösvény" című darabját hétfőn este a Radnóti Színpad művészei adták elő a soproni Petőfi Színházban. Az első felvonás után a főszereplővel, *Andorai Péter*rel beszélgettünk.

– *Milyen volt a darab budapesti fogadtatása?*

– Fantasztikusan jó. Eddig körülbelül huszonötször játszottuk, s a Radnóti Színpad törzsközönsége látta a darabot. Rajtuk kívül elsősorban középiskolás diákoknak játszottuk „A fösvény"-t, akiknek ez a mű kötelező olvasmány.

– *Az ön megítélése szerint mennyiben más a soproni közönség, mint a fővárosi?*

– Jóval visszafogottabb. Gondolom, sokkal tradicionálisabb előadást szerettek volna látni. Úgy érzem, ez a sajátos rendezés váratlanul érte a soproni közönséget. Aki nincs ráhangolva az újdonságokra, helyenként bizonyára meglepődött. Ez a mai előadás egyébként jobb, mint az eddigiek: a nézők között vannak olyanok, akik végigreagálják a darabot.

– *Címszereplőként hogyan érzi magát a darabban? Mennyire meghatározó az ön számára a nem mindennapi rendezés?*

– Jól érzem magam. Kezdetben féltem attól, hogy rizsporos parókában és harisnyában kell játszanom, s ez egészen más mozgáskultúrát igényel. Szerencsére ezek a mai kosztümök igyekeznek visszaadni a Molière korára jellemző színeket, és mozogni is könnyebb bennük. Szerintem nem nagy szentségtörés Molière-t modern jelmezekben játszani, hiszen a darab lényege nem a külsőségekben keresendő, hanem a pénz meghatározó szerepében, ami ma éppúgy meghatározó, mint Molière korában.

M. A.

A néző szemszögéből

„A fösvény"-ről szóló vélemények megoszlanak: van, aki élvezi, van, aki otthagyja, és van, aki végigkűzdi a darabot. De bárhogy tesz is a néző (s tesz majd, aki még nem látta), egy bizonyos: az előadás furcsa légkört teremt.

A XVII. és a XX. század kissé szerencsétlennek mondható ötvözete, amely nem engedi, hogy tisztán lássunk. Olyan, mintha szivárványt akarnánk napszemüvegben csodálni: a jellemek, a komikum színei egy sötét folttá tömörülnek. A XVII. századi francia színház művészeti igényeire nyelvet ölt a XX. századi őrjöngés, türelmetlenség, durvaság.

Molière színháza kerülte az olcsó hatásokat, a dráma nem mutatvány, a színész pedig kimondottan a szerző tolmácsolója. Persze, jól tudom, nem Molière korában, hanem néhány száz évvel később élünk, s hogy vannak örökérvényű gondolatok, emberi igazságok, melyeken oly sok idő sem változtatott, hatását ma is nagy erővel fejti ki. Ennek ellenére úgy gondolom, ezek kifejezésére nem kell farmerbe vagy bőrdzsekibe bújni, nem kell hisztizve rohangálni, berendezést szaggatni, zsidózni vagy arabozni, s talán túltengő szexuális illetve homoszexuális vágyakat „interpretáló" mutatványokra sincs szükség. Annál is inkább, mert a legnagyszerűbb színészi törekvés is hiábavalóvá válik, a jellemformálás sem tud kiteljesedni, hiszen nem tudhatja ki is az, akit megjelenít.

Mi, nézők pedig talán megértjük az alkotást e korunkat ízesítő „fűszerek" nélkül is.

P. R.

Elméleti és gyakorlati ismeretek

A vizuális nyelv ábécéje

Intenzív továbbképzés Dunaszerdahelyen

A soproni Benedek Elek Óvóképző Főiskola vezetői és tanárai nagy szerepet vállalnak a határon túli óvónők továbbképzésében. A főiskola két év óta áll szoros kapcsolatban a dunaszerdahelyiekkel. Ennek keretén belül az óvóképző tanárai tavasz óta rendszeresen tartanak általános pedagógiai előadásokat a szlovákiai városban. Az előadásokhoz kapcsolódva – egy intenzív továbbképzésen – *Fodor Gábor* főiskolai adjunktus az Orff jellegű zenei nevelés, *Kovács Gombos Gábor* főiskolai adjunktus pedig a vizuális nevelés témakörében nyújt többletinformációkat a magyar nyelvű óvónőknek. A közeljövőben befejeződő kurzus tapasztalatairól *Kovács Gombos Gábort* kérdeztük.

– Csaknem harminc óvónő egy-egy alkalommal napi nyolc órában sajátítja el az ismereteket. Ezek az óvónők felsőfokú végzettséggel nem rendelkeznek, s a kurzus kezdetén kiderült: ilyen jellegű képzést soha nem kaptak. Bár az óvodák tárgyi ellátottsága a magyar óvodákhoz viszonyítva szegényesebb, a hallgatók rendkívül nyitottak és hálásak.

A vizuális neveléssel kapcsolatos ismereteket elméleti és gyakorlati részre osztottam. Kezdetben – előadások keretén belül – megbeszéltük: mi az a művészet, milyen értelmezését adhatjuk, hogyan értelmezhetjük a kisgyermek alkotásait? Ezt követően megpróbáltuk végigvenni a vizuális nyelv ábécéjét. A néhány hónap alatt a hallgatók számtalan alkotást (többek között rajzot, papírmetszetet, monotípiát) készítettek, amelyeket a kurzus végén egy kiállítá son mutatnak majd be. A to vábbképzés alatt mindvég fontosnak tartottam, hogy jeles napokat év közben n élje az óvónő, tudja enn zuális tennivalóit, s tis legyen azzal, mi az, a közül a gyerekekke het csinálni. Nag dája ennek a kar zeskalács-készít segítségével a zékszerveike nak el az é

RENNER GYULA, lakatos

Id.Renner Gyulának Sopronban réz-és fémarugyara volt. Gépekkel is dolgoztak. Egyik fia Gyula lakatos lett. Másik fia Kálman ~~xxxxxx~~ rézműves és éremművész lett. Schwiegelhofer Ede is itt dolgozott, mint segéd. ~~xx~~
258.old

DOMONKOS JÁNOS: A rézműves-réznkovács kismesterség Szombathelyen 253.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 2.sz. Szombathely

I.RENNER, grafikus

Katalógus III/1. Lovaskép Sandrart portréja után, egyező, kicsinyített beállitásban. Rézmetszet, 25+16.4 cm. 166?/?? 64. Szignatúra: I.Renner fec. MTKos. 4701. 188.old

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei
XXXX 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve
1970. Brest

JOHANN RENNER, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der ~~Freyen Stadt Pressburg~~ Königlichhen Freien Stadt Pressburg.
Név:.- 135.- Herr Johann Renner
Felvétel ideje: 1793. 16. Sept.
Hová vették fel: Hun:Altenburg,/Magyaróvár/. 157. old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festúcóhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

Renner J.

Rézm.

Zrinyi Miklós a Kőltő és
hadvezér arcképe
lovon, hátterben Zri-
nyi ujvár látképe
Rézm. fentstöl
XVII. sz

Zrinyi Kiáll

46. l

tsch : Szent család.

Renner J

Zrinyi Miklós

Egész alak, jobbra ford
kezében kivont kardját tartja. A
FLVS összefolyásánál fekvő Serin
a kép alatt öt sorban:

So sieht der brave Held d
Graf Niclas von Serin, de
an seinem Helden-Muht Der
Zu Trutz desz Türcken Mac
auch wider alle Feind, bi
Durch Beystand ausz der H

alól balra: Bey Mary Anthoni Han
és jobbra: J. Renner Sculps
A verstől jobbra a vár magyarázat
dettel és M. Neu Serin wár befej

Rm., mér. a vk. 34.5 : 25

Szn.
4

10340

ul, ágaskodó lovon, szembe nézve. Jobb
háttérben a TRABA FLVS és a MUHR
-vár látható. Az égbolt felhős. Felirata

en wir mit Namen nennen
n Türck un Cristen kenen,
Serinwar erbaut,
t ein Ort, den Er getraut,
z in den Tod zu schützen,
h, und seines Säbels Spitzen.
es zu finden In Augspurg
t.
a olvasható: A verhauter walt kez-
zéssel.

cm.

236-99.
3-99-2.

Renner Károlyné

keresés közben

(foto)

Országos Vízügyi 1967/52 20 old.

Renner Kálmán

Michelangelo
Madách Imre

Országos Világ 1967/52 20 old.

Rennes Kalmán

érmei szerepelnek a győri

Xantus János Múzeumban rendezett

Kisalföldi Tárlaton

Népszava 1972 október 1

9. old.

Remmer Kálmán

Szombathelyen megnyílt a Kisalföldi képzőművészek kiállítása, melyen ő is mint szerepelnek.

Kulcsár János: Kisalföldi képzőművészek Szombathelyen.

Vas Népe, 1944. márc. 31.

Remete-Kálmán

Szobrán és Gáspárdy Sándor festő kiállítása
vasárnap nyílik Sopronban, a Petőfi-téri
festőműteremben.

kulturális krónika

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 13. J. L.

Renner Kálmán

szobrász és Gáspárdy Sándor festő kiállítása október 13-án nyílik a Győri Múcsarnokban.

(kronika)

Magyar Hirlap, 1968 október 10. 9. l.

Renner Kálmán

éremszobrász és Gáspárdy Sándor festő
tárlatát megnyitották a győri hücsarnokban.

Kiállítások – országszerte
(A nap hírei)

Magyar Hírlap, 1968 október 14. 8.l

Renner Kalmán soprani ésemmúvész

Gaugnin-t ábrázoló platettjét elhelyezték a tahíti Gaugnin Múzeum gyűjteményében.

Meggyes Manszet
1969 márc. 15

– Nagló –

MDK.

Renner Károly

Kiállitási hir

Kisalföld 19 7 juli.2.

MDK.

Renner Károly

Kiállítási bir

Kisalföld 19 7 juli.2.

RENNER KÁLMÁN

Érem művész. A XI. Nemzetközi Zenei Versenyen díjat nyert Erkel-éremmel, és Van Gogh szellemét idéző cipruscos tájképpel szerepel az alábbi tárlaton.

Dr. M. KISS PÁL: SOPRONI ÖCSI TÁRLAT.

KISALFÖLD, 1990. OKT. 8

Renner Kálmán

Kiállítása nyílik Fertőszőn

Kiállítást
Kisalföld, 1970. aug. 19.

Renner Kálmán, [szobrász ?] MDK

A soproni művész tervei alapján
készülnek azok a plakettek, amelyeket
az októberi budapesti nemzetközi
Zenei versenyek díjnyertesei kapnak.

— □ Renner Kálmán ... 2

EST/ HIRLAP, Bp. 1963 szept. 2.

Renner Kálmán, szobrász MDk

A soproni szobrászművész kéziti a most alapított Liezen-Mayer Képzőművészeti díj plakettjét.

— : Kulturális hírek 9

NÉPSZABADSÁG bp. 1465. márc. 13.

Remes Kálmán

Kiállítása lesz a soproni Festőteremben.

Kisalföld 1967. jan. 6.

MDK

Renner Kálmán

Kiállitási kritika

Ki alföld 1967 nov.29.

Renner Kálmán

Emlékre

d.m. Hagyar Ennemüvészetet hiv tag-
jai sorába az ennemet Neuzel-
Pöri szeretete
Hagyar Neuzel, Jó. 1969 nov. 1.

Renner Kálmán
nobrán

Díjat nyert a pécsi biennalen

Kovács Gyula: Az Országos Kisplasztikai Biennale
Művészet, 1970. február - 36 lap

Remner Kálmán

művével szerpelt a prágai

évszemlénkén

Meggyes Nemzet 1969 november 1

4. old.

MDK.

Renner Kálmán

Kiállitási kritika

Kisalföld 1966 dec.11.

Renner Kálmán

Szerepel az alábbi táblatan

q.b: Észak dunántúlyak a
műszaknak ban

Kisalföld 1970 IV.3

1) Renner Kálmán

szobrász

Kiállítása volt a Sopron Fes Sö-
-teremben 110 érme szerepelt. Ezeknek
fele megbízásból készült s nem csak ha-
zai, hanem külföldi kiállításon is szerepelt.
Műveis megtalálhatók Leningrádban, Var-
sóban, Drezdában, New Yorkban, Bérben.
M. Kiss Pál: Hazai kiállítások
Látóhatár, Bp. 1969. I. 165-166.

2) Renner Kálmán
szobrász

Legismertebb művei: Kazinczy, Petőfi, Madách, Liszt, Erkel, Bartók, Kodály, Michelangelo, Shakespeare, Wagner, Chopin, Toulouse-Lautrec, Rodin; „Országos Diáknapok", „A szép mátyár beszédért", „Országos Zenei verseny" stb...

M. Kiss Pál: Hazai miállítások
Látóhatár, Bp. 1969. I. 166.

MDK

Renner Kálmán

szerepelt a Győr-Sopron megyei művészek tárlatán, melyet Győr után Sopronban is bemutatnak.

Hárs György: Megyei Képzőművészeink tárlata. Kisalföld 1963. máj. 5.

Renner Kálmán

Pérmetsző" művészetéről
Farkas Imre írt riportot az
Életünk 1966. I. számában.

Vas népe 1966. ápr. 10.

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Sopronban szül. 1927-ben. Az apai /170 éves/ rézmüves cég
nél tanult. Textiltechnikus lett. 1948-ban készitette
az első Petőfi-dombormüvet. Több mint 160 müve van. Sok
szakfolyóirat foglalkozott vele. Tagja sok éremegyesü-
letnek. A FIDEM kiállitásán Párizsban, Prágában, Kölnben
és más kiállitáson szerepelt. Gyüjteményes kiállitása
Sopronban, Fertődön, Egerben. A Tahiti szigetén a Gaugin
Múzeum is megszerezte a festőről alkotott érmét.
213.old.11.jegyz.

TOMPOS ERNŐ: Lackner-cimerek és dombormüvek 208.old.

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXV. évf. 1971.
Sopron

RENNER KÁLMÁN, szobrász

A soproni Tanács egy Lackner emlékérmet rendelt nála. jutalmazások céljából. Lacknernek reánk maradt képéből indúlt ki. Az előlapnál mérlegeli, hogy szemben vagy profilból ábrázolja-e? A hátlaphoz is több vázlata, melyek Lackner rézkarcaiból való... 7. kép. 212. old.

TOMPOS ERNŐ: Lackner-címerek és domborművek 208. old.

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXV. évf. 1971. Sopron

KENNER KÁLMÁN, szobrász,éremművész

Soproni művész.-Rauch András/159?-1656/Sopron/ első zeneszerzőjéről emlékérmet készitett.Ezzel jutalmazzák a kórusokat.-E/.Rauch egykori mellképe,egykori grafika alapjan.Realisztikusan ábrázolva.Nem volna helyes modern formában ábrázolni.-H/Korunk kórusait jelképezi,ez modern.-3.és 4.kép. 68.old,kép. 67.old.

TOMPOS ERNŐ: Rauch András cimerei és emlékplakettje
66.old

SOPRONI SZEMLE, helytört.folyóirat.XXXVIII.1974
Sopron

KENNER KÁLMÁN, szobrász, éremművész

Soproni művész.-Rauch András/1592-1656/.Sopron első zeneszerzőjéről emlékérem.Ezzel jutalmazzák akórusokat. E/.Rauch mellképe egykori grafika alapján.Nem volna helyes modern ábrázolás.-H/.Korunk kórusait jelképezi,mar modern formában.-3.és 4.kép. 68.old. rekete repr. 67.ol

TOMPOS ERNŐ: Rauch András címerei és emlékplakettje 66.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. folyóirat.XXXVIII.1974 Sopron

Renner Kálmán,szobrász

---

opronban dolgozott.-Renner Kálmán:Vándor Sándor emlépplakett 1967. -Fekete repr. 166.old

Hiller István:Vándor Sándor emléke Sopronban 164.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XXII.évf.1968
Sopron

Renner Kálmán,szobrász

Sopronban dolgozott. Renner Kálmán:Az Orszgos Diáknapok emlékérme.1967.-Fekete repr. 165-old

Hiller István:Vándor Sándor emléke Sopronban 164.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XXII.évf.1968
Sopron

MDK

Renner Kálmán, éremművész 2

Elsőnös portréérmeivel vált híressé. Az elsőt Haydn-ról kénitette 1959-ben. Azóta többek között Schubert, Liszt, Wagner, Verdi, Bartók, Chopin, Kodály, Weiner Leó, Rodin, Michelangelo, Gauguin, Degas, Toulose-Lautrec stb portréit kénitette el. Most Sopronban nyílik meg tárlata szept. 15-én.

Gerhalmi Imre: Nyolc külföldi múzeum után Sopronban 7

Népszabadság, Bp. 1968. szept. 5.

MDK

Renner Kálmán, érem művész 1

Ismert soproni rézműves család leszármazottja Renner Kálmán. Maga is rézműves, gépéztechnikus, egyben: világszerte ismert érem művész. Hivatalosan 2-3 éve nevezheti magát művésznek, de műveit már jóideje őrzik leningrádi, varsói, drezdai, madridi, prágai, bécsi, weimari i New-York-i múzeumok.

Szerkalmi Imre: Nyolc külföldi múzeum után Sopronban

7

Népszabadság, Bp. 1968 szept. 5.

Renner Kálmán, érem művész

4

A Toulose-Lautrec-érem

Repr

Gerhalmi Imre: Nyolc Külföldi múzeum után Sopronban 7

Népszabadság, Bp. 1968. szept. 5.

MDK

Renner Kálmán, éremművész

3

Az idén Párisban nyílt meg
az eddigi legnagyobb nemzetközi érem-
kiállítás. 26 ország 400 művésze között
Renner Kálmán is kiállított, személyes meg-
hívásra (!) 17 művét. Újabban meghío-
ták Athénbe is.
Idehaza sok értetlenséggel találkozik.
Szerkalmi Imre: Nyolc külföldi múzeum után
Sopronban 7

Népszabadság, Bp. 1968 szept. 5.

Renner Kálmán (sopran)

Érmeit Egerben, a megyei könytárban állítatták ki.

Szocialista Művészetért, 1971. okt. (?)

Renner Kálmán

Gárpárdy Sándorral volt Sopronban közös kiállitása.A kiállitott érmék, plakettek lo évmmunkái.Alkotásai:Kazinczy,Petőfi, Madách,Liszt,Erkel,Bartók,Kodály,Wagner,Chopin, Toulouse Lautrec,Boden,Gauguin.

M.Kiss Pál dr.:Gáspárdy Sándor festményei nek soproni kiállitása
Rajztanitás 1968/5-6 54.old.

Renner Mihály

Plakettek

Népművelés 1969/1 41 old.

Renner Kálmán

Gáspárdi Sándor festőművésszel közös kiállitáson mutatkozott be Sopronban és Győrött a plakettjaival. Érmei, melyek stílusa mindig a témához igazodó, szerepeltek már párizsi, kralupechi (Csehszlovákia) érmészeti tárlatokon, az országos képzőművészeti kiállitásokon és a pécsi kisplasztikai biennálén is.

Izes Mihály: Észak-dunántuli kiállitások

Népművelés 1969/1 41old.

Renner Kálmán.

Dec. 15-én nyílt Saporban rendezett tárlaton Van Gogh plakettje szerepelt. (emlitve.)

B. Gy.: Saporai képzőművészek kiállítása.

Dunaújvárosi Hírlap, 1971. dec. 14.

Renner Kálmán

Érmei szerepelnek a Szegedi
Nyári Tárlaton. Nagydíjat nyert a
tárlaton

Magyar Nemzet 1972 augusztus 23
Gyöld.

Renner Kálmán, éremművész

Egerben kiállítása nyílt meg
aug. 31-én. (80 mű.)

— : Hír

8.

Népszabadság, 1971. szeptember 1.

Remer Kálmán

a „Tokaji Tavasz" c. rendezvénysorozat keretében májusban plakettjeit láthatják a tokajiak.

u. gy.: Saproni napok Tokajban.

Kisalföld, 1942. ápr. 25.

Renner Kálmán, nobrán

Több munkáját küldte el a
Várpalotai tárlatra.

—: Soproni érmék Várpalotán 3.

ESTI HIRLAP, Bp 1973 aug. 18. 18

RENNER KALMAN, rézműves és éremművész

Id.Renner Gyula soproni réz-és fémműves gyáraban,mint rézműves dolgozott/Renner második fia volt/.O a gyárban leginkább a gépműhelyi munkát irányitotta,ahol nikkelezés,fémnyomas,galvanizálas is folyt. Néha az idős mester is köztük tevékenykedett,mesélt arról,amikor a Duna szalabályozásanál dolgozott. 258.old

DOMONKOS JANOS: A rézműves-rézkovács kismesterség Szombathelyen 295.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 2.sz. Szombathely

Renner Kálmán, szobrász

Soproni művész.
Érem kiállítása nyílt meg az
I. ker. Tanács Műv. Házában.

— : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. szept. 7.

Renner Károlyné [ ]

Képeket állított ki.

Kaczó Katalin: Kiállítási napló
— XIII. Szegedi Nyári Tárlat. 93—96.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. október XXVI 10

Renner Kálmán

Székesfehérváron, a Csók Képtárban rendezték meg az észak-dunántúli 6-ik csoportos tárlatot, melyen szerepeltek művei „Modigliani"-, érem és „Neruda"-t ábrázoló érmei (emlitve)

Pogány Gábor: Az észak-dunántúli képzőnüvészek hatodik kiállításáról.

Életünk, 1974.6.

Renner Károly

Szigetvár melletti szentegáti kastélyban, — melyet 1842-ben építeni 1896-ban fejeztek be, — ez év novemberében az állami gazdaság és a Képcsarnok Vállalat képzőművészeti kiállítást rendezett, melyen a művész műveiből is láttunk.

Riskó Géza: Kortársművészek bemutatója szentegáton.

Pesti Műsor, 1976. dec. 8.

RENNER KÁLMÁN, szobrász

A soproni Széchenyi István gimnázium és Postaforgalmi Szakiskola jubileumára Renner Kálmán szobrászművész készített plakettet az iskola számára. 271.old. Fekete repr.

LÉGRÁDI IMRE: A Széchenyi István Gimnázium és Postaforgalmi Szakiskola jubileuma 268.old

Soproni Szemle, Helytört.Folyóirat. XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

Renner Kálmán, [szobrász]

L: Kunvári Lilla

-: Érmék Tárlata 6.

Esti Hirlap, Bp. 1977 máj. 5 -

Renner Kálmán, szobrász

Soproni művész. 9 éremmel szerepelt a kétévenként rende-
zett miskolci orsz. kiállitáson, 1962-64. A varsói Chopin
és Nemz. Múz-a weimari Liszt-, a bécsi Állami- és a kis-
martoni Haydn Múz-ban és a Bpesti Bartók Archivumban
1964-65, vannak művei. 377. old

G.S./Gáspárdy Sándor/: A soproni képzőművészeti élet
újabb alakulása 377. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XX. 1966, évf.
Sopron

Renner Kálmán, szobrász

Soproni müvész. Az ő és Sz. Egyed Emma plakettjeit bemutatták a felszabadulásunk 20. évfordulójára rendezett X. Magyar képzőművészeti kiállitáson. Bp. 1965. Egyed müvét az állam megvásárolta. 377. old

G. S. /Gáspárdy Sándor/: A soproni képzőművészeti élet újabb alakulása 377. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XX. 1966, 6vf. Sopron

Renner Kálmán, grafikus

Soproni Művész. 1967-ben Párizsban a Nemzetközi Éremszövetség jubileumi kiállitásán 19 érmével képviselte Magyaror zágot. Az Iparmüv. Tanács hatodmagával meghivta a Kodály emlékpénz zártkörü pályázatára. 178. old

Gx Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alakulása. 177.lld

Soproni Szemle. Helytört, Folyóirat. XXII. évf. 1968
Sipron

Renner Kálmán, grafikus.

Soproni művész. Jelentékeny éremművész. 1966-ban 6 érmet állitott ki a bpesti Liszt-Bartók kiállitáson a Magy. Nemz. Múz-ban. 177.old. 1967-ben részt vett a pécsi I. Orsz. Kisplasztikai Biennálén, Rodin érmével. 177.old

Gx Gámx Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alakulása. 177.lld

Soproni Szemle. Helytört, Folyóirat. XXII. évf. 1968 Sipron

Renner Kálmán, grafikus

Soproni művész. Jelentékeny éremművész. 1966-ban a Cseh. zlovákiában rendezett I. Nemzetközi Éremkiállitáson tiszteletbeli, meghivott kiállitó volt. Gyüjteményes anyagát külön teremben állitották ki. 177. old

Gx Gáxx Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alakulása. 177. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXII. évf. 1968
Sipron

Renner Kálmán, grafikus

Soproni jelentékeny művész. Érmei megtalálhatók a madridi, a leningrádi Ermitázs, a drezdai Zwinger, a varsói Múzeumban a prágai Nemzeti Galériában. Munkásságával kelet-nyugatnémet, olasz, angol folyóiratok foglalkoznak. 178.old

Gx Gámx Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alakulása. 177.lld

Soproni Szemle. Helytört, Folyóirat. XXII. évf. 1968
Sipron

Renner Kálmán, szobrász

Soproni művész. Az Északdunántúli Képzőművészek IV. Budoevicében/Budweiss/ 1967 okt-ben rendezett kiállitásán szereplő müveket Sopronban is bemutatták. Igy az ő szobrait is. 177. old

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alakulása 177. old

Siproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXII. évf. 1968 Sopron

Renner Kálmán, szobrász

Soproni müvész. A TIT Sopron városi szervezete rendezésében önálló kiállitás keretében mutatta be alkotásait Gáspárdy Sándor, festővel együtt a város Festőtermében, 1968. szeptemberében. 185. old. Az anyagot Győrben is bemutatták 1968. októberben

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet 1968/69-ben é 185-old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXIV. évf. 1970. Sopron

Renner Kálmán, szobrász

Soproni művész. Több emlékérmet készitett. Az Orsz. Diáknapokra, a nemzetközi Casals gordonkaversenyre, Bp. 1968., a nemzetközi Weiner vonósnégyes és Bráosaversenyre, Bp. 1968., a Magy. Tanácsköztársaság 50. évfordulójára. Győr város emlékérme, a "Szépmagyar beszédért" c. érmeket. 185. old.

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet 1968/69-ben c. 185-old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXIV. évf. 1970. Sopron

Renner Kálmán, szobrász

Soproni Művész. A XI. Képzőművészeti Kiállitáson Sz. Egyed Emmával együtt érmeket állitott ki. Bpest. Művészeti Lexikon, 1968. márc. 185. old

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet 1968/69-ben 185. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXIV. évf. 1970 Sopron

Renner J.

Zrinyi Miklós 10340

Egész alak, jobbra fordul, ágaskodó lovon, szembe nézve. Jobb kezében kivont kardját tartja. A háttérben a TRABA FLVS és a MUHR FLVS összefolyásánál fekvő Serin-vár látható. Az égbolt felhős. Felirata a kép alatt öt sorban:

So sieht der brave Held den wir mit Namen nennen
Graf Niclas von Serin, den Türck un Cristen kenen,
an seinem Helden-Muht Der Serinwar erbaut,
Zu Trutz desz Türcken Macht ein Ort, den Er getraut,
auch wider alle Feind, bisz in den Tod zu schützen,
Durch Beystand ausz der Höh, und seines Säbels Spitzen.

alól balra: Bey Mary Anthoni Hannes zu finden In Augspurg
és jobbra: J. Renner Sculpsit.

A verstől jobbra a vár magyarázata olvasható: A verhauter walt kezdettel és M. Neu Serin wár befejezéssel.

Rm., mér. a vk. 34.5 : 25 cm.

Szn. 236-99.
443-99-2.

RENNER, rézmetsző Budán az 1820—30-as években. 1822. a Tudományos Gyüjtemény részére metszette Vörösko és Detrekő képeit, 1830 készítette a Mappa Domiciliorum Provinciae S. Joannis a Capistrano c. földabroszt. RENNES L. FAJANSZ. Rennes a

Ltg. II 359 l

Átvitel:

ISKOLAI HASZNÁLATRA

NA

Csoportosítás	Alapkönyvi jel- és szám	Datum 19 34.	Szöveg	Bizonylat száma	Lejárat			Terhe
0	1	2	3	4	5	6	7	8
	N	I. 2.	Készpénzkészlet					
	P. 1.	I. 8.	Sárkány-Dobos-Fülöp Kp.				75.	
	P. 1.	I. 10.	Fizetésért					
	P. 1.	I. 10.	Fizetésért					
	P. 1.	I. 15.	I. hóra					
	P. 1.	I. 15.	I. hóra					
	P. 1.	I. 15.	I. hóra					
	P. 1.	I. 24.	Ámért James Ringtól			75.		1 51
	P. 1.	I. 31.	I. hóra					2.1
	P. 1.	I. 31.	I. hóra bírót					31
	P. 1.	I. 31.	I. hóra kerőrés					2.

J. Renner

rezin -

Zrinji miklos, Lovon, Kard-
dal kezeben, a hátterben
spigetvar Alul 6
soros vers Kezdete
So sieht der brave Held...
.. und seines Tabels.
Tvitren. Alul a jobb
sarokben jel magaraszat.
Rézm. folio. m. J.
Renner. kiadta
Marx (?) Anthoni Han-
nes Augspurgben.

Renner J.

augsburgi rézm.

Gróf Zrínyi Miklós
lovas arcképe, rézm.

Repr.

Szécsy Károly

Gróf Zrínyi Miklós
1620-1664. IV. k.
M. Tört. Élet. Rajz.
1900. 32. l.
után

Jeremiás Renner

Augsburgi – lovasképeiben felhasználta

Schnitzer kompozícióját

Cennerné: A Frigyi csalód 1966 15.v

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Renner József

Renner József, németkereszti asztalosmester, 1754 júl. 21-én iratkozott be.

Fleischer Beck

78. l.

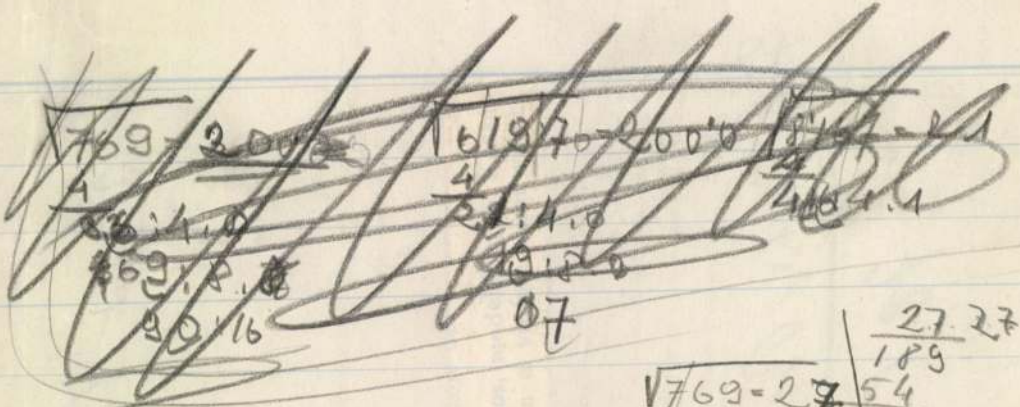

RENNER, Johann, pozsonyi órászegért

J. R., Uhrmachergesell, +24 éves korában, Pozsony, 1828 junius 7. (1828, 615 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

RENNER JOSEF

Waidhofen látképe. Vizf. 24x32.

Árverési Közlöny 1940.okt.4.rendk.sz. 34.oldal
95.aukcio

Renner Kálmán öremművész.

A takaji múzeumban Ráró József festőművésszel együtt kiállítása megnyílt.

Kiállítás.

Északmagyarország, Miskolc, 1972. máj. 24.

Renner Kálmán ércmművész

Rásó József festőművésszel együtt kiállítása megnyílt a tokaji múzeumban.

Kiállítás.

Északmagyarország, Miskolc, 1972. máj. 24.

Renner Kálmán éremművész.

Ráró József festőművésszel együtt mjelt meg kiállítása a takaji múzeumban.

Kiállítás.

Északmagyarország, Miskolc, 1972 máj. 19.

Renner Kálmán, éremművész

Megnyílt csütörtökön Győrben, a Győr-Sopron m.-i képzőművészeti kiállítás, melyen szerepelnek a művész alkotásai.

Dolgozók Lapja (Komárom), 1976. aug. 4.

Renner Kálmán

Müveit elismeréssel méltatja Vadas József: "Az érem hiányzó oldala" c. beszámolójában, mely a "Budapest és az éremművészet" cimü, a Magyar Nemzeti Muzeumban rendezett kiállitást ismerteti.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. nov. 24.
XVII. évf. 47. sz. 12. lap.

Renner Kálmán, szobrász

● KIÁLLÍTÁSOK, TÁRLATOK. A képzőművészeti világhét alkalmából ma — akárcsak az utóbbi napokban — országszerte bemutatók nyílnak. Kaposváron a ruhagyárban üzemi ösztönösfjas művészek munkái láthatók. Rákóczi emlékkiállítás nyílt a debreceni Déri Múzeumban. Renner Kálmán szobrászművész, valamint a győri művésztelep tagjainak alkotásait a soproni KISZ-klubban, Horváth János festményeit a keszegi Jurisich-várban állítják ki.

— : Kiállítások 12.

Esti Hirlap, Bp. 1976. szept. 21.

RENNER KÁLMÁN, szobrász,éremművész

1973.augusztus 23-án nyilt meg Helsinkiben a FIDEM Xv. Biennáléja.-Ezen Magyarorszagot a hivatalos kiküldött dr.Csengeryné Nagy Zsuzsán kivül-mint fidem tagok Renner Kálmán és Kunvari Lilla képviseltek. 37.old

KUNVÁRI LILLA: A FIDEM Biennáléja Helsinkiben 37.old.

AZ ÉREM, XXX.évf. 1974. 1.szám, Bp.

RENNER KÁLMÁN, szobrász.éremművész

1973-ban Helsinkiben a FIDEM XV.Biennáléja.13 magyar kiállító.Néhány kitünő,fiatal magyar művész nem vehetett részt ,mert a finnek a művész egyéni fejlődését is be akarták mutatni és kérték,hogy a művészek 10 évi termésüket mutassák be.-Ermeivel szerepelt:
RENNER KÁLMÁN is. 37.old

KUNVÁRI LILLA: A FIDEM Biennáléja Helsinkiben 37.old

AZ ÉREM,XXX.évf. 1974. 1.szám, Bp.

RENNER KÁLMÁN, éremművész

A Federation Internationale de la Medaille XII.kongresszusát és kiállitását Prágában tartotta meg 1969-ben. A párizsi Biennalén Magyarországot csak Kunvari Lilla és Renner Kálman képviselték,Prágában 8 magyar művész állitott ki. 34.old

KUNVÁRI LILLA: Federation Internationale de la Medaille 34.old

AZ ÉREM,XXXI.évf. 1974. 2.szám, Bp.

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Medaillen und Plaketten/Zeitschrift für die Freunde schöner Medaillen Plaketten und Kleinkunst/,1972/2. számában Herusch bemutatja Renner Kálmán "PICASSO" érmét. 96.old

Dr. VADÁSZ GYÖRGY: Folyóiratszemle 96.old

AZ ÉREM, XXIX. évf. 1973. 2.sám. Bp.

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Medaillen und Plaketten /Zeitschrift für die Freunde schöner Medaillen Plaketten und Kleinkunst/1972/2. számában Marzinek értekezik Renner Kálman "SOCRATES" érméről. 96 old

Dr. VADÁSZ GYÖRGY: Folyóiratszemle 96.old

AZ ÉREM, XXIX. évf. 1973. 2.szám. Bp.

Renner Kálmán

„Goya II."

(repr.)

Életünk, 1975. 5. 446. old.

Renner Kálmán

1

a budavári népfrontban
rendezett érem kiállításáról szóló
cikk a 4. oldalon

Magyar Nemzet 1973 szeptember 29

Renner Kálmán

„Madách"
„Petőfi"
„Toulouse Lautrec" című plakettjei
emlékére

Magyar Nemzet 1973 szeptember 29
4. old.

Renner Kálmán

3

„Modigliani"
„Gauguin"
„Hold" c. ezmei
„Győr város emlézplakettje"
emlitve

Magyar Nemzet 1973 szeptember 29
4. old.

Renner Kálmán 1

Október 17-től december végéig tartott Párizsban az a modern nemzetközi érem-kiállítás, amelyen Renner Kálmán sop-roni képzőművész tizenhét alkotásával sze-repelt. 26 ország 400 éremművészének 1200 alkotását műhatták be. A műterem egyik falát hatalmas könyvespolc borítja. A vit-rinben plakettek, érmek sorakoznak, az asztalon írók, művészek, tudósok korabeli fény képei vázlatok gipszminták.

Hamar Imre: Pillantás Renner Kálmán műtermé be

Országos Világ 1967/52 20 old.

Renner Kálmán 2

Az egyik képről Adrián Nyikolájev, a
népszerű szovjet űrhajós mosolyog ránk.
„Szívből jövő köszönetemet fejezem ki az
Ön által készített és nekem ajándékozott
„Ember a világűrben" és a „K. Marx" reliefért.
Az ön két műve mindig emlékeztetni fog
a magyar nép őszinte baráti érzelmeire. Sok
sikert kívánok Önnek további alkotómun-
kájához" – olvassuk Nyikolájev kézírását.
Hamar Imre: Pillantás Renner Kálmán
műtermébe.

Országi-Világ 1967/52 20 old.

Renner Kálmán 3

Megcsodaljuk az egyik finoman cizellált rézkaucsót, amely családi ereklye. Renner Kálmán nagyapja jóhírű rézmetsző volt. Bécsben, Berlinben voltak hajdan kiállításai. 1951 óta foglalkozik az éremművészettel. Kezdetben inkább csak a maga szorakozására készítette el Petőfi, Schubert, Liszt. Wagner plakettjét, a Haydn reliefnek már olyan sikere lett, hogy öt hazai kiállításon mutatták be.

Hamar Imre: Pillantás Renner Kálmán műtermébe.

Ország-Világ 1967/52 2 old

Renner Kálmán 4

1961-ben öt bizták meg a Liszt-Bartók nemzetközi zongaraverseny emlékplakettjének az elkészítésével. Eddig mintegy kilencven emlékplakettet és sportérmet alkotott. Leningradi, bécsi, varsói, madridi, New-York-i, weimari, prágai múzeumok vásárolták meg egy-egy emlékérmét. Emlékplakettjeit a hagyományhiszteletet, a hasonlóságra és a jellem erőteljes megragadására való törekvés jellemzi.

Hamar Imre: Pillantás Renner Kálmán mütermébe

Ország-Világ 1967/52 2 old.

Renner Kálmán 5

Gyakran könyvtári anyagot kell áttanul-
mányoznia, amíg egy-egy emlékplakett-hes
meghalálya a legjellemzőbb, legkifejezőbb
portrét, s az a motívumot, amely alkalmas
arra, hogy tenyérnyi felületre sűrítse egy
életmű, egy eszme lényegét. A párizsi kiállí-
tás után Renner Kálmán ujabb nagy erő-
próbára készül. Tavasszal Sopronban és Győ-
rött lesz gyűjteményes kiállítás. S a Nemzetkö-
zi Vimeszeti Szövetség a jövő esztendőben Prágában
rendez nagyszabású kiállítást, amelyre már is
meghívást kapott. Hamar Imre: Pillantás Renner
Kálmán műtermébe

Ország-Világ 1967/52 20 old.

Renner Kálmán,szobrász

Soproni Müvész.1969 szept-ben az Északdunántúli Területi Szervezet IV.képzőművészeti kiállitása.a tatai Müvelődési Házban.Az öt megye együttes tárlata. Renner is résztvett. 186.old

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet 1968/69-ben 185.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XXIV.évf.1970 Sopron

Renner Kálmán, szobrász

Soproni művész. Plakettjeit őrzi a Magy. Munkásmozgalmi Múz. a szigetvári Vármúzeum, a bécsi Kunsthistorisches Museum. A tahiti Gauguin múz-ba került Gauguin érme és az American Numismatic Society múz-ba /New-York/ Toulouse-Lautrec érme. Éremművészetéről angol, olasz, német, cseh nyelvű folyóiratok számoltak be, .86. old

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet 1968/69-ben 185-old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXIV. évf. 1970. Sopron

Renner Kálmán

Kiállítása volt a soproni festőtekenben (1968 szept.)

Szerepelt a XI. Orsz. Kép. mův. Kiállításon (1968 másc.)

Ésmer (eml): Orsz. Diáknapok; Casals gordonkaverseny (1968); Weiner vonósnégyes és Brácsaverseny (1968)

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1968-69-ben

Soproni Szemle 1970 2 sz. 185 old.

Rennek Kálmán

Ésmei: (eml) A magyar Tanácskörtársaság; (1969); Szép magyar beszédést; Gaugin (Tahiti Gaugin Museumben) Toulouse - Lautrec (Museum of American Numismatic Society, New-York)

Gáspárdy Sándor: A sopron képzőművészeti élet alakulása 1968-69-ben

Sopron Szemle 1970 2 sz. 185 old.

RENNER KÁLMÁN, szobrasz

1970.aug.20-án avattak fel a fertődi Esterhazy kastély reprezentativ kiallitasi ~~xxxxxx~~ csarnokat, amely alkalommal Giczy János és Renner Kalman alkotasait mutattak be. 277.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1971-ben, az ősz folyamán RENNER KÁLMÁN Egerben és Hajdúböszörményben rendezett önálló kiállitást.
278.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1971-ben, a pécsi III. Kisplasztikai Biennálén SZ[illegible]. EGYED EMMA és RENNER KÁLMÁN érmei is bemutatásra kerültek. 278.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Renner Kálmán soproni szobrászművész 1971-ben tagja lett a holland, a francia és a német éremegyesületeknek. 279.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

Soproni Szemle, Helytörténeti Folyóirat. XXVI.évf. 1972. 3.szám.

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1971-ben a nemzetközi Érem Egyesület Kölnben rendezett világkiállításon érmeit mutatták be, amelyek közül Van-Gogh-érme mindkét oldalát a katalógus reprodukcióban közölte. 278.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Renner Kálmán Van Gogh-érme 1971-ben a Nemzeti Galériába, másik példánya az amszterdami Van Gogh múzeumba került. 279.old

GÁSPÁRDY KÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1970-ben a kétévenként megnyíló Balatoni Nyári Tárlaton: Sz.Egyed Emma; Gáspárdy Sándor; Giczy János és Renner Kálmán vettek részt műveikkel. 277.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1970-ben a Képzőművészek Északdunántúli Területi Szervezetének kiállitasa a Műcsarnokban.-Az öt megyét magábanfoglaló területi seregszemlén kiállitottak:Sz.Egyed Emma;Gaspardy Sándor,Giczy János;Rázó József és Remmer Kálmán alkotasait. 277.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet akkulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE. Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1870-ben a felszabadulás jubileumi évéről országos szinten is megemlékeztek az "Uj müvek" cimmel rendezett mücsarnoki kiallitason, melyen SZ.EGYED EMMA; GICZY JÁNOS és RENNER KÁLMÁN müveit is lathattuk. 268.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1970.az emlékezés esztendeje alkalmat nyújtott arra, hogy a megyei városok,Győr,Sopron,Csorna és Kapuvár különböző emlékérmeiket,dombormüveiket megyei művészekkel készittessék el.Igy jutottak megbizásokhoz: SZ.EGYED EMMA,RENNER KÁLMÁN és SZAKÁL ERNŐ szobaszmüvészek. 278.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1970-ben és 1971-ben 277.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 3.szám

RENNER KÁLMÁN, szobrasz,éremművész

A tokaji Művészetbarátok Köre meghivta a soproni képzőművészeket,hogy önálló kiállitásaikkal sorozatosan mutatkozzanak be a Tokajban rendezett soproni hetek alkalmával.Sopron varos tanacsa minden kiállitó részére katalógust nyomatott és az egyéb költségeket is vallalta.-Igy Renner Kálman is rendezett önálló kiállitast Tokajban. 371.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.folyóirat,XXVIII.évf.1974 Sopron 1974.

KENNER KÁLMÁN, szobrász,éremművész

A megyeiekén kívül találkozunk soproni művészek alkotásaival más városokban,sőt külföldön is.Munkájukat elismerés,díjak kísérték.-A XIII.Szegedi Nyári Tárlaton Kenner Károly plakettjeit állította ki. 371.old

KÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.Folyóirat, XXVIII.évf. 1974.-Sopron, 1974.

KENNER KÁLMÁN, szobrasz,éremművész

Soproni művész.Sopronban ,a megyei felszabadulasi pályázaton dijat nyert és elnyerte a megyei tanács 1973.évi képzőművészeti nivódijat is. 372.old

ÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet események 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.Folyóirat, XXVIII.évf. 1974.-Sopron, 1974.

RENNER KÁLMÁN, szobrasz,éremművész

Az I.Kisalföldi Tárlatot 1972.novemberében Áron Nagy Lajos festőművész,az Észak-dunántuli területi Szervezet vezetője nyitotta meg a győri Xantus János Múzeum képtarában.-Ezen csak a Képzőművészeti Alap tagjai vehettek részt.-A soproniak kiállitók egyike volt Renner Kálmán éremművész. 370.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet esemnyei 1972-ben és 1974-ben. 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.Folyóirat, XXVIII.évf. 197 Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrász, éremművész

A megyeieken kivül találkozunk a soproni művészek alkotásaival más városokban, sőt külföldön is.-Munkájuat elismerés, dijak kisérik.-Igy Renner Kalman Plakett jeinek egyike másika a bécsi Kunsthistorisches Museum éremtárába került. 372.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXVIII. évf. 1974. Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrász, éremmüvész

A megyeieken kívül találkozunk a soproni müvészek alkotásaival más városokban, sőt külföldön is.-Igxxxx Munkájuk elismerést nyert és dijakat.-Így Renner Kálmán nak is volt önálló kiállitása Budapesten, az I. kerületi Müvelődési házban is. 372.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőmüvészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXVIII. évf. 1974. Sopron, 1974

KENNER KÁLMÁN, szobrasz,éremművész

A megyeieken kivül találkozunk a soproni művészek alkotásaival más városokban,sőt külföldön is.-Munkájukat elismerés,dijak kisérik.-Igy a kaposvari I.Dunántúli Tárlaton Kenner Kálmán is szerepelt müveivel.
372.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.folyóirat, XXVIII.évf. 1974.-Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrász,éremművész

A megyeieken kivül találkozunk a soproni művészek alkotásaival más városokban ,sőt külföldön is.-Munkájukat elismerés,díjak kisérik.-Igy Renner Kálmán plakettjeinek egyike-másika a Nemzeti Galériába ,érmtárába került. 372.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXVIII.évf. 1974. Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrasz,éremművész

A megyeieken kivül találkozunk a sopkoni művészek alkotasaival mas városokban,sot külföldön is.-Munkajukat elismerés,dijak kisérik.-Igy Renner Kalmann plakettjeivel a Nemzeti Muzeumban "Budapest és az éremművészet" cimü kiallitason szerepelt. 371.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eredményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.folyóirta, XXVIII.évf. 1974.-Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrász, éremművész

A megyeieken kivül találkozunk a soproni művészek alkotásaival más városokban, sőt külföldön is.- Munkájukat elismerés, díjak kisérik.- Így Renner Kálmannak Szombathelyen is volt önálló kiállitása.- 372.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört, Folyóirat, XXVIII.évf. 1974
Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrász, éremművész

A megyeieken kivül találkozunk a soproni művészek alkotásaival más városokban, sőt külföldön is.-Munkájuk elismerését, díjakat kisérik.-Igy Renner Kálmánnak egy-két plakettje az Eremitageba került. 372.old

ASPARDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört, folyóirat, XXVIII.évf. 1974
Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrász,éremművész

A II.Kisalföldi Tárlat megnyitóján Sopronban,1973.októberben,Somogyi József szobrászművész arra utalt,hogy a kiállitók felkészültsége és a rendezés tekintetében a kiállitás a fővárosiakkal összehasonlitható.-A soproniak közül,mint az elsőn is Renner Kálmán is kiállitotta müveit. 371.old

GASPARDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.Folyóirat,XXVIII.évf. 1974
Sopron, 1974

KENNER KÁLMÁN, szobrász, éremművész

A megyéken kívül találkozunk soproni művészek alkotásaival más városokban sőt külföldön is. Munkájukat elismerés, díjak kísérik. - A kiállításokat a kétévenként megrendezett V. Balatoni Nyári Tárlat nyitotta meg, amelyen Kenner Kálmán is szerepelt érmeivel. 371.old

GASPARDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXVIII.évf. 1974
Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrasz,éremművész

A soproni képzőművészeti élet megnyilatkozásaiban elég sürü évet Renner Kálmán szobrászművész tevékenysége tovább gyarapította.Helsinkiben részt vett a Nemzetközi Érem Egyesület/FIDEM/kongresszusán,amely idő alatt ott,a nemzetközi éremkiállitáson több érmét állitottak ki. 372.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.Folyóirat,XXVIII.évf. 1974
Sopron, 1974

RENNER KÁLMÁN, szobrász

- - -

1975-ben a soproni művészek közül Borbély Ferenc, Fejé
zoltán, Gáspárdy Sándor, Renner Kálmán, és [illegible] Sándor /
Szüts Szabó Sándor festményét, rajzát, illetve ötvözeit
állították ki. 266.old

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alaku
lása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört. folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

A III.Kisalföldi Tárlatot Győrött.valamint a IV.Kisalföldi Tárlatot Sopronban Sz.Egyed Emma és Renner Kálmán kisplasztikai munkáikkal gazdagitották.Ők a megyében az éremművészet egyedüli képviselői. 266.old

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört.folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron. 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Sopron néhány alkotómüvésze gyüjteményes kiállitásának is tanúi lehettünk. Időrendben 1974-ben Renner Kálmán a Budapest I. ker. Müvelődési Házban és a celldömölki Müvelődési Központban [illegible]-ben állitott ki. 267.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört. folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Más városokban, az évenként ismétlődő tárlatokon is gyakran szerepelnek soproni képzőművészek. Így a Nemzeti Galéria kiállitás n a budai várban Renner Kálmán müveit állitották ki. 267.old

GASPARDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört. folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Más városokban, az évenként ismétlődő tárlatokon is gyakran szerepelnek soproni képzőművészek. Így 1974-ben a Szegedi Nyári Tárlaton Sz. Egyed Emma és Renner Kálmán jelent meg alkotásaival. 267.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1975 novemberében nyilt meg Sopronban a IV.Kisalföldi Tárlat.Ezen a soproniak közül részt vettek:Békés Imre, Gáspárdy Sándor,Giczy János,Rázó József,Renner Kálmán, Sulyok Gabriella és Sz.Egyed Emma.Kéky Éva nem állitott ki,mert Szombathelyre költözött. 266.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört.Folyóirat, XXX. 3.sz
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

A FIDEM nemzetközi éremkiállitásán ,Krakóban Renner Kálmán is részt vett.Az ő érmeivel néhány neves múzeum is gyarapodott.ezekben az években./Koppenhága,Oslo Moszkva,Drezda,Stokholm. 268.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 286.old

Soproni Szemle, Helytört.Folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Más városokban, az évenként ismétlődő tárlatokon is gyakran szerepelnek soproni képzőművészek. Így a IV. Kisplasztikai Biennálén 1974-ben és 1975-ben a Pécset Sz. Egyed Emma és Renner Kálmán szerepelt alkotásaival. 267.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört. folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

1975-ben nyilt megy Sopronban a felszabadulás emlékére rendezett jubileumi kiállitás.10 müvész állitott ki meghivásra a Festőteremben:Békés Imre,Borbély Ferenc,Gáspárdy Sándor,Giczy János,Rázó József,Renner Kálmán,Sulyok Gabriella,Sz.Egyed Emma,Szakál Ernő és Szarka Árpád. 266.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört.folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Más Városokban, az évenként ismétlődő tárlatokon is gyakran szerepelnek soproni képzőművészek. Így 1974-ben a balatoni Nyári Tárlaton Sz. Egyed Emma, Giczy János, Gaspárdy Sándor, és Renner Kálmán szerepelt alkotásival. 267.old

GASPARDY SANDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytörténeti folyóirat, XXX. évf.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

Sopron képzőművészei a nemzetközi kiállitásokon is sikereket értek el. Az Uj Magyar Éremművészet bemutatóján, melyet a Nemzeti Galéria rendezett Varsóban és Berlinben, Renner Kálmán vett részt. 268.old

GASPARDY SANDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört. folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, szobrász

A III.Kisalföldi Tárlatot 1974 novemberében mutatták be Győrött a Múzeum képtárában.-A soproniak közül-Békés Imre,Gáspárdy Sándor,Giczy János,Kéky Éva,Rázó József, Renner Kálmán Sulyok Gabriella és Sz.Egyed Emma vettek részta kiállitáson. 266.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört.Folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
45.szám.-"SOPRONI FÉMIPARI SZÖVETKEZET".-150+100 mm.
átmérőjü plakett.1972.- 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1858-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
Él.szám.-"10 ÉVES A TANÁCS FÚVÓZENEKARA 1967".-
100 mm.átmérőjü,egyoldalas érem.
182.old.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Előbb a művészi fotó terén dolgozott, 1957-ben Pécsett kapott fotótiszteletdijat,de már a következő évben ,talán a családi tradició hatására,mert apja,nagyapja rézmüves volt.áttért a szobrászatra és annak is az éremművészeti részére. 178.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plaket jei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört,Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-50 soproni vonatkozású érme van.Az egyi
ezek közül:
1.szám.-"SOPRONI ÜNNEPI HETEK",cimü müve.-Egyöldalú,há
romszögletes,1958.
178.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plaket jei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört,Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
2.szám.-"GÉPIPARI HÉT", című műve.-100 mm átmérőjü, kerek egyoldalas, 1958.- 178.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plaket jei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört, Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
6.szám.-"SOPRONI FOTÓKLUB,1906".-78.mm.átmérőjü,kerek, egyoldalas, 1960.

178.old.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plaket jei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört,Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
12.szám.-"KISLÁNYOM FÉLÉVES",című müve.- 87 mm.átmérőjü
kerek,egyoldalas.1961.-
180.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
16.szám."SOPRONI HŐERŐMŰ LAKÓHÁZAVATÁS EMLÉKÉRE",
80 mm.átmérőjü kerek,egyoldalas
érem.1963. 182.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
42.-szám.-"SOPRONI FÉMTÖMEGCIKK KISIPARI SZÖVETKEZET 20 ÉVES,1951-1971".-Modern alakú. 184.old

MPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1858-1974/ 177.old

OPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
40.szám.-"SOPRONI SÖRGYÁR 75.1895-1970".-85 mm.átmérő
jü,kerek egyoldalas, 1970. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1858-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
28.szám.-"SOPRONI KUTYAKIÁLLITÁS SOPRON,1969."készült
három változatban.A ha madik változat:
"GYŐZTES", Egyoldalas,plakett,85+115 mm. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
22.-szám.-Cimeralakú plakett az első soproni pecsétről.
155+175 mm.,egyoldalas,1968.
182.old.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
10.szám.-"FERTŐI VITORLÁSSZÖVETSÉG",cimü müve.-Háromszögletes,egyoldalas plakett,1961.--180.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művésa.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
27.szám.-"KUTYAKIÁLLITÁS SOPRON",cimü müve.-78 mm.átmé
rőjü,kerek,egyoldalas,1968.184.old

TOMPOS ERN: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei /1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXXX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme.
Ezek egyike:
26. szám. -"NÓRI". -Leányfej. 95 mm. átmérőjü, kerek egyoldalú. 1968. 184. old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
30.szám.-"DALOSTALÁLKOZÓ SOPRON-TERNITZ.1969."-110 mm.
átmérőjü,egyoldalas. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Polyóirat,XXXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

50.szám.-"SZÉCHENYI ISTVÁN".-Hátlapon idézet:"Haladás nélkül,nem lehetünk boldogok".-és a közlekedési múzeumnak átépitett nagycenki kastély,a Lánchid,az első gőzhajó és mozdony.-100 mm.kerek,kétoldalas 186.old. 14.sz.kép. 187.old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
34.szám.-"AFIT".Sopron,diszkulcs,a város és a vállalat egyesitett cimerével.1970. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
50.szám.-"SZÉCHENYI ISTVÁN".-Egyik oldalán portré,a más sik oldalán idézet:"Haladás nélkül,nem lehet tünk boldogok".-és a közlekedési múzeumnak át épitett nagycenki kastély,a Lánchid az első gőzhajó és mozdony.-100 mm.kerek,kétoldalas. 186.old. 13-14.kép. 85.old 86-87 oldal

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

44.szám.-"GTE soproni csoportja 20 éves".90 mm.átmérőjü,kerek,egyoldalas,1972.- 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1858-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

35.szám.-"A MAGYAR MŰSZAKI FELSŐOKTATÁS 200 ÉVES."
85 mm.átmérőjü,kerek,egyoldalas, 1970. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
43.szám.-NŐI PORTRÉ/a művész neje/.-Modern alakú,
38+35 mm.-1971. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1858-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE.Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremmüvész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

9.szám.-"FRANCI".E néven ismerték Kohl Ferencet/1894-61 1961/.Bortermelő gazdapolgár,Mint utásztiszt értett az épitészethez.Sopronban énekelt a Psalmus Hungaricus tenorszólóját,Betanitotta az operakórust,stb. 148+148 mm.plakett,egyoldalas,1961.-180.old.Kép 179 old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE.Helytört.Folyóirat, XXIX .évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

19.szám.-"COLOMANUS RENNER AETATIS XXXIX.ANNO 1966". Kétoldalas ovális érem.Az elsőn a művész arcképe.A másik oldalon felirat:"VITAM ARTIS IMPENDERE USUT".és a miloi Vénusz szobor részlete.Megjelent a Fidem 1967-es párizsi katalógusában. 182.old. 7.sz.kép. 181.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX .évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

25. szám. = "SOPRON", /II/. - Sugaras háttérrel. A sugarak közé komponálta [illegible] a SOPRON felirást és a betű közé a város jellemzőit: városotorony, szőlő, bor, "Kecske" templom, ciklámen, a régi kilátótorony, fenyvesek. Középen leegyszerüsitett városcimer. 110 mm. kerek, egyoldalú. 1968. - 184. old. 9. sz. kép. 183. old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz. Sopron, 1975

REMNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
32.szám.-"SOPRON VÁROS Felszabadulásának 25.évfordulójára,1969."Az érem két változatban készült.Az el nem fogadott,második változat modern formaju,96+100 mm.Készült belőle 2 drb.Az emlékszobor fejét láthatjuk rajt dombormüvesen,Egyoldalu.- 184.old. 10.sz.kép. 183.old.Fekete repr.

KOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX .évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soprni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

25. szám. "SOPRON", /II/. Sugaras háttérrel. A sugarak közé komponálta bele a SOPRON felirást és a betük közé a város jellemzőit: városotorony, szőlő, bor, "Kecske" templom, ciklámen, régi kilátótorony, fenyves. Középen lesgyszerusitett városcimer. 100 mm. kerek, egyoldalú 1968. -184. old. 9. sz. kép. 183. old

KOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 197. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
24.szám.-"SOPRON"/1/.-A város kissé stilizált cimere előttlegjellegzetesebb épületei: a városotorony,a Nagyboldogaszzony templom és a lábasház.Két méretben öntött 98 mm. 1968. 183.old. 8.kép. 182.old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremmüvész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
49.szám.-IX.ODOT 74".-Első oldal modern megoldásban mutatja be a soproni hegyes vidéket fenyvesei vel,televizióstornyával,kiránduló fitalokkal. ~~186.old~~.90 mm.kerek,kétoldalas.-186.old. 11.kép 185.old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
9.szám.-"FRANCI",c.müve.-E néven ismerték Kohl Ferencet /1894-1961/.Bortermelő gazdapolgár.Mint utásztiszt értett az épitészethez.Sopronban énekelte a tenor szólóját a Psalmus Hungaricusnak,Betanitotta az operakórust,stb.-148+148 mm.plakett,egyoldalas,1961. 180.old. 4.sz.kép. 179.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

14. szám. - DR. BALÁSSY MIKLÓS", című műve. - Családi érem. Hosszú szünet után akadt valaki, aki ma szokásos. de múlékony fénykép helyett, ezt a szép és maradandó módját választotta kedves ajándéknak. és a szeretett családtag arcvonásait ércbeöntve őrizte meg. - 80 mm. kerek, egyoldalú. 1962. - 181. old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész, Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
15.szám.-"SOPRONI MTESZ INTÉZŐBIZOTTSÁGA 1952-10-1962".
Nyitott könyv előtt a városto
rony, felette körző.-82 mm.át-
mérőjü, kerek, egyoldalas.1962.
181.old.6.sz.kép. 181.old.Feke
te repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

-- -

Soproni müvész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
28. szám. -"SOPRONI KUTYAKIÁLLITÁS SOPRON, 1969." Készült három változatban. A második váltzat: "FAJTA GYŐZTES". Egyoldalas plakett 85+115 mm. -184. old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész. Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
28. szám. - "ORSZÁGOS KUTYAKIÁLLITÁS SOPRON 1969." Készült három változatban: 1. változat:
"SOPRON GYŐZTES". Egyoldalas plakett, 85+115 mm. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
23.szám.-"CHÉRI".-A müvész kislányának portréja.Megközelitően kerek érem.65 mm.átmérőjü. 1968. 182.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozasú érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
29.szám.-"SZÉP IDŐ VOLT-JÓ IDŐ VOLT 1959-1969".A soproni egyetemisták találkozójának emlékérme,a mérés jelképével.88 mm.kerek egyoldalas. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek Egyike:
46.szám.-"20 éves a MTESz Sopron városi szervezete 1952-1972".-90 mm.átmérőjü ,kerek,egyoldalas.
184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE.Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
38.szám.-"VIII.ORSZ.SZÖVETKEZETI FOTÓKIÁLLITÁS.SOPRON. 1970".-Képe megjelent a kiállitás katalógusá ban.90 mm.átm.kerek,egyoldalas, 1970. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
39.szám.-"HARMADIK SOPRONI TEMPERÖNTÉSI ÉS MINTAKÉSZI NAPOK,1970".-68+96 mm.es plakett,egyoldalas.
184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974§ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:

36.szám.-"1945-1970-OMBKE.1892.Jubileumi választmányi ülés.Sopron,MTESz részére.IV.29-30."
85 mm.átm.kerek,egyoldalas. 1970. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974§ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, érmművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
50.szám.-"SZÉCHENYI ISTVÁN".- kétoldalas.az első oldalán portré.-100 mm.átm.kerek,kétoldalas.186. old. 13.sz.kép. 186.old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974§ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

5.szám.-"SOPRONI HORVÁTH JÓZSEFNEK EMLÉKÜL,1960".-A művész portréja elárvált palettáján./1891-1961/ 3~~xxxxxxxx~~ 178.old.-3.sz.kép. 179.old.Téglalap alakú,82+103 mm.Egyoldalas.

TOMPOS SÁNDOR: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1938-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
5.szám.-"SOPRONI HORVÁTH JÓZSEFNEK EMLÉKÜL,1960."A művész portréja elárvult palettáján/1891-1961/. Téglalap alakú.82+103 mm.Egyoldalas. 178.old 3.sz.kép. 179.old. Fekete repr.

TOMPOS SÁNDOR: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plaketjei/1938-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
3.szám.-"SOPRONI LISZT FERENC ZENEKAR,1829",cimü müve.
A zenekar 130 éves fennállásának emlékére.a
névadó művész arcképével.-98-mm.átm.kerek,1959
178.old. 1.sz.kép. 177.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plaketjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

A városi Tanács és a társadalmi szervek Sopronban korán felismerték tehetségét és megbizásaikkal,rendeléseikkel támogatták munkáját.Ennek köszönhető,hogy most,,amikor az érmészet müvészetével 15 éve foglalkozik,sok-sok idegen témájú érme és plakettje mellett a soproni vonatkozásuak száma is elérte az ötvenet. 177.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

Renner Kálmán

RENNER KÁLMÁN éremművész kiállítása tegnap nyílt meg Vácott, a Madách Imre Művelődési Központban. A május 25-ig nyitva tartó bemutatón nagyrészt írók, költők portréi láthatók.

Magyar Hírlap 1986. V 8.

RENNER Kálmán

Festészet hatása az érmekre kapcsán:

"A legszorosabb kötődést Szabó Iván, Renner Kálmán, Kutas László, Ispánki József szinvonalas munkáival jelezhetjük."

SALAMON Nádor: Mérlegen az V. Országos Érembiennálé. = Uj Forrás, 1986. 1.sz. 57.p.

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

3.szám.-"SOPRONI LISZT FERENC ZENEKAR 1829".cimü müve. A zenekar 130 éves fennállásának emlékére. A né névadó művész arcképével. 98 mm. átm. kerek, 1959. 178.old. -1.sz.kép. 177.old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plaket jei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:

48.szám.-"RAUCH ANDRÁS.1592-1656".-Elől Rauch portréja naturalisztikusan.Az emlékérem rendeltetése az, hogy ki és milyen volt az,akiről megemlékezünk. 90 mm.átm.kerek,kétoldalas,1973.-186.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE.Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

41.szám.-"DR.LACKNER KRISTÓF 1571-1631.".-Lackner portréjával,a másik oldalon:"SOPRON VÁROS TANÁCSÁTÓ SUM UT PROSIM".A város régies látképével.95 mm. átm.kerek,kétoldalas. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE.Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

SOPRONI MÜVÉSZ.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
33.szám.-"20 ÉV AZ EGYETEMÉRT,ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM SOPRON.1808".-Az egyetem épületének dombormüvü képével.85 mm.egyoldalas,1969. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

17. szám.-"ELSŐ ORSZÁGOS DALOSVERSENY 1863-1963. CENTENÁRIUMI DALOSTALÁLKOZÓ SOPRON".
Plakett, 165-135 mm. átmérőjü.
182. old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz.
Sopron 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

47.szám.-"V.soproni temperöntési és mintakészitési napok OMBKE öntödei szakosztályának soproni csoportja.1972.-Plakett,152+75 mm.egyoldalú. 184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Sõproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

8.szám.-"LISZT 1811-1886.".-A gyüjtők Liszt II-ként is merik.Az ábrázolt müvész arcának kidolgozás sokkal markánsabb,határozottabb,mint az I.s alatti éremnél,de kevésbbé realisztikus.86 mm.kerek,egyoldalas.1961.-178.old.

TOMPOS SÁNDOR: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX./vf. 2.sz. Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-150 soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:

4.szám.-"HAYDN JÓZSEF EMLÉKÉNEK,1809-1959".-cimü müve..
Halálának 150 éves évfordulójára.Thier László a ta
nács megbizásából kiállitást rendezett.Erre készül
az érem,Haydn markáns portréjával.-100 mm.kerek,
egyoldalas.-178.old. 2.sz.kép. 178.old.Fekete repr

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei /1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX. évf. 2.sz.
Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:
49.szám.-IX.ODOT 74."-Az érem mások oldalán a város mai cimereén a KISZ jelvénye.Felirat:"SOPRON" 90 mm. kerek,kétoldalas.- 186.old. 12.sz.kép. 185.old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-150 soproni vonakozású érme van.
Ezek egyike:

4.szám.-"HAYDN JÓZSEF EMLÉKÉNEK,1809-1959.",cimü müve. Halálának 150 éves év ordulójára.Thier László,a tanács megbizásából kiállitást rendezett.Erre készült az érem,Haydn markáns portréjával.-100 mm.átm.kerek egyoldalas. 178.old. 2.sz.kép. 178.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX. évf. 2.sz. Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremmüvész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
7.szám.-"TURNY ISTVÁN".-A régi görög érmek mintájára kb
85 mm.átmérővel,ezüstbe öntött érem a meg
rendelő/numizmatikai gyüjtő/portréjával és
az erdőmérnök jelvényével.Egyoldalas/1960/.
178.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron. 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
15.szám.-"SOPRONI MTESZ INTÉZŐBIZOTTSÁGA 1952-10-1962".
Nyitott könyv előtt a városorony,
felette körző.-82 mm.átmérőjü,kerek,e
egyoldalas,1962.-181.old. E.sz.kép.
181.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

13. szám. - "CSATKAI ENDRE", című műve. - Csatkai Endre, a Soproni Liszt-Ferenc múzeum igazgatója volt /1896-1970/. 86 mm. kerek, egyoldalas, 1961. 180. old.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei /1958-1974/ 177. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX. évf. 2. sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven sopvoni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
11.szám.-"JÁNOS SCHOLZ",cimü müve.-A soproni származá
sú,j lenleg az USA-ban élő gordonkamüvés;
a hazai múz umok nagyvonalú támogatója.
100+140 mm-es négyszögletes plakett,1961
180.old. Kép. 180.old.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

11.szám.-"JÁNOS SCHOLZ".cimü müve.-A soproni származá sú.jelenleg az USA-ban élő gordonkamüvés; a hazai múzeumok nagyvonalú támogatója.- 100+140 mm.-es négyszögletes plakett,1961 180.old. Kép. 180.old. Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

20.szám.-"VÁNDOR SÁNDOR,1901-1945".-Vándor zeneszerző é: és karmester volt.1932-ben hazahött Berlinből Sopronba és a színház karmestere lett.Munkás kórusokat szervezett.A fasizmus áldozata lett. Ovális érem,79-98 mm.egyoldalas.1967.-182.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni mpvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

31.szám.-"SOPRON VÁROS FELSZABADULÁSÁNAK 25.ÉVFORDULÓJÁRA.1969."-Az érem két változatban készült. az elfogadott,95 mm.átm.kerek,a soproni fel szabadulási emlékszobor rajzával és a város toronnyal 184.old .Egyoldalú.

TOMPOS ERIK: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1968-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozásu érme van.
Ezek egyike:
24.szám .-"SOPRON",/1/.-A város kissé stilizált cimere előtt lehjellegzetesebb épületei:a városto rony,a Nagyboldogasszony templom és a lábas ház.-Két méretben.Öntött 98.mm. 1968. 183.o old. 8.sz.kép. 182.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE.Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
24.szám.-"SOPRON", /1/.-A város kissé stilizált címere előtt legjellegzetesebb épületei:a városotorony a Nagyboldigasszony templom és a lábasház.Két méretben,egyik öntött.-a Másik vert ,ez 60 mm. átmérőjü. 1968.-183.old. 8.sz.kép. 182.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész. Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

24.szám.-"SOPRON",/1/.-A város kissé stilizált cimere előtt legjellegzete ebb épületei:a városorony, A Nagyboldogasszony templom,és a lábasház.Két méretben.egyik öntött.-a másik vert.átmérője 60mm.-1968.183.old. 8.sz.kép.182.old.Fekete rep

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
37.szám.-"GYŐR-SOPRON MEGYEI IDEGENFORGALMI HIVATAL,192(
A régi turista egyesület címerével/pajzsba foglalt
leveles ciklámen/.A hivatal ötvenéves évfordulójá
ra készült.96 mm.átm.kerek,egyoldalas.1970.
184.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei
és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
32,szám.-"SOPRON VÁROS FELSZABADULÁSÁNAK 25.ÉVFORDULÓJÁRA",1969.".Két változatban készült.Az el nem fogadott,második változat modern formájú,96+100 mm. 2 drb.készült belőle.Az emlékszobor fejét láthatjuk rajt dombormüvesen.Egyoldalú.184.old. 10.sz. kép. 183.old

SOMOS KÁLMÁN: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plaketjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 1/2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész.-Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
49.szám,-"IX.ODOT 74".Modern megoldásban mutatja be a soproni hegyes vidéket fenyveseivel,a televiziótoronnyal,kiránduló fiatalokkal az első oldalon.A Másik oldalon a város mai cimerén a KISZ jelvény.Felirat:"SOPRON".-90 mm.kerek,kétoldalas 11.és 12.képek. 186.old. Kép 185.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plaketjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 1/ 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

48.szám.-"RAUCH ANDRÁS.1592-1656.".- A hátlap felirata "SOPRONI ÜNNEPI HETEK".-Három tagból álló kórust mutat,melyet kottalap tart össze.Itt már modern az ábrázolásAzt kivánja kifejezni,hogy egy mai kórus előadja müveit,ezek tehát időt állóak. 90 mm.kerek,kétoldalas.1973. 186.old

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 1/ 2.sz. Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni művész. Ötven soproni vonatkozású érme van.
Ezek egyike:
19.szám.-COLOMANUS RENNER AETATIS XXXIX.ANNO 1966."
Kétoldalas ovális érem. Az elsőn a művész arcképe. A másik oldalon felirat: "VITAM AR TIS IMPENDERE USUT". és a miloi Vénusz szobor részlete. Megjelent a Fidem 1967-es párizsi katalógusában.-182.old. 7.sz.kép. 181.old
Fekete repr.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXIX.évf. 1/ 2.sz.
Sopron, 1975

RENNER KÁLMÁN, éremművész

Soproni müvész.-Ötven soproni vonatkozású érme van. Ezek egyike:

18.szám.-"NEMZETKÖZI LOVASMÉRKŐZÉS SOPRON 1965".- Az előoldalon a város legrégibb ismert pecsétjének másolata.A hátlapon Leonardo da Vinci kis lovasszobrának dombormüvü képe. Megjelent a FIDEM 1967-es párizsi kiállitásának katalógusában.-100 mm.Kerek.kétoldalas.1965.-182.old.

TOMPOS ERNŐ: Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei/1958-1974/ 177.old

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat, XXIX.évf. 1/ 2.sz. Sopron, 1975

$\frac{1}{}$

$\frac{ac}{}$

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni győri képzőmüv. Kiálliátásokon résztvesz. Sopronban él.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1958. -SOPRONI ÜNNEPI HETEK/1958 IX. 3-28. a soproni városotorony előtt babérkoszorút tartó kéz. háromszög. 115480 mm. öntött, bronz. 13/277/old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVIxIx XVII. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidaktavművész. A soproni, győri Képzőmüv. Kiállitásokon résztvesz. Sopronban él.

ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1959.-HAYDN JÓZSEF-EMLÉKÉNEK-1809-1959. parókás férfi arcképe j.100 mm. öntött, bronz. 13/277/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálman szobrászmüvész érmei és plakettjei 12/276/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 16.sz. bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül.1927-ben Sopronban.Autodidakta művész.A soproni, győri Képzőmüv.Kiállitásokon résztvesz.Sopronban él.
ÉRMEI,PLAKETTJEI:.-1960.-ERKEL-FERENC,szakállas férfi arcképe j.88 mm.öntött,bronz.13/277/ old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj.Renner Kálman szobrászművész érmei és plaket.jei 12/276/.old.

AZ ÉREM,Kozlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 16.sz. Bp.

IFJ. RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni és győri Képzőművészeti Kiállitásokon résztvesz.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:. -1950. - WAGNER, baszksapkás, pofaszakállas férfi arcképe b. 200+130 mm. öntött, bronz. 13/277/. old.

SZIGETI JÓTVÁN: Ifj. Renner Kálman szobrászmüvész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni és Győri Képzőművészeti Kiállításokon résztvesz.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:. -1950. -SCHUBERT, szemüveges művész-haju férfi arcképe j. 200+ 130 mm. öntött, bronz. 13/277/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16.sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni és Győri Képzőművészeti Kiállitásokon résztvesz.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:. -1950. -LISZT, hosszúhaju öreg férfi arcképe b. 200+130 mm. öntött, bronz.
13/277/. old.

SZIGETI JÓTVÁN: Ifj. Renner Kálman szobraszmüvész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül.1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni és győri Képzőművészeti Kiállitásokon résztvesz.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-1949.-PETŐFI, kecskeszakállú férfi arcképe, b.190+130 mm. öntött, bronz. 13/277/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16.sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927. Sopron. Autodidakta művész. A soproni, Győri Képzőművészeti Kiállitásokon résztvesz.

ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1948.-Szakállas férfi arcképe b. felirat nélkül /a művész nagyatyja/ 95+ 70 mm. galvano. 13/277/.old.

SZIGETI JÓZSEF: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből. ------- XVII. 1961. 16.sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni és győri Képzőművészeti Kiállitásokon résztvesz.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1958.-GÉPIPARI HÉT III 17/21./1958/ SOPRON a soproni városotorony előtt háromszögü emblémafogaskerékszerüen kiképzett kör. 90 mm. öntött, bronz. 13/277/old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni és győri Képzőművészeti Kiállitásokon résztvesz.

ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1949.-ID RENNER GY. 1860+1945. szakállas férfi arcképe b./a művész nagyatyja/. 90 mm. öntött, bronz. 13/277/old
Ugyahaz 330 mm. a soproni múzeumban.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni, győri Képzőmüv. Kiállitásokon résztvesz. Sopronban él.

ÉRMEI, PLAKETTJEI: .-1960.-C H O P I N férfi arcképe b. a nyakmetszet alatt zongorabillentyü zet, 83 mm. öntött, bronz. /a vasói Chopi Múznak készült/. 13/277/. old

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászmüvész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni, győri Képzőmüv. Kiállitásokon résztvesz. Sopronban él.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1960. -TURNY ISTVÁN, férfi arcképe b. 85 mm. öntött ezüst. 13/277/. old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül.1927-ben Sopronban.Autodidakta müvész.A soproni győri Képzőmüv.Kiállitásokon résztvesz.Sopronban él.
ÉRMEI,PLAKETTJEI:.-1959.-S O T E X szőnyegszerü alapon a soproni városotorony.100+56 mm. horgany sárgarezezve. 13/277/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj.Renner Kálman szobrászmüvész érmei és plakettjei 12/276/.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyüjtés köréből.
-------- XVIIIXX XVII. 16.sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül.1927-ben Sopronban. Autodidakta művész. A soproni, győri Képzőmüv. Kiállitásokon résztvesz, Sopronban él.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: 1960.-SOPRONI/HORVÁTH JÓZSEFNEK/emLÉKÜL, festőpaletta körvonalaiban férfi arcképe b.103+82 mm. öntött, bronz./a soproni Liszt Múzban/13/277/old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászmüvész érmei és plakettjei 12/276/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVIi. 1961.16.sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927. XII. 8-án Sopronban. Autodidakta művész, rajzkészségével már a győri gépipari technikumban kitünt. Tehetsége ma már szemmelláthatólag kezd kibontkozni. Több plakett jét a soproni Liszt Múz. is megbásárolta. A soproni és győri képzőmüv. kiállitásokon rendszeresen résztvesz. 12/276/. old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálmán szobrászművész érmei és plakettjei 12/276/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
XVII. 1961. 16. sz. Bp.

IFJ RENNER KÁLMÁN, szobrász

Szül. 1927-ben Sopronban Autodidakta müvész. A soproni győri Képzőmüv. Kiállitásokon résztvesz. Sopronban él.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1959. -SOPRONI LISZT FERENC ZENEKAR
1929. MŰVÉSZHAJU FÉRFI ARCKÉPE Jz.
100 mm. öntött, bronz. 13/277/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Ifj. Renner Kálman szobrászmüvész érmei és plakettjei 12/276/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 16.sz. Bp.

M.D.K.

Renner Kálmán

szobrász

Kisplasztikai szerepelnek a

kiállításon.

Galavics Géza: A sopsoni ünnepi hetek képzőművészeti...
Művészet, 1962. december — 42 kép

Renner Kálmán

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP KIADÓ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD

Győr

1971 MÁR 2

— **Renner Kálmánt kérték fel,** hogy fémbe ötvözze Győr város és a Magyar Népköztársaság címerét. Az egy méter átmérőjű, bronzból készítendő címereket a győri városi tanácsháza nagytermének falára helyezik majd el.

1971

M.D.K.

Renner Kálmán

szobrász

Plakettjeit állította ki a

soproni tárlaton.

Szes Mihály: Soproni képzőművészek kiállítása

Művészet, 1966. szeptember - 37 lap.

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1976 10

Társadalmi Szemle

Renner Kálmán

1021

Renner Kálmán:

kiterünk az elmélyítés
témával természetszerűleg
zunk. De a tervszerűség
blémák felvetése és a ho
ozzájárulás lehet a terv
rlati eredmények elérés

lmélet, valamint a szocialista országok gazdálkodásá-
űen bebizonyította, hogy a tervszerűség valójában
iszonyok közepette, a tervgazdálkodás körülményei
lista tervgazdálkodás a gazdasági fejlődés tervsze-
zaz a tervszerűség a szocialista tervgazdálkodás
alista gazdaság fejlődésének tervszerűsége konk-
bbi, a tőkés társadalmi formációban ellenőrizhe-
az ösztönösséggel szemben uralkodóvá válik a
dalom gazdasági fejlődését a lehetőségek és
rint kitűzött célok megvalósulása, a célok és
k megközelítő egybeesése jellemzi.
i fejlődés hozzávetőleges egybeesése azonban

Egry József

Renner Kálmán évenművész

Vas megye Tanácsa a 30 éves felszabadulás ünfordulójára Derkovits Gyula-emlékérmet alapított, melyet 5 évenként 3 személy kaphat meg. A kiírt pályázaton részt vett a művész is.

Művészet, 1975. febr.

Remmes Kálmán
nohász

„Girlparker" (repro)

D.F.: A mai sopron...
Mürészet, 1974. julius - 20 lap.

Renner Kálmán

szobrász

Renner ez konkrét megbízásra készülő érmein a hagyományos érem művészet és a szobrászi plakett módszerei-nek ötvözésére törekszik.

D.F.: A mai sopron...

Művészet, 1974 július - 20 lap.

Rennerkálmán
szobrász

Rennerkálmán önálló kiállítást rendezett 1968-ban Sopronban, ugyanebben az évben Győrött, 1970-ben Fertődön, 1971-ben Egerben.

D.F.: A mai sopron..
Művészet, 1974. július – 20 lap.

Renner Kálmán

szobrász

Az autódidakta művész Renner Kálmán, 1927-ben Sopronban született. Egyik legtöbbet foglalkoztatott művész ma Sopronban.

D.F.: A ma sopron...

Művészet, 1974. július – 20 lap.

Rennerkálmán

szobász

Vas megye Tanácsa V.B. a felszabadulás 30. évfordulójára Derkovits emlékérmet alapított. Az emlékérem pályázaton részt vett a művész.

----- Derkovits emlékérem

Művészet, 1975.február - 49.oldal

Renner Kálmán

nobrás

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

Soós Gyula: Érmek és plakettek a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon

Művészet, 1966, január – 8 lap.

MDK.

Renner Kálmán

Érmeiről

Müvészet 1966 jan.

Renner Kálmán

Nobrasz

A Sopronban élő erem művész
1970-ben készítette Van Gogh
érmét.

Soós Imre:A Van Gogh ...

Müvészet,197o.december -3 lap

Renner Kálmán

szobrász

„Van Gogh ezem"
(repro)

Soós Imre: A Van Gogh...

Művészet, 197o.december -3 lap

Remiu Kalman

Szobrász

„Csathai Endre"

" (repro)

Bodnár Éva: In memoriam Csathai Endre

Műrészet, 1970. október – 22 lap.

M.D.K.

Rennes Kálmán

nobrás

A kiállítás án tölt-plakettje

nevepel.

Turcsi Imre: Jubileumi képzőművészeti kiállítás

Művészet, 1967 november – 48 lap.

M.D.K

Remsey Kálmán
szobrai

Érmeit és plakettjeit állította
ki a soproni tárlaton.

M. Kiss Pál: A soproni művészeti munkacsoport kiállí
tásáról.

Művészet, 1964. április - 36 lap.

M.D.K

Pennar K. Almán

ermész

17 erinével vett részt a

tárlaton.

Csengeryné Nagy Zsuzsa: Nemvelközi erem kiállítás...

Művészet, 1968. jennus - 40 lap

M.D.Y

Renner Kálmán
ezénész

A Dante és Szinyi érme, valamint a Szigeti István-érme másik oldala, az „Aetatis suae LX. hordozták művészetének jellemzőit.

Z. Szabó Rozsló: Téli tárlat Sopron.
Művészet, 1967. április – 44 lap.

M.D.V.

Renner Kálmán

nobrán

Plakettjéit állította ki a

tárlaton.

Lentgyörgyi Kornél: A sopron kiállításról

Művészet, 1962. december – 43 lap

M.D.K.

Renner Kálmán
festőművész

Plasztikai műveivel vett részt
a soproni művészek kiállításán

Hírek.
Művészet, 1962. február — 42 l.

M.D.K.

Remsey Kálmán
Mohács

Sopronban plakettjeit állította ki.

Műsorat, 1960. október - 41 lap.

Rennet Kálmán, szobrán

L. Tőrös Gábot

– Közmű velő dej, klubkiadó . . . 46

Új Tükör, B p. 1986. nov. 2. XXIV/44

KVNyD

RENNER KÁLMÁN

éremművész

Renner Kálmán ősi mesterség - az ötvösség - felől érkezett a magyar éremművészetbe. Családi hagyomány folytatására készült, amikor porté-reliefeket kalapált rézbe. Ám a mesterben művészi ambíciók mozdultak, adottságait, tehetségét nagyobb feladatok megoldására is alkalmasnak érezte. A kifejezés vágya űzte, mondani akart valamit, többet a világnak, az embernek, a társadalomnak. Formát keresett s azt a tenyérnyi éremben találta meg.

Kínzó kísérletek, az önerőből tanulás, az újrakezdés gyötrő esztendeit tudta maga mögött, amikor 1959-ben elkészítette első érmét Joseph Haydn-ről. Eszterházy Fényes Miklós udvari muzsikusáról. Jelképnek is érezhetők, hogy egy soproni érmész Haydn-t választotta első modelljéül. Jó két évtized múltán újra nekigyürkőzött a témának, s mintegy betetőzve eddigi munkásságát, támpontot kínált a visszatekintéshez, a mérlegeléshez.

A két határkő között roppant termékeny életmű bontakozott ki, amelynek dokumentumokkal jelzett és kísért számadatai imponálóak. Éremmel 1960-ban lépett először nyilvánosságra - Sopronban. Azóta több mint száz közös, hazai és nemzetközi kiállításon szerepelt munkáival. Nincs tertiák a felsorolásukra mégis megemlítjük a FIDEM párizsi, prágai, helsinki és budapesti seregszemléit, ahol figyelmet keltő művekkel volt jelen. A nemzetközi kritika, a szakirodalom tanulmányokban méltatta művészetének értékeit. A hazai éremtárlatok alig képzelhetők el Renner férfias, keményen mintázott, míves gonddalkivitelezett érmei nélkül. Ragaszkodását jelzi szülővárosához, hogy első önálló bemutatkozását is itt rendezte - 1968-ban. 47 műve adott számot a pályakezdéséről, a fejlődés ívéről, érdeklődésének irányáról. Azóta tizenhét önálló tárlatot rendezett, többek között Győrben, Budapesten, Nyitrán. Legutóbb Berlinben aratott megérdemelt sikert gyűjteményes kiállítása, amelyen száz érme volt látható.

Néha értesülünk magyar éremművészek külföldi sikereiről, de arról nincs statisztikai adatunk, mestereink menyire képviseltek a földkerekség nagy gyűjteményeiben. Renner kétségkívül a legismertebbek közé számítható. Művészetének, törekvéseinek és fogadtatásának erkölcsi rangját méri, hogy hazai múzeumainkon kívül huszonkét külföldi múzemban, szakmai gyűjteményben őrzik alkotásait. Különösen művész-érmeire figyeltek fel. Gauguen-érme Tahitibe, Chopin-je Varsóban, a Van Gogh-érem — különös szögletes formájú munka! — Amsterdamban került tárlóba, de Madridba, New Yorkba, Helsinkibe, Oslóba is eljuttottak alkotásai. Bécsben a Kunsthistorisches Museum rangos gyűjteménye, Leningrádban az Ermitázs sorolta be több érmét.

Hírét-nevét-műveit a világ négy tájá a sodorják a művészeti élet mozgásai, közben csendesen, szorgosan munkálkodik szülővárosa, Sopron szellemi gyarapodásáért. Vallomását, vonzalmát műveibe vési. Számtalan alkalmi, ünnepi éremmel szolgálta, emelte mostanáig az események rangját. Cselekedeteivel, ügybuzgalmával példát mutat az egészséges lokálpatriotizmusból is. Egyik kezdeményezője a már rangos seregszemlévé nőtt országos érembiennálénak. Ötleteivel, elképzeléseivel, ünzetlen szervezőmunkájával a soproni művészet elismertetésén fáradozik. S vállalja ellenérzésektől kísérten is „követ" szerepét. Ezúttal a világra kaput nyitó új, képesarnoki kiállítóterem egyik szereplőjeként képviseli városát, s egy kicsit a magyar művészetet. Elsőként kapott lehetőséget a rangos fellépésre, megérdemelten.
Megszolgált érte!

Salamon Nándor

Kálmán Renner kam von einem alten Gewerbe, - von der Goldschmiederei - zu der ungarischen Plakettenkunst. Er bereitete sich vor die ise Familientradition fortzusetzen, als er Porträt-Reliefe in Kupfer hämmerte. Doch im Meister regten sich künstlerische Ambitionen, er fühlte, dass seine Gegebenheiten, sein Talent ihn auch zur Lösung von grösseren Aufgaben geeignet machen. Der Wunsch der Ausdrucks trieb ihn, er wollte etwas, mehr der Welt, den Menschen, der Gesellschaft sagen. Er suchte die Form und fand sie in der handflächengrossen Plakette.
Quälende Experimente, Studieren aus eigener Kraft, schwere Jahre folgten bis er in 1959 seine erste Plakette über Josep Haydn, dem Hofmusiker von Miklós Eszterházy Fényes anfertigte. Es kann auch als Symbol aufgefasst werden, dass ein Medaillenkünstler aus Sopron eben Haydn zu seinem ersten Modell wählte. Nach guten zwei Jahr zehnten machte er sich wieder an das Thema und die Krone seiner vorangehenden Tätigkeit aufsetzend, bot er den Stützpunkt zu dem Rückblick, zu der Erwägung.
Zwischen den beiden Meilensteinen entfaltete sich ein sehr produktives Lebenswerk, dessen mit Dokumenten bezeichnete und begleitete Zahlen imponierend sind. Mit plaketten trat er in 1960 das erstemal an die Öffentlichkeit - in Sopron. Seitdem nahm er mit seinen Werken an mehr als hundert kollektiven Ausstellungen in Ungarn und im Ausland teil. Wir können hier nicht alle aufzählen, möchten aber doch die FIDEM Ausstellungen in Paris, Praga und Budapest erwähnen, an welchen er mit Aufmerksamkeit erregenden Werken anwesend war. Die internationale Kritik, die Fachliteratur würdigte in Studien die Werte seiner Kunst. Die einheimischen Plaketten-Ausstellungen kann man kaum ohne Renners männlichen, hart modellierten, mit künstlerischer Sorgfalt modellierten Plaketten vorstellen. Seine Treue zu seiner Geburtsstadt wird auch dadurch bewiesen, dass er seine erste selbständige Ausstellung auch hier organisierte, in 1968. 47 seiner Werke berichteten über den Beginn der Laufbahn, über den Bogen der Entwicklung, über die Richtung seines Interesses. Seitdem hatte er 17 selbständige Ausstellungen, unter anderen in Győr, in Budapest, in Nyitra. Neulich hatte seine kollektive Ausstellung an welcher man hundert seiner Plakette schen konnte, in Berlin einen wohlverdienten Erfolg. Der moralische Rang seiner Kunst, seiner Bestrebungen un deines Empfanges kann dadurch beurteilt werden, dass ausser den ungarischen Museen 27 ausländische Museen und Fachsammlungen seine Werke aufbewahren. Besonders seine Künstlerplakette erregten Aufmerksamkeit: seine Gaugin Plakette wurde in Tahiti, seine Chopin-Plakette in Warschau, seine Van Gogh Plakette - ein Werk von eigenartiger viereckiger Form, - in Amsterdam in Schaukasten gelegt, aber seine Werke kamen auch nach Madrid, New York, Helsinki, Oslo. In Wien erwarb die ausgezeichnete Sammlung des Kunsthistorischen Museums in Leningrad die Ermitage mehrere seiner Werke. Die Bevegungen des künstlerischen Lebens schleudern seine Werke, seinen Ruhm und seinen Namen in alle vier Richtungen der Welt. Inzwischen arbeitet er still und emsig um die geistige Prosperität seiner Geburtsstadt Sopron. Seine Bekenntnisse, seine Liebe graviert er in seine Werke. Mit zahlreichen für Gelegenheiten und Feste gemachten Plaketten diente und hob er den Rang von Ereignissen. Durch seine Taten und seinem Sachiefer zeigt er auch ein Beispiel des gesundes Lokalpatriotismus. Er ist einer der Anreger der bereits zu wichtiger Manifestation gewordenen ungarischen Plakette-Biennale. Mit seinen Ideen, Vorstellungen und selbsloser Organisationsarbeit bemüht er sich der Kunst von Sopron Anerkennung zu verschaffen. Und auch von Widerstreben begleitet unternimmt er die Rolle des „Boten". Diesmal vertritt er als einer der Aussteller der auf die Welt das Tor offnenden neuen Ausstellungshalle seine Stadt und ein bisschen auch die ungarische Kunst. Als erster erhielt er die Möglichkeit zu diesem repräsentativen Aufritt! Er hatte sie verdient!

Nándor Salamon

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Renner Kálmán, érembűvész

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1984 MÁJ 18

1021

Renner Kálmán éremművész kiállítása

Renner Kálmán éremművész neve nem ismeretlen megyénk képzőművészetet kedvelő közönsége előtt. Néhány éve az ajkai Nagy László Művelődési Központban mutatkozott be alkotó munkásságát reprezentáló, gazdag anyaggal. A múlt esztendőben a badacsonytomaji Egry József Művelődési Házban volt önálló kiállítása.

A pápai művelődési központban ma délután öt órakor nyitják meg a soproni művész érembemutatóját.

Renner Kálmánnak legutóbb ez év tavaszán volt kiállítása Budapesten. Az Országház kultúrtermében mintegy százharminc alkotását mutatták be. Ez az esemény a budapesti tavaszi fesztivál egyik jelentős színfoltja volt, elismeréssel méltatták a központi lapok is.

A soproni művész pápai bemutatkozása jubileumi esemény is, hiszen éppen negyedszázada, hogy *Renner Kálmán* elkészítette első érmét, a Joseph Haydn emlékének szentelt alkotását. Termékeny, gazdag negyedszázadot zár le e mostani kiállítása. Műveit bemutatták Párizsban, Prágában, Helsinkiben, Kölnben, Krakkóban, Berlinben, Firenzében. Rendszeresen részt vesz a FIDEM (nemzetközi éremszervezet) kiállításain, kongresszusain. Alkotásai ma már ott vannak a világ legjelentősebb múzeumaiban, éremgyűjteményeiben.

Renner Kálmán sajátos missziót vállal, tenyérnyi felületen állít emléket a zene, az irodalom, képzőművészet, a tudomány legjelentősebb egyéniségeinek, a történelem kimagasló alakjainak. Alkotó módszere a világos, tiszta fogalmazás, a karakter erőteljes megjelenítése.

A pápai kiállításon láthatja a közönség az első állomásától (Haydn-érem), a legutóbbi mérföldkőig (Körösi Csoma Sándor emlékének szentelt érem) megtett utat.

H. I.

lótelek eladó. Érdeklődés a gyor. 11-504-es telefonszámon.

Pótkocsis és billencs IFÁ-val mindennemű fuvarozást, költöztetést vállalunk. Fuvarfelvétel a színházzal szemközti trafikban Veszprémben. Este 13-053 telefonszámon.

PJ Wartburg LTT jó állapotban, tartozékokkal eladó. Ifj. Czuczay Zoltán, Balatonalmádi, Táncsics u. 23/a.

Vöröskő eladó. Ifj. Czuczay Zoltán, Balatonalmádi, Táncsics u. 23/a.

20–30 %-OS árengedmény

Lada, Skoda, Trabant, Wartburg és még több személygépkocsi-típus alkatrészeinek fogyasztói árából május 21-től június 1-ig hétfőtől péntekig

Egry J. u.

Trabant sen műsza adó. Érde red, Arács utáni órák

Csopakor rajta hét ni: Paló Lengyel.

Eladó 3 fortos csa léképülette

200 n.-öles parkosított telken lévő, háromszintes, téglával kombinált, két fürdőszobás, téliesített, összkomfortos faház, teljes berendezéssel eladó. Érdeklődni lehet: Balatonalmádi, Lenin u. 5. Divatáruüzletben.

Vitorlás tőkesúlyos Star vitorláshajó, trénerrel, ponyvával eladó. Keszthely, Bajcsy u. 19.

Wartburg Tourist TN-s kevés kilométerrel eladó. Keszthely, Bajcsy-Zs. u. 19.

Garzont bérelnék „Hosszabb időre" jeligére a Magyar Hirdetőbe, Veszprém, Kossuth u. 6.

Wermona ET 6-os orgona eladó. Veszprém, Felszabadulás u. 65/A. III. 20. Németh Sándor. Érdeklődni lehet szombat, vasárnap egész nap.

Felsőörs Kishegyen balatoni kilátással 560 négyszögöl zártkerti ingatlan megosztva is eladó. Érdeklődni: 17 óra után. Szentkirályszabadja, József A. u. 22.

NB fekvőkaptárban 20 méhcsalád eladó. Pikler, Veszprém, Bolgár M. u. 22.

Eladó kifogástalan állapotban Hajdú mosógép és centrifuga és középképernyős Super Star televízió.

szállítmányozási és darabáru-rakodó, valamint darabáru raktári munkás munkakörök betöltésére, teljesítménybérezésben férfi munkavállalókat. Jelentkezni lehet: VOLÁN 15. sz. Vállalat veszprémi üzemegysége szállítmányozási és darabárus részleg (Veszprém-külső).

VÁÉV vizsgával és gyakorlattal rendelkező dolgozót vesz fel gépjármű ügyintéző és üzemanyagelszámoltatói munkakörbe. Jelentkezés a szállítási főüzemvezetőnél Veszprém, Házgyári u. 1. sz. alatt.

ÉPGÉP Veszprémi Gyára (Veszprém, Budapest u. 75.) felvesz közép, vagy felsőfokú gépipari műszaki iskolai végzettséggel rendelkezőket technológusnak, továbbá felvesz lakatosokat, tmk-lakatosokat, hegesztőket, esztergályosokat, marósokat, villanyszerelőt, elektroműszerészt, vízvezeték-szerelőt, festőket, IFA tehergépkocsira gépkocsivezetőt, segédmunkásokat és takarítónőt. Jelentkezni lehet a gyár személyzeti vezetőjénél.

A Csabrendeki „Egyetértés Mgtsz felvesz belső ellenőrt minimum 5 éves szakmai gyakorlattal mérlegképes könyvelői, vagy közgazdasági egyetemi, vagy számviteli főiskolai végzettséggel. Jelentkezés

1961 JUL 2

1021

Siker, érlelő szorgalom

Renner Kálmán érmei Párizsban

Renner Kálmán tehetséges soproni képzőművészt a múlt esztendőben a Nemzetközi Érmészeti Szövetség meghívta az athéni nemzetközi éremkiállításra. Renner Kálmán számos hazai és nemzetközi kiállításon sikerrel szerepelt már — a múlt évben mégsem vehetett részt az athéni kiállításon. Lapunk is megírta a Képzőművészeti Szövetség döntését, mely szerint Renner Kálmán azért nem vehet részt a kiállításon (annak ellenére, hogy személyes meghívást kapott), mert nem tagja a Képzőművészeti Alapnak.

Noha Renner Kálmánt akkor okkal bosszantotta ez a döntés, egyetlen pillanatra sem adta fel terveit, s nagyon kitartó, következetes munkával készült újabb és újabb alkotásokra. Ennek lett az eredménye, hogy az idei esztendő sok olyan kellemes meglepetést hozott, amely jelentős mérföldkő a művész életében.

Renner Kálmánt a Képzőművészeti Alap az idén márciusban felvette tagjai közé. Nem sokkal azután hét szobrásszal zártkörű pályázatra hívták meg. Kodály Zoltánról emlékpénzt készül kiadni különböző címletekben az Állami Pénzverde. Renner Kálmán az egyedüli, aki a vidéki képzőművészek közül részt vesz ezen a zártkörű pályázaton.

Az idei esztendő legnagyobb eseménye mégis egy másik eseményhez fűződik. A FIDEM az idén ősszel Párizsban rendezi meg nagy nemzetközi érmészeti kongresszusát és kiállítását. Erre a kiállításra Renner Kálmán ismét személyes meghívást kapott. Az Állami Pénzverde (Renner Kálmán érmeinek és plakettjeinek kivitelezője) már el is küldte a soproni művész húsz alkotását Párizsba. A kiállításon a következő érmeivel szerepel Renner Kálmán: *Turny István, Liszt Ferenc, Kislányom féléves, Bartók Béla, Michelangelo I—II., Toulouse Lautrec I—II., Shakespeare, Madách Imre, Nemzetközi lovasmérkőzés, Zrínyi Miklós, Önarckép, Szigeti István I—II., Dr. Herber Ottó, Országos Diáknapok, Sopron, Kazinczy Ferenc; „A szép magyar beszédért" és A. Rodin I—II.*

Renner Kálmán húsz alkotásával egyedül képviseli a magyar érem- és plakett-művészetet a párizsi nemzetközi kiállításon. E nagy jelentőségű kiállítás mellett a soproni képzőművész pécsi, debreceni, valamint egy csehszlovákiai kiállításra is készül.

Ugyancsak a Kisalföldből értesülhettek az olvasók, hogy Renner Kálmán soproni gyűjteményes kiállítását tervezték. A TIT Sopron városi szervezete Gáspárdy Sándor és Renner Kálmán műveit mutatta volna be együttesen. Renner Kálmán tavasz óta nagy energiával, anyagi áldozattal is (egyes plakettjeit újra kellett öntetnie az Állami Pénzverdével) készült. Csak nemrég tudta meg, hogy anyagi fedezet hiányában a kiállítás végül is elmarad.

Érthetetlen, hogy nem találtak módot Sopronban arra, hogy Renner Kálmán Gáspárdy Sándorral együtt gyűjteményes kiállításon mutatkozzék be a képzőművészet kedvelőinek. Renner Kálmán alkotásait ma már számos európai országban számon tartják, több ország múzeumaiban képviseli a hazai éremművészetet. Kár, hogy erre nem gondoltak Sopronban, amikor úgy döntöttek, hogy a kiállítás elmarad.

Renner Kálmán még e héten befejezi a zártkörű pályázatra küldendő Kodály-emlékpénz tervét, s aztán újabb feladatokra készül. Nemrég felkérték arra, hogy készítsen tervet Segner János András természettudós emlékérmére. Még az idén szeretné megalkotni Arany emlékérmét is. Íróasztala tele könyvekkel, fényképekkel, egykori rajzokkal. Mélyreható kutató és elemző munka előz meg egy-egy alkotást. Sokszor könyvtárnyi anyagot kell áttanulmányoznia, amíg egy-egy alkotásához megtalálja a legkifejezőbb portrét, jellemző motívumot. Renner Kálmán izgalommal készül a párizsi kiállításra, személyesen is részt vesz a kongresszuson.

Hamar Imre

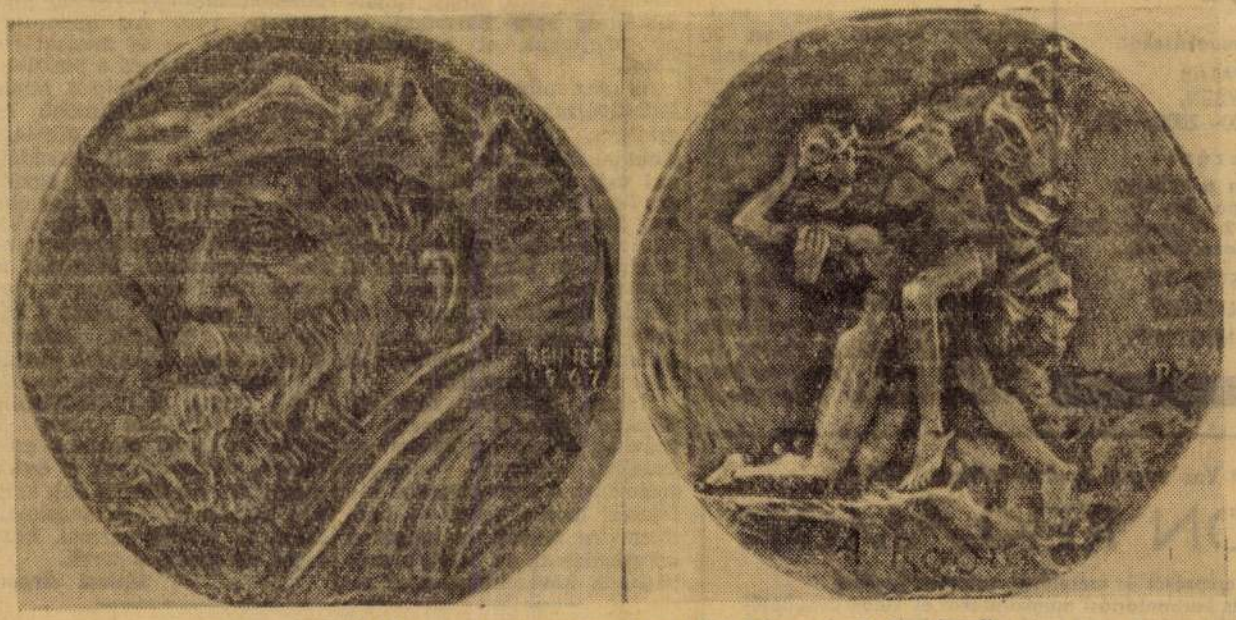

A párizsi nemzetközi kiállításon mutatja be első ízben A. Rodin érmét.

gaza van a kolléga úrnak rám egy angol pasas, azzal kínál-

m kell
abant?
gos Takarékpénz-
radi vértanúk útja
fiókjában váltott
zámú gépkocsinye-
tkönyv tulajdono-
is 18-i sorsoláson
mousine 601-es ko-
A mai napig sem

Országos Szakipari
azonnali belépéssel
Győr, Vagongyár
yen lévő
emébe

íszigetelő
ára

gédmunkásokat.
OZTATÁS
ÉNYBEN,
1500—2000,— Ft.
tkezés:
esen a vállalat
jában, Bp. V.,
u. 12., II. emelet 229.
rőgazdálkodás.
ESETÉN AZ
KÖLTSÉGET
AT MEGTÉRÍTI.

Egészségügyi ABC

Tízéves fennállása alatt 200 ismeretterjesztő könyvet jelentetett meg a Medicina Kiadó. Legnagyobb vállalkozása azonban a most kiadott Egészségügyi ABC. Ilyen témájú szaklexikon magyar nyelven még nem jelent meg.

„Az orvostudományról ma valamit tudni, divat" — olvasható a könyv előszavában. Minden beteget érdekel saját betegsége, sokan még orvosi könyveket is vásárolnak. Dr. Jellinek Harry docens, a könyv főszerkesztője tájékoztatójában elmondotta, hogy az emberi szervezetre vonatkozó leglényegesebb alapismereteket célszerű minden embernek elsajátítani, s ehhez a fontos feladathoz kíván segítséget nyújtani a lexikon.

A 3000 címszót és 1000 képet, köztük sok színes fotót magába foglaló lexikon 30 szerző és 24 lektor közreműködésével, több éves munkával készült. A szerkesztő bizottság a meghatározásokat igyekezett úgy összeállítani, hogy a könyv a közérthető tájékoztatás mellett állandóan emlékeztessen az emberi szervezet bonyolult voltára, s arra, hogy a gyógyítás feladata mindig és kizárólag az orvosokra hárul. A lexikon tartalmazza a leggyakoribb betegségek tüneteit, illetve elsősorban azok megelőzésének módjára hívja fel a figyelmet.

Művészet az utcán

A PÁRIZSIAK megszokták már, hogy a Place de Tertren festőművészek kirakják műveiket az utcára, a falakra, kerítések tövébe, és nagyon szívesen eladják bárkinek. Mások a közönség gyűrűjében pingálnak vászonra, vagy a járdára készítenek nagyszabású alkotásokat.

Nálunk a festők és grafikusművészek műtermeikbe vonulva dolgoznak, és olykor egy-egy tárlaton mutatják be munkáikat. A tárlatokra aránylag kevesen jutnak el. Mégis azt mondhatjuk, hogy sok-sok kiváló grafikusművész alkotásaival találkozhatunk naponta szerte az országban. A sokszínű, többnyire érdekes plakátok — kiváló művészek munkái — hozzátartoznak mindennapi életünkhöz. Felhívják figyelmünket egy-egy új kozmetikai cikkre, finom csokoládéra, új filmre, tv-vásárlásra buzdítanak, vagy arra, hogy ismerjük meg szép hazánkat, és ne felejtsünk el biztosítást kötni.

Az utca művészei ők, a plakátművészek, vagy 50—60 grafikus, akik évente 6—700 plakátot alkotnak. Munkájukat úgy nevezik: alkalmazott grafika. Művészi elképzelésüket, formanyelvüket, szín- és harmónia-érzéküket alá kell vetniük a kereskedelem, a propaganda érdekeinek. A plakát ugyanis akkor jó, ha világos, áttekinthető, könnyen érthető, és a figyelmet az „árura" összpontosítja.

Nehéz plakátot készíteni. Sokszor hetekig töpreng a művész, keresi az ötletet, az érdekes, újszerű, meglepő megoldást, a leghatásosabb kifejezési módot. Mégis — bármennyire aláveti is magát a kereskedelem, az üzlet, a propaganda követelményeinek — egyénisége, stílusa megmutatkozik az elkészült plakáton. Az alkotásuk, különösen ha jól sikerül, díszíti az utcát. Egy-egy jó, kedves plakát előtt szívesen időznek a járókelők, és sokáig megmarad emlékezetükben.

SOK MINDEN történik, sok idő eltelhet, amíg a plakát az utcára kerül. Ha elkészült a plakát vázlata, benyújtják a Magyar Hirdetőhöz, és az ott működő zsüri tartalmi és művészi szempontból elbírálja. Előfordul, hogy új vázlatot kérnek, mert a részletekkel vagy az elképzeléssel nem értenek egyet. A vázlat alapján végül kivitelt készít a művész. Ez már méretben, színben pontosan olyan, ahogy majd az utcára kerül. A nyomdában kinyomják a plakátot, majd a Magyar Hirdető elosztójába szállítják. Ott szortírozzák, szétküldik 86 kirendeltségre. Budapesten 35 000, vidéken mintegy 150 000 plakáthely van. Az apparátus megmozdul — és meghatározott időre kihelyezi a plakátot.

A Magyar Hirdető a minél szebb, jobb, érdekesebb és hatásosabb plakátok alkotása ösztönzésére a Belkereskedelmi Minisztériummal együtt díjat alapított az év legjobb plakátjai díjazására. Ezekből a plakátokból egyébként minden esztendőben kiállítást is rendeznek Budapesten. A plakátokat témakör szerint 4 kategóriába sorolják. Minden kategóriában a legjobb plakátot 3000 forinttal jutalmazzák.

AZ UTCA MŰVÉSZEINEK alkotóműhelyeiben most is újabb és újabb plakátok születnek, kicsik, nagyok és extra méretűek. Az idén is sok szép új színfolttal gazdagoknak majd az ország városai, községei, az utcák, a terek.

Halasi Árpád

Naponta 100 millió példány

A Szovjetunióban az újságok és a folyóiratok naponta 100 milliós példányszámban jelennek meg. Ez az egész világ lapjai példányszámának egyharmada. A Szovjetunióban 7687 napilap és 3846 folyóirat jelenik meg.

A központi sajtóorgánumokat Moszkvában nyomják, de a gyorsaság miatt matricáikat más városokba is elküldik, és az egész ország területén terlapja. Nagy számban jelennek meg szaklapok is.

A legelterjedtebb központi lapok a Pravda (7 millió példány), az Izvesztyija (8,3 millió példány), a Szelszkaja Zsizny (6,2 millió példány), a Komszomolszkaja Pravda (6,8 millió példány), a Trud (2 millió példány), a Pionyerszkaja Pravda (8,2 millió példány).

A köztársasági lapok közt a legnagyobbak — a Szov-

A Vas megyei Tanácsi Építőipari Vállalat
EON REKLÁMOK
tervezését és szerelését, valamint javítási és karbantartási munkálatokat és külön üvegbetűk elkészítését rövid határidőre vállal.
NDELÉSEKET CÍMÜNKRE:
Szombathely, Vépi u. 4. szám alá kérjük.

A 19. sz. AKÖV felvesz győri és soproni munkahellyel
ószerelőket, lakatosokat
alapórabér + ösztönző bérezéssel.
GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ
kocsivezetőket
lakosok számára ingyenes utazást biztosítunk.

1021

Előkészületek a X. Budapesti Nemzetközi Zenei Versenyre

Szeptember 18 és október 1 között nagyszabású zenei találkozó színhelye lesz a Budapesti Zeneművészeti Főiskola: az idén immár tizedszer rendezik meg a hagyományos Budapesti Nemzetközi Zenei Versenyt. A tíz találkozó viszonylag hosszú idő, harmincöt év alatt zajlott le: az elsőt, az 1933. évi Liszt-zongoraversenyt csak hosszas szünet után, 1948-ban követte a Bartók-verseny. A hangszertudók szokásos évi erőpróbájára pedig csak 1956 óta kerül sor rendszeresen. A versenyeket már kezdettől fogva Liszt Ferenc és Bartók Béla neve fémjelezte. Az énekversenyek a magyar opera megteremtőjének, Erkel Ferencnek nevét viselik, míg a kamarazene versenyeket először Haydn, majd a magyar Weiner Leó emlékezetére tartották.

A X. Budapesti Nemzetközi Zenei Verseny két ágra tagozódik: gordonkaverseny Pablo Casals tiszteletére, valamint brácsa- és vonósnégyes verseny Weiner Leó emlékezetére.

A győztesek október 1-én gálakoncerten mutatkoznak be a budapestieknek, s a versenyeken — levele szerint — amennyiben egészségi állapota megengedi, úgy Pablo Casals is jelen lesz. (MTI.)

Kenner Kálmán soproni szobrászművészt bízták meg az idei budapesti nemzetközi gordonkaverseny emlékplakettjének elkészítésével. Képünkön az emlékplakett két oldala

Kenner Kálmán

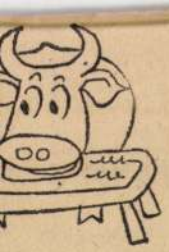

...logh Bertalan rajza)

Együtterzően bólintottam. Hol vagytok, régi szép, tökízű, de piros színű görögdinnyék? Hol vagytok, fekete magok?

Emlékidézés közben együtt sírtunk egy darabig, aztán felkerekedtem. Nagy útra indulok, mondtam, keresem az igazi dinnyét. A dinnyésasszony sok szerencsét kívánt, hamuba sült pogácsával ajándékozott meg. A sarokról visszanéztem.

A korcs sárgabelűeket utálkozva hajigálta a Rábába, közben bánatosan integetett utánam...

— juti —

...SGÉSRŐL

...nyilaikkal ...a. Előke... is, ame... yadtak a ...ik sublót ...de azért ...rültek. A ...vik sátor... amelye... álltak. ...mindent ...jelmon... is későn

...ték, any... bukott ...Nagy Ta...

...ralahogy ...a nyüzs... az ar... időszá... megillető

zsákmányt. Akadt olyan is, aki az esetlegesen elfelejtett, de azután mégiscsak soron kívül rendbehozottakért csak hidegen egymás mellé simuló, piros színű, zizegő tallérokat kapott. Volt olyan is, aki viszont elnyerte a törzsfőnöki alapból a meleg kézfogást.

Szóval minden rendbe jött. A sürgető papiruszok és egyéb harci eszközök a fegyvertárba kerültek. A bennszülöttek elszívták a békepipát. Némelyek elmentek tüzesvizet inni, és utána eljárták négykézláb az ünnepi táncot. Minden ismét nagyon jó volt.

És boldogan éltek, sőt még most is boldogan élnek, míg újra le nem nyugszik legalább harminc, de legkésőbb kilencvenszer a nap. És akkor újra eljön a „Holdtölte", avagy a „Tervteljesítés Utolsó Órái"-nak ideje.

Eredeti Ó-nyam-nyam népmeséből fordította:

Egyed László

A... sónk... vagy... dósí... hogy... szün... rább... Mos... ron... vers... tó, ... nem ... lokra, még az estéink is foglaltak a televízió nyári filmsorozatai, no és a táncdalfesztivál miatt.

Naponta öt meghívó érkezik innen-onnan, egészen váratlanul. *„Kérjük Önt, vegyen részt a bakonyi termelőszövetkezetek ma délután négy órakor rendezendő sajtbemutatóján"* — írja az egyik.

— *Nem sajtóbemutató akart ez lenni?* — kérdezem a kollégámtól.

— *Sajt vagy sajtó? Hát nem mindegy?* — válaszolja ő, s már lohol is a saját megbízatásai után.

Lihegésnyi szünetem sincsen, kedves Olvasó! És röhögnöm kell a kollégáim gyötrődésén, akik még mindig azt hiszik, hogy az eseményeket mi csináljuk.

A főnököm épp az előbb szólt ide telefonon, hogy írjak riportot a strand 3-as számú zuhanyozójának avatásáról. *„Ilyen melegben?"* — kérdeztem tőle. — *„Miért? Te talán télen akarod megírni..."* — szólt vissza. — *„Na hallod* — válaszoltam —, *az lenne az igazi story!"*

(rö)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

Renner Kálmán

1021

1964. május 16., szombat

Andrijan Nyikolajev levele egy soproni képzőművészhez

Renner Kálmán, az ismert soproni kisplasztika-művész elküldte Andrijan Nyikolajevnek az „Ember a világűrben" és a „Marx" plaketteket. Nyikolajev dedikált fényképét küldte meg Renner Kálmánnak az alábbi levél kíséretében:

„Renner Kálmán elvtárs,

Sopron.

Mind a feleségem, Valentyina, mind a magam nevében szívből jövő köszönetemet fejezem ki az Ön által készített reliefek: az „Ember a világűrben" és a „K. Marx" megküldéséért és ajándékozásáért.

Az Ön két műve mindig emlékeztetni fog a magyar nép őszinte baráti érzelmeire.

Sok sikert kívánok Önnek további alkotómunkájához.

Tisztelettel:
A. Nyikolajev"

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Kisa

GYŐR, 1964. MÁJUS 16., SZOMBAT

AZ MSZMP ÉS A MI

Megnyílt

Pénteken reggel a vásárváros főterén felállított árbocokon 29 ország nemzeti lobogóját lengette a szél.

Az ünnepi megnyitón megjelent *Dobi István*, az Elnöki Tanács elnöke, *Kádár János*, a kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának első

egyre fontosabb szerep jut a nemzetközi vásároknak, ezt a Budapesti Nemzetközi Vásár gyors ütemű fejlődése is bizonyítja.

Biztosra veszem, hogy a kölcsönösen kedvező üzleti eredmények mellett a vásár ez évben is hatékonyan já-

Kénünkön: (balról jobbra) Vitéz András, Kádár János,

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD

. 1971 SEP 30.

1021 Renner Kálmán

Gazdag, változatos műsor

A budapesti művészeti hetek idején

Gazdag, változatos programot sugároz a Rádió és a Televízió a *budapesti művészeti hetek* idején. Láthatjuk a tévében *Bartók* három színpadi művének filmváltozatát. Akkor kerül sor a *„Csak tiszta forrásból"* és a *„Bartók ősbemutató nyomában"* című reprezentatív Bartók-összeállítások bemutatására is. A művészeti hetek idejére öt, új tévéjáték premierjét „időzítik". Érdekesség, hogy valamennyi magyar irodalmi alkotásból készül. *Fejes Endre: „Élő Klára", Németh László: „Eklézsia megkövetés", Örkény István: „Diagnózis", Babits Mihály: „Hatholdas rózsakert", Lengyel József: „Igéző"* című műveit mutatják be.

A Televízió egyébként a Kossuth-klubban megrendezi *„A magyar televíziójátékok hetét"* is: vitaesteken mutat be a közönség elé még nem került filmeket.

A Rádió a zenei hetek valamennyi számottevő hangversenyét közvetíti — az adások egy részét külföldi állomások is átveszik. „Egyenesben" közvetítik a többi között szeptember 29-én *Lorin Maazel koncertjét* is, amelynek programjában szerepel Schönberg *„Kísérő zene egy filmjelenethez"* című művének magyarországi ősbemutatója. Az URH hullámhosszán, sztereofelvételben sugározzák a többi között a magyar kamarazene két estjét.

A műsortervben hét rádiódráma premierje szerepel. *Garai Gábor* új, verses alkotását *„Orfeusz átváltozása"* címmel közvetítik. *Illyés Gyula: „Ebéd a kastélyban"* című kisregényét Molnár Mihály rendezte és alkalmazta rádióra. Érdekes vállalkozás *Euripidész „Elektrájának"* Babits Mihály mesedrámájának rádióváltozata és Claude Ollier *„Merénylet egyenes adásban"* című hangjátéka. Két részben mutatja be Nyekraszov *„Ki él boldogan Oroszországban"* című művét.

★

A BUDAPESTI NEMZETKÖZI ZENEI VERSENYEK emlékérmét az idén is Renner Kálmán soproni képzőművész készítette.

Műselyemgyár, Kötöttárugyár

45 éve alapították, 20 éve államosították

Az első világháború végével a feleslegessé vált és megszünt Lőporgyár területének egy részén létesült a mai *Kötöttárugyár* elődje a *Magyaróvári Műselyemgyár.*

Két fővárosi nagybank, a *Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank,* valamint a *Magyar Általános Hitelbank* megérezve a jó üzleti lehetőséget, a részvények több mint 90 százalékát megtartva *Magyaróvári Műselyemgyár Rt* címen új céget jegyeztetett be még 1923 novemberében a győri törvényszéken. 1923 augusztus 30-án a volt Lőporgyár értékesítésére alakult *Magyaróvári Ipartelepek Rt*-tól a két bank a volt Lőporgyár területéből 15 holdnyi területet vásárolt meg a rajta levő épületekkel, valamint az ipar üzéséhez szükséges gépekkel, szerelvényekkel és berendezési tárgyakkal együtt.

Előnyös üzletnek igérkezett a gyáralapitás annál is inkább, mivel a műselyemgyártáshoz szükséges minden adottság megvolt a lőporgyártól maradt teleprészen, amely a *nitrocellulóz gyártá-*

Az 1930-ban kitört világpiaci válság, a külföldi megrendelések megszűnése, a behozatali vámok emelése folytán *a gyár versenyképessége olyannyira csökkent, hogy a gyártulajdonos bankok 1931-ben a műselyemfonál-gyártást leállitották, s a gyár működése az eredetileg csak kisérleti üzemnek szánt feldolgozó kötszövőüzemre korlátozódott.*

A harmincas évek közepén ismét a teljes üzembeszüntetés előtt állt a gyár, azonban *újabb cikkekre való átállással sikerült az üzemet jövedelmezőbbé tenni, s harisnya,* női és gyermekfehérnemű s más hasonló termékek gyártása, majd a háborús idők bekövetkeztével, minden anyagkorlátozás, zárlat ellenére is mind nagyobb eredménnyel üzemelt a gyár.

–Amikor 1925-ben a gyár hivatalosan is megkezdte működését az üzem gazdái, gondoskodtak arról is, hogy a kedvező gyártelepítés után *a legkedvezőbb állami támo-*

fölé emelkedett a szám és a harmincas évek végére annyira emelkedett, hogy 1940-ben a város az évente megismétlődő inségakciós munkát meg sem kezdte azzal az indokkal, hogy *munkanélküli a városban nincs, mert a gyárak mindenkit alkalmaztak.*

Ami pedig a kereseti lehetőségeket illeti (s most nézzük a legjobb években fizetett munkadíjakat): 1939-ben az új megállapítás szerint *az órabér a fonóknál 36—40 fillér, az áztatóknál 38 fillér, az átnézőknél 32—35 fillér, a desztillálóban 32—40 fillér volt.* 1941-ben az átlagos munkabér a preparálóüzemben 51 fillér, a csévélőüzemben 54 fill., a lánchurkolóknál 75 fillér, a felvetőknél 59 fillér, a lakatosműhelyben 50—75, az asztalosoknál pedig 53—72 fillért tett ki.

Csak jellemzésképpen: ugyanebben az időben *Havas vezérigazgató évi jövedelme a sajátkezüleg irt adóbevallása alapján 30 481 pengő volt a gyár által adott lakáson, ingyen fütés és világitáson kivül.* Nem számitva az általa

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VETÉLŐ

1967 DEC 28.

1021

Az elismerés kötelez

Sokan azon tűnődnek, hogy mi a lényege az éremművészetnek, és tulajdonképpen hova is tartozik. Ezért néhány szóval szeretnék feleletet adni ezekre a kérdésekre.

Az emlékérem jelentős személyek és események megörökítését szolgálja a kisméretű dombormű művészi eszközeivel. Az emlékérmet és plakettet az olasz reneszánsz teremti meg, és oly művészi magaslatokra emeli, melyeket csak megközelíteni lehetett, de túlszárnyalni nem. Az érem és plakett művészet a szobrászat egyik ága, kisméretű dombormű. Irodalmi síkon a szonetthez, a zenében a kamaramuzsikához lehet hasonlítani.

Magyar éremművészetről csak *Ferenczy István* érmeinek megjelenésétől kezdve beszélhetünk. Ez sajátunk és nemzeti kultúránk szerves részét alkotja. A modern magyar éremművészet megteremtője *Beck Ö. Fülöp*. Érmei fő művei lettek a magyar éremművészetnek és világviszonylatban is biztosították a vezető helyet. Azóta is számos szobrászunk munkássága biztosítéka arra, hogy továbbra is a nemzetközi élvonalban a helyünk. *(Telcs Ede, Reményi József, Ferenczy Béni, Kiskovács Gyula, Kiss Nagy András).*

Visszatérve a saját munkásságomra úgy érzem, hogy az 1967. évet jó eredménnyel zárhatom. A legjelentősebb kiállításom a FIDEM (Nemzetközi Éremszervezet) párizsi éremkiállítása. A kiállítást a szervezet 30 éves fennállásának alkalmából rendezték *„Korunk Éremművészetének Nemzetközi Kiállítása"* címen a MONÉ (francia pénzverő) múzeum reprezentatív termeiben. Bemutatásra került Amerika, Ázsia, Európa és Óceánia 26 országának 400 éremművészének, 1200 jelenkori érme. Ez a kollekció a világ éremművészetének eléggé teljes jelenkori képét tükrözi. A kiállítási anyag változatos gazdagsága

A NOSZF 50. évfordulójára készült érem

ékesen bizonyította, hogy az éremművészet élő. E nagy rendezvény jelentőségét tükrözte, hogy a védnökség tagjai közt található: *André Malraux* kultuszminiszter, *Maurice Couve de Murville* külügyminiszter, *Michel Debre* pénzügyminiszter, *Alain Peyrefitte* közoktatásügyi miniszter.

A kiállítás október 17— november 18-ig tartott volna, de a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbították dec. 30-ig. A kiállítás megnyitásával egybekötve egy 5 napos kongresszus került megrendezésre, ahol szak-előadások és fogadások szerepeltek a műsoron. Alkalmam volt számos nagynevű művésszel és a külföldön élő magyar érmészekkel megismerkednem *Beck András* francia, *Vince Pál* angol, *Pederi Dóra* canadai).

Nagy fogadás zajlott le a Hotel de Ville-ben Párizs polgármesterénél a kongresszus résztvevői számára. — A további napirendi pontként szerepelt a Fontainebleaui kastély megtekintése, ahol a szép helységek, gobleinek tömege túl sok volt, és már-már nyomasztólag hatottak.

A kiállításra kissé szorongó érzéssel indultam, mert nyomasztólag hatott az a tudat, hogy Magyarországot egyedül képviselem, és az esetleges kudarc nemcsak engem érint. Örömmel állapítottam meg, hogy érmeim a legjobb helyen, külön tárlóban kaptak helyet. A *„Michelangelo"* éremről nagyméretű reprodukciót (50 cm-es átmérő) készítettek és falon került elhelyezésre más 30 éremreprodukcióval együtt. A reprezentatív katalógust (440 oldalt tesz ki, ez már inkább könyv mint katalógus) vizsgálva megállapíthattam, hogy a legtöbb éremmel szerepelek, és a legtöbb éremreprodukcióval (7 db).

A kiállítás számomra nagyon tanulságos volt, mert alkalom adódott minden irányzatot tanulmányoznom. Továbbá meggyőződtem arról is, hogy felerősödött a szocialista tábor. Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia, a Szovjetunió és Magyarország részvételével. Ékes bizonyítéka az a tény, hogy az 1969. évi FIDEM kiállítás és kongresszus rendezését Csehszlovákia kapta meg elsőnek a szocialista országok közt. A látottakat le kell szűrnöm, és munkám előbbre vitelére felhasználnom, hogy a prágai FIDEM kiállításon még jobb eredménnyel szerepelhessek.

Az 1967. évhez hozzátartozik felvételem a Magyar Képzőművészeti Alaphoz. Az alaptagság számomra azt jelenti, hogy elismertek hivatalos szobrásznak, és ezzel megszűnt az amatőr jelleg, de ez számomra még nagyobb felelősséggel jár.

A hazai kiállításokon is részt vettem. Az I. Országos Kisplasztikai Biennálén Pécsen a *„Rodin"* éremmel, az Északdunántúli Képzőművészek Szövetsége *Ceske-Budejovice-i* kiállításán 5 éremmel veszek részt. Ez a kiállítás jelenleg Sopronban kerül bemutatásra. Meghívást kaptam a Kodály emlékpénz zártkörű pályázatára, melyre 7 szobrászt hívtak meg, a vidéket egyedül képviseltem. (A pályázatot Kiss Nagy András nyerte meg, az arany és ezüst pénzeket már ki is bocsátották.) Számomra már előre kétségtelenné vált, hogy a pályázatot egy tapasztalt nagynevű szobrász fogja megnyerni, de munkám így is a középmezőbe került.

Lezárva az 1967. évet, már az 1968. év feladatai foglalkoztatnak, amelyek nem kisebbek mint az ez évieké.

A jövő év áprilisában kerül megrendezésre gyűjteményes kiállításom Sopronban. Tervezzük e kiállítás bemutatását Győrben is. A bemutatásra még számos új érem készítését tervezem, továbbá már készülnöm kell a prágai FIDEM kiállításra is.

Renner Kálmán

Renner Kálmán éremművész

... feltétele a béke. Úgy is megfogalmazhatjuk, hogy jó munkákkal, a szocializmus építésében való helytállással erősítjük a szocialista tábort, a békét.

Hiába vetik ellene egyesek, hogy egy-egy embertől nem függ a béke vagy a háború. De ha sok egy-egy ember fog össze a békéért, akkor már nagy erőt képvisel. Munkájukkal erősítik a népgazdaságot, s a gyarapodó szocialista gazdaságok erősítik az egész szocialista tábort.

Erről beszélni kell, ennek tudatában kell lenni, mert miközben nálunk a gyermekek dobogó szívvel, csillogó szemmel lesték a karácsonyfát és az alatta meghúzódó ajándékokat, messze, a testvéri vietnami nép élet-halál harcot vív az imperialistákkal. Az amerikai imperializmus még a 24 órás karácsonyi fegyverszünetet is megszegve, bombázta a lakosságot. A vietnami gyermekeknek még egynapos béke sem adatott meg karácsony ünnepén.

Béke, ajándék — ma csak távoli fogalom a vietnami gyermekek részére, mert ma még azt sem tudják, hogy a

... jelent meg. S ez a terv — a béke terve. Csak maradéktalanul végre kell hajtani.

Nem lesz könnyű, hiszen 1968-ban — néhány nap múlva — kerül bevezetésre a gazdaságirányítás új rendszere. Ennek sikeres bevezetéséért kivétel nélkül mindenki felelős — bármilyen munkahelyen tevékenykedik.

A cél: az életszínvonal emelése. Mert minden, ami az országban történik, — a párt, a kormány minden erőfeszítése arra irányul, hogy népünk egyre jobban éljen — békében és biztonságban. Ezért a célért összefogni, egy emberként dolgozni a végrehajtásán — mindanniyunk érdeke. Érdeke a sok megpróbáltatáson átment idősebb generációnak, érdeke a fiataloknak, hogy ne ismerjék meg a szegénységet, a háború borzalmait, érdeke a szülőknek, hogy gyermekeik mindig örömmel, félelem nélkül, csillogó szemmel állhassanak a gazdag ajándékot nyújtó karácsonyfa alatt.

S ha így dolgozunk, ha összefogunk — kivívhatjuk a vietnami gyermekeknek is a boldog, békés karácsonyt.

... e sorok megjel... vállalat 1968. évre sz... lektív szerződése alá... nyomdába került. 200 ... ban jelenik meg.

Tekintettel arra, hog... lektív szerződés köz... désre tart számot, az ... a dolgozók egészét é... fejezetekből részletek... lünk majd lapunkban.

Az új készáru raktár

műszaki átvétele december 15-én zajlott le. Az átvevő bizottság az építkezési részt rendbenlevőnek találta. Több kifogás merült fel az elektromos berendezést illetően, főleg biztonsági vonatkozásban. Kisebb hibákról lévén szó, a kivitelező vállalat hamarosan kijavítja ezeket, s nem lesz semmi akadálya a raktár rendeltetésszerű használatának. Nagy szüksége is van rá vállalatunknak, mert a megnövekedett szövettermelésünk következtében készárunk már „kinőtte" a régi raktárt.

nyiségi termelésének növelését el, hanem a minőségi vonalon sel mentünk előre az új Ehem... készítőgép beállításával.

Folytathatnánk még a sort a... sorolásával, amelyek az évi fejl... lentik, de a felsorolást had fej... a két géppel, amely még egyel... az év utolsó óráiban beérkezve ... a jövő év elején felállításra k...

Ládában üzemen kívül még ... szágból jövő gép várja, hogy ... vább fejlessze üzemünk menny... ségi termelését, ládában szilves... az új kazándekatálógép, amely ... nőségét fogja tovább javítani ... apparátunkhoz beérkezett laza... mely termelést és a termelékeny... vatva fejleszteni.

Annak ellenére, hogy renge... gel küzdöttünk az 1967. évi rek... rán, különösen a lengyel szöv... bejövetele és minőségi problém... sokat mérgelődtünk a soproni

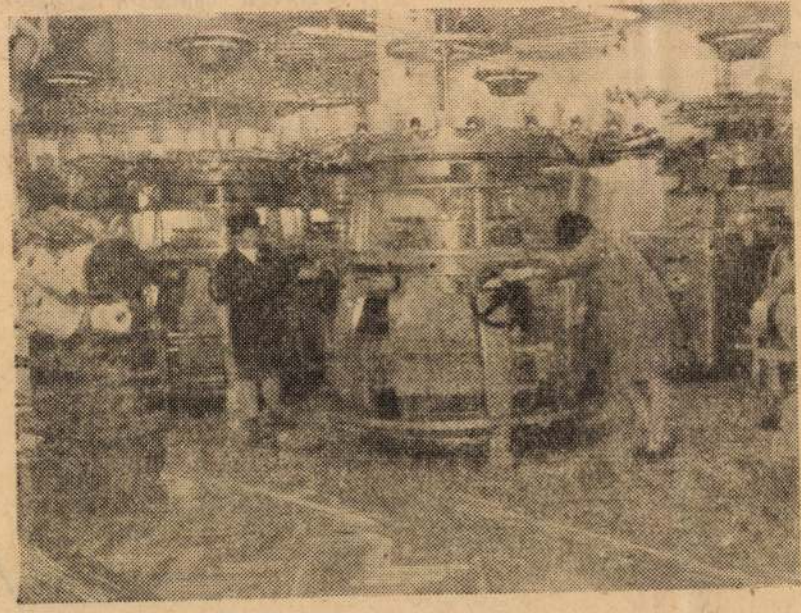

Gyarapodásunk egyik állomása

Baloldali képünkön bemutatjuk a kibővített jersey-üzemünket. Azaz nem az egészet, mert a képen csak kötőgépek látszanak —, az sem mind. Ezek a bejárattól nézve a terem baloldalán helyezkednek el. A terem jobb oldalán állnak a kötőgépeket kiszolgáló keresztorsózó gépek.

*

Jobboldali képünkön az új jersey-kikészítő gépet mutatjuk be. Alkalmazásával a minőség tovább javul.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 — 5
ÉLETÜNK

Renner Kálmán
1021

RENNER KÁLMÁN: *G. HAUPTMANN II.*

Az űrben már ezernyi tonnaszám
keringnek égett huzaldarabok,
némult műholdak, sétán elhagyott
tárgyak, egy ószeres-nagyáruház

megtelne az űr-nagytakarítás
után. Roncs rakétafokozatok
új műholdat várnak, tisztogatót.
Hová ember lép, ott Augiász-

Majakovszkij

Mint jómagam, erdészházban születtél,
s abban az évben, mikor az apám.
Kaukázus, Magyar-Alpok vagy Erdély?
Lenin vagy Szőnyi-kép szobánk falán?

Vadászlak? Már ez is jogcím talán?
Rokonság? Előbbi s élőbb is ennél.
„Honnan jöttél?"-re kérdez a „Mi lettél?",
s az álnokot veled fogom szaván:

„Ön miért csak langy igazságokig
jut: fogamzásgátlóval dolgozik
vagy rátarti nonkonformizmusára?

Miféle isten-köldöke körül
koslat, hogy mindig egyhelyben röpül,
mily málha-nyügöt rak pegazusára?"

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 5
ÉLETÜNK
Renner Kálmán
1029

RENNER KÁLMÁN: *G. HAUPTMANN I.*

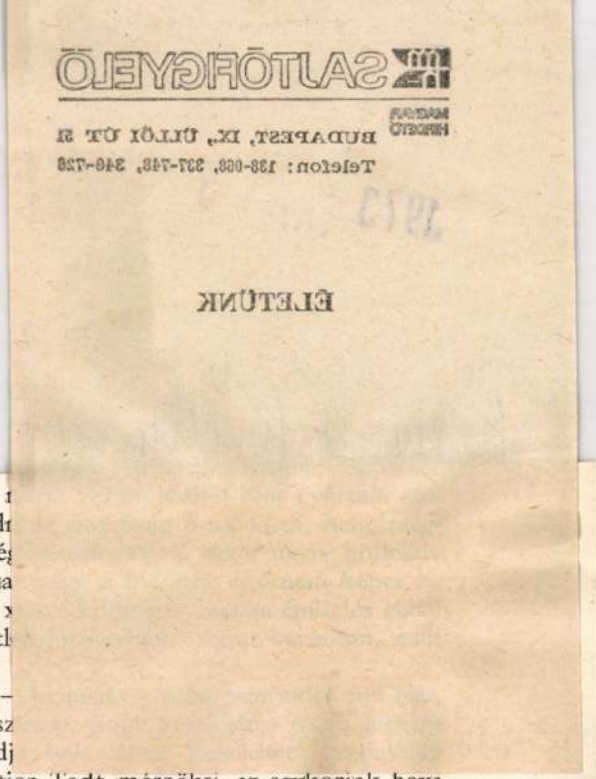

megmagyarázták neki, hogy – ezt gondolni sem
bad, de bevinni tilos, es ist untersagt, és köpködn
sem képes elmenni Meissenbe, mert ha lesz elé
kirándulás lesz programon kívül, és akkor bussza
hogy végighallgassa az Autobahn dicséretét, ami
y-ezer fut a Köztársaság területén, ez az egyetl
Hitler ránkhagyott, nem igaz, Herr Jaschke?

És Herr Jaschke, a sofőr – gondolja Judit –
hogy temetőn fut keresztül a négypályás csodasz
sok-tízezer rabszolga-csontváz porlad, és mondj
Judit – nem tudja véletlenül, hogy az Organisation Todt mérnökei, az egykoriak hova lettek, hol élnek most?

Imre jön – ezt hallja is, gondolja is Judit – és meg fogja kérdezni, nem fáj-e a feje, és már nyúl a nescafés doboz után, mert a csapból tűzforró víz folyik – látja Judit és elébevág – ne, Imre, köszönöm, ne, csak a levegő, tudod, a levegő, járok egyet, aztán lefekszünk, hogy érzi magát a lábad, ugye mondtam, hogy ne gyere ma velünk, pont az az ácsorgás kellett neked a Frauenkirche előtt, pont az kellett neked, pont az kellett neked – gondolja Judit –, és végigsétál a Prager-Strassén az infralámpafűtésű, szívfájdítóan szép virágágyak között a higanycsövek fényében a Frauenkirche kiégett szentélyének árnyékában, Drezdában, este tízkor, ruganyos műanyagtalpú cipőben a ruganyos aszfalton egészen a járda széléig, ahol már nyolcan is állnak; vallami forgalmi dugó lehet valahol, mert már percek óta nem jön egyetlen kocsi sem, de a lámpa piros, tehát várnak, a lámpa sárga, tehát várnak, végre zöld, tehát megindulnak és megindul ő is, mélységesen szégyenkezve, mert ő is várt, ő is várt és ő is megindult, pedig nem lett volna szabad – gondolja Judit –, és a horog már nem kínozza többé, csak a megértés és a szánalom megalázóan keserű ízét érzi szájában, de ezzel most már el lehet élni halálig – gondolja Judit –, mert a dolog magától értetődik, hiszen tudhatta volna, hogy nincs a Föld kerekén egyetlen német sem, aki áthágná a közlekedési rendszabályokat.

1021

FARKAS IMRE

Nyolc év után

Jól emlékszem, azon a nyolc év előtti késő délutánon éppen a soproni Széchenyi palota előtt haladtomban hullott a bal kezem fejére egy szem októberi eső. Egyetlen csöpp sem esett aznap, magányosságáért lett ismerősöm ez a társak nélkül érkező. Ki törődik egy csöpp esővel? Mire felszárad bőrünkről, emlékezetünkből is elpárolog a nyoma. Ha valaki nekem így kezdene ma egy történetet: „nyolc év előtt, októberben, délután fél hatkor, a bal kezem fejére hullott egy csöpp eső", bizony megmosolyognám a fontoskodóját, amivel nagyon vétenék a történet hitele ellen.

Renner Kálmánhoz indultam akkor műteremlátogatásra. Valahol a világban atombombát robbantottak azon a héten, ezért ösztönös idegenkedéssel dörzsöltem el azt a vízcseppet, s Rennerékig többször is a kezemre néztem. Hallottunk már akkor a rádióaktívesőről: „vajon, ha ez is egy ilyen csepp lenne". A kísérteties érzés elmúlt, a nyomán keletkező gondolatsor maradt.

Hazafelé tartva úgy döntöttem, a műteremlátogatást megörökítő írásomba becsempészek néhány mondatot az atomkorszak varázslatait követő borzongásainkról. Elítélő módon írva azokról, kik fenyegetik, elismerően, kik szépítik életünket az anyag megfejtett titkaival. Renner Kálmántól érkezve mindez nem látszott sem nehéznek, sem irreálisnak. Akkori írásomból valamiért mégis kimaradtak ezek a gondolatok. Talán féltem megidézni az ártó szellemet?

*

Nyolc éve még csak zenei díjérmeit és Nagy mesterek sorozatát kezdte ismerni a tárlatlátogató közönség. Azóta külföldi kiállításokon szerepelt, s elismerően írnak munkáiról a szaklapok. Több vidéki város, megyeszékhely, majd Budapest fogadta elismerően gyűjteményes kiállítását az utóbbi két évben. Az idei augusztusban a FIDEM Helsinkiben tartott, kiállítással egybekötött kongresszusáról is elégedetten térhetett meg. A legnagyobb finn napilap, a Demari két érem reprodukcióját közölte, egyike ezeknek Renner Picasso-ja volt. Jellemző érmeinek helsinki fogadtatására, hogy őt is felkérte a FAO a Ceres érem tervezésére.

Az eredményes időszak, a különösen sikeres nyolcadik esztendő végén újra a már ismert csigalépcsőt járom, s a toronyszobának is beillő műteremben Renner Kálmán a házigazdám. Könyvek, szakmunkák, folyóiratok, vázlatok, és érem... érem társaságában beszélgetünk.

– Milyen személyes élmények, példák és sikerek buzdítására határoztad el, hogy művész leszel, és mi mindent tettél, hogy valóban az is légy?

– Már fiatalon megtanultam tisztelni a rézműves és fémöntő mesterséget. Első példaképem nagyapám volt, aki a rézművességet iparművészeti szinten művelte. Az ő sikerei, végtelen szorgalma és munkaszeretete hatottak rám. Sok külföldi kiállításon szerepelt díszkancsóival, tálaival, végtelen finomsággal cizellált vereteivel, s több kitüntetést és díszoklevelet hozott haza. Mindig az ő eredményeit láttam magam előtt, alapjaiban ez határozta meg utamat. Első tanítómesterem, Sterbencz Károly soproni grafikusművész ismertetett meg a rajzolás alapjaival. A további fejlődésemhez az Ágoston Ernő festőművész vezette képzőművészeti körben kaptam segítséget. A mintázást Szakál Ernő szobrászművésznél kezdtem tanulni. Állandó önképzéssel gyarapítottam ismereteimet, mindig arra törekedve, hogy mesterségbeli tudásomat az alapoktól indulva – lépésről lépésre – építsem fel. Érem-esztétikai fejlődésemet Reményi József érem- és szobrászművésznek köszönhetem. Az út hosszú és fáradságos volt, de megérte.

– Ennyire egyszerű lenne egy művész útja? Ennyire egyenes vonalú a fejlődése? A példa, tudom, követésre indít. A jó mesterek egyengetik az utat. A helyesen megválasztott cél és az alkotás belső kényszere mind többre sarkallja az indulót, gyakran mégis csalódásokkal és újrakezdésekkel jár a művésszé érés. Mért hagytad félbe a fotózást? A szobrászatról áttértél a kisplasztikára, miért?

– Mindig kerestem az utat, hogy valamilyen formában kifejezzem magamat. Ezt először a művészfotózás területén véltem megtalálni. Sok munkával elértem, hogy nemzetközi kiállítási listán rangsoroltak. Éveken át részt vettem minden jelentősebb nemzetközi fotókiállításon. A fényképezés nem elégített ki, új területet kerestem, és visszafordultam régi kedvtelésemhez, a rajzhoz és mintázáshoz. Korábban már állítottam ki egy-egy rajzot, grafikát a győri és soproni kiállításokon. Thir László soproni gyűjtő 1959-ben megrendezte a soproni Haydn emlékkiállítást. Erre készítettem – kérésére – első plakettemet Haydnról; az érem több kiállításon is szerepelt. Ha meggondolom, talán ez az elismerés, továbbá cizellálási alapismereteim irányítottak végül az éremhez.

– Véleményed szerint mi az érem értelme, feladata?

– Vallom, hogy az éremnek célja, funkciója van. Elsősorban emléket állít kiváló személyeknek, kiemelkedő eseményeknek, s ez a tény számomra a funkció tiszteletét, a hozzá való ragaszkodást parancsolja. Törekvésem, hogy minden érmem céljához hű legyen, de emellett az egyéni ízt, kézjegyet is érvényre juttassa.

– Mivel magyarázod, hogy előbb ismertek meg külföldön, mint idehaza?

– Itthon előbb meg kellett küzdenem a Művészeti Alap tagságért, külföldön ilyen megkötések nem voltak. Érmeimről számos reprodukció, beszámoló, kritika és elemző cikk jelent meg az olasz, német, cseh és az angol szaksajtóban. Életrajzi adataim és jelentősebb érmeim bekerültek a magyar, angol, olasz és német művészeti lexikonokba. Egyre több érmem jutott el hazai és külföldi múzeumokba. Eredményeim alapján tagja lettem a FIDEM-nek (Nemzetközi Éremegyesület), tagjai sorába vett fel a német, francia, holland éremegyesület, és idehaza a Művészeti Alap is.

– Hogyan hatott fejlődésedre a vidéki lét?

– Sopron egyéni varázsa, nyugalma és történelmi múltja mindig sokat jelentett számomra. Ezért, ha úgy éreztem is, hogy a távolság Sopron és a főváros között nemcsak kilométerekben mérhető, nem kívánkoztam el városomból. Itt születtem. Sopront elhagyni még a kirándulónak is nehéz, hát még annak, akit ideköt a múlt valódi értékeinek tisztelete, és a szép Sopronért munkálkodó jelen.

– Eddig munkáid irodalmi, zenei, képzőművészeti nagyok emlékérmei. Mit válaszolnál annak a bírálódnak, aki nagyobb művészi szabadságra, önállóbb valóságlátásra késztetne?

– Az emlékállítónak nem újszerűségre, hanem az ábrázolt személy és életmű adekvát bemutatására kell törekednie, noha sajátos eszközökkel. Ezt vallom feladatomnak képzőművészeti témájú érmeimmel kapcsolatban. Ferenczy Béni, a magyar éremművészet egyik legnagyobb mestere, számtalan emlékérmét alkotta meg ezen a módon, s a külföldi éremművészek is egyre gyakrabban ezt a megoldást választják.

– *A földkerekség sok múzeumában találunk Renner érmeket. Meddig terjednek „földrajzi határaid", és mely érmeidre gondolsz a legmelegebb szívvel?*

– Valóban több hazai és külföldi múzeum őrzi érmeimet. Sok került közülük abba az emlékmúzeumba, amelyet éppen a művész tiszteletére alapítottak. Például Gauguin Múzeum Tahiti, Vincent Van Gogh Múzeum Amsterdam, Chopin Múzeum Varsó, továbbá a nürnbergi Nemzeti Múzeum, amely Dürer munkásságát mutatja be, a Dürer érem az Ermitázsba is eljutott. De hogy meddig terjednek „földrajzi határaim" – ez így megtévesztő. Az érmészet a legnemzetközibb képzőművészeti műfaj: az érem funkciója

RENNER KÁLMÁN: *EGRY I.*

és mozgékonysága miatt. Legszívesebben a Van Gogh és a Toulouse L. érmemre gondolok. Talán mert olyannak mutatják névadójukat, amilyennek munkáik alapján elképzeltem őket.

– *Negyvenhat év áll mögötted. Úgy gondolom, bár egyéni különbségekkel mindig számolni lehet, hogy a legtermőbb alkotói életkorba értél. Pillanatnyilag mi foglalkoztat?*

– Az egyéni célok és vágyak mellett a magyar érmészet ügye. Pontosabban egy országos érembiennálé gondolata. Sajnos az elmúlt időszakban csökkent az érmek iránti érdeklődés idehaza. Ezt részben az éremverdék érdektelensége és a minőségi öntődék hiánya okozta. Be kell ismernünk, hogy a francia, spanyol, lengyel és cseh érem- és pénzverdék egyre nagyobb tért hódítanak. Ezt bizonyította a Helsinkiben megrendezett FIDEM kongresszus és kiállítás is. Hátráltatja az éremművészet fejlődését, hogy hazánkban a kiállítások programjában csak kisplasztikai biennálé szerepel, ahol az érem másodlagos szerephez jut. A fentiek alapján alakult ki az az elképzelésem, hogy nálunk is külön kellene választani az éremművészetet a kisplasztikától, s meg kellene végre rendezni az országos érembiennálékat is. A megvalósításhoz – szerintem – Sopron város 700. évfordulójának ünnepségsorozata adhatná a legalkalmasabb keretet. Bízom, hogy javaslatomat meghallgatják, s a terv megvalósul.

– *És ha megvalósulna, mi következik utána?*

– Igyekszem mindig a valóság talaján állni, és csak megvalósítható álmokat szőni. Talán ez is egyik oka, hogy nem tudok – néhány bírálóm szerint – a művésztől elvárt „álomvilágban" élni. Természetesen szeretnék még sok érmet készíteni és ezeket számos hazai és külföldi kiállításon bemutatni.

*

Örülök, hogy felidézhettem ama régi esőcsepp emlékét s vele a nyomán kelt régi borzongásokat. Azért, mert ma már kevésbé félek – gondolom, sokan így vannak ezzel – a bennünk lakó ártó szellemtől. Nyolc év után – derült világidőben – más ember járt Renneréknél. Erősebb, bízóbb; s az ember korának műve. Csöppent eső vagy sem a Széchenyi palota előtt haladtomban – nem tudom. Semmi nem kényszerített, hogy ráfigyeljek: befelé hallgatóztam. Akkor – régen – egy nyomott, kínzó hangulatú, szükség teremtette lakásból indultam a művész műtermébe, ma – egy a hatezer hasonló közül – kényelmes otthon ajtaját zártam hasonló célú utam előtt. A Széchenyi palotához érve a „legnagyobb magyar" nagycenki szülőházára gondoltam; a romos kastélyból gyönyörű múzeum született, telve hírével sajtó, rádió, televízió. S ami ezzel összefügg, de írásom célját tekintve a legfontosabb, más Renner Kálmánt találtam utam végén.

A derültebb idő, amelyben szorgalom, munkabírás és tehetség kedvezően bontakozhatott, az akkor még útját-helyét kereső érmészből a magyar éremművészet egyik elismert alkotóját érlelte mára. S ha nyolc év előtt – figyelemkeltő célzattal – a Renner Kálmánról készült írásomat eképpen kelteztem: Vidék, 1965. ősz, köznap, este, úgy természetes, hogy ma határozott dátum – fontos mérföldkőre illő – kerüljön e sorok végére:

Sopron, 1973. október 15. 12 óra.

életünk *

Ára: 6,— Ft

RENNER KÁLMÁN

Modigliani I., II.

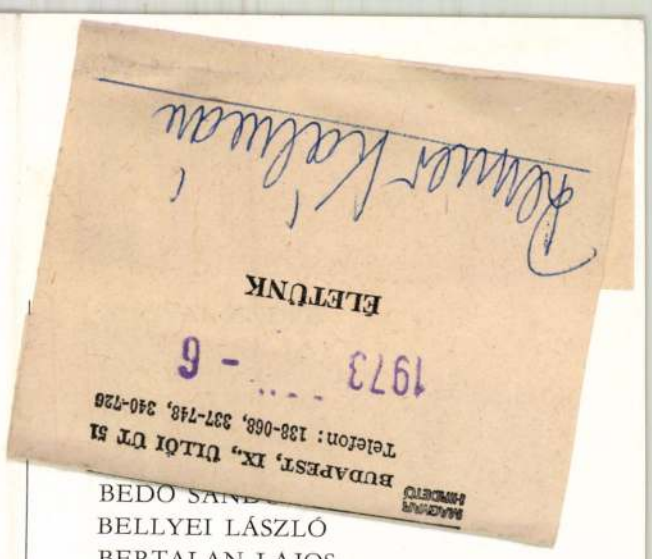

E szám:nk szerzői:

BEDŐ SÁN[illegible]
BELLYEI LÁSZLÓ
BERTALAN LAJOS
BOZÓKY MÁRIA
CS. NAGY ISTVÁN
DÁVID JÓZSEF
DEVECSERY LÁSZLÓ
FARKAS ILONA
FARKAS IMRE
GALAMBOSI LÁSZLÓ
GICZY JÁNOS
GRÁBICS FRIGYES
HANCZIK JÁNOS
HEITLER LÁSZLÓ
HORGAS BÉLA
KOVÁCS JÓZSEF LÁSZLÓ
LEVENDEL JÚLIA
LOSONCI MIKLÓS
MÁTYÁS ISTVÁN
MOLNÁR LÓRÁNT
NEMES ATTILA
NYIKÁNDR ILJÁKOV
RASPERGER JÓZSEF
RENNER KÁLMÁN
SARKADI IMRE
SIKLÓS OLGA
SIMON IVÁN
SONKOLY ISTVÁN
SZAKÁLY ÉVA
SZÜCS ISTVÁN
VAJDA JÚLIA
VÉRTESI PÉTER

Első címlap:

ÁRON NAGY LAJOS
Matyazovszkai füzes

Renner Kálmán soproni érmész alkotó munkásságának legszebb szakaszához ért a múlt esztendőben. Szombathelyen a Művelődési és Sportházban, Budapesten az első kerületi Tanács Bem rakparti Művelődési Házában volt gyűjteményes kiállítása. A FIDEM (Nemzetközi Éremszervezet) helsinki tárlatán és a Nemzeti Múzeumban rendezett éremkiállításon ugyancsak számos alkotását mutatták be.

Messziről indult Renner Kálmán pályája. A művészet iránti szeretetét, kézügyességét nagyapjától örökölte, aki hajdan a rézműves céh megalapítója volt Sopronban, s akinek finoman cizellált kancsóit, remekművű munkáit a bécsi és berlini múzeumok is őrzik. Renner Kálmán tehát a kézművesség hagyományain nevelkedett. Kezdetben csak a maga kedvtelésére készítette el Petőfi, Schubert, Wagner portréját. A Haydn-reliefnek már olyan sikere lett, hogy öt hazai kiállításon is bemutatták.

Évek óta rendszeresen őt bízzák meg a budapesti nemzetközi zenei versenyek plakettjének elkészítésével, emellett számos emlékérem, sportérem el-

BOROS ISTVÁN

MŰSOR UTÁN

A nevetni vágyó emberek már beléptekor kacagni kezdtek. Mulatságosnak tartották szomorú arcát, lebiggyedt ajkát, amelyet a vastag szalagként körülszínezett festék még jobban kihangsúlyozott. Fehérre meszelt arcán nem láthatták a sápadt keserűséget. A rámázolt, kicsattanó piros foltok, két alma, jelképezte boldogságot. Esetlen, bő nadrágja foszlott szegélyű, ronggyá szakadozott kabátja, ellapított lyukas cipője, mint foghíjas krokodilszáj, hangos nevetésre csiklandozta a közönséget.

Ahogy megmozdult, a hahota beröpülte a nézőteret: mint ölyv a mezőn iszkoló nyúlra, úgy csapott a szívére. Pedig mozdulatai természetesek voltak, akár egy utcán lődörgő férfié. Régóta nem bohóckodott már. Halálos, zord fájdalommal lépegetett, ugrándozott, bukfencezett körbe-körbe. És soha senki nem vette észre fájdalmát. Néha tükörben látta önmagát, az idegen bohócot. Ő csak betévedt a cirkusz fittyethányó-csillagszóró fényei, kócos oroszlánjai, duzzadt keblű műlovarnői és repedő izmú artistái közé.

Barátja nem volt. Magányosan lakott egy külső-józsefvárosi bérház füstszínű szobájában. Egy este előadás után hazafelé sétált az olajjal foltozott, frissen locsolt úttest mentén. Nem vette észre a halvány bódulatban: elfelejtett átöltözni, lemosni arcáról a torzító festéket. Nem hallotta ormótlan cipője klaffogását. Az emberek sietős léptekkel villámlottak mellette. Furcsa pillantásuk áthatolt testén, s megértette, minek köszönheti a járókelők hideg csodálkozását.

Szeppent bűntudattal sietett tovább a falak árnyékában. Feszengett, kellemetlenül érezte magát. Csodálkozott, hogy senki sem nevet rajta. De aztán a csodálkozás büszkeséggé változott. Egyenes derékkal tartott haza az utca zűrzavaros autódudálásában, embercsivitelésében. Otthon mosolyogva lemosta arcáról a pórusaiba szivárgott piros-kék-sárga festékfoltokat.

Másnap, amikor a messze hangzó gong jelezte föllépésének idejét, a kollégák meglepődve vették észre, nem öltözött be jelmezébe, arcát nem tarkították csúf díszek.

Belépett a manézsba. Zűrzavaros csöndet várt, s helyette fölharsant a kacagás. A porond közepére tántorgott. Szeme előtt ugráló képek homályos sziluettje táncolt. Ebben látta az óriásira nyitott szájak, sárgás fogak, felpüffedő nyelvek élesre exponált fotóját.

A cirkuszosok rettegő gyűlölettel várták a botrányt. Hirtelen előre lépett az egyik legény a csillagokkal beszórt függöny mellől. Hátulról belerúgott — úgy, ahogy a bohócokba szoktak rúgni merő tréfából, hogy nevessenek az emberek. Nem érzett fájdalmat, csak a fűrészpor szagát szippantotta be. Fölállt, ruhájáról leporolta a forgácsot. A publikum hullámzott, rázta a vidámság.

Amikor véget ért a műsor, elbotorkált a folyóparthoz. A csillagok vakon tapogatóztak az égen. Leült a lépcsőre. Cigarettát cigaretta után szívott. Hosszasan bámulta a víztükröt. Tekintete a foncsor recéit babrálta. Rálépett a látás-ösvény lézer-homokjára, bebarangolta a karcolások zűrzavarát, de nem akarta megmászni a függőleges hullámfalakat. Fejét mélyen lehajtotta. Nyakára nyomódott a fájdalom éles bárdja. Elsírta magát. Mindig este sírt. Műsor után, amikor végképp egyedül maradt.

AKÁC ISTVÁN:

Már folyton

Aránytalan sorsú életemben
mindig több volt a nem, mint az igen.
– Most ezért vibrál a jogos harag
égnek-futó kard-idegeimen.

Duruzsoló fényű napsütéssel
akkor fürdettem szőke kenyerem,
hogyha zuhantam! S csakis kőre
estem.
Már folyton vérzik tőle tenyerem . . .

Végül is

Nem küldtek el,
de nem is hívtak,
és nem kérdezték, hoztam-e
valamilyen sürgős verset,
de elfogadták, hogyha adtam. –
Végül is: egyedül maradtam.

Ha százszor is tagadna

A jól fésült szelídség
álarcát ha levettem,
nézzetek a szemembe,
kiket mindig szerettem . . .

Szívemnek lágyan integet
a halk polgári béke, –
kik szerettek, segítsetek,
a szívem el ne érje.

Ne legyek renyhe agyvelő!
Ne legyek bomlott háló!
legyek: termő láz, friss erő,
csillagokig kiáltó.

Tagadjam meg az ölelést,
hogyha jégcsap-kar adja,
de öleljem át, aki hű,
ha százszor is tagadna . . .

ÉRMÉSZ

készítése fűződik nevéhez. Eddig több mint kétszáz plakettet alkotott. Munkásságát a hagyománytisztelet jellemzi, a karakter erőteljes megragadására törekszik. Dr. Ottó Herbert, a csehszlovákiai éremgyűjtő egyesület elnöke egyik legutóbbi tanulmányában így jellemzi őt: „Renner éremművészete a legnagyobb figyelmet érdemli, mivel nála sohasem öncélú kísérletezésről és mindenáron való modernkedésről van szó, hanem az élet, a környezet megkapó szépségéről. Érmei egy pontosan követett irányvonal megvalósításai, melyek főleg architektonikus koncepciójukkal meggyőző hatásúak, és részleteiben is tökéletesen megoldottak." Érmei ma már nemcsak hazai múzeumokban, hanem ausztriai, németországi, hollandiai, lengyelországi, szovjetunióbeli, amerikai és spanyolországi gyűjteményekben is megtalálhatók.

Sok meg nem értéssel, gáncsoskodással is meg kellett küzdenie, de a harc megacélozta. Mindig csak előre tekintett, a megvalósítandó újabb alkotásokra összpontosította figyelmét, akaraterejét.

HAMAR IMRE

MAGYAR FIATALOK LEVELEIT VÁRJUK:

Nagy Mária, Cluj (Kolozsvár), Str. Jugoslaviei 1. Románia (18 éves) — Kocsis Ilona, Cluj (Kolozsvár), Str. Pata 143. Románia (18 éves) — Sajgó Margit, Cluj (Kolozsvár), Pata 133. Románia (18 éves) — Apostol Gheorghe, Constanta, sos. Fillmon Sirbu ur. 45. op. 622. Románia, (16 éves) — Dimény Dezső, Orodhéiu Secuiesc (Székelyudvarhely), Str. Ciorciriiei Nr. 8. Jud. Harghita Románia (17 éves) — Szaszorán Anikó, Baia-Mare (Nagybánya) Str. G. Cosbuc 3/52. Jud. Maramures Románia, (16 éves) — Nagy Magda Erika, Oradea (Nagyvárad), Str. Buday Nagy A. 85. Románia (14 éves) — Muresan Ildikó, Valea-Lui-Mihai (Érmihályfalva) Str. Izvorului 26. Jud. Bihor Románia (15 éves) — Keresztesi Mária, Tg-Mures (Marosvásárhely), Str. Coronca 117. Jud. Mures Románia, (17 éves) — Florián Gyula, Cluj (Kolozsvár), Str. Kárl Márx, Románia, (18 éves) — Fülöp Éva, Tg-Mures (Marosvásárhely), Nicolae Báleescu 8-as blok. Jud. Mures Románia (17 éves) — Huszár Erika, Bánd, Str. Diata Dacü Nr. 754. Jud. Mures, Románia (15 éves) — Christina Kaufmann, 5321 Rannstedt 8. DDR. (23 éves, németül, oroszul levelezne) — Karin Müller, 723. Geithain, Eisenbahnstr. 10. DDR. (14 éves, németül, angolul, oroszul levelezne, sport és a zene érdekli) — Maria Fiach, 90 Karl-Marx-Stadt, Bernsdorfer Plan 27. DDR. (17 éves, németül, angolul levelezne, bélyeget és képeslapot gyüjt) — Harald Petzold, 7232 Bad Lausich, Frohburgerstr. 8. DDR. (14 éves, németül levelezne) — Cornelia Heiduschka, 829 Kamenz, Lessingplatz 7. DDR. (16 éves, bélyeget gyüjt, németül levelezne) — Gudrun Hofmann 83 Pirna, Grohmannstr. 7. DDR. (20 éves, németül levelezne) — Birgit Kelm, 17 Jüterbog Str. des Friedens 67. DDR (16 éves, németül levelezne, szeret olvasni, és zenét hallgatni) — Volker Pumplun, 1311 Cöthen Internat d. MAW „H. Rau" DDR. (21 éves, németül, angolul, oroszul levelezne, képeslapot, bélyeget gyüjt) — Roland Kehr, 2621 Klein-Sien, Kreis Bützow, Bezirk: Schwerin DDR. (14 éves, németül levelezne) — Marion Stahl. ▶

mazsola

a Móra Kiadó ÚJ KÖNYVEIBŐL

Gyurkovics Tibor

Isten nem szerencsejátékos

Műve előszavában a szerző elmondja, hogy regénye egy rejtélyes lélektani eseménysorozat felderítésére vállalkozik. Megírásánál valóságos történetek mozzanatai inspirálták, könyve azonban mégsem kulcsregény. Figurái kitalált személyek. Természetesen Engelbert Simon, a főszereplő is, aki mint nevelő, jelentős erényeivel és jellemének torzító hibáival rendkívüli hatást gyakorol környezetére, ami szinte törvényszerűen vezet el a történetbeli tragédiákhoz. Gyurkovics Tibor olvasmányosan és szenvedélyes igazságkereséssel ábrázolja a két szálon futó regény helyzeteit, alakjait, az okok és okozatok összefüggéseit. Így derít fényt egy végletes magatartáseszmény veszélyére — éppen társadalmunk erkölcsi egészségének védelmében.

(Kozmosz Könyvek)

Havon forgó ég

Ugyancsak a Kozmosz Könyvek sorozatban jelent meg a nagyon tehetséges Kovács István verskötete, a Havon forgó ég. A költő évekkel ezelőtt tűnt fel az Elérhetetlen föld című antológiában. Azóta több rangos folyóiratban publikált. Kötete ötvenhat verset foglal magában, ciklusokba öntve, keltezés nélkül, nyilván azzal a szándékkal, hogy lírája a remekül szerkesztett fejezeteken belül épüljön egésszé.

Oly naprendszerben élek, ahol,
csak nyolc bolygó kering
a pályán.
A szivárványtengelyű
földgömböt szétlőtték
gyermekkorom
szalmaszálán.

Így vall a fiatalon is már érett Kovács István a bonyolult világról, utalva arra: ezt az egyetlen világot a költőnek igaz és szép művekben újra fel kell építenie. Versei alapján joggal hisszük, hogy ez Kovács Istvánnak sikerülni fog.

Második Alapítvány

Isaac Asimov fenti című tudományos-fantasztikus regénye egy nagyszabású trilógia befejező kötete. A sci-fi-irodalom jeles képviselője nevével immár negyedik alkalommal találkozhatnak a Kozmosz Fantasztikus Könyvek hűséges olvasói. Előző két kötete: az Alapítvány, illetve Alapítvány és Birodalom címmel jelent meg. Témájuk a még sem határozható messzi jövőben létező Galaktikus Birodalom bomlásának története. Főleg azonban annak a gigantikus tervnek a megvalósítása, amelyet Hari Seldon, a pszichohistoria nagy tudósa dolgozott ki két Alapítvány létrehozásával. Az Első Alapítvány tudós tagjai főleg technikai eszközök birtokában próbálnak úrrá lenni a Galaxis felett, és valóra váltani a Seldon-tervet. Egy előre nem látott lény, az Őszvér felbukkanása azonban meghiúsítaná az egész vállalkozást, ha nem létezne a Második Alapítvány, amely tökéletesen elrejtve küzd a Tervért. Ebben a kötetben megannyi kaland után fény derül a Második Alapítvány titkára.

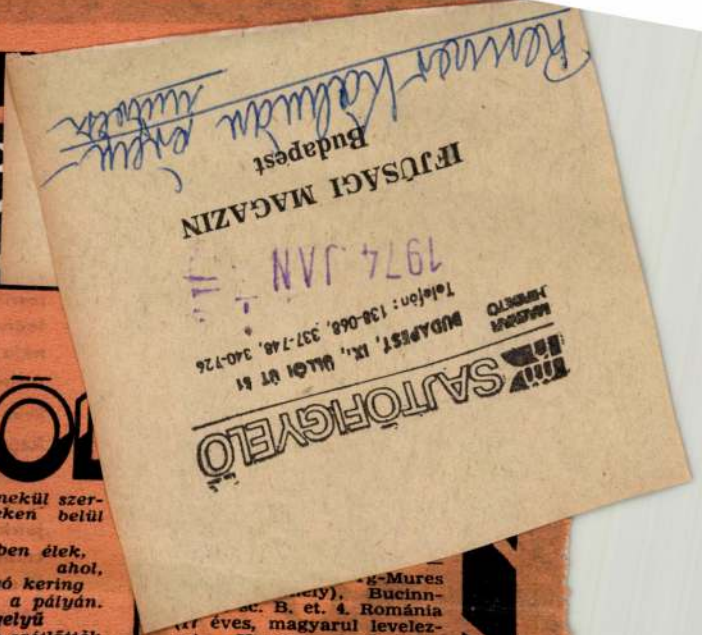

...éves, magyarul levelezne) — Krystyna Koztowska, 47—220 Kedzierzyn ul. Zwirki i Wigury 12/4. Polska (16 éves, lengyelül levelezne) — Mónika Dinse, 22 Greifswald-Schönwalde. Wiecker Wende 127/3. DDR. (23 éves, németül, franciául, oroszul levelezne) — Kleiber Erika, Oradea (Nagyvárad), Str. Heine 15. Románia (20 éves, magyarul levelezne) — Günter Heydel, 9513 Langenbach Kr. Zwickau DDR. (16 éves, németül levelezne, fotózást, beat-zenét kedvelőkkel) — Barta Zoltán, Schneider János, 133 Schwedt/Oder, R. Breitscheid Str. B1. 13, 8/11. DDR. (21 évesek, magyarul leveleznének) — Rácz Anna, Biharea (Bihar), Str. Moldovei 100. Jud. Bihor Románia (17 éves, magyarul levelezne, irodalom, kirándulás érdekli) — Tordai Sándor, Cluj (Kolozsvár), Paris u. 37. Románia, (24 éves, magyarul levelezne) — Szabó Imre, Balla István. Oradea (Nagyvárad), Piata 23 Aug. B1. 27. et. Jud. Bihor Románia, (20 évesek, magyarul leveleznének) — Fényszárosi Lucia, 24000 Subotica (Szabadka), Petőfi S. u. 16. Jugoszlávia, (15 éves, magyarul, horvátul, németül levelezne beat-zenét kedvelőkkel) — Nagy S. István, Tg-Mures (Marosvásárhely), Str. Borzesti 12. Jud. Mures Románia (24 éves, magyarul levelezne) Bálint Anna, 24414 Hajdúkovó Kosztolányi D. u. 17. Jugoszlávia, (15 éves, magyarul levelezne természetrajongókkal) — Barta Miklós, 24000 Szabadka, Hajduk Voljko 8. Jugoszlávia, (19 éves, magyarul levelezne beat-zenét kedvelőkkel).

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-069, 337-748, 340-725

Kisalföld

1973 JUN 16

Renner Kálmán szobrászművésza

1021

Renner Kálmán munka közben

Soproni művész Szombathelyen

Nagy érdeklődés kísérte Renner Kálmán soproni szobrászművész szombathelyi kiállítását.

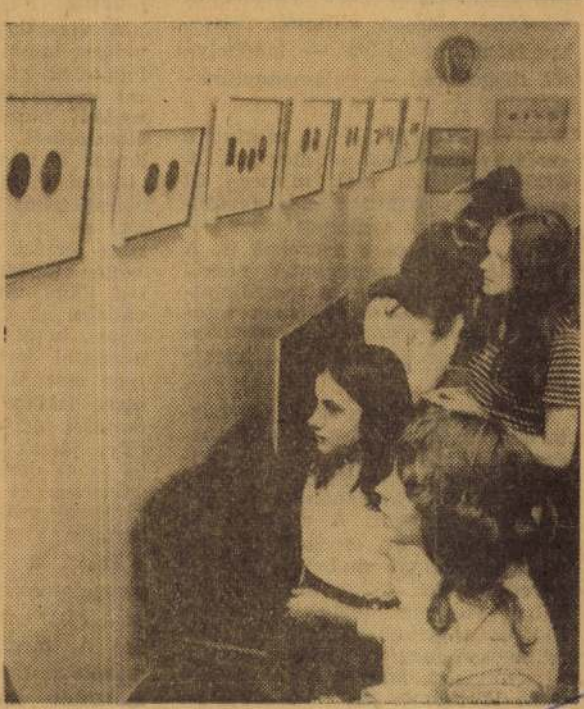

Részlet a tárlatról (Lobenwein T. felv.)

Családi munkamegosztás

„A szüveknek enyheséget, két egypárnak egyességét, megosztani terhességét, így megmenni útnak végét." Ez a népi lakodalmi rigmus került stílusos mottóként a családi munkamegosztásról szóló tanulmány élére. A szerző, *H. Sas Judit*, a Szociológiai Intézet munkatársa magyarázatul mindjárt hozzáteszi: ez a rigmus is — mint ahogy a népművészet általában — *hallatlanul tömören fejezi ki a házassági és családi társulás leglényegesebb emberi tartalmát és feladatát.* A „szüvek enyhesége" alapján azt az egyességet kötik meg, amelyet az élet végéig a terhek megosztására, az egymás iránti szolidarításra tekintettel meg kell tartani.

A bevezető után a következő kérdések sorakoznak: *hogyan osztják meg a mai családok a terheket, a feladatokat, a felelősséget?*

A válaszokat a Békés megyében folytatott, széles körű szociológiai vizsgálat alapján állították össze, tanulságul szolgálva — lakóhelytől függetlenül — valamennyiünknek.

A részletezett adatok szerint a családi munkákat a megvizsgált 2000 családjánál *csak mintegy 30 százalékban osztották meg demokratikusan*, azaz vállalták részt belőle a férfiak és a gyerekek is. A szociológus — kommentár nélkül — a vizsgálat alapján megállapítja: *a családok többségében minden otthoni munka egy személyben az asszony, az anya, a feleség feladata.*

Az adatokból a szociológus háztartási „mintatükröt" állított össze. Ebből — a többi között — kiderül, hogy a meglátogatott családok 74 százalékában a feleség készíti a reggelit. A családok 59 százalékában az asszony takarít, 48 százalékánál a bevásárlást is egyedül végzi. A két utóbbi munkában segítenek leginkább a férfiak és a gyerekek. A szerző tárgyilagosan megjegyzi: általában az a tapasztalat, hogy a férjek a termelő tevékenységen — tehát a fizetett munkán — túl a családi munkák közül elsősorban azt vál[illegible]ággal való *vállalják. A megélhetés megteremtésének jelentős része is rájuk hárul."*

A nehéz munkák közül a favágást 64 százalékban az „erősebb nem" végzi, a vízhordástól azonban már csak 24 százaléknyit vállalnak. Ugyanakkor a falusi családokban az állatok ellátása 34, a konyhakerti munka 25 százalékban a feleségek reszortja. Ezeknél a munkáknál besegítőként az öregek, a nagyszülők jönnek számításba.

Figyelemre méltó, hogy régebben a falusi családoknál a gyerekek egészen fiatal kortól részt vettek a család mindenfajta tevékenységében, manapság *feltűnően alacsony a gyerekek részvétele a házi munkában.* A szociológus szerint ez azzal függ össze, hogy a szülők — jószándékúan, de gyakran káros módszerrel — gyerekeiket a sajátjuktól eltérő, más, úgy mondják „magasabb" társadalmi rétegbe, foglalkozási ágba akarják juttatni.

A vizsgálat során megpróbáltak választ kapni arra is, hogy milyen feltételek között, milyen társadalmi csoportokban beszélhetünk a családi munkák demokratikusabb elosztásáról. Az adatok szerint amint a feleség, a nő képletesen *„kiteszi a lábát"* a ház kapuján, amint tehát megfizetik a munkáját, és a nap jelentős részében nem tartózkodik a háztartás közvetlen közelében, akkor a család többi tagja is hajlandó részt vállalni az otthoni munkából. Érdekes, hogy a családi munkamegosztással kapcsolatos helyzet milyen összefüggésben van *az asszonyok iskolai végzettségével:* a 6 osztályt járt asszonyok 21, a 8 osztályt jártak 34, az érettségizettek 53 és az egyetemet végzett nők 63 százaléka él demokratikusnak tekinthető családi munkamegosztásban.

Talán a legtöbb tanulságot a vizsgálatnak *a tradícióval, a megszokással kapcsolatos része nyújtja.* A megkérdezett családok 91 százaléka nem akar változtatni a kialakult munkamegosztáson. Ez azokra az asszonyokra is vonatkozik, akik tudják, hogy ők viselik

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JUL 1 01
Kisalföld

Renner Kálmán

1021

KILÁTÓ

Az öreg udvar nemzedékek táposta kövei közül lépcsők vezetnek a magasba. A műterem bolttivés szobák és elnémult műhelyek fölé épült. Toronyban vagyok, toronyszobában, ahonnét messzire ellátni. Mindenekelőtt a szentmihályi temetőbe, ahova a régi céh kiköltözött. Az utolsó híres rézmetsző, Renner nagyapa azonban jól megalapozta önnön halhatatlanságát. Nemcsak réz remekleseivel, hanem unokájára testált talentumával, amely az aranypénznél is szebben csillogott.

Az unoka — Renner Kálmán — ebben a toronyszobában nehéz dolgot művel. Tenyérnyi érmekben próbálja megfogalmazni, összefoglalni mindazt, amit egy-egy nagy fiáról tud az emberiség. Minden érme hálát és hódolatot fejez ki az emberiség nevében, az emberiség javára, örömére termett géniuszok előtt.

Nehéz munka. Hogyan lehet a vízcseppben megmutatni a tengert?

Modigliani szív alakú arca mögött a minden titkok rejtelmei. Vincent van Gogh szakállában a föld valamennyi búzakalásza zizeg. Toulouse-Lautrec gróf elegáns felöltője alatt olyan pirosak a sebek, mint a párizsi bordélyok lámpásai. Nehéz róluk éremben — egy-egy tömondatban — a teljesség igényével vallani.

Mégis hogyan lehetséges ez?

Renner Kálmán hatalmas könyvtára sejtet valamit... Egyik-másik portréjára szinte gyerekkora óta készül. Mielőtt például Van Gogh-ot, vagy Picassót megmintázta, elolvasta a velük kapcsolatos hazai és külföldi irodalmat. A művészettörténész tudományos igényével tanulmányozta, elemezte műveiket, végül megalkotta önmaga Van Gogh-ját, Picassóját, Petőfijét és Csatkai Endréjét.

Délután háromtól éjfélig művész. Reggel fél héttől osztályvezető egy üzemben. Külseje az osztályvezetőt juttatja eszembe, nem a művészt. Erős, hullámos haját szigorúan hátra simítva viseli, öltözete puritán. Óriási könyvtára áttekinthető, munkásságával kapcsolatos dokumentumai — magyar és külföldi kritikák — dossziékban. Bármikor elővehetők, idézhetők. Mindenben pontos, megbízható. Levelezésben áll Európa legjobb éremművészeivel, külföldön előbb kapott elismerést, mint hazájában. A Nemzetközi Éremszövetség tagja, s e szervezet kongresszusaira, tárlataira rendszeresen meghívják. Legközelebb Helsinkiben (ahol 13 magyar művész 80 éremmel szerepel majd a nemzetközi tárlaton) tizenegy alkotását mutatja be. Augusztus 23-án lesz ez a kiállítás, ahova a többi között Borsos Miklós is küld műveket. Közben gyűjteményes tárlatra is készül, amelyet majd szeptember 8-án nyitnak meg Budapesten az I. kerületi művelődési házban.

A lépcsők magasba vezetnek. Toronyszobába ahonnét messzire látni. Sopron a kilátók városa volt, és ma is az.

Eső mosta tetőin most délutáni álmát alussza a nyár.

Szapudi András

...ismerését
szi. Teljesen érthető, hogy antialkoholista propagan-t folytató testület az anti-koholista propagandának lajdonítja a sikert.

Mégis úgy gondolom, hogy visszaesésnek más fő okai vannak. Az autót már em-tettem, az évenkénti újabb atvanezer új kocsitulajdo-os rendszerint elmarad a ocsmai névsorolvásásokról. gyrészt tudati tényezők mi-tt, ugyanis tudja, hogy ha ttasan elkapják, megüti a okáját. Másrészt anyagi té-yezők miatt, mert előnyö-ebbnek látszik tíz fél deci álinka áráért inkább húsz iter benzint venni. Harmad-észt végre van kellő válasz-ék üdítő italokból, bár sok régi részeges gyalogos új autós korában feltehetőleg azért is iszik Traubisodát. mert nem kell szégyellnie, messziről ugyanis megtévesz-tésig hasonlít a nagyfröccsre.

Ennek a csökkenésnek te-hát örülünk, remélhetőleg folytatódik az idén is, felté-ve, hogy nem iszunk előre a medve bőrére. Vagy ha mégis, akkor legalább keve-sebbet igyunk. És ami az aggályokat illeti, nevezetesen az államháztartás szeszbevé-teleinek csökkenését, nos ezt ellensúlyozni lehet, egyebek között az autóeladás növelé-sével. Amely állítólag szin-tén nem ráfizetéses.

Árkus József

ve
zé
SZAKMU
kc

Nők részére

betanulási lehetőséget biztosít targoncavezető és daruvezető munkakörökbe.

Jelentkezés, valamint bővebb felvilágosítás a vállalat munkaügyi főosztály felvételi irodáján.

9027 Győr, Wilhelm Pieck u. 1.

RÁBA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLETÜNK

1973 — 4

Renner Kálmán 1021

RENNER KÁLMÁN: *DÜRER II.*

iskolakerülő módján e
paraziták, ne ügyeske
rajtam szó-gyalukkal,
úgysem leszek szobor,
semmilyen pózba a hi
Magam vagyok ÉN. A
hússá, lázzá, szomjúsá
éhséggé, munkává, szerelemmé
csodásult ESZME elkötelezettje:
EMBER, ki a nagy vegykonyha törvényei
szerint termel és fogyaszt...
Én még igenis érzem a málészagú éhséget,
s álmomban meg-meglátogat az a lila tyúk,
amely habosan dagadt a fazékban
– tífuszban múlt ki az istenadta –
lábnyomaimban ott poroszkál
a doni magyarok szakadt bakancsa.
A háborús nemzedék vagyok! –
ki nem harcolt MÉG és MÁR,
nem tudok ölni, de jól ismerem,
milyen testközelből a halál.
Mögöttem part, alattam hid,
fölöttem égbolt, előttem út –
kezemben szerszám a Szocializmus.

...Nos, hát ezért nem érdekelnek
a kántorosdit játszó, jótét okosok,
s vitám, ha van, csak azzal lehet,
ki egy nyelvet beszél velem.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLETÜNK

1973 ... 4

1021

Renner Kálmán

RENNER KÁLMÁN: *DÜRER I.*

UDVARDI ERZSÉBET: *VIRÁGZÁS*

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Életünk

1972 ... 3

Renner Kálmán

1021

RENNER KÁLMÁN: *VAN GOGH I. ÉS II.*

– Ezért olyan egyszerű, [illegible]
kereste tekintetemet, elnéző mosoly ült s[illegible]
vagy más ilyen értelmű szánakozást Jen[illegible]
keny, nyurga és halovány. – Jenő csak n[illegible]
látnivaló a karók között. Lehet, az bánt[illegible]
tóst, lehet, hogy csak az: a néni nem [illegible]
szereti?

– Büdös lennék nagyon – ismételte nagy lelki válságok hangnemében. Hirtelen állt fel, – megyek le – mondta olyan hangon, mintha torka könnyes volna.

Jenő ilyen. Hét kilométernyire éltünk az első nagyobb lakott helytől, vonat járt a szőlőhegy lábánál, onnan integettünk néha üdvözletet az emberiségnek, – különben környékünkön egy mogorva vén vasúti őr, annak gránátos termetű felesége, két gulyásbojtár – vagy ahogy szállásadó gazdánk csúfolta „marha-gyakornok" – és a káptalan cselédje voltak a megszólítható emberek. Tíz nap óta éltünk ebben a paradicsomi kikapcsolódásban.

– Nomád életet fogunk élni – lelkesedett Jenő, amikor a nyári csavargásunkat terveztük – sátorban fogunk lakni, magunk sütjük a szalonnát, hagymát eszünk hozzá, sok hagymát, és e reggelen kijelentette, hogy büdös lenne tőle a lehelete. – Legalább mást evett volna a bolond. Nem vitt le semmit magával. Kiáltottam utána, de ő csak ment a zavarával és a képtelen érzékenységével. A néni is bámult utána; azt hiszem alapjában véve megszerette.

Jenő kecsesen, mint egy balerina átbillegett a síneken, és eltűnt a fenyvesben. A fenyves harminc méteres sávban húzódott a vasúti vágány és a tópart homokosa között. Amíg a fenyvesen átment kisimult az arca, mert magára maradt. Elfeküdt a homokoson, és behunyta szemét. A délelőtti ájtatosság mindig így kezdődött.

Ebben a fenyvesben szedett fel bennünket ama nyárra rendelt házigazdánk, a kunyhó és a hajlott öregasszony ura. Eredetileg úgy volt, hogy körülvándoroljuk a Balatont, de Jenő két napig bírta csak a dicsőséget. Nekem nem is szólt róla, úgy nézte ki a kunyhó-fülkénket, gavallérosan alkudta ki bérét. Ő három hétig el nem mozdul innen, annyira megtetszett neki.

Renner Kálmán

1021

33. Renner Kálmán: Grillparzer

Művészet, Budapest, 1944. jul.

Somos Miklósnak igaza van: az ő „vásárhelyiség" fogalmával Giczy művészete jól körvonalazható. Próbáljuk meg hát e másfél évtizedes és nem eléggé ismert pálya magvát-lényegét leírni ily módon: Giczynek, mint nemzedékéből sokaknak alapélménye a paraszti világ. Az, amely már indulásukkor múltnak számított, s amelynek megörökítését ezért természetes feladatuknak érezték. Alapélményük az ember és környezete, ember és munka, ember és a természet közötti egyléptékűség, közvetlen, értelmes viszony. Olyan egység ez, melynek felmutatása nemcsak a múlt megidézésének, hanem egyfajta lényeg-feltárásnak is számíthatott. E gazdag és sokarcú feladat ízét épp ellentmondásai adják: megidézés és tanúbizonyság, ez a konstruktív és diadalmas oldala, az a tény viszont, hogy egy kétségtelen múltra épül, s a belőle alakított egység már csak intellektuális teljesítmény, ez lírai és fájdalmas.

Giczy pályája egyszerűen a fölnövés e már korán kész programhoz. Nem lesz tán tanulság nélkül való fölvázolnunk útját.

1954–58 között tanult, mestere Jakuba Já-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 23

Magyar Ifjúság

Renner Kálmán
éremművész

1021

Pablo Neruda-érem

Renner Kálmán, Sopronban élő éremművész legújabb alkotását, a Pablo Nerudáról készített emlékérmet felajánlotta a KISZ központi bizottságának.

A nemzetközi békemozgalom közelmúltban elhunyt kiemelkedő alakja, akinek közéleti és irodalmi munkássága évtizedeken át szolgálta a chilei nép harcát, példa ifjúságunk előtt.

A Lenin-békedíjjal és az irodalmi Nobel-díjjal kitüntetett költő életútjának igazságát, gondolatait az egész világon megismerték, eszméit őrzik és továbbviszik.

Renner Kálmán Pablo Neruda-érme tisztelgés a jogaiért, a szocialista világért küzdő chilei nép, a chilei emberek előtt.

nyára meglepetéssel tapasztalják, hogy lapunk „belseje" – 17–32. oldala – fekete-fehérben jelenik meg. Ennek nyomdatechnikai oka van.

Ugyanilyen ok miatt augusztus végi 64 oldalas számunk nem a jövő héten, augusztus 30-án, hanem egy héttel később, szeptember 6-án lát napvilágot, a szokásos 20 oldalas kulturális melléklettel. Azért pedig, hogy néhány eseményről a korai nyomdai leadás miatt később olvashatnak a következő számokban lapunk hasábjain olvasóink s általában az egész nyomdatechnikai akadályért mind a magunk, mind a nyomda nevében elnézést kérünk.

A SZERKESZTŐSÉG

4000 óra társadalmi munka

A 43. sz. Állami Építőipari Vállalat KISZ-szervezetének fiataljai a legutóbbi szabad szombaton aktívan rakodtak, talicskáztak, söpörtek Zuglóban az I/2-es iskola építkezésénél. Mindezt a kommunális létesítmények fölött vállalt védnökség keretében tették

Olvasótábor a Bükkben

A rejteki vadászházban

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Életünk
1972 I

Renner Kálmán

1021

RENNER KÁLMÁN: *GAUGUIN*

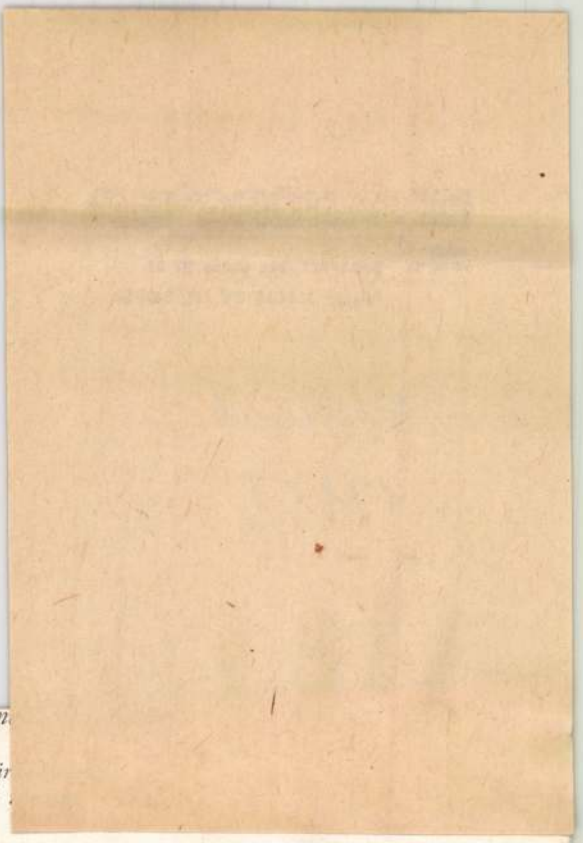

Majd kiáltszom magam
s rád ígérem ígéreteim,
elalszom én egy tiszta vir
s újraszületek az estével

II.

Megint látom hervadó koronákon
hajad aranyát, ezüstjét kor szerint.
S ahogy himbálja a szél az ágon
az egész év kis terméseit;
mintha túl sok erőt falt volna a mag.
A virág a haszontalanság lángja csak,
s majd helyette örök ködök füstjén
régi parázsként,
kialudt tervek izzanak fel
büszkén.

III.

Ha tág világok falnak be az ágyon,
ha beteljesülésig szaggat a hiányod,
úgy fekszem veled
mintha átölelném
hazányi földemet.

Mint ki magot vet, s szép esőre vár,
mert csillagnyi szívünk is korán vet határt:
tennénk még, s tőlünk mi se függ.
Talán sikerül –
a felhők haragja ezüst,
s mikor túl nagy a szomjúság
– ugye érzed –
semmit se érte adsz,
mindent csak érted.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Életünk

1973 I 22.

Renner Kálmán

1021

RENNER KÁLMÁN: *PICASSO I.–II.*

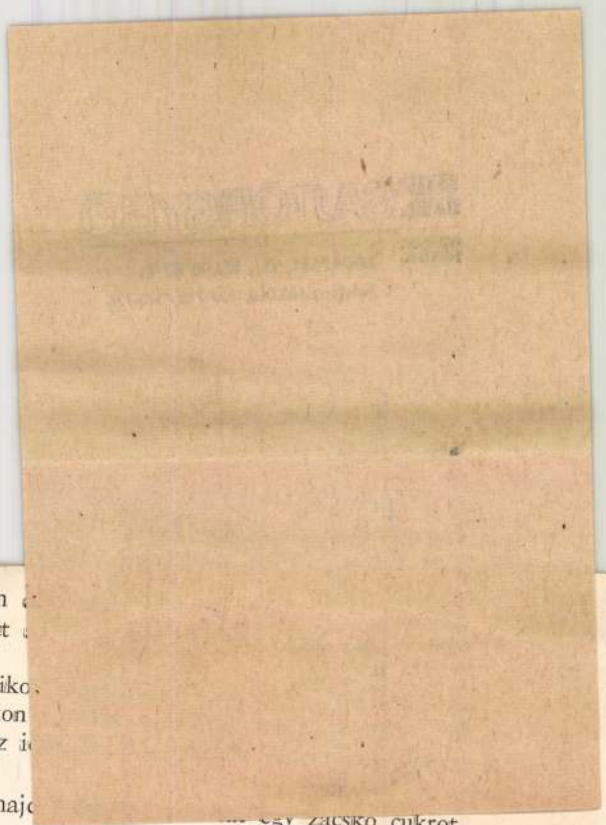

ugyanezt elvég

„Persze, apámnak útjában volt nagyon
visszafordult érte, mert biztos nem járt itt
nyomja az emeleti csengőt.

Soká jönnek, újra a gombhoz ér, amiko
elmeosztály vasrács ajtaján látogatási napokon
betegre a nővérek rá-rábízzák a kulcsot. Az i
de akkor elhúzza fogatlan száját.

– Jónapot, Vadas néni! – köszön rá, majd
egy zacskó cukrot.

Az a csinos, fiatal nővér lép ki egy szobából, akit megkért az utazás előtt, hogy különös gonddal törődjék az anyjával. Mielőtt kérdezhetné, ő megelőzi:

– Táviratozni akartunk, az édesanyja dél körül elvesztette az eszméletét.

Furcsa képet vághatott, mert a nővér – most már a kórteremben – exkuzál:

– Két órakor váltottam fel a társamat, olvastam az éjszakás naplóját, nem mutatta semmi, hogy a néni állapota rosszabbodik. Dél óta többször kihagyott a pulzusa is.

Az ágyhoz lépnek, Péter megfogja a dunyha fölött anyja csuklóját, és most szólal meg először:

– Orvos mikor látta?

– Zárva az iroda, a gondnoknő tegnap elutazott, magával szokta vinni a kulcsot. Telefonálni nem tudtunk, de néhány perce kapott injekciót.

Kintről kiabálás hallatszik, mély férfihang szidja a főnővért:

– Mégiscsak disznóság, ha be nem jövök, holnapig sem tudatnak, hogy meghalt az apám!

A nő hangját nem hallani, az ajtót a férfi vághatta be, a mennyezetről Péter fejére hullik a vakolat. Nézi anyja arcát, alig maradt a ráncokból, szája oválisra for-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 JUL
Társadalmi Szemle

Renner Kalmán

1021

Renner Kálmán érme

kulturális forradalom szükségszerűséget ná
rális szféra alakulásának sajátosságaira is f
deményezés és a közösségi-társadalmi felel
értékteremtés komplementer voltára, a mű
tegeinek dialektikus összefüggésrendjére.

S hogy így volt helyes, *határozat* helyett
élet — az eltelt tíz esztendő — meggyőzőe
a közreadás nyomán új lendületet vett, még
módon, a marxista meggyőződésű szakemberek közötti eszmecsere. Fontosabb, hogy az új felismerések — ha nem is mindig kielégítő ütemben és módon — kezdték áthatni a marxista művészetkritika gyakorlatát; s ami még fontosabb eredmény: maga a művészi gyakorlat is hasznot húzott az elméleti erővonalak térképének felvázolásából, a szocialista realizmust illető nézetek megindult tisztázásából.

● ● ●

Az ilyen dokumentumok természetesen nem az örökkévalóságnak készülnek. Kiindulópontjuk egy mindenkor konkrét helyzet konkrét elemzése; orientáló hatásuknak is mindenekelőtt a közreadásukat követő időszakban kell érvényesülnie, az erőket a továbblépés optimális programjának megvalósítására kell össz-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

TÁRSADALMI SZEMLE

1975 JUN

1021 Renner Kálmán

Renner Kálmán érme

köztársaság egyik vezetője, a Kommunista Internacionálé kiemelkedő személyisége, a nemzetközi kérdésekkel foglalkozó közgazdászok szovjet iskolájának egyik alapítója volt.

Varga Jenő születésének kilencvenedik évfordulójával kapcsolatosan a

A. Polesszkij cikke „O litye raturnom naszlegyii J. Sz. Vargi" címen a Mirovaja Ekonomika i Mezsdunarodnije Otnosenyija című folyóiratban jelent meg. Az eredeti szöveget némi rövidítéssel közöljük. (Szerk.)

[1] N. N. Inozemcev: A harcos, a tudós és internacionalista. Pravda, 1969. november 5.

[2] Lásd Me i Mo 1969. 11. szám 14—20. old. és 1970. 1. szám 123—131. old.

RENNER KÁLMÁN éremművész
Sopron, 1927

Művészi képzettségét önerőből, rézművesként dolgozva szerezte. 1960 óta jelentkezik a nyilvánosság előtt, számos hazai és a Nemzetközi Éremszervezet, a FIDEM több külföldi tárlatának (Párizs, Köln, Helsinki, Prága stb.) résztvevője. Önálló kiállításai voltak Sopronban, Győrött (1968), Fertődön (1970), Egerben, Hajdúböszörményben (1971), Tokajban (1972), Szombathelyt (1973) és Celldömölkön (1974). Több pályázati és kiállítási elismerés tulajdonosa, Győr-Sopron megye képzőművészeti nívódíjasa (1972). - Érmein a hagyományos éremművészet és a szobrászi plakett módszereinek ötvözésére törekszik, a finoman megmunkált részleteket harmonikus egésszé fogja össze realista ábrázolásmódja. Főként a zenei és képzőművészeti témák érdeklik, modellállása erőteljes s a karakter mélyrétegeit érintő.

Művészéletrajzok 1975

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Statisztikai Szemle

Renner Kálmán

szolgálatába állítanak.

1021

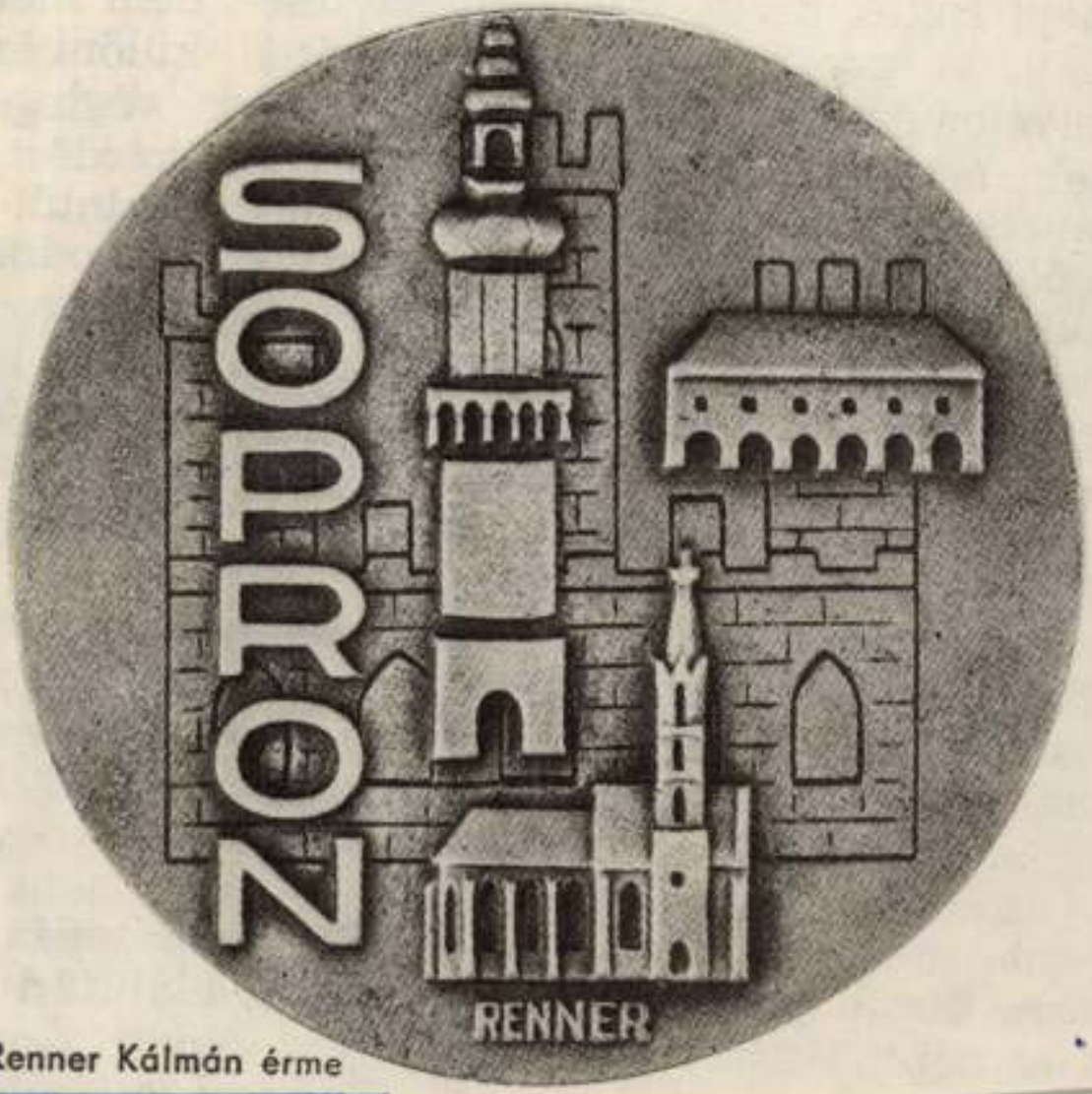

Renner Kálmán érme

nnepi Hetek programja természe
kban. A programok összeállítás
lenvélemények találkoznak. A
znak, érvelnek és sokszor teszik
ényét? Egyesek szerint legyen
szóló, idővel majd mások is
ódik kulturális igényük. Többek véleménye szerint leg-
vegyes rendezvény, mondván, így mindenki megkapja az
megfelelő előadást. Mások viszont nem tartják jónak ezt
a nívó csökkenésétől. Problémákat okoz az is, hogy nyá-
k bezárnak, a művészek pihennek, szabadságukat töltik,
lap megteremtése sem egyszerű dolog.

t, hogy nem könnyű a feladat, melyet az intézőbizottság
. Kialakult az alkotóműhely, melyben a felvetett ötleteket
ivisták, szak- és nem szakemberek vitatják meg nagy fe-
yszeretettel. Az elfogadott műsorterv hosszú évek tapasz-
ind egységesebbé válik, és benne a zene egyre nagyobb
A tavalyi programok keretében már hangversenyeket,
ajánlottunk, s kedveztünk a könnyebb műfajt kedvelők-
atásra került prózai mű is. A gazdag kiállítási programban
zet és népművészet egyaránt helyet kapott. Gondoskodtunk

Képzőművészeti világhét

Bronzfestmények Sopronban

Sajátos hangulatú éremkiállítás nyílt szeptember 21-én a TIT soproni klubjában. A műemlékház freskókkal díszített terme maga is látványosság. Az emberrel egyidős szépítő hajlamnak ez a megnyilvánulása azonban ezúttal csak kerete az alkotó szellem dicséretének. A tartalmat a négy tárlóban elhelyezett *negyven Renner-érem* adja.

Nemes fényű, kerekded bronzok a hűvöskék posztón, s a fémen a képzőművészet óriásainak portréi, egy-egy alkotása vagy annak részlete látható. *Emlékérem valamennyi.* Megformálásukkal az európai és a magyar képzőművészet kiválóságai előtt tisztelgett jeles évfordulóik alkalmával *Renner Kálmán. Michelangelo, Delacroix, Rodin, Gauguin, Van Gogh, Dürer, Chagall, Goya, Kernstok, Egry* — és más képzőművészeti nagyságok kaptak helyet a soproni művész bronz arckép- és műcsarnokában, amelynél méltóbban aligha szolgálhatta volna a város a képzőművészeti világhetet.

Méltó szolgálat — ez valójában Renner Kálmán munkásságának célja és eredménye. A célt a művészi önismeret és elkötelezettség diktálja, az eredményeket a jelenlét igazolja. *Minél szélesebb körben arat megérdemelt figyelmet a műalkotás, jelenléte annál nyilvánvalóbb, értéke annál bizonyosabb.* Renner Kálmán útjára mégis a küzdelmes érvényesülés a jellemző. Előbb fogadták el a külföldi szakmai körök, mint a hazaiak. Franciaországban, olasz, angol, német, csehszlovák érmeújságokban, a FIDEM kongresszusokon találkozhattunk érmeivel, míg végre idehaza is bejegyzett művészként, alaptagként léphetett érmeivel a nyilvánosság elé.

Félreértésen múlott a hazai elfogadtatás. Eredetiségét, a természeti-társadalmi valóság önálló megfogalmazását kérték számon attól, aki a már megalkotott, két vagy három dimenzióban létező képzőművészeti műremekek közvetítésére, elterjesztésére, népszerűsítésére, vállalkozott a maga sajátos eszközeivel. Torzít, aki egyéni értelmezésben szólaltat meg egy zeneművet, átköltött verset, vagy egyéni szájíz szerint reprodukál egy képzőművészeti alkotást. Az „új" az ilyen beavatkozás nyomán elidegenül az eredetitől, olyan fajta érzelmességet, gondolatiságot, képiséget tolmácsol, amely távoli a kortól, amely sugallta, és dúrván idegen a művésztől, ki azt zseniális eredetiséggel megfogalmazta.

Renner Kálmán alázatos közvetítőjé *Leonardonak* épp úgy, mint *Toulouse—Lautrecnek, Degasnak* csakúgy, mint *Picassonak.* Eredetisége abban rejlik, hogy nagyszerű mesterségbeli adottságokkal bronzba emeli át a leképzett, a művészi valóságot. Vallja, hivatásának csakis akkor felelhet meg, ha a „bronzfestmény" vagy a plakett az eredeti alkotás érzelmi-hangulati hatását, gondolati mondandóját közvetíti a műélvezőhöz. *Munkája méltó tisztelgés a képzőművészet hallhatatlanjai előtt.* És méltót tenni a méltón, nem egyéb, mint jót tenni jól. S ha ebben áll a nagy titok, ezt fejtette meg Renner Kálmán a tárlatlátogatók és az éremgyűjtők igaz örömére.

Farkas Imre

Népek barátsága

A Hazafias Népfront Győr-Sopron megyei Bizottsága gazdag program összeállításán dolgozik ezekben a napokban. A terv szerint ugyanis október 18-tól október 24-ig magyar—lengyel barátsági hét lesz a megyében. Előreláthatólag csaknem húsz érdekes rendezvényre kerül sor. Győrött, Sopronban, Kapuvárott, Csornán, Fertőszentmiklóson és Beleden.

A városi és a községi népfrontbizottságok előadásokon, filmvetítéseken, különféle kiállításokon mutatják be, a lengyel nép életét, munkáját — múltját és jelenét, valamint művészetét. A lengyel hét alkalmával lengyel vendégek érkeznek megyénkbe, akik részt vesznek a baráti találkozókon.

A nőpolitika az ÁG-ban

A Kisalföldi Állami Gazdaság párt-végrehajtóbizottsága tegnap délelőtti ülésén az MSZMP KB nőpolitikai határozatának helyi végrehajtásáról tárgyalt. A testület értékelte az elmúlt időszakot és javaslatot tett arra, hogy az állami gazdaságban nemrég történt összevonás után kialakult új helyzetben az új intézkedési terv szerint munkálkodjanak a nőpolitikai határozat végrehajtásában.

Nagyüz

A soproni dombok is
től hangosak. A nagyü
mellett egyre nagyobb
tíz-tizenöt esztendővel
hogy majd egyszer szőlő
hátakat és szedi le a termést, minden bizonnyal fellegjárónak, a valóságot alig ismerőnek nevezték volna az illetőt. Ma a nemrégiben elképzelhetetlen jelenség már valóság. A Soproni Állami Gazdaságban már mint jelentős „szüretelővel" számolnak a szőlőszedő kombájnnal. Az idén még mintegy háromszáz ember is dolgozik a szüretben, de főként csak az egyszerre nehezen szedhető szőlők és a fekvésük miatt géppel nem szüretelhető táblákon. A 468 hektárnyi területen a napokban már megkezdték a kékszőlő, ismertebb nevén a kékfrankos szedését. Kedvező a szőlő cukortartalma, mely magasabb a tavalyinál.

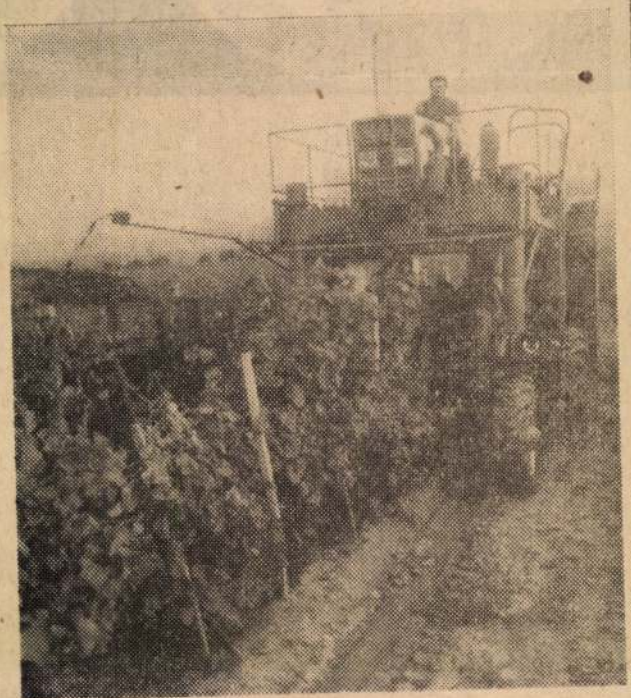

Kombájn a szőlősorok felett.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 346-726
1976 SEP 24
KISALFÖLD

Renner Kálmán

M.D.K.

Renner Kálmán

szobrász

Sopronban volt ki állítása.
Chopin-plakettje a varsói
Múzeumba került. Liszt Ferenc
emlékplakettjét a soproni
múzeum vette meg.

Feladatok, eredmények – 44 l.
Művészet, 1961. január – 1 szám

Renner Kálmán

Hamar Imre: Renner Kálmán évei Párizsban. - Kisalföld, 1967. júl. 2.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művészettört. Értes. 1970. 1.sz. 68-107. l.

68. l.

mdk

Renner Kálmán soproni szobrászművész

Liszt és Bartók plakettjei

(A Liszt-Bartók nemzetközi zongoraverseny II. díjat nyert művészi kópiák.)

Országos Világ 1961. 42. sz 18. l.

MDK

Renner Kálmán

Kiállitási kritika

Kisalföld 1968 ápr.24.

Renner Kálmán

Plakatujeiből kiállítása nyílt a soproni Festő Terembe (11 db.)
Ernl: Karinczy; Petőfi; Madách; Liszt; Erkel; Bartók; Kodály; Shakespeare; Michelangelo; Toulouse-Lautrec; Rodin; Orsi Diáknapok; Orsi Zenei Verseny
Művei vannak: Leningrád; Varsó Drezda; New York; Bécs; Tahiti

M. Kiss Pál: Harai kiállítások

Látóhatár, 1969 II. n. 165 old.

Kenner Kálmán, festő

A Soproni Posztó és Szőnyeggyar 50 éves jubileumara készült faliszőnyeg terve. Fekete repr, 271.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XIII. 1959. Sopron

Renner Kálmán

Ady; P. Casals; c. érme (eml.)

Szerepel az alábbi távlatok

Szapudi András: A sopron. Képrőművészet) tavaszi távlata

Hisalföld 1969 IV. 29, 6 old.

Renner Kálmán

MDK

A megyei és Győr városi tanács, az MSZMP és KISZ bizottság valamint a Kisalföld szerkesztősége által meghirdetett pályázaton

plakettjeiért

2000. Ft jutalomban részesült.

=.- A megyei irodalmi és képzőművészeti pályázat értékelése.
KISALFÖLD 1964 aug. 20.

Renner Kálmán

MDK

szerepelt a tárlaton.

/-ó/: Soproni ünnepi hetek.

KISALFÖLD 1964. j[illegible]. 7.

Renner Kálmán szobrász

Kiállítása nyílt a győri
műcsarnokban (Gáspárdy Sándor
festővel közösen)

N.N: Két sopron. képzőművész
győri bemutatkozása

Kisalföld 1968 X. 19

Renner Kálmán ötvös

Takaj helytörténeti múzeumában rendezték meg kiállítását.

Kiállítási kalendárium.

Szocialista Művészetért, 1972. jún. 5.

Renner Kálmán

érmeiből kiállítás nyílok

Egerben.

Magyar Nemzet 1971 augusztus 28.

RENNER KÁLMÁN, éremművész

XXXIII.-XXXVI. tárló. Itt vannak kiállítva Lackner Kristófról készült érmei. Ugyancsak Szőke Ernő hasonló munkái. 281. old.

Horváth Zoltán: "Dr. Lackner Kristóf és kora" című kiállítás a Győr-Sopron megyei 2. sz. levéltárban/Sopron/273. ol

SOPRONI SZEMLE? Helytört. Folyóirat, XXV. évf. 1971. Sopron

MDK

Renner Kálmán

Kiállitási hir

Kisalföld 1968 aug.18.

MDK

Renner Kálmán

Kiállitási hir

Soproni szemle 1968 2.p.177 .

MDK.

Renner Kálmán

Kiállitási kritika

Kisalföld 1965 szept.26.

Renner Kálmán MDK

Verdi, Marx, Wágner plakettjeivel szerepelt a tárlaton.

/hmar/: A soproni őszi tárlat.
Kisalföld 1963.okt. 10.

Renner Kálmán

Sopronban él

(–ó): Soproni ünnepi hetek

Kisalföld 1969 VII. 10

Renner Kálmán MDK

Szerepelt a soproni "Festőterem" épületében rendezett kiállításon.

-Érmei , Plakettjei.

Farkas György: A soproni képzőművészeti munkacsoport kiállításáról.
Kisalföld 1962. okt. 26.

MDK

Renner Kálmán

Résztvett a tárlaton

[illegible]-6): A soproni képzőművészek őszi tárlata.
KISALFÖLD. 196[illegible]. okt./XI 16.

MDK

Renner Kálmán

Kiállitási hir

Kisaltöld 1968 jan.11.

MDK.

Renner Kálmán

1965-ben Sopronban kiállitott.

Kisalföld 1965 ápr.lo lap -

Renner Kálmán

Tagja az Éremművészek Nemzetközi Szövetségének (F.I.D.E.M.). Az ez évi kiállítás és kongresszus (Helsinki) magyar szekciójában az ő művei is szerepelnek.

Műgyűjtő, 1973/2. sz. 64. l.

Remmer Kálmán
szobrász

Remmer Kálmán a Nemzetközi
Éremszövetségt agja.

----:FIDEM Nemzetközi éremkiállitás és .....
Müvészet, 1973.junius - 43.oldal

Renner Kálmán

(h. i.): Soproni, győri bemutatkozás előtt. (Renner Kálmán) - Kisalföld, 1967. dec. 12.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört. Ért. 197o. 1. sz. 68-1o7. 1./

78. 1.

Renner Kálmán

(radó): Az érem harmadik oldala. Egy fiatal érmész (Renner Kálmán) versenyfutása a bürokráciával. - Kisalföld, 1966. jún. 3.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./ 254. l.

Renner Kálmán

éremművész kiállitása, Soporon, Festőterem. - Ism: Cserhalmi Imre, Népszabadság,1968.szept.5. - M.Kiss Pál,Rajztanitás,1968.5-6.sz.54-55.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.

~~169~~. l.
170-

bb. 42. soproni művész sikere a fidem párizsi nemzetközi modern érmekiállitásán

b vid-fm/sk/ká/gy/cz

1021 Renner Kálmán

1967. november 20.

tizennyolc éve foglalkozik numizmatikai művészettel renner kálmán soproni szobrászművész. érmei számos hazai kiállitáson kivül nagy sikert arattak több külföldi tárlaton is. alkotásai megtalálhatók a leningrádi ermitázsban, a drezdai zwingerben, a prágai és newyorki muzeumokban. haydn, liszt, chopin és bartók emlékére készitett alkotásai a bécsi kunsthistorisches muzeum birtokában vannak.

a családja tradiciót folytató művész - akinek nagyapja rézmetsző, apja pedig rézműves volt - legutóbb a fidem /féderation internationale de la médaille/, a nemzetközi érmeszövetség párizsi jubileumi kiállitásán szerepelt 18 alkotásával. michelangelot ábrázoló művéről nagyitott fényképet is készittetett a rendező bizottság, és azzal a kiállitás egyik helyiségét diszitették.

a november 18-án zárult párizsi kiállitást a fidem meghivására a soproni művész is megtekintette, s igy személyesen gyüjthetett tapasztalatokat a fennállásának 30. évfordulóját ünneplő nemzetközi érmeszövetségbe tömörült, más országbeli művészek munkájáról.

renner károly most ,,orvossorozat,, elkészitésén dolgozik. elsőnek korányi sándor és fodor józsef arcmását mintázza meg./mti/

.-.

dd 17.30 97

a kivalo aruk forumat, egyreszt, hogy a termelőket a minőség javitására ösztönözze, másrészt, hogy a kiváló minőségü iparcikkeket nyilvántartásba vegye, s tájékoztassa róluk a közönséget. a kezdeményezés, mint a jobb minőségre ösztönzés egyik formája egyébként helyet kapott a gazdasági bizottságnak az iparcikkek minősége védelmével kapcsolatos határozatában is.

a fórumra mintegy 200 terméket jelentettek be, ezek közül azonban a szokásosnál is szigorubb kermi vizsgálaton csak 120 jutott tovább. a ,,döntőbe,, jutott 120 iparcikkből, amelyek a müszaki-technikai és a használhatósági követelményeknek egyaránt megfeleltek, az esztétikai zsüri hatvanegyet fogadott el, s ezek kaptak meg a ,,kiváló,, cimet.

a kiállitott kiváló minőségü iparcikkek között van egyebek között a habselyem kötöttárugyár trico-lon szintetikus anyagu inge, a hazai fésüsfonó és szövőgyár néhány szintetikus keverésü szövete, a vtrgy autó-táskarádiója, az orion delta luxe televiziója, az elzett mágneses csappantyu-zárja, a palma gumigyár ujfajta recés ipari és háztartási kesztyüje, a csepel motorkerékpárgyár p 10 h motorkerékpárja, a dux ktsz kötött bebi kocsigarniturája, stb. ezeken, s a kiváló áruk fórumán szereplő valamennyi cikken, használhatja a gyártó üzem, vagy a forgalomba hozó üzlet a kiváló minőséget tanusitó arany-fekete, háromszögletü megkülönböztető jelet.

a kiállitással kapcsolatban dr. szabó lászló, az országos piackutató intézet igazgatója egyebek között elmondta, hogy - jóllehet kevés idő állt rendelkezésre - a kezdeményezés megfelelő visszhangot váltott ki mind az iparban, mind a kereskedelemben. a kiváló áruk fórumára elsősorban a könnyüipar nevezte be áruit, közülük azonban hiányolták a cipőipar, a konfekció ipar és a butoripar jelentkezését. ugyancsak hiányzott a nevezők közül a kerámia- és az üvegipar, a háztartási készülékeket gyártó ipar, s kevés volt a jelentkező kisipari szövetkezet is. a kiváló áruk fóruma koratavasszal ujabb kiállitást rendez. az eddigi tapasztalatok alapján felmerült az igény, hogy édességekkel, italokkal és dohányfélékkel, valamint háztartási, vegyi és kozmetikai cikkekel is lehessen nevezni a kiváló cimre. ugyancsak tervezik, hogy kiterjesztik a kiváló áruk fórumát a termelési eszközökre, beruházási cikkekre is./mti/

.-.

16.25/gy

16.45

Renner Kálmán

Modigliani, 1973., br. érem
Ø 2,8., vegyv.

IV. Országos Kisplasztikai Triennálé
Pécs, 1974.

Renner Kálmán

Sopronban született 1927 december 8-án. Reményi József tartja mesterének. Jelenleg a soproni Richards gyár technikusa. Részt vett a II. kisplasztikai biennálén.

Romváry Ferenc: III. országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1971

Renner Kálmán

Szerepelt a FIDEM párizsi (1967) és a prágai (1969) nemzetközi éremkiállításain. A Liszt Ferenc Múzeum és a Munkásmozgalmi Múzeum több érmét őrzi.

Romváry Ferenc: III. országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1971.

Renner Kálmán

Az tárlaton bemutatott műve:
„Dürer", 1971, bronzérem, Ø 10.5 cm.
/:kétoldalas:/

Romváry Ferenc: III. országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1971.

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Renner Kálmán
éremművész, szobrász

KISALFÖLD
1984 MÁJ 9

1021

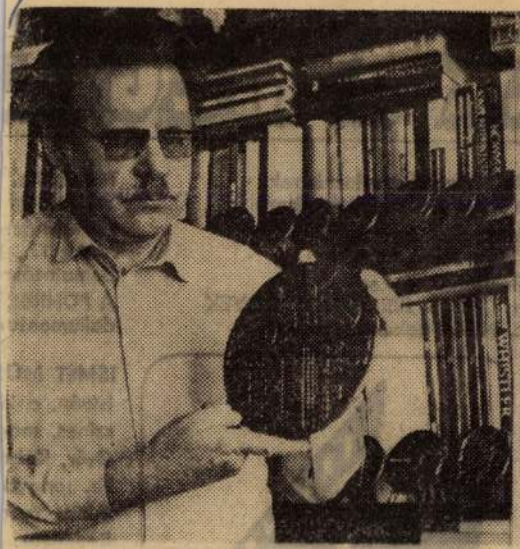

■ Renner Kálmán soproni éremművész 22 gyűjteményes — Pápán megrendezendő — kiállítására készül. A helyi művelődési központban láthatók lesznek eddig készült érmei, többek között a Körösi Csoma Sándorról alkotott munkája, ami az országos emlékbizottság részére készült, s a Körösi Csoma évfordulón rendezett indiai ünnepségekre is eljutott.

MOZIHÍ

Új filmek!

NAPLÓ GYERMEKEIMNEK

Mészáros Márta rendezésében készült magyar film
A XVI. játékfilmszemle nagydíjas alkotása
Főszerepben: Czinkóczi Zsuzsa
Bemutatja:
Mővár, Kossuth, máj. 10—13.
Rajka, máj 14—15.
Pannonhalma, máj. 31—1.

BŰNTUDAT

színes csehszlovák bűnügyi film
Bemutatja:
Mővár, Kossuth, V. 10—13.

101 KISKUTYA

színes, szinkronizált amerikai rajzfilm
Rendezte: Walt Disney
Bemutatja:
Győr, Rába, máj. 10—16

Békehónapi rendezvények a megye filmszínházaiban:

Máj. 9., 15 óra, Kapuvár
Petőfi Filmszínház
Bemutatásra kerül
a TITKOS BIRODALMI ÜGYEK
c. NSZK dokumentumfilm

Május 10.,
Szabadság
Bemutatásr
Május 17.,
Bemutatásr
A FÜHRER
dokumentu

ISMÉT MŐ
István, a k
színes, ma
Győr, Rábc
Te, rongyo
színes ma
Rendezte:
Győr, Vörö

EGYÉB HÍ
Indul a GY
„KISPIPA"
Játszási r

RENNER KÁLMÁN

éremművész

A Madách Imre Művelődési Központ

(Vác, Lenin út 63.)

tisztelettel meghívja Önt

1986. május 8.-án 18 órakor

RENNER KÁLMÁN

éremművész

kiállításának megnyitójára

Megnyitja: Kerék Imre költő

Megtekinthető: 1986. május 25-ig

hétfő kivételével naponta 10 - 18 óráig

Renner Kálmán éremművészete a hagyományokhoz kötődik elsősorban, eleve kerüli a felszínességet, az öncélú modernkedést. De nincs köze a nyers naturalizmushoz sem. Inkább józan realistának mondanám, de ezzel csupán leszűkíteném az ő alkotói törekvéseit. Az élő és a holt mesterekre figyelve, alaposan ismeri az éremművészet különböző irányzatait. Technikai tudása, a formakezelés fölényes ismerete nála töretlen alkotókészségben nyilvánul meg. Művészi hitvallása: a pontosság, a szó legjobb értelmében vett mívesség s az a fajta egyszerűség, ami a legnagyobb alkotók esetében már túlmutat önmagán. A mondandó kristálytiszta, világos közlésére tör, kiaknázva témája gazdag jelképiségét, kiemelve a leglényegesebb motívumokat az adott érem kivitelezésekor. Egy teljes élet tapasztalata sűrűsödik pl.remek Goethe-portréján a homlokredők madárszárny-ívébe, vagy a tébollyal elszántan farkasszemet néző Van Gogh keserű tekintetében. Renner ragyogó művészportréi széles témakört ölelnek föl: képzőművészek (Michelangelo, Cézanne, Chagall); zeneszerzők (Wagner, Liszt, Verdi); költők, írók (Petőfi, Madách, Ady, József Attila, Radnóti) emberi-művészi egyéniségét egyaránt nagy gonddal, elmélyültséggel igyekszik emberközelbe hozni. Munka közben minden hozzáférhetőt, elolvashatót, a témára vonatkozó információt összegyűjtve kezdi alakítani anyagát.Egy egy érem csak akkor kap végleges formát, ha alkotója úgy érzi: sikerült a hosszas előkészületek eredményeit, tapasztalatait egyetlen lendülettel, markáns műbe tömörítenie.

Hogyan alakult máig Renner Kálmán pályája? Hogyan ért el a szobrászattal való ismerkedéstől, a művészi fényképezéssel kísérletezéstől a remek kisplasztikákhoz, melyek kiteljesítették önálló, szuverén világát? Nagyapja hatására kezdett érdeklődni a szobrászat iránt, később 1959-ben kezdett foglalkozni az éremművészettel. Példaképének Reményi Józsefet tartotta,aki sok útmutatással, jó tanáccsal látta el őt. Nagy lendületet adott munkájának az is, hogy alkalma volt részt venni a FIDEM (Féderation Internationále de la Medaille - Nemzetközi Érem - művészeti Szövetség) éremkiállításain és kongresszusain. (Párizs, Prága, Köln, Helsinki, Krakkó, Firenze, Stockholm). Itt fokozottan figyelemmel kísérhette az éremművészet nemzetközi helyzetét, a külföldi éremművészekkel kötött ismeretségek,barátságok jótékonyan segítették, ösztönözték munkájában. Renner persze nemcsak elismert szobrászművész, hanem városa művészeti életének egyik legtevékenyebb munkása is. Az ő érdeme többek között, hogy Sopronban évente megrendezik az országos érem - biennálét.

Érmeit a hazai múzeumok mellett számos külföldi múzeum gyüjteménye őrzi (Prága, Moszkva, Berlin Weimar, Firenze, Madrid, Stockholm, Washington, Nev York, Gauguin Múzeum - Tahiti).

Kerék Imre

Renner Kálmán

1927. december 8-án született Sopronban. Autodidakta. Résztvevője az országos- és a miskolci tárlatoknak, önálló kiállitása volt1968-ban Sopronban. A fidem párizsi és prágai nemzetközi éremkiállitáson résztvett.

Romváry Ferenc: II. országos kisplasztikai bienálé, Pécs, 1969.

Renner Kálmán

Több müvét a Liszt Ferenc Muzeum és a Munkásmozgalmi muzeum , valamint számos külföldi gyüjtemény őrzi. Bemutatott müvei: Zrinyi Miklós , 1966. bronzérem, ∅ 9.5 cm., Szigeti István, 1966. bronzérem ∅ 8.5 cm.

Romváry Ferenc : II. Országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1969.

Renner Kálmán

1. Zrinyi Miklós, bronz 9,5 cm. 1966.
2. Szigeti István

II. Országos Kisplasztikai Bienniále
Pécs 1969.

MDK

ifj.Renner Kálmán

Sopron.

Fémöntők, g.relief

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. M.Szal. 1950. jun. 14.l.

Renner Kálmán

Sopron

Casals gordonkaverseg 1968. I.	bronzérem	∅ : 9 cm
Madách	"	∅ : 9,5 "
Shakespeare	"	∅ : 10,5 "
Toulouse Lautrec I–II.	"	∅ : 10 cm

V. Északdunántúli Képzőművének Kiállítása. Bp. Műcsarnok 1970. Kiáll. kat. Bev.: Kovalovszky Márta

Rennek Kálmán

Bemutatott művei: „Zrínyi," 9.5cm; „Zrínyi," 9.7cm; „Zrínyi," „Szigeti István," 9cm; bronz; „Országos oldalkapok," 8cm., együtt.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

160

Szigeti

MDK

Renner Kálmán

eriist

~~[illegible]~~. érem, plakett

Zrinyi

Zrinyi

Szigeti István

Országos Diáknapok

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

Renner Kálmán MDK

érem

Madách, bronz

Chakespeare, bronz

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Renner Kálmán

Egry József, br., Ø 11 cm
Grillparzer, br., Ø 12 cm

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Renner Kálmán

Picasso I-II. bronz ⌀ 8,8 cm
Van Gogh I-II. -"- ⌀ 9,3 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat 1972

Renner Kálmán

Picasso I–II. br. Ø 8,8 cm
Van Gogh I–II. br. Ø 9,3 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Kenthely 1977.

1972

Renner Kálmán

G. Hauptmann I–II. br. Ø 9,3 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely ~~1977~~.
1972

Renner Kálmán

1. Zsíny Miklós bronz 9,5 cm
2. — " — — " — 9,5 cm
3. Országos Diáknapok pert-
eszüstözött 8 cm

V. Balaton Nyári Tárlat
1970. Keszthely

Renner Kálmán

A szép magyar beszédért brown
11 cm

V. Balatoni Nyári Tárlat
1970. Keszthely

Remes Kálmán

Neruda, br.
Sókratész, I-II., br
Van Gogh, I-II, br.

XV. Szegedi Nyári Tárlat

Renner Kálmán

1. Egry I. bronzérem 10 cm ∅
2. — " — II. — " — — " —

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Renner Kálmán

Madách bronzérem

Gerhardt Hauptmann —"—

XIII. Szegedi Nyári Tárlat

1972. jul. – sept.

Renner Károly

Dürer I és II bronzérem

II. Nemz. Casals gordonkaverseny
bronzérem

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. - sept.

Renner Kálmán MDK

Michelangeló, érem, bronz

Toulouse Lautrec érem, bronz

VIII. Miskolci Orsz. Képsőn. Kiáll. 1964

MDK

Renner Kálmán

Kislányom, br.érem

dr.Balassy Miklós br.érem

Turny István, " "

Liszt Ferenc, " "

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.

Herman O.Muz.

MDK

Renner Kálmán

Feleségemnek, br.érem

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.
Herman O.Muz.

MDK

Renner Kálmán

Liszt - Bartók, br.érem

" " " "

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.

Herman C.Muz.

MDK

Renner Kálman

érmek:

Bartók emlékplakett	bronz	8.5 cm
Liszt-Bartók	"	7x11
Liszt-Bartók	"	7x11.5

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

The Hungarian University of Fine Arts cordially invites you and your partner to an exhibition opening presenting a selection of 2006 MA degree works.

Selected by
Painting: András Rényi, art historian
Sculpture: Edit Sasvári, art historian
Intermedia: László Beke, art historian
Printmaking: István Dévényi, art historian
József Szurcsik, graphic artist
Graphic design: Ernő Sára, graphic artist

On view
15 July - 12 August 2006
in July: Monday - Sunday 10 AM - 6 PM
in August: Tuesday - Sunday 10 AM - 6 PM

Opening
14 July 2006 at 6 PM

Venue
Hungarian University of Fine Arts
(1062 Budapest, Andrássy u. 69-71.)
Barcsay Hall, Aula

More information
barcsay@mke.hu
www.mke.hu

Supported by
NKA
NKÖM
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

A Magyar Képzőművészeti Egyetem tisztelettel meghívja Önt és barátait a 2006-os diplomamunkákból válogatott kiállítás megnyitójára.

Válogatta
Festő: Rényi András, művészettörténész
Szobrász: Sasvári Edit, művészettörténész
Intermédia: Beke László, művészettörténész
Képgrafika: Dévényi István, művészettörténész
Szurcsik József, grafikusművész
Tervezőgrafika: Sára Ernő, grafikusművész

A kiállítás megtekinthető
2006. július 15 - augusztus 12.
júliusban: hétfő - vásárnap 10.00 - 18.00
augusztusban: kedd - vasárnap 10.00 - 18.00

Megnyitó
2006. július 14. 18.00

Helyszín
Magyar Képzőművészeti Egyetem
(1062 Budapest, Andrássy u. 69-71.)
Barcsay-terem, Aula

Információ
barcsay@mke.hu
www.mke.hu

Támogatók
NKA
NKÖM
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

best of
DIPLOMA
06.07.15 - 06.08.12
Magyar Képzőművészeti
Egyetem

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

RENNER KÁLMÁN

SZOBRÁSZMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1978. FEBRUÁR 16-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

BERECZKY LÓRÁND
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEDNYÁNSZKY TEREM
BUDAPEST, V. TANÁCS KÖRÚT 26.

Fk. Köteles István 78,049 — Képcsarnok V. Ny

RENNER KÁLMÁN szobrász

Mühely 1988.1.sz.

Ára: 18,– Ft

A MŰHELY KIADÁSÁBAN MEGJELENT:

KORTÁRSAK LUKÁCS GYÖRGYRŐL (1985)

Ancsel Éva, Bizám Lenke, Egri Péter, Király István, Kenyeres Zoltán, Köpeczi Béla, Sőtér István, Sziklai László, Tőkei Ferenc és Ungvári Tamás írásai századunk kiemelkedő marxista gondolkodójáról

AZ IDŐ HATALMA (1986)

Győr-Sopron, Vas, Veszprém és Zala megyében élő költők műveiből összeállított versantológia

SZABÓ JENŐ: ÖT ÉVSZÁZAD FEKETE KRÓNIKÁJA, SOPRONI PITAVAL (1987)

A maga nemében egyedülálló kultúrtörténeti munkában a szerző öt évszázad (1277–1780) bűnügyeit gyűjtötte össze a soproni levéltárban található dokumentumok alapján

VISSZHANG (1987)

Szovjet-orosz és örmény költők művei Kerék Imre fordításában

HÄNDEL

Haydn

Luther 1483-1546

KÖRÖSI
CSOMA
SÁNDOR
1784
1842

TIBETAN-ENGLISH
DICTIONARY

Műhely

TÁRSADALOMTUDOMÁNY · KÖZMŰVELŐDÉS · KRITIKA

A tartalomból:

Köpeczi Béla: Reform és felsőoktatás

Csőregh Éva: A kéztől a fejig
A rajztanítás hiányosságai

Cs. Szabó Annamária: A játék komolysága
Etikai és esztétikai minőségek összefüggései

Kovács Antal: Veréb a tollfosztóban
Felső-szigetközi szólások és közmondások

Káldi János, Vahram Martiroszjan, Peter Rühmkorf versei, Böröndi Lajos, M. Csapó Piroska, Volly István, N. Pál József és Bóna László kritikái

A Műhely első tíz évfolyamának (1978–1987) repertóriuma

88/1

Renner Kálmán

Alkotásával szerepelt a harmadik őszbiennálén Sopronban.

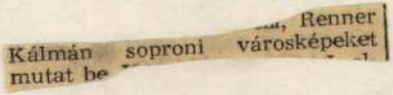
Kálmán soproni városképeket
mutat be , Renner

Magyar hirlap 1961/10/6/6

Rész: Sopron, Líbaház

MDK

Renner Kalman

érmek:

Feleségemnek	bronz	8 cm

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

MDK

Renner Kálmán

érmek:

Kislányom	bronz	8 cm
Dr.Balassy Miklós	bronz	7.5 cm
Turny István	"	8 cm
Liszt Ferenc	bronz	8.5 cm

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

Renner Kálmán, szobrán MDK

Kifejezően szépek érmei.
(Toulouse-Lautrec.)

Rózsa Gyula: Országos Képzőművészeti Kiállítás Miskolcon 9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. dec. 31.

Renner Kálmán - éremművész

IV. Orsz. érembiennálé Sopron

Kloss Andor: „Kritika Változatok az éremre"

Délalföld 1983 VII. 1.

Renner Kálmán, szobrászművész

A pápai tímepsi hetek kiállítási programjában külön hangsúly illeti Heitler László egyéni kiállítását. — A fennutatósorozaton Renner Kálmán, Boldizsár István és még több művész műve szerepelt.

Szelényi Pál: Heitler László kiállítása Pápán.
Napló /Veszprém/ 1984. júl. 1.

Renner Kálmán

Jegyzetek az V. Dunántúli Tárlatról

Mihály 1985/5

Renner Kálmán

Képzőművészet a Tebrasacha-
lási pályázat tükrében

Mühely 1985/2

Renner Kálmán

Kiállítás Budapesten

Sopron tenek 1985/1

Renner Kálmán

Renner Kálmán sopronj szobrászművész a Mednyánszky terenben kiállitásán érzéit mutatta be.

—: Esémkiállitás

Új Tükör, 1978. február 26-43. lap.

Rennes Kálmán

Rennes Kálmán érmeit a Med-
nyánszky-teremben mutatta
be. A hagyományos technikát és
felfogást képviselé a művész.

Balla Erzsébet: Rennes Kálmán, érmei.
Új Tükör, 1978. március 12 – 3 lap.

Rennerkálmán

„Chopin-érme"
(repro)

Balla Erzsébet: Rennerkálmán érmei.
Ny Tükör, 1978. március 12-3 lap.

Renner Kálmán

Felnagyított fényhép keretezi a Cezanne-ról, Michelangelóról, Tizianóról mintázott érvéket.

Balla Erzsébet: Renner Kálmán érvéi.
Ży Tukor, 1978. március 12-3 lap.

Renner Kálmán

Érméket készített a művész Puskinról, Szókrateszről, Szenyi Miklósról, Chagallról, Egry Józsefről, Josef Holubról, Toulouse Lautrecről.

Balla Erzsébet: Renner Kálmán érméi. Új Tükör, 1978. március 12 - 3 lap.

Renner Kálmán

A művész érmei nagyészt híres emberekről, tudosokról, művészekről készültek és mindhét oldalak önálló alkotás.

Balla Erzsébet Renner Kálmán érmei.
Új Tükör, 1978. március 12 - 3 lap.

Renner Kálmán, szobrász

□ RENNER KÁLMÁN szobrászművész kiállítását Bereczky Lóránd művészettörténész nyitja meg ma délután 5 órakor a Mednyánszky-teremben.

□ Renner Kálmán

Esti Hírlap Bp. 1978. febr. 16

2.

Renner Kálmán vyobrázy

(Sopron, 1927 -

Érmeinek Ziállítása a Medunyánszky Teremben

Bp. 1978. febr. 16 - márc. 2.

- katalógus a könyvtárban -

Remer Kálmán

„Ifjú zongoristák nemzetközi Liszt találkozója" (emlékplakett)

- alakja kerek, 92 mm az átmérő
50 db. kézi letter betűk

Soproni Szemle. 1977/3 XXXI. évf. 247 old.

Renner Kálmán

– részt vett az I. Orsz. Érembiennálén

Ashercz Éva: A I. orsz. érembiennálé Sopronban

Soproni Szemle 1978/4 366 old

Renner Kálmán

„A jubileumi emlékplakett"
- Sopron 1277-1977
- a kört meghözelítő szabálytalan sokszöghöz hasonló átmérője 95 m; 950 db készült belőle

Soproni Szemle. 1977/3 XXXI. évf. 248 old

Remer Kálmán

Renner. Kálmán

„Országos Úttörő zenekari fesztivál"

– Sopronban

– átmérő ~~[illegible]~~ 88 mm.

– 50 öntött példány készült

Soproni Szemle. 1977/3 XXX. évf. 249 old

Nagy Imre [illegible]

Renner Kálmán

„Nemzetközi jubileumi vörösbor festival Sopron 1977" – emlékérme

- átmerője 90. mm
- készült 150 példányban

Soproni Szemle. 1977/3 XXXI. évf. 249 old.

~~Nagy Albert testó~~

Renner Kálmán

„Van Gogh" – emlékplakett
1970

„Csillagos ég" – 1970

Múzeumi Magazin 1977/1 21 old

Remer Kálmán

„Bartók-emlékplakett"

Igaz Szó 1970./9

Renner Kálmán

14 érmét ajándékozta a győri Xantus János Muzeumnak.

Magyar Hirlap 1980/11/11/9

1021

1977. május 27. Televizió 2.müsor 2o,25 VGnó

A 7oo éves Sopron

- Kedves Nézőim! Meghivom Önöket egy szép zenei eseményre Sopronba. A 7oo. évfordulóját ünnepli Sopron annak, hogy IV.László királyunk szabad királyi városi ranggal ruházta fel a várost. Erre az alkalomra rangos zeneszerzőink szép müveket irtak, ezzel tisztelték meg városunkat. Szeretettel várjuk Önöket ezen az eseményen.

- Kedves kötelességemnek teszek eleget akkor, nagyon sok szeretettel köszöntöm a körünkben megjelent költőket, és zeneszerzőket.
Farkas Ferenc: Variációk egy XIX.századi soproni zenélő óra dallamára.

- Három évvel ezelőtt fordult hozzám Sopron városa azzal a kéréssel, hogy az ünnepi alkalomra komponáljak zenekari darabot. Nagyon nehéz egy zenekari darabnál a várs vonatkozást megtalálni, azt, hogy a kompozició valahogyan soproni karakterü legyen. Hosszas gondolkodás után a véletlen segitett, és kezembe került a Néprajzi füzeteknek egy száma, amiben régi soproni zenélőóra dallamokat közöl. Nagyon megtetszettek ezek és elhatároztam, hogy ezekre irok variációkat, A munka nagyon jól ment, és könnyen haladt, nem olyan rövid idő alatt, mint ahogy mondjuk az ilyen megrendeléseknél szokott lenni, mert szerencsére volt idő bőven, a város idejében gondoskodott arról, hogy minket felkérjen.

- A Soproni Liszt Ferenc Szimfónikus Zenekar előadásában Sugár Rezső Nyitányát hallja kedves közönségünk. Vezényel Horvát Gyula.

- Nagy megtiszteltetés és nagyörön számomra, hogy Sopronnak ezen a szép ünnepén, mint zeneszerző részt vehettem, az ünneplésbe belekapcsolódhattam. Az előbb már Farkas tanár ur beszélt arról, hogy milyen problémát jelent egy aktuális helyi ünnepre valamilyen zenemünek az elkészitése. Milyen kapcsolatot talál a várossal. Hát Sopronnak valahogy jelképe a Tüztorony. A Tüztoronyban kürtjelek hangzottak el, tulajdonképpen ez a kürtjel adja meg a témáját ennek a münek, amelyik természetesen a későbbiek folyamán erősen variálva tér vissza, akkor már nehezen felismerhető tulajdonképpen az eredeti kürtmotivum.

- Tillai Aurél, a Pécsi Tanárképző Főiskola tanára, számos soproni énektagoknak tanitómestere. Hallgassák meg Tillai Aurél-Sarkadi Sándor: A soproni városoronyra cimü müvét.

- Balázs Árpád Lisz dijas zeneszerző ma a legnépszerübb kóruskomponisták egyike. A most bemutatásrakerülő müveinek ihletője saját bevallása szerint Ady Rezső Szép versei és Sopron iránt érzett szeretete.

- A megtisztelő felkérésen tul hármas segitséget is kaptam a 7oo esztendős várostól. Tulajdonképpen ügy is mondhatnám, három ihlető forrásom volt. Sopron maga, a város régi szerelmese vagyok, Recht Rezső csodálatosan szép versei, sopróni költő, és a harmadik Kovács Sándor és nagyszerü leánykara. Tehát nagyon könnyü dolgom volt a Soproni képek megirásánál, Soprontól kaptam a müvet, Sopronnak adtam vissza.

- Az ünnepi hangversenyen részt vett Pozsgai Imre kulturális miniszter, aki szivesen vállalkozott arra, hogy benyomásait koncertünk előtt összegezze.

- Ilyen szép ünnepre eljönni, ilyen szép tavaszi napon, ez már hangulatteremtő. Különösen jó hangulatba kerül az ember, amikor azt tapasztalja, hogy Sopron megtiszteli és kitünteti önmagát azzal is, hogy a müvészekhez fordul és a müvészetekhez. Jelen esetben a zenemüvészethez, hogy kifejező erőt nyerjen a jubileumon. Végülis mindannyian jólérezzük magunkat, a közönség reagálásán, a zenemüvek, kórusmüvek fogadtatásán látszott, hogy itt jól választott a város, ügyes megrendelő volt és kiváló zeneszerzőket, költőket szólaltatott meg, a kórusokban és a zenekarban is. Én örülök, hogy ennek az eseménynek részese lehettem, örülök annak, hogy a kortársi zene egy ilyen emlékező müsorban, ahol a város önmaga multjába tekint vissza, ilyen szép helyet kapott, szép szerepet kapott. Mégegyszer azt tudom mondani, hogy nagy eseménye volt Sopronnak, de talán az ország zenei életében is sokat számit az, ahiitt történt.

- Sopron, ez a zenei tradiciókbanoly gazdag város örömmel ad otthont az ifju zongoristák első Nemzetközi Liszt Találkozójának. Szeretettel köszöntjük városunk falai között a fiatal zongoristákat, Reméljük, nagyszerü élményben lesz részük, mint ahogy bizom benne, hogy a közönség is megtalálja zenei igényének megfelelő hangulatot. Természetesen emellett, hogy szeretettel köszöntjük Önöket, szeretnénk, hogyha gazdag élményekkel mennének el, és emlékezetessé tesszük számukra az itt-tartózkodásukat azzal,is, hogy egy soproni képzőmüvésznek, Rennel Kálmánnak emlékplakettjével ajándékozzuk meg őket.

- Az ifju zongoristák közül először Róberta Bambassót mutatjuk be. A bolcánái Claudió Monteverdi Konzervatórium növendéke, a Numeró kettes polkát játssza. A most 18 esztendős obertő egyébként már tavaly a livernoi Liszt találkozón, a még nem diplomások kategóriájában első dijat nyert.

- - -

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 6

Társadalmi Szemle

Renner Kálmán

1021

Renner Kálmán érme

mutatók tekintetében. A KGST-ország
között 45 százalékkal növekedett, a fejl
zalékkal. A KGST-országok lakossága
letük pedig a világ területének 18,5 sz
termelésének 34 százalékát adták.

A KGST-országok jelenlegi és terve
mutatja, hogy ezekben az országokban
tett újratermelés intenzív tényezői. A
nak kimerülése a KGST-országokban
vákia, Magyarország) vagy kisebb (R
lentkezik, a tendencia azonban egészé
országokban egyre jelentősebb lesz a
növelése. Az SZKP XXV. kongresszus
növelése válik a gazdaságpolitika str
kongresszusának határozata megállapít
gazdasági tevékenységünk fő feladata
az eddiginél erőteljesebb növelése". A
amelyet a párt IX. kongresszusán fog
termelés hatékonyságának növelése a
dasági fejlődésének legfőbb eszköze".
mind tudatosabban és következeteseb

Remner Kálmán

Remner Kálmán emlékkiállítása a Medgyaszay
teremben megnyílt.

---Kiállitási naptár.
Művészet, 1977. szeptember - 48. oldal.

Nincszabadság, Bn. 1978?

14.

Kinek ajánlja 2

befelé forduló költőt. Megfogg... koztak a barátai? Vannak-e egyáltalán?

— Vannak barátaim. És hadd mondjam meg, hogy ezek, a már felnőttkoromban kötött barátságok nem múltak el, és nem gyengültek, hanem inkább erősödtek. És az én barátaim az én kitüntetéseim. A zárkózottságról és a befeléfordulásról. Ne keverjük össze a kettőt. A zárkózottság magatartás, tehát bizonyos értelemben magánügy, a befeléfordulás viszont szemlélet. Nem is tudom elképzelni, miként lehetek én „közéleti érdeklődésű", „politikai töltésű", és ugyanakkor befeléforduló? Ezek teljesen kizárják egymást. Egyébként azt hiszem, hogy még különösebben zárkózott sem vagyok, s alighanem olyanok tartanak zárkózottnak, akik még egy kézfogás erejéig sem ismernek. Akik ismernek, azoknak tud-

sem, hogy ezek az írásaim p... natnyilag nem kerülnek színpadra. Legfeljebb csöndben feküsznek egy darabig, mint például a Johanna alapján *Borgulya Andrással* közösen létrehozott musical is. Ennek hányattatásairól, bár meghívásos, minisztériumi pályázatra készült, s értékeit senki sem vonta kétségbe, hosszasan tudnék mesélni. Egyébként az *Orfeót* annak idején játszotta az Irodalmi Színpad amatőr együttesek is előadták, s egy általam fordított chilei népi kantátával, mely az iquiquei vérengzésről szól, a zalaegerszegi irodalmi színpad itthon díjat nyert, s jó néhányszor előadták külföldön is, feltűnő sikerrel. Szóval mások is el tudják képzelni ezeket az írásaimat színpadon, nemcsak én.

Havas Ervin

sikerült megvalósítani az tásomat szeretettel ajánlom azoknak, akikkel egyezik véleményem.

Renner Kálmán

Pablo Neruda	bronz	Ø 9,5 cm
Pannonhalma	bronz	Ø 10 cm
Sopron	bronz	30 × 20 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976.

Balatoni Múzeum, Keszthely

Renner Kálmán 1021

1978.II.16.Kossuth 18.3o Gné
Esti Magazin

- Jó estét kivánunk kedves hallgatóink. A mikrofonnál a müsorvezető Medveczki László. Cimek mai Magazinunkból. Városnyi kerület. Losonczi Pál látogatása a Józsefvárosban. Nemcsak pénzkérdés, de az is. Milyen a pedagógus társadalmi megbecsülése. Játék komoly gondokkal. Beszélgetés az automatákról. A tegyereked meg az én gyerekem veri a mi gyerekünket. Korkép a vállási árvákról. 31 milliárd forintnyi gép, alkatrész, mütrágya a mezőgazdaságnak. A rezes dinasztia sarjának érem kiállitása. Renner Kálmán bemutatkozása a Mednyánszky-teremben. Az időjárásról egyenlőre annyit, hogy ujabb havazás várható, éjszaka -7, -12 fokig hül le a levegő. Minderről részletesen a következő háromnegyedórában és most a nap hirei röviden.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 FEB 17
KISALFÖLD

Renner Kálmán
szobrászművész

1021

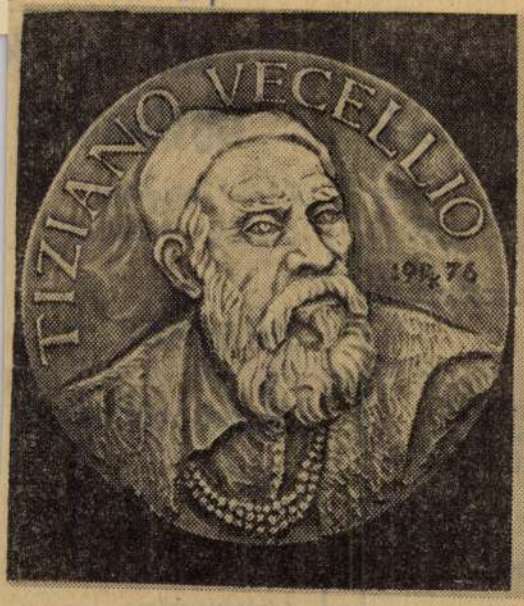

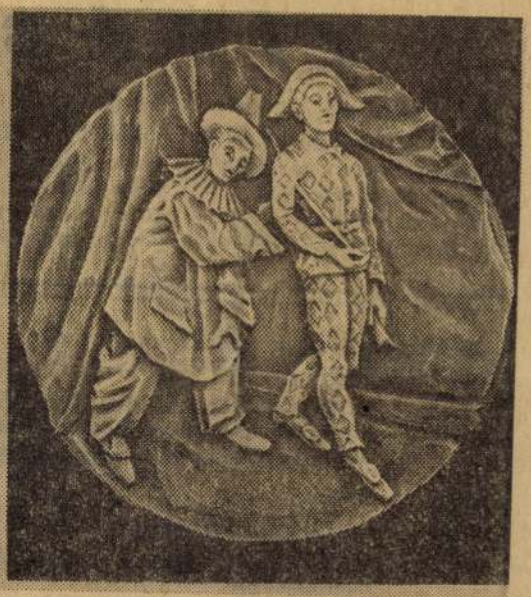

Renner-érmek a budapesti Mednyánszky-teremben

Renner Kálmán művészetével annak idején előbb ismerkedett meg Párizs, mint Budapest. A soproni születésű szobrászművész huszonegy éremmel jelentkezett 1967-ben a FIDEM (Nemzetközi Éremművészeti Szövetség) párizsi kiállításán, s ettől az időtől kezdve a FIDEM tagjaként részt vett a szövetségnek Prágában Kölnben, Helsinkiben, Krakkóban és Budapesten megrendezett kiállításain. A tíz esztendő alatt nyolcvan plakettjét ismerte meg a nemzetközi közönség, részben az érembemutatók, részben a különböző európai éremújságok közvetítésével.

Hazai társas vagy önálló kiállításainak az 1968. évi soproni bemutatkozás volt a nyitánya és 1960-tól napjainkig több mint 260 képzőművészeti, zenei, irodalmi, történelmi mondanivalójú plakettet formált meg.

Amellett, hogy szorgalmas alkotó, fáradhatatlan szervező is a soproni rézműves unokája. Mintegy hét éve ő vetette fel a gondolatot: rendezzenek Sopronban érembiennálét. A megvalósításhoz kiváló segítőre talált *Sz. Egyed Emma* soproni szobrászművész személyében, támogatták a gondolatot a városi és a megyei szervek, művészeti vezetők is. Sopron 700. jubileumi esztendejében megnyílt az ez alkalomra felújított Lábas-házban az I. országos érembiennálé, hogy ezután kétévenként a városban mutassák be az ország éremművészei legújabb alkotásaikat.

Műtermébe látogatva munkásságának kiteljesedéséről, művészeti programjáról beszélgetve ez alkalommal is előbújik Rennerből a szervező:

— *Nagyon sokat használna a város képzőművészeti életének, közművelődésének, de javát látná a lakáskultúra, sőt az idegenforgalom is ha a Képcsarnok Vállalat mielőbb megnyitná reprezentatív bemutatótermét és boltját a városközpontban.*

— *Nagyszerű táji, környezeti adottságokkal rendelkezik Fertőrákos, korszerű művésztelepnek adhatna otthont. Néhány műemlékház megfelelő átalakításával, berendezésével meg lehetne vetni egy olyan művésztelep alapjait, ahová sok képzőművész látogatna el szívesen.*

És ami az álom határait súrolja:

— *Nagyszabású szobrászati szimpoziont lehetne rendezni a fertőrákosi kőfejtőben. Kő a helyszínen, lakás a művésztelepen, s a résztvevők egy-egy, a városnak ajándékozott műalkotással hálálnák meg az ihletést és az ellátást. Valóságos szabadtéri múzeum létesülhetne itt, növelve a táj idegenforgalmi vonzóerejét.*

A tegnap megnyílt budapesti kiállításán válogatott anyaggal jelentkezett. A művészt *Bereczky Lóránd* művészettörténész mutatta be. A kiállítást a Képcsarnok Vállalat rendezte.

Farkas Imre

VÍVÁS

Hét egyesület negyven kardvívója lépett pástra a hét végén Sopronban, a SMAFC másodosztályú versenyén. A döntő végeredménye: 1. Czikán (Szombathelyi Haladás) 8 győzelem, 2. Kosztka (SMAFC) 7 gy., 3. Kovács (Zalaegerszegi Dózsa) 6 gy., 4. Bary (OSC) 4 gy., 5. Bauer (Universitas PEAC) 4 gy., 6. Antoni (Haladás) 3 gy.

A Magyar Hűtőipar győri Gyára azonnali

FELVÉTELRE KERES

érettségizett női munkavállalókat
laboratóriumi munkára, három műszakba,

mechanikai- vagy elektróműszerészt,
továbbá

segédmunkásokat
gépkocsikiséröi, rakodói, udvartakarítói munkakörökbe,

gépszerelőt
elektromos targonca javításához.

JELENTKEZÉS a gyár munkaügyi osztályán, Győr, Hecsepuszta.

EGÉSZ ÉVBEN GYŰJTSD A „MÁRKA" KUPAKOT!
Ötven „Márka" kupakért mindig egy sorsjegyet kap, ha beküldi, vagy személyesen eljuttatja a begyűjtőhelyre. Cím: 1061 Budapest, Hegedü u. 9.
Az átvétel időrendje: hétfő, szerda, péntek, 13 órától 16 óráig. SORSOLÁS: 1979. január 13-án
Főnyeremény: egy ZSIGULI személygépkocsi, és továbbá értékes nyeremények.

Kocatartó k
figyelmébe

előnyös feltételekkel
továbbra is vásárolhat

vemhes

kocasüldőt

az állatforgalmi
és húsipari vállalatoktól.
Kérjük, hogy rendelését
mielöbb juttassa el
felvásárlóinkhoz,
kirendeltségeinkhez,
ahol részletes
felvilágositással is szolgálnak.

Felhivjuk az állami vál
kisiparosok és a lakos

MÉH

ahol állandóan
VÁSÁROLHATÓ
új és használt
kerítéselem, ka
és olaj tárolásá
hordók és egyé
KEDVEZMÉNYE

RÁBAKÖZI
ÁFÉSZ
CSORNA

a Rába

most nagy vála

lakószobákat
szekrénysorokat
kárpitos garnitúrák,
franciaágyak

kiegészítő és apró b
Gyorsitott OTP- és t
helyben.
20–30%-os előleg le
Házhoz szállitáshoz

Nálunk a bútorok a raktáraink
és kiválaszthatók.

Renner Kálmán

Karátson Gábor Faust-illusztrációi A Helikon Galériában március 5.-ig,

Bittenbinder János grafikus kiállitása a Studió Galériában február 15.-től,

Féner Tamás fotóművész kiállitása a Magyar Munkásmozgalmi Muzeumban február 17.-től,

Renner Kálmán érmeinek kiállitása a Mednyánszky Teremben február 16.-tól,

Ridovics László festőművész kiállitása a miskolci Szőnyi Teremben február 16-tól látható, -mint a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában közli.
Élet és Irodalom, Bp. 1978. febr. 11.
XXII. évf. 6. sz. 8. lap.

Rönner Kálmán
érmüves

1021

1978.II.16.Kossuth 18.3o Gné
Est Magazin

- A szép érmék kedvelőinek ajánlja Szatmári Ilona a Mednyánszky terem ma nyilt kiállitását.

- Rönner Kálmán a soproni rézmüves unokája és a rézmüves mester fia, aki rövid ideig maga is édesapja soproni mühelyében dolgozott és ma a müvészi érmek jeles mestere, legszebb munkáit önálló kiállitáson mutatja be a Budapesti Mednyánszky teremben. Egyébként ez a tárlat a Képcsarnok történetében is az első egyéni érem kiállitás.

- Nagyapám alapitotta meg tulajdonképpen a soproni rézmüves céhet és

a rézmüves szakmája mellett a rézdomboritást iparmüvészeti szintre is emelte. Apám a rézöntést alapitotta meg, és ebbe folytam bele én is és meg van a rézmüves és a rézöntő mestervizsgám.

- Tehát rezes dinasztia.

- Itt kapcsolódik tulajdonképpen az érem, mind bronz az öntő szakmához, és igy mentettem át a rézmüves szakmát az érem szakmára.

- Már több mint 27o érmet készitett és 9 éve rendszeresen szerepel alkotásaival a Nemzetközi Érem Szövetség világkiállitásain. Egyébként Renner Kálmán vetette fel a 7o-es évek elején az önálló országos érem bienálék megrendezésének gondolatát is. És ezt a gondolatot tettek is követték.

- Nemzetközi kiállitásokon már felvetődött az a gondolat, hogy az érmet önállósitani kellene a kisplasztikától. Magyarországon kis plasztikai bienállék vàtak eddig, amik bizonyos mértékig az érmet háttérbe szoritották. Tavaly ünnepelte Sopron városa 7oo éves fennállását. A nagy ünnepség sorozatnak egy kiemelkedő eseménye lett az országos érem bienellé. Ki ne ismerné Sopronban a Lábaházat, amely a város egyiklegszebb müemlék épülete. Teljesen felujitva és itt kapott otthont ez a bienállé is két évenként itt kerül megrendezésre.

- És most Renner Kálmán ars poeticájára lennénk kiváncsiak.

- Tulajdonképpen emék érmekkel foglalkozom, hires embereknek, iróknak, zenészeknek képzőmüvészeknek állitok emléket. Ez megszabta stilusát is az érmeimnek. A legkedvesebb érmem a Van Gogh, Michelangelo.

- Renner Kálmán érmei ma már sok külföldi muzeum tulajdonát képezi.

- A Gogen érem példánya Tahitibe a Gogen muzeumba, a Dürrer érmem a Nürnbergi muzeumba, a Van Gogh érem például az amsterdami Van Gogh muzeumba került.

1978.II.16.Kossuth 18.3o Gné
Esti Magazin

-

1890
1980

MEGHÍVÓ

RENNER KÁLMÁN

Stettner Béla linómetszete

Kilencven évvel ezelőtt, 1890. július 29-én halt meg VINCENT VAN GOGH holland festőművész. Ugyanabban az esztendőben született FERENCZY BÉNI, a magyarországi első Van Gogh-érem alkotója.

Az ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA Igazgatósága meghívja Önt
az évforduló alkalmából rendezett

VAN GOGH-DOKUMENTUMKIÁLLÍTÁSRA.

Megtekinthető a klubban, Budapest V., Petőfi Sándor utca 5. sz. alatt
1980. december 5-től 19-ig, naponta de. 10 órától este 20 óráig.
Szombaton, vasárnap zárva.

Ez alkalommal kiállítjuk a magyar művészek Van Gogh-érmeit, időrendben

FERENCZY BÉNI
MARTSA ISTVÁN
KISS NAGY ANDRÁS
ENGELSZ JÓZSEF
KISS KOVÁCS GYULA
CSÉRI LAJOS
KUNVÁRI LILLA
SZANDAI SÁNDOR
NAGY ISTVÁN JÁNOS
LÁZÁR SÁNDOR
HERCZEG KLÁRA
RENNER KÁLMÁN
Sz. EGYED EMMA
LÓRÁNT ZSUZSA
KOROSÉNYI TAMÁS

alkotásait.

Kamarakiállításunkon magyar kiadványok mellett bemutatunk több ritka külföldi könyvet, katalógust a könyvtárnyi Van Gogh-irodalomból, a meghívó hátoldalán közöltek szerint.

Van Gogh-kiállítás Magyarországon? – kérdezheti joggal csodálkozva a látogató, akinek tudomása van arról, hogy a művésznek hazánkban jelenleg egyetlen festménye sem található. Nem mindig volt így, mert századunk elején még Van Gogh három igen jelentős olajképe szerepelt neves magyar műgyűjtők tulajdonában. Sajnos, ezek évtizedekkel ezelőtt külföldre kerültek. Így a holland mester egyre jobban értékelt életművét Szépművészeti Múzeumunkban a Majovszky-gyűjtemény három híres rajza képviseli csupán.

A magyar képzőművészetnek van azonban olyan területe, mely világszerte érdeklődésre tarthat számot Van Gogh egyre növekvő népszerűsége miatt. Ez a művész emlékére készült érmek sorozata, mely Ferenczy Béni 1936-ban mintázott Van Gogh-érmével kezdődött, s amelybe napjainkig szobrászatunk több jeles mestere lépett be alkotásával.

Dr. Tralbaut belga művészettörténész Antwerpenben 1967-ben a Van Gogh-ábrázolásokról kiadott tanulmányából tudta meg a nemzetközi művészeti közvélemény, hogy a világ első Van Gogh-érmét magyar művész, Ferenczy Béni mintázta, egy évtizeddel megelőzve ezzel a holland honfitársakat és egyéb európai, ázsiai országok művészeit.

Így a Van Gogh-érmek kiállításával egyben tisztelgünk a 90 évvel ezelőtt született és 1967-ben elhunyt Ferenczy Béni mester emléke előtt is, aki úttörő alkotásával egyik elindítója volt Van Gogh világszerte növekvő megbecsülésének.

KATALÓGUS:

A dokumentumkiállítás anyagát a következő témák szerint csoportosítottuk:

1. A Szépművészeti Múzeum Van Gogh-rajzai. (Reprodukciók)
2. Az egykor magyar tulajdonban volt festmények. (Dokumentumok)
3. Van Gogh levelei – magyarul. (Kiadványok)
4. Néhány kötet a Magyarországon megjelent irodalomból.
5. A magyar művészek Van Gogh-érmei. (15 művész 21 alkotása)
6. A magyar érmek első külföldi méltatója, M. E. TRALBAUT munkássága.
7. A „Van Goghiana" kiadványok. (P. PERÉ, Antwerpen)
8. Kiállítási katalógusok a világ minden részéből. (Moszkva, Varsó, Tel Aviv, Tokió, Ottava, Párizs, München stb.)
9. Az amszterdami új Van Gogh Múzeum.
10. A hollandiai Neunenben működő Van Gogh Dokumentációs Központról. (TON de BROUWER munkássága.)
11. Néhány szép könyv a világszerte megjelent monográfiákból.

A kiállítást – gyűjteménye anyagából – rendezte: Dr. SOÓS IMRE.

Építők Rota – C: 396.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 MÁR — 1

MAGYAR HÍRLAP

Renner Kálmán, éremművész

Renner Kálmán kamaratárlata

1021

Egy céhmester érmei

A hazánkban nemrég megrendezett nemzetközi éremkiállítás olyan széles skáláját vonultatta fel a jelenlegi stílusoknak és törekvéseknek, hogy az érdeklődők tábora is meglehetősen szakavatottnak tekintheti magát ezek ismeretében. Így aztán első pillantásra megállapíthatjuk most, a *Mednyánszky Terem* kamaratárlatán, hogy *Renner Kálmán* jó értelemben vett ortodox éremművész. Az ő öntött bronzainak ugyanis — hagyományos módon — *csak* két oldala van.

Tovább nézelődve az is kitűnik, hogy az éremnek ez a két lapja sem tör erőteljesebb térhatásra. A műfaj tradícióit őrzi abban is, hogy jobbára azonos méretű, kerek érméket formáz. És nem utolsósorban: témaköre is ehhez a formarendszerhez alkalmazkodik. Előszeretettel készít ugyanis emlékérmeket a képzőművészet, a zene, az irodalom, a történelem egyetemes és hazai nagy alakjairól egyaránt. És még ebben is következetesen ragaszkodik az éremművészet sajátos fejlődéstörténetéhez.

Mindez nem véletlen, hiszen harmadik nemzedéke egy régi soproni rézműves családnak. Maga is a szakma ismerete felől közelített a művészet felé, jobbára önképzés révén. Ezért maradt máig is érezhető főerőssége az anyag- és munkaismeret, a kivitelezés precizitása. Továbbá az elődök megbecsülésének szelleme

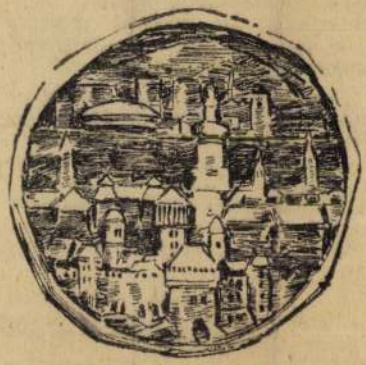

Sopron 1977 (bronzérem)

jellemzi és a mértéktartás, mind tartalmi, mind formai téren — röviden: a kismesteri mívesség. Ezt ismerte fel helyesen a rendezés, és ezt hangsúlyozza világosan, a fali vitrinek témakörök szerinti, folyamatos éremsoraiban. Csupán a kirakatban és a terem végén találhatunk néhány fényképnagyítást, mintegy plakátszerű felhívásként arra, hogy az érmekhez közel hajolva mélyedjünk el inkább ennek az intim műfajnak sajátos hangulatú világában.

Ebben az önként vállalt fegyelemben, következetesen megvalósított hagyományhűségben a megszokottól való viszonylagos eltérés is hangsúlyosabbá válik. Így fedezheti fel a néző például — kellemes kivételként — az öntött bronzok olykor kisebb méretben megismételt, vert ezüstből való változatát. (Ez jó alkalmat nyújt az azonos téma és forma más anyagban, más technikával előállított variációjának tanulmányozására.)

Sok közismertté vált emblémát, aktuális közületi megrendelést is fölismerhetünk különféle hazai évfordulók, rendezvények kapcsán. Szülővárosa — Sopron — iránti szeretete tenyérnyi szögletes bronzreliefre „ragadtatja", és ide sorolnánk a művész személyes vallomásait is családjának, baráti körének tagjairól mintázott portréival.

Egy intim művészeti ág szerény, szorgos művelőjének két évtizedes válogatott életművében gyönyörködhetnek az érdeklődők ezen a kamaratárlaton. Vagy ha úgy tetszik: egy „szépmíves céh" tagjának mestermunkáiban.

(wagner)

masztanak, ott vizsgáljuk felül a korábbi döntést! — ez dr. Kőszegfalvi György álláspontja. — Esetenként arra volna szükség, hogy az ipari ágazatok és a területek fejlesztéséért felelős tanácsok között legyen nagyobb az összhang.

Balogh Elemér

Vizsgálat négy megyében

Milyen a víz?

Komplex ivóvízellátási és vízminőségi felmérés kezdődött Szolnok, Heves, Pest és Bács-Kiskun területén a a Középtiszavidéki Vízügyi Igazgatóság kezdeményezésére, az érdekelt megyei tanácsok építési, közlekedési és vízügyi, a közegészségügyi és járványügyi állomás település-egészségügyi osztályainak, továbbá az üzemeltető vízügyi vállalatok, társulatok közreműködésével. A reprezentatív ellenőrzés célja, hogy részletesen feltárják és elemezzék a lakótelepülések közüzemi vízellátásának helyzetét, a fejlesztés további lehetőségeit.

Balatoni úszóiskolák

A tópart új strandjai

Veszprém megyei tudósítónk-

ronként a termésátlag 40—5
év múlva 60—65, tavaly
75—85 mázsa volt. De a *ciba*
zi Vörös Csillag Tsz-ben ön
ten *30 hektáron több mint 3*
tompai Kossuthban kevés
300 mázsát termett hektáron
Köztudott, hogy a ki nem fize
termelés miatt néhány évig
zési paprikából hiány volt
lunk, de a kormányintézked
hatására újra szép eredmény
ér el a zöldségtermesztés. Jó
tával, megfelelő termesztési
nológiával az étkezési paprika termelési költségeit *25—35 százalékkal csökkenteni lehet.*

— Ez pedig tetemes összeg — mondotta dr. Kovács János —, hiszen, ha beválik a *helyrevetés*, hektáronként tízezer forintot takaríthatunk meg, miután egy hektár beültetéséhez — pótlások nélkül — százezer palántára van szükség. Egy szál palánta tíz fillérbe kerül.

A hagyományos nemesítési módszereket, így a legeredményesebben termő egyedek hosszadalmas kiválasztását fokozatosan felváltják a korszerűbb nemesítési munkálatok. Speciális *növényház, klímakamra, számítógép* és a különböző munkaterületen dolgozó agrotechnikusok, genetikusok, élettanosok, kórtanosok és statisztikusok nélkül ma már nincs gyors nemesítés. A *Növényvédelmi Kutató Intézettől dr. Horváth*

is megfelelő, *mégsem vagyok vele elégedett* — mondotta —, mert a hő hatására szárítmánya *világosabb* színű, mint más fajtáké. Még dolgoznom kell ezen a fajtán, hogy színesedjék.. Eddig tíz évi munkám van benne. — Most nemesítek egy olyan salátafajtát, amely a tavaszi fólia alatti, üvegházi meg a szabadföldi saláta után termő fajta — hogy legyen a salátaidény és az uborka megérkezése *között* egy olyan fejessaláta-fajta, amelyik nagyméretű és három hétig nem magzik fel. Ehhez már megtaláltam több nyugat-magyarországi helységben a fajtaváltozatot. Remélem, nemesítésem sikerrel jár. Ennek a hazai és az *exportpiacon* nagy jelentősége lenne, mert abban az időben tudnánk salátát piacra vinni, amikor az Európában hiánycikk.

Bodnár István

Nemzetközi nyári egyetemek

RENNER KÁLMÁN

NÉHÁNY MŰ CÍME A KIÁLLÍTOTT ANYAGBÓL:

Monográfiák:

Chevalier: Picasso kék és rózsaszín korszaka. Corvina, 1981.

Diehl: Picasso. Corvina, 1967.

Somlyó György: Picasso. Magyar Helikon, 1981.

Brassai: Beszélgetések Picassóval. Corvina, 1968.

Gilot-Lake: Életem Picassóval. Corvina, 1978.

Körner Éva: Pablo Picasso. Magyar Helikon, 1969.

Körner Éva. Picasso. Képzőművészeti Alap, 1959.

Fisher: Picasso. Tudor Publishing Company, 1966.

Elgar-Maillard: Picasso. Knaur, 1956.

Neigemont: Picasso. Uffici Kunstverlag.

Néret: Picasso. Éditions de vergeures, 1981.

Katalógusok:

PICASSO – 75th ANNIVERSARY EXHIBITION. New York, 1957.

THE SCULPTURE OF PICASSO. New York, 1967.

PICASSO – GRAVURES RÉCENTES. Galerie Louis Leiris, Paris, 1973.

Építők Rota – E: 180

MEGHÍVÓ

Az ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA igazgatósága

meghívja Önt a klubban rendezett

PICASSO

DOKUMENTUMKIÁLLÍTÁSRA

A kamarakiállítás megtekinthető:

ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA,
Budapest V., Petőfi Sándor u. 5. sz. alatt
1982. május 10-től 31-ig, naponta 10-től 20 óráig
Szombaton, vasárnap zárva

A kiállítást rendezte:

DR. SOÓS IMRE

A címoldalon:

Picasso: Önarckép, 1907
Prága, Nemzeti Galéria

A közelmúltban világszerte megemlékeztek PABLO PICASSO (1881–1973) spanyol festőművész születésének 100. évfordulójáról. Szépművészeti Múzeumunk is bekapcsolódott a megemlékezések sorozatába azzal, hogy megrendezte a tulajdonában lévő Picasso-művek jelenleg is látható kiállítását. Az évfordulóra és ez utóbbi kiállításra szeretnénk látogatóink figyelmét felhívni azzal, hogy kamarakiállításunkon bemutatunk a művész hatalmas életművéről szóló néhány hazai és külföldi kiadványt, ritka katalógust. A világ különböző országainak művészi kiállítású postabélyegei is az évforduló jelentőségét hangsúlyozták.

Kamarakiállításunkon bemutatjuk a magyar művészek Picasso-érmeit, időrendben

HERCZEG KLÁRA
NAGY ISTVÁN JÁNOS
RENNER KÁLMÁN
CSÉRI LAJOS

szobrászművészek alkotását.

Első ízben szerepel itt a nyilvánosság előtt
LÁZÁR SÁNDOR festőművész
„Picasso tiszteletére" című olajfestménye.

Renner Kálmán, szobrászművész

Megnyílt Sopronban a II. országos érembiennálé. Az első biennálét 1977-ben rendezték. — A művész művei szerepelnek: „Győr I–II." (említve) „Győr II." (repr.)

Salamon Nándor: II. országos érembiennálé Sopronban. Népújság (Tolna), 1979. okt. 7.

Renner Kálmán

Renner Kálmán:
Sopron — Lábasház

Magyar Hirla

Róser: Sopror

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Renner Kálmán,
soproni éremművész

KISALFÖLD
1980 MÁR 22

1021

Műteremben

Érmek itthon és külföldön

„Nincs még egy ilyen nemzetközi művészet", mondja némi elfogultsággal *Renner Kálmán* soproni éremművész: „a FIDEM, a Nemzetközi Éremszövetség kétévenkint tartja kiállításait a világ más és más városában: 42 ország 500 művésze mutatkozik be, és ilyenkor látni lehet, hogy az e területen működők java mit tud, mivel próbálkozik." Valóban: egy katalógus alapján a kívülálló, a laikus is tájékozódhat az éremművészet különböző áramlatairól, a kísérletekről.

Ezekben a katalógusokban Renner Kálmán is gyakran szerepel: a legutóbbi liszaboni FIDEM-kiállításon például tíz érmet mutatott be, és tíz érem képviselte a Magyar Nemzeti Galéria legutóbbi stockholmi kiállításán is — hogy csak a nagyobb eseményeket említsük a közelmúltból.

Állásában, a Richards Finomposztógyár soproni telepén beruházási és anyaggazdálkodási ügyekkel foglalkozik. Késő délután, este kezdi a munkát: a rajzolást, a mintázást és a művészi munkával összefüggő egyéb tevékenységet: levelezést, katalogizálást, fotózást; ritka pontos nyilvántartása van érmeiről a róla megjelent cikkekről — de a külföldi szakirodalomról is. Tevékenyen részt vesz a város képzőművészeti közéletében: a soproni érerbiennálé létrehozásában is szorgoskodott, most azt a gondolatot vetette fel, hogy szocialista országok érmészeinek részvételével bővítsék a biennálét.

Ismeri az érem jellege, tartalma, megjelenési formája körüli hazai és külföldi vitákat, ám csupán az elmélet szintjén kapcsolódik be ezekbe. Maga a hagyományos utakat követi. „Nem akarok mindenáron újat, nem akarok csúcsteljesítményeket. De azzal az alappal, amivel elindultam, azzal a stílussal, amit kidolgoztam magamnak — mindenütt ott vagyok. Nem tartok igényt a nagy újítók címére: megelégszem azzal, hogy például a világon elkészült 150 Beethoven emlékérem között az enyém is ott van, hogy Pablo Casals kitüntetései között az én érmem is megtalálható."

(G.)

Szocialista kriminálpedagógia

Börtönélet — őrök nélkül

Gazdálkodás 11 ezer hektáron

Wágner Pál, kishartai földbirtokos a múlt században megölte feleségét szeretőjét, s ezért életfogytiglani börtönre ítélték. A börtönben elviselhetetlennek érezte a tétlenséget, ezért 1883-ban felajánlotta kishartai birtokát az államnak, „börtönügyi" célokra, hogy az elítéltek élete tevékenyebb legyen, mint az övé.

A végrendeletnek megfelelően a területen megalakult egy mezőgazdasági tevékenységet folytató intézet, amely eredetileg közvetítő, később országos királyi büntetőintézet lett. Mai hivatalos neve Állampusztai Börtön. Ide látogathattak el az újságírók az Igazságügyi Minisztérium meghívására.

✦ ✦ ✦

A börtön solti körletében *Molnár Sándor* bv-alezredes, az intézet parancsnoka — egyben a területen dolgozó Állampusztai Célgazdaság igazgatója fogadott bennünket. Bár ő elsősorban parancsnok, mégis előbb a gazdaság számaival imertette meg a vendégeket. Tizenegyezer hektáron gazdálkodnak az elítéltek, szakemberek (240 mérnök dolgozik a gazdaságban) irányításával és polgári személyek segítségével. Terméseredményeik kiválóak, az alezredes nem kis büszkeséggel sorolja a tavalyi számokat:

— *Ötvenhárom mázsa búza, négyszáz mázsa cukorrépa (19 százalékos cukortartalommal), száz mázsa szőlő, nyolcvanöt mázsa kukorica termett hektáronként. Mindehhez hozzájárult háromszáz hektárnyi meggy, cseresznye és száz hektár alma termése, négyszáz hektár kalocsai fűszerpaprika, kétezer szarvasmarha (4300 literes évi tejhozammal), húszezer sonkasertés, nyolcezer anyajuh és két éve a lótenyészet gazdasági haszna. A teljes termelési érték 375 millió forint volt, 61 millió nyereséggel.*

Megtudtuk, hogy a célgazdaság tagja jónéhány termelési rendszernek, magasszintű a gépesítettsége, növényvédő repülőgépekkel, Rába-Steiger traktorokkal dolgoznak.

— *Sok elítélt itt tanulja meg és szereti meg a korszerű agrotechnikai ismereteket és szabadulása után hasznosítani tudja új ismereteit* — mondja a parancsnok.

✦ ✦ ✦

A gazdaság bemutatása után néhány mondat az országban egyelőre egyedülálló börtönrendszerről. Úgynevezett *öntevékeny szervezetben* élnek az elítéltek. Ennek alapelvét a szocialista kriminálpedagógia adja, nevezetesen, hogy a börtönélet legyen „közelebb" a kinti élethez, és *ne csak „jó" rabokat neveljen, hanem jó állampolgárokat...*

Ezt a célt szolgálja például, hogy a nevelők (döntő többségük pedagógiai diplomával) nem elsősorban irányító felügyeletet adnak, hanem a szó szoros értelmében nevelnek, tanácsokat adnak a problémás embereknek. *Az elítéltek tevékenysége nem kényszermunka jellegű — napi nyolc óra a munkaidejük —, jól tudják, hogy hasznos az a tevékenység, amit végeznek.* (Még nyereségrészesedés is jár nekik!) A szokásosnál jobb az elítéltek társadalmi kapcsolatteremtési lehetősége: havonta fogadhatják a családtagjaikat, keresetükből vásárolt ajándékokat küldhetnek haza, rendszeresen író-olvasó találkozókat, pedagógiai, művészeti tárgyú előadásokat szerveznek számukra, rendelkezésükre állnak a friss sajtótermékek, rádiót, televíziót hallgathatnak.

És a solti kerület „körletében" egyetlen őr sincs.

✦ ✦ ✦

Hitetlenkedve néztünk egymásra, amíg csak a „tetthelyre" nem értünk. A kapuban csíkos ruhás elítélt, az *elítélt közösség vezetője* adott katonás jelentést a parancsnoknak. (Mint később megtudtuk a fiatalembertől, nyomdász, családsért ítélték el, májusban szabadul, várják vissza a munkahelyén, és jelenlegi beosztásában két és fél ezer forintot keres, természetesen ebből lejön az ellátási költség.)

A *látogató-fogadó helyiségben* kezdjük: barátságosan berendezett, akár egy klub. Benézünk a konyhába: aznapi menü vastag gulyásleves, mákostészta. Elítéltek a szakácsok is, fekete-fehér öltöző áll rendelkezésükre.

A *szabadidő-központ* külön szót érdemel. Korongoló műhely, asztalos, faesztergályos-műhely (mint megtudjuk, a fővárosban üzemelő és a célgazdaság termékeit forgalmazó Vidocq vendéglő korhű berendezését is elítéltek faragták).

Munkájukról az egyik elítélt beszél nagy lelkesedéssel. „És magamiért ül?" — kérdezi meg az egyik újságíró. „Gázolásért". És itt érezni meg valamit a börtön légköréből. *A nevelő nem szégyeníti meg a helyszínen az elítéltet, csak amikor továbbmegyünk, mondja: „Dehogy gázolt. Síkkasztott, csak hát igen restelli..."*

Megnézzük a *mozi- és televíziótermet*, a *kiállítási termet* (éppen festészeti tárlat van), bekukkantunk a *kondicionáló-helyiségbe*, a két és fél ezer kötetes *könyvtárba*, aztán látjuk az udvaron a *sportpályákat*.

Leginkább a lakókörletre vagyunk kíváncsiak. Az egyik pavilon bejáratában a Shell-ügy egyik „szereplője" jelenti katonásan a létszámot. Rend és tisztaság mindenütt. Tízágyas, világos szobák, egyikben-másikban televízió. (Ez „vándordíj" — adják a felvilágosítást —, azok a szobák kapják meg egy-egy hónapra, amelyek lakói a többiek szerint is a legjobban dolgoztak, legnagyobb rendet tartottak.)

Az egyik helyiségben kis fodrászat. A mester természetesen „kint" is az volt. Hetvenéves. Megint nem lehet kihagyni a kérdést... Valutázásért ítélték el az idős embert.

Valamennyiünknek az a véleménye, hogy *a hideg-meleg vízzel ellátott, központi fűtéses pavilonokat bármilyen vállalat elfogadhatná munkásszállásul.*

✦ ✦ ✦

Délután megmutatják a kevésbé veszélyes, bár nem teljesen megbízható, állampusztai kategorizálás szerint *második csoport* körletét. Ott már közel sem olyan ideálisak a körülmények, mint Solton, a kapuban fegyveres őr áll, kevesebb a mozgásszabadság, jobban behatárolt a szabadidő. Aki itt megbecsüli magát, az átkerülhet az öntevékeny szervezethez. Onnan viszont rendszeres fegyelmezetlenség miatt ide... (Van egyébként egy harmadik kategória is, azok számára, akik konokul szembehelyezkednek a börtönrenddel, többségük visszaeső, javulásukra viszonylag kevesebb a remény.)

A látogatás végén a parancsnok és munkatársai, valamint a minisztérium képviselői válaszoltak az újságírók kérdéseire. Sok mindent megtudtunk. Hogy például *kötelező a nyolc általános elvégzése; mindennapi fürdésre mindenkinek módja van; számlára és keresetük terhére vásárolhatnak a börtön üzletében; maguk választják a közösségi vezetőket; s hogy minden nevelési erőfeszítés ellenére még mindig sok a visszaeső.* A kérdések viszont minduntalan visszakanyarodnak a solti példához.

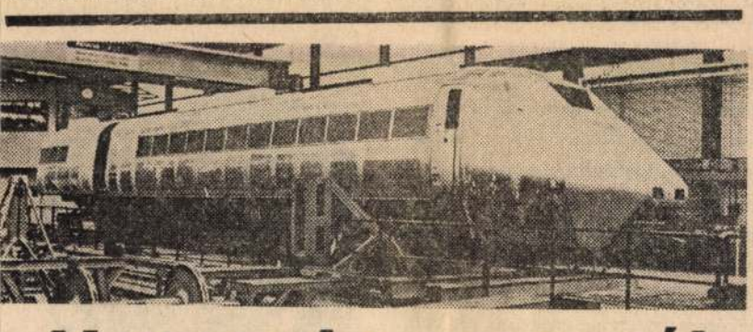

Versenyben a vasút

A sebesség növelésére való törekvés egyidős a vasút történetével, de még soha nem volt annyira időszerű, mint napjainkban. A vasútnak ugyanis, ha versenyben kíván maradni a többi szá-

200 km/ó körüli sebességeknél már mindenképpen motorvonatokat kell alkalmazni. Képünkön erre látunk példát, előállítás közben szemlélhetjük meg a repülőgéptörzsre emlékeztető alakú 2100 ló-

RENNER KÁLMÁN

A hazánkban nemrég megrendezett nemzetközi éremkiállítás olyan széles skáláját vonultatta fel a jelenlegi stílusoknak és törekvéseknek, hogy az érdeklődők tábora is meglehetősen szakavatottnak tekintheti magát ezek ismeretében. Így aztán első pillantásra megállapíthatjuk most, a *Mednyánszky Terem* kamaratárlatán, hogy *Renner Kálmán* jó értelemben vett ortodox éremművész. Az ő öntött bronzainak ugyanis — hagyományos módon — *csak* két oldala van.

MAGYAR HIRLAP 1978-51-6

Wagner: Egy céhmester érmei

ا ـ ـ ـ ـ ـ

RENNER KÁLMÁN 2

Tovább nézelődve az is kitűnik, hogy az éremnek ez a két lapja sem tör erőteljesebb térhatásra. A műfaj tradícióit őrzi abban is, hogy jobbára azonos méretű, kerek érméket formáz. És nem utolsósorban: témaköre is ehhez a formarendszerhez alkalmazkodik. Előszeretettel készít ugyanis emlékérmeket a képzőművészet, a zene, az irodalom, a történelem egyetemes és hazai nagy alakjairól egyaránt. És még ebben is következetesen ragaszkodik az éremművészet sajátos fejlődéstörténetéhez.

MAGYAR HIRLAP 1978-51-6

Wagner: Egy céhmester érmei

RENNER KÁLMÁN 3

nem véletlen, hiszen
nemzedéke egy régi
zműves családnak. Ma-
akma ismerete felől kö-
művészet felé, jobbára

MAGYAR HIRLAP 1978-51-6

Wagner: Egy céhmester érmei

RENNER KÁLMÁN 4

MAGYAR HIRLAP 1978-5

Wagner: Egy céhmeste

önképzés révén. Ezért maradt
máig is érezhető főerőssége az
anyag- és munkaismeret, a kivi-
telezés precizitása. Továbbá az
elődök megbecsülésének szelleme

Sopron 1977 (bronzérem)

nekhez közel hajolva merüljünk el inkább ennek az intim műfajnak sajátos hangulatú világában.

Ebben az önként vállalt fegyelemben, következetesen megvalósított hagyományhűségben a megszokottól való viszonylagos eltérés is hangsúlyosabbá válik. Így fedezheti fel a néző például — kellemes kivételként — az öntött bronzok olykor kisebb méretben megismételt, vert ezüstből való változatát. (Ez jó alkalmat nyújt az azonos téma és forma más anyagban, más technikával előállított variációjának tanulmányozására.)

[illegible] KÁLMÁN 6

MAGYAR HIRLAP 1978-51-6

Wagner: Egy céhmester örmei

[illegible] KÁLMÁN 7

Sok közismertté vált emblémát, aktuális közületi megrendelést is fölismerhetünk különféle hazai évfordulók, rendezvények kapcsán. Szülővárosa — Sopron — iránti szeretete tenyérnyi szögletes bronzreliefre „ragadtatja", és ide sorolnánk a művész személyes vallomásait is családjának, baráti körének tagjairól mintázott portréival.

MAGYAR HIRLAP 1978-51-6

Wagner: Egy cóhmester érmei

[illegible] KÁLMÁN 2

Egy intim művészeti ág szerény, szorgos művelőjének két évtizedes válogatott életművében gyönyörködhetnek az érdeklődők ezen a kamaratárlaton. Vagy ha úgy tetszik: egy „szépmíves céh" tagjának mestermunkáiban.

(wagner)

MAGYAR HIRLAP 1973-[illegible]

Wagner: Egy céhmester [illegible]

Renner Kálmán, festő

ÚJABB ALKOTÁSOKKAL gyarapodott a győri Xantus János Múzeum képzőművészeti gyűjteménye. Kartschmaroff Loránd festőművész 10 olajfestményt és 22 grafikát, Renner Kálmán festőművész pedig 14 érmet ajándékozott a múzeumnak; az új szerzeményeket a múzeum állandó kiállításán mutatják majd be az érdeklődőknek.

–: Kl

8.

Népszabadság Bp. 1980 nov. 11.

Renner Kálmán

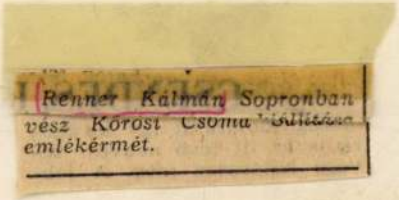

Renner Kálmán Sopronban vész Kőrösi Csoma Sándor emlékérmét.

Nagy Ernő 1984. III. 1.

Képcsarnok, 1982. aug. 13. 6. old.

Renner Kálmán, szobrok-érmek

A Képcsarnok újonnan megnyílt soproni bemutatóterme (Sopron, Lenin körút 77.) Fejér Csaba vásárhelyi festőművész és Renner Kálmán helyi éremművész közös kiállításával nyitja meg kapuit augusztus 17-én, délután 5 órakor. A kiállítást, melyet Kinzl János, az MSZMP városi bizottságának titkára nyit meg, a hónap végéig tekintheti meg a közönség. Képeinken: Fejér Csaba „Pusztuló tanya", illetve Renner Kálmán Haydn-emlékérme

...nád gyarapodott a
... János Múzeum képző-
...veszeti anyagd.

Kisalföld,
1982. jan. 23.

Renner Kálmán,
ornész-szobrászművész
„Két mór háza".

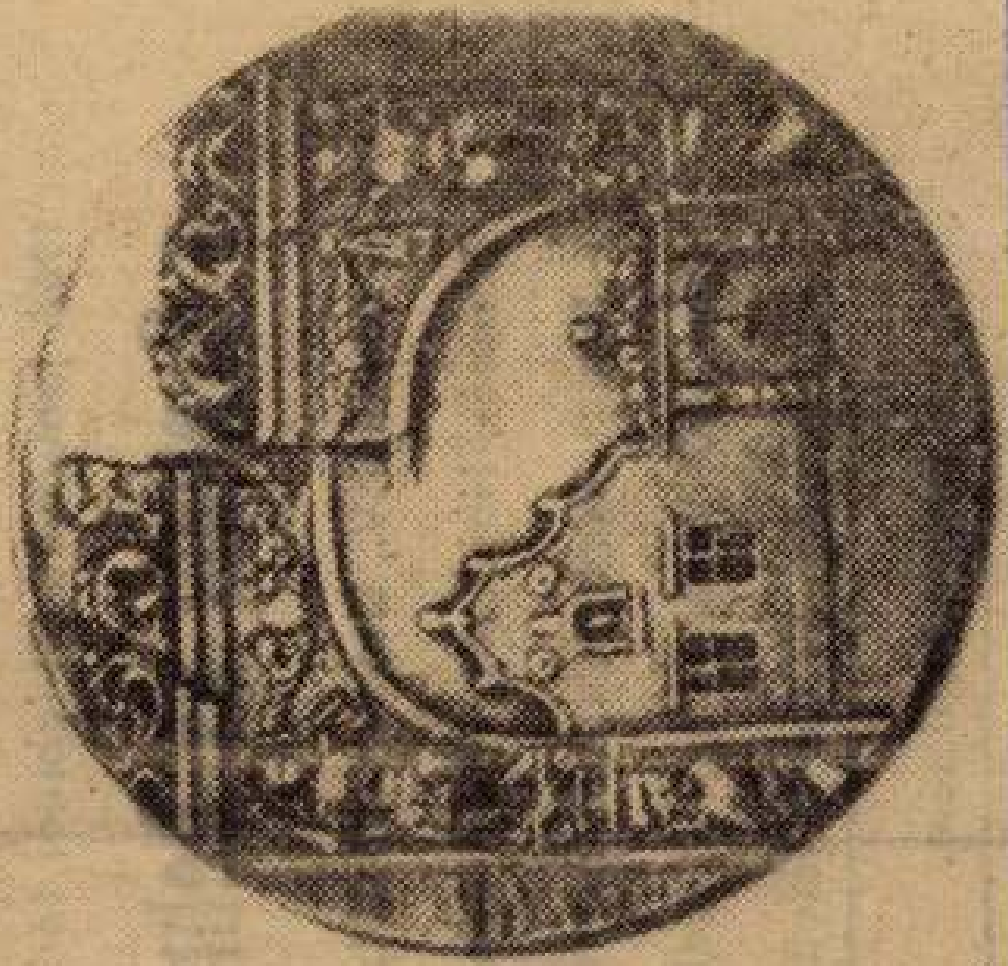

Bútorvásár és

1982. január 25-től február 14-ig.

a Szatmár és Debrec

– Szatmár V., Dalma lakószobák,

Borneó-, Hajdúság Főnix, Róna-,

– Puma-, Bereg kárpitos garnitúr

Ezen kívül hazai és import szoba-

Minden 5000,– Ft felett vá

a megye területére.

RENNER KÁLMÁN

emlitve repr. Haydn-érme

Salamon Sándor: Érembiennálé. Sopron, Lábashás

UJ TÜKÖR 1983. XX. évf. 35. sz. 4. o.

RENNER KÁLMÁN

emlitve

Heitler László:IX.Kisalföldi Tárlat.Győr,Muzeumi Képtár
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/40.sz.3-4.o.

- J E G Y

CS

.....állás:.....

.....tel.:.....

.....

.....

tárában.....

kon gyüjteményében.....

ltári gyüjteményében.....

tárában.....

belül kutatásokat végezhessen.

n kérésre fel kell mutatni.

agok publikálásához az intéz-

élyt kell kérni.

.....hó,....n.

Renner Kálmán

éremművész

△ *Renner Kálmán éremművész gyűjteményes kiállítása Győrött, a városi könyvtárban holnaptól látogatható.*

Akadémiai Kiadó és Nyomda

Népszabadság, 1988. jan. 26.

Renner Kálmán

Meghívó

A kiállítást megnyitja: VADÁSZ ANNA,
a Hazafias Népfront Győr-Sopron Megyei
Bizottságának titkára

A kiállítás megtekinthető:

1988. január 27-től február 20-ig

hétfőtől–péntekig 14–18 óráig

szombaton 9–13 óráig

A HAZAFIAS NÉPFRONT GYŐR-SOPRON MEGYEI
BIZOTTSÁGA és a
GYŐRI VÁROSI KÖNYVTÁR

tisztelettel meghívja

RENNER KÁLMÁN

éremművész

gyűjteményes kiállításának megnyitására
a Városi Könyvtár Galériájába (Herman O. u. 22.)
1988. január 26-án, kedden 17 órára.

Felelős kiadó: Mezei György – SZGY 87.2158

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

1982 AUG 16

HÉTFŐI HÍREK

Renner Kálmán szobrász
érmeművész

A HH

1021

● RENNER KÁLMÁN érmeművész kiállítása hétfőn nyílik Sopron új, Lenin körúti kiállítótermében. Képünkön: a művész egyik

rendeznek.

---

kövérje

: növekedésére

sában

nyó Lászlo, a hoaagazat vezetője kapásból sorolja a

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-088. 337-748. 340-726

Renner Kálmán, szobrász-érmészmúvész

TÁRSADALMI SZEMLE

1984 SEP

1021

Renner Kálmán: Körösi Csoma Sándor

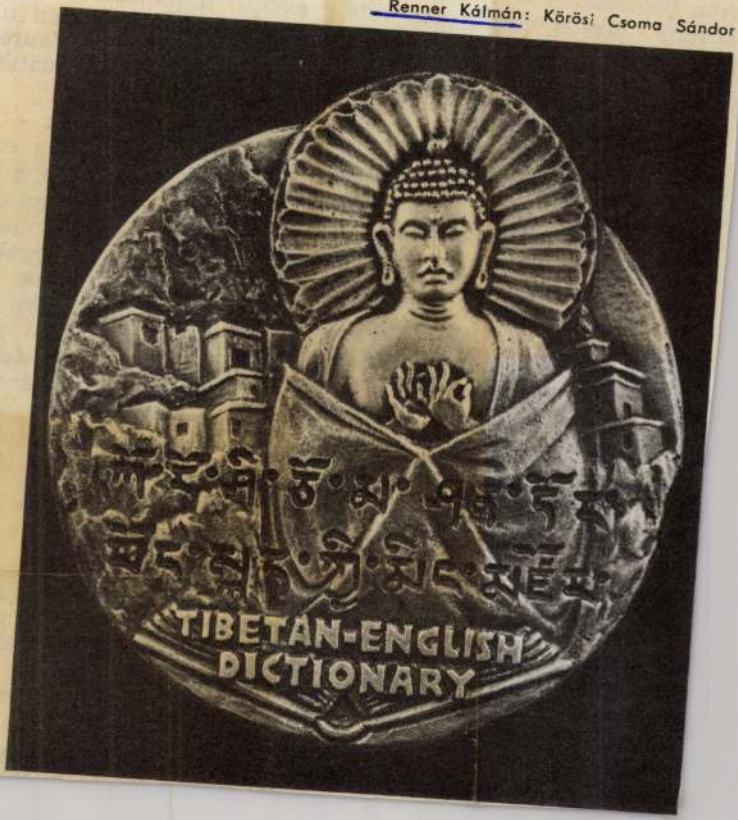

zágokban. A Szovjetunióban és nálunk is c
neg róla, s hazánkban első ízben látott napv
cikkeinek válogatott kiadása. Az elmúlt tizen
rom nemzetközi szimpóziont rendeztek meg a
köréről. Mintegy húsz esztendeje évente hár
nak ki, amelyben csak Jaurèszel foglalkozna
zik, hogy az 1930-as években kiadott kilenc
most egy még nagyobb lélegzetű teljességre
kiadását kezdik meg.

Mindezek olyan tények, amelyek meggond
volról sem „problématlan" jelenség. Napjainkban
bocsátva, talán „kétszeresen" is meggondolkodtató — az a Jaurès, akit
még erős fenntartással fogadott, akinek a polgári értelmiség felől közelítő je-
lentkezésétől tartott, és aki szerinte szónoki tehetsége miatt is esetleg sokat
árthat, az a Jaurès, akivel a francia marxisták pályájának egy korábbi sza-
kaszában (de olykor később is) éles vitákat folytattak, ma mindenki szá-
mára „ősforrás", megbecsült történeti személyiség, akit magának vallanak
mind a francia szocialisták, mind a kommunisták, akit szeretnének kisajáti-
tani az 1980-as években is „a Marxot helyesbítő", Bernsteint lobogójukká vá-
lasztó német szociáldemokraták, de akit a szovjet történetírás is (kritikával)
magáénak tekint.

Ez a Jaurès-kép időről időre változott, más és más oldalai kerültek előtérbe.
De mindennek megértése feltételezi Jaurès életpályája főbb mérföldköveinek
ismeretét.

Jaurès 1859. szeptember 3-án született a dél-franciaországi Castres-ben, köztársasági vidéken, polgári családban. Vagyis még kisgyermek, amikor későbbi vitapartnerei, a modern francia szocialista mozgalom úttörői *(Paul Lafargue, Edouard Vaillant* és *Jules Guesde)* az 1860-as években már lapokat jelentetnek meg, cikkeket írnak, részt vesznek a második császárság elleni forradalmi demokratikus, sőt szocialista mozgalmakban; illetőleg a Párizsi Kommün harcaiban. Jaurès azonban 1869-ben még csak a kollégium küszöbét

Az eddig ismertetett Van Gogh-érmek mindegyikét Budapesten élő művész mintázta. (Az Olvasó ne tekintse kérkedésnek annak megemlítését, hogy az érmek egy része e sorok írójának tanácsára, ösztönzésére készült.) **Renner Kálmán** (1927-1994) soproni éremművész 1970-ben készült ilyen művével a vidéken élő képzőművészek első képviselőjeként jelentkezett.

A szabálytalan hatszög alakú, bronzból öntött érem legnagyobb átmérője 10 cm. Az előlapon a festő mellképe látható. Kezében paletta és ecsetek, vállán bő redőjű festőköpeny, melyet a nyaknál szalagcsokor rögzít. Az arcon kétségbeesés, kilátástalanság tükröződik, ahogyan azt az angliai Whitney-gyűjteményben őrzött önarckép megőrizte számunkra. (Az olajfestmény ugyanis 1889-ben, egy súlyos idegroham után készült.)

A hátlap megmintázása a "Csillagos ég" című olajfestmény alapján történt. Van Goghnak ugyanez a képe inspirálta korábban Cséri Lajost és Kunvári Lillát is, mégis mindhármójuknál más-más formavilágú plasztika született meg. Figyelemreméltó, ahogy a soproni művész ezt az álombeli tájat személyes stílusában, virtuóz mintázással varázsolja a néző elé. A csillagos égbolt kavargó látványába a Hold sarlójának finom felpolírozásával vitt fényt, életet.

A magyarországi Van Gogh-érmek eddig ismertetett példányait – holland, francia és japán művészek alkotásai mellett – lelkes hangon méltatta tanulmányában **M. E. Tralbaut.**

Írásunk első részének befejezéseként, az elmondottak összegzése helyett, az ő tanulmányából idézzük az alábbiakat: "Mindazok számára, akik világszerte érdeklődnek Van Gogh művészete iránt és így figyelemmel kísérik a nagy holland mester emléke iránti megnyilatkozásokat, kellemes meglepetést jelent egy nem várt jelenség.

Nem meglepő-e, hogy egy olyan országban, mely Van Gogh egyetlen festményét sem mondhatja a magáénak, a festő tiszteletére az érmeknek, méghozzá vitathatatlan értékű alkotásoknak, olyan bősége lát napvilágot?... Az ország, melyre utalok: Magyarország".

Tanulmányában, elismerése jeleként, érmeinkről, mint "a magyar iskoláról" beszél, kiemelve, hogy azok alkotóik vitathatatlan tehetségéről tanúskodnak, egyben mélységes megbecsülésükről is bizonyságot tesznek az iránt a mester iránt, aki a 19. század végén a festészetet új utakra vezette.

(A cikk második részét a következő számban közöljük.)

Kanizsa József

Ima Szent István királyhoz

Uram!
Ma imámba
foglaltam neved.
Dimenziókon
keresztül
tudom: érted...
Érted imám.
Érted a ma élő
magyarok gondját.
Mindennap hallod
milliók hozzád
szóló sóhaját.
Uram! Uram!
Te Bölcs Király
a szívekbe sugalmazz...
... sugalmazz
Hitet, Erőt,
Engergiáddal oltalmazz.
E harmadik
évezred kezdetén
legyél védelmezőnk.
Viruljon a haza
s gazdagon teremjen
a föld s mezőnk.
Ne legyen éhező,
ne kolduljon
sem gyerek, sem felnőtt.
Tudjuk tisztelni
az anyát,
családot összetartó nőt...
Uram!
Bölcsességedből adj át
"uralkodóinknak",
hogy e magyar Nép
tudjon ÉLNI s
örülni valami jónak.
Ne acsarkodjanak,
ne "sározzák" már
egymást "törvényesen".
Ne lássunk új-szegényt,
elárvult magyart
sírva, könnyesen.
Ó, Uram!
tekints le e szép Honra,
néped tehetséges,
földed gazdag,
itt élni, Jövőt
teremteni érdemes...
Ó, segíts
e Népnek
vedd kezedbe Sorsuk.
Te már tudod:
az Élethez
itt van joguk...!
Ó, István Király!
Urunk!
Segíts e Népnek!
Imámmal
mély
szeretettel kérlek...!
Segíts e Népnek!
Ámen!

Dr. S. Nagy János

Egy kiállítás képei Szentendrén

A szentendrei festőtelep alapítói a MűvészetMalomban

Szentendre új kulturális létesítményének, a MűvészetMalom működésének második évében, a millenniumi programsorozat nyitányaként került sor az "Alapító nyolcak" művészetének bemutatására. A látvány valóban "festői" volt, és kivételes esztétikai élményben részesítette a nézőt, aki a rövidre szabott kiállítási periódus alatt megtekintette a tárlatot. A március 26-án megnyílt gyűjteményes kiállítás sok évtizedes hiányt pótolt, hiszen a szentendrei festőtelepet 1926-ban és a Szentendrei Festők Társaságát 1928-ban létrehozó nyolc művész – mindannyian Réti István nagybányai festő és főiskolai tanár növendékei – munkáiból közös kiállításra a háború óta eddig nem kerülhetett sor. Szentendre városa és a Szentendre Művészetért Alapítvány ezzel a kiállítással tisztelgett az alapító mesterek emlékének.

Na végre – hallatszott a megnyitó ünnepségen néhány ősszentendrei lakos és műbarát szájából. Nem is tudtuk, hogy ezek a festők ilyen jók voltak – mondták mások. Nem is csoda, hogy ilyenfajta megjegyzések hangzottak el. Sokáig kellett várni arra, hogy a festőtelepet alapító nyolc művésznek újra közös kiállítása lehessen a Duna-parti kisvárosban. Az elsőt hetvennégy évvel ezelőtt, 1926 júliusában rendezték a városháza dísztermében. Az utolsó közös bemutatkozásuk 1939-ben volt az Erzsébet-téri, akkor még funkcionáló Nemzeti Szalonban. A háború utáni kultúrkormányzat prominens képviselői azonban nem nézték jó szemmel az alapítók munkásságát, akik célkitűzéseiket többek között a következő szavakkal körvonalazták: "Mi az egyesületünk keretében kifejezésre kívánunk juttatni egy nemzeti magyar művészetet, nemzeti piktúrát... Ezen törekvéseink érvényesülését csak önálló egyesületben látjuk biztosítottnak, minthogy a már fennálló és működő társaságok a mi törekvéseinknek nem felelnek meg". Vagyis nem a proletáriátus nemzetközi győzelmének művészi eszközökkel történő támogatására esküdtek fel.

A nyolc festő karrierje a telepalapítás után nagyon ígéretesen alakult. Első jelentős kiállításuk 1930-ban a Nemzeti Szalonban volt, amit Lyka Károly, a század legrangosabb műtörténésze és kritikusa nyitott meg. Ez a kiállítás országos hírnevet szerzett számukra. Néhányuk már korábban is nyert díjat alkotásaival a főváros legrangosabb kiállító helyein, a Műcsarnokban, a Nemzeti Szalonban stb. Az alapítók a telep

A SZENTENDREI FESTŐK TÁRSASÁGA ALAPÍTÓ TAGJAI
Jeges Ernő, Paizs Goebel Jenő, Heintz Henrik, Onódi Béla, Bánáti Sverák József, Bánovszky Miklós, Pándy Lajos, Rozgonyi László

Renner Kálmán

élete

M. Kiss Pál: Renner Kálmán budapesti kiállítása (1984 nov. 19–29)

Soproni Szemle (XXXIX) 1985. 84–89

RENNER Kálmán

Műv. Korp.

éremművész kiállítása : Pápa, 1984.
május - június. Bev. Kiss Pál. Pápa:
Mnk., 1984.

[8] p. ll

A Társulat - a korábbi évekhez hason

Jelentkezés esetén kérjük, hogy a jelent
nem tartanak igényt. Külön kérjük a hatá

A vándorgyűléssel kapcsolatos problé
ressék a Nemzeti Múzeumban, Tel.: 1 382

Budapest, 1992.március 20.

RENNER Kálmán

Rédey Pál

Renner Kálmán érmei

Országház, Kulturház, 1987

Új Tükör 1984. ápr. 22. XXI. évf. 17.sz. 3.

ll

Koronghi Lippich Elek ld. 40/2.

[1] Ld. 15/4., 66/2., 99/2.
[2] FL 1913. V. 1-ig a Hotel Genovában, majd a 5 Lungotevere Pierleoni alatt lakott.

244. FINTA SÁNDOR – FÜLEP LAJOSNAK

[Állampuszta,

Kedves jó Uram!

Megvallom zavarban voltam –, nem tudtam mire vélni, hogy n magyarhoni címét, s így nem tudtam még csak meg sem köszön szívességét, hogy engem itt az isten háta megett felkeresett.[1] De meg afféle familiáris ügyben is zaklattam volna már – (ha tudom, hogy hol az én ügyemben, mondhatnám úgy is az én életemben tisztán csak Ö elfogulatlan jóakaróm bele is szólhat. Ugyanis baj esett a széna körül. – *felől*. Renée őnagysága nem csak a kezét – de levette rólam a keresztv tudja azt már, hogy perben állunk, – sőt már el is intéződött a kis cécé már-már komoly jelleget öltött volt – néhány hónap óta vonaglott, a halá a[sszony] szerint az képezte volna, – hogy én mikor Ön itt járt volt nála nyilatkoztam volna. – Persze ez afféle halva született kifogás, – mert his azért *szeret* valakit, hogy Róla mások előtt sértőleg nyilatkozzék. – Azt i megértettem, – és ha elhagyta volna a *kísérő* magyarázásokat R.[ené minden jól lett volna. –

Lássa olyan vagyok mostan mint egy beteg malac, nyöszörgö mindenhol szorít és minden fáj. – És nem tudom, hogy melyik l Állingálok, gornyadozok, mint egy özvegy gólya, – akinek a szárnyábó kitépték – Energiátlan kófic vagyok – stb. stb.

Mondhatom, hogy velem *efféle* ügy még nem történt soha, és talán ez – Mintha csendesen butulnék, nem sikerül semmi, – semmi. – Még sincsenek. – Más ember lelkét felvillanyozza az a tudat, hogy közeledik napjához. – Én csak fájdalmat érzek, – és örömöt soha semmit. – Volt id tudtam örülni, ha bele-belerezdült a lelkembe a szabadság utáni fantáziába a Dávid hárfája. – Most úgy vagyok ezzel a szent gor villanyvezeték, ha belevágódik az elektromos áram [illegible] megrezdülök d

RENNER KÁLMÁN

ÉRMÉSZ

HAMAR IMRE: KÉPZŐMŰVÉSZET ÉBMEKBEN,

SOPRONI SZEMLE 1995, 174-176

DÖRY LAJOS: RENNER KÁLMÁN EMLÉKÉRE

NO 178-181

lyeket a reneszánsz épitész
használnositottak. Ezzek A magy
együtt dolgoztak az olaszokk
közül a legkorábban a renes
c Dokumentumok bizo
ge, Aragóniai Beatrix / Bea
ve nagyobb számu, különböző
országra. Az épitkezést a
ta, who apprenticed as carp
értett a palota és erődités
séghez; alkalmasint Magyare
tott először önálló "archit
tartozott Baccio Cellini é
Dominicus Dominici vezetés

Renner Kálmán

SSz 1975/2.

SOPPRON KULTURÁLIS ÉLETE

Tompos Ernő:

Renner Kálmán soproni vonatkozású érmei és plakettjei (1958—1974)

1. Vidéki városaink között alig akad olyan, melynek régebbi éremművészetünkben jelentősebb múltja lenne, mint Sopronnak. Városi múzeumunk néhai igazgatója, Lauringer Ernő több cikkében foglalkozott a soproni vonatkozású emlékérmekkel.[1] Kár, hogy a megyével kapcsolatos, valamint a személyi vonatkozású érmeket kihagyta, de még így is nagy előny, hogy legalább az 1941-ig készült soproni érmek jegyzéke rendelkezésünkre áll. Cikkében felsorolta az e témával foglalkozó régebbi tanulmányokat is. Sajnos az azóta új erőre kapott éremművészetünk még nem talált ismertetőjére. Ezt a hiányt kívánja — legalább részben — pótolni ez a kis cikk.

Senki sem próféta a saját hazájában. Ez a mondás művészünkre csak részben érvényes, mert a városi tanács és a társadalmi szervek korán felismerték tehetségét és megbízásaikkal, rendelkezéseikkel támogatták munkáját. Ennek köszönhető, hogy most, amikor az érmészet művészetével tizenöt éve foglalkozik, sok-sok idegen témájú érme és plakettje[2] mellett a soproni vonatkozásúak száma is elérte az ötvenet.

1 Lauringer Ernő: Sopron szab. kir. város emlékérmei. SSz. 1943, 6.

2 Az érem általában kerek vagy azt megközelítő alakú. A plakett szögletes. A Renner Kálmán munkáival foglalkozó bel- és külföldi folyóiratok felsorolása nem tartozik témánkhoz, meg is haladná e cikk kereteit.

Renner Kálmán előbb a művészi fotó terén dolgozott. 1957-ben Pécsett kapott fotótiszteletdíjat, de már a következő évben, talán a családi tradaíció hatására, mert apja, nagyapja rézműves volt, áttért a szobrászatra és annak is az éremművészeti részére.

2. Soproni vonatkozású művei eddig a következők:

1. „*Soproni ünnepi hetek.*" Egyoldalas, háromszögletes (1958).
2. „*Gépipari hét.*" 100 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1958).
3. „*Soproni Liszt Ferenc Zenekar. 1829.*" A zenekar 130 éves fennállásának emlékére. A névadó művész arcképével. 98 mm átmérőjű, kerek (1959). Vö. az 1. képet.
4. „*Haydn József emlékének. 1809—1959.*" A művész halálának százötven éves évfordulóján Thier László a városi tanács megbízásából kiállítást rendezett, nagyrészt saját gyűjteményének anyagából. Erre készült az érem, Haydn markáns portéjával. 100 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas. Vö. a 2. képet.

5. „*Soproni Horváth Józsefnek emlékül. 1960.*" A művész (1891—1961; vö. SSz. 1961, 269—280) portréja elárvult palettáján. Téglalap alakú, 82 × 103 mm nagyságban, egyoldalas. Vö. a 3. képet.
6. „*Soproni Fotóklub 1906.*" 78 mm, átmérőjű, kerek, egyoldalas (1960).
7. „*Turny István*" A régi görög érmek mintájára kb. 85 mm átmérővel, ezüstbe öntött érem a megrendelő (numizmatikai gyűjtő) portréjával és az erdőmérnök jelvénnyel. Egyoldalas (1960).
8. „*LISZT 1811—1886.*" A gyűjtők Liszt II-ként ismerik. Az ábrázolt művész arcának kidolgozása sokkal markánsabb, határozottabb, mint az 1. sz. alatt említett éremnél, de kevésbé realisztikus. 86 mm, kerek, egyoldalas (1961)

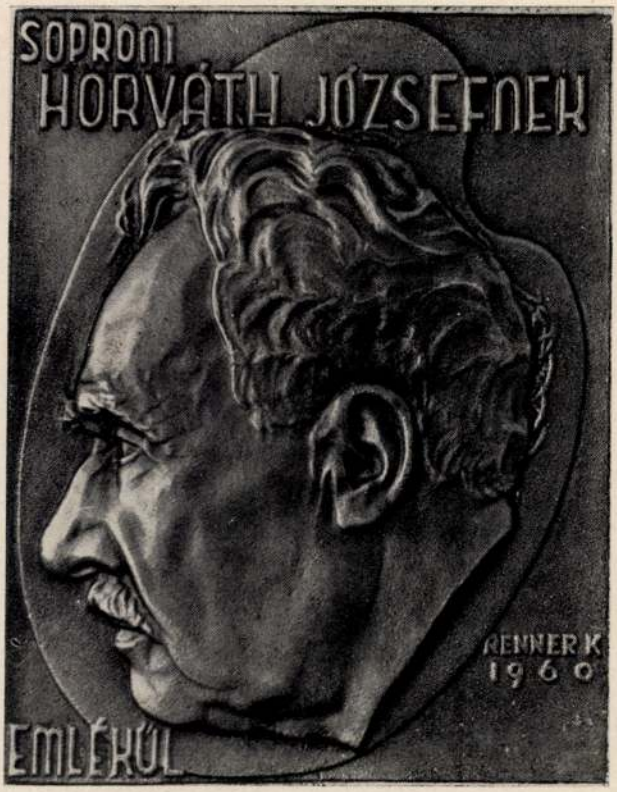
SOPRONI
HORVÁTH JÓZSEFNEK
RENNER K
1960
EMLÉKÜL

FRANCI
RENNER

9. *„Franci"*. Ezen a néven ismerte és kedvelte a fél város Kóh Ferencet (1894—1961; vö. SSz. 1961, 269), a sokoldalú tehetséggel megáldott sopronit. Borait olyan jól és szakszerűen kezelte, hogy — az ehhez igazán értő — gazdapolgárok elismerését is kiérdemelte. Mint volt utásztiszt értett az építészethez, de nemcsak megrajzolta a házakat, hanem még a hatalmas kváderköveket is maga faragta ki. Legkiemelkedőbb a zenei tevékenysége volt. Amikor 1929-ben, a magyar vidéki városok közül Sopron vállalkozott elsőnek Kodály Psalmus Hungaricusának előadására, ő énekelte a tenorszólót, a személyesen jelen levő szerző teljes megelégedésére. Koncertrendezőként is működött, több operát rendezett, betanította a soproni operakórust és pl. a Rigoletto címszerepét ő énekelte. Elsőként használta fel a fertőrákosi kőfejtőt operaelőadás színpadául. 148 × 148 mm-es plakett, egyoldalas (1961). Vö. a 4. képet.

10. *„Fertői Vitorlásszövetség"*. Háromszögletes, egyoldalas plakett (1961).
11. *„János Scholz"*. A soproni származású, jelenleg az USA-ban élő gordonkaművész, a hazai múzeumok nagyvonalú támogatója. 100 × 140 mm-es négyszögletes plakett (1961). Vö. az 5. képet.
12. *„Kislányom féléves"*. 87 mm, átmérőjű, kerek, egyoldalas (1961).
13. *„Csatkai Endre"*. Csatkai Endrét (1896—1970) nem kell külön bemutatni sem a soproniaknak, sem a SSz. olvasóinak. 86 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1961).

14. *„Dr. Balássy Miklós"*. Családi érem. Hosszú szünet után akadt valaki, aki a ma szokásos, de múlékony fénykép helyett, ezt a szép és maradandóbb módját választotta kedves ajándéknak és a szeretett családtag arcvonásait ércbe öntve őrizte meg. 80 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1962).

15. *„Soproni MTESZ Intézőbizottsága 1952 — 10 —1962"*. Nyitott könyv előtt a városrotorony, felette körző. 82 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1962). Vö. a 6. képet.

16. „*Soproni Hőerőmű Lakóház avatás emlékére*". 80 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1963).
17. „*Első országos dalosverseny 1863—1963. Centenáriumi dalostalálkozó Sopron*". Plakett, 165 × 135 mm.
18. „*Nemzetközi Lovasmérkőzés Sopron 1965.*". Az előoldalon a város legrégibb ismert pecsétjének másolata.[3] A hátlapon Leonardo da Vinci kis lovasszobrának domborművű képe, megjelent a FIDEM 1967-es párizsi kiállításának katalógusában. 100 mm átmérőjű, kerek, kétoldalas (1965).
19. „*Colomanus Renner aetatis suae XXXIX. Anno 1966*". Kétoldalas ovális érem. Az elsőn a művész önarcképe. A második oldalon felirat: „VITAM ARTIS IMPENDERE USUI" és a milói Vénusz-szobor részlete. Megjelent a már említett párizsi katalógusban. Vö. a 7. képet.

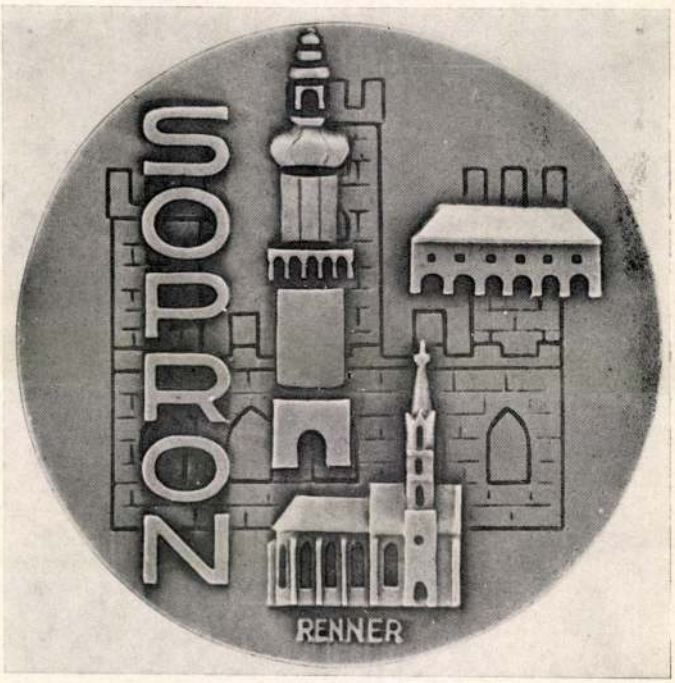

20. „*Vándor Sándor. 1901—1945.*" Vándor zeneszerző és karmester volt, 1932-ben hazajött Berlinből Sopronba és színházunk karmestere lett. A munkásmozgalomban nagy tekintélye volt. Felismerte, hogy a magyar munkáskórus-kultúra csak a Bartók és Kodály által megkezdett úton újulhat meg. Ezen az úton vezette azután sikerre kórusait. A fasizmus áldozata lett Sopronbánfalván (SSz. 1968. 164—168). Ovális érem 79 × 98 méretű, egyoldalas (1967). Megjelent SSz. 1968, 166.
21. „*10 éves a tanács fúvószenekara 1967*". 100 mm átmérőjű, egyoldalas.
22. Címeralakú plakett az első soproni pecsétről. 155 × 175 mm, egyoldalas (1968).
23. „*Chéri*". A művész kislányának portréja. Megközelítően kerek érem, 85 mm átmérőjű (1968).

3 Seyler G. A.: Die Siegel. Leipzig, é. n. 350.

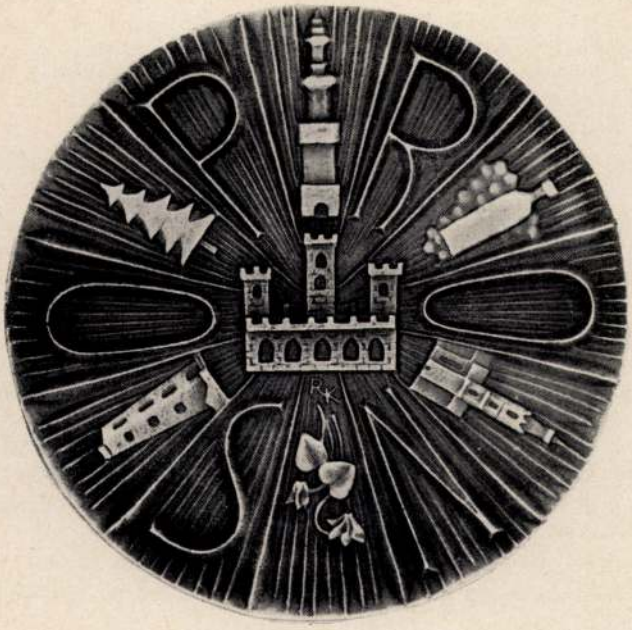

24. *„Sopron"* (I.). A város kissé stilizált címere előtt legjellegzetesebb épületei: a várostorony, a Nagyboldogasszony templom és a Lábas-ház. Két méretben fordul elő: az öntött 98 mm átmérővel, a vert 60 mm (1968). Vö. a 8. képet.

25. „*Sopron*" (II.). Sugaras háttérrel. A sugarak közé komponálta bele a művész a SOPRON felírást és a betűk közé városunk jellemzőit: várostorony, szőlő, bor, „Kecske"-templom, ciklámen, a régi kilátótorony a Károlymagaslaton, fenyvesek. A középre pedig a leegyszerűsített városi címer került. 110 mm átmérőjű, kerek egyoldalas (1968) Vö. a 9. képet.

26. „*Nóri*". Leányfej, 95 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1968).

27. „*Kutyakiállítás Sopron*", 78 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1969). 300 db készült belőle.

28. „*Országos kutyakiállítás Sopron 1969*". Készült három változatban: „Sopron győztes"; „Fajta győztes"; „Győztes". Egyoldalas plakett, 85 × 115 mm méretben.

29. „*Szép idő volt — jó idő volt 1959—1969*". Volt soproni egyetemisták találkozójának emlékérme, a mérés jelképeivel. 88 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas.

30. „*Dalostalálkozó Sopron—Ternitz. 1969*". 110 mm átmérőjű, egyoldalas.

31—32. „*Sopron város felszabadulásának 25. évfordulójára. 1969.*" Az érem két változatban készült, az elfogadott 95 mm átmérőjű, kerek, a soproni felszabadulási emlékszobor vonalas rajzával és a várostoronnyal. A második verzió modern formájú, 96 × 100 mm méretű. Készült belőle 2 db. Az emlékszobor fejét láthatjuk rajta domborművű kidolgozásban. Mind a két változat egyoldalas. Vö. a 10. képet.

33. „*20 év az egyetemért. Erdészeti és Faipari Egyetem. Sopron. 1808.*" Az egyetem épületének domborművű képével. 85 mm átmérőjű, egyoldalas (1969).

34. „*AFIT*". Sopron, díszkulcs a város és a vállalat egyesített címerével (1970).

35. „*A magyar műszaki felsőoktatás 200 éves.*" 85 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1970).

36. „*1945—1970 — OMBKE. 1892. Jubileumi választmányi ülés. Sopron MTESz részére. IV. 29—30.*" 85 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1970).

37. „*Győr-Sopron Megyei Idegenforgalmi Hivatal 1920.*" A régi turista egyesület címerével (pajzsba foglalt leveles ciklámen). A hivatal ötvenéves évfordulójára készült, de természetes, hogy akkor még Soproni Idegenforgalmi Hivatalnak hívták. 96 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1970).

38. „*VIII. Orsz. Szövetkezeti fotókiállítás. Sopron 1970.*" Képe megjelent a kiállítás katalógusán. 90 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1970).

39. „*III. Soproni temperöntési és mintakészítési napok 1970.*" 68 × 96 mm-es plakett, egyoldalas.

40. „*Soproni Sörgyár 75. 1895—1970.*" 85 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1970).

41. „*Dr. Lackner Kristóf 1571—1631.*" Lackner portréjával, a másik oldalon: „*Sopron város tanácsától. Sum ut prosim.*" A város régies látképével, 95 mm átmérőjű, kerek, kétoldalas. Megjelent a SSz-ben.[4]

42. „*Soproni Fémtömegcikk Kisipari Szövetkezet 20 éves. 1951—1971.*" Modern alakú.

43. Női portré (a művész neje). Modern alakú, 38 × 35 mm (1971).

44. „*GTE soproni csoportja 20 éves.*" 90 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas (1972).

45. „*Soproni Fémipari Szövetkezet.*" 150 × 100 mm méretű plakett (1972).

46. „*20 éves a MTESz Sopron városi szervezete 1952—1972.*" 90 mm átmérőjű, kerek, egyoldalas..

47. „*V. soproni temperöntési és mintakészítési napok OMBKE öntödei szakosztályának soproni csoportja. 1972.*" Plakett 152 × 75 mm, egyoldalas.

4 Tompos Ernő: Lackner-címerek és domborművek. SSz. 1971, 212.

1919
1957
KISZ
SOPRON

E
5
IX.ODOT 74
RK

48. *„Rauch András. 1592—1656."* Az első oldalon Rauch portréja, naturalisztikus megoldásban. Az emlékérem rendeltetésével ellenkezne, ha ezeknél is valami absztrakt megoldáshoz folyamodna a művész, hiszen éppen az a cél, hogy megmutassa: ki és milyen volt az, akiről megemlékezünk. A második oldal felirata: *„Soproni ünnepi hetek"*; három tagból álló kórust mutat, melyet kottalap tart össze. Itt már modern az ábrázolás módja. Ez érthető, hisz éppen azt kívánja kifejezni, hogy egy mai soproni kórus feleleventette és ismételten elő is adja műveit, ezek tehát időtállóak.[5] 90 mm átmérőjű, kerek, kétoldalas (1973). Megjelent SSz. 1974, 67.

49. *„IX. ODOT 74."* Teljesen modern megoldásban mutatja be a soproni hegyesdombos vidéket, fenyveseivel, a televíziós toronnyal, kiránduló fiatalokkal. A másik oldalon a város mai címerén (vö. SSz. 1971, 131—137) a KISZ jelvénye. Felirata: *„SOPRON"*. 90 mm átmérőjű, kerek (1947). Vö. a 11—12. képet.

50. *„Széchenyi István"*. Portré, a másik oldalán idézet (*„Haladás nélkül, nem lehetünk boldogok"*) és a közlekedési múzeumnak átépített nagycenki kastély (vö. SSz. 1974, 248), a Lánchíd, az első gőzhajó és mozdony. 100 mm átmérőjű, kerek, kétoldalas (1974). Vö. a 13—14. képet.

3. Ezzel le is zárul Renner Kálmán soproni vonatkozású érmeinek és plakettjeinek eddig elkészült sora, de hogy az itteni közönségnek is igazságot szolgáltassunk, említsük meg Farkas Imre „Nyolc év után" című költői hangulatú ismertetését,[6]

5 Tompos Ernő: Rauch András címerei és emlékplakettje. SSz. 1974, 67.
6 Farkas Imre: Nyolc év után. Életünk, 1973, 549.

melyből kitűnik, hogy városunkban is akadnak az éremművészetnek igaz barátai, akik nem csupán a pénzbefektetési lehetőség, hanem a művészetben való gyönyörködés szempontjából szeretik és értékelik művészeinket és azok műveit.

Tompos, Ernst: Koloman Renners Ödenburger Medaillen und Plaketten

Es gibt wenige Städte in Ungarn, mit denen sich die Medailleure mehr befassten als mit Ödenburg. Ernst Lauringer, der frühere Museumsdirektor stellte die Liste der bis zum Jahre 1941 angefertigten Medaillen und Plakette in mehreren Artikeln zusammen.

Koloman Renner hat seither ausser vielen anderen auch 50 Plaketten und Medaillen hervorgebracht, die sich auf Ödenburg beziehen. Entweder dadurch, dass sie vom Stadtrat oder einem hiesigen Verein bestellt wurden, oder dass sie Personen darstellen, die mit der Stadt in irgendwelcher Beziehung stehen.

Der Künstler ist Amateur und gewann als Amateurphotograph mehrere Preise, wandte sich aber im Jahre 1958 der Medailleurkunst zu. Vielleicht beeinflusste ihn auch die Tradition seiner Familie, da sowohl sein Vater als auch sein Grossvater Kupferschmiede waren.

Mit seinen Arbeiten hat er auch im Ausland schöne Erfolge errungen, ist Mitglied des FIDEM, nahm an vielen Ausstellungen teil und veranstaltete mehrere eigene Ausstellungen. Seine Werke sind in Museen von Leningrad bis Tahiti zu sehen.

Im Jahre 1977 feiert Ödenburg das 700jährige Jubiläum seiner Erhebung zur königlichen Freistadt. Aus diesem Anlass ist auch ein Biennale der Medaillenkunst geplant, natürlich mit einer Ausstellung verbunden. Hoffentlich wird auch Koloman Renner dazu seinen Beitrag leisten.

MEGEMLÉKEZÉSEK:

Szakál Ernő:

Szalay József
(1928—1974)

Ez év január 9-én töltötte volna be 46. életévét. Szalay József, az Országos Műemléki Felügyelőség Soproni Építésvezetőségének főépítésvezetőjeként élete és szakmai pályája delelőjén távozott el körünkből. Közel tíz évet fáradozott Sopronért, átfogva a ráháruló műemlékhelyreállítási feladatokat, segítő társként irányítva és vezetve munkatársait és beosztottjait. Sopron város műemléki arculatának gazdagabbá tétele öröme volt, és túlnőve sok helybeli passzivitáson és ál-intellektuson, igazi soproniva vált, kötelező örökséget hagyva itt dolgozó munkatársaira.

Szombathelyen született, és ott tanulta meg kőművesként édesapjától a szakma szeretetét, szilárd, jó alapot szerezve a Magyar Állami Felsőépítőipari Iskolában végzett elméleti tanulmányaihoz, melyeket 1947-ben fejezett be.

Életpályája — Sopronba költözéséig — szinte útkeresésnek tűnik, mert dolgozott mint technikus tervező irodában, üzemgazdasági előadó volt a Hídépítő Vállalatnál, majd építésvezetőként a balatonszabadi rádióadó építési munkáit vezette. Háromnegyedévet a Közlekedési Minisztériumban dolgozott magasépítési előadóként, de visszakérte magát a kivitelezéshez, s így lett építésvezető a Közlekedési Vállalat miskolci körzetében, majd Szombathelyre került vissza, ahol műszaki ellenőri és műszaki vezetői munkakörben tevékenykedett 1962-ig. E tizenöt év változatos és sokrétű munkáinak nívóját fémjelzi az 1950-ben elért „A Vállalat legjobb technikusa" kitüntetés, és az Elnöki Tanácstól 1951-ben kapott „Magyar Munka Érdemérem".

1962-ben az Országos Műemléki Felügyelőség szombathelyi építésvezetőségének alkalmazásában művezetőként találkozott a műemlékvédelem építészeti kivitelezési lehetőségeivel, melyek sokrétű problémái élete végéig arra ösztönözték, hogy megoldja azokat. A tervező építészek elképzelései, a statikus mérnökök mérlegelései, a technikusok, művezetők és szakmunkások folyamatos képzésének gondjai Szalay Józsefben lelkiismereti kérdéssé váltak, önképzésének forrásává lettek.

Renner Kálmán L. Kovásznai Viktória: Fejezetek a magyar épületszobrászat történetéből. Bp., 1999 Argumentum, M. Nemzeti Galéria

Madarassy Walter 94, 97, 107–110, 112, *120–122*
Mayer Elek 15, 17, 21, *32*, *35*
Merényi Gina 98
Mester Jenő 98
Moiret Ödön 62, 65–67, 75, *78*
Murányi Gyula 42, 47, 50, 61, 63–64, *82–83*

Nagy István János 135, 138

Palotás József 135, 138, 144, *158*
Pátzay Pál 98
Patzó Pál 46, 50
Petrovics Demeter 13

Radnitzky Károly 9–10, 14–15, 17, 19–22, *31*
Reisner József 19, 21–22, 26, *37*
Reményi József 46, 50, 62, 64–65, 67–68, 71–73, 76, *84–85*, 94, 97–99, 107–108, 110
Renner Kálmán 98, 110–112, *123*
Rigele Alajos 98
Róna József 45, 50
Ruff András 48, 51

Scharff Antal 9–10, 15–17, 20, 22–23, *33–34*, 92–93
Schwartz István 15–17, 19, 23, *37–38*, 43
Seidan Wenzel 9–10, 14, 17, *31*
Soltra E. Tamás 144–145, *161*
Solymári Valkó László 98
Stiasny Aladár 96
Stuckhart Ferenc 11, *27*

Szabó Iván 140, 145
Szamosi Soós Vilmos 48, 51, 66
Szárnovszky Ferenc 24–26, *35–36*
Székely Károly 42, 50, 93, *119*
Szentessy Hiesz Géza 98
Szirmai Antal 40–41, 43, 45, 49, *55–57*, 93
Szlávics László, ifj. 98, 144–145
Szödy Szilárd 62, 75, 98
Szöllössy Enikő 132, 137, 140, 143, *152*

Telcs Ede 39, 46–47, 51, 60, 63–65, 69, 73, *79–80*, 97–101
Tornay Endre András 142, 145, *161*
Tóth Gyula 65–66, 68–69, 76, *91*
Tóth Sándor 98

Várnagy Ildikó 144–145
Vastagh György, ifj. 42, 50
Vígh Tamás 133, 136–137, 139–140, 142, 144–145, *151*
Vincze Pál 94, 98

Wirth János, ifj. 12
Wurschbauer Károly 11, 16, *27–28*
Zutt Richard 69, 76, *90*

Salamon Nándor

Kiállításszemle

Ezúttal a „hűség városában" – Sopronban – kezdtük szemlélődésünket. A helyi művészegyesület Várkerület Galériájában a 10. éve elhunyt elnökükre,

RENNER KÁLMÁN (1927-1994) szobrászművészre emlékeztek tisztelői, barátai. A helyi rézműves családból származó művész életével és munkájával egyértelműen igazodott a város történelmileg kivívott jelmondatához. **Önmegvalósító törekvéseit összekapcsolta a szolgálattal**. Kenyérkereső foglalkozása mellett figyelemre érdemes méretű – érmekbe és emléktáblákba vésett – életművet teremtett, de maradt energiája arra, hogy minden fórumon kiálljon a soproni érembiennálé ügye mellett. A művészeti közéletben vállalt szerepének jelentőségét éppen hiánya fémjelzi. Életében látványos fordulatok pillanatait hiába keresnők. Alaptulajdonsága volt a tisztessége, célirányos, rendszeres munka. Gondosan vezetett nyilvántartásaiban közel félezer alkotás adatai sorakoznak. Csaknem teljesen önképzés útján küzdötte magát a nemzetközi éremművészet élvonalába. Egyetlen eligazító mestere Reményi József szobrászművész. Miközben rendszeres kiállítója volt a különböző helyszínű hazai és nemzetközi szakmai szemléknek, számos önálló tárlatot is rendeztek munkáiból. Kemény rajzolatú, jellegzetesen mintázott érmeit a világ hatvan múzeuma sorolta gyűjteményébe. Nem egy helyen az ő érmei „tudatják": van egy város valahol, Sopron!

Renner Kálmán: Cezanne-érem

A legszebb érmeiből készült válogatást, művei férfias plasztikáját szemlélve, azon töprengünk: **Kellően értékeli-e szülővárosa Renner szellemi hagyatékát?** – Figyelve évtizedes küzdelmeit, ma már kimondhatjuk: Sopron hálával tartozik mindazért, amit érem (biennálé) ügyében művészként, szervezőké nt, ötletadóként tett. Ehhez képest méltatlanul kezelték, igyekeztek negligálni teljesítményét. Nem a szakma fölkent hangadóin múlott, hogy más tájakon többre becsülték munkásságát, mint szűkebb pátriájában. Úgy véljük, a „soproni" Renner kilincselései nélkül nem biztos, hogy megszületett volna a „soproni" érembiennálé. S hány elképzelését nem tudta keresztül vinni!

Győrött, a Városi Könyvtár Galériájában a hetvenedik születésnapját ünneplő

BARABÁS LÁSZLÓ (Tapolcafő, 1934) festőművész tárta új festményeit közönség elé. Hajdan a pécsi főiskolán – Lantos Ferenc és Soltra Elemér tanítványaként – szerezte diplomáját. Győrbe kerülve, hamar megtalálta helyét a tespedés évei után fejlődési pályára lendült művészeti életben. Egyike volt a hatvanas években itt letelepült fiatal, kezdő rajztanároknak, akik friss színt hozva, elvégezték az „alapozás" munkáját.

A változó státusú tanítóképző rajztanára előbb a régióban – számos díjat nyerve! –, majd országosan is ismert festővé küzdötte magát. A „győri zománc"-cal végzett festői anyagkísérleteire a szakma is felfigyelt. A kötöttebb olaja színes monotípia, az akril és vízfesték szinte egyenértékű az „anyagkészletében". Hasonló változatosság jellemezte minden időben témaválasztását ugyancsak. Szűkebb környezetében, utazásai során vagy olvasmányaiban elmerülve, mindig megtalálta az élményeit, benyomásait látomásait megelevenítő motívumot.

Jubileumi kiállításán minden változatra láttunk példákat. Szűkszavúan előadott tájképet, mitológiai tárgyú „képregényt",a művészettörténeti múlt egy-egy korszakát fő elemeiben megragadó jelképes ábrázolást (Trecento), utazási emléket (Toscana) és elvont fogalmat képpé formázó képzelt tájat (Művészek) egyaránt felfedezhettünk. Némely régebbi téma újrafogalmazása sem idegen felfogásától (Éjszakai váróterem). Pár kompozíciója kifejezetten az ember alakját helyezi középpontba (Szerelmesek, Karnevál).

Festésmódja biztos technikai tudásról tanúskodik. A határozott képszerkesztéshez élénk, erőteljes, olykor ellentétekre kihegyezett színvilág társul. Érdemes megfigyelni, hogy az égetett zománc esetlegességeit mily mesterien, tudatosan hasznosítja olajképei faktúrájának gazdagítására.

Szombathelyen a fesztiváli tavasz jegyében két önálló tárlaton nézelődtünk. A Sportház kerengőjén Kratochwill Mimi, „sorozata" – Czóbel, Halápy, Berény, Szőnyi stb. – keretében

FRANK FRIGYES hagyatékából válogatott. A kiállítás vezéreszméje: a pálya egészének áttekintése. Korai periódusait lendületes alaktanulmányok, portrék képviselték. Néhány, a természet látványát küzdelem nélkül megörökítő akvarell mellett súlyosabb testformákból felépített kompozíciója lehetősége határait szemléltette.

Barabás László: Emlékezés egy hajóra

Tájképei közül a Pannónia utcai tetők című, a vörös szín változatait vonultatja föl. A tárlat erősségei kétségtelenül már-már megrázó önarcképei és a fő művek sorába tartozó 1958-as Mimi arcképe. Előbbiek élethelyzeteit, lelkiállapotát tükrözik. Élete hű társa félalakos arcképe festői értékekben gazdag vallomással ér fel. A kissé szellős tárlat pedig az életmű alaposabb megismerésének sugallatával.

Frank Frigyes: Mimi

A Sávária Múzeum folyosógalériája a 2003-as sajtófotó nagydíjas riportere

BENKŐ SÁNDOR történelmi utalásokkal átszőtt, néprajzi, szociológiai képes útibeszámolójának adott helyet. A Fekete -Kőrös völgye tragikus sorsú falufürtje – tíz település! – és a tíz, Trianon után hűségét bizonyító Vas megyei község alakuló szövetsége indította „felfedező" útra. Az elzártságban élő, sok bajt szenvedett „élelmes magyarság" (Bátky Zsigmond) kései, szigetlétre kényszerített maradékáról, Kőröstárkány környékéről hozott jelentést. Már az Árpád-korban magyar falvak, dacolva pestissel, kolerával, az elnyeléssel fenyegető román nyomulással napjainkig megőrizték, (ha fogyatkozva is), nyelvüket, kultúrájukat, magyarságukat.

A fotók színesek, a táj békés nyugalmat áraszt, az emberek teszik dolgukat. A Kőrös vize az ég kékjét tükrözi, a falvak fehér tornyai felkiáltó jelként világítanak a párás alkonyatban. Az elnyúló árnyak a kopár legelőről megtérő birkanyájra vetülnek. Az út kopott aszfaltján tehéncsorda, fehér libacsapat ballag békésen. Kazánok lobogó tüze bizonyítja: ma is főzik a híres tárkányi pálinkát, de a „modern" kocsmában üvegsör mellett folyik a diskurzus. A patak malmot hajt, ruhát tisztít, fölötte öreg függőhíd himbálódzik. Az útmenti fákat fehérre meszelik, tisztítják az árkot, söprik az utcát. A kapukban megfáradt öreg magyarok kíváncsiskodnak, tekintetükben gyanakvás és szomorúság bujkál. Hallgatagok. Arcukra évtizedek félelme húzott mély barázdákat.

A temető fejfái, sírkövei a régi és új ízlés egyidejűségéről árulkodnak. A tárkányi emlékfal 85 éves – 1919! tragédiára figyelmeztet. A kilencven ártatlanul meggyilkolt magyar neve mellé vésett számok - „14, 35, 80 éves!" – az egykori román népirtás szörnyűségére emlékeztetnek.

Száz éve Győrffy István azt írta, Tárkány összetartó magyarjai között „egyetlen oláh sincs". Ez ma már a múlté! Benkő felvételeinek egyike – két magányos, idővel dacoló fa! – mégis bizakodást kifejező jelkép: az egyik megtépázott, töredezett, meghajlott. A másik azonban büszkén áll, a hajdani kipusztított erdők – s nép! – mementójaként. Gyökereik szürke, kopár földbe kapaszkodnak, de élnek, fölöttük kék az ég Meddig még?

BÉNYI LÁSZLÓ festő, művészettörténész kiállítását a rákoshegyi Erdős Reneé Házban láthattuk. Az itt-ott balkáni állapotba süllyedt külvárosi tájon lelket rázó buszozás után üdítő élményt jelentett a hangulatos villa termeit megtöltő képválogatás. A tisztelgés szándékával falakra került festmények olyan festő világára nyitnak ablakot, aki kettős hivatását úgy tudta szolgálni, hogy

Renner Károly

Thieme Becker
XXVIII. 168-1.

Lyka

PAJ
MAGYAR KIRÁLYI POSTA
943 JAN -9

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Renner Károly kovácsművész M.D.K.

Pesti mester.

A Pollack Mihály által épitett alcsuti nádori kastély kerti kapuzata. 1824 előtt

Zlaber Károly: Kovácsművészet Bp. 1963 161.l.

Renner Károly

Renner Károly, lakatos, Székesfehérvárról, 1815 júl. 23-án iratkozott be.

Fleischer Béés

78.l.

225.2 450+4(15.28)4
450

2130

15.28
120
50
420.4
1680
450
2130

Kúp 321440

$K = \frac{64.314.16}{3} =$

64.314.

200.90.16
120540
20090
321440

Kúp

497 6

Renner Károly

pesti kovácsművén készítette a Pollack Mihály által épített alconti nádori kastély kovácsoltvas kerti kapuzatát 1824 előtt

Bieber Károly: Kovácsművészet, Bp. 1963
161.o.

Renner Károly
vasmüves
Gentmüeml
192. l.

Dr Marcovszky [illegible]

miniszteritanácsos.

RENNER Károly

Renner Károly Székesfehérváron született 1795 körül. Apjánál tanulta a lakatosságot, és a céhlegények kötelező vándorlása során Németországban, Franciaországban és Oroszországban is megfordult. Két évig dolgozott Szentpétervárott 1816—1818-ig.[156] Kitűnő rajztechnikájáról is ismert volt. A céhbe 1823. jan. 12-én vették fel.[157] A pesti polgárjogot 1826. febr. 22-én kapta meg mint lakatosmester.[158] A múlt század közepe táján 1859 előtt halt meg. Ő készítette Alcsúton József nádor részére épült klasszicista kastély parkjának vasrácsos kapuját, Pesten sok ház épület- és műlakatos munkája, továbbá cégérek, így a Vadászkürt fogadó cégére is az ő nevéhez fűződik.[159]

Pereháry 1985

164.p.

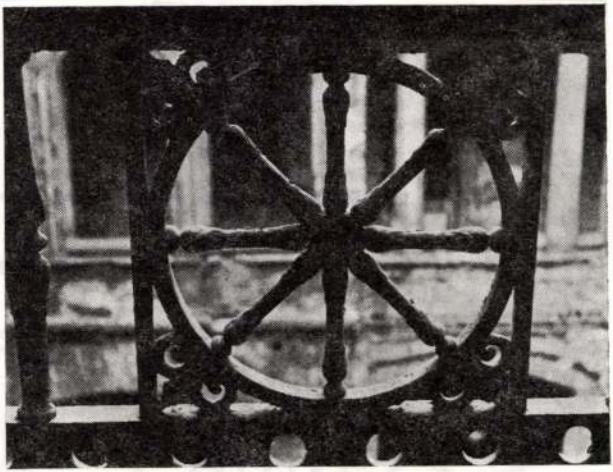

5. Klasszicista formájú öntöttvas rács, 1861. Budapest V. Münnich Ferenc u. 19.

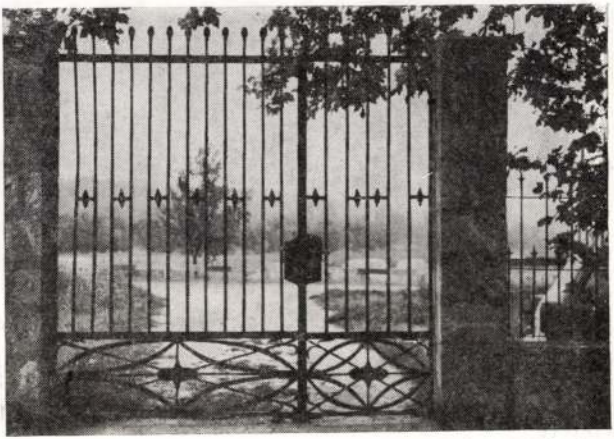

6. Renner Károly: Klasszicista vaskapu, 1823. Alcsút

M.D.K.

Renner Mihály, egri kőműves

nevét 1780-ban említi
a városi összeírás.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Bercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 390 old.

Rennes Mária

G. Hauptmann I-II.

bronz ϕ 9,3 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat

RENNER Mihály egri kőmüves. 1780-ban említi a városi összeirás.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

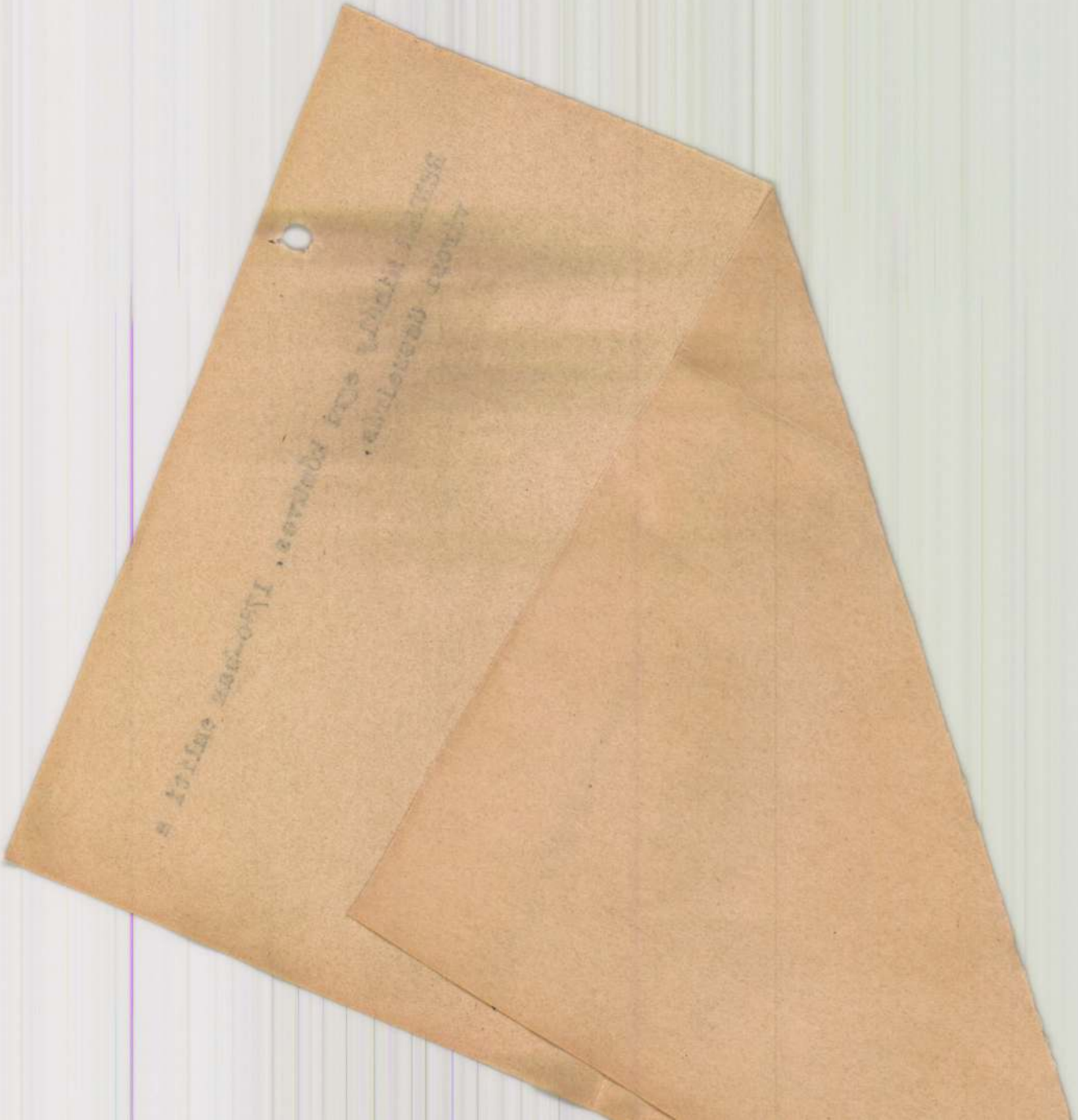

MDK

Renner Simon kőmives mester

részetvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Művért 1957.VI.évf.4.sz.299.l.

Renner Simon

Kőműves

1696. házbulajdo-
nos Budán

Gerő Bvár

47. l.

M. D. U

RENNER Simon kőműves

1696-ban bártulajdonos Budán

Gerő László: A budai vár helyre-állítása Bp. 1951. 47. l.

Renner Simon

könnvesen

1720 Eömt hártulaj-
donos Buda Tijlakon.

Vass Buda nemet

74. l.

szert. kath. egyházmegye legujabb

Bizottságának hivatalos használatra

8 október hó 22-én.

r meghagyásából:

Renner Simon

volg. könnivesmester

1702-ben hara
van Ujlakon

Vass Budaneinet
109. l

Egy másik lapon
1720-at istam
Ez téves.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
8114-1908
ok. XI/7.

STADLER

SODRON

FONAT·SZITAÁR

BUDA

TELEFONSZÁM 371

KÖZPONTI IRODA ÉS RAKT

Postatakarékpénztári számla:
19209. sz.
Cheque- és clearing-forgalom.

Giro-számla:
a Magy. Orsz. Központi Takarékpénztár R. T. és a Magyar Kereskedelmi R. T.-nál.

▿ ▿

Mindennemü

sodronyszövetek, fonatok, kész fakeretes sziták és rosták

malmok, bányák, vas- és gépgyárak, vasutak, tégla-, cement-, szesz-, olaj-, festék- és czukor-gyárak részére.

Tekintetes

Müe

Renner Pál

pesti laratos

l.

Jolgár Crakó

152. l.

BUDAPEST
94 1 DEC 10-6

sz.Renner Stefánia

"Vihar a Balatonon" c. műve ezüstérmet nyert.

P.H.934.X.23.

PAUL R E N N E R S D O R F E R, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyem Stadt Pressburg.
Név:.- 444.- Herr PAUL R E N N E R S D O R F E R
Felvétel ideje: 1837. 25. Sept.
Hová vették fel: Modern. /Innen kezdve más irás a könyvben/. 163.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A Textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

PAUL RENNERSDORFER, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Erhsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Satdt Pressburg.
Név:.- 221.- Herr Rennersdorfer
Felvétel ideje: 1803. 13. Sept.
Hová vették fel: Modern, /Modor/. 158.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

RENNFORT, Johann Christoph [illegible]

172-23 - Porsay: [illegible] - [illegible]
1735 - Porsay: [illegible], [illegible]

Ars 1997/1-3. 231.

RENNFORTNER, Johann Paul s. REN-
FURTER

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT
Telefon: 138-068, 337-748, 340-7

RENTKA LÁSZLÓ

EGYETEMI ÉLET
1982 JUN 17

1021

Ifj. Rentka László sci-fi grafikája
Csomópont alkotóstúdió

az oroszlán sírva enne meg! hette
— mondta áldozatának, s

ok a Chevrol

a külföldi rendszámú mese-autókat. Hogy miért éppen az ötvenes, hatvanas évek amerikai életstílusa, életformája divik nálunk, egyszerű a magyarázat. Ha a család kedvencének, az egyke agyondédelgetett csemetének nem is Chevroletet, Plymuthot vagy Buickot vesznek tizenhatodik születésnapjára, mint annak idején a post industriális társadalom csúcseletszínvonalat biztosító Amerikájában, ahol a „csókkirály kocsija almazöld Buick" — nálunk a sötétkék Lada 1600-as a divat hasonló helyzetben.

A Nyugaton feltalált, de nálunk gyakorolt „nulla növekedésbe" merevedett társadalmunkban az esetleg gondolkodásra is alkalmas fejeket kéretik mélyen a homokba nyomni, a hagyomanyoknak megfelelően. Mert a mi lobogónkat már nem fujják fényes szellők, mi nem akarjuk holnapra megforgatni az egész világot, sőt mégcsak utólérni és lehagyni sem akarjuk a valóban fejlett ipari országokat. Mi nem szervezkedhetünk illegáli-[illegible] röpcédulákat sem oszto-

A nosztalgia alapjaul szolgáló korszakban, az eredetivel párhuzamosan kifejlődni próbáló hazai rock zenekarok a legcsekélyebb támogatásra sem számíthattak a hazai zenei élettől és hivataloktól, sőt...

Az utóbbi néhány évben alapvetően „átértékelődött" a mufaj. Az illetékesek felismertek, hogy a fiatalokra óriási hatással vannak az éppen divatos zenekarok és szólisták, tehát nem mindegy, milyen a művészek hangulata, közérzete, mit sugároznak hatványozott energiával — és a KISZ-szel nem összehasonlítható hatásfokkal — a hamvas ifjúi lelkekbe.

A Hungária együttes Hotel Menthol lemezen az egyik dal másképpen is értelmezhető. Az eredeti szöveg szerint; Ma már a twist-tel senki nem viccel...

Ha lerobbant a szervezeted?
Kell a twist!
Ha vérnyomásod emelkedett?
Kell a twist!
Mit szól ehhez egy tinédzser?
Kell a twist!
A parlamentben egy

RENTURTER, Johann Paul, pozsonyi szobrász

P. R. Bildthauer, saját házában lakik, 9 hónapos lánya meghalt (1768, 74. szám, 4 l)

—

J. P. Rändfurter, Bildthauer, saját házában lakik, 17 napos fia meghalt. (1769, 63. szám, 4 l)

—

P. Rennfertner, Bildthauer, + 61 éves korában, Pozsony, 1790 május 14. (1790, 420 l)

—

Preuburger Zeitung
(Genthon)

Ponnet Károly, kovácsoltvasmüves.

Pereházy Károly: a klasszicizmus kovácsoltvas-müvességének jelentős elb-pesti mesterec,

Müvészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 3-4 szám, 157-old.

Rennie.

hidépitö

l.

Zelovich Kornél

A budapesti
Lanchid. Bp
1899. 14. l.

Rennie Georges

pesti hidtervei

Pásztor Mihály

A nazőtvenéves

Lipótvárós

Bp. 1940. 148-l.

oldva.

Hasonló beállítás
ja /1652./. A dinamikus
ta, a pódium nagy, szint
az egységes homályba olv
tettség, a valóságon túln
padt, éhes és látnivágyó
hasonlitást téve a legel
itt már egészen ember, s
már magányosan Isten. Al
Színtelen, semmitmondó,
rabos kezek. A hatalmas
li ezt a szürke jelenség
kifejező kezeket élesen
nyájan, kik terhelve vag

10. B.Momme Nissen: Die H
"Nicolaas Bruyningh eg
kat hord magán."

Rennie

hidépítők

erőd

Zelovich Kornél

Széchenyi mérnöki alkotásai. Bp.

1921. 8. l.

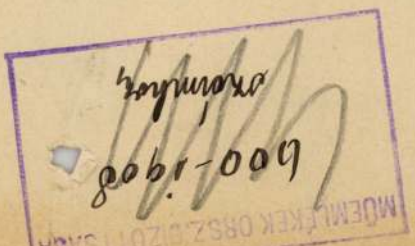

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
600-1908
számlás

A m.kir. vallás és közokt. mini
90516. sz. a. kelt, s a bpesti IX.
intézett rendeletének mása.

Utasitom az államp
tár épitkezésére engedélyeze
hatodik részlete fejében 200
mok és Könyvtárak Országos m
nyugtatványára, elszámolás k
meczbányai Óvár átalakitásár
államsegély harmadik részlet
ronát a Müemlékek országos
telen nyugtatványára és elsz
fizessen ki s tárczám terhére
kiadáskép számoljon el.-

MDK

Rennie György

épitész

Wodianerék szakértője a Széchenyi lánc-hid tervnél.

24.o.

Dr. Mihailich Győző : A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. 1960. Bp.

Renoir, Pierre Auguste
(1841-1919)

„Fürdő nő" Rézlap 16,8 x 11,2.
Védett 2. a.: 2000 Ft.

BÁV 41. Képaukció Budapest 1976. december

Renoir.

A Nmezeti Szalon 1907-ben a téli tárlat keretében bemutatja képeit.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

RENOIR, festő

KISS KOVÁCS GYULA újabb érmei között van az Iparművészeti Tanács megrendelése folytán az Állami Pénzverőben aranyérmekben külföldi forgalom számára sokszorosított: Van Gogh, Michelangeló, Renoir, Cezanne művészéremsorozata. 66.old.

SOÓS GYULA: Kiss Kovács Gyula érmei 65.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXIV-LXV.évf. 1965-1966.
Akad.Kiadó, Bpest. 1966.

Renoir Auguste

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1913-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek tröténete.

Renold

A Délibáb vicceit illusztrálta tréfás rajzzal Renold nevü müvész

---

"Ékszerésznél" c. és „Don Juan öregsége" c. tréfás szövegeket Berczel nevü müvész illusztrálta.

Repr.-ók.

Délibáb, Bp. 1938. febr. 5. XII. évf. 6. sz. 64, 65, 66, lapokon.

Reinold Károly

pesti rézműves

l.

Tanulmányok Brest II.

148. l. 150. l. 157. l.

MDK

Renouard.

Teljes alak a pongoránál ülve. Rajz.

The Graphic. 1886. Apr. 10. Illustr.

Dr. André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 58.

M.D.K.

Renpe Andreas, lakatosm.

Budán dolgozott. Budán polgárjogot nyert. Nem tudjuk.
250.o.

Temesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar Nemzeti Múzeum gyüjteményében. 237.o.

Folia Archaeologica. XVII. 1965. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

Rentenpacher Jakob

epitom. Kassa.

1729-ba cehm.

+K+83.1

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz: ..... Korona ..... f-ről,

összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190 ..... évi .....

érnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távirda-

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó 1-én.

MDK

Rentenpacher Jakab, ép. mester
Kassa

1729-ben céhmester.

Kenéppy Lajos: Kassai építőmesterek. Barok és rokkokokorszak. MMKE Közl. 1904.évf. 28.kötet, 3.füzet 83.l.

M.D.K.

Rentenpacher Jakab, építőmester

1729-ben céhmester Kassán.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.1904. 38.köt. 83.old

MDK

Rentes Veronika, VIII.o.tan.

Zrinyi Ilona Leánygimnázium.

166. Háboru és Béke.

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug.16.-szept.lo. Kat.

Rentfurter Pál, szobrász,
1768, Pozsony.

Pressburger Zeitung
1768, 74. sz.

Pozsony. Rentfurter Pál, szobrász, 1768.,

Pressburger Zeitung

1768., 74. sz.

Rentfurt János Pál

Rentfurt János Pál, pozsonyi szobrász, 1754 júl. 21-én iratkozott be.

Fleischer Bécs

781.

12.12
24
2

140

Henger =

K = 144 . 3·14 . 9 =
576
144
432
452'16 . 9
4069'44 kcm

4

~~Henger~~ Gula

K 16 . $\frac{9}{3}$ = 48

48

Gula

$\bar{s}$ = 16 + 4 . $\frac{9}{3}$ = 20 . $\frac{9}{3}$ 180 60

R. Renthaller Nándor

Győr, Pálffy u. 15

l.

Győr dunaintúli tárl.

1944

Renthaller Nándor

festő Győr

Szabad Művészet

1957. 47 j. l.

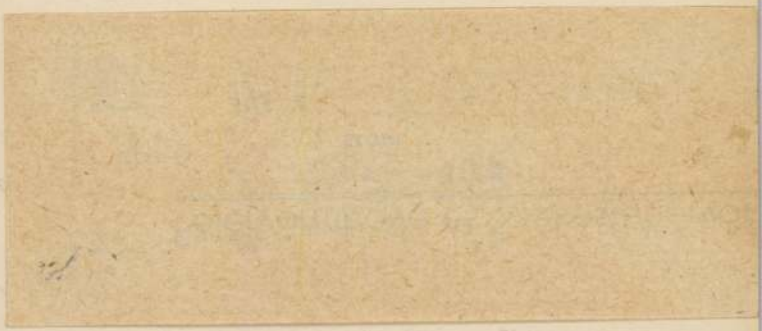

1

1922.

Müemlékek Országos 1

Komlós István templomn
lási záradékkal ellátva,
visszaszármaztatni!

Zsámbék

Rentler Erzsébet M.D.K.

18.000 forinttal jut lmeszett második díjas pályam

Társtervezők: Ottlik Gábor, Szemerédi Magda, Zsuffa And
A ndrás, H erczegh Lajos, Farkas Lajosné

A strandfürdő tervpályázat eredménye
Magyar Nemzet 1961. november 18. 6.l.

M. D. K

RENTLER Erzsébet építész

Részvétel a pályázaton (6000 Ft megvásárolva.

Társtervező: Ottlik G. - Isuffat

Hajnóczi Gyula

Döntöttek Szombathely centrumának épitési tervpályázatáról
100 000 forintot kaptak a pályázó épitészek

Magyar Nemzet 1962. április 27. 3.1.

DEUTZ, Michael Heinrich

Művtört.Ért. 1988 3-4

A MAGYAR BELLEROPHÓN MINT PRÁGA FELSZABADÍTÓJA 1742-ben

A csehországi politikai allegória fellendülése a 17—18. század fordulóján következett be, Bécs zajosan dicsőített felszabadításával kezdődő törökellenes harcok sikereiből eredő lelkesedés nyomán; ekkor alakították ki a Sternbergek nyári Trója-kastélyában az első, kifejezetten a Habsburg-háznak ajánlott „császári" termet. Ezután azonban majdnem teljes hallgatás következett. VI. Károly trónra lépésével a politikai orientáció jelentősen megváltozott, és ez különösen szjtotta a cseh tartományi nemesség hatalmi ambícióit. A nemesek csalódása külsőleg ugyan nem jutott kifejezésre, de hűségük szemlátomást már kezdettől fogvamegrendült. Ennek felszínessége csak a Mária Terézia trónra lépésekor történő események során mutatkozott meg.

Mindez természetesen csak futólagos érintése egy sokkal összetettebb kérdéskörnek. Egy azonban bizonyos: Csehországban a politikai allegória ritka, s szélsőséges mértéktartással, a kötelező tiszteletadás szintjére korlátozódó jelenség volt — a kortárs Sziléziával ellentétben, ahol a katolikus körök, különösen az evangélikus többség közepette fennálló katolikus védőbástyákat, a kolostorokat vezető főpapok a Habsburgok iránti elkötelezettségüket olyannyira hangoztatták.[1] Így volt ez VI. Károly idejében is, amikor már egyetlen nagyszabású megemlékezést sem rendeztek (Frantisek Antonin Spork gróf kísérletei a szabályt erősítő kivételt képezték, mint ahogy meglepő motivációjuk is rendhagyó).[2] Nem készültek a Habsburg-házat dicsőítő freskók sem, a Bécsben és Ausztriában kialakult uralkodói ideológia alapján festettektől eltérően.[3]

Ez nem volt lehetséges abban az időben, amikor még zengtek a dicshimnuszok; a „polgári" beállítottságú uralkodónő trónra lépése után sem lehetett többet várni, bár megjelenését már kortársai is csaknem korszakváltásként üdvözölték: mint a „groteszk" (későbbi értelmezésében a „barokk" szinonimája) stílus végét és az új életstílus nyitányát, amelyben már nem kapott helyet a régi allegorikus nyelven megszólító dicsőítés. De amíg ez bekövetkezett, a glorifikáció jellege és formája teljesen és mélyrehatóan átalakult. A hangvétel sokkal polgáriasabb, sőt olykor intimizáló lett, Csehországban ez a zbraslavi prelatura termei Mária Terézia odalátogatását bemutató freskóinak „életkép"-részletein mutatkozott meg leglátványosabban.

Prága a francia megszállástól való felszabadulását ünnepli az a lap, amelynek tágabb politikai összefüggéseire ez idáig nem figyeltek fel. Egy tanulmány említi mellékesen, amelynek mestere, a kor legjelesebb rézmetszője, Michael Heinrich Rentz (1701—1758) munkásságával foglalkozik. A lap elkészítése előtt Rentz a kuksi František Antonín Špork szolgálatában megalkotta legkiemelkedőbb, de a polemikus töltetet nélkülöző munkáját (ezt Spork, a harcias gróf adta hozzá). A gróf eszméinek képzőművészeti megfogalmazását Rentz saját alkotói hozzájárulásával érthetően befolyásolta.

Kiadójának, a Mala Straná-i Hillingernek terjedelmesebb bevezetőjét megelőző szignatúrájában Rentz kifejezetten utal arra, hogy ő nemcsak rajzolója és metszője az allegóriának, hanem az invenció is tőle származik. A kompozíció szellemessége, a lap kiemelkedő metszői minősége, térbeli és fénymegoldásai a művet a mester legsikerültebb művei közé emelik. Egyes motívumai még Špork szellemi köréből származnak, Rentz személyes részvételéről a mű programjának megalkotásában szintén tanúskodnak. A terjedelmes szövegek nélkül azonban ez a grafikai lap, „az orsztrák—magyar—német kiállás emlékműve és monumentuma" — aligha lenne értelmezhető.[4]

Prága szabadítóját, a „magyar" Bellerophónt, „az ocsmányság öldöklőjét" részint az apostoli király heraldikus kettős keresztje, részint a pajzsán ábrázolt Magyarország patrónája, Szűz Mária álló alakja a kis Jézussal jelzi (a pajzs felirata: AUXILIUM DESCENDIT AB ALTO). A Špork-i szellemi atmoszférával összefüggésben fontos megemlíteni, hogy itt a „keresztény harcos" (miles christianus) alakjának újabb változatáról van tulajdonképpen szó, a Špork-i gondolatvilág kulcsmotívumáról, amelynek legbeszédesebb szószólója Rentz lett. A Bellerophón feje fölé koszorút és a vitéznek kijáró pálmaágat emelő nőalak a szöveg szerint a Győzelem, a másik kísérő alak, harsonával és babérral, a Jó hírnév (Bona fama) megszemélyesítője. Az erényes magyar hősnek harcban való győzelmet maga Szűz Mária juttat. A megtestesült csodás jelenség csillagos koronával és ugyancsak csillagokkal teleszórt glóbusz előtt lebeg. Jogarját parancsolóan szegezi neki a három ovális pajzsú, egymást részben fedő lotharingiai, félig eltakart magyar, és alóla kilógó babenbergi osztrák címernek. A Chiméra, akihez Bellerophón kivont kardjával, Pegazuson száll alá, valójában tengeri sárkány, a sziklához francia liliomokból álló láncokkal hozzábilincselt Prágát pedig Andromédaként ábrázolták. Így Bellerophónt ikonográfiailag teljesen Perseus-szal azonosították.

Špork szemszögéből a többi megszemélyesítés már kevésbé fontos, jóllehet tartalmaz néhány lebilincselő ikonográfiai újítást. Így Andromédát — Prágát — a városmegszemélyesítések szokásos ábrázolási típusából vett védőbástyás koronával (corona muralis) a fején, két fiatalos arccal ábrázolják. Az egyik fájdalmat tükröz, noha épp alatta a „bölcs bátorságot" képviselő alak áll: a gyermek Herkules oroszlánbőrön, megfojtott kígyókkal éppen a lábán lévő bilincset igyekszik széttörni. Másik arcával és üdvözlő gesztussal a nőalak szabadítója felé fordul. A szokásos repertoárból kiemelkedik az amforát és lapátot tartó, könnyeit törlő, koszorús folyamisten, amely a Moldva folyót jelenti. A magyarázó szöveg nélkül nem könnyű felismerni, mit ábrázol a jobb oldali hármas csoport. Ebből kitűnik, hogy az előtérben támolygó férfi, akinek leesik a sisakja, kezéből kihullik az ostor, az Elvakultságot reprezentálja; retteg attól, hogy beleesik abba a gödörbe, amelyet talán ő maga ásott meg (a kiemelő háló nyomán inkább úgy tűnik, hogy a gödör vízáramlás lehet). A kutyával ábrázolt alak dühöngőnek látszik, fejét kígyóként tekergő hajú medúzaro jelzi. Ez azonban nem az irigységet, hanem az itt jelenlévő két alak egyikének becstelenségét jelképezi, a rosszindulatot, amely inkább vagy támadó módon értelmezett állami művészetet (Staatskunst), illetve nemzetközi politikai intrikát jelenthet, s ennek azt kellene eredményeznie, hogy a szövetséges hadak, vagyis a bajorok, franciák és szászok, koalícióban a poroszokkal, Prága ellen vonuljanak. Csupán két bűnös mozzanat tűnik ki, így homályban marad, mit is ábrázol a félig takart, förtelmes csuklyás arc a háttérben és mire vonatkozik a jelentése.

Jobátes bibliai király szörnykísértetekkel indít harcot Bellerophón ellen, akinek halálát akarja, ám ő hősiesen

1. M. H. Rentz: A magyar Bellerophón mint Prága felszabaditója. Rézmetszet. Prága, Národní galerie

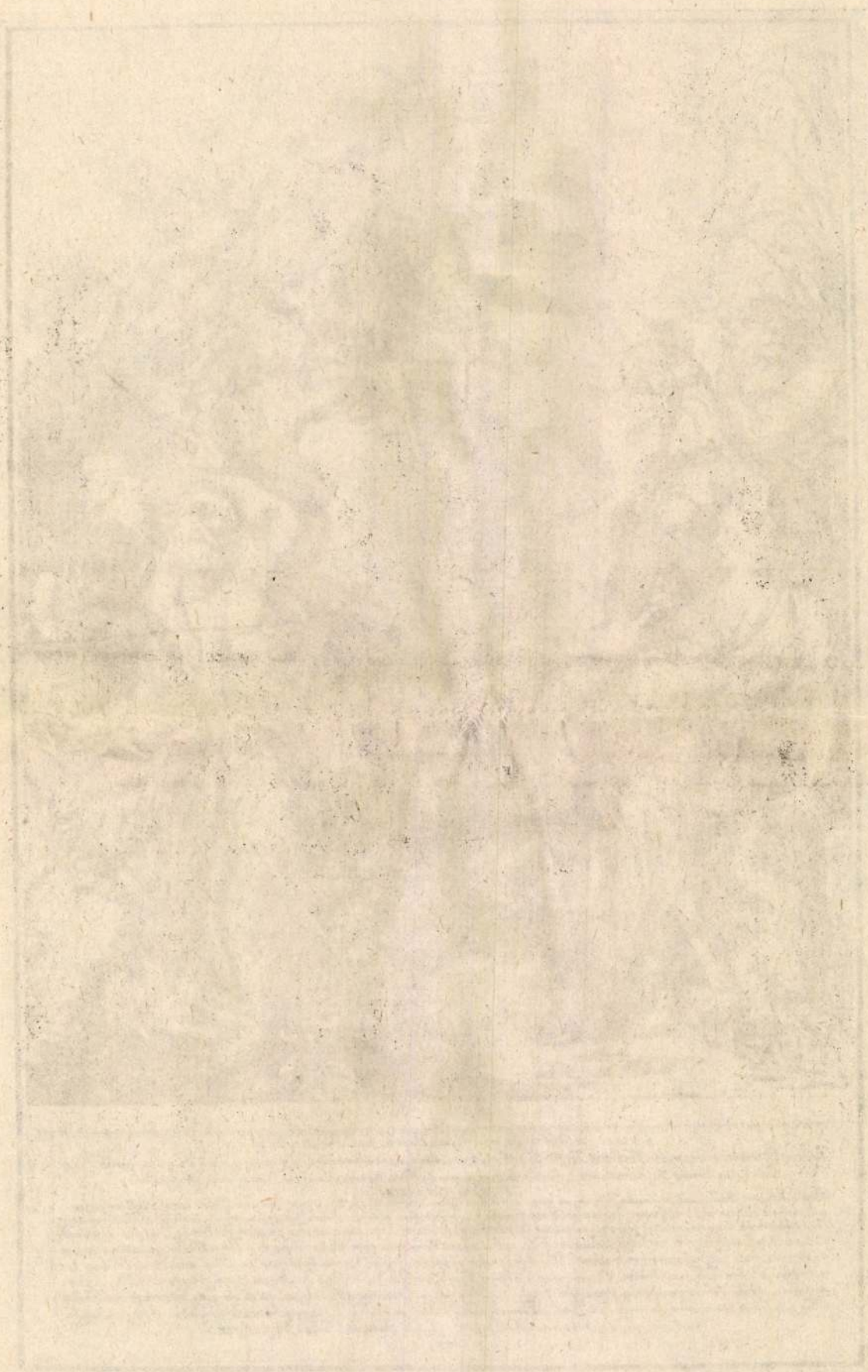

4. M. H. Rentz: Lajos magyar királynak álmában megjelenik a máriacelli Szűz Mária képe. Rézmetszet. Prága, Národní galerie

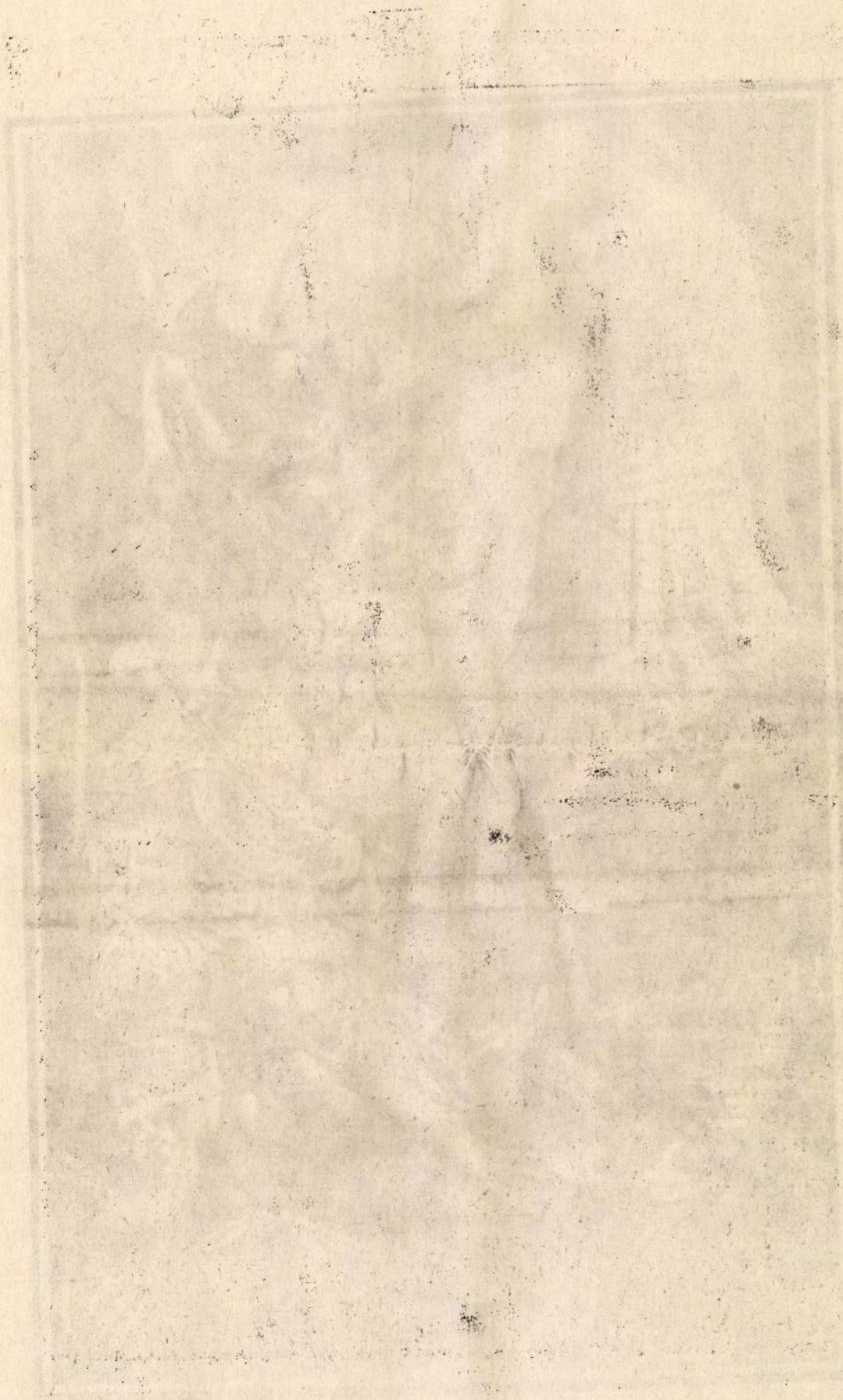

3. M. H. Rentz: Lajos magyar király a csatában. Rézmetszet. Prága, Národní galerie

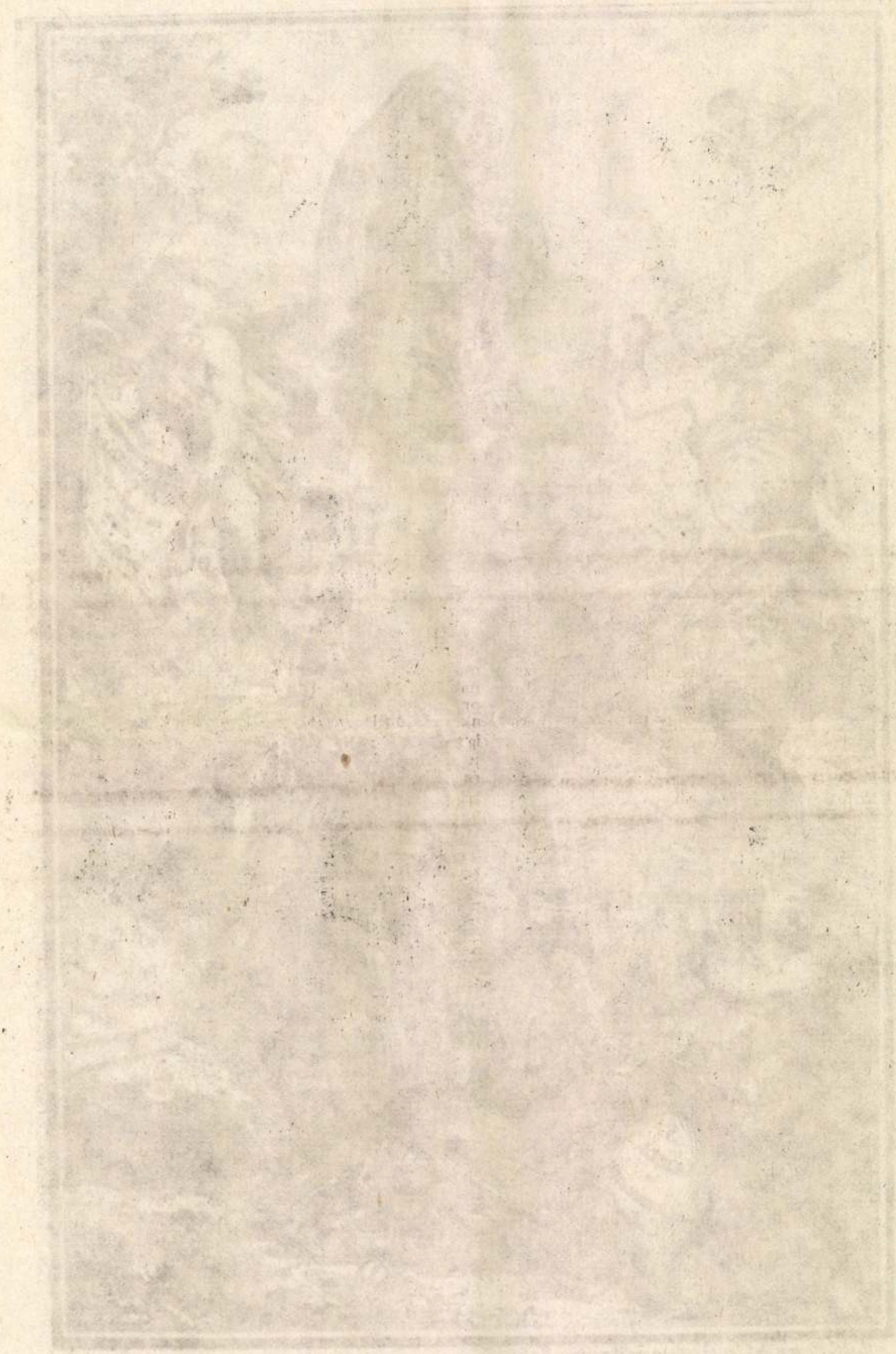

az istenek kegyeltjeként legyőzi a szörnyet, a bűnös szenvedély megtestesítőjét és ebben Pegazus lesz segítője. Ebben az értelemben az ő lovasharca a szán képében támadó kísértettel, Szent György szellemi harcához hasonlítható (Andreas Alciati, Emblemata, 1583. XXXIII.), ahogyan azt a kommentátor állítja Ernst Peter grôf emblémájával kapcsolatban, Jacobus Typotus „Symbola Divina et mundana"-jában (Praha, 1601. tab. 180), ahol a sárkánnyal viaskodó lovas harcos látható „in spe fortitudo" jelszóval. Mint önálló képi témát, Bellerophónt általában kedvelte a barokk festészet. Ezt a témát Rubens is átvette vázlataiban (Bayonne, Musée Bonnat).

Semmiképpen sem szokatlan Bellerophónnak Perseusszal való összekapcsolása az ikonográfiában,[5] mivel Perseus gyakori illő megszemélyesítője volt a hercegeknek és hadvezéreknek. Néha csak a pajzsán Medusa-fejjel ábrázolják, mint ahogyan Alessandro Farnese, Otto van Veen által készített metszetén is látszik. Carel van Mander Metamorfózis-magyarázatában említi, hogy Andromédának Perseus által való megmentése áttételesen Bohémia elnyomott népének felszabadítását jelenti.[6] A Perseus—Andromeda-jelenet fontos motívuma lett az állami allegóriának már a 16. században is, tehát jóval hamarább. A sárkány a belső és a külső ellenséget egyaránt jelképezhette — a széthúzást, az összeférhetetlenséget vagy eretnekséget — és Ariadné a meghódolt országot vagy várost, akit a hős felszabadít. Gyakran előfordul a győzelmi felvonulásokon vagy vitézi tornákon. Így közeledett Perseus Ariadnéhoz, hogy eloldozza őt a sziklától, a XIII. Lajos francia király tiszteletére emelt diadalkapun is Arles-ban, 1622-ben.[7] Perseus-ként aposztrofálták mind irodalmi, mind képzőművészeti téren Orániai Vilmost is, Németalföld felszabadítójának szerepében; magányosan száll, nem a Pegazuson ülve, ám felemelt karddal, pajzszsal és címerrel.[8] Allegorikus politikai gondolat tételezhető fel Carel van Mander rajzán is, amely szintén pusztán Perseust és Andromédát ábrázolja további kapcsolatok és attribútumok nélkül (1598, Párizs, Lugt-Custoria gyűjtemény),[9] hazafias értelmezése lehetett a Joachim Wtewael által 1611-ben festett Andromeda képen is, amely most a párizsi Louvre tulajdona.[10] Perseusként invokálták és ábrázolták IV. Henrik francia királyt is a „La deliurance de la France par le Persés François" dicsőítő levélen, — kardját röptében határozott ütésre emeli; a pajzs itt nem látható, de feltételezhető, hogy a Pegazus feje és szárnya mögött van elrejtve.[11] Konkrét portrévonásokkal és politikai glorifikációs elgondolással jelenik meg Perseus és Andromeda Rubens festményén, amelynek előterében hangsúlyozottan kiállítottak egy hatalmas pajzsot, rajta Medusa-fejjel (ez a kép a leningrádi Ermitázs tulajdona).[12]

A Perseus-motívum a Habsburg-ikonográfiában is érvényre jutott. A „Pietas Austriaca" szárnyas monstrum képében jelenik meg, három koronás női feje felett öt lángcsóva világít. Maga Perseus nincs ugyan itt megjelenítve, de szinte helyettesíti őt az „Osztrák vallásos áhítat" „kísérteties" megszemélyesítője; hatalmas kerek pajzzsal védi magát, amelyen hét fényes csillag ereszkedik alá egy háromfejű hydrára Johann Baptist Jetz metszetén (Jetzl, Uetzl, Hall 1610—1666). A mester Innsbruckban működött, pecsétmetsző és talán aranyműves is volt.[13]

Gyakrabban jelenik meg a perseuszi motívum együttesen egyéb járom alóli „felszabadítási" művekben a habsburgi-állami ideológiát képviselve és propagandisztikus jelleggel VI. Károly uralkodása alatt is, akit Karl Gustav Heraeus Lipót fiának születése alkalmából versében: „Europas Perseus und ihrer Freyheit Rahter / Zu land Alcibiebs Bild, im Meer dem Jason gleich" címen aposztrofált. Ezután következett a császár Cézárral, Augustus-szal és Szép Fülöppel való összehasonlítása.

Míg Perseus-ak politikailag felhasznált szerepe önmagában ritkán került be a Habsburg-dicsőítő szónoklatokba és ikonográfiába, addig a jásoni idea gyakori a Habsburg-ház házi rendjévé vált Aranygyapjas-rend vonatkozásában. A Jásonnal, valamint a csodálatos Aranygyapjas-rendet őrző sárkánnyal vívott harcával hasonlította össze Heraeus a spanyol örökösödési háborút (Vellus Hispanicus).[14] Heraeus azt hangsúlyozta, hogy Plutarchos szerint Perseust a művészek tisztelőjeként és iskola alapítójaként is elismerték.[15] Ebben a szellemben lép fel ő a bécsi udvari könyvtár nagytermének freskóján is.[16]

Jáson és Perseus kedvelt hősök voltak a magyarországi történések heroizálásában is az 1600-as évek elején. Mindannyiszor konkrét személyek dicsőítőiként jelennek meg a nagyszombati jezsuita egyetem tézislapjain 1663-ban. Ezek egyikén, amelynek aláírója és védője Széchy Gáspár volt, Wesselényi Ferenc nádor Jásonként van ábrázolva, aki lovascsatában a Törökországot képviselő alak fejét üti le. Egy másik oklevél — amely szintén Mathias Küssel augsburgi rézmetsző munkája — Perseust a Pegazus hátán, Szűz Mária félalakját ábrázoló pajzstól védetten mutatja, amint kopját éppen egy tengeri szörny torkába szúrja. A szörny Törökországot jelképezi, aki rabul ejtette a sziklához kötözött Hungária-Andromédát, akinek koronájából fából ácsolt kettős kereszt nő ki. Forgách Ádám szerepel itt Perseusként, akinek Fabricius János ajánlotta defendensként ezt a gazdag szegélydísszel és magyar hadvezérek félalakjaival ékesített oklevelet. (A magyar történeti és allegorikus grafikának ebben a korban ez megszokott formája volt.) A szerző itt Luzenicki Jakab, aki ajánlóként van szignálva.[17]

Mikor Károly Albert lába előtt hevert előbb Felső-Ausztria (1741. október 2.), majd nem sokkal ezután Csehország nagy része is (1741. november 7.), Mária Terézia gróf Kinsky Fülöp kancellárhoz olyan szövegű levelet írt, amelynek ismert passzusa azt tartalmazza, hogy Csehország megóvása érdekében szívesebben látná, hogy „Inkább verjék meg hadseregemet, valamennyi magyart, . . . ", minthogy legkevésbé is meghátráljanak.[18] Mindazonáltal őt magát addig csupán Magyarországon koronázták meg, ahol a rendek kihasználva akkori szorult helyzetét, különböző kikötéseket és javakat igyekeztek maguknak megszerezni, még vallási, felekezeti jellegűeket is. Lojalitásuk ellenértékeként kiváltságokat és kedvezményeket kértek, hiszen a császári házzal már a Rákóczi-felkelés után, a szatmári békekötéssel 1711-ben kompromisszumot kötöttek. Következésképp Prágát Mária Teréziának mint a magyarok királynőjének katonasága szállta meg, így azután minden akció, főleg a győzelmi tettek a magyarok győzelmi tetteinek minősültek, tekintet nélkül arra, hogy mekkora része volt ebben a magyar katonaságnak. Különösen akkor voltak túlsúlyban a magyar fegyverek, amikor az elnyomás a legnagyobb volt, amikor Lobkovic Kristóf hadvezér a hadsereg nagyobbik részével kénytelen volt elvonulni Prága alól, időlegesen a megszállást fel kellett függesztenie, hogy megakadályozza Malleboise marsall előretörését. Akkor amikor a megszállás teljes mértékben megújult, 1742. november 2-án Prága előtt csupán Festetics gyalogságának kusza egységei voltak jelen kilenc- vagy tízezer fővel (később ők is meghátrálni kényszerültek, hogy elkerüljék a franciák által való bekerítést), valamint Forgách kb. kétezer fős horvát pandúrseregével.[19] Vad rablótámadásaikkal veszélyesebbek voltak Prága környékének lakosságára, mint a francia leigázók. A franciák is — noha eleinte fegyelmezetten viselkedtek — később szintén rablásokra vetemedtek, s ezzel a nemességnek, az intelligenciának és a polgárság azon részének szimpátiáját is elvesztették, akik eleinte mint a „bajor király" pártfogoltjait fogadták el őket.[20]

A magyarok természetesen Prága felszabadításának jelentős részét önmaguknak tulajdonították. „Praga, virtute potissimum Hungarorum hostibus liberata . . . ", írta erről már Katona István is, „Epitome chronologiva rerum Hungaricum concinnata"-jában (III. Budae, 1783. 509—510.) kiemelve a magyar hadak jelentős szerepét.[21] A pandúrok és a magyar huszárok a franciák rémeivé váltak, akiket az éhség kikergetett a várfalak és a sáncok mögül, végül még azt is megtanulták rossz cseh nyelven megkérdezni: „Itt vannak-e a huszárok?" A pandúrok és huszárok fogalomként szerepelnek a német versekben, amelyek valószínűleg 1744-ben Fontainebleau-

4. K. Birkhart: Lajos magyar király fekhelyén a látomás közben és a csatatéren. Rézmetszet. Prága, Národní galerie

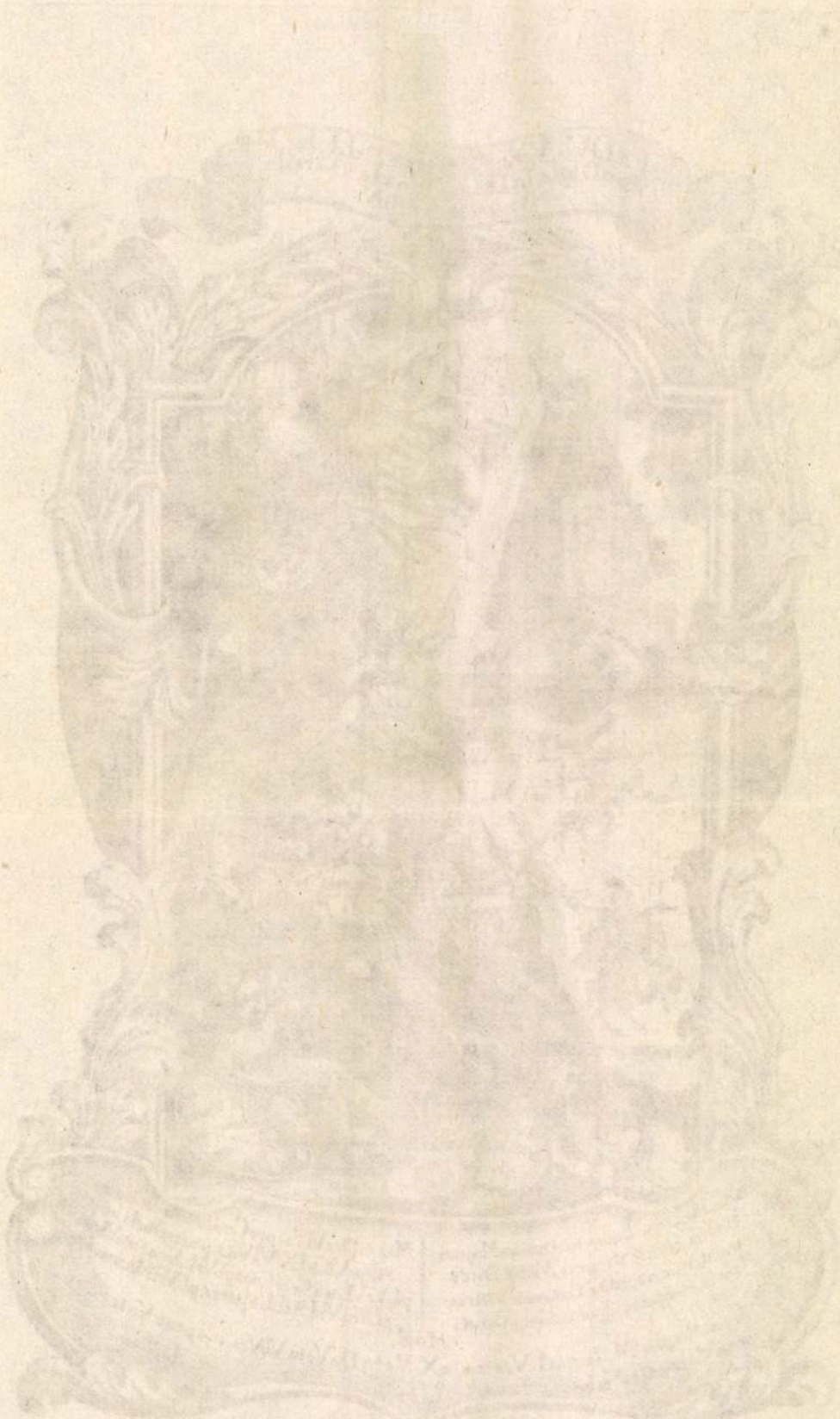

ban kerültek kiadásra, „Der französische Don Guichotte in Böhmen" cím alatt. Ebben arról is szó esik, hogy „. . . Lobkovic herceg zörget a kapun, jön a pandúr a muskétával és nyomában mint a madarak a levegőben úgy repülnek a huszárok".

Mária Terézia hálás lévén a magyarok hűségéért, azt kívánta, hogy prágai koronázásán minél nagyobb számban jelenjen meg a nemesség, mégpedig díszes nemesi öltözékükben. Ennek a nagyszámú delegációnak részvételéről így írnak a Radvánszky fivérek, György és László — akik bár születésük szerint szlovákok voltak, mégis tiszta magyar érzelműek —, hogy a magyarok Prága népe részéről nagy tiszteletben részesültek, lábaik elé borulva jelentették ki őket megmentőiknek.[23] Radvánszky László azt írta, hogy a „Csehek minden megbeszélésükben dicsérték a magyar állhatatosságot, az idegen urak külön kinyilatkoztatták, hogy a magyar született hős."

A koronás fő semmit sem titkolva kinyilvánította, hogy bár minden erejével azon volt, hogy a cseh igényeknek eleget tegyen, németül szólva előtérbe helyezve a „Grund und Boden" elvét (idézet francia szöveg alapján egy Kinszky grófhoz írott levélből), mégis mindent, ami magyar nagyobbra értékel a csehnél. Sőt, a két ország királyi koronáját összehasonlítva sértő módon úgy nyilatkozott, hogy a nehezen megszerzett cseh korona súlyosabb, mint a Szent István-i, majd lenéző szavakkal illette a Szent Vencel-i koronát, kifogásolva annak formáját, amelyet csörgősipkához hasonlított.[24]

A szégyennek ebben az atmoszférájában a cseh nemesség érdekeinek lábbal tiprásakor (bár gyakran ők is kétszínű módon viselkedtek anyagi érdekből: a bajor királyhoz is húztak, hogy vagyoni érdekeikben kárt ne szenvedjenek) az esetleges szankcióktól való félelmükben bármilyen gyors fordulatra is képesek voltak. Az uralkodónő nem volt hajlandó elismerni a francia kapitulációnak Lobkovic herceg által elfogadott első pontját, amely szerint Károly Albert király hívei nem szenvednek majd üldöztetést. A bűnösök ügye gyors elsimításának igyekezetében tehát nem is meglepő, hogy az allegóriákban csupán a „magyar—német" állhatatosságról történik megemlékezés és mindent figyelmen kívül hagy, ami a cseh rendek javára lenne írható. Nincs abban semmi meglepő tehát, hogy a nem szabad Csehország itt nem lép fel hálásan és hódolattal, miként az Skréta allagóriáin is tapasztalható. Meg sem jelenik itt az ország heraldikai szimbóluma, de meghökkentő, hogy még a legmagasabb állami szimbólum, a korona sem.

1741-ben, tehát még megelőzve Prága francia—bajor—szász megszállását, készült Rentznek egy, a mária celli kegyképet ábrázoló metszete: a legenda szerint a képet Szűz Mária Nagy Lajos magyar királynak ajánlotta fel, 1363-ban a törökök elleni csata előtti éjjel, aki azt a mellkasán felakasztva viselte. Ez vezérli Rentzet másodszor is, ebben az esetben nem keltezett metszetén, amely persze lehet egyidejű az előbbivel.[25]

A politikai szempont, a magyarok királynőjük iránti tiszteletének kifejezése a metszeteken vitatható, ámbár a keltezés ezt alátámaszthatná. Ugyanakkor ezeknek a metszeteknek rejtett értelmük is volt, ami világosan megmutatkozott a két Rentz-metszetből vett komplikáción, azon az alapjában véve nem is művészietlen pasticción, amelyet Christian Ferber megrendelésére készített a neves és termékeny prágai Antinín Birckhart vésnök fia, aki a brevnoi bencés kolostorban a Carlomanus nevet vette fel. [26] A Rentz-lapok e leszármazottjának gyenge ségét még alátámaszthatják a terjedelmes hódoló szövegek, amelyek következtében ez a metszet nkább fecsegő mint Mária Teréziának cseh királynővé való koronázása alkalmából írt ékesszóló hódolat. Itt is jelentősen hangsúlyozták a királynő „magyarságát'i, aki elfojtott mindent, ami cseh. Ez a grafikai lap jól mutatja azt a légkört, amely abban az időben Prágában uralkodott.

Pavel Preiss

JEGYZETEK

1 *Konstanty Kalinowski:* Gloryfikacja panującego i dynastii w sztuce Śląska XVII i XVIII wieku. Warszawa—Poznań 1973, 107.

2 *Pavel Preiss:* Boje s dvouhlavou saní. František Antonín Špork a barokní kultura v Čechách. Praha, 1981. (Harc a kétfejű sárkánnyal. František Antonín Špork és a barokk kultúra Csehországban)

3 *Franz Matsche:* Die Kunst im Dienst der Staatsidee Kaiser Karls VI. Ikonographie, Ikonologie und Programmatik des „Kaiserstils". Berlin—New York 1981.

4 Prágai Nemzeti Galéria, ltsz. R 73245. Rézmetszet, 255×165 mm. A keretben az ábrázolás alatt: „Ewiger Gedachtnuss wurdiges Danck- und Denck-Mahl, / des der Österreichisch—Hungarisch—Teutschen Tapferkeit, A. 1742, von oben herab verliehenen Beystandes, in glück. Wider Befreyung Prags, / u: der A: 1743. darauf so Glorreich als erfreut-erfelgenden Crönung Ihro König. Hung. u. Böhmischen Majestät (MARIAE THERESIAE.) Prag die Haupt Stadt des Königreichs Böhmen, an einen auf denen Uffern eines tobenden See emporsteigenden Felsen angeschlossener, gegen / welcher ein selbige zu verschlingen drohander Meer-Drache zugeschwomen komet. Ober Ihr erscheinet als ein andrer Bellerophon / Das Königreich Ungarn, welches so wohl gedachtes schröckbahre Wunder-Thier, als auch die zugleich die Stadt Prag mit anfällende / Staats-Kunst, nebst der sich nur selbst liebenden Missgunst u: deren Verblendungen, theils in die vor Ihren Füssen gegrabenen Gruben / zu stürtzen, theils sonst an zutreiben trachtet. Das Königreich Ungarn begleidet und bekrönet der Sieg; und Bona Fama be- / mühet sich Dessen Lob auszubreiten. Da intzwischen die kluge Tapferkeit die Stadt Prag der Ihr zu Ketten gewordenen Fr.—Lilien / entfesselt; und die Vereinigten König. Ungarisch. Ertzherz Österreich: u: Lothringischen Wappen, durch die gött. Vorsehung den Frieden / u: das gute Glück bekrönet werden, mithin die Betrübnus der weinenden Moldau gestillet, u: die gantze Invention in diese wenige Worte enthalt. ist. / Auf Leiden, Streiten und Siegen, folgt Freude, Frieden, Vergnügung." — A felirat alatt szignatúra: „Rentz del. et sculp.sit" — „Prostat Micro-Pragae in gradi. areis apud P. Hillinger Minuae Pietg.Artisq. Chalcogra.ae Propolam".

5 Bellerophón azonosítása Perseus-szal valószínűleg Bersuir „Ovide moralisé" illusztrációjának hatása alatt született. Ld. *Rensselaer Lee:* Names on Trees: Ariosto into Art. Princeton 1977, 13. — Ebben az összefüggésben a paripára való felülés analógiájára Bellerophón Perseus-szal együtt került be az ikonográfiába. Ld *Thomas DaCosta Kaufmann:* Drawings from the Holy Roman Empire 1540—1680. A Selection from Noth American Collections The Art Museum, Princeton University 1982.; Kiállítva: National Gallery of Art, Washington D.C. és Museum of Art, Carnegie Institute, Pittsburgh, 1983. 92—93. (képpel). Felcserélésüket bizonyítja Gabriel Weyer (1576—1632) 1620-ból jelzett rajza (Harvard University, Fogg Art Museum).

6 *Carel van Mander:* Het Schilder-Boeck. Haarlem, 1604. Wteleginge op den Metamorphosis, fol. 41v, 41r.

7 *Hans Gerhard Evers:* Rubens und seine Werke. Neue Forschungen. Brüssel 1944, 266, 283. kép — A szerző a továbbiakban felsorolja Perseus ábrázolásának előfordulásait a diadalkapukon, de mint ahogy említi, ez inkább véletlenszerű („ohne viel zu suchen"): Brügge (1515), Rouen (1550), Brüsszel (1577), Antwerpen (1582), Párizs (1596), Avignon (1622), Arles (1622), Párizs (1628).

8 *Jehan Baptista Houwaerts:* Declaratis van die triomphante Incomst van den Prince van Oranien Vinnen . . . Brussels—Antverpen, 1579. — *Jacob Duym:* Een Nassausche Perseus, verlossen van Andromeda ofte de Nederlandtsche Maeght door Jacob Duym in Eenghedenck boek. Leyden, 1606. — Idézi: *E. K. J. Reznicek:* A survey of recent discoveries and of biography concerning Dutch art 1500—1600. In: Netherlandish Mannerism. Papers giving at a symposium in Nationalmuseum Stockholm, September 21—22, Stockholm 1984. Edited by *Görel Cavalli-Björkman.* Nationalmusei skriftserie N. S. 4, Nationalmuseum Stockholm 1985, 11. 12. jegyzet

9 *Reznicek:* i. m. 11. 12. jegyzet

10 *J. Foucart:* Musée du Louvre. Nouvelles acquisitions du Département des Peintures (1980—1982). Paris 1983, 35—36. (képpel). — *P. J. J. van Thiel:* La réhabilation du Maniérisme hollandais. Deux tableaux de Cornelis van Herlem. In: La revue du Louvre et des Musées de France. 1986, 113. 6. kép — *Uő:* De schilderijen die het Louvre in drei jaar heeft verworven. In: Tableau 7, 1985. 50. (kép a 39. oldalon) — *Uő:* Manière du Nord. In: Connaissance des Arts, avril 1985, 62—63. (kép a 60—61. oldalon)

11 *Evers:* i. m. 266. 284. kép

12 *Evers:* i. m. 267.: „Die Komposition ist so heraldisch, der Perseuskopf weict so stark von dem bei Rubens üblichen Heldenköpfen ab, dass ich an eine Entstehung für irgeneine politische Aufgabe glaube. Freilich ist es mir nicht gelungen, diesen Auftrag nach-

z

uweisen. Er könnte in den spanischen Niederlanden gesucht werden, aber auch in den nördlichen Niederlanden, wohin Rubens Beziehungen genug hatte, oder sogar in Frankreich."

13 *P. Diego Lequile:* Pietas Austriaca. Innsbruck (1655—1660). A rézmetszet szignált: „Joann. Baptist Jezl. Excudit." — Az ábrázolás alatt felirat: „AUSTRIA dum trinâ PIETATIS imagine visâ / Septem cum stellis, Herculis HYDRA perit / Altera victa cadet, dum victrix altera furgit / Exprimit ac Orbi quidquid in Orbe beat".

14 *Matsche:* i. m. 256. Das „Burgundische Erbe" fejezet, főleg 271—272. oldal, „Karl VI. als Österreichischer Jason" cím alatt

15 *Matsche:* i. m. 370—371.

16 *Walter Buchowiecki:* Der Barockbau der ehemaligen Hofbibliothek in Wien, ein Werk J. B. Fischers von Erlach. Wien 1957, 107. — *Ec[illegible]rd Knab:* Daniel Gran. Wien—München 1977, 162. F 41—44. kat. sz., 23, 50, 52, 60. kép

17 *Galavics Géza:* Kössünk kardot az pogány ellen. Török háborúk és képzőművészet. Budapest 1986, 94, 146, 156.; 216, 217, 157. jegyzet, 66. kép — Wesselényi Ferenc mint Jáson. Az augsburgi Matthäus Küssel rézmetszete (1663), Wien, Graphische Sammlung Albertina. — Forgách Ádám mint Perseus, Andromeda-Hungária megszabadítója. Szignált: „Jac. Luzenicki del." — „Matthäeus Küssel sculp. Aug." (1663), Budapest, Szépművészeti Múzeum, Grafikai Gyűjtemény

18 *Andreas von Arneth:* Maria Theresia's ersten Regierungsjahre, I. Wien 1863, 414, 54. jegyzet: „. . . . et pour cela il faut que tous mes armées, tous les Hongrois fussent tués avant que je cederai quelque chose seulement . . .".

19 *Ottocar Weber:* Die Occupation Prags durch die Franzosen und Baiern. In: Mittheilungen des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen, XXXIV. Prag 1896. 1—92. — Prága helyzetéhez a francia megszállás idején ld. úgyszintén: *Marie Lisková:* Praha za války o země Koruny české (1741—1742). In: Pražský sbornik historický, 1967—68. 57—58. (Prága a cseh korona országának háborúja alatt)

20 *Ottocar Weber:* Ein Capitel aus der böhmischen Finanzgeschichte. In: Mittheilungen des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen, XXXIII. 1895. 336—354.

21 *Tóth István:* Gróf Cziráky József hadi dolgainak életének és utoljára Prága alatt vitézül történt halálának emlékezeti, 1742. *Ed. J. Pauer:* Tóth István . . . versezetei, Székesfehérvár, 1881.

22 Merckwürdige historische Nachrichten von denen bey den jetzigen Kriegen von neuen bekannten Völckern . . . , Jena, 1744. 96—98.

23 *Milan Šmerda:* Uhři na korunovaci Marie Terezie v Praze 1743. K otázce národního vědomí feudální společnosti. In: Slovanský přehled, 1974, 33—43. (Magyarok Mária Terézia megkoronázásán Prágában, 1743-ban. A nemzeti öntudat kérdése a feudális társadalomban.) Radvánszky György és László naplójára hivatkozik, amely a családi levéltári anyagban, Budapesten az Országos Levéltárban található (37., 19. jegyzet) és idéz a két testvér feljegyzéseiből (41., 40. jegyzet).

24 *Arneth:* i. m. 246.: „Die Kron ist hier, habe selbe aufgehabt, ist schwerer als die von Preßburg, sehet einem Narrenhäubel gleich."

25 Prágai Nemzeti Galéria, ltsz. R 73320. Rézmetszet, 145×99 mm. Szignatúra az ábrázolás alatt: „Mich.Han.Rentz del et sc. Kucus in Bohem. 1741". Az ábrázolás feliratai — kis angyal által tartott pajzson jobbra lent: „S./MARIA / Thaumatur / Cellensis" — az angyal ölében elhelyezett szalagon: „Auxilium à Domina" — az oroszlán melletti pajzson balra lent: „Unde / veniet / Auxilium"; Prágai Nemzeti Galéria, ltsz. R 73323. Rézmetszet, 145×99 mm. Szignatúra az ábrázolás alatt: „M.H. Rentz del. et sc. Kucus-Baad in Bohemia." Az ábrázolás feliratai — a repülő angyalka által tartott drapérián jobbra fent: „Terrebilis / ut castrorum / acies / ordinata" — a király lovának lába melletti kövön: „Propugnatrix / confidentium / in se." — az angyal által tartott pajzson balra lent: „S. / MARIA / in / THESAURARSO / Cellensi."

26 Prágai Nemzeti Galéria, ltsz. R 37155. Rézmetszet, 243×155 mm. Lajos király álma és csatája mint Mária Terézia uralomra lépésének allegóriája. Az ábrázolás alatti szignatúra: „Carl Birckhart sculp: Pragae." A fenti szalag felirata: „En *DVo Verae PIetatIs*, Re*LIgIonIs* / Pro*DIdIa*, *In LVDoVICo In* Theres*Ia* / Hungar*Iae* Reg*IbVs*." A kartusban lent: „Ut Rex Hungariae Ludovicus nomine Magnus / Hostes devicit Virgine Matre Duce; / Sic pariter vario redit è Certamine Victrix / Regina Hungariae, Czechidum/que/ Caput. / Magna *Deo VIVas* per Canos Nestor*Is* annos, / St*I*rps *VICtrIX VIVas* posterItatIs honos. / p*LVs VLtra LaVrea* Serta *VIresCant*. / p*LVra VbI* Be*LLa* geres, p*LVrIMa* serta feres. — Ho*C* / Su*Crae* Reg*Iae Ma*Jestat*I Vestrae*! e*X Voto DeVoto VoVet*, et optat *Vates* / Subjectissimus Christianus Farber Locum-tenens Auditor." — A repülő angyal harsonáján lógó drapérián jobbra fent: „Martia / eis Hera / anagr. / Mar.Theres. / Venicaro / haberis." Jobbra lent az angyal ölében lévő szalagon: „*à pIa* Reg*Ina Coe LI*", az általa tartott pajzson: „S.Maria / Thaumatur. / Cellens." Balra lent az oroszlán tartotta pajzson: „*VnDe VenIet* / a*VXILIVM* / Reg*Inae* / *VngarIae*" — A lap szerzőjéről, Carl Birckhart benedekrendi papról apja, Antonín Birckhart metsző készített rézmetszetet. Prágai Nemzeti Galéria, ltsz. 23588. Papír, 192×132 mm. Felirata: „Carlomanus Birckhart S.Ord. Benedicti mein Lieber Sohn / disen verehre ich meinem Lieben Herrn Dochtormann Christoph Franz Wolff. / Ich Antonÿ Birckhart als Vater." *Antonín Podlaha:* Seznam důležitějších akvarelů a perekreseb ve sbírkách Musea král. Českého. In: Památky arch. XXX. 1918, 45. (A Cseh Királyi Múzeum legszebb akvarelljei és rajzai)

DER UNGARISCHE BELLEROPHON ALS BEFREIER VON PRAG IM JAHRE 1742

Nach dem mächtigen Aufschwung der politischen Allegorie in Böhmen in der zweiten Hälfte des 17. Jahrhunderts in der Duckgraphik und dann, vor und um die Jahrhundertwende, in der Wandmalerei, die von der Begeisterung von militärischen Erfolgen in den Türkenkriegen beseelt war, stockte dieser Strom der Huldigungen dem Herrscher und dem Kaiserhause nach der Tronbesteigung Karls VI. fast vollkommen. Die Ausnahmen betonen eher, daß es sich tatsächlich nur um einen schwachen Abglanz der vorgehenden Üppigkeit handelte. Dies scheint ein Ausdruck der unerfüllten Ambitionen des böhmischen Landesadels zu sein (der allerdings wegen seines internationalen Charakters nur bei einigen Familien patriotischer Gesinnung war), die die politische Orientierung des Kaisers Karl beiführte. Die Vereinzeltheit der bildkünstlerischen Ehrerbietungen von offiziellen wie auch privaten Seiten in Böhmen steht im schroffen Kontrast zu den hochtrabenden Glorifikationen des Hauses Habsburg in Schlesien, besonders von Seiten der Prälaten, die an den Spitzen der klösterlichen Bastein des Katholizismus in diesem überwiegend protestantischen Lande standen.

Wie seicht eingewurzelt die Treue des böhmischen Adels dem Hause Habsburg war, zeigte sich durch die Zahl der huldigenden Vertreter der Stände dem Tronprätendenten Karl Albert von Bayern, der nach dem Tode Karls VI. Anspruch an die Wenzelskrone und die Herrschaft über Böhmen erhob. Als Verbündete drangten damals nach Böhmen französische Hilfstruppen ein und besetzten die Hauptstadt Prag. Die französischen Okkupanten haben sich bald durch Not und Hunger degrängt aus gallenten Kavallieren in verwilderte und von der Bevölkerung gehasste Scharen verwandelt und so erwartete die Prager Bürgerschaft die Befreiung durch die Truppen der ungarischen Königin Maria Theresia mehr als sehnsuchtsvoll.

Auf dieses Ereignis bezieht sich ein in seiner Aussage bisher ungewürdigter Kupferstich von dem originellsten Kunstradierer Böhmens Michael Heinrich Rentz (1701—1758), der vom Grafen Franz Anton Sporck berufen wurde und in der Sporckschen Lieblingsgründung Kukus in Ostböhmen bis zum Lebensende ansässig blieb. Wie es bei seinen Blättern üblich war, ist er auch bei diesem, wie er in der Signatur ausdrücklich betonte, auch Autor des Entwurfes gewesen. Übrigends ist die Idee und Komposition im Einklang mit den Allegorien, die Rentz im Dienste und im Geiste des Grafen Sporck schuf.

Die allegorische Struktur ist feinsinnig und ihre Träger, die Personifikationen, dermassen verschleiert, daß sie ohne dem beigefügten Text nicht verständlich wären. Dieser erklärt den himmlischen Befreier von Prag, einem Reiter am Pegassus, für den „ungarischen Bellerophon". Er ist mit seinen Vorstufen und Varianten auf Rentzs früheren Allegorien mit der Verkörperung der Hauptidee des Grafen Sporck, dem „miles christianzus", verwand. Der ungarische Bellerophon ist von zwei

Frauenpersonifikationen begleitet. Die eine ist die beflügelte „Bona fama", die zweite verkörpert den Sieg, der jedoch ein Geschenk der Mutter Gottes war. Maria mit dem Jesuskinde erscheint in den Wolken und streckt ihr Zepter in der Richtung zu den Wappen von Lothringen, Ungarn und Österreich. Die Chimaira ist jedoch zu einem Seedrachen geworden und die mit Ketten aus bourbonischen Lilien zum Felsen angeschmiedene Personifikation der Stadt Prag stellt eindeutig die Andromeda vor. Dadurch ist der als Bellerophon vorgestellte Reiter zu einem Perseus geworden. Dies war eine Verwechselbarkeit, die besonders in politischen Allegorien des 16. und besonders des 17. Jahrhunderts öffter vorgekommen ist. In den Niederlanden trat als „politischer" Perseus Wilhelm von Orange auf, in Frankreich der König Heinrich V. und Ludwig XIII. Bei den Habsburgern gesellte sich das Perseus-Motiv mit der stärker betonten Iason-Idee, was im Zusammenhang mit dem Habsburgischen Familienorden des Goldenen Fliesses stand. Dies trat besonders in der ausgeprägten Staatsideologie des Kaisers Karls VI. in Vorschein.

Perseus und Iason, nicht Bellerophon erscheinen auch in der mythologisch heroisierten Lage Ungarns nach der Mitte des 17. Jahrhunderts, wie es zwei Thesenblätter der jesuitischen Universität in Trnava (Tyrnau) aus dem Jahre 1663 bezeugen.

Bei der Befreiung Prags trat Maria Theresia lediglich als Königin von Ungarn auf, und ihre Armee schon deswegen — abgesehen von der realen Beteiligung an der Belagerung von Prag (wenn auch Panduren und Hussaren tatsächlich eine große Gefahr für die in Prag eingeschlossenen Franzosen gewesen sind), als die ungarische. Maria Theresia ist den Ungarn für ihre Treue, Hilfe und Tapferkeit auch in dieser wichtigen Situation sehr dankbar gewesen und förderte den ungarischen Adel auf, sich in womöglich grösster Zahl zu ihrer Krönung zur Königin von Böhmen nach Prag einzustellen. Auch die Prager Bevölkerung hat sie laut einem zeitgenössischen Zeugnis als Befreier gelobt und gefeiert.

Diese Faktoren schufen die Atmosphäre, in der Rentz keinen Grund sah, das „befreite" Land überhaupt irgendwie zu erwähnen: kein heraldischer doppelschwanziger Löwe, keine „Czechia", die früher übliche Verkörperung Böhmens, hat in seiner Komposition Platz gefunden. Von derselben geistigen Einstellung zeugen noch zwei ebenfalls von Rentz stammende Kupferstiche. Das erste, das bereits 1741 datiert ist, stellt den Traum des Ungarnkönigs Ludwig des Grossen, dem in der Nacht vor der Schlacht mit den Türken im Jahre 1363 die Mutter Gottes erschienen ist, um ihm ihr Bild zu schenken; es ist jenes, das in Mariazell zum Palladium der Länder Österreichs geworden ist. Dieses Bild trug der König an seiner Brust in der Schlacht und siegte. Dies zeigt das zweite, undatierte Blatt. Der politische Kontext, der in diesen Abbildungen noch latend blieb, gelangte zum vollen Ausdruck in einem zwar künstlerische mittelmässigen, aber inhaltlich expliciten Pasticcio, das aus Motiven aus den beiden Rentschen Kupferstichen zusammengestellt ist, mit einem Bildnis von Maria Theresia gipfelt und reichlich beschriftet ist; es stammt von dem Benediktiner Carlomanus Birckhart, dem Sohn des bekannten Prager Kupferstechers Anton Birckhart, und entstand im Jahre 1743 zur Krönungsfeier in Prag.

Renz Anna

Tó partján, pasztell
fentitől kiállítva (1902)

Tm Kol.

U. o. fentitől Merei virágok,
olajf, Gendélet, olajf.
Jácint és tulipán, Erdélyi
parasztlánka, olajf., Til-
tott élvezet, olajf.

Nyplasy Sándor: Haratérő ka

386 (64i), 2484 (358). — Haratérő n

kaspár 386 (64i), 3213 (423). — Kap

386 (64i), 2303 (329). — Kártyárók 3

2521 (368). — Magvetők 386 (64i)

(154). — Réten 386 (64i), 1696 (

Tájkép 386 (64i), 2239 (321). — Vás

386 (64i), 3707 (501).

RENZ, Jakob Anton stukkúta

1722 Plaßenstein – kastélkápolna

Ars 1997/1-3. 231

Rényi András: A testek világlása. Hermeneutikai tanulmányok

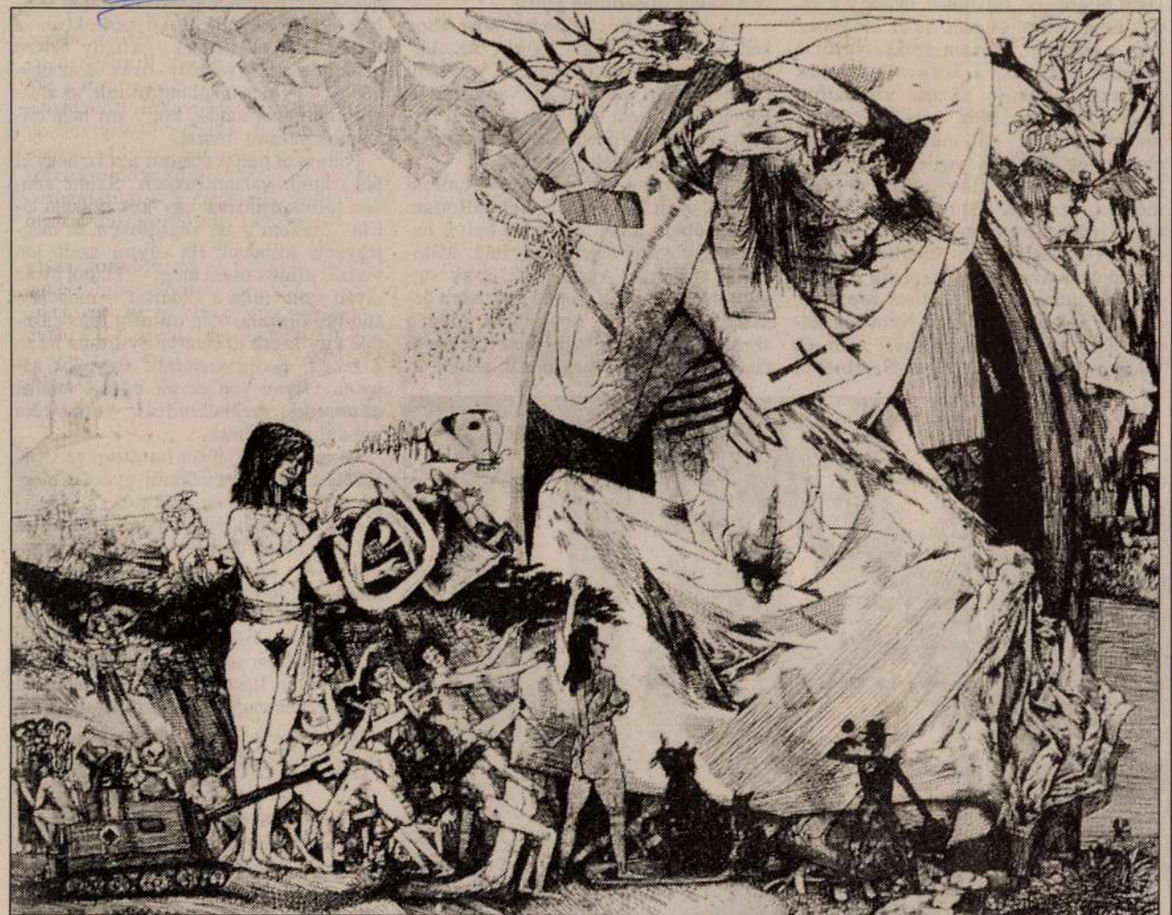

Kondor Béla: Szent Antal megkísértése. Rézkarc; 1966.

Szakszótárra azért szükségük lesz, és az sem biztos, hogy mindig lemondhatnak a kézikönyvek elsősegélyéről. Rényi András ugyan olyanokat ír, hogy „azért foglalkozom a képpel, mert nem tudok szabadulni hatalmától", és nem átall tőmondatokra szorítkozni sem, külön bekezdésben – ez a műelemzésekben még ma is ritka emberi hang azonban csak egyik tulajdonsága a kötetének. A hermeneutika módszerét például többször is megvilágítja, többfelől állítva be a reflektorokat, igazán megérteni azonban azok fogják, akik végigolvassák a műelemzéseket.

Vagy elolvassák az előszó helyett írt előszót. Amelyből első barátkozásra is kitetszik, hogy az eddigi művészettörténeti iskolákat meghaladni-vitatni kívánó hermeneutikának két nélkülözhetetlen feltétele a remekmű és a felkészült, a sokszorosan felkészült befogadó. Helyben is vagyunk. Az új művészettörténeti iskolák mindig az elődeiket kívánták meghaladni a még jobb műértés érdekében, és sajátos módon ez még eddig mindegyiknek sikerült is a tudomány és a közönség még nagyobb hasznára. Feltéve, persze, hogy nagyon felkészült, az érzelmi befogadásra is felkészült analitikusok alkalmazták őket, olyanok, akikben a kiváló elméleti jártasság nem nyomta el az intuíciót. A hazai művészettörténet-tudományt azonban fél évszázadon át látszólag az ellenkezője fenyegette. A századelő nagy generációja után ötven évig mintha tartózkodott volna a művészethistória az elméletektől, s minthogy ez mindig kölcsönös, az esztétika elmélete is tartózkodni látszott a képzőművészeti érzékenységtől. Kivételek után a hetvenes években indult, a nyolcvanas évtizedben kezdett tanítani és publikálni egy új, nem túl népes generáció, amelynek mindkét szaktudomány a természetes közege lett; közöttük ír és tanít a művészettörténész és esztéta Rényi.

Caravaggio-képelemzése, Rembrandt-analízise, Kondor-értelmezése nemcsak teljesíti a remekmű – remek interpretátor kemény feltételeit, hanem a másik öt mély, szellemes és teljes tanulmányával együtt a posztmodern kor izgalmas olvasmányélménye is. A Jovánovics ötvenhatos emlékművéről írt munkája pedig egymagában olyan megrendítően hiánytalan, hogy végképp nem két szakma fontos ügye: ne riadjon vissza az olvasó a szakszótáraktól és a kézikönyvsegítségtől. *(Kijárat Kiadó, 316 oldal, 980 forint)*

RÓZSA GYULA

Kérdések a nyelvről

Steven Pinkler: A nyelvi ösztön

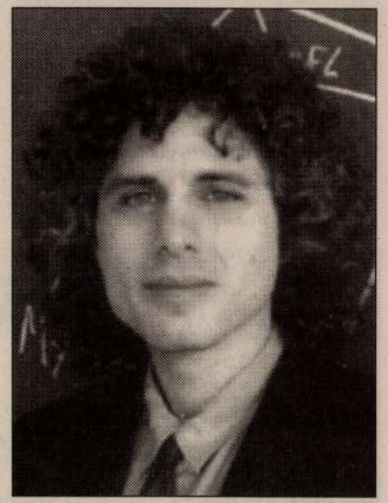

Mint minden tudomány, így a nyelvtudomány élete is tele van anekdotákkal és álvitákkal. A nyelvtudományban – érthetetlenül – szemben áll a formalizmus és a funkcionalizmus (a belső és a külső nyelvtudomány), folyik a szintaxis kontra szemantika kontra pragmatika, illetve a feladata-e a nyelvművelés a nyelvtudománynak álvita, talán csak a megégetés maradt el (idáig).

Steven Pinkler a nyelvtudomány és a pszichológia határterületén szerveződő, alig negyvenéves magatartástudomány jegyében a megértést keresve összegzi az ezredvégi nyelvtudományi reneszánsz megannyi kérdését. Miért van több nyelv, amikor egy Mars-lakó számára nyilvánvalóan egy nyelvnek nézne ki az emberi nyelv? Hogyan tanul meg a gyermek beszélni, miért nehéz később az idegennyelv-tanulás? Miért tudjuk sokszor előre, hogy mit is mond a másik? Meghatározza-e a nyelv a gondolkodást? Mindezt nem kulturális, történelmi fejlődésnek tekinti, hanem ösztönnek, az emberi agy elkülönült részében lakozó készségének. De nem maradhat el a kulturális hozadék sem: lehet-e, szabad-e a nyelvhasználatot befolyásolni?

A chomskyánizmus (generatív grammatika) talaján álló Pinkler (ugyanazon az egyetemen dolgozik, mint a világhírű nyelvész, Chomsky) nem dogmatikus, hanem újraolvasó chomskyánus válaszokat ad a nyelv és agyunk működésére. Igen, velünk születik a „program" (bennünk van az ösztön) a nyelv elsajátítására, s ez később „ellustul", ezért tanulunk nehezebben idegen nyelvet, lesz akcentusunk. Azt is mondhatnánk, nemcsak hardverrel, hanem szoftverrel jövünk a világra... A világ valamennyi nyelve ugyanolyan „szimbólummanipuláló gépezettel" működik. Különösen érdekesek megjegyzései a grammatikai génekről (amelyek a nyelvben lévő örökletes variációkat hordozzák).

A nyelvi beavatkozásról (magyar terminológiával leginkább: nyelvműveléséről) nincs jó véleménnyel. Ironikusan szófigyelőknek, Jeremiásoknak, szórakoztatóknak és bölcseknek nevezi a nyelvművelőket, s óv attól, hogy túlzottan komolyan vegyék őket. A könyvében megmutatkozó „Hagyd békén a nyelvet!"-elvnek azért mintha ellentmondani látszana a nyelvhalálról festett víziója. A világ 6-8000 (a nyelvészek más része szerint 3000) nyelvéből csak mintegy 600 van biztonságban. A nyelvek kipusztulása emlékeztet az állatok és a növények kipusztulására. Fölteszi a kérdést: gondoljuk el, milyen torz lenne a kép, ha egyedül csak az angol nyelv létezne a nyelvi ösztön tanulmányozására? Együttérző a válasza, de nem emlékeztet az ökológiai jóslatokra: „a nyelvek a faj történetét és földrajzát követik nyomon, és egy nyelv kihalása... olyan lehet, mint egy történelmi dokumentumokkal teli könyvtár leégése, vagy egy törzs utolsó fajának kihalása". Legföljebb eggyel több lesz a múzeumi tárgy. *(Typotex, 496 oldal, 2800 forint)*

BALÁZS GÉZA

A MELLÉKLETET SZERKESZTI: VARGA LAJOS MÁRTON

A könyvjegyzéket a Typotex Index adatbázisa bocsátotta rendelkezésünkre

Népszabadság 1999 június 26.

lajdonképpen nagyon jól jártak. A másik falubeli nagycsaládban hat férfi, két asszony és egy gyerek halt meg, az ő házukat nemcsak kifosztották, hanem fel is gyújtották. Sojeve falu is jól járt, nem döntötték teljesen romba, nincsenek friss tömegsírok, nem palántáztak aknát a konyhakertbe és nem égettek el mindent, aminek bárki hasznát vehetné. Sok száz más faluban ez történt.

Nem hisz a szemének

Haxhiék pakolnak, a teherautó indul vissza Kukesbe a következő fordulóra. Naponta negyven-ötvenezer albán tér haza, a határátkelőkön húsz-harminc kilométeres sorok. Jönnek minden elképhalottaikat is kiásták, elvitték magukkal. Soha semmi bajunk nem volt egymással, mondja a nagymama, igaz, az elmúlt hetvenvalahány évben kétszer se beszélt a szerb asszonnyal, nem szokás ez errefelé. Haxhi jobban emlékszik a szomszédokra, kortársaival együtt járt a körzeti iskolába, ott fociztak együtt, de otthon soha. A nagymama még nem, Haxhi fiai már nem tanultak meg szerbül, Haxhi nemzedéke tud, de reméli, nem kell többet használnia. A kisebbségi lét véget ért a koszovói albán többség számára, hórihorgas UCK-s kamaszgyerek az új rendőr, az albán pásztor lett a kisbíró, albán orvos és villanyszámlás jár ki, albán lesz az adószedő, szóval albán lesz minden sarzsi, ami eddig szerb volt.

Ha így megy tovább, albán lesz a múlt mezei szerbeket: maradjanak, biztonságban lesznek. A szerb „Mohács" mai lakói pfujolnak, fütyülnek, dehogy lesznek ők itt biztonságban, ha az albánoké lesz a hatalom. Elment székhelyéről a prizreni érsek is, a koszovói szerbek szellemi vezetője. Aztán visszajött, hogy maradásra bírja a nyáját. Aztán megint elment. – Ha mind elmegyünk, elveszítjük Koszovót végleg – ezt már a Szerb Ellenállási Mozgalom embere mondja, de őt is lehurrogják: – Hülye vagy, régen elvesztettük, elvette tőlünk a NATO. Milosevics cserbenhagyott bennünket. Az oroszok is, pedig itt vannak öt kilométerre a pristinai reptéren, de ki se mozdulnak onnan. Nem segítettek Lázár cár mennyei lovasai sem, és főleg nem segített az a sok Szerbiából kolya, lyukas fazék, esztergagép, kiskecske, mindegy, hogy mi, ha „albán" volt, akkor pusztulnia kellett.

Aki és ami túlélte, annak most élnie kell. Rengeteg a kóbor gyerek, az elárvult állat, a letarolt vetemény, a kidőlt kerítés. Haxhi magtára tele van töltényhüvellyel, hát ezt nem kéne elvetni, termett itt háború éppen elég. De most már béke lesz, elmentek a szerbek.

Pristinában azért maradtak. Itt hallom először, amit korábban sosem hallottam Koszovóban: a bajokat nem a helyi, hanem a jövevény szerbek okozták. Milosevics emberei. Aki mondja, csak suttogja. Nem jó most szerbül hangosan beszélni, főleg ilyet nem, ebből még a szerbek körében is baja lehet. Két szerb tanítónő áll a buszmegállónál, csupa alhangos szerb szót már csak a rádióból hallani. Az utcatáblákról gyorsan kopnak a szerb feliratok. A korábban szerbek által kifosztott albán boltokban az újrakezdők takarítanak, néhány helyen visszajött szerb borbély, órás és az ügyvéd is. – Nincs mitől tartanunk, az albánok pontosan tudják, hogy mi nem csináltunk semmi rosszat.

Pontosan tudják viszont azt is, hogy ki hol csinált valami rosszat. Szinte minden faluban maradt egy-két bujkáló albán „őrszem", aki végiglesett és megjegyzett mindent. Ha olyan szerb jön vissza, aligha ússza meg. – Tízből nyolc olyan volt, mint a vadállat – mondja a stimljei őrszem. Még mindig hitetlenkedik, egy szerb jó barátja gyűjtotta fel az ő házát, pedig szerették egymást nagyon. Olyan volt ez az egész, mintha mindenki megbolondult volna. Na mindegy, elmentek.

Az új, immár albán hatalom az UCK kezében van. Hihetetlenül gyorsan megjelentek mindenütt, átvették a polgármesteri hivatalt, újraindítják a hivatalokat, immár az övék. A szerb közigazgatástól és rendőri-katonai elnyomástól megszabadult albánok felszabadulásként élik meg ezeket a napokat, mámorosan üdvözlik egymást az utcákon. Csoda történt. Egyetlen szerb fegyver sem mered rájuk, ilyen 1981 óta nem volt, nem kell életükért és vagyonukért rettegniük.

Azé az erő, akié a fegyver

Ilyen 1981 óta nem volt: albánul köszön a szerb borbély. Többet ugyan nem tud ezen a nyelven, de a gesztus most elég, az új, az albán rendőr némi habozás után visszaköszön. Azért a székbe nem ül be, inkább albán borbélyt keres. A szerb tanítónő viszont inkább szerb orvost keresne, olyan nincs, elment mind, egy francia doktornő van az egyetlen működő pristinai kórházban. Gyógyszer nincs, kötszer nincs, talán a jövő héten hoznak az ENSZ-esek, akik előbb pristinai főirodájuk kicsicsázásával és különféle igazolványok kitöltögetésével foglalkoznak. A jövő héten jönnek a nemzetközi rendőrök is, addigra az UCK minden fegyvert lead. Vagy eldug. Koszovóban hatszáz éve annak van igaza, aki az erősebb. Az erősebb, akinek fegyvere van. Tíz nappal ezelőttig a szerbeknek volt fegyverük, most az albánok erősebbek.

Haxhi nézi a feldúlt házat, kettesre fordítja a dobókockát, albán szerencseszám, az ajtóra késelt szerb feliratra mered, bólint: – Ha békét akartok, akkor ti ne gyertek vissza.

Nehéz a megbocsátás

Rényi Ide, festő

Budapesti Hirlap, 1882, X. 21.

290 sz. 1. o. Berényi László: A

mütárlat (tárca)

Rényi Ferenc (Piarista gimn. VII. o).

Műcsarnok diákpályázatán dicsérő elismerést kapott.

PH.933.II.22.

Rényi Ferenc

Műcsarnok diákpályázatán di-
csérő" elismerést kapott.

M.933.II.22.

Rényi Ferenc

Műcsarnok diákpályázatán dicséretet elismerést kapott.

NM·933.ii.22.

Rányi Ferenc

Műcsarnok diákpályázatán dicsérő elismerést kapott.

Bón: 933. II. 22,

J. Rényi Tolán

rajza regén.

Az Est. 1933. jan. 29.

Plebánia hiv.Aba.

zor Ur!

számu magas értesitében kegyes volt
ga az abai rk.templom belső helyreálli-
.De ezideig nem kaptam semmi érte-
a 938/39.évi költségvetés miniszteri
méltóságod szives tudósitását az ügy
zeg megkapását.
csolását kérem fogadni kegyeskedjék

ok mély tisztelettel:

Török Ferenc

1980. ápr. 28. Petőfi 10.15 |M|

Néhány szó zene közben

Rényi Jenő szobrászművész

- ~~Május közepéig.~~ Május végére föltehető, hogy újból látható lesz Derkovits Gyula, Dési Huber István emlékmúzeum mindkét állandó kiállítása, melyeknek anyaga jórészt pillanatnyilag Moszkvában a Puskin Múzeumban látható, a "magyar kultúra napjai" keretében rendezett kiállításon Rényi Jenő szobraival. Vissza fogjuk állítani és idegenforgalmi szezonban már látogathatók lesznek.

- Fuccanjunk át Kőszegre jó?

- Kőszegen Márton András grafikus-művész kiállítása látható a Tábornok-házban. Pillanatnyilag a Zwingler Bástya, az Öreg Torony kiállítóterem még zárva, de junius első napjaiban megnyílik ott majd Orbán Katalin és Lőricz Győző kerámikusművészek kiállítása, ami a következő jelentősebb feladatunk lesz.

- De menjünk Sárvárra.

- Sárvárott a politikai plakátok 1945-től napjainkig című kiállítás látható. A szombathelyi ~~Forgalmi~~ Forrádalmi Múzeumnak a 18/19-es plakátoktól eljutottunk a sorozat folyamán most már napjainkig. Ezt a kiállítást fogja követni a történeti textil-kiállítás második kiállítása, az anatóliai szőnyegek. Otthont ad velemi textilmüvészeti alkotómühelynek a fal- és tértextil biennálé egész rendszerének és itt most a kortárs textilmüvészet mellett a történeti textilgyüjtemények is bemutatkoznak az Iparmüvészeti Múzeum és a Hock Ferenc Kelet-Ázsiai Múzeum, a sárvári Vár erre kiválóan alkalmas helyiségeiben. Igazán akkor válik a múzeumi munkának a szolgáltató része közüggyé és általános gyakorlattá, amikor a Savaria Múzeum pillanatnyilag felújítást szenvedő,- hadd mondjam így,- épületben újból rendelkezésünkre és mindnekelőtt a múzeumlátogatók rendelkezésére áll.

- Várhatóan ősszel nyit kaput majd a felújított Savaria Múzeum. Szolgáltaó Múzeum lesz, egyedi az országban. Ez azt jelenti, hogy egy nagy kiállítási terem mellett klub-szobák lesznek, ahol foglalkozásokat tarthatnak diákcsoportok, akár osztályok is, megismerkedhetnek a történelem egyes korszakaival szemléltető eszközök segítségével. A másik pedig, hogy minden korosztály talál majd magának szórakozási lehetőséget is.

- Tehát amolyan összetett kultúrális rendeltetése lesz ennek a Múzeumnak.

- Takács Árpád riportját hallották.

..-.-.-.-.-.-..

Rényi Jolán

— **Rényi Jolán külföldi sikere.** Mintegy másfél évvel ezelőtt *Az Est-ben tünt fel,* érdekes, tehetséges rajzaival *Rényi* Jolán, a fiatal grafikus. A művésznő rajzaira külföldön is felfigyeltek és több világlap szólította fel, hogy dolgozzon nekik. *Rényi* Jolán most egy nagy dán folyóiratnak a *Tidens Kvindernek állandó rajzolója lett.* A lapban egy nagy cikksorozat jelenik meg folytatásokban a szerelem problémáiról. Ezt a cikksorozatot illusztrálja humoros rajzokkal a tehetséges magyar grafikusnő.

Az Est. 1934 jul. 7

.bizottsága
Budapest
---

i ut l.

RÉNYI *Jolán*, grafikus Budapesten. Az Est-ben tűnt fel 1932. egyéni. érdekes rajzaival. 1934 a dán Tidens Kvinder c. folyóiratnak is állandó rajzolója lett.

E. G. II. 359 l

Bényi Katalin grafikusművész a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójára rendezett képzőművészeti kiállításon szerepelnek a művész művei: a művész megosztva kapta a harmadik díjat.

Wagner István: Jubileumi tárlat a Műcsarnokban.
Magyar Hírek, 1977. nov. 19.

Rényi Katalin

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Gyűjtőmunka

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1987 ÁPR 3

1021

Rényi Katalin rajza.

Lelkes játékkal, értékes pontszerzés

Békéscsaba–DVTK 1-1 (1-1)

Békéscsaba, 6000 néző. Vezette: Szávó.

B.-csaba: Rabcsák — Királyvári, Kerekes A., Rácz, Fabulya — Kőhalmi, Adorján, Sulija — Steigerwald, Kurucz, Melis. Edző: Pataki Tamás.

DVTK: Veréb — Szlovák, Salamon, Csorba, Görgei — Kerekes J., Oláh, Tatár, Feledi — Borostyán, Fekete. Edző: dr. Puskás Lajos.

Cserék: Steigerwald helyett Szekeres, az 58. percben, Fekete helyett Teodoru II., a 67. percben.

Az ifjúságiak találkozóját a diósgyőriek 5-0 arányban nyerték meg.

Az első negyedórában a két 16-os között pattogott a labda, említésre méltó esemény nem történt. A 16. percben Kerekes A. távoli, hatalmas lövése a védőkön

Az 58. percben Tatár távoli pattogós lövését ölelte mellre Rabcsák. Akárcsak az első félidőben, újra különösebb gólveszély nélkül futballoztak a csapatok. A hazaiak középen erőltették támadásaikat, megkönnyítve ezzel a piros-fehérek dolgát. A 78. percben Kőhalmi beadásszerű lövését Veréb a levegőben úszva öklözte a mezőnybe. Nem sokkal a lefújás előtt Oláh 25 méteres csavart szabadrúgása centiméterekkel került el a jobb felső sarkot.

A nagy tét rányomta bélyegét a találkozóra, így nem alakult ki jó játék, inkább a küzdő jelleg domborodott ki. Az első félidőben a csa-

J. Rényi Zoltán
festő

I. Tavaszi Szalon

XV.
10.-
27.-
110.-
128.-
134.-

és a kép-árak kérdésével kell tehát még foglalkoznia *Lyka* úrnak és a hozzá hasonlóan hivatott egyéneknek. És ha foglalkoznak, nincs benne kétség, hogy meg is fogják találni a nagy célhoz elvezető útakat és módokat.

Dr. Radó Ignác.

A Téli Kiállítás megnyitása.

(Vernissage. — Vernissage lakoma.)

Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatás-

talmát szószerint.

De ami vidéki tapasztalatainkból még egygyel-mással meg kell toldanunk.

E lapok szerkesztőjének szívességéből, már volt alkalmunk e helyütt reámutatni azokra a gyakorlati teendőkre, amelyeket a művásárlás előmozdítása céljából itt a vidéken szükségesnek vélnénk.

Nem fogunk ismétlésekbe bocsájtkozni, de két körülményre reá kell mutatnunk, amelyekkel *Lyka* úr nem foglalkozik.

A vidéki középosztály szempontjából nézzük a dolgokat. Igaza van *Lyka* úrnak, hogy a művásárlók »Stock«-ja a középosztályból fog kikerülni. Látjuk, hogy a képzőművészetek iránt érdeklődők »dandárja« a művelt középosztályhoz tartozókból áll. És talán nem tévedünk, hogy ebben a kategóriában is a »lateiner« osztály a túlnyomó.

A vidéken kétségtelenül ez a helyzet.

Már most az volna az igazán céltudatos igyekezet, ha ennek az osztálynak —

Rónyi Katalin, [ ]

L.:Fóth Ernő

/n.m./:Kilátás a POSZTA ablakából 2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 nov. 5.

Rényi Katalin

Megosztott harmadik díjat kaptak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60 évfordulóján hirdetett pályázaton.

Magyar Hirlap 1977-272-7

Rényi Katalin

Müve szerepelt a Grafikusművészek Csoport-
kiállitásán a Csepel Galériában

1978.nov.1-19.

TISZTELETTEL
MEGHÍVJUK ÖNT
RÉNYI KATALIN
KÉPZŐMŰVÉSZ

K O S Z O V O

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK
MEGNYITÓJÁRA
A VIGADÓ GALÉRIÁBA
1999.09.9-ÉN 18. ÓRAKOR
A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA
DR. FELEDY BALÁZS
MŰVÉSZETI ÍRÓ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 09. 26-IG
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

BUDAPEST, V. VIGADÓ TÉR 2.
MAK. MAOE. MŰVÉSZETI ÉS
SZABADMŰVELŐDÉSI ALAPÍTVÁNY

RÉNYI Katalin

PALETTA

SZÍNHÁZBAN ma este be- a Figaro házassága helyett a mosa kerül színre. A jegyek vagy a váltás helyén vissza-

KORNÉL festőművész élet- át Wehner Tibor művészet- ritja meg a veresegyházi Át- ában ma délután öt órakor. dik Baráth Zsófia előadó- Ella Beatrix fuvolaművész.

NYI VÁSÁRT rendeznek észeti Múzeumban (IX. kerü- 33–37.) a hét végén. Hatvan ester portékáiból válogathat- klődők, szombat délután ket- vala kórus ad hangversenyt, romtól a Maszk Színház elő- ó. A látogatók karácsonyi dí- szíthetnek.

INHÁZMŰSOR

z a Tivoliban: A vágy villamosa (7). **z Shure Stúdió:** Sóska, sült krumpli **Vivóterem:** NEXXT – Frau Plastic (7). **Bábszínház:** Diótörő (3). **Buda** együttes koncertje (fél 8). **Fitalok efánián:** Hair (6). **Nagycirkusz:** Akiláttunk (3). **Játékszín:** Olimpia (7 – **sef Attila:** A három testőr (7). **Katoos vitéz** (7 – bem. ea.). **Lézerszínház:** (fél 8). **Madách:** Hölgy a furgonban **Tolnay Szalon:** Boszorkányos esték **ch Kamara:** Alku (7). Élelem bére **yar Színház:** Csongor és Tünde (7 – jor Gizi-bérl., 2. ea.). **Várszínház:** Az iája (7). **Merlin:** Csak az őszintét! **amaraterem:** Legszebb napjaim (fél **o:** KeLet ez nekünk? (fél 8). **MU:** The archy Trio (7). Voicecrack + Günter MM Ensemble (9). **Operaház:** Tosca 2. bérl.). **Erkel Színház:** Nabucco (7 – bérl.). **Radnóti:** Ványa bácsi (7). tolsó pacc (fél 8). **Szkéné:** Don Qui- (fél 10). **Társpház:** A buidosók (7).

Szobortervek papíron és térben

Százhetvenkilenc év alkotásai

A szobor először a művész fejében, majd az első papírra vetett vázlatokban jelenik meg. Csak ezután kezdődik a plasztikus megformálás. A VI. Szobrászrajz Biennálé Kalandozások és megtérések című kiállítása a képzőművészeti műfaj múltját, jelenét és jövőjének lehetőségeit mutatja be. A tárlat a Vigadó Galériában (V. kerület, Vigadó tér 2.) látható december 3-ig.

Kalandozások és megtérések. A tárlat címe nemcsak a művészi fantáziára, a plasztikai formák kétdimenziós kifejezésére, hanem a kalandozásokból az államma szerveződött Magyarországra is utal. A VI. Szobrászrajz Biennálé a magyar államalapítás millenniumi évében kapott helyet a Vigadó Galériában, idén a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének szakmai gondozásában. Az első szobrászrajz biennálé 1990-ben a Budafok–Tétény Művelődési Központ népművelőjének, *dr. Neducza Nadának* a személyes kezdeményezésére nyílt meg. Csak a hatodik kiállítás megrendezése előtt, 2000-ben kérte a rendezvény alapítója a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének segítségét.

A millenniumi tárlaton százhetvenkilenc év alkotásait gyűjtötték egybe. A legkorábbi: Ferenczy István 1821-ben

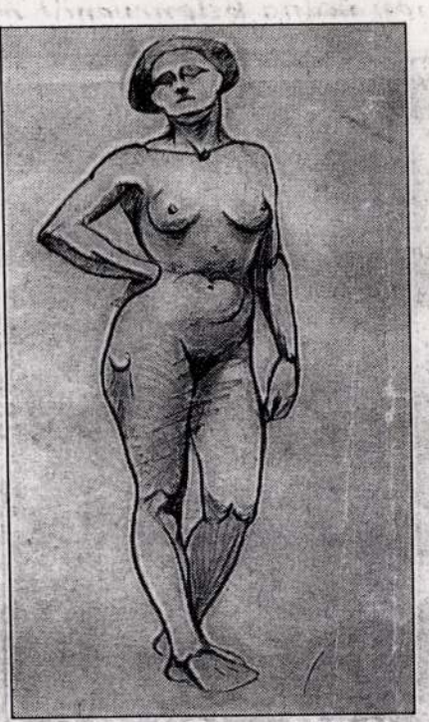

Kisfaludi Strobl Zsigmond: Női akt

készült szobrászrajza, Szőke Ferenc síremlékének terve. Jelentős grafikákat hagyott hátra Stróbl Alajos, Ligeti Miklós, Izsó Miklós, Kisfaludi Strobl Zsigmond és Borsos Miklós is. Szobrászrajzaik figurái megjelentek köztéri emlékműveken, síremlékeken, díszítő szobrokon és kisplasztikákon.

A kortárs művek pályázati felhívásra érkeztek, illetve a Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász hallgatóinak és mestereinek az alkotásai. Némelyiken látható a műhelymunka izgalma is, amely a szemlélő számára az alkotási folyamat stációira is következtetni enged: megjegyzések, kiegészítések olvashatók a lapszéleken a későbbi mű anyagáról, méreteiről és helyszínéről. A rajzok olykor több nézőpontból vizsgálják a megvalósuló szobrot. A ceruza- és szénrajzok mellett a színezett vázlatok már a szobor későbbi festésterveit is bemutatják.

A tárlat megnyitóján a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének millenniumi fődíját *Ócsai Károly* szobrászművész kapta. Királyok tornya című szobrászrajza egyesíti a kétdimenziós rajz és a háromdimenziós szobor tulajdonságait. Alkotásán az épület szerkezetét a hagyományos krétavonalakon kívül a papírlapból kiemelkedő kartonformák is érzékeltetik. Ezt a technikát szobrászrajzon a művész használta először.

R. Gy. Zs.

Újabb Egy Kiss Erzsi Zene

MUNKATÁRSUNKTÓL

Újabb Trafó-koncertre készül az Egy Kiss Erzsi Zene. Az emlékezetesen forró hangulatú őszi fesztiválos, telt házas Fonó-koncert után ez lesz az első budapesti

metű hölgy angol, francia, spanyol és meghatározhatatlan szláv nyelven fantáziál, teszi a hangokat, magán- és mássalhangzókat egymás mellé, kizárólag a ritmust és a zeneiséget tartva szem előtt. Változatlanul több sávon dolgozik, mint

Csabát, a Kampec Dolores vezetőjét. Beszélgettek, zenélgettek, hónapok alatt szép lassan körbejárták egymást. Aztán a szintén kampeces *Kenderesi Gabi* bekapcsolódott, és ahogy mondani szokták, az események felpörögtek.

SZALON

Női képek, férfidíszletek

Ajánló: Rényi Katalin
festőművész

Új virágzásnak indult a nagy múltú Ernst Múzeum. Az arculatot Keserü Katalin művészettörténész jegyzi, aki nemrégiben A második nem címmel rendezett kiállítást negyven év női alkotóinak munkáiból. Igencsak megmozgatta vele a szakmai közvéleményt – hiszen minden fórum más-más szempontok szerint választotta volna ki a tárlaton szereplő művészeket. Rám revelációként hatott az esemény. Kövezzenek meg a férfitársak, de mióta a kiállítást láttam, biztos vagyok benne: a férfiakétól különböző, de az övékével egyenrangú női alkotásmód igenis létezik. Lehet, hogy hasonló témákat megfestettek már férfiak, ám ezek a „női" képek valósággal éreztek. Semmi kiszámított, kimódolt, az erősebb nem látásmódját jellemző hűvös és csupasz racionalitás nem volt bennük, mégis önálló és tudatos művészi tevékenységről tanúskodtak.

A Nagymező utca 8.-ban most látható kiállítás ugyancsak mélyen érint. A világhírű olasz díszlet- és jelmeztervező, Ezio Frigerio munkáit felvonultató anyag különös jelmezeket, kellékeket, díszleteket mutat be, amelyek Strehler színházától Nurejev színpadáig, a Piccolo Teatrótól a

Vélemények szerint súlyos hiba, hogy a közoktatási törvénytervezet januári változatából kimaradt az a mondat, amelyben a törvény kimondta: a központi állami, illetve önkormányzati nevelési-oktatási intézményekben a nevelés és oktatás a világnézeti semlegesség elvén szerveződik. Úgy gondolják, hogy az állampolgári jogok védelmében igenis kötelezni kell az önkormányzatokat világnézetileg semleges iskolák fenntartására. Ha erre az önkormányzatnak nincs pénze, akkor ezt az összeget a költségvetésnek kell ga-

lent. Pokorni Zoltán elmondta, ha nincs más megoldás, az egyházaknak *önkorlátozást* kell tenniük. A PDSZ úgy látja, hogy ha az egyház és a szülők között megállapodás születik, akkor is támadhatnak konfliktusok. Így például kérdéses, kötelezhetőek-e a tanárok az egyházi törvények betartására, válogathat-e az egyház mint új tulajdonos a tanárok és a gyerekek között? E kérdések és a téma megvitatására a PDSZ nyilvános fórumot rendez március 14-én *Egyházak és a közoktatás* címmel.

(devich)

me": *Sermo super sepulchrum* – a magyar nyelv betűivel hártyalapra írta. Hiszen magyar nyelvű halott sírja felett magyar nyelven beszélő pap már századosnál jóval régebbi élő valósága volt a honfoglalt földnek, de aki az írásbeliségében csaknem mindenestől latin nyelvű nyugati egyház szertartáskönyvébe beírta a latin temetési búcsúbeszéd és könyörgés „élő" magyar fordításának a szövegét is, az valóban „áldottnak" mondható tettet vitt végbe, korszakos betűvetést végzett. A szó elszállt volna a sír felett, de leírták, s az írás

muc" ... Első l
volnánk mond
írták, ezek ne
vak. De kezd
kétszázhúsz é
magyar" írást,
írást" olyan s
gyar nyelvű „
szerre megnyí
mélység, és le
a költői beszé
szer három-h
ben elénk ele
kultúrhistóriai
pappal, gyüle

KIÁLLÍTÓTEREMBEN

Forma és kifejezés

A VIGADÓ GALÉRIÁBAN nyílt meg *Rényi* Katalin és *Baska* József közös kiállítása. A képzőművészeti életben nem szokatlan – ha nem is gyakori – jelenség, hogy művészházaspárok alkotó párként is közösen lépnek a közönség elé. Rényi Katalin regisztrált hivatása szerint *alkalmazott grafikus*, Baska József pedig *festő*, ám e megkülönböztetés csak addig volt indokolt, míg közös szereplőseik abban nyilvánultak meg, hogy Baska festészeti bemutatkozásaihoz a feleség, Rényi Katalin tervezte a katalógusokat. Most azonban, a *Vigadó Galéria* emeleti termeiben mindketten szuverén képzőművészként szerepelnek, megkülönböztetés nélkül.

Csábító lehetőség lenne, és még alkalmazásának jogossága sem volna kétségbe vonható, a két művész párhuzamos értékelése, a hasonlóságok felmutatása és a különbözőségek ütköztetése. Egyszóval annak bizonyítása, hogy nem csupán az életben, hanem a művészetben is társak; a megformáltság, a kifejezés minden különbsége ellenére szemléletmódjuk, a világ jelenségei iránti érzékenységük hogyan rímel egymásra. Mondom, kézenfekvő és minden bizonnyal meggyőző is lenne ez az összevetés, ám mégsem teszem, már csak azért sem, mert a bemutató méretei lehetővé tették, hogy a kiállító művészek két, párhuzamos egyéni kiállításon, saját közegükben szerepeltessék munkáikat. A tárlat rendezője, *Kratochwill* Mimi sem a két életmű felelgetésére, ütköztetésére, hanem az önmagukon belüli erővonalak felmutatására építette fel a kiállítás látványát.

Talán udvariatlanságnak tűnik, mégis először Baska József műveiről kell szólni, kizárólag azért, mert Baska par excellance festő lévén, ez a képzőművészeti kifejezésmód határozza meg a bemutató egészének hangvételét, szabja meg „grand art" követelményszintjét, még akkor is, ha az ellenpontozás kedvéért a kiállítás felvillantja Rényi Katalin alkalmazott grafikusi tevékenységét is.

A GEOMETRIKUS ABSZTRAKCIÓ és az érzéki festészet, az ábrázolás és a nonfiguratív formaalakítás mezsgyéjén izgalmas, egyéni festői világot teremtett Baska. Termékeny művész. A három évvel ezelőtti, három nagy műcsarnoki termet megtöltő kiállításáról csupán két nagy kompozíciója szerepel mostani bemutatóján, a képek túlnyomó többsége új, igaz, ezeknek a műveinek zöme kis kép, e ténynek azonban inkább szemléleti, művészeti, mintsem praktikus magyarázata van. A léptékváltással a megformálás módja is változott, anélkül azonban, hogy alapjaiban feladta volna korábbi festői magatartását. A nagy méretek, nagy felületek által igényelt festői effektusok helyett a részletek gazdagságára jobban figyelő, érzelmesebb, érzékletesebb festőiség került előtérbe ezeken a kis – képciklusokba rendezett – festményeken. Érdekes és a művész konzekvenciájára is jellemző adalék, hogy a rendező által ezekbe a ciklusokba tudatosan beválogatott régebbi képek is mennyire szervesen illeszkednek a frissen készült alkotásokhoz. Valamennyi képen nagyon fontos a megformáltság, az artikuláció fegyelmező ereje.

Rényi Katalin képzőművészeti szemléletét, szándékát híven tükrözi műveinek címválasztása is. Elégségesnek látszanak a törekvések, szándékok felvázolására, sőt még az alkalmazott alkotói módszerek, eljárások bemutatására is a művek címeinek megfelelő csoportosításban történő felsorolása. Néhány példa a tartalomra utalásra: *A lélek útjain, A felszín alatt, Szubjektív táj*, ezek valamennyien képcímek – vagy a módszerre utalva: *Szabadon, Kifeszítve, Átszűrődés.*

EGYÉRTELMŰ, hogy Rényi Katalin belső, emocionális folyamatok primer, festői gesztusokban testet öltő kifejezésére törekszik. A „testet öltés" néha szó szerint is értendő, hiszen nem csupán a *Piéta* vagy a *Totem* című művekben sejlik fel az emberi figura, de jó néhány képnél a *„test-nyomatok"* érzékletességére asszociálhatunk. Az alkotói módszer szempontjából is döntő fontosságú az alkalmazott technika, a vízfesték, hiszen a festék csorgatása, az egymásba „úszó" színfoltok, a papír hajtogatásából adódó „áthatások" is a kifejező erőt fokozzák.

Rideg Gábor

HUSZON
VEL EZELŐ
án fejezte be
mes magyar k
ge, *Kodály* Zo
ra valók, hogy
resszék. Kodá
lának negyed
jubileumán ne
okot a lelki
furdalásra, ho
kásságát elha
háttérbe sz
elfelejtették v
szen kiváló pe
sok, mozgalm
tézmények
tűzték zászla
nevét. Nem
hoz lettünk
csak épp c
szelleméhez:
maradtunk na
nek megvaló
Épp ezért h
ha – ahelye
nemzetnevelő
neszerzői r
méltatnánk –
ben tér el zen
tala megálmo

1947-ben
összefoglalta
Százéves terv
galmazott. Cs
ta felderenge
rát; azt, amely
seli e nevet
alábbi szavak
nem tudunk.
ve... megvaló
remélhetjük,

RÉNYI Katalin

M. Nemet 1992 marc. 6. 10.

Rényi Katalin

Kiáll. Műcsarnok, 1993
ism. FÁBIÁN László: Képírás.
= Új Mo. 1993. nov. 23. 11.

13.
.i.Dorosz Károly:;.i.Vadas J
Julianna:;.i.P.Szabó Ernő:;.

Drégely László

kiáll. Miskolci Galéria, 198
= Művészet, 26, 1985, 4. 60-
.i.Ury Ibolya:;.i.Drégely Lá

Droppa Judit

kiáll. Bp., Dorottya utcai K
ism. FORGÁCS, Éva: Decorativ
The New
Hungarian Quarterly, 26, No.
W.T.[WEHNER tibor]: Textilté
63., ill.

kiáll. Berlin, Magyar Ház, 1
"Kötöttségek" Droppa-módra.
25. 6.; WAGNER István: "Bir
Budapester Rundschau, 1985.
.i.Forgács Éva:;.i.Droppa Ju
Tibor:;

RÉNYI Katalin

Baska Józzzeffel rendezett kiállitásáról

(Vigadó Galéria, 1992

ld. Losonci Miklós, Vasárnapi Hirek, 1992.
márc.8. 9.p.

vide šta slika", piše o Iliću Miodrag B. Protić, navodeći da je poslednji podatak uzet od Mila Milunovića.[63]

Boža Ilić se prvi put pojavljuje na IV izložbi ULUS-a 1947. sa kompozicijom *Logor*. Na V izložbi ULUS-a 1947. izlaže *Po bosanskim pećinama* i *Pralje*. Za *Vjazmu*, izloženu pored slike *Jedan čas o V ofanzivi* na VI ULUS-ovoj izložbi 1948, Jovan Popović smatra da „ova kompozicija uliva poštovanje, pa i ponos, jer odaje jednu sposobnost naših umetnika koju dekadentni buržoaski umetnici već davno nemaju ni u čisto zanatskom pogledu, sposobnost suverenog vladanja velikim brojem likova u smislenoj kompoziciji".[46]

Najkarakterističnije platno Bože Ilića i našeg socijalističkog realizma, monumentalna po dimenzijama kompozicija *Sondiranje terena na Novom Beogradu*, pojavljuje se na VII izložbi ULUS-a krajem 1948, i nailazi na sveopšte divljenje kritike. Bihalji Merin joj u „Borbi" posvećuje poseban članak, u kome se, između ostalog, kaže: „Boža Ilić uobličio je problem radnog entuzijazma, ritam i sreću kolektivnog stvaranja u izgradnji socijalističke otadžbine sigurnim potezima i harmoničnim bojama... Ova slika sa Novog Beograda nije samo uspeh Bože Ilića, ona predstavlja dobar primer darovitosti, uspeha i oduševljenja snage mlade generacije naših umetnika".[64]

Videvši je, zajedno sa *Vjazmom*, na I izložbi SLUJ-a, Gamulin se pridružuje beogradskim kritičarima u opširnim pohvalama, primećujući podjednako njene vrline u zadnjim planovima i mane u prednjem: „Ali, uprkos svemu tome (ili poradi toga), upravo ovaj prednji plan Ilićeve slike nosi u sebi jednu novu i značajnu kvalitetu, koja bi mogla da ima prelomno značenje u razvoju našeg slikarstva: to je kvaliteta pravilno uočenih i postavljenih problema. Veliki likovi u prednjem planu pokrenuti realnom, iz savremenog života izraslom, akcijom i osvetljeni jasnim danjim svijetlom, individualne karakterne fizionomije na kojima se zrcali novi humanizam našeg doba — to je osnovni likovni zadatak pred kojim se nalazi naše slikarstvo".[65]

renom
razvitl

Među
Deton
nosko
jevića,
Radov
S. Kr
Milos

Treba
Ličen
R. Št
njaka
Šohaj
M. B

Celov
mevai
N. Pir
Đ. A
Dimit
Radai

Po sv
se zid
Beogr
Ljublj

Društ
i mat
se i u
vezno
nove
nagra
komit

52 Sk
cegovir
53 Jo

RÉNYI Katalin grafikus

91 3. 23

Új Művészet

Rényi Katalin

Rényi Katalin: Pletyka

Élet és Irodalom, Bp. 1977. ápr. 16.
XXI évf. 16. sz. 4. lap.

MADARAK HOZTÁK A FAGYOT

ZTÁJIRÓL

tizenötezer holdas gazdaságban. mint a mienk, ötven, száz, de még ötszáz hold sem számít. Ennél több parlagterület volt ebben a téeszben!

Ha önök közül jelentkeznek hárman és azt mondják: «mi pedig szamócát akarunk termelni», azt mondom, csinálják, mert ebben az országban nincs szamóca, pedig nagyon jól jövedelmez... A téesz területén nagyon sok csőkút van. Milliókat öltünk bele! Ha valamelyik öntözhető területen tagjaink közül vagy tízen paprikát akarnak termelni, a földet oda kell adni, mert mégis csak disznóság, hogy a kecskeméti piacon egy kiló pritaminpaprikát tizenöt forintért lehet megvenni, vagy egy kiló dinnyét tizenkét forintért!

Van itt a szövetkezetben egy hajtatótelep, melegágyi telep. Van

községben él, kimérünk a falu alatt négyszáz négyszögöl földet, azzal a kikötéssel, hogy ott *csak zöldséget* lehet termelni: pritaminpaprikát, uborkát, paradicsomot, salátát, sárgarépát, gyökeret, burgonyát, csemegekukoricát, spárgatököt. A földet itt a falu alatt kijelöljük, azzal a kikötéssel, hogy a termés felét megtartja az illető, a másik felét pedig a téeszen keresztül értékesíti.

A vita elég éles és kiterjedt volt ezekben a kérdésekben. Hadd húzzam alá, nem rosszindulatból. A közös gazdaság féltése miatt voltak ellenvetések. A vezetőségi ülésen, a párttaggyűlésen is volt olyan kívánság, hogy vigyük elgondolásainkat a közgyűlés elé — hát ide hoztuk. Ezért kérem a tisztelt közgyűlést, döntse el, jó-e az, amit én most mondok? Szabad-e azt engedélyezni, hogy több zöldség legyen?... Én például pritaminpaprikát akarok csinálni, és vannak még néhányan, akik azt akarnak. Én azért mert a disznót kiszolgálni nekem már nehéz. Van két anyakocám, három hízóm, hat darab süldőm, ötvenkét éves va-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1976 MÁJ 8

Rényi Katalin

1021

Rényi Katalin: Emblémák

MÁRKUS ISTVÁN RIPORTJA:

Egy ember, a helyén

Nevezzük D. Andrásnak, született 1919-ben, a nagykőrösi határban, a Karai-féle tanyán, ahol szülei — a Jászság felől bevándorolt szegényemberek — cselédeskedtek. Gyerekkora: mint a többi tanyai szegénygyereké abban a korban. Négy osztályt járhatott, vagy hatot, nem is tudom. Fontosabb, hogy 17 éves korában felfigyelt rá az egyik gazdája. Cs. Kornél, tanult ember, nagy darab tanyásföldek birtokosa, vármegyei gazdasági felügyelő és a tanyai baromfitenyésztés hozzáértő nemesítő mestere. Az okos gazda felismerte D. András képességeit. Itt kezdődik egy korhoz

megőrzésével munkálkodjék. Mintha olykor inkább virtusból fogná

ből pénzelő, ezen a módon gyarapodó tanyai családoké. Végül

sát. Vagy, ami az ellenkező veszély, a tanyai-háztáji érdekek jut-

ígér és valóban nyújtani tud. Mennek a jó traktorosok, a szépen kereső állatgondozók, a rakodók, a szerelők, a gépkocsivezetők; hogy aztán kijárnak-e még bentről is a téeszbe, és ha igen, meddig, a jóég tudja. Ha már bent élnek, bármikor dönthetnek úgy is, hogy nem. S hogy a gyerekeik nem jönnek ki tanyainak, arra mérget vehetünk.

Mennek hát, feladják a tanyát. Ezzel nagyszabású tanyai-háztáji állattartásukat is beszüntetik. Felszámolják tehát amaz érdekeiket is, amelyeket eddig egész erejükkel (de már éppen a mielőbbi gazdagodás és beköltözés céljából)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1977 ÁPR 16
Rényi Katalin

1021

Rényi Katalin: Pietyka

ÁJIRÓL

tizenötezer holdas gazdaságban. mint a mienk, ötven, száz, de még ötszáz hold sem számít. Ennél több parlagterület volt ebben a téeszben!

Ha önök közül jelentkeznek hárman és azt mondják: «mi pedig szamócát akarunk termelni», azt mondom, csinálják, mert ebben az országban nincs szamóca, pedig nagyon jól jövedelmez... A téesz területén nagyon sok csőkút van. Milliókat öltünk bele! Ha valamelyik öntözhető területen tagjaink közül vagy tízen paprikát akarnak termelni, a földet oda kell adni, mert mégis csak disznóság, hogy a kecskeméti piacon egy kiló pritaforintért lehet

községben él, kimérünk a falu alatt négyszáz négyszögöl földet, azzal a kikötéssel, hogy ott *csak zöldséget* lehet termelni: pritaminpaprikát, uborkát, paradicsomot, salátát, sárgarépát, gyökeret, burgonyát, csemegekukoricát, spárgatököt. A földet itt a falu alatt kijelöljük, azzal a kikötéssel, hogy a termés felét megtartja az illető, a másik felét pedig a téeszen keresztül értékesíti.

A vita elég éles és kiterjedt volt ezekben a kérdésekben. Hadd húzzam alá, nem rosszindulatból. A közös gazdaság féltése miatt voltak ellenvetések. A vezetőségi ülésen, a párttaggyűlésen is volt olyan kívánság, hogy vigyük elgondolásainkat a közgyűlés elé — hát ide hoztuk. Ezért kérem a tisztelt közgyűlést, döntse el, jó-e az, amit én most mondok? Szabad-e azt engedélyezni, hogy több zöldség legyen?... Én például pritaminpaprikát akarok csinálni, és vannak

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 MÁR 26

ÉLET ÉS IRODALOM

Rényi Katalin

1021

Rényi Katalin: Pletyka

Lengyel Gyula: Hálapénz

Rényi Katalin

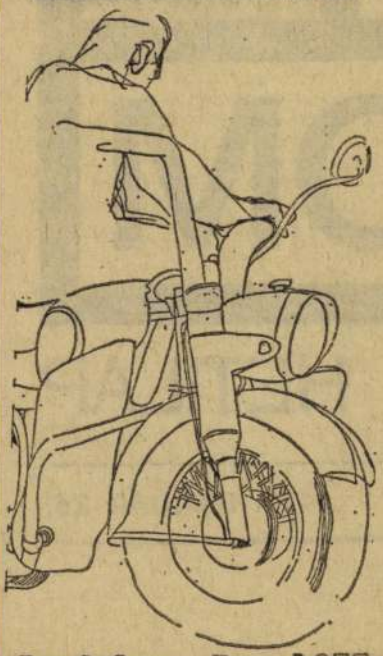

Rényi Katalin rajza

Irodalom, Bp. 1977. febr. 26. 9. sz. 2. lap.

ndolhatta, hogy Jákób Thomas Mann találta

ügynek az érdekében elyről a Lámpafénynél zerzője a továbbiakban az enyhe és méltánytaztalást is készséggel elkéletesen igazát adok hogy nemcsak a régi dalom jobb megértését többek közt végre kijes és eredeti Károlyi-

alan egyetértésem jen idéznék cikkéből legt, mint amennyit ő idéDe erre nincs szükség, égi magyar irodalom sáról már egyszer elp az ÉS-ben a véleméa régi magyar irodanovember 20.) És hogy it akkor felhánytorgatolt légből kapott, épp az kkek bizonyítják, mint nynél, vagy Kelemen a Betemetett barázancsak az ÉS február an.

Élet és

Albert Gábor

A beteg i
lehet hiba

Bár nem minden ré
írom alá a homéroszi mo
orvos sok másikkal felérő
az ÉS január 29-i számáb
interjú *Juhász Pál* pszi
arra indított, hogy az orv
tükör másik oldalát is
sam.

A ma társadalma, a vi
den részén, orvosellenes
vagy ok nélkül — nem fe
Az orvost hibáztatók mi
re egyet általában elfelej
orvos is ember. Ez nem
körülmény, csupán magya
elfogadom, amit az 1948-
pesti orvoskongresszuson
lengyel kolléga mondott:
sok 80 százaléka nem ér
százaléka nem csinál hi
pán öt százaléka, aki átla
lit teljesít, úgy ez több
más szakmákra is áll. Mi

ADY FRANCIÁJA

ÉS

DALOM

POLITIKAI HETILAP

1977. FEBRUÁR 26.

sl,

ért füstöl?

Dobozy I

A tö

Nem én írt

Bajor Nagy E

Nagy Lás

BOLGÁR GYÖ

Ha (vagyis most
minden,

Rényi Katalin

Rényi Katalin rajza

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 1.
XX. évf. 18. sz. 5. lap.

Vendégeink:

Kajszin Kulijev és Mihail Dugyin

A két portré, amit itt látnak Mihail Dugyin leningrádi költő rajza Kajszin Kulijev kabard-balkár költőről és önmagáról. Mindketten az írószövetség meghívására érkeztek Magyarországra.

★

Kajszin Kulijev igazi kaukázusi. Hangos és gyors beszédű, dinamikus és temperamentumos. Ha valaki nem érti, akkor is megérzi, miről beszél; hanghordozása, arckifejezése, gesztikulációja mindent elárul. Az egymillió lelket számláló Kabard-Balkária legnépszerűbb költője, az ottani írószövetség főtitkára.

— Amilyen kicsi a szülőföldem, olyan festői — mondja. — A Kaukázus legközepén fekszik, Európa két legmagasabb hegysége között. A hegyormok az örök hó birodalma, a völgyek pedig az állandó napsütésé.

— Úgy tudom, rövid ideig Moszkvában élt, majd visszaköltözött Nálcsikba, szűkebb hazája fővárosába.

— Csak a szülőföldemen tudok élni. Hiába, ezt a vidéket szoktam meg. Őseink emberemlékezet óta itt éltek. Parasztcsaládból származom, sőt ma is minden rokonom mezőgazdasággal foglalkozik. Amikor diák voltam, télen tanultam, nyáron pedig pásztorkodtam, vagy a földeken dolgoztam.

— Mikor kezdett verseket írni?

— Tíz évesen faragtam először verset és tizenhét évesen jelentek csin, a szerelem, az árulás, a barátság... egyszóval minden.

Mihail Dugyin Leningrádban él. Kulijev legjobb barátja, sokszáz versét fordította oroszra. Fanyar humorú; ha éppen kedve szottyan, több órán át képes versben beszélni. Kedvenc időtöltése a rajzolás. Köteteinek jórészét maga illusztrálta. A Leningrádi Írószövetség titkára, a Legfelsőbb Tanács tagja.

— Több mint harminc éve jelent meg első verseskötete, A kulacs.

— 1943 tavaszán. Voltam felderítő, harcoltam Leningrádért. A háború olyan nyomokat hagyott bennem, hogy ma sem tudom elfelejteni, sőt műveim többségének ma is ez a fő motívuma.

— A Lityeraturnaja Gazeta Miért írunk még mindig a háborúról? című vitájához Ön is hozzászólt.

— Elmondtam, hogy azért fogalmazok meg háborús témákat, mert a harci helyzetben megmutatkozó emberi magatartások papírra kívánkoznak. Mert háborúban ször-

Jean-Marie

Brüsszeli műfordító, „civilben" a Belga Királyi Könyvtár főmunkatársa. Másodszor jár hazánkban a Magyar PEN Club vendégeként. 1970-ben Aprily La-

Rényi Katalin

1921

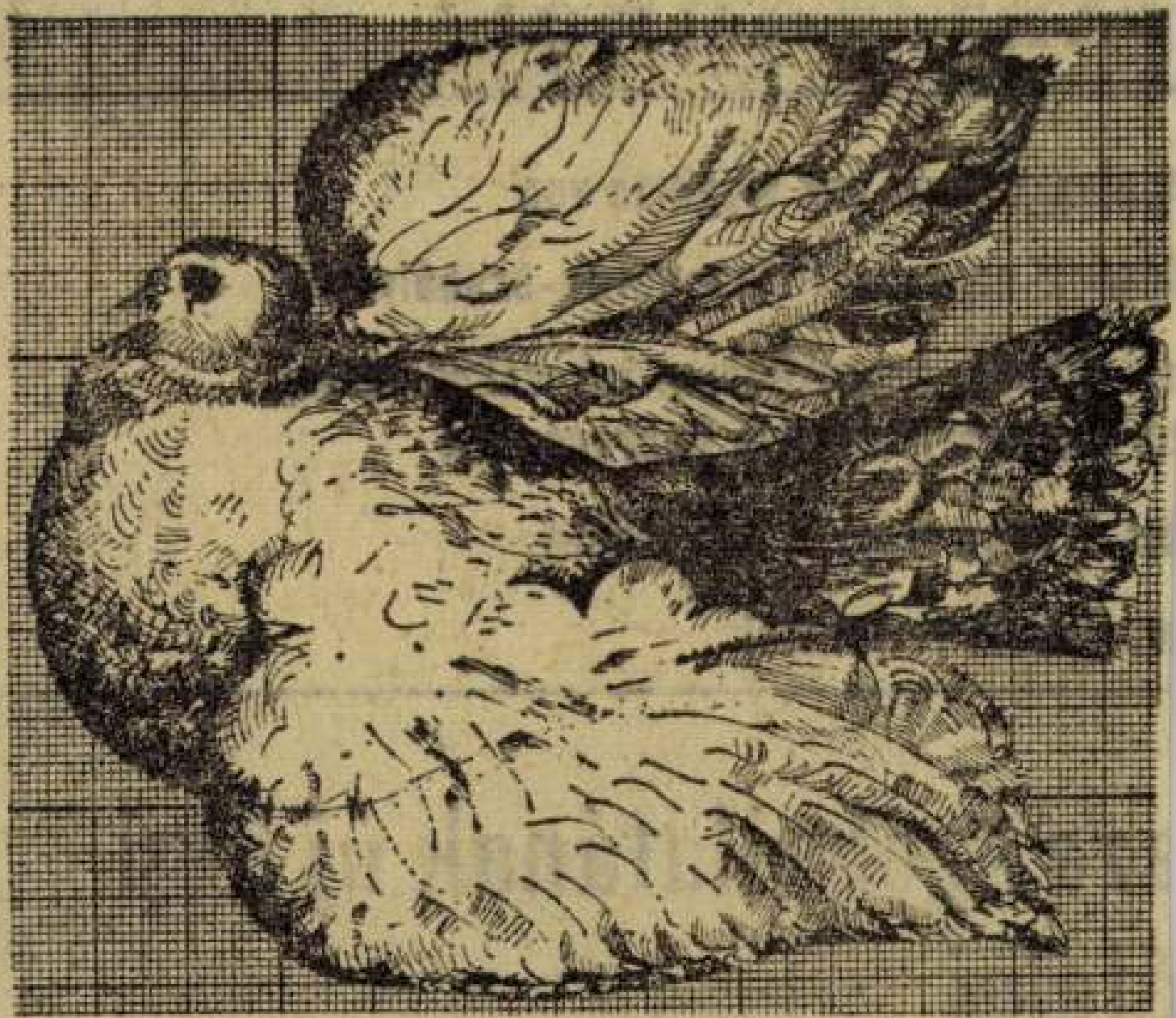

Rényi Katalin: A béke jelképe

1976 MKI 8

KÖZALKALMAZOTT

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

TAR

számgon

gyészi sz

zerűbben

erkesztős

m évtized

nk kiváló

aza szolgálatának új jogi ételei

szocialista hadseregre, így a mi néphadseregünkre

A Budapest Galéria meghívja Önt

KATALIN RÉNYI

képzőművész

"Az idők kezdetén"

hommage á Rényi Tamás

című kiállításának megnyitójára

a Budapest Kiállítóterembe

(1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.)

2009. február 19-én,

csütörtökön 18 órára.

A kiállítást megnyitja

Müller Péter

író.

Improvizáció a kiállítás képeire

Horváth Kornél

ütőhangszeres előadóművész és

Lantos Zoltán

hegedűművész.

Rényi Katalin életművéről szóló

könyvet bemutatja

Feledy Balázs

művészeti író.

A kiállítás megtekinthető 2009. március 15-ig,

hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

www.budapestgaleria.hu

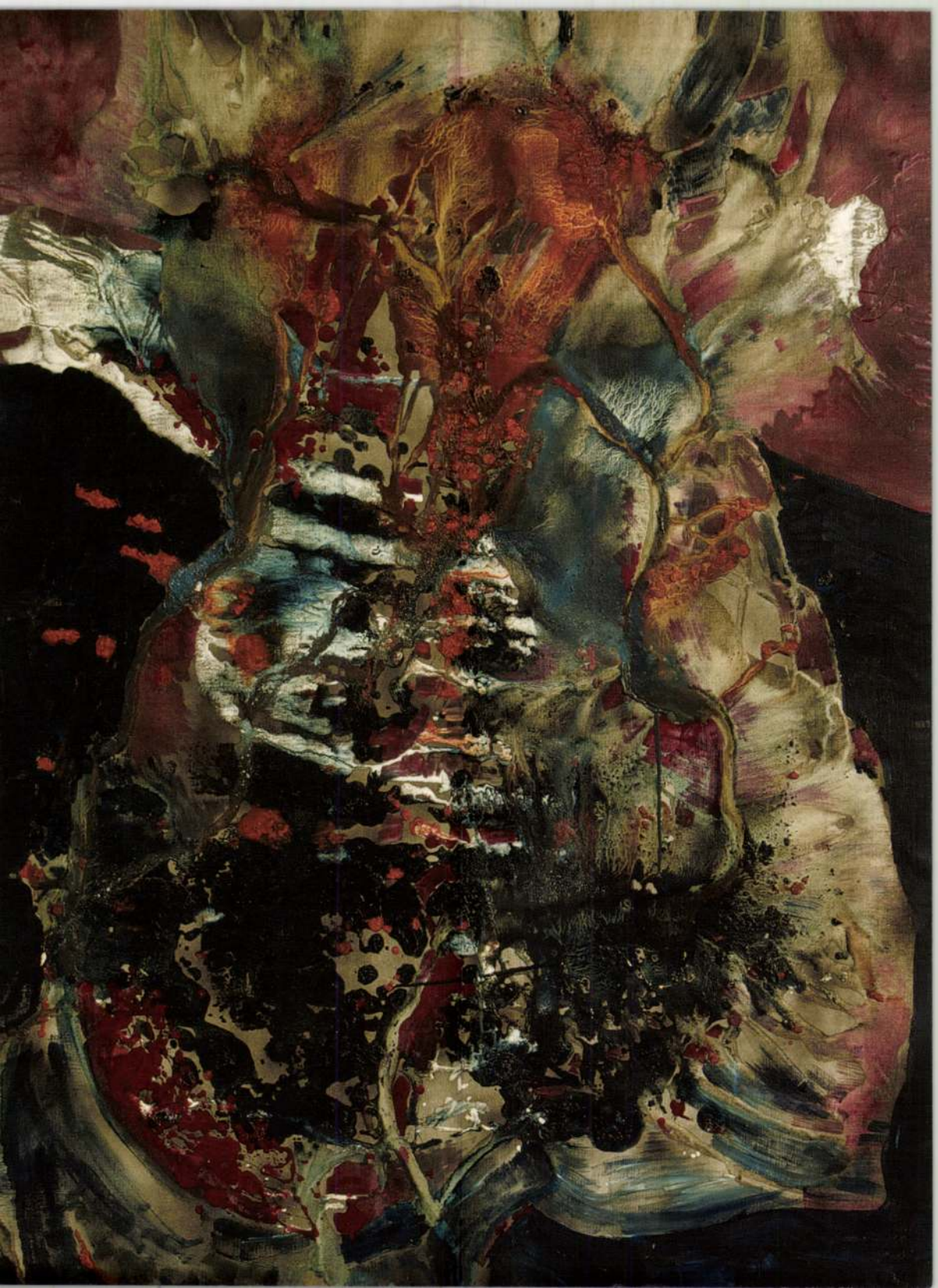

Rényi Katalin

Rényi Katalin rajza Bálint György arcképe.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juli. 3.
XX. évf. 27. sz. 6. lap.

helyzetét színházi világunk legfontosabb kérdéseiről. Nem maradna hátra egyéb, mint hogy megköszönjem a meghívást és a vendéglátói bőkezűséget, amellyel hétről hétre a lap egy teljes oldalát bocsátották a téma rendelkezésére. Úgy érzem, vissza is éltem vele. Ez immáron a nyolcadik folytatás, és szerkesztőim szerint nemigen volt rá példa, hogy egy művészeti ág egyetlen tolla számára ennyi hely jutott volna. Úgy tűnhetik tehát, hogy a tárgyat bőven kimerítettem. Mégis, akik megtiszteltek engem vagy a tárgyat azzal, hogy ezekből a cikkekből többet is elolvastak, unos-untalan találkozhattak azzal a megjegyzéssel, hogy ezzel a témával, azzal a témával itt nem tudok foglalkozni, vagy hogy ez a téma vagy az a téma bővebb kifejtést igényelne. Amellett az eddigi cikkekhez szóban és írásban kapott reflexiók és igények alapján egész katalógust lehetne összeállítani azokból a témákból, amelyek egyes olvasóknak fontosak, és remélik, hogy itt megbeszélésre kerülnek. Ezeknek száma több tucat a jellegzetesen művészi, színészi, rendezői, dramaturgiai kérdésektől az irodalomig és a közönségszervezésig, a színházak játszási rendjétől a színművészeti főiskola „reform"-jáig, stíluskérdésektől a színház és más művészetek viszonyáig. Látnivaló, hogy ezek már nem az Élet és Irodalom témái, még kevésbé ezé a sorozatéi.

Egyetlen témáról mondok le talán nehéz szívvel: a fiatalság, a fiatal írók, a fiatal művészek és a fiatal közönség ügyének megbeszéléséről. Sajnálom ezt a fiatalságot, nem könnyű a helyzetük. Apáik olyan szédítő történelmi fordulatnak voltak aktív és passzív résztvevői, méghozzá olyan viharokon keresztül, amelyekhez képest az életünk mai formája csakugyan leeresztett vitorlájú, szélcsendes öbölben ácsorgó hajónak tetszik. Ha nem engedjük, sőt nem segítjük őket, hogy fel a vitorlával, ki a

SZÍNHÁZ

én sok igazságot érzek benne. Ha fiataloknak való színházat akarunk, vagy ha azt szeretnénk, hogy színházi örökségünket a fiatalok gyarapítsák és továbbadják, akkor először magunkat kell megreformálni, hiszen ma, ez önmagában nem baj, de színházunk és színházművészetünk, mégiscsak az idősebb nemzedék kezében van. Engem a színházban sosem a pillanatnyi helyzet, hanem inkább a mozgás iránya érdekel, ha úgy tetszik, nem a van, hanem a lesz, vagy ha már hegeli nyelven kell szólni, nem a „Sein", hanem a „Werden", nem a színház „léte", hanem „levése". És bízom abban, hogy a további eszmecserék a jövő szempontjából olyan fontos kérdéseket, mint az ifjúságé is, tágabb összefüggésekben fogják majd felmérni.

●

Ezzel elérkeztem oda, hogy — ha egyáltalán szükség van rá — az itt kifejtettek lényegét összefoglaljam. Mert azzal a bizonyos színházi vitával szemben az elmondottakon túl az egyik hiányérzetem éppen az volt, hogy színházaink problémáit nem társadalmunk, történelmi helyzetünk, egész szakmánk összefüggésében helyezte el. A másik, hogy még a színházi részletkérdéseket sem összefüggésükben, hanem egymás mellett, szinte vasvillával összehányva tárgyalta. Lehet egy-egy színházi kérdést szakmailag „önmagában" is vizsgálni, de egy színházi vita, amely a *lényeges* kérdéseket felvetni, az *egészet* megvilágítani van hivatva, hogyan tud vitatkozni a dráma, a színpadművészet, a közönség és az egész társadalmi környezet összefüggésének felmérése nélkül, az számomra alig megfogható. Nekem ez hasonlít ahhoz a gyermekkori játékunkhoz, amelyben elképzeltük, milyen izgi lett volna, ha mondjuk a tatárjárás idején nekünk rádiónk lett

Rényi Katalin

"Pletyka" c. rajzát bemutatja a lap. Repr.

Fenti rajzot lásd: Lengyel Gyula: "Hálapénz" c. rajzának hátlapján.

Élet és Irodalom; Bp. 1977. márc. 26. XXI. évf. 13. sz. 10. lap.

Rényi Katalin grafikus

Politikai plakátkiállítás nyílt a Bpesti Pártbizottság Oktatási Igazgatóságán. Gláron fiatal grafikus: Olách György, Rényi Katalin és Kádár Katalin művei láthatók a tárlaton ápr. 23.-ig.

Déli Krónika

1977. IV. 6. 12.00 N.

Rónyi Katalin

1993

RÓNYI KATALIN

KIÁLLÍTÁSA, MŰCSARNOK PALME HÁZ

PIÈTA
Papír, aquarell 1991. 314 x 156 cm

Elemi festészet

Megfesteni valamit – minden bizonnyal – abból az igényből eredeztethető, hogy az ember szereti környezetét a maga arcára formálni, úgy hogy megdíszíteni a tetszetősségben finoman vagy kevésbé finoman hivalkodhassék. A táblakép festésének késztetése egy kicsit más, noha ugyancsak szorosan kapcsolódik az önkifejezés szándékához. Itt azonban egyszerűen ez az önkifejezés a cél, a festés, a festési módozatok mindössze (istenem, de sok ez a mindössze!) az eszközt jelentik, amely lehetővé, sőt adekvátá teheti a kifejezést. Nem írtam volna le ezeket a lapos bölcsességeket, ha Rényi Katalin óriás-akvarelljei láttán nem kéne visszakanyarodnunk a kályhához, vagy ha így jobban tetszik: az origóhoz. Oda, ahonnét mindennémű művészeti tevékenység eredeztethető. Igenis, tudomásul kell venni, hozzá kell szokni a gondolathoz: kevés önzőbb megnyilatkozása van az embernek, mint a műalkotás, amely egyértelműen és félreismerhetetlenül, vitathatatlanul és meggyőzően csakis magáról az alkotóról óhajt szólni – lett légyen megelméletiesítve akármilyen ideológiák által. Ideértve a néptanító, népboldogító eszmerémeket csakúgy.

Rényi Katalin fest, fesztelenül, ám mindenkor a kedélyállapotának megfelelően. Nem rajzol ki magának fölületeket a térből, hogy azokat majd műgonddal kiszínezze, inkább hagyja, élje a a színező anyag a maga életét – a fizika, a kémia törvényeinek megfelelően. Vagyis a saját szabadságát kölcsönzi az anyagnak, jóllehet azzal a hátsó szándékkal, hogy hátha törleszt az anyag is a kölcsönkenyérből.

A csoda bekövetkezik; az anyag megteszi.

Jó tanárhoz illően itt most meg kéne állnom, azt kéne mondanom fölemelt ujjal: lám, ennyi a művészet, íme, ez a művészet. A pedagógiával azonban mégis csinján bánnék, még azt hihetné valaki, hogy ezt meg lehet tanulni. Holott csupán azt lehet megtanulni – hinnők –, amit a művészetről el lehet mondani. Ez pedig meglehetősen kevés.

Az imént azt mondtam Rényi Katalinról: fesztelenül fest. Ehhez a mozzanathoz vissza kell kanyarodnom. A fesztelenség – természetesen – lélekállapot, de az állapot kialakulásához a jó alaphelyzetek elengedhetetlenek. Számára ilyen alaphelyzet az akvarell-papír és a könnyedén mozgatható, konzisztenciájában is szabadon kezelhető akvarell-festék. Hogy az alaphelyzetet maximálisan kihasználja, növelte a papírfölületet: úgyszólván egy-egy tekercsnyi papírt jelent egyetlen kép. Ezeken a hatalmas fölületeken szabadon futkározhat vagy éppen mederbe terelhető a rácsurgatott festékfolyam, elegyedhet másik folyamokkal, színek és formák különleges összjátékában szerveződhetnek össze képpé. Fontos a szervezés szót hangsúlyozni mielőtt még valaki azt hihetné, hogy már rég nem a festői akarat urallja az alapszituációt.

Az akvarellt a festészet intimusának szoktuk tekinteni. Intimitás és ez a méret? – hördülhetne valaki. Mégis, ragaszkodnék az eredeti akvarell minősítéshez. Rényi Katalin képei – már-már a szó vallási értelmében – lelkigyarkolatok. Az ő bizalmasa az akvarell: neki vall és általa. Azt vallja meg mindenkinek, amit nem bízna senkire.

Fábián László

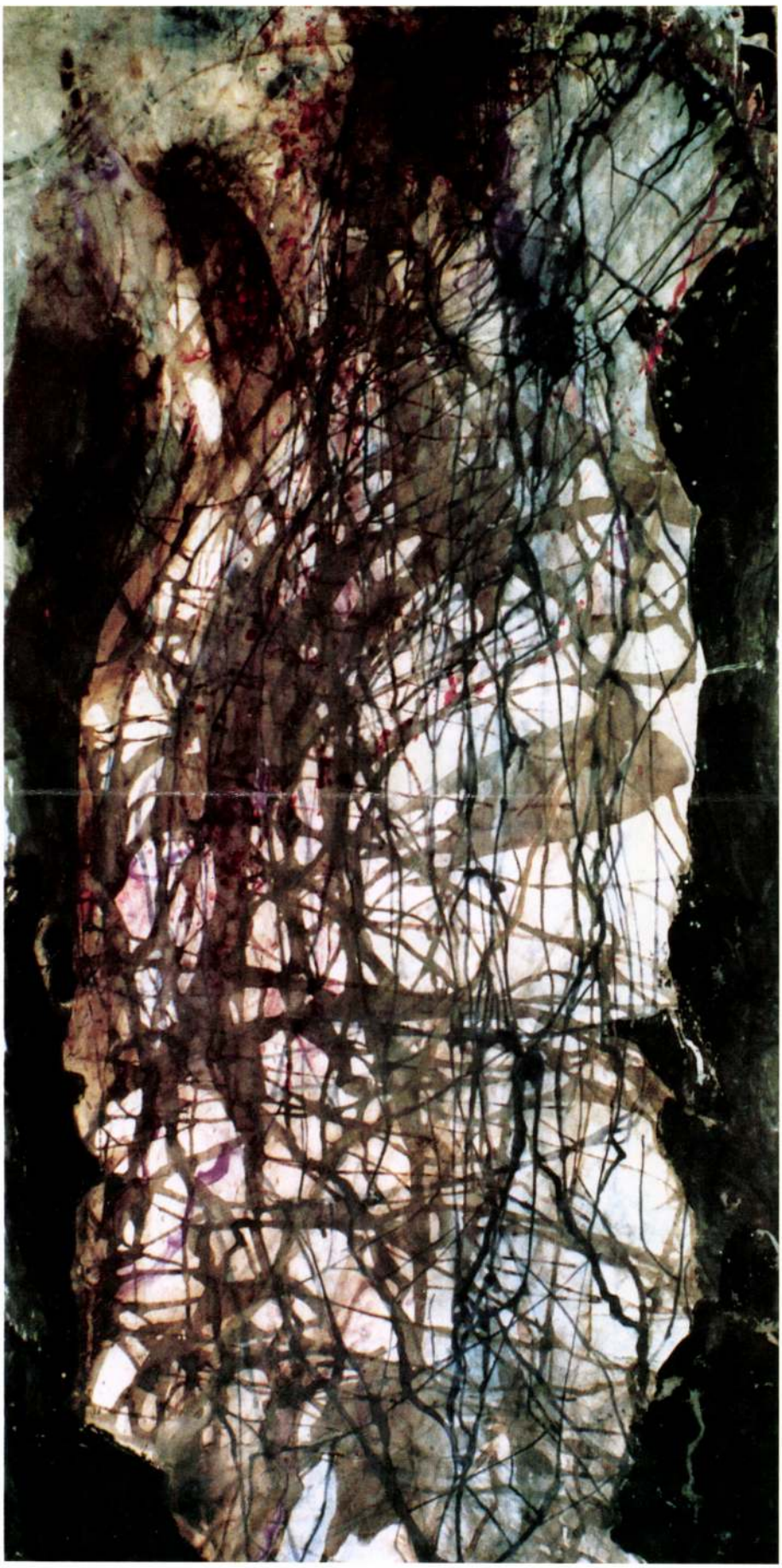

Önéletrajz

1975-ben diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskola
alkalmazott grafika szakán. Azóta grafikus tervezőművész.
Készített kiállítási grafikákat, arculatterveket, emblémákat,
filmplakátokat, kiállítási katalógusokat, információs rendszereket stb.
A Graphis évkönyv folyamatosan közölte plakátait.
Meghívásra szerepelt a Toyamai Expon.
Rendszeresen részt vett külföldi és itthoni plakátkiállításokon.
1986 óta tanít az Iparművészeti Főiskolán.
1987 óta fest.
1992 kiállítás a Vigadó Galériában új festményeiből.
1993 Műcsarnok Palme Ház

Képek jegyzéke

SZÜLETÉS 420 x 156 cm papír, aquarell
SZERELEM 420 x 156 cm papír, aquarell
KÉK ANGYAL 320 x 156 cm papír, aquarell
FÉLELEM 360 x 156 cm papír, aquarell
SZÍNES TINTÁKKAL 420 x 156 cm papír, aquarell
REPÜLÉS 340 x 156 cm papír, aquarell
FEHÉR ÁRNYÉK 420 x 156 cm papír, aquarell
ÁRNYAK 420 x 156 cm papír, aquarell
ZUHANÁS 250 x 156 cm papír, aquarell
FÖLFELÉ 260 x 156 cm papír, aquarell
KÉK SZÖRNY 380 x 156 cm papír, aquarell
ÉRINTÉS 400 x 156 cm papír, aquarell
PIÈTA 314 X 156 cm papír, aquarell
BELÜL 420 x 156 cm papír, aquarell
FELHŐK FELETT 420 x 156 cm papír, aquarell
MÉLYBEN 300 x 156 cm papír, aquarell
ÁLOMBAN 420 x 156 cm papír, aquarell
MEGFESZÍTVE 420 x 156 cm papír, aquarell
KÉKFEJŰ 420 x 156 cm papír, aquarell
HALÁL UTÁN 220 x 156 cm papír, aquarell
BARNA ÁRNYAK I. II. III. 75 x 50 cm papír, aquarell
FELSZÍN ALATT I. II. III. 75 x 100 cm papír, aquarell
HÁTTAL 50 x 70 cm papír, aquarell
FEHÉR FÉNY 320 x 156 cm papír, aquarell
SZABADON 320 x 156 cm papír, aquarell

RÉNYI KATALIN

NAGY AQUARELLEK / LARGE AQUARELLES

RÉNYI KATALIN KIÁLLÍTÁSA / EXHIBITION OF KATALIN RÉNYI

Nyitva 1993. december 12-ig. / Open until December 12, 1993

Ha festek, megszűnik körülöttem a világ, kipróbálhatom a mélységeket és magasságokat, a repülést és zuhanást. Néhány egyszerű eszközzel kibontom a felszínt, és a vízfesték megszövögeti nekem az élő szövetet, és nagy figurák születnek a lelkem mélységeiből, ereikben szép, színes tintákkal.
És többé már nem szólhatok hozzájuk, érinthetetlenek, és lenéznek rám méteres magasságaikból, rajtam felejtve ereik színeit, a találkozás lemoshatatlan emlékeként. És így kívülre került mindaz, amit eddig bőr fedett. Levetkőzve az elvárásokat, kötöttségeket, színesen, szabadon.

Rényi Katalin

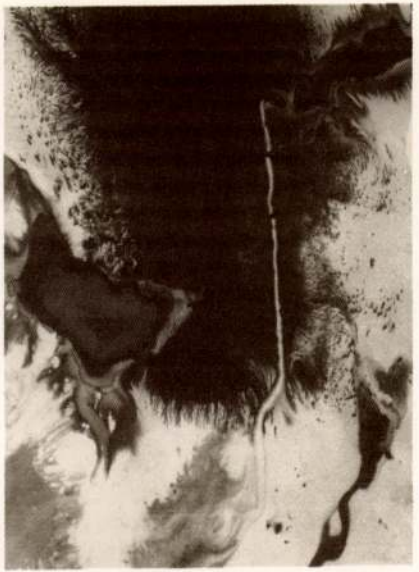

Rényi Katalin:
Félelem (részlet) / Fear (detail), 1992

When I paint, the world ceases around me, and I may probe into the depths and heights, try the flight and the fall. With a few simple tools I undo the surface and the water colour weaves the living cloth for me, and large figures are born from the bottom of my heart, with nice colourful ink in their veins.
I can no longer talk to them, they are untouchable and look down upon me from their heights, leaving upon me the colours of their veins, the indelible memento of our meeting. What was so far covered by skin, has come to the surface. Stripped of expectations, restrictions – colourfully and at large.

Katalin Rényi

A kiállítás rendezője / Curator: Dobai Ágnes

Bárd Johanna

Holló István:
Marokékszer / Jewellery

Johanna Bárd

INUIT ART

1994. január 6-február 6. / January 6-February 6, 1994

A Nádasdy Alapítvány támogatásával létrejött kiállítás a kanadai eszkimó (inuit) művészetből nyomatokat mutat be. Ez a technika a század közepe óta folyamatosan vált az eszkimó művészet koherens részévé.
Az elmúlt évtizedekben létrejött nagyszámú alkotás egyedülállóan ötvözi a hagyományos kultúra sajátosságait és az alkotók egyedi szemléletét.

D. Udvary Ildikó, a kiállítás rendezője

The exhibition sponsored by the Nádasdy Foundation shows prints from Canadian Eskimo (Inuit) art. From the midcentury onward this artistic medium has graudally become a coherent part of Eskimo art. The large number of works created in the past decades alloys in a singular way the traits of traditional culture and the individual outlooks of the artists.

Ildikó D. Udvary, curator

Megnyitja / Opened by: Rodney Irwin, Kanada Magyarországra akkreditált nagykövete

IRENE WITTEK

A SZÍNEK MOZGÉKONYSÁGA: A CHORA – IRENE WITTEK FOTÓI / MOBILITY OF COLOURS: THE CHORA – PHOTOS BY IRENE WITTEK

1994. február 10-március 12. / February 10-March 12, 1994

A chora platóni értelemben a létezőket befogadó

A MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTÉRIUM

ÉS A MŰCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

RÉNYI KATALIN

NAGY AQUARELLEK

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

1993. NOVEMBER 12-ÉN, PÉNTEKEN 16 ÓRÁRA

MEGNYITJA

DR. SZABAD GYÖRGY

AKADÉMIKUS

MŰCSARNOK PALME-HÁZ

BUDAPEST XIV., OLOF PALME SÉTÁNY 1.

A KIÁLLÍTÁS - HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL - NAPONTA

10-18 ÓRA KÖZÖTT LÁTOGATHATÓ, DECEMBER 12-IG

RÉNYI KATALIN

RÉNYI KATALIN

Vigadó Galéria, 1992

1975-ben diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskola alkalmazott grafika szakán. Azóta grafikus tervező. Készített filmplakátokat, kiállítási grafikákat, emblémákat, kiállítási katalógusokat, információs rendszereket stb. A Graphis évkönyv folyamatosan közölte plakátait. Meghívásra munkái szerepeltek a Toyamai Expon. Rendszeresen részt vesz külföldi és itthoni plakátkiállításokon. 1986 óta tanít az Iparművészeti Főiskolán.

Rényi Katalin

Képek jegyzéke

Pieta 1990 aquarel
314x156 cm

Kék országút 1992
aquarel 200x156 cm

Halál után 1992
aquarel 220x156 cm

Fölfelé aquarel 1991
260x156 cm

Totem 1991 aquarel
85x60 /6 db/

Barna árnyak I. II. III.
75x50 cm aquarel 1991

A felszín alatt I. II. III. IV. V.
100x75 cm aquarel 1991

A lélek útjain I. ... IX.
70x50 cm aquarel

Rózsaszín táj II. 1991
55x40 cm aquarel

Kifeszítve 1991
70x50 cm aquarel

Dráma 1991
62x44 cm aquarel

Plakátok
1980-1990.

Fej I. 1990
80x58 cm aquarel

Fej II. 1990
80x55 cm aquarel

Tollak 1988
75x58 cm aquarel

Fények 1988
75x58 cm aquarel

Arc 1991 aquarel
61x61 cn

Szubjektív táj .1991
58x56 cm aquarel

Szubjektív táj II. 1991
100x70 cm aquarel

Szubjektív táj III. 1991
69x48 cm aquarel

Szubjektív táj IV. 1991
60x60 cm aquarel

A kék angyal 1990
86x60 cm aquarel

Szabadon 1991
45x 60 cm aquarel

Baska József

festőművész

Rényi Katalin

grafikusművész

Kiállítása

1992 február 20- március 8

Vigadó Galéria Budapest V. Vigadó tér 2.

Műteremcím: 1054 Budapest,

Kálmán Imre utca 19.

Telefon: 1115-169

Felelős kiadó: Ottó Klára

Fordítás: id. Jakabfi László

Fotó: Németh Andrea, Baska József

A katalógust tervezte: Rényi Katalin

A kiállítást rendezte: Kratochwill Mimi

Nyomdai előkészítés, nyomás:

Novotrans Kft.

1125 Budapest, Szamóca u. 8.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
Rényi Katalin
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748; 340-726
1984 NOV 07.

PEST MEGYEI HÍRLAP

1021

Forradalom

Rényi Katalin grafikája

az embert, aki ekkortól a barátommá vált. A körülmények is elősegítették további közeledésünket. Váci Mihály és felesége, Juhász Mária irodalomtörténész, aki a szovjet irodalom szakértője, időről időre eljöttek Moszkvába, s itt már Marika teljesen átsegített bennünket a nyelvi nehézségeken. Én ezután is rendszeresen jártom Magyarországra dolgozni.

Barátságunkra azonban nem sok idő — mindössze három év maradt.

II.

A Váci Mihállyal való találkozásra 1964 ősze óta készültem, amikor először töltöttem néhány hónapot Magyarországon. Biológus vagyok — Magyarországra is biológusként kerültem. Igaz, 1964 őszéig már két verseskötetem jelent meg, de az írószövetség nem tudott volna Magyarországra küldeni, az akadémiának viszont volt erre lehetősége. Saját intézetemben olyan témával foglalkoztam, amelyen magyar kollégákkal együtt dolgoztunk. Mi több, a „magyar ügyek miniszterének" tituláltak. Így kerültem Tihanyba, a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Kutatóintézetébe.

Esténként sokat énekelgettünk az intézeti szálláson, ahol a jó időre várva összegyűltek a tudósok hozzátartozói, felcsendült a dal akkor is, ha a tűz körül melegedve vastag kenyérszeletekre csepegtettük a szalonna zsírját. Nekem mindez nagyon tetszett, szerettem volna magyarul beszélni, és szerettem volna megtanulni minden dalt, amit ott énekeltünk. Megkérdeztem magyar barátaimat, melyik mai magyar költőt szeretik a legjobban? Annak a verseit én megkísérlem lefordítani. Váci Mihályt — mondták rövid tanácskozás után.

Megőriztem a Veszprémi Napló

megmaradni, / ahogy ma a beszédben / példa s bölcsesség-képpen / közmondást szoktak bólogatni.

Ezzel a verssel kezdtem én — barátaim segítségével — Váci Mihályt fordítani. Kati, aki a moszkvai egyetem biológiai fakultásán diáktársam volt, elkészítette a nyersfordítást, és megtanított a magyar eredeti hangzásra, ő magyarázta el a gondolati árnyalatokat is.

Amikor a következő évben dolgozni jöttem, Katika a költő vastag verseskötetével ajándékozott meg. *„A magyar néptől — a magyar ügyek miniszterének. Tihany, 1965. június 15."* — ezt írták biztatásul a könyv címoldalára. Köszönöm, barátaim! Azóta sajnos már húsz év telt el, s én vajmi keveset tettem azért, hogy megszolgáljam ezt a kedves ajándékot, és kiérdemeljem a beléírt nagyszerű ajánlást.

III.

Ebben a Tihanyból Moszkvába hozott könyvben jelölte meg Váci Mihály azokat a verseket, amelyeket érdemesnek ítélt arra, hogy lefordítsák. A kötet 140 verséből három mellé — a *Kések között*, a *Paraszt-legenda* és a *Szeliden, mint a szél* címűekhez —, tett keresztet. Ez pozitív minősítést jelentett. Váci még 25 vers mellé tett mínuszjelet, ezeknek szintén

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Rényi Katalin
grafikusművész

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1984 DEC 2

1021

Rényi Katalin rajza

ietve Szentes (2).

on

ssal

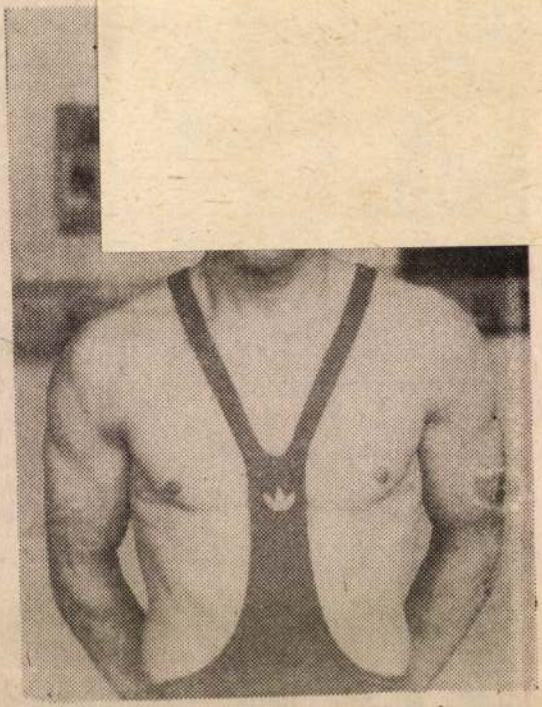

„A kezdet nehéz volt, de így utólag visszagondolva is csak azt mondhatom, hogy nem bántam meg. Jól döntöttem, itt értem el eredményeimet, a környezet valósággal doppingolt."

nég mostan-
Próbálkozott
Gazdag, de
a pécsi fiú
l. Napjaink-
ezik a trón-
bírja a 48
eddig nem
Legutóbb a
őt a Szabó-

lt egy kicsit
aztán jött
megoldódott
szavukat a
maradtam
megállapodá-
limpiáig vál-
replést. Sze-
om, s elma-
zalagon szál-
hát mindkét
már két fiam
a baráti tár-
birkózás adott
már a fele-
egyedül, ha
Úgy határoz-

ből is dőlnek ki néhányan, tehát lesz még lehetőségem a jó szereplésre."

Rényi Katalin, grafikus

A Műcsarnokban ezúttal másodszor kerül sor az elmúlt esztendők legjelentősebb alkotásai közül kiválogatott művek gyűjteményes bemutatására. — Ironikus humor jellemzi Rényi Katalin „Karácsony"-t; a fenyőfa sziluettjében alábukló, elfoszló arcképek, a közöttük bukfencet vető télapók s a betlehemi csillag helyén pörgő-forgó „fémikulás" megjelenítésével mutat fintort álnokságos jótetteknek, a három napra korlátozódó szeretet hazug ámításainak. (említve). Nagyon szép, tiszta munka rézkarca, a „Möbius-szalag" c. (említve).

-Bányai-: Több esztendő munkáiból.

Magyar Papíripar, 1984. máj. 5. 6. old.

Rényi Katalin

Grafikusmérnészek kiállítása a
Poszler János 4-i emlékszállodáta

Nepszava 1985. XII 28.

Rényi Katalin, grafikus

Napló (Veszprém) 1979, ápr. 4.

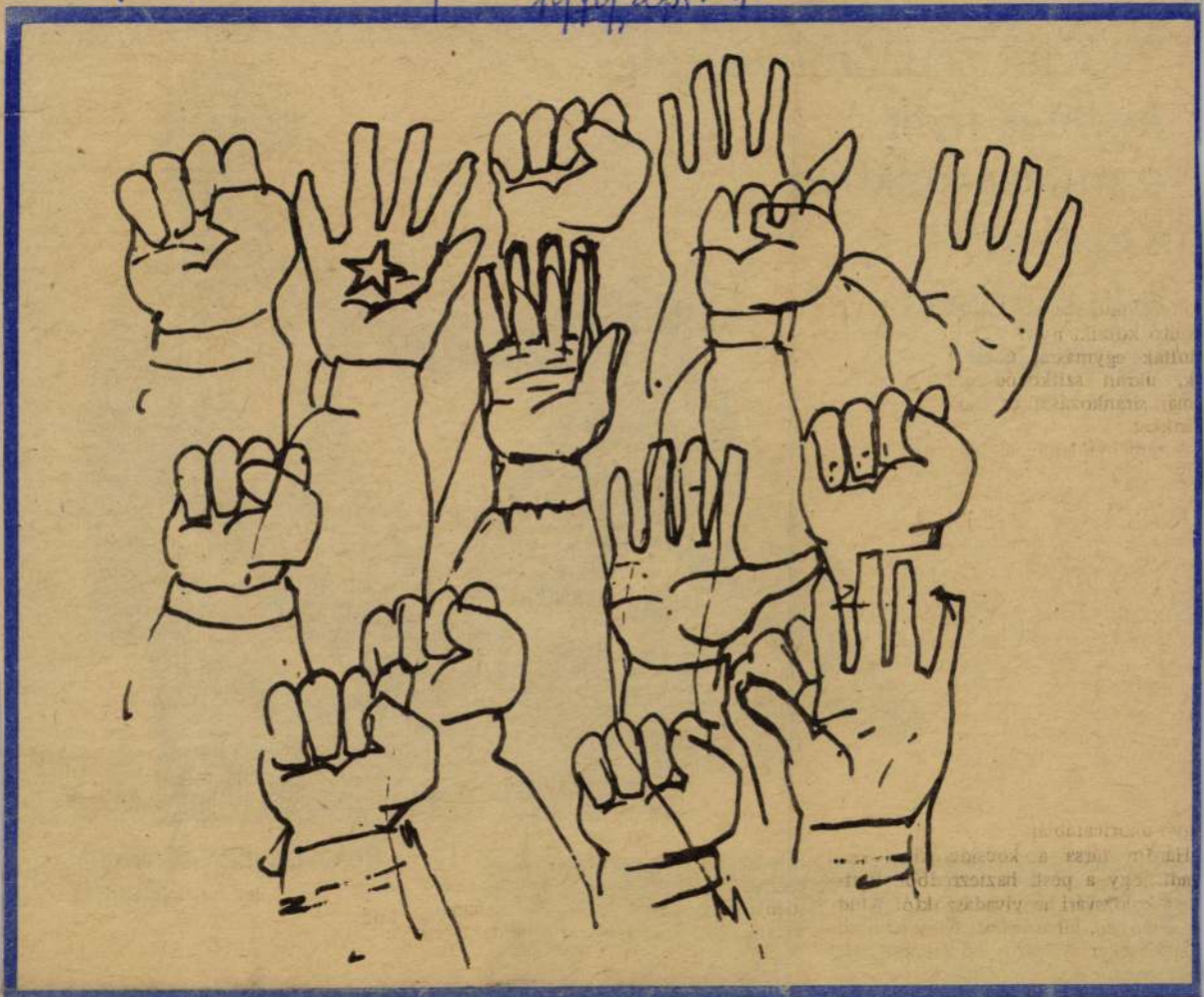

Rényi Katalin rajza

Szovjet képzőművészeti kiállítás nyílt a műcsarnokban. Képeink a kiállításon készültek:

Rukavisnyikov Alexandr: Munkás

Rényi Katalin

A Képzőművészet c. rovatban Vadas József: "Huszévesen" cimmel ismerteti a Fiatal Képzőművészek Studiójának jubileumi kiállitását a Nemzeti Galériában.
A textilesek közül: Benkő Marianna, Erdős Julia, és Martos Katalin,
a plakátgrafikusok közül: Eskulits Endre, Helényi Tibor, Rényi Katalin, Szyksznian Wanda,
az üvegtervezők közül: Buczkó György és Mészáros Márta müvészeket emliti meg a kritika.
A tárlat rendezői a fiatal müvészek x számára boxokat javasoltak, ahol mindenki azt tehette, amihez kedve volt.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. dec. 16. XXII. évf. 5o. sz. 13. lap.

Rényi Katalin

A kiállitáson a boxokban szereplő müvészek közül Drózdik Orsolya és Bernáth Sándor müveit birálja kritikájában Vadas József. Hasonló véleményt nyilvánit Zámbó István "mesterséges szemétdomb"-járól és Lengyel András "festett utjelző táblái"-ról.
A grafikusok közül viszont kiemeli Banga Ferenc és Lacza Márta müveit, s Lóránt Zsuzsa szobrász munkáit.
Külön elismeréssel méltatja a festők közül: Dienes Gábor, Kárpáti Tamás és Nagy Gábor munkáit.
Vadas József beszámolóját lásd: Dienes Gábor festőművész műtermében.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. dec. 16. XXII. évf. 5o. sz. 13. lap.

Rényi Katalin

a Magyar Nemzeti Galériában e hó végéig látható a Fiatalok Studiójának jubileumi kiállítása, melyen a művész műve is szerepel.

Losonci Miklós: a Fiatalok Stúdiójának jubileuma
Pest Megyei Hírlap, 1974. dec. 6.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Rémyi Katalin

PEST MEGYEI HÍRLAP

grafikusművész

1979 ÁPR 4

1021

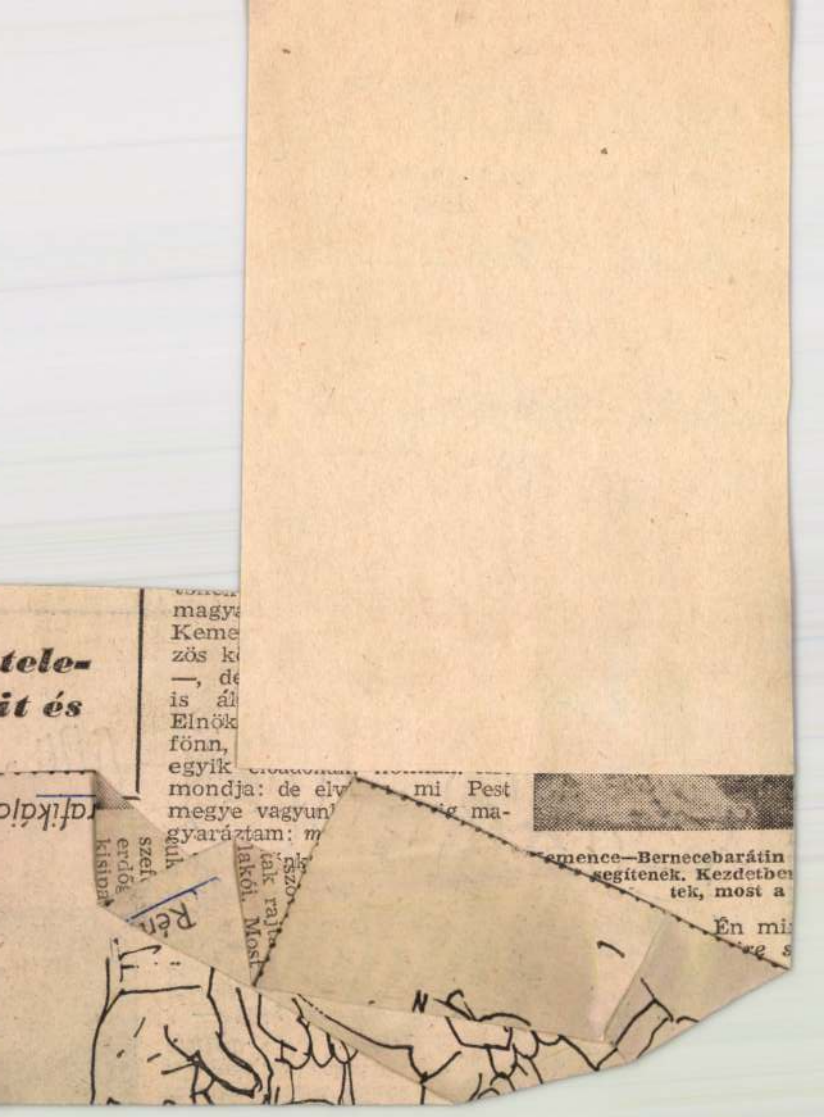

Rényi Katalin, grafikusművésznő a Kézműves Gyula Faipari Szakmunkásképző Intézet és a Szabadfoglalkozású Képző- és Iparművészek Pártszervezete plakátkiállítást rendezett. Az imitáló plakáton fel van sorolva a kiállító művészek neve, akik a Pártszervezet tagjai: Gregédi István, Rényi Katalin – összesen kilenc művész.

Néhány szó zene körben.

1980. ápr. 1. Petőfi 11.30 /M/.

A MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTÉRIUM

ÉS A MŰCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

RÉNYI KATALIN

NAGY AQUARELLEK

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

1993. NOVEMBER 12-ÉN, PÉNTEKEN 16 ÓRÁRA

MEGNYITJA

DR. SZABAD GYÖRGY

AKADÉMIKUS

MŰCSARNOK PALME-HÁZ

BUDAPEST XIV., OLOF PALME SÉTÁNY 1.

A KIÁLLÍTÁS - HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL - NAPONTA

10-18 ÓRA KÖZÖTT LÁTOGATHATÓ, DECEMBER 12-IG

Rényi Katalin

RÉNYI Katalin

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja és a Vigadó Galéria tisztelettel Meghívja Önt

BASKA JÓZSEF & RÉNYI KATALIN

művészek kiállításának megnyitójára

1992. február 20-án, csütörtökön 17 órakor

Megnyitja:

Dr. Feledy Balázs

Szakosztályigazgató

Közreműködik:

Pege Aladár

zeneművész

A kiállítás megtekinthető

1992. március 8-ig, hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

VIGADÓ GALÉRIA

VIGADÓ GALÉRIA
BUDAPEST V., VIGADÓ TÉR 2

RÉNYI KATALIN & JÓZSEF BASKA

festő
művész
grafikus

Vigadó Galéria

Rényi Katalin, grafikusművész

a Vigadó Galériában mutatta meg Hincz Gyula Kossuth díjas, kiváló művész kiállítását Bereczky Lóránd művészettörténész. a katalógust Rényi Katalin grafikusművész tervezte. a kiállítás nov. 9.-ig látható.

Losonci Miklós: Hincz-tárlat a Vigadóban.
Pest Megyei Hírlap, 1980. okt. 12.

RÉNYI Katalin (1951)
219. 70 éve alakult meg a KMP, 1988
70th anniversary of the foundation of the Communist Party of Hungary
offset, 98x68,5 cm
j.b.l. Rényi – Révai Nyomda, Budapest
ltsz.: xy 89.102

A változás jelei : Plakátok, 1988-1990. : Magyar Nemzeti Galéria, 1990.nov.14.-dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin, Bp. : MNG, 1990 23.

Rényi Katalin

Dinoszauruszparádé

A megelevenedő múlt

Nemcsak a gyermekeket, de bizton állíthatjuk, hogy az egész emberiséget is foglalkoztatja – többi között – az a nagy kérdés, miként és hogyan élhettek 65 millió esztendővel ezelőtt a Föld nevű bolygón a dinoszaurusz névre hallgató, változatos formában fel-feltűnő emlősök, s vajon mi okozhatta viharos kipusztulásukat. Ha ezekre a kérdésekre teljes egészében nem kapunk is választ a *Magyar Természettudományi Múzeum* (Budavári Palota „A" épülete) ma nyíló – és a jövő év május közepéig megtekinthető – „Élő" dinoszauruszok című kiállításán, számos érdekességgel gazdagíthatjuk ismereteink tárát, a fantasztikus élményről nem is beszélve. Érthetően nagy várakozás előzi meg ezt a valóban nem mindennapi kiállítást – amelyre már a nyitás előtt is eljöttek néhányan vidékről –, hiszen a maga nemében egyedülálló tárlat különleges élményt ígér a látogatóknak. A *londoni Természettudományi Múzeum* Európa-szerte bemutatott vándorkiállításának egyes „főszereplői" – nevezetesen a bébipéldányok – ugyanis élethű nagyságukban pompáznak „természetes közegükben" (felnőtt rokonaik méretarányosan kicsinyítettek, de némelyik még így is eléri a hét métert), hiszen a földtörténeti középkor derekán élő emlősöket stílszerűen abban a teremben helyezték el, amelynek padlózatát jurakorabeli kövekből készítették. A tokiói és Los Angeles-i székhelyű Kokoro Társaság két évtizeddel ezelőtt kezdeményezte a mozgó dinoszauruszok elkészítését, amelyek azóta is szüntelenül járják a világot. A Természettudományi Múzeumban megtekinthető hatalmas méretű bábokat egy acélváz tartja meg, erre kerül fel hosszú, kemény munka árán a kézzel készített, s festett bőr. Az élethű mozgásokért egy számítógép vezérelte ellenőrző doboz a felelős, s a különleges hatás fokozása végett az évmilliókkal előttünk létező hatalmas méretű emlősök szájuk mozgatásával feltételezett hangjukat is hallatják. A tárlaton egyébiránt a tyrannosaurus (zsarnok gyík), a triceratops (háromszarvú gyík), a maiasaura (jóanyagyík), az apatosaurus (megtévesztő gyík), a stegosaurus (lemezes gyík) és a pachycephalosaurus (csontfejű gyík) tekinthető meg. Lapunk 24. oldalán, a naptényfotók tanúsíthatják e lenyűgöző változatosságot.

A három részből álló bemutatón nem kizárólag a mozgó monstrumok rejtik magukban az ismeretszerzés lehetőségét, hanem a grafikák és a közönség elé tárt leletek is, amelyek segítségével minden bizonnyal fény derül arra, hogy a dinoszauruszok kihalásában – a tudósok elgondolása alapján – komoly szerepet játszhatott „külső tényező" is, mint például egy meteor, amely vélhető becsapódásának nyomait (egy tíz kilométer átmérőjű krátert) egyébiránt több kilométerrel a Föld alatt, a Jucatán-félsziget csúcsánál mérték ki.

Veszprémi S. Csilla

Iszkáz panasza

Nagy László-est a Rátkay Klubban

Felsőiszkáz... E pannóniai község két üstököst is adott a magyar irodalomnak, két gyönyörű szavú fivért. A magát „Versben bujdosó" haramiaként is emlegető idősebb fiú 1925. július 17-én, a Tündér megkötözését elsirató fiatalabb 1938. március 24-én jött e világra. A mindenség bujdosó költő-betyárja, Nagy László egy szomorú téli, január harmincadikai napon, 1978-ban már eltávozott felsőbb dimenziókba. Jómagam először öccsétől, Ágh Istvántól hallottam a vészhírt: ha nem segít rajtuk a költészet hazai kegyhelyeinek létét szívén viselők önfeláldozása, végveszélybe kerülhet az iszkázi emlékház.

A Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság meghívója azért is invitált bennünket péntek estére a Rátkay Klubba, hogy kiváló színészek idézzék a mítoszteremtő, ősi pogány és bibliásan keresztény tradíciókból szintézist szövő lírikus szellemét. De azért is, hogy az iszkázi szülőházra és múzeumra fordíthassák az est bevételét. „Elhangzott a segélykiáltás, hogy *Nagy László* szülőháza és az abban berendezett emlékkiállítás az épület rossz állaga miatt veszélyben van" – kiáltja az égbe, az est után is érvényes erővel a meghívóra vésett szöveg. Segítsetek!...

Az a szomorú, hogy éppen most, amikor már sorokban bújtatás nélkül is emlékezhetünk. „Nyári arannyal, gyönggyel, vérrel jajgatnak a szekerek, hanyatt dűlnek a dérverte szérün, küllők vicsorognak a csillag-kőrökre". Szabad tudnunk és leírnunk köntörfalazás nélkül, miért épp 1956-ban vált ki a költőből vériszamos látomást az archaizáló rege több szólamban (Rege a tűzről és a jácintról). Remélnénk, hogy a halálra ítélt lovacska panasza egy nyomasztó időszak teljes fölszámolásának mementója lesz már csupán. Remélnénk, hogy a Búcsúzik a lovacska, e megindító siratóének és kálváriahimnusz üzenete az elmúlástól való félelem, a megváltásért esengők oratóriuma lesz csupán. De még mindig érvényes, sőt, talán most érvényes csak igazán az apokaliszis lovasainak patadübörgését hömpölgő-skandáló verskatedrális: „fejemet szöggel televeritek viselek vádkoronát én, a kínok királya". A világ, e földi siralomvölgy ma is alkalmas arra, hogy naponta konkrét formában is teremtsen jeleneteket, melyek a megváltó, a megfeszített örömhírhozó panaszát visszhangozzák. Akár a tegnapi, tegnapelőtti híradóban látott bosnyák, magyar, hovát, szerb gyermekek is zokoghatnák vádlón felénk a verssort: „nem hittem volna soha fiú-arcomból irtó apokalipszis-pofát bűvöltetek, arany mosolyomból kolerás rongycafatot láttok a magasban." Hány és hány gyermeket botránkoztat meg naponta, s öli meg bennük Isten földi képmását a tőlünk délre, alig száznehány mérföldnyire a dübörgő lánckerék. Alig pár esztendővel azután, hogy abban a reményben vonultunk az utcán örömujjongással skandálva: soha többé... s most, megint mindannyiunk sebei véreznek a Seb a cédruson költeményben: „SEBED SEBEM IS LIBÁNUSFA HŰ LIBANONI CÉDRUS"... Közeleg az ezredvég, és jelenvádlón harsog az 1968-as oratórium, az Ég és föld nyitósora is. „És látta az atya tolakvó könnyein át a határtalant és látta tél paripáit ahogy ezrével a dombokon hirtelen görcsben térdre hull mind"...

Szívesen dúdolnánk, dalolnánk, harsognánk tiszta szívvel a költő szelídséget sugárzó, létintenzitástól duzzadó, harmóniavágyért epedő sorait a Himnusz minden időben versből: „Te fülemülék pásztora, / Sugarak déli lantosa, / Legelső márvány-palota, / Gyönyörűm, te segíts engem." Dörmögnénk a Medvezsoltár szkíta-mitikus bölcsességet, ősidőkre visszaeszmélést zenésítő sorait, az életöröm kinyilatkoztatását: „Ó téli szép piros Nap, ölelek most olyan nyarat, ami nincs, ami mancsom közt leszúrt legenda csak"...Szívesen hinnénk csak a Havon delelő szivárvány titáni játékosságának és glóbuszokkal labdázó egyetemes könnyedségének. De hát a jelen megannyi kis- és nagyléptékű tragédiája mást sugall, mást kényszerít ki belőlünk a versek hallgatása közben is. A költő mégis, csak azért is hitet plántál belénk, mint a Mennyegző fiatal tenger előtt hódoló, e tenger egyetemességét tisztelő és félő párja: „s mi felszalagozva és megkoszorúzva a dörgő időben, arccal a tengernek itt feszülünk öntve szoborrá." Hisszük, hogy a költő sugallatára tisztán, vagy legalábbis megtisztulva menekíthetjük meg magunkból az Istennek is tetsző jobbik részt: „Ki viszi át fogában tartva A szerelmet a túlsó partra"...

Csak azokat a cédrussebnyi repedéseket tudnánk feledni az iszkázi ház fehér falán. Vagy legalábbis tudhatnánk magunk mögött elegendő erőt betömni a vádló, közöny ellen kiáltó réseket.

Pósa Zoltán

A végveszélybe került iszkázi emlékmúzeum

Válogatás
Reader's Digest

November

Hátborzongató figurát formált a kannibál Lecter doktor szerepében az angol színész, *Anthony Hopkins*. (Kapott is érte Oscar-díjat). Láthattuk a filmet – *A bárányok hallgatnak* –, s kevéssel később egy másik filmben *(Howard's End)* is remekelt. (Ez is most megy nálunk.) A *Reader's Digest* novemberi számában terjedelmes cikk foglalkozik a kiváló színművésszel, s megállapítja: a nehezen kezelhető, s egy időben súlyos alkoholizmusba merülő Hopkins életében egy váratlan felismerés hozta meg a fordulatot, s most már tizenhét éve kerüli a szeszt. Pályája felfelé ívelt, színpadi és filmszerepei révén nemcsak ismert lett, hanem jómódú ember is, aki azonban keveset törődik a pénzzel. Már megteheti...

A világstatisztikák azt mutatják: a nők tovább élnek, mint a férfiak. De azért ez nem ilyen egyszerű, és nem mindig s nem mindenhol van (volt) így. Az okokat élvezetes írás kutatja, s egyebek között ezt a megállapítást teszi: *„A nők betegeskednek, a férfiak meghalnak."*

Két írás is foglalkozik a gyerekekkel. Az egyik címe: *A válás és a gyerek*, a másiké: *Kallódó gyerekek*. Nyilvánvaló az összefüggés a két téma között; számos gyermek azért kallódik, mert szülei elváltak, s vele elfelejtettek törődni.

Irigykedünk a hirtelen meggazdagodott ázsiai kis és nem is olyan kis tigrisekre. Az *Ázsia új szupergazdaságai* című cikk Hongkongban, Thaiföldön, Szingapúrban, Malajziában, Indonéziában, Tajvanon és Dél-Koreában nyomozza: mi ennek a folyamatnak az alapja, mitől a hirtelen fejlődés. Az egyik ok: *„A régióban rohamosan fejlődik a középosztály."*

(t. i.)

Képírás

Ez a jegyzet Rényi Katalin Műcsarnok-beli kiállítása nyomán született, mégsem tekintendő az adott kiállítás kritikájának.

Valahai nevén a festészet mintha egy kicsivel közelebb állt volna lényegéhez, a szándékhoz, amely a legbensőbb titkok kiírásához vezet. A kézjegy talán soha nem volt olyan lényeges ebben a művészetben, mint amivé a 20. század emelte. Az a kor, amelyet időről időre lenyűgözött a kifejezés, a lélek mélyének ez a gátlatlan fölszabadítása, az ösztönök kiteregetése. Ugyanakkor talán sosem volt a kép ennyire egyértelműen meditációs tábla – a múlt ködeibe és füstjeibe vesző aranykoron kívül. Ehhez azonban azt is nyomban hozzá kell fűznünk, az egyén sem próbált soha ennyire magába forduló individuum lenni, nem különült el ilyen markánsan és elhatároltan társaitól, társadalmi közegétől. Jószerivel tökéletesen elhitte hamis prófétáinak, hogy teljesen és föloldhatatlanul egyedül van, belevetve és magára hagyatva az isteni és az emberi közöny tengerében. Elhitte, mert el akarta hinni; így látszott mindenki előtt modernnek, noha aligha korszerűnek. Számos kínja fakadt ebből.

Mindenekelőtt azonban az, hogy az alapállása változott meg kényszerűen, ettől pedig fölborult értékrendje, hamissá vált minden kép, amit önmagáról rajzolt. Szemmel láthatólag alaposan túlbecsülte paradox önámításának – ezt tudománynak hívjuk – jelentőségét, szerepét és lehetőségeit. Az ember őstörténete óta száz meg száz bábeli esemény játszódott le; a zavarodottság lelkiállapotként állandósult. A nyelv nemcsak úgy keveredett meg, hogy az idegent nem értjük, nem értjük egymást sem, hiszen már a jelenlendőben sem tudunk megállapodni, nemhogy a jelölőben meg tudnánk. Ám ha mégis, akkor a szabályt, vagyis a jelentést vétjük el minduntalan – fölrúgva minden megegyezést. Az író küszködik, megpróbálja újra artikulálni a leírhatónak vélt világot, amelyről tudja, hogy egy és egyszeri: egyetlen mondatban vonaglik. És elképesztő módon megszaporodtak a nyelvfilozófiák – már-már azt sugallva: a világ nem más, mint szemantikai jelenség, amiről vagy lehet beszélni, vagy nem.

A képírás, az eredeti festői szándék valami mást akar. El kíván térni a közmegegyezés sablonjaitól, de ebben az eltérésben is apellál a befogadók érzékenységére. Azokéra ugyanis, akiknek festői gesztusával eleve bejelenti, nem óhajt velük egy nyelven szólni. Cserébe azt ajánlja, amit a lelke legfenekéről bányászott föl és formált láthatóvá titokzatos gesztusaival, fogékony színhasználatával.

A maga módján a zenész is ezt teszi.

Előbbb-utóbb szükségszerűen ők is kikötnek a formanyelv, a nyelvhasználat bölcseleti, lételméleti kérdéseinél, mert a világ egyetlen kezdetből az egyetlen befejezés felé halad. Ez a rendje. Ha az ember, az alkotó ezt fölismeri, akkor elkerülheti az önellentmondásokat, ha nem, minden tehetsége, minden erőfeszítése ellenére nevetségessé válik. Beszél, beszél, de az artikulátlan zagyválást véli közlésnek.

A nevetséges, az idegenkedés egyik – mondhatni – kíméletlen formája.

A művész mindig kokettál a nevetségessé válással, hiszen olyasmibe szeretne beavatni, amelyet első pillanatban idegennek érzünk magunktól, a lelkébe. Szuverén egyéniségét próbálja monstranciaként fölmutatni azok előtt, akik legalább olyan szuverénnak gondolják magukat. A műalkotás befogadásához is lelki szegénységre van szükség a Biblia értelmében. Nem önmagával telt, hanem nyitott és föltöltésre váró lélekre. Az ismétlődő bábelek úgyszólván lehetetlenné tették ennek az állapotnak a megidézését, tartósítását meg éppen.

A képíró a bábeli zűrzavar gyanútlan ellenfele. Gyanútlan, mert nem tudja, hogy ellenfél, mindössze érzi a pozíció és a gesztus szükségességét. Ő ugyanis már régen nem hisz a szavakban. Ő a hitét a gesztusnak kölcsönözte, azt mondja: kézjegyemből minden kiolvasható, aminek velem kapcsolata lehet.

A képíró tehát, miképpen minden magára valamicskét is adó művészember, Don Quijote.

Sancho Pansáknak fest.

Fábián László

SaRock

Muzikális Mafioso

Mielőtt bárki valami rosszra gondolna, elárulom, ennek a Mafiosónak semmi köze nincsen szicíliai és New York-i névrokonaihoz. Ez a Mafioso magyar, szereti a zenét, sőt: nem csak élvezi, ki is adja. A céget nem egészen egy évvel ezelőtt hozta létre *Podlovits Péter*, azzal az eltökélt szándékkal, hogy a hazai zenei palettán kisszámban, vagy egyáltalán nem található blueszenekarokat – lehetőségeihez mérten – fellépésekhez, illetve kazettához és CD-hez „segítse". Felvállalja tehát azt a műfajt, amelyet a komoly és kevésbé komoly lemezcégek általában zsíros kézzel söpörnek félre, mondván, rétegérdekeltség, nem fognak csilingelni tőle a pénztárgépek, így részükről passz. Persze Podlovits sem jótékonysági intézmény, hiszen a gyomra neki is korog, s a villanyszámlát is fizetnie kell, de legalább alapvetően a zenei értéket tartja szem előtt. Ennek megfelelően csak apró lépésekben, szponzorokban és kis szériákban gondolkodva, a (túl jól) ismert terjesztői hálózatokat kerülve folytatja tevékenységét.

Első kiadványa, az általa menedzselt *Palermo Boogie Gang Red hot blues* című lemeze még nyár végén jelent meg. Az 1985-ben alakult, s jelenlegi felállásában 1988 óta zenélő együttesnek ez egyébként már a második nagylemeze. A legtöbb fiatal, chicagói blueszenét játszó zenekarnak ők a hazai példaképeik, még ha sokszor idéznek harmincas évekbeli boggie-kat, s az utóbbi időben a *Clifton Chenier* nevével fémjelzett zydeco-stílusba is belekóstoltak. A lemez külön érdekessége, hogy a hatvanas években az Egyesült Államokba „költözött" legendás dzsesszzenész, *Tabányi Mihály* – két szám erejéig – tangóharmonikán beszállt. S a felvételeket hallgatva el sem hinné az ember, hogy a magyar dzsesszéletet egykoron meghatározó személyiség nemrég ünnepelte hetvenkettedik születésnapját.

Körülbelül másfél hónappal ezelőtt – természetesen a Mafioso Records gondozásában – látott napvilágot a *Quimby* együttes bemutatkozó, *A sip of story* című kazettája. *Tom Waits*, *Lou Reed* és társainak szelleme kel itt életre, egyéni megfogalmazásban. Ahogy a borítón is olvasható: „a Quimby zenéjével és szövegeivel olyan világot idéz fel, ahol egy füstös bárban együtt kortyolják a sört és játsszák kétes játékaikat narkósok, kurvák és egyéb félvilági alakok. Bombasztikus és hiperrealista sztorijaikat cracket fogyasztó rendőrökről, pengeélen egyensúlyozó senkikről, bolond lányokról, éjszakai taxizásokról és utolsó buszokról mesélnek."

Ami pedig a kiadó további terveit illeti, szeretnék hamarosan megjelentetni a Szabadkán született szerb–horvát *Dragan Macan* akusztikus blueslemezét, a Palermo Boogie Gang és *Big Jay McNeely* nyári közös koncertjének, valamint az osztrák *Ripoff Raskolnikov* magyarországi vendégszereplésének hangfelvételét.

(jávorszky)

HITÉLET

LELKI ISMERET

A teremtés koronája

A Bibliából tudjuk, hogy Isten saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert, s minden élőlény fölé helyezte mintegy a teremtés koronájaként. Ebből bízvást következtethettünk arra, hogy Istenhez különleges viszony köt minket, és szövetségünket többször is megerősítettük – mintha csaknem egyenrangú szerződő felek lettünk volna: a Teremtő és *csaknem tökéletes* teremtményei.

Zavaró és homályos ez a kép. Miképpen hasonlíthatnánk mi Istenre, a végtelen szellemre, mindenek alkotójára, akinek földi megtestesülése, Krisztus úgy látogatott el közénk, hogy csak kevesen ismertük fel benne lényegét.

Voltak idők az írott történelemben, amikor közel éreztük magunkat Istenhez, s nem is olyan régen már-már úgy hittük, az Ő magasságaiba emelkedtünk. Gondoljunk csak századunk nagy kalandjaira, a tudomány, technika és művészet valóban istenkísértő próbálkozásaira! Ember szállt le a Holdra, képessé tettük magunkat akár az egész Föld elpusztítására, s a magunk képére számítógépeket alkottunk, melyek gyorsaságban és pontosságban már régen túlszárnyaltak minket. A biológiában, a génsebészetben félelmetes távlatokat nyitottunk a ránk bízott élővilág teljes átalakításában, és még sorolhatnám büszke és félelmes találmányainkat, mindazt, amit „fejlődésnek" szeretünk nevezni, amikor éppen nem vagyunk szomorú, reménytelen ősemberek.

Büszkeség... Szomorú és reménytelen ez a szó, ha az önálló életre kelt teremtmény csapja be vele magát. A Sátán ősi kísértése ez, mely Krisztusnak is felajánlotta a világ birodalmait, mindazt a gyorsan szertefoszló, tűnékeny álmot, amit a pergő időben jelennek élünk meg.

Isten képe és hasonlatossága... Erre valóban büszkék lehetünk, ha felfogjuk, hogy ez a kép, ez a hasonlatosság szellemi jellegű, és csupán az emberi faj végtelen lehetőségeit jelenti a véges időben, hogy közeledjen alkotójához. Nem voltunk, nem vagyunk, és sosem leszünk istenek. Rövid életünkben, a társadalom és az egyéni lét korlátai között csupán kevesen próbálkozhatnak képességeik viszonylag tökéletes kifejtésével. Fizikai és szellemi erőnk korlátait mi magunk ismerjük a legjobban, s az emberiség összteljesítménye sem maradandóbb, mint a szülőbolygónk felszíne, mely izzó lávarétegen úszik.

Mégis – a testamentumok ígérete a miénk. Mi vagyunk a teremtés koronái, s titokzatos módon hasonlítunk Istenre a magunk esendőségében. Vajon milyen közeli vagy távoli ez a hasonlatosság? Vajon mi érdeke fűződhet az Alkotónak ahhoz, hogy saját teremtményeivel megossza titkait?

Nyugtalanító, ésszel fel nem fogható ez a hasonlatosság. Végtelen és véges találkozási pontján csak a hit segíthet: Jézus, a Közbenjáró segít nekünk, hogy megéljük a végesben a végtelent, s a teremtés koronájában felismerjük az alázat töviskoronáját.

Sz. Sz. P.

Értékképviselet, nem érdekképviselet

Társadalmi jelenlét – vagy vissza a templomokba?

Az elmúlt évtizedek szocialista „tudatformálásának" egyik szomorú következménye, hogy az emberek nagy része nem ismeri a modern kereszténydemokrata politikai felfogást, és nem tudja, hogyan is viszonyul a kereszténydemokrácia az egyházakhoz. Talán az a legközkeletűbb tévedés, amely a kereszténydemokráciát az egyházak afféle politikai mellékhajtásának véli, azt hiszi, hogy a kereszténydemokraták afféle hitbuzgalmi feladat gyanánt politizálnak, holott a valóság teljesen más. Ezúttal Harrach Pétert, a Kereszténydemokrata Néppárt egyházpolitikai referensét kérdeztük pártja, a politika és a felekezetek viszonyáról.

– Mi viszi az embereket egy keresztény pártba?

– Pártunk keresztény szellemiségű párt. Tagjainak nagy része belső meggyőződésből vállal közéleti szerepet, ami egyrészt azt jelenti, hogy a közjót szolgálja, azaz mindenki, az egész nemzet javát, másrészt pedig a keresztény értékeket képviseli a társadalomban. Szeretném megjegyezni, hogy ez nem egy csoport érdekképviselete, ahogyan ma Magyarországon sokan gondolják. A keresztény értékek egyetemessége kizárja a csoportképviseletet, hiszen a legfontosabb eleme ennek a minden ember megkülönböztetés nélküli szolgálata. A másik fontos elem a személyiség kibontakoztatásának a segítése, a keresztény embereszmény formálása, ezért állandó feladata a kereszténynek az oktatás, a kultúra ápolása és a szociális munka. Erre természetesen a KDNP is nagy súlyt fektet.

– Hogyan kapcsolódik a politikájuk az egyházakhoz?

– Mivel ezeknek az értékeknek a megjelenítői, közvetítői az egyházak, pártunk támogatja őket. Ma Magyarországon sokan hajlamosak az egyházakat egyenrangúaknak tekinteni más egyesületekkel. Az egyházak egyetemes küldetése és történelmi érdemei azt kívánják, hogy megfelelő rangjuk, szerepük legyen.

– Milyen politikai vetülete van a különböző emberképeknek?

– Ez leginkább az oktatáspolitikában jelentkezik. A pártok az emberképüket az emberformálásban akarják érvényesíteni. Ez a múltban is így volt, gondoljunk csak az 1948-as iskolaállamosításokra. Alapvetően arról van szó, hogy az egyházaknak hitéleti és társadalmi szerepük is van. Az egyházellenes erők ez utóbbit mindig igyekeztek korlátozni, és néha az előbbibe is beleszóltak. Ma is sokan vannak, akik szavakban hirdetik a vallásszabadságot, de csak a kultusz szabadságát szeretnék biztosítani. Szlogenek is szólnak erről, például az, hogy a vallás magánügy. Így akarják korlátozni a szabad vallási életet. Vissza akarják hozni az utóbbi évtizedek gyakorlatát, beszorítani az egyházakat a templomokba.

– Tekintsük át a keresztény politizálás legfőbb terepeit! Kezdjük az iskolákkal!

– Ez stratégiai kérdés, az iskolában formálódik a jövő társadalma. Ma a felekezeti iskolák alapításának komoly akadályai vannak. Igen nagy a tájékozatlanság, erre jó példa Dabas-Sári. A polgárok elhiszik a keresztény iskolákról terjesztett rémhíreket. Mindenképpen le kell szögezni, hogy a keresztény iskolák a teljes embert formálják, testilelki-szellemi nevelést folytatnak. Nem igaz, hogy a keresztény iskolákban hitbéli megkötés lenne, soha nem volt, ma sincs. Másik ok a szándékos „betartás". A magyar hatalmi rendszer kétszintű, és az iskolaalapítás elsősorban az önkormányzati szinten dől el. A különböző pártokhoz tartozó egyházellenes erők, amelyek sok kérdésben marakodnak, a felekezeti iskolák ellen meglepően egységesen lépnek fel, sok esetben a törvénysértés határáig is elmenve. Jelenleg az iskolák 2 százaléka van felekezeti tulajdonban, a diákok 2,2 százaléka jár ezekbe. Úgy érezzük, hogy a közeljövőben csak 8-10 százalékos arány lehet a cél, a keresztény pedagógusok száma is erre ad lehetőséget. A nemzetközi gyakorlathoz és a hazai hagyományokhoz közelítve a 25 százalékos arány volna az egészséges.

– A szociális munka?

– Ezen a téren sokkal kisebb volt mindig is az ellenállás, így van ma is. Az ennek az oka, hogy az e téren végzett szolgálatot mindig szívesen fogadják a rászorulók, és nem sértenek az egyházak világnézeti érdekeket. Számunkra az az alapvető, hogy a keresztény identitástudatnak szerves része a rászorulók segítése, ez hozzátartozik az egyházak társadalmi küldetéséhez. A KDNP erősen hangsúlyozza a szociális védelmet. A keresztény társadalomelméletben a perszonalitás elve miatt az ember az első. Nem vitatjuk a piac szerepét, de aláhúzzuk, hogy nem a puszta piacgazdaság, hanem az ökoszociális piacgazdaság hívei vagyunk. A volt ingatlanok visszajuttatására szabott tízéves terminus azért is bölcs döntés, mert a felekezeteknek meg is kell erősödniük ahhoz, hogy újra el tudják látni ezeket a feladataikat. A kommunista időkben a protestánsok nagyobb lehetőséget kaptak a szociális munkára, a katolikusoknak pedig inkább iskolákat hagytak meg. A protestánsok most kiterjeszthetik ez irányú munkájukat. A katolikus egyházban ez főleg szerzetesi feladat volt, ezek a rendek most élednek újjá, sok külföldi segítséggel.

– A kulturális élet?

– Az egyházak mindig is őrzői, teremtői voltak a kultúrának, mindig is törekedtek az inkulturációra, arra, hogy annak a kultúrának a nyelvén fogalmazzák meg a mondanivalójukat, amelyikben megjelentek. A mai multikulturális világban különösen fontos ez a megközelítés. A sajtóban, a közszolgálati médiában is meg kell jelenniük a keresztény értékeknek, amelyek kivezető utat mutatnak a mostani erkölcsi válságból. A legtöbb műsor olyan életformát sugall, amelyet nem tudunk elfogadni.

– Milyennek ítéli az egyházak és a pártok viszonyát?

– Megtalálható az egyházakon belül is egyfajta liberalizmus, aminek legtipikusabb megnyilvánulása „a pártoktól való egyenlő távolság" kívánalma. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy ez nem hivatalos egyházi vélemény, és ma nálunk a nem keresztény pártok malmára hajtja a vizet. Én úgy értelmezném ezt az elvet, hogy az egyházak kimondják a maguk tanítását, és aztán a pártok kimérik a maguk távolságát az egyházaktól, szóban is, tettben is. Tehát nem az egyházak tartják a távolságot, hanem a pártok. Most, a választások előtt minden párt megpróbálja majd kisebb-nagyobb mértékben „keresztény szöveggel" főzni a választókat, keresik a kapcsolatot az egyházakkal.

– Mi a véleménye az MSZP hívő tagozatáról?

– Elvileg meg kell adnunk a lehetőségét, hogy valaki MSZP-tag létére hívőnek vallja magát, a gyakorlatban viszont akkor lesz ez hiteles, ha a párt politikájában is megjelenik, mondjuk egy parlamenti szavazáskor. Ma az a fő céljuk, hogy neves egyházi személyeket meg tudjanak hívni a rendezvényeikre. Például nagydobra verték, hogy *Várszegi Asztrik* püspök úr meglátogatta őket, de azt már nem kürtölték világgá, hogy mit is mondott nekik.

– Az SZDSZ igen jó kapcsolatokat ápol a kisegyházakkal.

– A KDNP a nagy egyházakat tartja hitelesnek, de elismeri a vallásszabadságot, nem vitatja a szekták működési jogát. Viszont tudatában van annak, hogy amint teológiájukban részigazságokat abszolutizálnak, úgy az egyetemesség helyett is csupán részérdekeket képviselnek. Ráadásul bizonyos erők növelni szeretnék az egyházi megosztottságot, és erre használják fel őket.

– Mit tud a keresztény értelmiség pártszimpátiájának megoszlásáról?

– A keresztény értelmiség egy része '89 körül a liberális pártok felé mozgott. Ma nagy részük elbizonytalanodott. Ki tudja, merre mentek? Reméljük, politikailag aktívak maradnak.

(-ij-)

Hányan vagyunk?

Tudjuk-e azt, hogy hány vallásos ember él hazánkban? Alapul lehet venni a keresztelések, illetve egyéb beavatási szertartások számát, esetleg az egyházi adót fizetőket, vagy a felekezetek által vezetett statisztikák országos összességét, és következtethetünk erre a közvélemény-kutatások eredményeiből is.

Bár a keresztelések és más, hasonló szertartások alapján kapott számadatok a legátfogóbbak, mégis óvatos fenntartásokkal kell ezeket kezelni. Hiszen azok is szerepelnek benne, akiket szüleik gyermekkorukban elindítottak a vallásosság útján, de később semmilyen kapcsolatba nem kerültek egyházukkal. Mivel a változásokat ezek az adatok mégis nyomon tudják követni, ezért a nemzetközi statisztikák és az állami statisztikai kutatások során ezeket szokták felhasználni.

Más a helyzet a plébánosok és egyéb vallási vezetők a híveik számadatára vonatkozó becsléseivel, illetve ezek országos összesítésével. Ez ugyanis mindaddig megközelítőleg pontos adatokkal tud szolgálni, amíg a társadalom immobil. Mihelyst azonban felgyorsul a tradícióbomlás, és ezzel párhuzamosan megindul a falusi lakosság tömeges méretű városba költözése (mint ahogyan az például hazánkban az ötvenes-hatvanas években történt), ezek az adatok is pontatlanokká válnak. Elég, ha csak arra utalok, hogy a falu merev tradíciórendszeréből az annál sokkal rugalmasabb városi normák közé kerülő falusiak életét már nem kötik a hagyományok, így fokozatosan elhagyja azokat, s elmarad a templomból is. Ezt a folyamatot a kommunista rendszer ateista világszemlélete és vallásellenes politikája jelentősen fel tudta erősíteni.

A közvélemény-kutatások és az egyházi adófizetések alapján kapott eredmények megbízhatatlanságára nem akarok most kitérni. Mégis – az előbb felsorolt módszerek összességéből és együttes vizsgálatából – viszonylag pontosan kirajzolódik hazánk felekezeti megoszlása. Az 1988-as adatokat vizsgálva kitűnik, hogy 7 millió római és görög katolikus, 1,9 millió református, 430 ezer evangélikus ember él közöttünk. Az izraelita, unitárius, pravoszláv és a többi kisebb egyházak és szekták hívőinek létszáma együttvéve 250 ezerre tehető, míg a felekezeten kívüliek (vagyis azok, akiket nem kereszteltek meg, és semmilyen felekezetbe vagy vallási közösségbe sem jegyeztek be) valamelyest meghaladják az 1 milliót.

Mások azonban az arányok, ha csak az utóbbi 25 évben születettek összetételét vizsgáljuk. Ebben a korosztályban ugyanis már erőteljesen jelentkezik az utóbbi negyven év ateista vallás-politikájának a hatása; ők teszik ki a felekezeten kívüliek nagy részét. Viszont azoktól az emberektől, akik gyermekkorukban a hit csírájával sem találkoztak, nem lehet elvárni, hogy majdan, amikor ők maguk is szülőkké válnak, gyermekeiket vallásosan neveljék. Ezért a felekezeten kívüliek számarányának növekedésével hosszú távon is számolni kell. A katolikus hívők aránya valószínűleg a jelenlegi 70 százalékról 50 százalékra, a reformátusoké a 19 százalékról 13 százalékra, és az evangélikusoké 4 százalékról 3 százalék alá fog csökkenni.

(l.: Tomka M: Magyar Katolicizmus 1991)

J. Á.

IRÁNYTŰ

Az Új Élet legutóbbi száma a gödöllői cserkészjamboreeről írva megjegyzi, hogy a hatvan évvel ezelőtti eseményre való emlékezés kapcsán nem említették meg, hogy a világ cserkészeinek ezen a találkozóján a magyar zsidó cserkészcsapatok is testületileg részt vettek, nem számítva a vegyes csapatok zsidó tagjait. A lap szerint az 1933-as gödöllői találkozón az összes hazai zsidó cserkészcsapat részt vett, mintegy ezer taggal. Szervezésükre bizottság alakult, s a tábori lelkészi tisztséget dr. Vidor Pál látta el, akinek vállpántján a mózesi kettős kőtábla jelezte rangját. Nagy érdeme volt Teleki Pálnak, a tábor vezetőjének – folytatja az Új Élet –, hogy amíg a találkozón korlátozás nélkül megengedte a különböző országok zsidó cserkészeinek részvételét, addig a náci hitler-jugendesek csupán látogatóként jöhettek Gödöllőre.

*

Újabb lépés az ökumené felé: Csehország katolikus és evangélikus egyházai megegyeztek abban, hogy – a szertartásban való különbségek ellenére – kölcsönösen elismerik a másik egyház által kiszolgáltatott keresztség szentségét.

*

November 7-én a pápa a lelkiismeret központi értékéről elmélkedve megállapította, hogy az erkölcsi törvényt és a lelkiismeretet nem lehet egymással felcserélni, mivel nem egymás alternatívái: a lelkiismeret kötelező ereje magából az erkölcsi törvényből származik. A lelkiismeret nem teremti a normát, hanem befogadja azt, mint kötelező imperatívuszt, ítélete alapján ezért nem az abszolút akarati függetlenség önhittsége áll, hanem a teremtmény alázata, aki tudomásul veszi, hogy Teremtőjétől függ. Mint minden, ami emberi, a lelkiismeret is tévedhet.

(A Magyar Kurír hírei nyomán)

Szőnyi Szilárd

A katolikus sajtó harcai az elnyomatás éveiben

A tiszai Mária-napokon Csongrádban hetvenezer hívő rótta le hódolatát a Boldogasszony előtt – tudósít az Új Ember 1947. augusztus 31-én megjelent száma. A délelőtti szentmisén *Mindszenty József* mondott nagy hatású szentbeszédet. A kanadai útjáról hazaérkezett magyar főpásztor nyíltan szembeszegezi a katolikus felfogást a marxista tanok és gyakorlat anyagelvűségével, a „gyomor és a vér" primátusával. Ugyanitt utal arra a 17. századi japán történetre, mely szerint egy ott haldokló misszionárius pap úgy végrendelkezett, hogy Japánba olyan papokat küldjenek Rómából, akik az ottani „Fehér Papok" küldöttei és tudnak Máriáról, Isten anyjáról. A bíboros Szűz Máriát és az Egyházat országunk két édesanyjának nevezi, akikhez hűséggel kell közeledünk.

Mindszenty ezekben a napokban újabb táviratban fordul *Dinnyés Lajos* miniszterelnökhöz a magyarországi németek egy csoportjának kíméletlen deportálásával kapcsolatban. Mivel tudomására jutott, hogy ezeknek az otthonukból való kiűzéseknek a hátterében valójában vagyoni okok állnak, az eddiginél is határozottabban ítéli el az embertelen módszereket. „A magyar név becsülete és az igazság érdekében kérem, Szent István szellemében, a deportálás leállítását pártatlan kivizsgálásig, hogy ne legyek kénytelen a világ közvéleményéhez fordulni."

Az 1947. szeptember 7-én napvilágot látott katolikus hetilap új száma már az őszi választások eredményeiről ad átfogó tájékoztatót. A 805 ezer szavazatot szerzett *Demokrata Néppárt (Barankovics István* keresztény szellemű pártja) hatalmas meglepetést okozott az ország közvéleményében (előtte csak a választási manipulációkkal „dolgozó" kommunisták végeztek), s a keresztény világnézetűek számára komoly reményekre jogosító ez az eredmény. Az Új Ember leplezetlenül utal arra, hogy a választásokon a legnagyobb, talán egyetlen pozitívum ennek a keresztény, evangéliumi világnézetnek a talponmaradása.

A választások okozta feszültség hatalmas méretűvé duzzad a hírlapok hasábjain is. Az állami lapokban, különösen a baloldalra hajlókban a csalódás hangja szólal meg a Demokrata Néppárt előretörése miatt. Az Új Ember tárgyilagosan elemzi a helyzetet s az eredményeket, s bár nem titkolja elégedettségét az evangéliumi szellemet vállaló párt kimagasló sikere fölött, nem ül győzelmi ünnepet, hanem lelkiismeretes munkára és tisztességes, humán tettekre serkenti a képviselőket, az új parlament tagjait és minden közéleti személyt.

Kereszténységet sújtó sérelem mindig akad ebben a korszakban; többek között ilyen a latin nyelv oktatásának módszeres háttérbe szorítása. Amint az Új Ember is kifejti: a latin nyelv elsorvasztása főképp a katolikus szerzetesiskolák számára súlyos és kedvezőtlen döntés, hiszen évszázados hagyományok állnak e klasszikus nyelv tanulása mögött; egy minden tekintetben vonzó és klasszikus műveltséget nyújtó lehetőség a fiatalok számára. A latin eltörlése vagy visszaszorítása – erre több cikk is világosan rámutat – majd évtizedek múlva éreztetheti negatív hatását.

(Folytatjuk)

Szeghalmi Elemér

A Pest megyei Múzeumok Igazgatósága
tisztelettel meghivja Önt és kedves családját

RÉNYI KRISZTINA grafikusművész és
PIRK LÁSZLÓ festőművész kiállitásának megnyitására

Megnyitja: DR. HANN FERENC muvészettörténész

1985. október 11-én, pénteken 17 órakor
a MŰVÉSZTELEPI GALÉRIÁBAN
(Szentendre, Vörös Hadsereg u. 51.)
A kiállítás megtekinthető: november 10-ig

PMKK 213/85

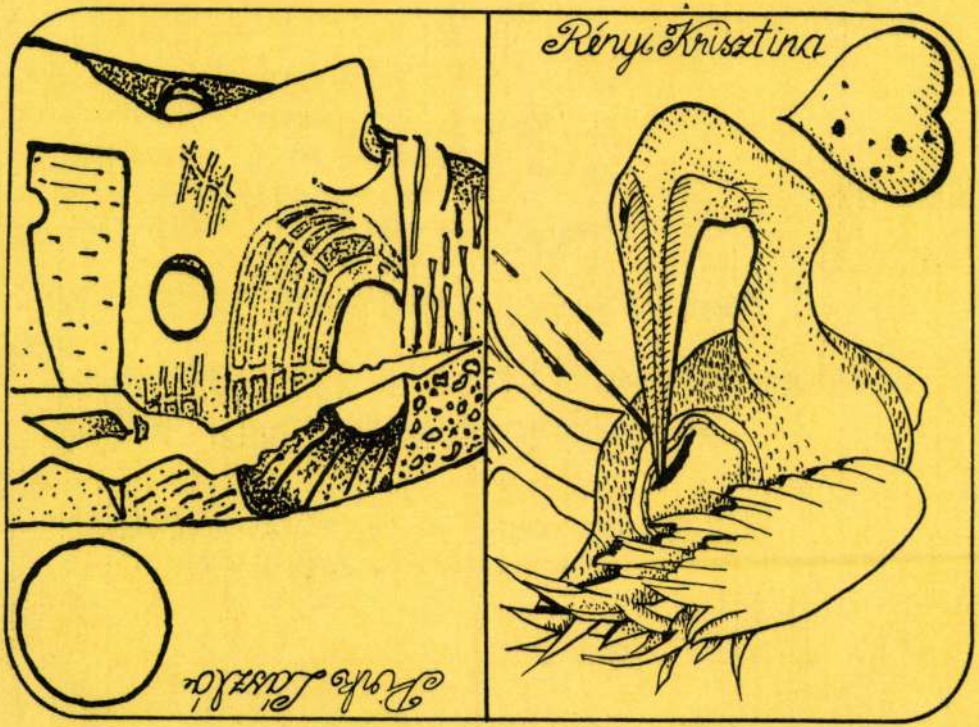
Rényi Krisztina
Rónyai László

Rényi Krisztina

Szentendre,
Lukács fivérek u. 3—5. 2000

1956-ban született Budapesten.
1980-ban végzett a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, ahol az első két évet festő szakon, Iván Szilárd tanítványaként végezte, majd 5 évig sokszorosító grfika szakon dolgozott. Ezalatt rézkarccal, litográfiával, szitanyomással és egyedi grafikával foglalkozott.
Mesterei: Raszler Károly és Kocsis Imre voltak.
Az említetteken kívül fametszeteket és akvarelleket is készít.
Tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának, a Szentendrei Grafikai Műhelynek, a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának és az Art-éria Galériának.

Díjak:
1980 József Attila-pályázat díja
1982 Kanadai ösztöndíj
1984 Kondor Béla-ösztöndíj
Derkovits-ösztöndíj

Prizes:
1980 Prize of the Attila József competition
1982 Scholarship to Canada
1984 Béla Kondor scholarship
Derkovits scholarship

One-man shows:
1984 Ferencvárosi Gallery, Budapest
Erzsébetvárosi Small Gallery, Budapest
Debrecen
1985 Cagnes-Sur-Mer, France
Denquer, France
1985 Gallery of the Artists' Colony, Szentendre (with László Pirk)
1986 Kaposvár Gallery, Kaposvár (with László Pirk)
Börzsöny Museum, Szob
1987 Studio Gallery, Budapest

1

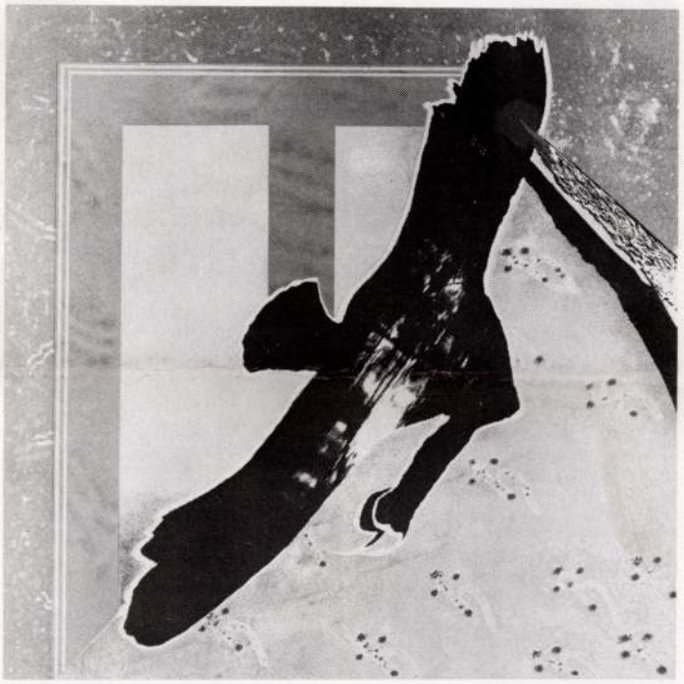

Önálló kiállításai:
1984 Ferencvárosi Pincetárlat, Budapest
Erzsébetvárosi Kisgaléria, Budapest
Debrecen
1985 Cagnes Sur Mer, Franciaország
Denquer, Franciaország
1985 Művésztelepi Galéria, Szentendre (Pirk Lászlóval)
1986 Kaposvár Galéria, Kaposvár (Pirk Lászlóval)
Börzsöny Múzeum, Szob
1987 Stúdió Galéria, Budapest

1956 born in Budapest
1980 graduates from the Academy of Fine Arts where she studied two years in the Painting Faculty and five years in the Multuplying Graphic Faculty practised etching, lithography, sikscreen and drawing as well her masters were Károly Raszler, Imre Kocsis
besides the above mentioned branches she makes woodcuts and china-inks
member of the Art Fund of the Hungarian People's Republic, the Graphic Workshop of Szentendre, the Young Artists' Studio and the Art-éria Gallery

2

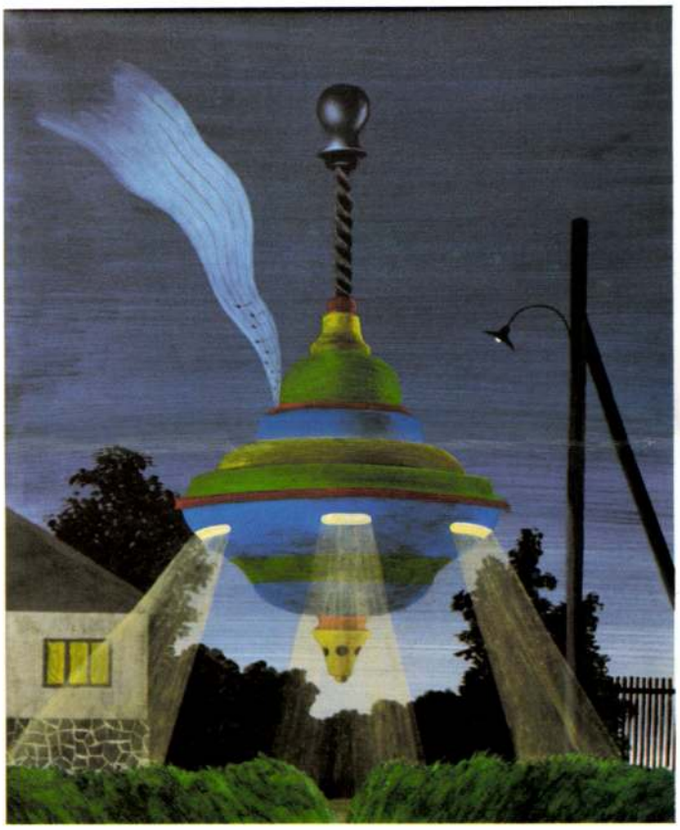

3

1. **Csókafa,** vegyes technika, 250×120 cm, 1987.

2. **Búgócsiga,** akril, vászon, 120×100 cm, 1987.

3. **Persely,** akril, vászon, 170×110 cm, 1987.

1. **Jackdaw-Tree,** 1987
mixed technique, 250×120 cm

2. **Whirligig,** 1987
acrylic on canvas, 120×100 cm

3. **Savings-Box,** 1987
acrylic on canvas, 170×110 cm

2

3

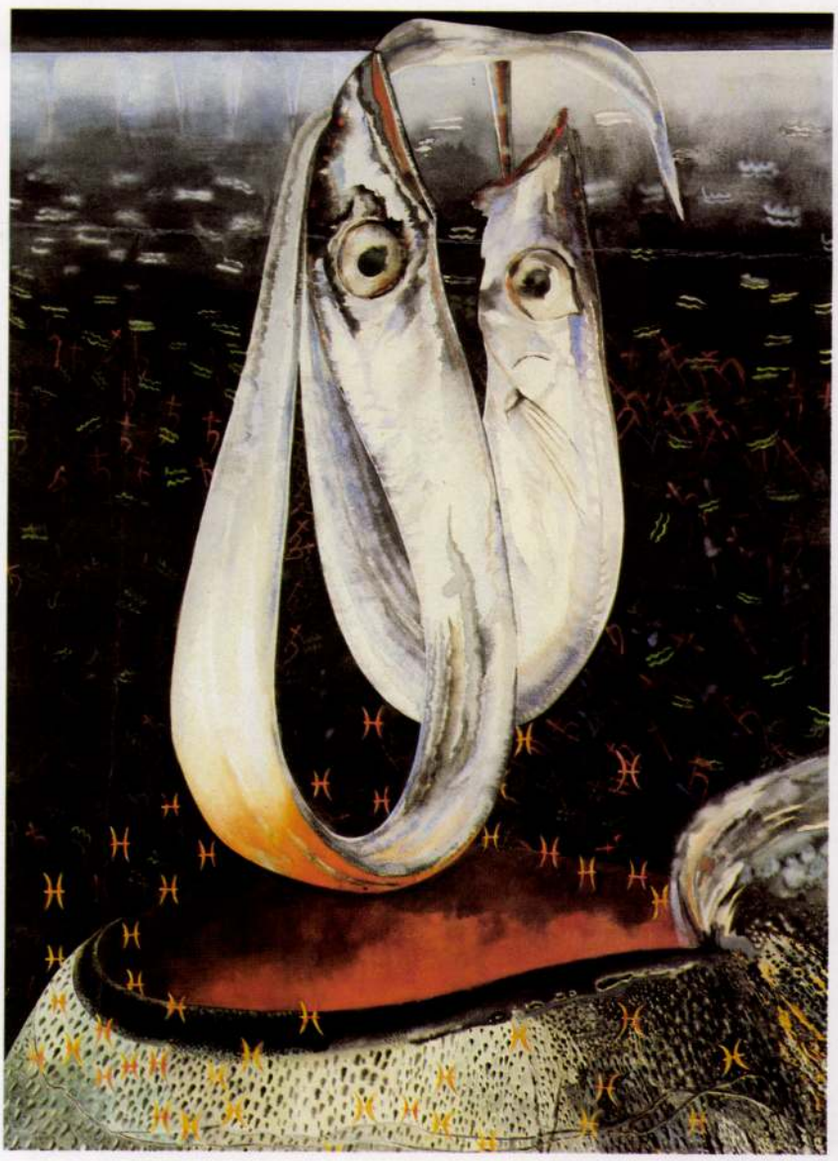

1. **Vízöntő,** szerigráfia, 55×55 cm, 1987.

2. **Csapda,** (Érintés a gömbön), olaj, vászon, 100×120 cm, 1987.

3. **Halak jegyében,** akvarell, 103×78 cm, 1986.

1. **"Aquarius",** 1987
serigraphy, 55×55 cm

2. **Trap,** 1987 (Touch on the ball)
oil on canvas, 100×120 cm

3. **"Pisces",** 1986
watercolour, 103×78 cm

mSZAFTm

A VAJDA LAJOS STÚDIÓ ÉS MEGHÍVOTT BARÁTAIK KÖZÖS KIÁLLÍTÁSA

ERNST MÚZEUM
BUDAPEST VI., NAGYMEZŐ U. 8.
1988. FEBRUÁR 19—MÁRCIUS 13.

GYŐRI MŰCSARNOK
GYŐR, LENIN U. 33.
1988. ÁPRILIS 12—MÁJUS 1.

UITZ-TEREM
DUNAÚJVÁROS, VASMŰ U. 14.
1988. MÁJUS 5—JÚNIUS 2.

FELELŐS KIADÓ:
NÉRAY KATALIN
KIÁLLÍTÁSKONCEPCIÓ:
NOVOTNY TIHAMÉR
A KIÁLLÍTOTT MŰVEKET
VÁLOGATTA: NOVOTNY TIHAMÉR
ÉS A KIÁLLITÓ MŰVÉSZEK
A KATALÓGUST SZERKESZTETTE
ÉS A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE:
NOVOTNY TIHAMÉR,
UDVARY ILDIKÓ
FOTÓK: ELEKES KÁROLY,
GAJZÁGÓ JOLÁN, GUBA ISTVÁN,
GUBIS MIHÁLY, LÉVAY JENŐ,
LUGOSSI LUGÓ LÁSZLÓ,
MISER ISTVÁN, SZABÓ RÓBERT,
SZILÁGYI LENKE, VÁRNAGY TIBOR,
WALTER PÉTER
A KATALÓGUST ÉS A BORÍTÓT
TERVEZTE: PÓCS PÉTER
BORÍTÓFOTÓ: HARIS LÁSZLÓ
ANGOL FORDÍTÁS:
NÉMETH CSABA, UDVARY ILDIKÓ,

88. 840 002 Petőfi Nyomda, Kecskemét

ISBN

963-7402-24-1

Tavasz a Millenárison

MÁJUS 4., SZOMBAT 10.00–16.00 Fogadó a Millenárishoz: Kézműves foglalkozások gyerekeknek. 10.00–17.00 Park: Gólyalábas hajcihő. 11.00–16.00 Fogadó a Millenárishoz.
MÁJUS 5., VASÁRNAP 10.00–16.00 Fogadó a Millenárishoz: Gyermek kézműves foglalkozás. 10.00–17.00 Park: Égimeszelők – gólyalábas hajcihő. 17.30 Kiállítóterem : Felkínálom-esték; A hazai innováció úttörője .Vendég: dr Pungor Ernő akadémikus, a Bay Alapítvány elnöke. 20.30 Fogadó a Millenárishoz: Jazzfórum a Millenárison. Pflum Orsi Quintet.

A bíboros emlékhelye

Mindszenty-emlékhely nyílik ma délután Esztergomban. A főpapi szentmise után, körülbelül fél egykor Rockenbauer Zoltán, a nemzeti kulturális örökség minisztere, valamint Habsburg-Lotharingiai Mihály, a Magyarországi Mindszenty Alapítvány elnöke nyitja meg a kiállítást a Szent István tér 4. szám alatt. (P. Sz. E.)

Tavaszi tárlat Veszprémben

Mintegy félszáz alkotó száznál több alkotása szerepel az idei veszprémi tavaszi tárlaton, amelynek megnyitójára ma délelőtt 11 órai kezdettel kerül sor a Csikász Galériában. A megnyitón közreműködnek a Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakközépiskola hallgatói (Rojtos Norbert, Werb Gábor, Ilyés Márton, Molnár Zsolt, Ernhöffer Dávid). A tárlat, amelyre a veszprémi Művészetek Háza rendezésében kerül sor, a Csikász és a Vár Galériában június 9-ig, naponta 10–18 óra között tekinthető meg. (P. Sz. E.)

Kortárs magyar kárpitok

A Pro Kultúra Sopron, Színházi és Kulturális Közhasznú Társaság szervezésében Kortárs magyar kárpitok címmel nyílik kiállítás ma délután négy órakor a soproni Festőteremben. A kiállításon, amlyet dr. Pálosi Judit művészettörténész nyit meg, a Magyar Kárpitművészek Egyesülete tagjainak közös vállalkozásában létrejött millenniumi kárpit, a Szent István király és műve, illetve az alkotáshoz készült előkészítő vázlatok is szerepelnek. A kiállítás május 30-ig, naponta 10–18 óra között látogatható. (P. Sz. E.)

Lois Viktor plasztikái

Nagy Magyar Testépítő és Szellemleépítő Szalon címmel rendezik meg a szentendrei Művészet Malomban Lois Viktor szobrászművész kiállítását. A tárlat, amelyet ma délután öt órakor Dévényi István művészettörténész nyit meg, június 23-ig, naponta 10–18 óra között várja a látogatókat. (P. Sz. E.)

Csopaki irodalmi fesztivál

Jókai Anna íróval folytatódik a műhelymunka az első csopaki irodalmi fesztiválon ma délelőtt fél tizenegykor, délután háromkor pedig Salamon Pál író lesz a sorozat vendége. A fesztivál díjait Jókai Anna Kossuth-díjas író adja át este hat órakor, ezt követően hétkor a csopaki művelődési házban hazai és külföldi újságírók számára tájékoztatót tartanak Jókai Anna, Barbara Dyrschka, Mezey Katalin, Balogh Emil, Kalász Márton és Salamon Pál részvételével. (Gy. K.)

Képek, könyvek, tárlatok

A Magyar Illusztrátorok Társasága kiállításai külföldön és Budapesten

Janikovszky Éva író és Rényi Krisztina grafikusművész az illusztrátorok standján, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon FOTÓ: MAGYAR ILLUSZTRÁTOROK TÁRSASÁGA

P. Szabó Ernő

A világ számára láthatóan a könyv, a gyermekkönyv egyik legfontosabb fórumává nőtte ki magát a Bolognában április 8–13-a között megrendezett vásár. Több mint ezerháromszáz kiadó volt jelen, a bemutatott művek száma milliós nagyságrenddel mérhető. A magyar könyvkiadókat egyedül a Nemzeti Tankönyvkiadó képviselte, amely nem önállóan, hanem külföldi kiadókkal megosztva a standot jelentkezett. Önállóan vett részt viszont a vásáron a Magyar Illusztrátorok Társasága, amely 1994-es megalakulása óta egyre jelentősebb szerepet vállal a könyv és a művészi grafika kapcsolatának elmélyítésében. A társaság 1995 óta van jelen a bolognai vásáron, akkor a Feltrinelli könyvesbolt galériájában állított ki, önálló bemutatkozásra azonban az idén vállalkozhatott először. E vállalkozás sikere – fogalmaznak a vásári vendégszereplést megszervező művészek, *Sárkány Győző*, a Magyar Illusztrátorok Társasága elnöke és *Rényi Krisztina* alelnök –, nem kis részben köszönhető a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Hungarofest támogatásának, de a minisztérium munkatársa, *Budai Katalin* személyes elkötelezettsége is kellett hozzá.

Az erőfeszítések azonban ebben az esetben különösen jó ügyet szolgálnak, hiszen az elektronikus információhordozók előretörése ellenére a gyermekkönyv láthatóan továbbra is a nevelés, a kultúra legfontosabb eszközei közé tartozik. Jól látják ezt azokban az országokban, amelyek komoly nemzeti képviselettel jelentkeznek a vásáron, de azok a művészeti körök is, amelyek hozzájárulnak a könyvvásárhoz kapcsolódó nagy kiállítások sikeres lebonyolításához. A bolognai vásáron rangos mezőny gyűlt össze, fogalmaznak a magyar résztvevők, azonban erőteljesen érződik az is, hogy a nemzetközi trendek kedvéért jó néhány résztvevő lemond a nemzeti, regionális tradíciókról. Most a nagyon festői, laza megoldások a divatosak, de éppen ebben a helyzetben tűnt igazán kitüntetőnek, hogy a jelentős művészek, kiadói szakemberek közül számosan nemcsak meglátogatták a magyar standot, de értékelték, hogy az itt bemutatkozók többsége őrzi a magyar grafika nemes vonalkultúrán alapuló tradícióit. Az ilyen szívesen látott vendégek között volt például a párizsi *Janine Despinette*, az Ifjúsági Irodalom Nemzetközi Központjának elnöke, aki generációkra visszamenően ismeri a magyar grafika képviselőit, vagy például *Josef Wilkom*, a világszerte ismert sarmedei illusztrátoriskola vezetője. Az erkölcsi sikeren túl a figyelmet keltő bolognai részvétel azért is fontos volt, mert az itáliai év első, bár nem hivatalos rendezvényeként is felfogható.

Hogy milyen anyaggal szerepelt a Magyar Illusztrátorok Társasága Bolognában, az az elmúlt héten Budapesten, a nemzetközi könyvfesztiválon kiderült. A magyar összeállítás bővített változata került itt a közönség elé, s kiegészült az itáliai művészek munkáival is: a díjazott magyar illusztrátorok műveivel együtt állították ki *Axel Scheffer* grafikáit és illusztrált köteteit is. A könyvfesztivál időszaka alatt adták át a Gyermekkönyvek Nemzetközi Társasága (IBBY) magyar tagozata illusztrátoroknak odaítélt díját is, amelyet ez évben *Roskó Gábor*, a Magyar Illusztrátorok Társasága Bolognában is bemutatkozott tagja kapott. Az év további része sem telik el az illusztrátorok számára jelentős hazai nemzetközi rendezvényeken való részvétel nélkül. Szeptemberben a 83 országot tömörítő IBBY megalakulásának ötvenedik évfordulója alkalmából Bázelben vesznek részt egy világkongresszuson, majd a frankfurti könyvvásáron mutatkoznak be. A legfontosabb – mert legaktuálisabb – hír azonban a Magyar Illusztrátorok Társaságával kapcsolatban az, hogy Budapesten újabb lehetőség nyílt munkáik tanulmányozására. Az Erdős Renée Házban (XVII., Báthory u. 31.) tegnap délután nyílt meg a Kortárs magyar illusztrációk, díjazott magyar illusztrált könyvek című tárlat, amelyen a társaság tagjainak, mintegy hatvan művésznek az alkotásai láthatók június 2-ig.

Művészek, választás előtt

Munkatársunktól

Mintegy hatezer tagot tömörít a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete (MAOE), a magyar művésztársadalom legnagyobb szakmai, érdekvédelmi szervezete. Az egyesület tagjai között képzőművészek, zenészek, irodalmárok, fotósok, iparművészek egyaránt találhatók, munkásságuk meghatározó szerepet játszik a kortárs magyar művészet értékteremtő folyamatainak irányváltásaiban. Éppen ezért kap különös jelentőséget a MAOE életében és a kortárs művészet közeljövőjében az egyesület tisztségviselőinek újraválasztása, amelyre – mivel a választott tisztségviselők mandátuma a közeljövőben lejár – alig több mint egy hét múlva, május 13-án kerül sor. Az eseményt megelőző tanácskozásokon, többek között az április végén tartott választmányi ülésen többször is szóba került, hogy a MAOE célja, a magyar kultúra egészének érdekeivel összhangban az, hogy a lehető legrövidebb időn belül végbemenjen az egyesület köztestületté alakulásának folyamata, illetve hogy a MAOE a magyar művésztársadalom egészének érdekeit képviselje eredményesen, függetlenül attól, hogy az egyes alkotók mely országban élnek. Ebben a szellemben tartotta meg beszámolóját, illetve vázolta elképzeléseit a MAOE elnöke, *Bauer István* festőművész is. A beszámoló nyilvánvalóvá tette azt is, ez a megoldás lehet a biztosítéka annak, hogy a művésztársadalmat ne érjék olyan vérveszteségek, mint az 1994–94 közötti években, amikor az „álliberális kultúrpolitika" a kedvezményezettek körének parttalanná tételével, az intézményi háttér megnyengítésével szinte ellehetetlenítette a MAOE tevékenységét. Az említett évek tapasztalatai alapján fogalmazták meg az egyesület képviselői több fórumon is, hogy nem látnának szívesen a következő négy évben a kultusztárca élén olyan szabad demokrata személyiségeket, akiktől a kultúra, a művészet ügyeiben az 1994–98-as évekéhez hasonló döntések várhatók.

Karmesterek nemzetközi versenye

Nedbál

Ferencsik János 1984-es halála óta a Magyar Televízió a kétszeres Kossuth-díjas művész emlékének szenteli az idén május 6. és 20. között megrendezendő nemzetközi karmesterversenyeket. Az idei, tizedik versenyre százhatvanan pályáztak, közülük negyvenöten vesznek részt a megmérettetésben. Az elődöntőt a Miskolci Nemzeti Színházban rendezik május 7–11-ig a Miskolci Szimfonikus Zenekar közreműködésével. A középdöntőre és a döntőre Budapesten, a Millenáris Teátrumban kerül sor. A középdöntő május 13-án, 14-én és 15-én lesz a Matáv Szimfonikus Zenekar közreműködésével. A döntőkre május 17-én és 18-án kerül sor, ahol a hat versenyző műsorán – áriák kísérete, szimfonikus költemények koncertszerű előadása – a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara, valamint hat élvonalbeli szólista, illetve a Magyar Állami Operaház tagjai működnek közre. A zsűri döntéséről a Zeneakadémián rendezendő díjkiosztón értesül a nyilvánosság.

Nehezen gördülnek a kerekek

Magonyi Zsolt operaénekes az Opera Stagione megszületéséről, közeljövőjéről

A kecskeméti Katona József Színházban május 6-án este hét órakor felemelkedik a függöny, majd a színpadra lép az Opera Stagione, a Gördülő opera- és operett-társulat. A Santa Lucia című előadásban népszerű olasz dalokat, operarészleteket hallhat a nagyérdemű. A két esztendeje alakult együttes eddigi produkcióiról, gondjairól Magonyi Zsolt operaénekest, a társulat egyik alapítóját kérdeztük.

Kálmán Gyöngyi

José Cura tavalyi budapesti és szegedi, emlékezetes sikerű koncertjei óta alig lehetett hallani az argentin sztár fellépéseit rendező, *Fehér Zsolt* vezette Opera Stagione művészeiről, pedig szinte folyamatosan dolgoznak. Külföldön nagyon szép visszhangja volt Cura magyarországi estjeinek, meglódultak a Gördülő Opera nemzetközi kapcsolatai, míg idehaza, mondja *Magonyi Zsolt*, a kulturális kormányzat nem igazán állt a társulat mellé. A megalakulásnál ugyan kaptak a tárcától támogatást, ám a továbbiakban elmaradt a segítség. Az érdeklődés hiányának az lehet az oka, hogy az előadások egyszerre csak kisebb publikumhoz juthatnak el, tömegeket megmozgatni nem tudnak. A 2000–2001-es színházi évadban harmincöt előadást sikerült tető alá hozni, és az összbekerülési költségek tizenöt százalékát állta a tárca – az ideális 40-50 százalék volna. Az eredeti elképzelés szerint az önkormányzatok is besegítettek volna – önkormányzatok alatt első sorban az a négy vidéki város értendő, ahol a társulat rendszeresen megfordul, működik: Pápa, ahol a bemutatók kerülnek színre, valamint Szombathely, Nagykanizsa és Zalaegerszeg. Ez utóbbi városban nyolc telt házas estet szerveztek, ami az országos szponzorok érdeme – máskülönben helyi támogatás hiányában nem jöhettek volna létre a produkciók.

– Egyszer talán eljutunk oda, hogy a kultúrpolitikusok belátják: egy ilyen társulat fenntartása körülbelül annyiba kerül, mint egy városi zenekaré, s ha megfinanszírozzák, ezáltal négy-öt város kulturális életén tudnak direkt módon segíteni – magyarázza az énekművész. – Adott produkciókra szerződtetett, neves kiválóságok közreműködésével egész estés, komplett előadásokat mutatunk be. Mindent viszünk magunkkal, a díszleteket, a jelmezeket, a műszaki berendezéseket, hiszen egy-egy városban az ottani művelődési intézmények technikai felszereltsége több, mint hiányos. A művelődési házak örülnek a jelenlétünknek, levesszük a gondot a vállukról, és a jegyárbevétel is az övék. Fennállásunk óta játszottuk a Bánk bánt, a Don Pasqualét, a János vitézt, a Csárdáskirálynőt. A zenekarunk az operaházi zenekar és a szegedi szimfonikusok művészeiből tevődik össze. Az énekesek: *Melis György, Bede-Fazekas Csaba, Wiedemann Bernadett, Tasi Ildikó, Szonda Éva, Ilosfalvy Róbert, Kovács Zsuzsa, Kállay Bori, Mikó István, Leblanc Győző* és *Nyáry Zoltán*.

A magas kultúra támogatásával az a baj, s ez különösen áll a színházi műfajra, operára, balettre, nagyoperettre, hogy nagyon függ a napi politikától, még a nagy szponzorok, vállalatok is szívesebben adnak pop-rock rendezvényekre: a reklám értéke ott mutatkozik meg a legnyilvánvalóbban. Azonban a társadalomformáló erejű egyéb kulturális rendezvényekről sem kellene megfeledkezni, véli Magonyi Zsolt. Igény van a színházra, ahova még a fiatalokat sem kell csábítani. Látni, hallani kellene, ahogy egy-egy alkalommal, a Bánk bán előadásán a gyerekek, ifjak vastapssal köszöntik Melis Györgyöt. Szükség van arra, ami finom, elegáns.

Az idei szezonban már komoly gondok adódtak. Akárhogy is nézzük, a Stagione egy vállalkozás, még a tavalyi év hiányait sem sikerült eddig rendezni – így Magonyi. – A külföldi üzletág jól prosperál: Távol-Kelet, Egyesült Államok, Németország, Spanyolország várja a magyar társulatot. Olaszországban három előadáson óriási sikerrel játszották olaszul a Csárdáskirálynőt. Itthon csak akkor maradhat életképes a Gördülő Opera, ha ígérgetések helyett a városok is felébrednek, a zsebükbe nyúlnak. Szeretném, ha elismernék a fontosságát annak, hogy az értékteremtő kezdeményezések mellé kell állni.

Lassan segítséghez jut a sertéságazat

Egyre alacsonyabb szinten a felvásárlási árak · Pang a húspiac, felhalmozódtak a készletek

Hamarosan kilenc forintos kilónkénti támogatást nyújt a sertéstartóknak az agrártárca, amely a kialakult piaci zavarok miatt ítéli meg a dotációt. A termelők már tél végén jelezték támogatási igényüket, de eddig nem történt lépés az ügyben. Az év eleje óta folyamatosan csökkentek a sertésfelvásárlási árak, miközben pangott a húspiac és az exportlehetőségek hiányában felhalmozódtak az eladatlan húskészletek is.

NAGY OTTÓ

Piaci beavatkozásra készül a sertéságazat egyensúlyának fenntartása érdekében a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) – tájékoztatta tegnap lapunkat a tárca –, amelynek közlése szerint a beavatkozást a vágósertés felvásárlási árának csökkenése indokolja. A minisztérium a piaci szereplők jövedelemszintjének stabilizálása érdekében átmenetileg növelné a vágósertés minőségi támogatását és meghirdetné az élősertés-export időszakos támogatását is. A támogatások igénybevételéhez szükséges rendeletek tárcaegyeztetése jelenleg zajlik. Lapunk értesülései szerint a szaktárca által nyújtandó minőségi támogatás mértéke 9 forint lesz a korábban javasolt 6 forint helyett. Pillanatnyilag az átlagminőségű sertések élősúlyra vonatkoztatott minőségi támogatása 11-12 forint kilogrammonként.

Bár korábban sürgette, most mégsem üdvözölte kitörő örömmel az agrártárca szándékát *Tóth István,* a MOSZ titkára, aki lapunknak elmondta: a rendelet megjelenése a most zajló tárcaközi egyeztetések miatt leghamarabb két hét múlva várható.

A vágósertés kilogrammonkénti felvásárlási ára a tavalyi átlagos 335 forintnál az idei év első három hónapjában 37 forinttal volt alacsonyabb, azóta hetente 5-10 forinttal tovább csökkent. Az átlagos felvásárlási ár május első napjaiban 270 forint alá esett, a jövő hétre pedig 267 forint lett meghirdetve – ismertette Tóth István, hozzátéve, hogy már több helyen is 240 forintos felvásárlási árakról beszélnek.

Az árcsökkenések mellett továbbra is kereslethiány és pangás jellemzi a hazai húspiacot, emiatt egyre csökkennek a kereskedelmi árak – nyilatkozta *Remény Ervin,* a Húscéh ügyvezető alelnöke. Elmondta, a fokozatosan csökkenő felvásárlási árak a húsárak csökkenését is maguk után vonták. A csökkenés januártól meghaladta a tíz százalékot, az év második hetében a tőkehús átlagára 640, a rövid karajé 1059, a hosszú karajé 1030, a sertés combé 999, a tarjáé 918 forint volt. Ugyanezen termékek átlagárai az elmúlt héten 540, 934, 889, 848 és 805 forintot értek el.

Menczel Lászlóné, a Hússzövetség titkára megerősítette, nagyon hiányzik a piacnak a támogatás. A feldolgozói érdekképviseletek tél végén javaslatot tettek a szaktárcának, amelyben kilónként 20-25 forintban jelölték meg a támogatás mértékét, minden miőségi kategóriára. Ezzel szemben a minisztérium 6 forintot fogadott el – igaz most kilencet szándékszik nyújtani –, de csak az első három, S, E és U minőségi osztályokra. Menczelné kifejtette, a hazai felvásárlási árak csökkenésében nagy szerepet játszik a világpiaci árak esése, aminek következtében a hazai feldolgozóipar készletei megduplázódtak.

Zádori László, a Vágóállat és Hús Terméktanács (VHT) titkára szerint azonnali segítségként legalább 1,5 milliárd forintos azonnali állami támogatásra lenne szüksége a sertéságazatnak. A szakember a távirati irodának az intézkedés szükségességét azzal indokolta, hogy a húspiacon a szükséges intézkedések elmulasztása miatt válsághelyzet alakult ki. Azaz folyamatosan csökkennek az élősertés-felvásárlási árak, nő az átvételi átlagsúly és mérséklődnek a feldolgozó üzemek heti vágásszámai is. Mindez sürgetően felveti az állami beavatkozás szükségességét, annál is inkább, mivel a múlt év végén megszűnt az ágazat exporttámogatása a WTO-egyezménnyel összhangban és emiatt hárommilliárd forint esett ki ténylegesen az ágazat finanszírozásából.

A feldolgozói oldal is elismeri, hogy a tenyésztők nehéz helyzetben vannak, mivel a világpiacon csökkentek a sertésárak és már a hazai vételárak sem fedezik a gazdák önköltségét, ugyanakkor a szakemberek jelezték, eladatlan készleteik miatt a jelenlegi felvásárlási árszintet sem tudják sokáig tartani. Közlésük szerint a felhalmozódott árukészlet több tízezer tonnára, a szokásos készlet kétszeresére rúg.

A tenyésztők eddig is kaptak állami támogatást, az S és az E minőségű sertések után hasított súlyra számítva 20, az U minőségre 15 forintot kilónként. Az Agrár Rendtartási Tárcaközi Bizottság javaslata szerint, amennyiben az U minőségű sertés élősúlyra vetített felvásárlási ára 285 forint alá esik két egymást követő héten, úgy a tenyésztők pályázat útján támogatást kapnának az élősertés kivitelre, amelyet addig folyósítanának számukra, amíg az U minőség ára ismét el nem éri a 285 forintot.

Az első negyedévben 297 forint volt a vágósertés felvásárlási átlagára, ami 38 forinttal maradt el az egy évvel korábbi szinttől. Jelenleg a vágósertés kilójáért még kevesebbet, átlagosan 286 forintot fizetnek a felvásárlók – hangzott el a Sertéstenyésztők Országos Választmányának legutóbbi ülésén. A tenyésztőket tömörítő szervezet megállapítása szerint az alacsony – most már 270 forintra csökkent – felvásárlási ár, amely a minőségi támogatás jelenleg igénybe vehető formájával együtt is – átlagos minőség esetén –, alig 290 forintos bevételt jelent a termelőknek egy-egy kiló leadott sertés után, miközben az önköltségi ár 300 forint felett van. A sertéstenyésztők külföldi értékesítési lehetőségeit tovább rontja, hogy Románia április 15-től 15 százalékos vámot vetett ki a magyar élősertésre. Ezért a termelők a minőségi támogatás mellett kiterjesztését szorgalmazzák az eddig nem támogatott R minőségi kategóriára is, illetve javasolják, hogy minőségi támogatást az exportált állatok után is fizessen a szaktárca. Emellett úgy látják, ha az átvételi ár 285 forint alá esik, akkor indokolttá válna a minőségi támogatással azonos nagyságú élőexport-támogatás meghirdetése is. Számításaik szerint a kibővített támogatások március elseje és június 30-a között a mintegy 800 millió forintos állami forrásból megoldható.

A Mol terveit a nagynevű befektetők is támogatják

Michel-Marc Delcommune: Hiszem, hogy sikeres pályára álltunk és tudom, hogy ezt a pályát bejárjuk. Nyugodtan alszom tehát

A Mol stratégiája sikerre ítéltetett. Valamennyi jelentős befektető bízik abban, hogy a magyar társaság képes arra, hogy ösztönözze, sarkallja a régió olajipari konszolidációját. Michel-Marc Delcommune-nal, a cég pénzügyi igazgatójával, a legjobb pénzügyi vezetőknek járó díj tulajdonosával a cég számviteli teendőinek reformjáról, a Mol lehetőségeiről beszélgettünk. Valamint arról, hogy sikeresen old-e meg másodszorra egy olyan feladatot, amelyhez hasonlóval egyszer már kudarcot vallott.

HOMMER TIBOR

Michel-Marc Delcommune FOTÓ: BELICZAY LÁSZLÓ

Ön a belga Petrofina olajvállalat pénzügyi vezérigazgató-helyettese volt éppen, amikor felkérték, hogy vállalja el a Mol Rt. hasonló vezetői posztját. Miért gondolta azt, hogy a francia Totallal és az Elffel formálódó konszerntől el kell jönnie Magyarországra?

– A Petrofina ugyanazt a stratégiai célt tűzte maga elé, mint a Mol Rt. De kudarcot vallott vele. Olyan munkában akartam részt venni ismét és sikereket elérni, amilyenbe egyszer már beletört a bicskánk. Huszonhét évet töltöttem el a Petrofinánál.

– Úgy gondolja, hogy a Molnak sikerülhet az, ami a Petrofinának nem?

– A Mol erősebb, mint a Petrofina volt. Látszatra természetesen a belga társaság nagyobb, viszont a Mol Rt.-nek kiemelkedő kiskereskedelmi piaci részesedése van, igen kiváló a logisztikai és finomítói bázisa. A Mol egy regionális vezető cég kiépítésének stratégiáját alkotta meg. Komolyan gondolja ezt a stratégiát, jobban fókuszál rá, mint ahogyan azt a Petrofina tette, amelyet ugye végül a francia Total kebelezett be. Viszont tudni kell, hogy nem teljesen a Molon múlik terveinek véghezvitele. Itt, ebben a régióban nincs lehetőség amerikai típusú akvizíciókra, felvásárlásokra. Minden lehetséges céget meg kell győznünk arról, hogy fogadja el a Mol partnerségi indítványát. A Slovnafttal is ezért sikerült együttműködésre lépnünk. Megértették, hogy nem ellenségesen közelítünk feléjük, hanem a partnerségre törekedünk.

– Ez jelentős lépés volt a Mol terveinek megvalósításában. Azonban másik látványos sikerét is elérte Magyarországon: a Mol számviteli tevékenységének cégen kívül helyezése miatt átvehette Londonban a pénzügyi vezetőknek járó egyik legrangosabb elismerést, a CFO Europe Best Practices Awards díjat.

– Két másik kollégámmal utaztam ki Londonba a díj átvételére, viszont azt több mint négyszáz ember nevében és a Mol teljes képviseletében vettem át, úgyhogy nem tekintem személyes kitüntetésnek.

– Az Enron csődje után nem értékelte át az ötletét? Mármint azt, hogy külső könyvvizsgálókra bízták a számviteli tevékenységet?

– Éppen tombolt az Enron-botrány, amikor Londonban voltunk. Nem csoda, hogy magam is ezt a példát hoztam fel a jelenlévő üzletemberek, kollégák előtt. Személy szerint engem megerősített hitemben az Enron csődje. Azt vallom ugyanis, hogy a menedzsmentnek nem szabad az általuk irányított társaságok pénzügyi helyzetéről képet alkotniuk. Olyan ez, mint amikor az ember önmagáról szeretne fényképfelvételt készíteni: lehet, hogy sikerül és pontos, éles képet készít, de nagyobb a valószínűsége annak, hogy szűk perspektívájú, homályos felvétel készül. A számviteli tevékenység cégen kívül való helyezése új dimenziót jelent és a cégirányítás javulását eredményezi tárgyilagossága révén. A Mol az alaptevékenységeire összpontosít. Ehhez jövőképet kell alkotnia. Ebben pedig az olaj- és a gázüzlet, a kitermelés és az elosztás jut szerephez, a számvitel a legkevésbé. Ugyanakkor a hatékonyságát is javítania kell a Molnak, amelynek a létszámcsökkentés is része. Az a több ügyfeles központ, az úgynevezett Multi Client Center, amit mi megálmodtunk és megvalósítottunk, lehetővé tette, hogy a korábban Molon belül dolgozó kollégák további munkalehetőséghez és magasabb jövedelmi viszonyokhoz jussanak.

– Nem merült fel önben az a kérdés, hogy akár vissza is lehet élni a Mol üzleti adataival? Lehet, hogy kissé erős felvetés, de az országos energiaellátás miatt akár nemzetbiztonsági jelentőséggel is bírhatnak azok az adatok, amelyek a társaságtól egy független céghez kerültek.

– A pénzügyi adataink, mint tőzsdei cégnek, java részben nyilvánosak. Ami érzékeny szempont, azok a részletes üzleti adatok, például a beszállítók, üzletfeleink köre, a számukra vagy a részükről a Mol számára átutalt összegek kérdése lehet. Amíg a számviteli tevékenységet a Mol maga végezte, ezeket az adatsorokat komoly munkaszerződések védték. Olyan szerződések, amelyeket a Mol Rt. kötött az alkalmazottaival. Most, amikor külső cég látja el ezt a tevékenységet számunkra, üzleti, társasági szerződés garantálja az adatok biztonságát. Nem utolsó szempont, hogy a jelen szerződés révén komoly kártérítést követelhetünk az adatokat kezelő társaságtól, amennyiben a leghalványabb gyanúja is felmerül az adatokkal való visszaélésnek. Mindamellett nyilván fel is mondanánk a megbízást. Ugyanezt nem tehettük volna meg az alkalmazottakkal, hiszen a munkaügyi szerződések sokkalta szigorúbbak, mint a társasági kontraktusok. Ugyanakkor van egy igen lényeges szempont, ami egyben garancia arra, hogy a Mol üzletei adatai biztonságban vannak: annak a társaságnak, amelyet megbíztunk a számviteli tevékenység ellátásával, jelen pillanatban nagyjából 250 ügyfele van. Ha a Mol adott esetben azt mondja, hogy nem viseltet bizalommal az adott cég iránt, akkor az a cég tönkremegy.

– Lesznek-e követői a Molnak? Akad-e még olyan cég itt, az alig tíz éves múltra visszatekintő piacgazdaságban, amelyik belátja, hogy „legintimebb" adatait saját hatékonyságának növelése érdekében kiadhatja külső vállalkozásnak.

– Két kategóriába sorolhatjuk a potenciális követőket. A magyar vállalatok, illetve azok a külföldi cégek, amelyek fölismerik, hogy Magyarország a lehető legjobb hely Európában, ahol számviteli szolgáltatásokat igényelhetnek. Európában több cég keres hasonló szolgáltatást ebben a térségben. Sokan Prágát választották. Azok viszont, akik Budapestre, Magyarországra jöttek, messzemenően elégedettek döntésükkel. Londonban, a díj átvételekor nagyjából ugyanezt mondtam, mint most. Azzal érveltem, hogy Magyarország ma a régió élvonalában van a gyártókapacitások létrehozásának tekintetében, rendkívül nagy mértékben növekszik a gépipari és az internettechnológiai bázis, s mindez annak köszönhető, hogy kiemelkedő az oktatás színvonala. Ugyanez a helyzet az intellektuális szolgáltatásokkal is. Mi ezt megnyugvással vesszük tudomásul, s gyakorlatilag ez a tény áll mindamögött, hogy piaci alapra helyeztük a számviteli tevékenységünket.

– Mivel indokolták, hogy önt, illetve a Molt illeti meg a pénzügyi vezetők legrangosabb díja?

– Gyorsan, egyszerűen és célirányosan vittük véghez a feladatot, miközben nem volt még példa arra, hogy ilyen nagyságrendben „szervezzen ki" valaki pénzügyi szolgáltatást.

– Mi hiányzott másokból? Az eltökéltség? A bátorság?

– Mondok egy jellemző példát. Franciaországban például nem érdekeltek a szakszervezetek abban, hogy elfogadjanak egy hasonló döntést. A Mol rendkívül erős szakszervezetivel nagyjából egy éven át tartó konzultációsorozat után sikerült megállapodnunk. Nem utasították el a tervet első hallásra, hanem párbeszédbe kezdtek, érdeklődve hallgatták végig elképzeléseinket, s választ vártak kérdéseikre. Ezek elsősorban a miértek és a hogyanok voltak. Illetve az, hogy mi lesz a jövője a cég védőernyője alól kikerülő kollégáknak. És azt hiszem, ez volt a legnehezebb kérdés. Bő egy év alatt bonyolítottuk le a teljes tervet, de ha valaki megkérdezné, hogy mit csinálnék ma másképp, rögvest azt válaszolnám, hogy a cégtől kikerülő munkatársak jövedelmét, illetve a keresetkiegészítési lehetőségeit ábrázoló grafikonnal nyitnék. Ez alapvetően tompította, mondhatni eloszlatta azt a feszültséget, gyanakvást, ami a munkánkat övezte. Végül is nem csodálkozom rajta. A magasabb jövedelmi lehetőségekben minden részletkérdés benne rejlik, ide értve azt is, hogy az embernek lesz munkája.

– A gyengén teljesítő gázüzletág mennyire befolyásolja terveiket?

– Ha szemügyre veszi, a nemzetközi bankvilág összes nagyágyúja fölsorakozott a Mol tervei mögé. Tévedés ne essék, nem kifejezetten a Molt, hanem annak stratégiáját támogatják. Egyetértenek abban, hogy ki kell emelkednie egy regionális jelentőségű, vezető vállalatnak. Megnyerőnek találják, hogy a Mol katalizálja, ösztönzi ezt a folyamatot. Amikor konszolidációról beszélünk, azt a befektetők úgy fordítják le maguknak, hogy kiegyensúlyozottá válnak a beruházások és a kapacitások. Ez piaci biztonságot eredményez, ami kifejezetten megnyugtatja a befektetőket és a bankokat. Minthogy mereven elutasítják az egyensúlyhiányt. Szóval, mint a pénzügyekért felelős vezető mondom, a regionális növekedéséhez mindig meglesz a pénz. A Slovnaft példája igazolja: pillanatokon belül rendelkezésünkre állt az a 260 millió dollár, amit a pozsonyi olajtársaság 36 százalékos részvénycsomagjára fordítottunk.

– Magyarországon bevett gyakorlat, hogy kormányváltás esetén a stratégiai szempontból fontos cégek élén is váltás lesz. Nem érzi veszélyben a Mol terveit? Hiszen, mint említette, azért jött Magyarországra, hogy sikerre vigyen egy olyan feladatot, amivel korábbi cége, a Petrofina kudarcot vallott. Nem tart egy újabb kudarctól? Merthogy talán nem lesz egy harmadik lehetősége...

– Nagyon bízom a Mol stratégiájában és a tényben, hogy a stratégia sikeréhez a Mol a legjobb pozíciót foglalja el. Hosszú távra tervező részvényeseink vannak, nagy nevek, akik egyetértenek mindazzal, amit most önnek elmondtam. Nyugodtan alszom tehát. Hiszem, hogy sikeres pályára álltunk és tudom, hogy igen erős mindnyájunk elhatározottsága arra, hogy ezt a utat be is járjuk.

Rényi Vámos Katalin, művészettörténész és múzeumpedagógus

A Műcsarnok egyik új kezdeményezése, hogy segítséget ad általános iskolai első- és második osztályosok vizuális nevelésében. – A Magyar Nemzeti Galéria különösen érdekes az iskolai csoportok irányított vezetése, amikor 10–15 kép, vagy szobor megtekintése a cél. Óvodások vezetésében egyetlen tárgyat mutat be a művészettörténész Rényi Vámos Katalin, aki egyben múzeumpedagógus is.

Fellegi Beatrix: Múzeumi pedagógia.
Népművelés, 1983. dec. 19-21-16.-old-on.

RÉNYI Krisztina graf.

Ferencz Noémi-díj 1999

Művek közgyűjteményben:
Budapest, Iparművészeti Múzeum
Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió Gyűjteménye
Pécs, Janus Pannonius Múzeum
Siklós, Kerámia Alkotótelep Gyűjteménye

Művek köztéren és középületben:
1971 Gyula, SZOT üdülő étterme: Plasztikus falburkolat, mázas fé
1977 Budapest, Iparművészeti Vállalat előcsarnoka: Plasztikus falb
1979 Budapest, Városliget: Ivókút, mészkő, 110x60 cm - nem állít
1980 Salgótarján, Fő tér: Ivókút (másodpéldány) mészkő, 110x60
Szolnok, Cukorgyár étterme: Plasztikus falburkolat, mázas fé
Kecskemét, Megyei Kórház: Várótermi plasztikus falburkol
Szombathely: Óvodai ivókút és pancsoló, mázas pirogránit,
1981 Balatonberény, Úttörőtábor: Ivókútcsoport, mázas pirogránit
1986 Miskolc, Megyei Kórház Gyermekosztálya: Díszkút, mázas
1989 Hévíz, Héliosz Gyógyszálló: Ivókút, mázas samott, 150x125
1995 Budapest, Erzsébet körút 17: Fali díszkút, mázas samott 150
170x280 cm

Publikációk:
Az UNISET 212 Vendéglátóipari edénycsalád kialakítása - esetta

Egyéni kiállítások:
1971 Hódmezővásárhely, Medgyessy Terem (Németh Olgával)
Miskolc, Műszaki Egyetem aulája (Németh Olgával)
1973 Budapest, Iparművészeti Múzeum, Művész az iparban (Har
1976 Celldömölk, Kemenesalja Művelődési Központ
1977 Székkutas, Művelődési Ház

Rényi Krisztina

grafikusművén

Kiállítása a Helyőrségi Művelődési Otthonban

Hajdú-bihari Napló

1984 okt. 30.

RÉNYI Kris tina (grafikus)

"Nyaranta ösztöndíjjal más megyékből is megjelentek a grafikusok. A legutóbbi esztendőben már budapesti és szentendrei művészek: Zámbó István, Pirk László, Rényi Krisztina és mások jelentek meg a műhelyben, amely nyitottságát őrizve várja a művésztársakat. Jelentkeznek is szép számmal. Révész napsugár például Fehérvárról, Lakatos József Sárvárról, Heitler László Pápáról látogatja időnként a műhelyt."

SALAMON Nándor: Lapok a győri grafikai műhelyből. In. Életünk, 1986. 7.sz. 622.p.

Rényi Krisztina, grafikus

Az Országos Képzőművészeti Kiállítás ápr. 8.-án nyílt meg. – A rendező a grafikai termekben is szinte vezeti a nézőt. – Rényi Krisztina a hiány és a lehetőség, az üres mozdulatlanság és a mozgás kapcsolatát elemzi munkáiban.

P. Szabó Ernő: Visszanézni a csillagokra. Magyar Ifjúság, 1982. máj. 28. 34. old.

Rényi Krisztina

P. Kücs Julianna: Biedermeier villani

Népszabadság, 1987. 1. 31

Rémyi Krisztina

Derkovits öktöndíjasok a Műcsarnokban.

Lépszava
1986. II. 10.

Rényi Krisztina

GRAFIKAI TÁRLAT. *Rényi Krisztina és Pirk László grafikáiból nyílt tárlat szerdán a Kaposvári Galériában. A tárlat május 22-ig tekinthető meg.*

Magyar Hírlap 1986. V. 8.

Dénes Klárika

Herkovits-ösztöndíjat kiállítása

Magyar Nemzet
1987. febr. 28.

Rényi Krisztina, grafikus

a Ferencvárosi Pincetárlaton első önálló kiállítással jelentkezik egy fiatal grafikus, Rényi Krisztina.

Láttuk, hallottuk.

1984. II. 2. Petőfi 10.45

A Pest megyei Múzeumok Igazgatósága
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

RÉNYI KRISZTINA grafikusművész és
PIRK LÁSZLÓ festőművész kiállításának megnyitására

Megnyitja: DR. HANN FERENC művészettörténész

1985. október 11-én, pénteken 17 órakor
a MŰVÉSZTELEPI GALÉRIÁBAN
(Szentendre, Vörös Hadsereg u. 51.)
A kiállítás megtekinthető: november 10-ig

PMKK 213/85

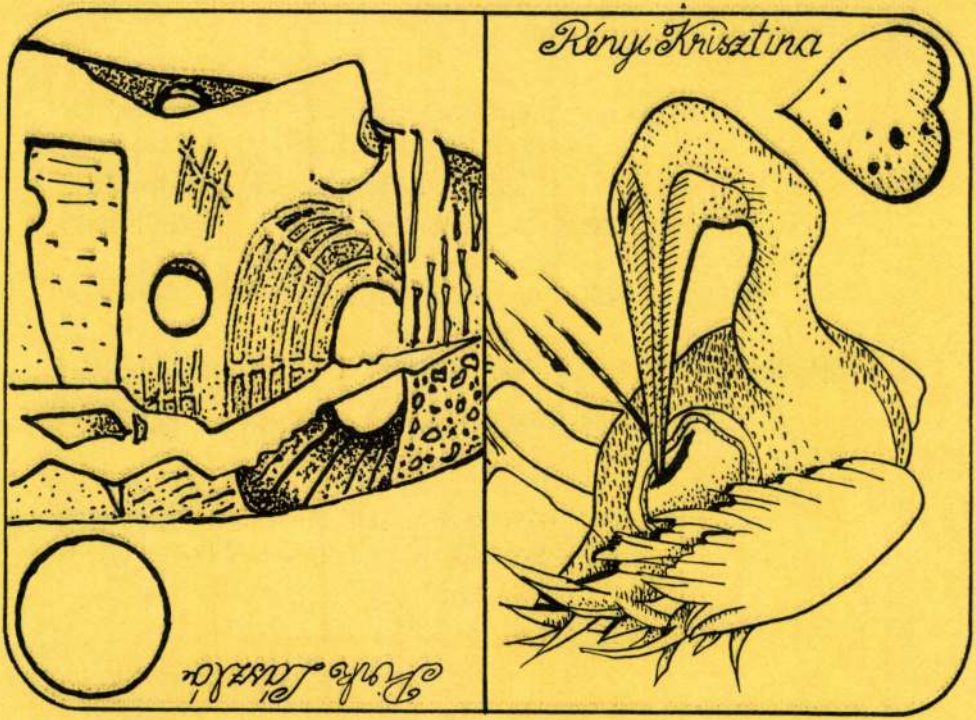
Rényi Krisztina

Kiállítás a Stúdió Galériában

RÉNYI KRISZTINA munkáiból

Szeretettel meghívom Önt és kedves családját
a kiállításom megnyitójára, amely
1987. november 11-én 18 órakor lesz.

A kiállítást Mezei Ottó művészettörténész
nyitja meg.

Stúdió Galéria, Budapest
1987. november 11-től december 6-ig.

Cím: Stúdió Galéria, Budapest V.,
Bajcsy-Zs.út 52.

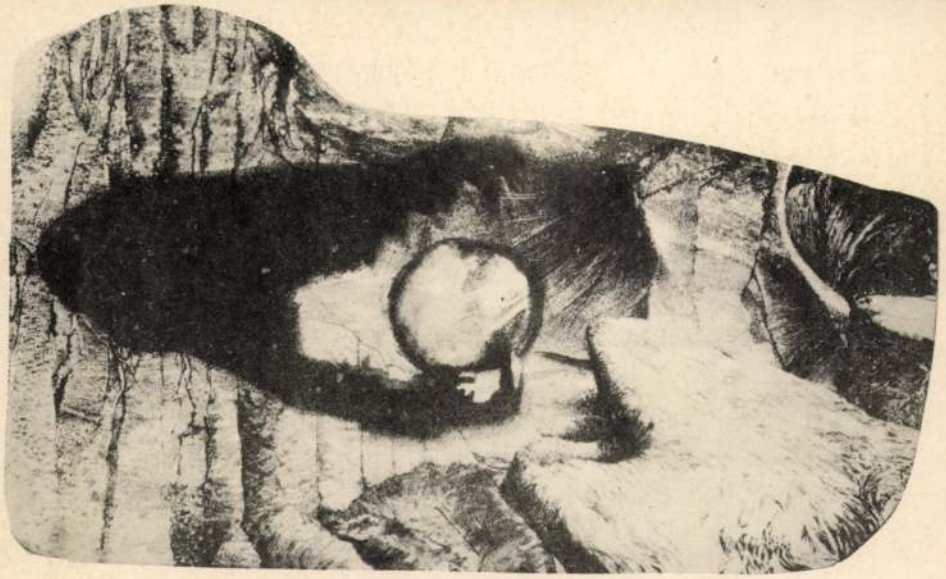

Árny-állkapocs Platón barlangjában fény-fókuszra harap,--nyelvünk átformálódik, érzékeink átalakulnak.

Labirintus-hold-gyűrűk nyelik el születésünk csobbanásait, s mire visszatérnek a reflex-hullámverések: háttér a csend és szünet a hang. Néma halak üvöltenek: nincs kenyér és halszaporítás, nincs prédikáció.

"A múlt ráharap a jövőre" /Dienes Valéria-Bergson/... kártyát emelünk és fordítunk, új sorozat indul: tovamozduló jelenünk; a múlt és a jövő teremtő aktusaként, - az armadilló jövőképpel játszik.

A kép a szabadság munkanélküliségéből fakadó munka eredménye: műalkotás, mely talán egyedülien nem áll szemben a természettel.

NOVOTNY TIHAMÉR

KÖVETKEZŐ KIÁLLÍTÁSAINK:

LOVÁSZ ERZSÉBET grafikusművész

SZALAY LAJOS grafikusművész

GROSS ARNOLD grafikusművész

FSZEK 84/62

ERZSÉBETVÁROSI KISGALÉRIA

RÉNYI KRISZTINA

1984. MÁRCIUS

A VII. KERÜLETI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁRAK,
AZ ALMÁSSY TÉRI ÚTTÖRŐ ÉS IFJÚSÁGI HÁZ,
SZABADIDŐ KÖZPONT

tisztelettel meghívja

RÉNYI KRISZTINA

GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

BUDAPEST, VII. KERTÉSZ U. 15.

A kiállítás hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délelőtt 9 órától este 8 óráig, szombaton és vasárnap délelőtt 9 órától 1 óráig tekinthető meg.

"Ha azt tudjuk is, hogy mit akartunk mondani, azt nem tudjuk, hogy csak azt mondjuk-e, amit akartunk. Mindig többet mondunk annál." /Adrian Marino/

Minden néző, minden értelmező számtalan elnyújtott pillanat összegzéseként befejezi a képet, s ugyanakkor -- most már ketten -- menthetetlenül új mondatba kezdenek : egymásba nyílnak az ablakok. Ez az értelmezési kísérlet sem lehet más a többinél; mindegy, hol ér véget és mindegy, hol kezdődik. Bár minden egyszeri, semmi sem befejezett ...

"Az ember és a kép egymás felé irányított kölcsönös szenvedélyben élnek. A kép megszólítja az embert és dialógusra fogja." /Hamvas Béla--Kemény Katalin/ Jelenlétünk nem képi itt, hanem teremtett. A kép tőlünk elválasztott, de ezáltal velünk kettős egybefordulás: tudatcsere.

Amit láthatunk a képeken, öt ujjunkon megszámlálható szűkszavúság : "céltábla-madártoll-folyó-hegyek", "hold-erdő-labirintus", "toll és rács", "hal és rács"... Bőréből távozik a kígyó,...maradnak a "nyelvi rendű tárgyak", de visszakúsznak az élő tekintetsiklók, megindul az energiaáramlás, a nehéz beszéd pulzáló lüktetése: a céltábla "Cél"betűje, a toll "Súlytalanság" betűje, a folyó "Áramlás" betűje, s a hegyek "Nyomatékos" betűi! Ezekkel a képtárgy-betűkkel, jeltárgy-szavakkal mondatok íródnak, relációk születnek.

Régi szimbólumokat kell magunkra ölteni, mert megjelennek, s újra megjelennek: értelmezni kényszerülünk! Elmúlt korok jelképei érkeznek a mába, valahol már megtörtént ez a múlt. Szimbólumok érintkezésein vándorolhatunk képről-képre, belegöngyölődve emberi emlékezetünk jelenébe.

A múlt folyóján evezünk felfelé és lefelé, hullámzó Möbius-parton folytonos, egyidejű, felfűzött csobogás, vándorló tükörforgás.

Rényi Krisztina,

grafikusművész, T. erfolgam

Derkovits önfeldíjas (bezárolt) kallitára, az Ernst Múzeum

ban látható, 1985. márc. 1-10-ig

Műsaros és Kamarátne.

1985 márc.

Rényi Krisztina

Grafikusművész

Ziállítás a Helyőrségi Művelődési Otthonban
„Családi Ziállítás"

Hajdú-Bihari Napló
1984 10. 28.

RÉNYI KRISZTINA

említve

Dvorszky Hedvig: Studió '83. Kiállitás az Ernst Muzeumban

UJTÜKÖR 1983. XX. évf. 36. sz. 28. o.

RÁCMOLNÁR SÁNDOR 1119 Budapest, Major u. 1.

1960-ban születtem Miskolcon.
1987-ben fejeztem be tanulmányaimat a Magyar Képzőművészeti Főiskolán.
1984 óta tagja vagyok a MK Művészeti Alapjának és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.
1984 óta állítok ki.
1987–1990. Derkovits ösztöndíjas.
1985-ben és 1989-ben a Makói Művésztelepen, 1986-ban a tamperei Mältinranta Művészeti Központban, 1989-ben a havannai René Portocarrero Szitaműhely Művésztelepén dolgoztam.
Egyéni kiállításom volt 1987-ben a Stúdió Galériában és 1989-ben a balassagyarmati Horváth Endre Galériában.

I was born in 1960 in Miskolc.
I graduated from the Hungarian College of Fine Arts in 1987.
I've been a member of the National Foundation of Fine Arts and the Studio of Young Artists since 1984.
My works are being displayed at exhibitions since 1984. Between 1987 and 1990 I received the „Derkovits" scholarship.
In 1985 and 1989 I worked at the Artist Workshop of Mako, in 1986 in the Maltinranta Art Centre in Tampere and in 1989 an the Rene Portocarrero bolting art workshop in Havanna. I had an individual exhibition in 1987 in the „Studio Gallery" and in 1989 in the „Horváth Endre" Gallery of Balassagyarmat.

RÉNYI KRISZTINA 2000 Szentendre, Lukács fivérek u. 5.

1956-ban születtem Budapesten.
A Képzőművészeti Szakközépiskola után 1973-tól 1980-ig tanultam a Képzőművészeti Főiskolán, ahol az első két évet festő szakon végeztem, majd öt évig sokszorosított grafika szakon dolgoztam rézkarccal, litográfiával, szitanyomással és egyedi grafikával. Mestereim Raszler Károly és Kocsis Imre voltak. Tagja vagyok a MK Művészeti Alapjának, a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, a Szentendrei és a Győri Grafikai Műhelynek és az Artéria Galériának Szentendrén.

I was born in Budapest in 1956.
After finishing my studies at the Training School of Industrial and Fine Arts, I studied at the College of Fine Arts between 1973 and 1980, where I spent my first two years at the painting course, and five years at the duplicating graphics course, working with etching, lithography, bolting and unique graphics. My masters were Károly Raszler and Imre Kocsis. I'm a member of the National Foundation of Fine Arts, the Studio of Young Artists, the Graphic Workshop of Szentendre and Győr, and the „Artéria Gallery" of Szentendre.

RÉNYI KRISZTINA

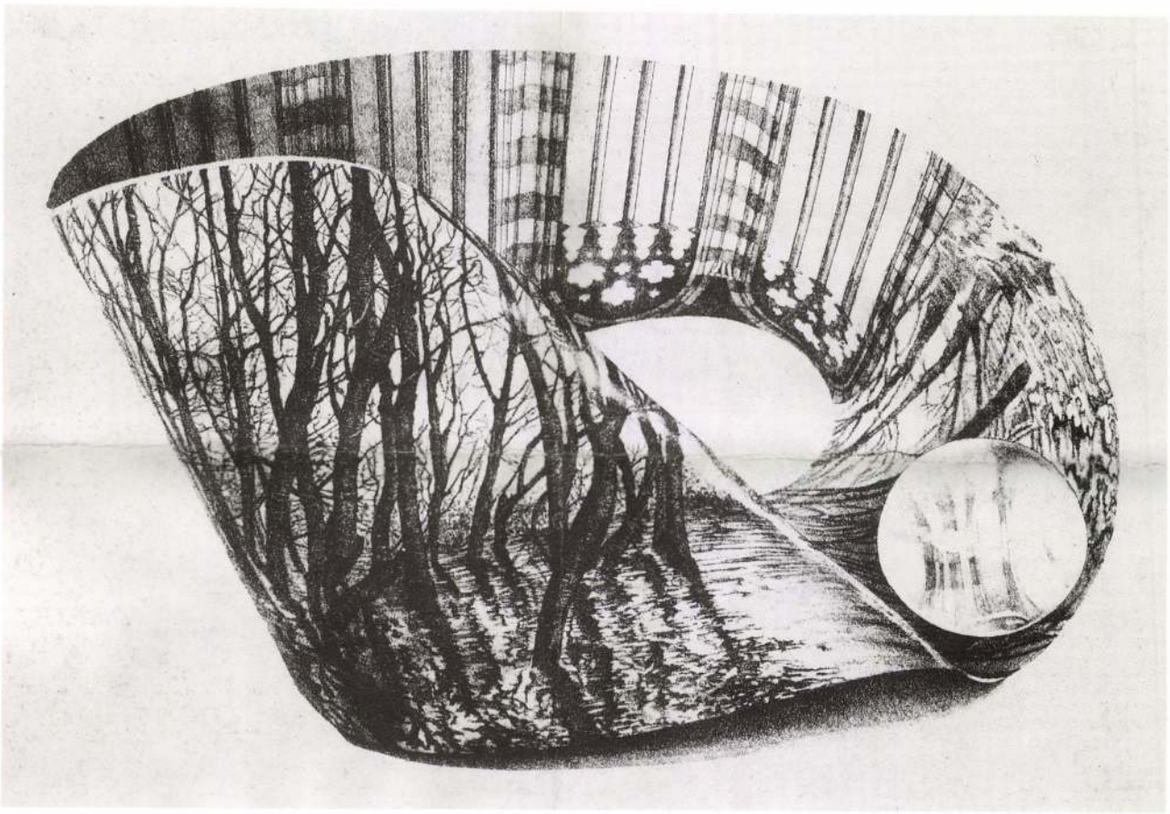

Díjak/Awards:

1980. József Attila-pályázat díja
1982. Kanadai ösztöndíj
1984. Kondor Béla-ösztöndíj
1984. Derkovits-ösztöndíj

Önálló kiállításaim/Individual Exhibitions:

1984. Ferencvárosi Pincetárlat, Budapest
Erzsébetvárosi Kisgaléria, Budapest
Debrecen
1985. Cagnes-Sur-Mer, Franciaország
Denquer, Franciaország
1985. Művésztelepi Galéria, Szentendre (Pirk Lászlóval)
1986 Kaposvár Galéria, Kaposvár (Pirk Lászlóval)
Börzsöny Múzeum, Szob
1987. Stúdió Galéria, Budapest
1990. Bologna Associacione Culturale

RÉNYI Péter

63.p

1951-1953 között a MDP
kulturális és elméleti munkabizottságával
titkára, a képzőművészeti vita előkészítője

Rejtőzködő legendárium. Bp., 1990

ban ábrázolta volna.

AUGSBURGI ÖTV
RÉSZÉRE. A XVI. és X
Habsburgoknak a török jói
zen kellett megvásárolniok.
sen látták a csengő aran
arany és ezüst edényeket,
vagy ezüsttel kivert fegyve
szerencse volt; mivel az
jóval kevesebbe kerültek,
1606-ban például 100,000 f
százezer forintos ajándék n
udvara mégis jóval többre
pétől kezdve alig múlik el
ne küldtek volna, természet

A reánk maradt irato
edényeket majdnem kizáról

Rényi Rezsőné

Fehérneműterv, textilterv
Pamutáruterv, "

Ernst Muzeum. I. iparművészeti kiállitás. 1952.
14 l.

matercs /Tombor/ 1 Tárás

énete: Első adat az 1332-1337 évi pápai
djegyzékben. 1548-ban Szalanterczy M-
és Bebek Ferenc a földesurai. 1562-
-ban 5 adóköteles házzal a török hódolt-
oz tartozik. 1598-ban Tercsy György a
okosa. 1616-ban mint puszta Uhorszkához
lymagyari/ tartozott Kosztolányi János-
aithényi Anna birtokaként. 167o-ben gr.
ry Istváné. 1715-ben 6 magyar háztartá-
rták össze, 172o-ban nemes község, de
III. század második fel ben ismét jobb-
özség, ez a rész 1864-ig Pusztatercs
n külön községként szerepel. 177o-ben
ngrácz-család, Komjáthy Ábrahám és
assy Ádám, 1826-ban Plachy László és
kay Lószló a földesurai.

Rényi Tibor, szobrászművész

a Szépművészeti Múzeum kisplasztikai tárlata megnyílt. Barkóczi István művészettörténész és Rényi Tibor kalauzolja Juhász Juditot az adás keretében.

Szombat délelőtt.

1978. IV. 8. Petőfi 10.00 /Z.

Rényiné Gyömröi Edit

grafikus

1914-15

Elmisk 1930. 87. l.

Keresztúr:

A vár ~~látkép~~:

Az előtérben
és hozzá
~~a melyhez a~~ ke
A háttérben hegy
tő terül jobb ~~f~~ rol
fölül:

„ARX

Rézmetszet,

Ltpa

MDK

Renysper István orgonamester.

A kolozsi egyház számára orgonát készített. Okiratos adat 1367-ből. A kolozsi prépostság iratos levéltárából.

[redacted] Musza Ferenc: Orgonakultusz Mátyás udvarában.

Alföld, Debrecen, 1960. 1. sz. 124. l.

Renysper István
orgonakészítő 1367.

lásd
Századok 1871. 620. l.

lásd még

Péter magyar orgona-
készítő csomagjában
Horváth Henrik
cikkét.

207.

Renyspor Stefano
1367

l.
Corvina
1927
98.l

Tasso, G. M., XVII. század (Jahrhundert

477. A PÁSZTOROK IMÁDÁSA (Anb
Toll- és ecsetrajz (Feder- und Pi

Telepy Károly (Karl), (1828—1906).

478. DOMBOLDAL (Hügelabhang). Jel
Vászon (Leinwand). 22×30 cm.

Telepy Károly (Karl) (1828—1906).

479. CSÓNAKÁZÁS (Im Boote). Jelez
Fa (Holz). 32×48 cm.

Teniers, David id. (d. Ä.) (1582—1649)

480. SZENT ANTAL KISÉRTÉSE (V
Vászon (Leinwand). 43×62 cm.

Teniers, David ifj., (d. J.).

481. TÁJKÉP ALAKOKKAL (Lands
Belga kiállitás, Bpest, 1927 (Belg
bizonylatával (mit Expertise von
Fa (Holz). 40×57 cm.

Terborch, Gerard, (1616—1681).

482. QUADECKER LEMBERT DEVE
bert Quadecker Bürgermeister von
Vászon (Leinwand). 54×59 cm.

eichnet).

erseus und das Seeungeheuern).

VII. sz.-beli kópia. (Kopie aus d. XVI—XVII. Jh.)
(Madonna m. d. hl. Katharina).

XVI. Jahrhundert).
ből (Aus der Slg. Kilényi).

ichtung).
ellschaft).

leben). Jelezve (Bezeichnet): E. Toorst, Antwerpen, 1892.

Renysper István

orgonaépítő

l. Századok 1871. 620. l.

Hegedűművész képmása —

Vászon — 36×

EDLINGER, JOHANN

25

Az ital —

Vászon — 62×

XX

Renysper István

Ismert egyházi hangszer volt az orgona is. Henrik csukárdi plébános Misekönyvének iniciáléján orgonán játszó férfit láthatunk és a kis kép elég jól tájékoztat az orgona formájáról is. A nagyszebeni plébániatemplomnak már 1370-ben volt orgonája, sőt ismerjük egy korabeli orgonakészítő nevét is. Renysper István orgonakészítő 1367-ben beperelte János leleszi prépostot, mert az egyház számára készített orgonáért járó 40 forintot és egy lovat nem adta meg neki.

Dercsényi: Nagy Lajos

Kura

57. l.

BUDAPEST
42 VI.27.22
112

Répás Zsuzsika MDK

Résztvett a gyermekrajzkiállitáson.
A szakszervezet kulturbizottsága értékelése szerint az I. korcsoportban / ovodások,, első és második osztályosok/
első lett "Első randevu" c. ceruza-rajzával.

--:Kik rajzoltak legjobban.
Emergé, 1962. ápr 17.

MDK

Répási Károly

Áll. Bertán. Pesti Napló, 1936.aug.25. 11.l.

MDK.

Répási Róza

Gyermekrajzkiállitáson szerepelt

Hajdubiharmegyei Népujság 1965 ápr.18.lap-

Répási Róza M.D.K.

rajztanár , a püspökladányi képzőművészeti kör vezetője

Művei a kiállitáson

Nőnapi képzőművészeti kiállitás

Hajdu-Bihar megyei Napló 1965. márc. 6.

Répási Róza MDK
/püspökladányi/

Festményekkel szerepelt aképzőművészeti körök VI. országos kiállitásán./Bp. Rózsa Ferenc Művelődési Ház 1963 nov. 7-21/

Kürti Katalin: A képzőművészeti körök legfőbb feladata az izlésnevelés.
Hajdubiharmegyei Népujság. 1963 ~~nov./7./~~ dec. 7.

Renyisper István

orgonaépítő

l.

Dercsényi D.

Nagy Lajos kora.

Bp. 1973. l.

Renysper István orgonakészitö

XIV.sz.

Corvina.1927.95.1.

RENYSPER JÁNOS, orgonaépitő

Magyarországon már a XIV.században találunk orgonat. A leleszi premontrei prépostság orgonáját 1367-ben épitette Renysper János mester.-583.old. 1.jegyz

SZIGETI KÁLMÁN: Orgonák és orgonaépitők Szombathelyen 583.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XVIII.évf. 1964. IV.szám.---- Szombathely, 1964

RENYSPER JÓNOS

Renysper Janos

orgonamüves

1367

Lelemi

Konvent

l.

Varju Elemér

Magyarvarak

Bp. é. n. (1932?)

90 l.

yarmat,1894.	4.-
inete.Bp.1921.Pk.	15.-
ombathelyi Herzán-könyvtár francia	
1.	9.-
venedik születésnapja alkalmából.	
ial omtörténeti társaság.Bp.,1931.	12.-
lippologie.Mit 105 Abb.in 14 Ta-	
	25.-
Baranyamegye multjából.Pécs,	
	8.-
.Götzen-Dämmerung.Nietzsche contra	
l.Buch: Der Antichrist). Dichtungen.	
	12.-
s dem Nachlass 1882-1885.Leipzig,	
	25.-
enaissance és a reformátió korából.	
n.Ford.Vajda János.Bp.1875.Vk.	24.-
te.Ford.Szász Károly.4k.Bp.	
	60.-
rser als Quellen christlicher	
Leipzig,1835.	40.-
pályafeladatnak,mely a "Szegedi	
n által kitüzetett 1859-ben.	
zékes-Fehé vár,1861.	8.-
ta a magyar tudós társaság Döbrentei	
lése alatt. 5k. 6 darabban.	
	500.-
stván emlékkönyv.Bp.1909.Vk.	14.-
es Ágost Kelemen pesti évei.	
inyi-drámáink történetéhez.Bp.	

Reöthy Orbán

sárospataki ígyűöntő mester 2

I. Rákóczi György

l. erdélyi fejed. idejében

Hadtört. Körl

1927. 132. l.

meghúzgálta szép, sötét bajuszát.

Talán nem is Kanutot szerette, hanem azt az édes álmot, a mit Kanut képe keltett föl szívében. Mint a bábuját, úgy rejtegette ezt az érzést is. És íme, rajtakapták. De nem adta meg magát. Perbe szállott Leonával:

— Akár én mondom meg, akár maga, a papának az mindegy. A fő az, hogy jó hírt hall egy jó barátja felől. És én bizony szívesen vállalkozom arra, hogy ilyen hírt, akár szépen, akár nem szépen, elmondhassak neki.

— Nos, ki vele! Hadd halljam! — biztatta Biás a neki hevült kisasszonyt, derekánál fogva egész közel húzva őt magához.

Hajnalka szólani akart, de a mint fölnézett apja sötét, puffadt és bizony elég csúf ábrázatára, mely jósággal, szeretettel sugárzott le a kedvencz gyerek telt, piros arczába: elakadt a hangja. A sűrű, sörtés szemöldök alul ránevető szemek beláttak a leány lelkébe s az öreg ember nagy, barna, szeplős kezei megczirógatták a hamvas, kerek, ruganyos pofácskát. Biás nem várta be, hogy Hajnalka beszéljen, ledörmögött hozzá simuló, kényeztetett cziczájához:

— Tudom, kis bogaram, tudom. Kanut miniszter

Reöthy Magdolna

Sexsil

1921.

Éimisk 1930.87. l.

II. Miksa:

Mellig, kissé job
medaillonban ~~látha~~
Kálla rövid, bajusza
aranygyapjás rend
lástjának kötöje é
melyet sas kötöz ~~ö~~ gés
látképe tünik szem

MAXIMILIANVS II.
SEMPER AVGVST

fölül a homlokzaton
s az „ÆMULUS imm
disti omni am
ros vers után: „

Rézmetnet, mére

Répa.

A csepeli Rákosi Mátyás Művek képzőművészeti szabadiskolájának szobrásztanulója.

Képzava, 1951. június 9.

Répáczki Imre, kőműves MDK

Hajdúböszörményben dolgozott. Vis mester volt testvérével Lajossal együtt 40 Tolu

Dankó Imre: Hajdúböszörmény népi építkezése. 367.o.

Déri Múz. Évkönyve. 1968. Debrecen, 1968. Alföldi Nyomda, Debrecen

Répáczki Lajos, Vömüves u BK

Hajdúböszörményben dolgozott. Vis mester volt testvérével Imrével együtt 40 oldal

Dankó Imre: Hajdúböszörmény népi építkezése. 367.o.

Déri Múz. Évkönyve. 1968. Debrecen, 1968. Alföldi Nyomda, Debrecen

Répai István

iparművész

törhetetlen üvegtárgyak

143 – 157. sz. alatt.

lásd

A Győri Képzőművészeti és Iparművészeti Társulat 1943. évi téli tárlatának katalógusa.

Répánszki Aladár M.D.K.

12 éves ált. isk. tanuló

1949-ben a Debreceni Képzőművészeti Szabadiskola hallgatója volt

Képzőművészeti élet a felszabadulás után
AMŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK.KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

Rójpás András

1900/1

Ferkèpzomfoiskèvk

126 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Répás Zsuzsika

EMERGÉ 62 APR 17

3x3

Kik rajzoltak a legjobban

Értékelték a gyermekek rajzait

A múlt hét elején értékelte a szakszervezet kultúrbizottsága a gyermekrajz kiállítás részvevőinek rajzait. Három korosztály vett részt ebben a versenyben, illetve három korcsoport szerint értékelték a beküldött rajzokat. Az első korcsoportba tartoznak az óvódások és az első, második osztályosok. Ennek a csoportnak győztese *Répás Zsuzsika:* Első randevú című ceruzarajzával, második *Hajma Laci:* Medvebocsok című rajzával, s harmadik *Rubletzky Gabika:* Csillagok között című rajzával.

A második korcsoportba sorolták a harmadik és negyedik osztályos tanulókat. Ennek a csoportnak győztese *György István:* Tájkép című vízfestményével, második *ifj. Szabó Mihály* Huszár című vízfestményével, s a harmadik *Máté János:* A felszabadítónk című vízfestményével.

A legidősebb korcsoportban az ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik osztályosok tartoztak. Közülük az első *Máté Lajos:* Csendélet című vízfestménye, második *Tölgyesi Attila:* Csendélet című ceruzarajza, harmadik *Neszményi Béla:* Malacfarsang című ceruzarajza.

A pályázat nyertesei könyvjutalomban részesülnek, amelyet a kultúrbizottság a májusi gyermeknapi műsoron ad át. Az összes részvevők ekkor csokoládéjutalomban is részesülnek.

érdeklő problémák
aktívák figyelnek
rázzák meg és ve
ellenséges hírver
szük van abban,
gozók egyre inkál
ját szerepüket az
teljesítésében is.

A PVB a kongresszusi zászló elnyeréséért

megindított munkaversenyben is támogatja gyárunk dolgozóit, a szakszervezeti termelési felelősöket, a szocialista munkabrigádokat, hisz az MSZMP Központi Bizottsága üdvözölte a VIII. kongresszus tiszteletére indított szocialista munkaversenyt. Jutalmazásul 12 zászlót és 39 oklevelet tűzött ki azoknak az üzemeknek, termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak, akik a legtöbbet tesznek a szocializmus építéséért, a dolgozó nép életszínvonalának emeléséért.

Az alapszervezetek aktíváin

natagitációról és az információs felelősök munkájáról beszélt. *Réti Lajosné* elvtársnő az oktatás tematikai tervével és időbeosztásával foglalkozott és megelégedését fejezte ki a szemináriumhallgatók pontos megjelenéséről.

Az újonnan alakult VI. alapszervezet agit. prop. titkára felhívta a figyelmet, hogy több támogatást nyújtsunk kollektívan a nemrég megválasztott szakszervezeti bizalmiaknak a kongresszusi verseny szervezésében.

A jól sikerült megbeszélés azzal zárult, hogy máskor is találkozunk minden hónapban egyszer a tapasztalatok kicserélése céljából. **V. F. M.**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1972 JÚL. 9

M. Répás Ferenc

1021

M. Répás Ferenc Öregember

az

a Balatonnál?

Milyen telepítésfejlesztést követel a Balaton part; meddig fokozható az idegenforgalom; hogyan lehet jobban kihasználni a kisebb üdülőtelepeket? — ilyen és ehhez hasonló kérdések foglalkoztatják a zsúfolt nyári napokban a magyar tenger felelőseit.

A balatoni intéző bizottság szakembereinek és a tárcaközi fejlesztési bizottság főmérnökségének erre vonatkozóan már a kialakult terveik vannak. Mérnökök és idegenforgalmi szakértők azt vallják; hogy túltelepítéssel tönkre tehetik a vidéket. Számítások szerint a regionális terv megvalósítása után egy nyári napra számítva hatszázezer embert képes befogadni a Balaton nyaraló vidéke. Ez a „ optimális felső határ. A jelenlegi befogadó képesség — a negyven parti település több, mint százezer lakosát is beleértve — 300 ezer főre tehető.

A statisztikák érdekes adatokkal szolgálnak az idegenforgalom fejlődéséről. Az üdülők számát néhány éve még felülmúlta a helyi lakosság. Az arány 1967-ben már szembetűnően megváltozott és az eltolódás az üdülők javára egyre fokozódik. A lakosság száma — következteté-

rül

ni

Hozzászólás, Szig

Sok szempon

kodtató cikket köz
és irodalom" című T
1972/1. számában S
bor tollából. A TIT
nyelvi választmány
koztatója mindössz
dányban jelent me
valószínűséggel csa
és irodalmi szako
adóinak kezébe ju
Szigethy témája tú
osztály előadóina
olyan egyetemes go
mely minden TIT-
mára hasznos olvasi

Annak előrebo
hogy a fenti kiadvá
zi, hogy: „A szerke
gethy Gábor több r
sával nem ért egyet
a további hozzász
néhány gondolatban
nám véleményem,
gethy véleményével
lálkozik, de nézőpor
ben nem mindig eg
azzal.

A cimben jel

mondata így hangzi
meretterjesztés soha

Addig nyújtózkodunk, ameddig a takarónk ér

Végéhez közeledik az esztendő, érdemes számvetést készíteni arról, miként gazdálkodott a püspökladányi önkormányzat azzal az összeggel, amely az 1993-as esztendőben rendelkezésére állt. Kürthy Ferencnét, a városgazdálkodási iroda vezetőjét kértük, adjon információt az olvasóknak arról, hogyan sikerült beosztani a város pénzét.

– A képviselőtestület októberi ülésén elfogadta a III. negyedéves gazdálkodásról szóló beszámolót. A jelentésben – úgy tűnik – kiegyensúlyozott a város pénzügyi helyzete.

– Valóban így van. Az 1993-as év költségvetési előirányzatai szerint gazdálkodtunk, nem voltak kilengések. A képviselők igen nagy felelősséggel döntöttek a kiadásokról.

– A ladányi önkormányzat tehát addig nyújtózkodik, ameddig a takarója ér?

– Sőt, szerény tartalékot is képeztünk, túlteljesítettük a bevételi tervet. Költségvetésünk 80,6 százaléka állami támogatás, illetve jövedelemadó visszatérítés. A többi saját bevétel. Az, hogy több lett a saját bevételünk a tervezettnél, két dologgal magyarázható. Szépen gyarapodott az önerős beruházások száma, nőtt a lakossági befizetés. Ösztönzően hatott az emberekre, hogy a lakossági áldozatvállalást elismerve, az állam 15 százalékos visszatérítést adott. Tehát, ha valaki kifizetett mondjuk ötvenezer forintot telefonra, annak 15 százalékát visszaadta az állam. Bizonyára ennek is szerepe van abban, hogy mostanára befejeződött Püspökladányban a gáz-bevezetés és jól halad a szennyvíz hálózat kiépítése. Eredetileg egész esztendőre 548 millió forint költségvetési előirányzat állt rendelkezésre, amely 637 millió forintra nőtt október végéig.

– Mi volt a másik forrása a bevétel növekedésének?

– Pályázatokon is nyertünk pénzt és plusz támogatást is kaptunk az államtól. A 15 százalékos visszatérítés fejében eddig 6 millió 550 ezer forint érkezett vissza. Kaptunk távhőszolgáltatásra 2 millió 300 ezer, nevelési segélyre 4 millió 300 ezer, közalkalmazotti béremelésre 8 millió 900 ezer forintot.

– A bevételekkel ezek szerint elégedettek. Mire volt elég a város pénze?

– Pénzünk 85 százalékát a város üzemeltetésre fordítjuk, fejlesztésre szerény összeg jut. A szűkös gazdasági helyzetben is sikerült azért befejeznünk 1993-ban a Darányi telepen a szennyvíz-gerincvezeték építését. Elvégeztük a Hajdú és Honvéd utcák közművesítését, tíz telek kialakítása folyamatban van. Befejeződött a főtér 1. ütemének építése, elkészült 44 parkoló. Szépen halad az útalap építése, s elkezdődött a Petőfi Sándor Általános Iskola négy tantermes bővítése. Ez a beruházás reményeink szerint 1994 első felére lesz kész. Befejeződött a gázbekötés az intézményekben. Kevesebbe került a tervezettnél, így szerény megtakarítás jelentkezett. Készül a városközpont részletes rendezési terve is. Az önkormányzat a költségvetésből 15,5 millió forintot biztosított a fiatalházasok és nagycsaládosok lakásvásárlásához, építkezéséhez.

– Püspökladánynak ezek szerint sikerült elkerülnie az eladósodás rémét?

– Az önkormányzat hitelállománya minimális. A szakmunkásképzőnek tanműhelyre volt szüksége, e célra vettünk fel az elmúlt évben 13,1 milliót. Ez évente 1,9 millió forinttal terheli csupán a költségvetést.

Összességében megállapítható, hogy a képviselők reális, gazdaságilag megalapozott döntéseket hoznak. Megnyugtató, hogy még tartalékolni is tudtunk egy szerény összeget az esetleges rendkívüli kiadásokra.

Fazekas Valéria

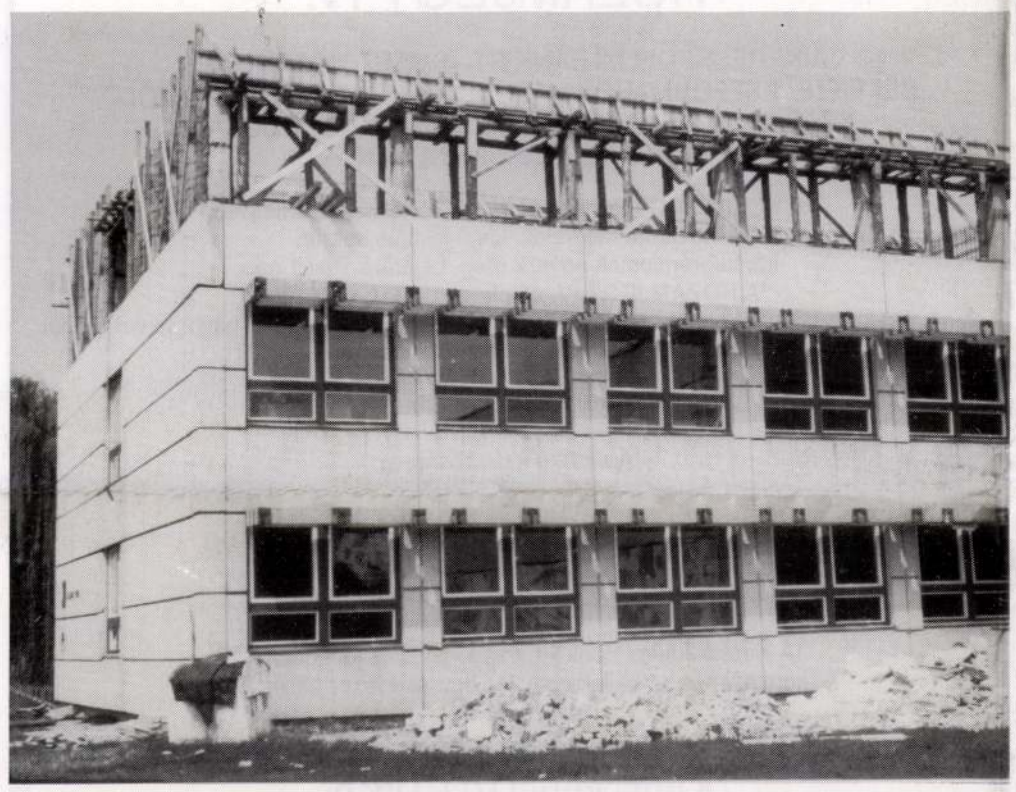

HÍR

Jó hangulatú összejövetelre került sor október 23-án este a Bocskai utca 23/1. alatti Piremon egyesületi házban, amelyet az SzDSz helyi csoportjának lelkes csapata szervezett több apropóból. Nemzeti ünnepünkre való emlékezés, a szeptember 3-án lezárult szövetkezeti átalakulás megünneplése a szövetkezetből kiválók részére. Az új formában működő mezőgazdasági szövetkezetek egy éves évfordulója is indokolta ezt az összejövetelt.

A szervezésben oroszlánrészt vállaló Szabó Ferenc köszönetet mondott a jelenlévők családtagjainak is, akik ezt a nehéz időszakot társukkal együtt vállalták.

Információ az árverésekről

Püspökladányban a kárpótlási földalapba kijelölt összes földterület 102.444 aranykorona. Eddig hozzávetőlegesen 60 ezer AK értékű területet licitáltak 14 árverésen, közel 600 ember jutott földhöz.

Legközelebb a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság hosszúháti földterületeiből és a Zöldmező Mg. Tsz. területeiből lesz árverés november 13-án és 15-én, mintegy 9 ezer AK értékben.

Az eddigi árveréseken a földek 500 és 1.500 forint aranykoronánkénti értékben keltek el. Különösen népszerűek voltak a városhoz közelebb eső, jobb minőségű földterületek.

A távolabbi, az átlagosnál gyengébb minőségű földekre érdeklődés nem mutatkozott, mint pl. a Kővágóra, vagy a Makkodi rizstelepre.

A megyei kárpótlási hivatal tervei szerint befejezi az idén a munkáját Ladányban a december 10–11-ei árverésekkel, amikor is az utolsó 30 százalék kárpótlási földalapokat teszik kalapács alá a két téesz földjeiből.

Dr. Pongrácz Piroska
jegyző

Árverés a 12-es táblára

Soha ennyien nem voltak földárverésen még, mint a main. Elképesztő. Ennyi föld nincs is az egész határban. S vannak degeszre tömött aktatáskával, toronymagasra nyúló megbízó levelekkel, személyi igazolványokkal. Van, aki másfél millió forint értékű földet szándékozik venni mások nevében. Vajon kinek a hasznára?

A kárpótlási hivatal ontja ki azoknak is a földre váltható kárpótlási jegyet, akik emberhez nem méltó körülmények között hosszú ideig hadifogságban voltak. Miért nem kaphattak ők kárpótlásul tisztességes nyugdíjemelést, vagy egyszeri végkielégítést? Miért „veszik" el a földet azok elől, akiknek valóban jussuk van e földre, mert hiszen az övék, vagy szüleiké volt. Nekik nem számít mennyi az ára a földnek.

Vajon mi lesz a kis öregekkel, ha nem jut nekik? Hogy élik túl? Próbálnak lelket verni egymásba: fogjunk össze, egyezkedjünk.

Délután kettőig még csak a véget érni nem akaró jelentkezők adatait vették nyilvántartásba. Voltak, akik hazulról jöttek, hozták a kacsasültet, ki tudja mikor lesz vége. És egyre feszültebb a hangulat. A rutinos árverést vezető végre elkezdheti munkáját. Beszéde világos, érthető, a föld árverését a felvázolt irányba indulva elkezdi. Most már nincs kibúvó. Az emberek szorongatják a tárcsát. A jövőjük függ talán attól, hogy emelik föl, vajon fölemelik-e? 1.500 forintnál emelkednek a tárcsát tartó kezek. A szó világos, a számokat leolvassák, a föld egyrésze elkelt. Percek alatt! Enged a feszültség. Ennyi pénzért a nepperek nem vásárolnak. Marad a kisparcellás igénylőknek, meg a két volt hadifogolynak. A sorrendben odakint az emberek megegyezésre jutnak. Folytatódik az árverés. A földrészlet másik felét már nyugodtabban megveszik 1.400 forintért, a legutolsó csücskét 500 forintért.

Vége van tehát az évtizedekig tartó bánatnak, hogy elvették a szép tanyát, földet. Vége van a két éve tartó kanossza-járásnak, amit az igazolások beszerzésével töltöttek az emberek, bizonyítandó, hogy a földre jussuk van! Sokan ezt nem érhették meg. Az utódok tudják most már elmondani: nagyapa, megint van földünk! S akik megérték ezt a napot, az aranyos öregek, bolgogan, zavartan szedelőzködnek: ha drágán is, de ott tudtak hozzájutni, ahol a tanya volt.

Adjon a jó Isten nekik még hosszú időt, hogy sokáig tudjanak örülni visszakapott földjeiknek!

Dr. Pongrácz Piroska
jegyző

Volt egyszer egy Napló fórum

1993. szeptember 30. csütörtök este hat óra. Rohanok, hogy el ne késsek. Majdnem én vagyok az első. Lassan gyülekezünk. Úgy látszik nem lelkesednek az emberek a fórumokért. Fene tudja miért. Lehet inkább olvasni szeretnék a lapot, mintsem beszélgessenek róla. De összejövünk vagy tízen, s már ez is valami. Köszönt bennünket kedves szóval a hirdetési ügyekkel foglalkozó szakembere a lapnak, majd bemutatja a főszerkesztőt, aki ugyancsak megtisztelt bennünket a jelenlétével. Biztatnak bennünket, hogy csak bátran mondjuk el a terjesztéssel kapcsolatos problémáinkat, hiszen most nagy lépés előtt áll az újság, mivel megpróbálkoznak az önálló lapkézbesitéssel. A posta szakemberei fel is teszik a kérdéseiket:

„Hogyan jut el október elsejétől a Napló az olvasókhoz?"

A válasz elég lakonikus volt:

„Nem tudjuk."

Aztán pedig kifejtették, hogy a terjesztéssel tulajdonképpen nem ők foglalkoznak, hanem a tulajdonosok által létrehozott Kft, akik itt most nem képviseltetik magukat.

Ők, mármint a jelenlevők tisztában vannak az összes problémával, ami ilyen fórumokon elhangzik, de mivel a pénzt a tulajdonos adja, így ő határozza meg az újsággal kapcsolatos összes tudnivalót.

Ekkor már kezdtem magam furcsán érezni: itt vagyok egy olyan rendezvényen, ahol a feltett kérdésekre nem tudnak válaszolni, mert nem ők az illetékesek, de még továbbitani sem igen tudják a problémáinkat, mert tőlük hallva nem veszik azokat figyelembe a tulajdonosok.

Nagyon együttéreztem a két jelenlevő úrral is, hiszen állandó magyarázkodásra szorultak, olyan kérdésekre kellett válaszolniuk, amikről ők nem tehetnek, nincs beleszólásuk, stb.

Szomorúan jöttem el a beszélgetésről.Még azt sem akarták elhitetni velem hogy jó ez a lap, hogy érdemes továbbra is ezt járatni, vagy előfizetni, hogy figyel az olvasóra, hogy rólunk szól az újság.

Csontos Gabriella

A KEGYETLENSÉG SZILÁNKJAI

Elmúlt a halottak napja. A temetőn ismét úrrá lesz az ólmos november, de a gyászolók szíve minduntalan megbizsereg, ha az elhunyt hozzátartozójukra gondolnak. Nem felejtik el bársonyos hangját, meleg tekintetét, mozdulatait, és sajnos mind többüknek kijutó kegyetlenség szilánkjait sem.

Ezek a szilánkok nem a testbe fúrják be magukat, hanem oda, ahol az élő a legsebezhetőbb, a lelkekben hagynak kitörölhetetlen nyomot. Vajon erre nem gondolnak a sötétségben gyáván elrejtőző polgártársaink, akik időről időre abban lelik örömüket, hogy a halottainkról hírt adó tábla üvegét betörik? Jó hecc? Vagányság? Esetleg a lehulló üvegszilánkok hangja nélkül nem tudják álomra hajtani a fejüket? Nem tudom.

Kedves ismeretlen üvegtörő ladányiak! Mit éreznétek akkor, ha egy közeli hozzátartozótok halálhírét becstelenítenék meg úgy, mint ahogy azt ti tettétek másokkal? Lehet, hogy ti még nem éltétek át egy közeli családtag elvesztését. Mégis azt javaslom, hogy a legközelebbi hecc előtt álljatok meg egy-egy pillanatra... és a követ tegyétek vissza a helyére!

Kovács Zsolt

Elhunyt polgáraink:

Szabó Józsefné Gali Etelka (Szondi u. 38.)

özv. Daróczi Józsefné Szilágyi Teréz (Klapka u. 10.)

Szabó Balázs (Esze Tamás u. 29.)

Tóth István (Bem u. 10.)

Szabó Imréné Kiss Ilona (Dózsa Gy. u. 53.)

Rácz Balázsné Keserű Erzsébet (Rákóczi u. 66.)

Szabó Sándor (Szigligeti u. 7.)

Dr. Varga József (Budapest, XIII. Szent István park 20. 4/30.)

Katona László (Balaton u. 41.)

özv. Kun Lászlóné Juhász Mária (Dózsa Gy. u. 28.)

Nádházi János (Wesselényi u. 47.)

EMLÉKÜKET MEGŐRÍZZÜK.

Levelesládánkból

Tisztelt Polgármester Úr!

Lakótelepi, jelentős gyereklétszámú iskolánk tanulói igen ritkán, főként tanulmányi kirándulások alkalmával szabadulnak ki a kőrengetegből. Ez év szeptember közepén (16–18-ig) nyolcadikos tanulóink Debrecenben és környékén kirándultak és a püspökladányi Kaán Károly úti Szabadidőközpontban töltötték idejük 2/3 részét.

Rendkívül jól érezték magukat az igen sokszínű programlehetőség mellett. A Hortobágyi Nemzeti Park állat- és növényvilágával való ismerkedés mellett, nagy élvezettel vizibiciklitek, csónakáztak, kajakoztak, sétakocsikáztak és lovagoltak.

Ordasi József és Rontó Sándor urak, a szabadidőközpont részéről mindent elkövettek azért, hogy a gyerekcsapat jól érezze magát és feledtessék velük az Ózdon közismert gondokat, problémákat. Gyermekeink tökéletesen kikapcsolódtak és élményekkel gazdagon érkeztek haza a kirándulásról.

Rohanó világunkban igen jó érzés volt ilyen lelkes, értékes, gyermekszerető szakemberekkel találkozni és élvezni körültekintő gondoskodásukat.

Tisztelt Polgármester Úr!

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani Önnek és Önkormányzati Képviselőtestületének, akiknek valószínűleg nagy szerepük van a létesítmény létrejöttében. Kérjük Önöket, őrizzék meg igen értékes szabadidőközpontjukat, amelynek működése emlékezetessé teszi az oda látogató hazai és külföldi vendégek számára városukat.

Mi, a magunk részéről csak annyit ígérhetünk, hogy amennyiben a későbbiekben lehetőségünk lesz – tanulóink egy részével – évenként felkeressük városukat és természetesen a Kaán Károly úti Szabadidőközpontjukat.

Ózd, 1993. október 20.

Tisztelettel:

Juhász Lászlóné osztályfőnök *Béri Lászlóné igazgató*

RÉPÁSI RÓZA FESTŐMŰVÉSZ, RAJZTANÁR KIÁLLÍTÁSÁRÓL

1993. október 2-án nyílt a Ladányi Galériában „Válogatás 30 év munkáiból" címmel tárlata a helybéli tanárnőnek. Nem nekem jutott eszembe, hogy felkérjem kiállítani, de szívből köszönöm az ötletet, a lehetőséget, hogy felhívták a figyelmet Répási Rózára, aki 30 éve csendben, szerényen, lelkiismeretesen csak tanított. Tette a dolgát, amit szíve, esze diktált. Nem voltak látványos megnyilatkozásai, de vezetett rajzkört, részt vett tárlatokon és emlékezetükbe maradt a tanítványinak. Bizonyítandó, ideírom a vendégkönyv néhány sorát: „A képek csodálatosak, mindkettőnket elgyönyörködtetett. A lányomat, aki nyolc éves és jómagamat, a régi tanítványt."

Nagyon sokan voltak már a megnyitón is, de a vendégkönyv tanúsága szerint rekordot döntöttünk a látogatói létszámmal.

Nem volt még a közelmúltban ennyi ember a Ladányi Galériában.

Igen sokan voltak kíváncsiak Rózsika képeire. Azokra a festményekre, amelyekről a nyugalom, a derű, a békesség, a szépség árad.

Köszönöm, hogy megosztottad velünk ezt a személyes részt énedből, hogy megmutattad lelked rezdüléseit.

Valahol ettől lesz több az ember.

Csontos Gabriella

Hírek

Felszeghy Szabolcs képviselő idén a református hitoktatás támogatására ajánlotta fel évi képviselői tiszteletdíját.

Megjelent Püspökladány térképe. A térkép nem csupán a helybelieket igazítja útba, s ad hasznos információkat, segítségével a Ladányba látogatók is tájékoztatást kapnak a település múltjáról, jelenlegi értékeiről, látványosságairól.

Kapusi Imréné vezetésével az oktatási intézmények sztrájkbizottsága tárgyalt a napokban a polgármesteri hivatalban. Farkas Dezső polgármester és Lengyelné Tóth Mária intézményfelelőssel az esetleges pedagógus-sztrájkkal kapcsolatos tennivalókat, kötelezettségeket egyeztették.

HOZAMJEGY IV.

A KERESKEDELMI BANK RT. ISMERT HOZAMJEGY BEFEKTETÉSI FORMÁHOZ HASONLÓ ÚJ, BEMUTATÓRA SZÓLÓ, SZABADON ÁTRUHÁZHATÓ ÉRTÉKPAPÍRT BOCSÁT KI **HOZAMJEGY IV.** NÉVEN.

A HOZAMJEGY IV.fix kamatozású értékpapír, amelynek hozamát megfelelő idejű lekötés esetén kamatprémiumok növelik meg. Lejárata 1 év 1 nap.
A **HOZAMJEGY IV.** alapkamata évi bruttó 14%.
A névértékre vetített kamatösszeg egy-egy kamatszelvény ellenében havonta vehető fel.
Aki nem veszi fel rendszeresen az esedékessé vált alapkamatokat,az több kamatszelvény egyidejű beváltásakor kamatprémiumhoz juthat.

A BRUTTÓ KAMATÖSSZEG:

- az 1-5. szelvény egyidejű beváltásakor évi bruttó 14%
- a 6-12. szelvény egyidejű beváltásakor évi bruttó 16,5%
- hiánytalan, egybefüggő szelvényív beváltása esetén - a kamatprémiummal megnövelt kamat - bruttó 19%.

A Kereskedelmi Bank Rt. vagyonával és jövedelmével kötelezettséget vállal a beváltáskor esedékes kifizetések teljesítésére.

KERESKEDELMI BANK Rt.

K&H BANK

AHOL A PÉNZ DOLGOZNI KEZD

Püspökladány, Kossuth u. 22.

Répáss János
molnár
1646. Sempte

Bal Hel 125. l
35. l.

Tagányik:
A sempthei molná-
rok 1646-ki céh-
szabályai.
Magyar Gazdaság-
történelmi szemle
1900. 122-123. l.

DOMBRÁD, Szabolcs m.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

REPASSKY, Michael épitész

Kassai épitész, zsinagóga terv 1866

BÁRKÁNY, Eugen – DOJČ, Ludovit: Zidovské náboženské obce na Slovensku. Bratislava : VESNA, 1991 375.

~~[illegible]~~

Répássy és

Streimmelvöger

Rudolf

litografiái a kön.

Umben

Ipolyi Arnold.

Az egri megye s

János apostol és evan-

gelistáról nevezett

régi székesegyháza

az egri várban.

Különnyomat a

Bartakovics-emlék-

könyvből. Eger

1865.

A magyar vallás- és közoktatásügyi minisztertől

Budapest 5. Póstafiók 118.

VIII. szám.

Gerevich Tibor

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Díj átalányozva.

Répássy Károly
festő
IX. Ráday u. 31.

MKSz 1947

MKSz 1947

Répásy-Kurucz Gyulady
szegedi festő
Tavasz, vízf?

Szeged 1937

Répassy

nehány Körajz a
Bartakovics Endlik-
Közöben 1865.
II melléklet
III "
epitészeti rajzok

1/1

-Régiségei

-uléhei

Palatin Ujjáép. III. Károly alatt.

-tik VI-és VII. = 2

-verk

34 április 1 fén Nagramallen

7×8

Répásy-Kurucz Gyula dr

szegedi festő

Tavasz. of

Szeged 1937/6.

kapcsán érkezett az Óvár
szegnek hatodik rész-
itjük, hogy az épitést
nöknek /: alatt csatolt
idei munkálatok be-
a munkadijak kifi-
ég 10.000 (tízezer) koro-
, és hogy az ezideig
de küldött 30.000 (:har-
a már tényleg kifizette-
anyagok ára és munka-
igy jelenleg itt már
incsen. /-
u teljes tisztelettel kér-

Répássy-Kurucz Gyula

dr

Szeged 104. sz

Őszi virágok, of

Szeged 1938/6

Répási Kurucz Gyula

festő Szeged

Irod

?

NémedySzeged 4/9. l.

Réjáry Kurucz Gyula
festő Szegeden

részt vett az alábbi
kiállításon

Délmagyarország
1937. dec. 5.
(v.: Szegedi képzőművészek kiállítása a múzeumban.)

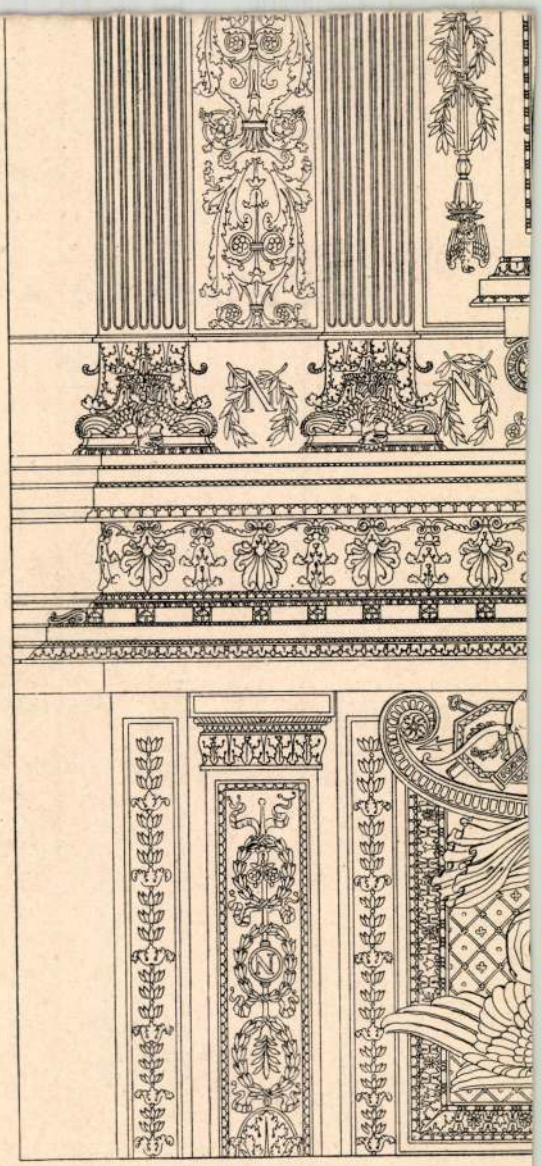

Repassy

„másolta Repassy"

„rajzolta Repassy"

1) Eger vara 1745–1761.
felvek térképének rés-
lete az székesegyház som-
javál távlatrajzban.
Korájz. Bartakovich
emlékkönyv. 1878. II tabla.

2) A régi székesegyház alap-
rajza. u. o. III tabl.
Ipolyi A. emlékkönyv 1878

1904 Jul 6

II/8

Tanulmányiálap

Répászky Aladár

műfaragó

1890.

Címtár 1930. 87. l.

szemlélhető, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ épületei emeletesek
rtek és mellék ~~épületek~~ építmenyek csatlakoznak.
yek hullámzanak, a melyeken innen
~~[illegible]~~ a hegyek felé vezető uttal. Felirata

KÖRESTVR aut CREITZ."

méretei a vonalkeretnek 9.9:14.6 cm.

4589.

126/94 N° 143.

M.D.K.

Répásy Ferenc, keramikus

Miskolci Kerám iagyárban dolgozott. Apátfalván is dolgozott 1855-ben. 22o4o.

Molnár László: Az apátfalvi Keménycserépgyár Földváry Sándor haszonbérlete idejében./Kb.1850-1866 között./

Az Egri Múz. Évkönyve. Eger, ~~1966~~ 1966.

Répásy Ferenc, keramikus

Az apátfalvi keményoseréпgyarban 1844 tavaszától ismeretes, 1855-től a miskolci porcelán és kőedénygyárban tűnik fel. Lehet, hogy 1844 előtt már dolgozott Miskolcon. 246.o.

Kolnár László: Porcelán és kőedénygyártás Miskolcon a reformkorban. 239.o.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VI. 1966. Miskolc
A Herman Ottó Múz. kiadása. Miskolc

árton toursi püs-
jegyzője szerint
ıikoris ...»Árpád
ett és Sabaria for-
ıenvén, Pannonia
.«
erint, a kőkortól
maiak korából, a
ltak, melyek bé-
ıeveit olvashatjuk.
századokban, ka-

ékszer, különféle
közül legérdeke-
J. Paternus és J.
etett.
ó magyar keresz-
Ugyanis Szt. Se-
föl a még Géza
Szt. István ugyan-

álltam a Bakony legmagasabb ormán, szemeim bekalandozták az innen áttekinthető tájakat; lelkem elmerült azok szépségeiben és megtelt imádatával a Természetnek, melynek akár égbemeredő sziklakolosszusait, vagy parányi kőmorzsáit, százados büszke tölgyeit, vagy rejtett völgyek sziklafalain szerényen meghúzódó mohatelepek egymásbafonódó selyemszálacskáit bámultam is, mindegyikben egyaránt megtaláltam az Istent!

A nagyobb túrákra merészkedő: Ugodon, Koppányon, Fenyőfőn, Vinnyén át fölkeresheti a Cuha völgyét, amelynél ha szebbet nem, legföljebb csak olyat tud remekelni a Természet keze. És a völgyön túl átrándulhat a cseszneki várromokhoz, onnan le vasúton Zircre, Veszprémbe, hogy aztán a Séd szakadékos völgyében kígyózó úton: Herenden, Szentgálon, Ajkán, Devecseren, Bóbán és Celldömölkön át, Pápára visszatérjen.

MDK

RÉPÁSSY

Ipolyi Arnold rekonstrukciója nyomán készült rajzának reprodukciója az egri várról.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.24.

Képzőművészeti Alap kiadása.

M.D.K.

Répássy

alaprajza az egri várbeli régi székesegyház
Ipolyi Arnold-féle rekonstrukciójához /1865/.

Gerő László: Eger, Bp. 1957. /Magyar Müemlékek/
23.old.

RÉPÁSSY László uradalmi mérnök Egerben. Fennmaradt 1861-ből a káptalan „Lötyögő" malmára vezető csatorna rajza. /Tervj.98./

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

O NICCOLO

IP M

19401 5034

PELLIPARI
1547

M.D.K.

Répássy László, uradalmi mérnök Egerben.

Fenn maradt 1861-ből a káptalan „Lőtyögő" malmára vezető csatorna rajza.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 391. old.

M.D.K.

Répássy László,uradalmi mérnök

65.-1886.V.14.-Az Eger pataknaka fürdők feletti kettő ágazása közötti terület"vázrajza".Kéziratos térkép. Répássy az egri kőkáptalan uradalmi mérnöke volt. 22.5+19.5 cm.Egri Áll.Levéltár. 147.o.

Sugár István: Eger város térképei. / XVIII.sz.-1950 / 125.o.

Az Egri Múz.Évkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

Répássy Róza: Fésülködő

Hagyn-Pintar megyei Napló
1963 szept 6

19.05 Közvetítés a Madách Színházból: Tanner John házassága.
19.51 Jó éjszakát, gyerekek!
20.20 A színházi közvetítés folytatása.
22.15 Sporthíradó.
22.33 Bolgár zenei hét.
0.10 Verbunkosok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.00 Verdi: A szicíliai vecsernye.
14.25 Népek zenéje.
15.05 Könnyű dallamok
15.50 A világ minden tájáról.
16.00 Rimszkij-Korszakov: E-dúr klarinétverseny.
16.30 Zenekari muzsika.
17.05 „Hej halászok, halászok . . ."
17.25 Könnyűzene.
18.00 Ének-, fuvola- és csembalohangverseny a stúdióban.
18.25 Magyar nóták.
18.45 Gazdaszemmel hazánk mezőgazdaságáról.
19.05 A Magyar Rádió és Televízió énekkara énekel.
19.30 Tamássy Zdenkó műveiből.
19.55 Édes anyanyelvünk.
20.00 Közvetítés Rómából. A Római Rádió és Tv szimfonikus zenekarának és énekkarának hangversenye.
20.50 A vasrudak világában.
21.05 Nagy énekesek életregénye: Birgit Nilson.
21.45 Tánczene.

URH

18.30—22.30 Hírek. — Massenet: Thaïs. Háromfelvonásos opera. — Tánczene. — Irodalmi műsor. — Kamarazene. — Hírek. Időjárásjelentés.

16.30 A Gyermekrádió műsora.
16.50 Tömegdalok.
17.05 Jó estét! Egy fiatal építészmérnök és tervei.
17.20 A Magyar Rádió és Televízió népi zenekara játszik.
18.15 Rossini: Tell Vilmos — az I. felv. fináléja.
18.25 Zenés est Kozma Józseffel.
19.25 A Szabó-család.
19.55 Jó éjszakát, gyerekek!
20.25 Tánczene.
20.46 Vezényel Otto Klemperer.
22.15 A hangversenyközvetítés folytatása.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.00 Filmzene.
14.25 Zenekari muzsika.
15.05 Tánczene.
15.45 A sánta dervis.
16.00 Mozart-áriák.
16.29 Mezei csokor.
16.50 Időszerű nemzetközi kérdések.
17.05 Zenekari muzsika.
17.40 Fiatalok filmklubja.
18.00 Bolgár zenei hét.
18.20 Pesti vicemúzeum.
18.45 A Berlini Rádió énekkara énekel.
19.05 Az opera útja.
19.55 Könnyűzene.
20.25 Birkás Lilian énekel.
21.05 Verbunkosok, népdalok, népi táncok.
21.43 Fejfák. Elbeszélés.
22.00 Operettrészletek.

URH

18.30—22.30 Hírek. Időjárásjelentés. — Tánczene. — Zongoraművek. Elidegenedés, dekadencia, realizmus. — Könnyűzene. — Tosca. Részletek Puccini operájából. —

MDK

Répászki István (általános iskolai igazgató)

díjat nyert a KISz-jelvények megtervezésére kiírdetett nyilvános pályázaton.

A Kommunista Ifjúsági Szövetség jelvénye.

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 16. sz. [3. l.]

Répászky Ernő M.D.K.

Az előadás diszlete

Csillag István: A szép Fabien Marcel Pagnol komédiája a veszprémi Petőfi Szinházban

Magyar Nemzet 1963. május 30. 4.1.

.

M.D.K.

Répászky Ernő

Pagnol: a "Szép Fabien" c. komédiájának bemutatásához tervezett diszleteket.
Veszprémi Szinház előadása.

Kiss Károly: Szép Fabien komédiája có kritikája
Film Szinház Muzsika, Bp. 1963. juni 14. VII. évf. 24. sz. 16-17. lap.

Répászky Ernő
díszlettervező

A Veszprémi Petőfi Színházban
Kocsis István drámájához a
díszleteket Répászky Ernő tervez-
te.

— Kulturális Minor
Tükör, 1976. márc. 30-12 oldal

Répánszky Ernő

"A tragédia kihivása" cimmel Szekrényesy Julia ismerteti Kocsis István két drámájának előadását. "A tárlat az utcán" c. művet a kecskeméti Katona József Szinház Kelemen László Szinpadán mutatták be. Najmányi László tervezte hozzá a diszleteket és Szakács Györgyi a jelmezeket. A kritika elismeréssel méltatja a két művész munkáját.
A veszprémi Petőfi Szinház "A nagy játékos" c. -Martinovics Ignácról szóló- kétrészes drámát adta elő. A szinpadképeket Répánszky Ernő, a jelmezeket Hruby Mária tervezte.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. márc. 2o.
XX. évf. 12. sz. 13. lap.

Répászky Ernő

Iszlai Zoltán: "Kétmenetesek – egymenetben" cimmel ir a Bábszinház és a Gyermekszinház előadásairól.
Jevgenyij Svarc: "Zöld Boszorka", cimü darabjához és Szperanszkij bábmeséjéhez tervezett diszleteket Bródy Vera és Répászky Ernő.
A kritika mindkét müvész munkáját kiemeli.

Élet és irodalom, Bp. 1979. nov. 10.
XXIII. évf. 45. sz. 12. lap.

M. D. K

RÉPÁCZKY Ernő

Az előadás díszletei

Vitányi Iván: A Budapest Tánc-
együttes új műsora
Magyar Nemzet 1961. ápr. 28. 4. l.

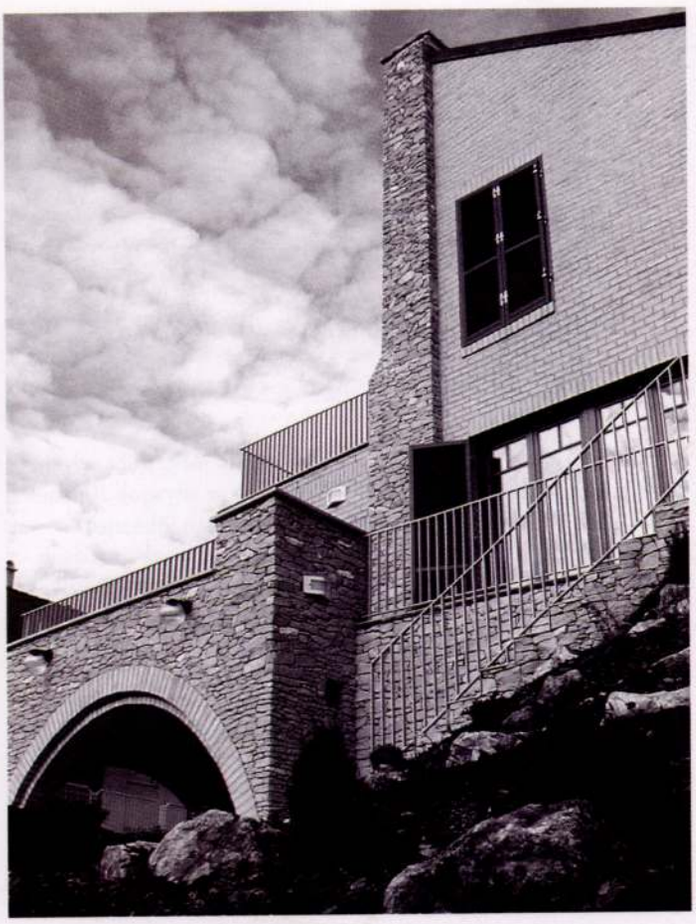

1–2. *A kerti homlokzat, és annak korai modern hangulatot árasztó fotóátirata (fotó: Répás Ferenc)*

3. *Helyszínrajz a középső szint alaprajzával*

4–5. *Az utcai homlokzat grafikája és a megvalósult homlokzat kerítéssel, és egy szerencsésen megtartott kis fával*

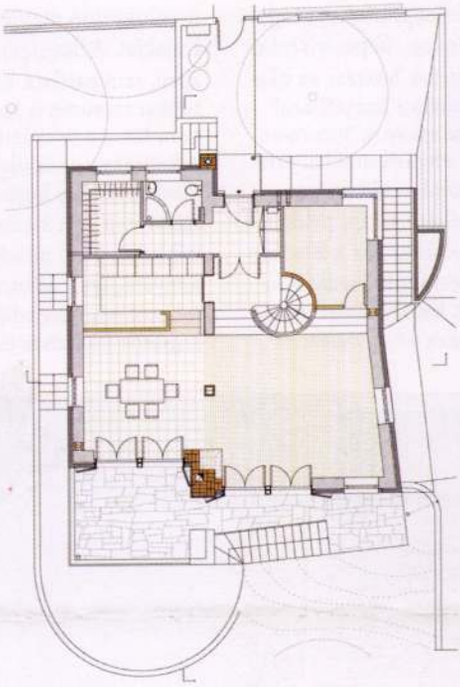

3

4

5

Wesselényi-Garay Andor

Répás Ferenc annak a ma harmincas éveit taposó fiatal építészgenerációnak a tagja, mely az egyetem elvégzése után, az építésszé válás bevett hazai gyakorlatával szakítva a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karának Rajzi Tanszékén, de önálló stúdió keretei között kereste boldogulását. Répás életútja annyiban rendhagyó, hogy a tanszék jelentette határozott struktúra mellett társaival gyakran társtervezői minőségben is sok, az elmúlt dekád meghatározó épületének, vagy tervének kidolgozásában vett részt. E kezdetben a kiváló grafikai készségre, építészek számára is irigylésre méltó rajztudással párosuló számítógépes tudás jelentette helyzeti előnyre alapuló, szoros kontroll alatt végzett munka tűnt a mester hiányát pótolni. E mester személyében Répás az intenzívebb és periodikusan újraköttetett munkakapcsolat következtében is Vargha Leventét jelölte meg. Munkatársként Répás a tragikusan fiatalon elhunyt Dobó Mártonnal, Molnár Csabával és Peity Attilával közösen – talán csak Makovecz Imrét leszámítva – szinte az összes prominens magyarországi építésznek dolgozott. Csaknem tíz esztendő egyre bővülő és fokozatosan önállósodó tervezői praxisa eredményeként e pályázati díjjal is jutalmazott családi ház az első teljesen önálló munka eredménye.

Az a szintaxis, nyelvhez hasonlatos rendszer, amellyel az épület anyagain, tömegén keresztül kommunikál a környezetével, sommázata annak az elhivatottságnak vagy irányultságnak, mellyel Répás a saját építészeti hitvallását látja. Egy első ház mindig sommázat. A nagy kérdés az, hogy a múltról vagy inkább a jövőről szól. Ez az épület egyértelműen múltba forduló, amely alatt nem história, hanem már lezajlott érzéki tapasztalat-együttes személyes, kis eltérésekkel megfogalmazott rekonstrukciója értendő. Értő kézzel, kivételes grafikai képességgel egymás mellé rendelt anyagok képezte textúra-kollázs, melyben a kísérlet tárgya a közel azonos színtónusok, ám eltérő felületi értékű elemek interpenetrációja. A telibe fúgázott téglaburkolat, a szárazon rakott terméskő, a szinte bútorlapszerűen megjelenő, sávozást elkerülő fabetétek felületi patternként jelentkeznek. E felületminták anyagszerűsége keltette vibrálással azok atektonikus, síkban tartott jelle-

1

1–2. A tégla- és a kőburkolat részletei mindenütt tökéletes szaktudásról árulkodnak. A tektonikusan egymásra épülő anyagok használatát aprólékosan kidekázott egyensúly, festői kompozíció és finom arányok jellemzik

ge képez ellenpontot. A rendkívül harmonikus, képszerű homlokzati nézetek hosszas és sikeres komponálási fázisról árulkodnak. Az arányok, bizonyos folthatású elemek grafikai értékének aprólékos kidekázása eredményeként került például a bejárati homlokzatra a fabetétekkel összefogott gardrób-zuhany ablak kettőse azért, hogy ellensúlyozza az ugyanezen homlokzaton megjelenő fasávok L alakját. A figyelem megannyi apró, szimpatikus, az utolsó esztétikai részletet is kontrollálni szándékozó jelenléte.

A kéttraktusos épület tömegszervezése egy bújtatott teraszházat imitál. A kiemelt középfőfalhoz az utcai nézetben balról félnyeregtetős átfutó tömeg, jobbról egy keresztirányú nyeregtetős teraszház csatlakozik.

2

A tipológiailag rendkívül eltérő egységek az additív tömegszervezést sejtetik. A mögöttes térkonstrukció a földszinten funkciójában elválasztott, ám vizuálisan kapcsolt, a nappali, illetve az étkező terét rejti. Ebben a léptékben vitatható a túlemelt középfőfal didaktikus gesztusa, szerencsére Répás korábban említett kontextualista anyagjátéka megállítja a tömegek széthullását. Félreértés ne essék, lehet kifejezetten cél ennek a magas építészet által kedvelt eszköznek az alkalmazása, csakhogy itt léptéktelen, Máriaremetén pedig, az elmúlt évek kommerszcsaládiház-építészetének lenyomatát hordozó környéken – hát hogy is mondjam: túlambicionált. E markánsan osztott tömeg rajzos, rendkívül előnyösen fotózható részletek és nézetek sokaságát produkálja, és egyben jelzi az épületre jellemző síkkomponálás határait is. A ház – mint látható – homlokzatonként koherens vizuális megjelenést nyújt, átfogó anyaghasználati koncepcióról is beszélhetünk, az eredmény mégis a kissé szétesőnézeti képek, melyeket az okosság helyett az ösztönös formálási képesség és a kifinomult, magasan pallérozott esztétikai érzék tart össze. Nem ama bizonyos, a bevezetőben említett „pálya fölfőstésének" a szándékával, de az egyes elemeket logikai boncasztalra téve érdekes eredményt kapunk. Az épület külső jellege egy emelet magas kőposztamensre helyezett téglaszoborként is definiálható. Belül a minimális szinteltolást jelentő étkező-nappali blokk háromlépcsős lesüllyesztését e kőposztamens a külsőben nem kezeli le, aminek a következtében a nappali terasza attikával zárul. Ez az attika csiszolt kővel burkolt, amely csiszolt kősáv a falazatban továbbfutva a tégla- és a terméskő burkolat csatlakozóelemeként jelenik meg, noha egyéb esetekben az anyagok átmenet nélkül, tompán ütköznek. Ráadásul a kőfalazati nyílások könyöklői egyébként anyagban tartva, túllógatott kőből lennének. A már említett, túlemelt középfőfal Répás interpretációjában nem térbeli dimenziókkal rendelkező tömegalakító elem, hanem háttérfelület. A síkkompozíciós törvények szerint egyik oldalán kő, másikon téglaburkolattal. A „balesetmentes" átfordulást a végpontokba helyezett, szoborszerűen megfaragott kőkémények biztosítják.

Tovább bonyolódik a helyzet a kívülről egyébként rendkívüli formai leleménnyel tálalt, egy borospince formavilágát idéző, téglaívekkel gyámolított kerti teraszon. Itt a kőfalban rendhagyó módon elhelyezett téglaívek csiszolt szárkő-imitációról indulnak, miközben a mennyezete nyersen hagyott vasbeton. Az ív fölött elfogy a „hús", a záradékpontban fél négyzetméteren szemlélhető a tégla, a kő és a vasbeton találkozása. Ennek létezhetne jobb megoldása is; például élni lehetett volna a forma diktálta ötlettel: nyersbeton helyet tégla élkeresztboltozat alkalmazásával.

Feloldva e rövid tanulmány kritikai tézisét, Répás Ferenc „elsőfilmes" szereplése értő műgonddal alkotott, retrospektív mestermunka. Közel tíz esztendő felgyűlt tapasztalatának hallatlan visszafogottsággal, görcsös bizonyítási vágy nélkül épített kedélyes „emléke márványból és homokkőből", mégsem életműház. Egy olyan építészeti állítás tárgyi lenyomata, amellyel Répás önmaga számára „föstötte föl" azt a pályát, amin a jövő – általam mérhetetlen kíváncsisággal várt – munkái fogják eldönteni, hogy kívül reked, vagy sem.

Répászky Gyula

M.D.K.

kassai építész

nyert megbízást Kassa
város fő-utcáján fekvő
un. Löcsei ház ujjá épité-
sére, kb. 150.000 K. höltsép-
kerestel

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII. évf.

jul. 31. sz. 11. old.

M.D.K.

Répászky Gyula

festő és műépítész. ~~Sacán~~

Külesett Kassán 1870.

lásd okv.

+ 1925-ben

Csikvári Abauj

sz. a. 213. l.

M.D.K.

Répászky Gyula (kassai) építész

második díjat nyert
a kassai plébánia épüle-
tére kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1900. XXI. évf.
máj. 2. sz. 6. old.

MDK

Répászky Gyula, 1893

A m. kir. József Müegyetemen oklevelet nyert épitészek névjegyzéke 1873-1928-ig. Épitő Ipar - Épitő Müvészet 1931. jun. 1. 89.l.

Répászky Gyula

építész

l

Wick Kassa tőt

218. l.

MDK

Répászky Gyula műépitész /+ 1925/

Sirkápolnája a Rozalian.Kép 222.oldalon.

Wick -temetők 222.l.

Répászky Gyula
minéritett

l

Wick Kassa tört

408. l
439. l

CHULEK JÁNOS
MŰÉPÍTÉSZ

ELEFON: JÓZSEF 406—68.

Horthy Miklós-út 86.
Telefon: 69—2—43.

A Müemlékek Országos Bizottságának,

B U D A P E S T .

VI., Aréna ut 41.sz.
SZÉPMÜVÉSZETI MUZEUM.

RÉPÁSZKY GYULA MŰÉPÍTÉSZ († 1925) SÍRKÁPOLNÁJA
a Rozálián (49—50 l.)

Wick - temetők

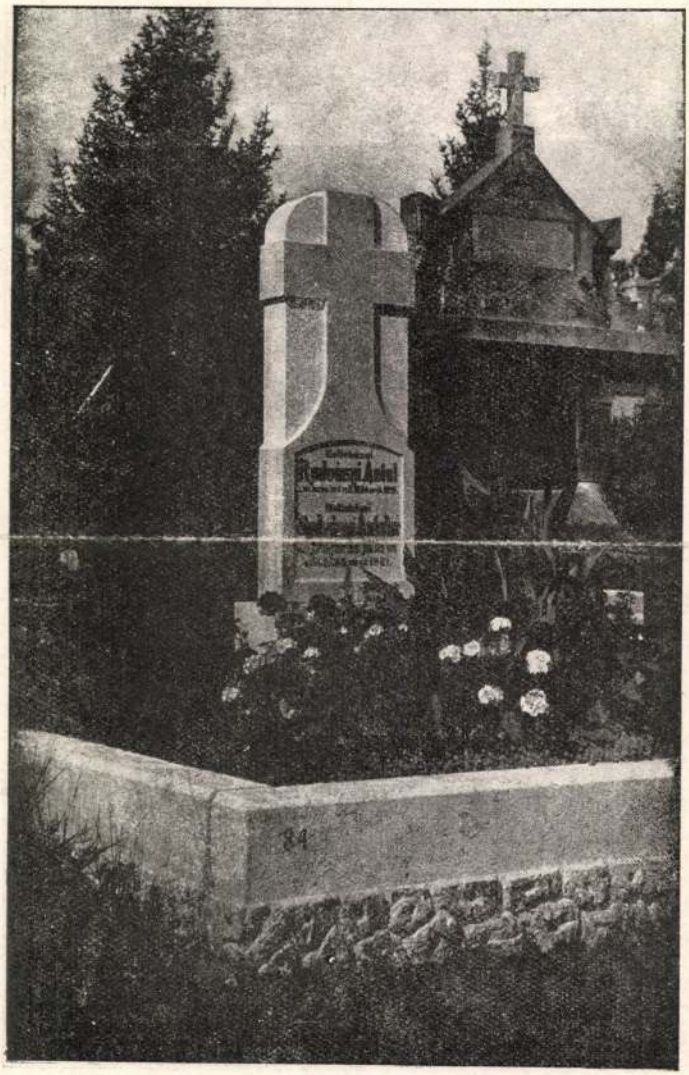

RADVÁNYI ANTAL és NEJE szül. MAJOROS MÁRIA SÍREMLÉKE
a Rozálián (57 l.)

Viktória-nyomda.

Répászky Gyula
építész.

Szüb. Kassa 1870.
Oklevelet nyert 1893.

Nézjegyzmiegyetem 16:l.

Feladó:

LEVELEZŐLAP

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Répászky Gyula

Szul. Kassán 1874. jun. 18 Rk., okl. mnépi-tész (József-műegyetem) 1913/14. II. első osztbeli-művesznőv. Olgyai Viktor-

Mosonmegyei Régészeti Egyesület

VI. 191

Répászky Gyula

Kassai műépítész

meghalt 1925 dec.

Magyarság

1925 dec. 31. 7.

Éva VII. 184.

Répászky Gyula

műépítész

† Kassán 1925. dec. 23.

56 éves korában.

Mihalik Sándor dr

kőrlése.

GSBURG-NÜRNBERG A.-G.

ELYTELEP ÉS KÉPVISELET

JOS, BUDAPEST

II., TÖRÖK-UTCA 14.

°°°

NÜRNBERG A.-G.
ÉPEK OSZTÁLYA
SBURG-GÖGGINGEN

FOLYÓSZÁMLÁK: PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK MARGIT-KÖRUTI FIÓKOSZTÁLYA
M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR 48665. SZ.

Budapest, ...

Répászky

kassai építész

l.

Bierbposta

45 l.

alpartján van a „La Città" (A) és a „La
na d'Ungheria" (B). A kőfalakkal megerő-
del Palatino" (F), a „Chiesa delli Cattolici"
(C) van kiemelve s a várnak három tor-
s egyen lobogó lenge. A „Porta di Vienna"-
" (E) körül s a várhegy tövében épületcso-
t Dunán egy csolnak kel át, a szige-
k s a parton is ugyanemujén járkálnak.
ata a lebegő szalagon:

"
asható: „A. La Città" kezdettel s „H. Danu-

vonalkeretnek 13.5: 19-8 s a réslapnak

ata dal Sig. Co: Ercole Scala. In Modona

6

66/93 № 52.

Répászky József

kassai építész (?-)

A női (tanító) képző
intézetének épületét
tervezte és építette az
1890-es (?) években

Szokolszky .131.l.

lactarius deliciosus
rizikagomba

MDK.

Reparszky József épületét

Klimkovics Ferenc bejelenti, mint művezet, a KT-ek.
1865.

MDK-A-I.-1/247.

Repaszky József építész

Kassa

A magyarországi községek neve és lakhelye O.M.K.T. évkönyve 1865.

240–45.1.

16

A Répászky sírkápolna. *

Répászky Gyula műépítész hamvai részére az elhúnyt özvegye készíttette 1928-ban. Faragott oszlopokkal gazdagon díszített kupolás szerkezete az építőművészetnek kiváló alkotása. E mauzoleumba ízléses oltárt helyeztek el az „Angyali üdvözlet“ olajfestésű képével.

4

* a kassai szt Rozália temetőben.

Wick temetők 49.50.1

Répászky Gyula

A kápolna belső északi falán a következő emléksorokat olvassuk:

Sokak által meg nem értett . . . .
Magasan röppenő — nemesen gondolkodó
Szép lelked elhaló dala e mű . . . .
Téged megértve — Tőled megtanulva
Fakadt vérző szívem nyomán,
A reális valóság . . . . .
E kőbe vésett emlékmű.

Margit.

Idősb Haltenberger Péter szül. 1816. megh. 1853.

Haltenberger Péter szül. 1837. jún. 20. megh. 1914. jún. 29.

Pro patria! 1915. május 18. Haltenberger János cs. és kir. százados szül. 1884. máj 8.

Özv. Oppitz Károlyné szül. Haltenberger Emma, szül. 1849. febr. 15. megh. 1929. jan. 19.

Tordássy és neje kriptakápolnája.

Homlokzatán az elhúnyt alapítók relief arcképét látjuk. Belseje Jézus föltámadását ábrázoló olajfestményű képpel ellátott oltárral van felszerelve.

A rozáliai búcsúk alkalmával e kápolna ajtajánál a szlovák hívek számára szentbeszédet s az oltáránál szt. misét mondanak.

Az oltárasztal alatt fehér márványlapra vésve olvassuk a sírboltban nyugvók neveit:

Répászky

l.

Lykanemzromantika

89.145, 228.l.

Felado Fiera
Izidor
Munkacs

Répászky Gyula

1913/14 II.

Ferképzőmfoiskèvk

126. 1.

Répászky Mihály

és Jakab Árpád és Gerő

kassai

építőmesterek Lang

Adolf bécsi építész

tervei nyomán építették

a kassai színházat

1897 – 1899-ben.

Benczúr Vilmos

Kassai játékszín.

Košice – Kassa

(1924. 94. l.

Répászky Mihály

épitész. Kassa

XIX. sz.

l.

Arch. Ért.

1910. 96. l.

~~Barrasági Múzeum X. 192~~

Répászky Mihály

épitom.

laid

—

Arch. Ert

1909. 384

Répászky Miháj

epitez

laid

Arch. Ert.

1910. 96

Répászky Mihály

Művészet 1912. 180

Faragvány, római ornamentikus

V. 175

Répászky Mihály

épitéz

l.

Wickkassaidóm

170, 326, l.

VI. Répászky Mihály id

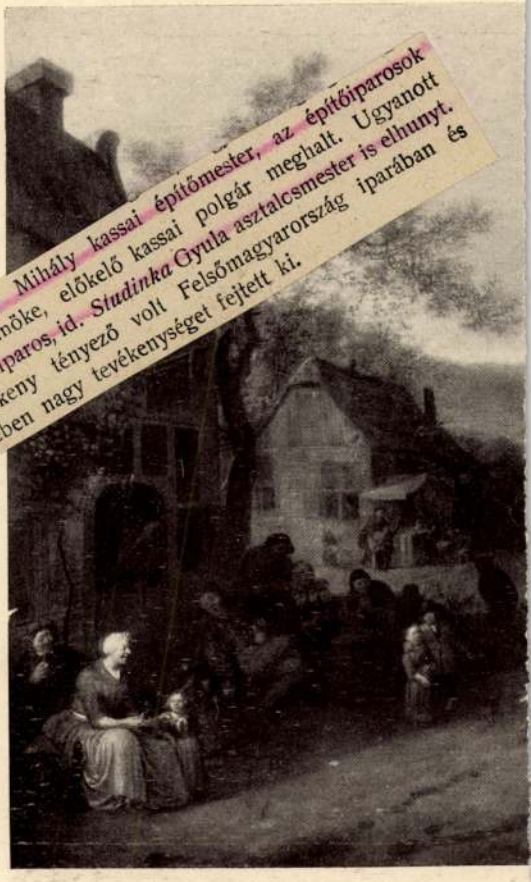

† **Idősb Répászky** Mihály kassai építőmester, az építőiparosok szövetségének első elnöke, előkelő kassai polgár meghalt. Ugyanott egy másik előkelő iparos, id. *Studinka* Gyula asztalosmester is elhunyt. Mindkettő jelentékeny tényező volt Felsőmagyarország iparában és ennek fejlesztésében nagy tevékenységet fejtett ki.

Építő Ipar
1909. 237 P.

V.

MDK

Répánszky Mihály id. épitész

A kassai muzeumépületet Répánszky Mihály és Jakab Péter kassai épitészek tervezték francia reneszánsz stilusban. Ifj. Répánszky Mihály ugyancsak kassai épitész volt. Mind a ketten már régebben meghaltak. Jakab Péter halt meg hármuk közül a legkorábban.

Zsebnaptár 1939.

Répászy Mihály M.D.K.

(hassai) építés

ajánlatát a Munkácsi

sinkaz felépítésére a tanács

nem fogadta el és uj verseny-

tárgyalás hirását határozta

el

Vállalkozók Lapja, Bp.1895. XVI.évf.

jul. 30. sz. 2 old.

Répászky Mihály

kassai építész.

Źród

Nyári, Dr Alexander:

Der Dom zu Kaschau

Bp. 1896 - 42. l.

Felcsoldány

Répászky Mihály (kassai) M.D.K.
építész

nyert megbízást a kassai állandó árucsarnok előzetes terveinek és költségvetésének elhészítésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV. évf.

febr. 6 sz. 2 old.

Répászki M.

Kassai épitész

l.

Lehoczky Tivadar

Munkács város új monografiája

Munkács 1907.

297. l.

MOB kongstat

Rápászky Mihály (kassai) M.D.K.
építése.

készítette az Egerben épí-
tendő új városháza terveit,
melyre a város 100.000 frt-ot
irányzott elő.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1894. XV. évf.
máj 1. sz. 2. old.

Répdszky Mihály. Kassai
építőmester. 1863.

Archaeologiai Értesítő
XXIX. 1909. 384.

Répászky Mihály
Kőfarago
Kassa 1870

l.

Wickkassaikálvária
32. l.

Székely Nemzeti Múzeum II. 166.

Répászky Mihály

Thieme_Becker

XXVIII. 177. l.

Lyka

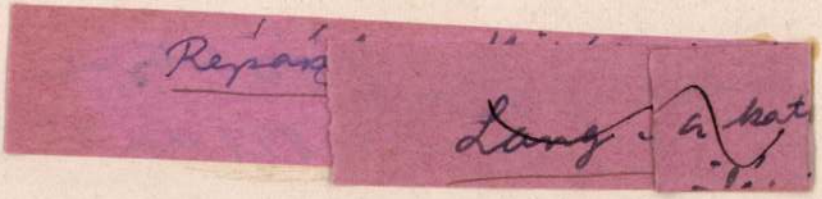

Repász

Lang a kat

Mihalik Sándor dr
körlése

Répászky Mihály
épitész

ENDRUCK

RMALFARBEN DER

G. M. B. H., BERLIN-NEUKÖLLN

Fabrikmarke ges. gesch.

MDK

Répászky Mihály kőfaragó

Wick Béla dr: A kassai Kálvária története. Kosice, 1927. 32. l.

Répászky Mihály, építész; szül. 1836-ban Krompachon. 1858 nov. 3-án iratkozott be a müncheni képzőművészeti akadémián Ziebland építőiskolájába s 1859 febr. 22-én megrapta a matrikát.

Somogyi Miklós: Magyarok a münchen képző-
művészeti akadémián. Művészet. 1912. 180. l.

használása és a mértani folthatás, a játék a konstrukció fogalmával köti le kitűnő fiatal grafikusgárdánk figyelmét. Külön stílust alkotott magának Reiter László. Bár építész, elgondolása éppen nem építészi, hanem elsősorban dekoratív. Vékony, merev vonalai hajlékonyságot és lágyságot lepleznek. Megoldásai színben s a formai elemek ízléses elosztásával mindig előkelően hatnak. Párizst képviseli a kiállításon Fiora Margit. Festőisége és mondénsége a francia igényeken iskolázott szemre vall. Esztétikai megfontolások a reklámszakember szempontjából nem mérvadók s így a kérdés csupán az, szükség van-e ma erre az új orientációra? Az eredmény válaszol: Igenis szükség van rá.

Ami a csomagolásokat illeti, úgy ezen a téren még teljesen a régi Kozma-féle stílusban mozgunk. Kozma elbűvölő fantáziagazdagsága és egészséges színízlése a Floris-csomagolásokkal új irányt mutatott. Azóta az ő ezeregyéj-álmait variálják iparművészeink egyénien. Gádor István, Csabai Ékes Lajos, Benedek Kata és mások e téren jelentős eredményekre tekinthetnek vissza.

Végül pár szót az illusztrációs grafikáról. E téren Jaschik Álmos és Mária képviselik a buja fantáziájú régi stílust, (bár a Jaschik-iskola, e kiállítás tanusága szerint, csak úgy otthonos a legmodernebb problémák területén is). Roppant technikai tudás segíti Jaschikékat csodás mesefantáziák realizálásához. Conrad Gyula és Divéky József is ízléssel archaizálnak. Fáy fametszeteiben nagy elevenség bontja meg az ősfametszet-stílust, míg litográfiái a legjobb francia romantikus tradíción alapulnak. Végh Gusztáv egészen modern stílusban dolgozik, könnyű, szellemes plajbásszal és ecsettel.

Egy megállapítást nem hallgathatok el: hogy a magyar grafikai művészet, mint a multban, úgy most: bármely stílusban is dolgozik, mindig halmozottabb, színesebb, nyugtalanabb a nyugati produktumoknál.

Rabinovszky Márius

PLAKÁTFESTŐK REKLÁMGRAFIKUSOK

Berény Róbert festőművész, I, Városmajor ucca 36. Telefon: Automata 502—66.
Byssz Róbert (Az Est képosztálya), Rákóczi út 54, I. Telefon: József 455—57.
Csabai Ékes Lajos festőművész, Budapest V, Váci út 16. Telefon 346—51.
Csemitzky Tihamér festőművész, I, Magyarádi út 5. Telefon : Lá.: 3—02.
Ékes Árpád iparművész, Budapest V, Csáky ucca 30. Telefonhívó: A. 926—37.
Gedő Lipót festőművész, VIII, József körút 16, Savoy-szálloda. Telefon: József 320—53.
Irsai István iparművész-tervező, V, Vécsey ucca 4. Garden penzió. Telefon: Lipót 193-72
E. Kandó Gy., I, Bors ucca 24, földszint 2.
Köves Tivadar tanár, Ugynök ucca 8., IV. 8.
Nemes György, VI, Próféta ucca 5.
Markos György festőművész I, Alkotás ucca 13. Telefonhívó 543—94.
Pólya Tibor festőművész V, Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 183—60.
Radnay Miklós festőművész, V, Csáky ucca 15, V. 1. Telefon: Aut. 235—61.
Repcze János iparművész, V, Arany János u. 9. Tel. Aut. 150—48.
Spinner Klára, VIII, Csokonai ucca 10, I. 7.
Tábor János (Az Est képosztálya), Rákóczi út 54, I. Telefon: József 455—57.
Vásárhelyi Győző, V, Sziget ucca 2, I. emelet 7.

Megrendelésnél hivatkozzon a Reklám-Életre!

Könyvcímlap — Radó

Reklámot minden vonalon!

Az Iparművészeti Múzeumban rendezett „Könyv- és Reklámkiállítás" anyagán végighaladva újra megállapítható az, amit e kiállítás is felszínre vetett, hogy nem elég a reklám egyes válfajait igénybevenni, nem elég plakátokat kiragasztani az uccán, vagy sajtópropagandát űzni, nem elég a reklám külsőségekre épített, csak hangosabb eszközeit igénybevenni, hanem fel kell emelkedni a reklámkultúra nyugateurópai színvonalára, amelynél egy-egy cég minden egyes nyomtatványa, röplapja, levélpapírja, cégkártyája, csomagcímkéje, bélyegzője stb. a reklám szolgálatában áll.

Téves lenne most arra gondolni, hogy ez a megállapítás azt jelenti, legyen a levélpapír, cégkártya, bélyegző stb. is hangos, figyelmet felkeltő. Nem. Minden nyomtatvány legyen artisztikus, ízléses, viselje magán a cég karakterét, viselje magán a jó művész, a mesterségét tudó és szerető nyomdász bélyegét.

„A cég levélpapírja annak névjegye", mondotta évtizedekkel ezelőtt a londoni City egyik vezető nagykereskedője és az angol cégek levélpapírjai, tiszteletreméltó konzervativizmusuk mellett, kevés kivétellel, kitűnő papiron, finom írással, kevés szöveggel, bizonyítják e tétel igazságát.

Hol vagyunk mi még ettől. Sok igen ötletes és modern plakátot publikáló cég levélpapírja ma is alkalmas arra, hogy a vevőt megijessze, nem is szólva arról, milyen hatást válthat ki egy ilyen mult századból itt felejtett szörnyszülött egy-egy jóízlésű külföldi cégnél. Teljesen hiányzik a propaganda egy igen fontos eszköze a magyar cégeknél. És ez a cég összes nyomtatványainak egységes karaktere, egységes hatása és egy motívum, mely erre az összefogásra kiválóan alkalmas.

Gondolunk itt a szignetre, mely külföldön, egész különösen Németországban igen fontos eszköze a propagandának, a vevő bizalmának egyik letéteményese.

A szignet, mely egyszerű, karakterisztikus, lehetőleg egyszínű, alkalmazható a cég levélpapírján, cégkártyáján, minden körlevelén, minden címkéjén, beleaplikálható az áru csomagolásába, gyakran magába az áruba, lehet plombája ládáknak, ellenőrzője a cég minden termékének.

A szignet, melynek nagy kultúrája és multja van, százféle arcban mutatkozott már meg, lehet a cég kezdőbetűinek kompozíciója, lehet monogram, lehet rajz, mely a város címerével van összefüggésben,

A Goldberger-Bemberg kirakatversenyen I. díjat nyert kirakat
Schaufenster, das beim Goldberger-Bemberg Schaufenster-Wettbewerb den I. Preis gewann

ifj Repcze János

Plakátokkal nekrepel az Orn. Magy.
Iparmüvészeti Társulat karácsonyi
Kiállítására Münchenben

Nemzeti Ujság 1927 XI. 27

MDK

Repcze János

Kövezők, of.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Mücs. 1957.

MDK

Repcze János

Magyar plakát 66. 5. magyar plakát kiáll.
Miles. 1966. dec.

Repcze János

kiállított festmények:

Kordélyosok, tempera, 51×62 cm.

Tavaszi tárlat. A Művésarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Pirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

12-1.

Répászky Mihály, építész; szül. 1836-ban Krompachon. 1858 nov. 3-án iratkozott be a münchemi képzőművészeti akadémián Ziebland építőiskolájába s 1859 febr. 22-én megrapta a matrikelt.

Somogyi Miklós: Magyarok a münchemi képzőművészeti akadémián. Művészet. 1912. 180. l.

Réjászky M.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1858.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn Jahrbuch , Mainz, 1970 10 1, 149 1

Répászky Mihály

épitesz

l.

Wick Kassa tőt

425.-l.

Id. Répászky Mihály

kassai építőmester

+ 1909

wód

Építő Ipar

1909. 237 l.

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számú .....

m

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

II. 1536. Répászky Mihály, 22 éves, szül. Krombachon, Magyarországon, elhalt atyja magánzó volt, kath., Ziebland építőiskolája, 1858 nov. 3., 1859 febr. 22. megkapja a matrikelt.

Som 180 f

Repászky Mihály, műépitész, Kassa város bizottsági tagja, az iparkamara beltagja, kedden, 73 éves korában elhunyt.

P. H. 1909. jun. 9.

MDK

Répánszky épitômester

A kassai uj szinház épületét Láng Adolf terve alapján Répánszky és Jakab épitômesterek alkották meg. Repr.

K.P.: A kassai uj szinház.

Vas.Ujs. 1899. 46.évf. 593.lap

Alla

Kristianstads Vattenverk

Härmed får undertecknad förfrågan om att få
köpa dricksvatten för
- villa
- fritidshus
- annat ändamål

Fastighetsbeteckning: Kristianstad Tegelbruket 1:1

Ansökan lämnad: 1992-12-15

MDK

Répánszky Mihály ifj. épitész

A kassai muzeumépületet Répánszky Mihály és Jakab Péter kassai épitészek tervezték francia reneszánsz stilusban. Ifj. Répánszky Mihály ugyancsak kassai épitész volt. Mind a ketten már régebben meghaltak. Jakab Péter halt meg hármuk közül a legkorábban.

Zsebnaptár 1939.

MDK

Répászky Mihály kassai épitőmester

Jakab Arpaddal és Gézával /kassai épitőmesterek/ közösen épitették a kassai szinházat Lang Adolf bpesti épitész tervei szerint 1897-1899-ben.

Benczúr Vilmos: Kassai játékszin.

Kosice - Kassa 1924. 94.l.

Wydział Nauk Humanistycznych

Instytut Historii

dr hab. Tadeusz Stegner, prof. UG

Katedra Historii Nowożytnej

Zakład Historii Nowożytnej Polski

Pomorze Zachodnie w XVI wieku

Gdańsk 1981-1982

Pomorze Zachodnie w XVI wieku

Wydział Nauk Humanistycznych

Instytut Historii

Katedra Historii Nowożytnej

Zakład Historii Nowożytnej Polski

dr hab. Tadeusz Stegner, prof. UG

Répcerzemere

műemlékei és irodalma

l -

Csatkaisoprommüeml.

III 149. l -

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Répcevis műemlékei

és irodalma

l.

Csatkáisoprom műeml.

III. 85. l.

A rk. templom
barokk oltáranak
képe repr.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután $^{1}/_{2}$5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

REPCE JÁNOS

Tengeri uszály épitése. Szinezett tollrajz 4ox3o.

III. Magyar Képzőművészeti kiáll. kat. Műcsarnok 1952. dec.
1953. márc.

Repce János

Dobozcsomagolások. Terv.: Repce János.Repr.

Magy.Iparművészet, 1934. 3-4.sz. 46.l.

M.D.K.

Repcze

Rachel Field: "Az élet ujra szép" c. könyvének cimlapját tervezte, amely "Révai tavaszi nagy sikere" cimmel készült plakátrajz keretében jelent meg a lap boritólapján.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. ápr. 21-27.
VI. évf. 18. sz. boritólap hátsó belső felén.

M D K

Repcze

Hevesy Iván:A Magyar Könyv-és Reklámművészek első kiáll. Reklámélet 1930. 4. sz. 8. l.

MDK

Repcze
Vaco-plakát , repr.

Hevesy I: Uj plakátok.
Reklámélet, 1929. II.évf. 12.sz. 7-9 l.

Repcze Gyula.

festőművész

A Fő. Tanács festészeti pályázatára meghívást kapott „Munkamódszerátadás" témakör vázlatának elkészítésére.

Magyar Nemzet, 1952. ápr. 23.

Repcze János /1905- /

MTK

"Első Nemzetközi Reklám-Kiállitás" 1927.

"Nikotex" 1930.

"Nikotex" 1939.

"Mezőgazdasági borverseny és kiállitás" 1958.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

36.1.

Repcze János, grafikus

D Dk

Ötletes borítólapot tervezett.

Hernády Ferenc: G. Nagy Gábor: Mi fán terem

239.

[1958]

VIII/5.

Bp. 1958. május

KÖNYVBARÁT

M. D K

Repcze Janos
grafikus

Vasgépkiállítás e. plakátja a kiállításon

N. M. A müncheni nemzetközi plakátkiállítás

Grafikai Szemle 1929 évf 6-7 sz 248 l

Eörsy Mária, színésznő, sz. 1905-ben, *Pozsonyban*. Atyja: Molczer Ferenc, ny. főhadbiztosezredes, anyja: Barna Jolán. 1925-ben iratkozott be a színművészeti akadémiára s mint növendék a Nemzeti Színházban több szerepet játszott. A diploma megszerzése után a pécsi Nemzeti Színházhoz szerződött mint táncos- és vígjátéki szubrett. Főbb szerepei: »Mersz-e Märy?«-ben: Nanette, »Zenebonás«-ban Suzanne, »Mizantrop«-ban Selimen, »Ember tragédiája«-ban Hippia, Helena, stb. Játszott még Baján, Pécsett.

Eöttövényi Nagy Ilona, színésznő, sz. 1892. júl. 26-án, *Budapesten*, színpadra lépett 1914. máj. havában.

Eötvös Anna, színésznő, sz. 1866. nov. 7-én, *Joksány* (Románia), színpadra lépett 1880. szept. 1-én, Sztupa Andornál.

Eötvös Borcsa, színésznő. (Lásd: Némethy Györgyné.)

Eötvös Ignác, (vásárosnaményi báró), tárnokmester, 1836. nov. havában a helytartótanács tagjai között 350 frtot gyűjtött a budai magyar színészek felsegítésére, maga részéről pedig amellett, hogy állandó páholyt tartott, 30 frtot ajánlott fel.

Eötvös József (vásárosnaményi báró), a XIX. század minden nagy eszméjének buzgó apostola, a magyar oktatásügy megteremtője, a magyar irodalom nagy alakjainak egyike, sz. 1813. szept. 13-án, *Budán*, megh. 1871. február 2-án, *Pesten*. Egyetemi tanulmányait 1826-tól 1831-ig végezte, jogot és filozófiát hallgatott. Rövid ideig közhivatalt viselt, de csakhamar megismerkedvén kora vezető embereivel, irodalommal kezdett foglalkozni és röpirataival hamarosan magára vonta a közfigyelmet. Regényeket, költeményeket, filozófiai és szakcikkek egész sorát, valamint számtalan hírlapi közleményt írt, nemes hevülettel küzdvén hazájának és nemzetének boldogulásáért. Két ízben, 1848-ban és 1868-ban, mint kultuszminiszter igyekezett tettre váltani eddig írásban kifejtett nézeteit és többek között a népoktatásügy megteremtőjének is őt kell tekintenünk. Drámaírással is megpróbálkozott: 1831-ben írta a »Kritikusok« c. vígjátékot, miután előzőleg lefordította Goethe: »Götz von Berlichigen« c. drámáját. 1837-ben az Athenaeumban megjelent szakcikke: »Hugo Victor mint drámai költő«. 1836-ban a »Társalkodó«-ban: »A francia drámai literatura és Hugo Victor«. 1844-ben írta legjobb vígjátékát: »Éljen az egyenlőség«, 4 felv. Bem. 1844. okt. 26-án, a Nemzeti Színházban. »A házasulók«, vj. 3 felv. bem. 1833. a Nemzeti Színházban. »Boszszú», szomorújáték 5 felv. 1834-ben a Nemzeti Színházban, 1836. ápr. 21-én Debrecenben került színre. Lefordította: Hugo Victor »Angelo« c. drámáját. »A falu jegyzője« c. regényéből írt népszínmű »Viola« (L. o.) címmel sokáig nagyon kedvelt műsordarabja volt színházainknak, születésének 100 éves fordulóján is színre került a Nemzeti Színházban, 1913-ban.

Eötvös Károly (ráckevei), ügyvéd, orsz. képviselő, sz. 1842. márc. 11-én, *Mezőszentgyörgyön* (Veszprémm.), megh. 1916. ápvr. 13-án, *Budapesten*. Tipusa a modern műveltséggel biró régi táblabírónak. Színműve: »Böthök uram szerencséje«, népsz. 3 felv. Bem. Budai Színkörben, 1915. aug. 27-én.

Eötvös Lajos, színész, sz. 1837-ben, *Pesten*, színpadra lépett 1860. Takács Ádám társulatánál.

Eötvös Mihály, színész, sz. 1870. jan. 4-én, *Loóson* (Sopronm.), színpadra lépett 1887-ben.

Eperi István, színész, sz. 1899. dec. 6-án, *Budapesten*, színpadra lépett 1921. júl. havában.

Eperjesi színészet. A legrégibb adatok szerint már 1829-ben jártak itt magyar színészek. 1833-ban új német színház épült a főuccán, a város adományozta ingyen telken. 76 zártszék, több páholy volt benne és 1834. jan. 21-én nyilt meg »A vándor bizodalma« c. prológgal és a »Béla futása« c. darabbal. 1837-ben Déryné is vendégszerepelt itt. 1839. szept. havában Demjén Mihály társulata keresi fel a várost, tagjai közt találjuk: Nagynét, Cseleyt, Szerbényit, Benkőt, Kolonics Alfonzát és másokat. Az eperjesi új színházat Ré-

állt az Operaház adminisztrációs ügyei szolgálatában. 1914. óta vezető-állást töltött be, amelyben jogi képzettsége is támogatta. A farkasréti-temetőbe temették, ahol Kern Aurél búcsúztatta.

Eördögh István, (lászlófalvi), költő, sz. *Acsádon*, Szabolcsm., megh. 1842. ápr. 12-én, 18 éves korában, *Pesten*. Tanult Debrecenben, Pesten, Nagyváradon. Munkája: »Corday Charlotte, eredeti dráma 4 szakaszban, Buda, 1841. »Nő és királyné«, eredeti dráma 3 felv. U. o. 1842.

Eőri Szabó József, operaénekes. (Lásd: Szabó József.)

Eöry Erzsi, színésznő, sz. 1906-ban, *Zomborban*, ahol atyja mint pénzügyi tanácsos működött. Iskoláit nagyrészt Zomborban végezte. Az Országos Színészegyesület iskoláját látogatta és azt 1925-ben jeles eredménnyel végezte el. Előbb vidéki gyakorlatra ment, ahol a legkülönbözőbb szerepkörben, különösen az operetteben fejlesztette képességeit, míg végre az Andor Zsigmond igazgatása alatt álló szegedi színház tagja lett. Egy ideig filmen is játszott, azután a Terézkörúti Színpadhoz, majd 1929-ben az Andrássy-úti Színházhoz szerződött.

Eőry Józsefné Koós Mari, színésznő, sz. 1852-ben, *Szatmárt*, színpadra lépett 1871-ben, Boross József és Kovács István egyesített társulatánál.

Eőry Margit, színésznő, sz. 1860. febr. 22-én, *Ungvárt*, színpadra lépett 1882. okt. 1-én, Lászy Vilmosnál.

Eőry Pordán Béla, színész, sz. 1869. máj. 23-án, *Miskolcon*, megh. 1921. aug. 27-én, *Budapesten*. Színész lett 1885-ben. Miklóssy Gyulánál: Színdarabjai: »Félistenek«, korrajzszerű dráma. Bem. 1901. aug. havában, a Kisfaludy Színházban. »Boldoság«, szmű. (Kéziratban maradt.) Neje: *Nánássy Juliska*, színésznő, kivel 1899. ápr. havában lépett házasságra. 1922. jan. 1-én nyugalomba vonult. Leányuk: *E. Giza*, színésznő, sz. 1903. aug. 1-én, *Hevesen*. Iskoláit Kolozsvárott, Miskolcon és Svájcban végezte s zeneiskolát is látogatott. Színpadon találjuk már mint gyermekszereplőt, Alapi Nándornál, majd naiva volt Bárdosi Pálnál. Később főkép szubrettszerepeket játszik nagyobb vidéki társulatoknál.

Eöry Pordán Gusztáv, színész, a Népszínház jeles tagja, sz. 1843-ban, *Nagyberegen* (Beregm.), megh. 1887. júl. 18-án, *Ujpesten*. Atyja megyei mérnök volt. A gimnáziumot Sárospatakon és Nagykőrösön végezte, 1863. ápr. 17-én felcsap színésznek, Sipos Károly társulatánál. 1870-től 1873-ig Szegeden működik, innen a Nemzeti Színház szerződteti, hol 1873. jan. 7-én lép fel először Czakó Zsigmond »Végrendelet«-ében, mint gróf Táray, másodszor mint »Gringoire« és harmadszor mint Roswein a »Delilá«-ban. Mint szavalóművész és bonvivant gyors fejlődésnek indult, bár kicsiny termete nem vált előnyére. 1875-ben a megnyiló Népszínház tagja lesz és 12 évig egyik oszlopa az intézetnek. Repertoárja volt népszínművekben, vígjátékokban és drámákban. Főbb szerepei: a »Vízözön« szerelmes szerepe, Rákosi Jenő »Ripacsos Pistá«-ja, Paszpartu az »Utazás a föld körül« c. látványosságban, — Csorba Márton, Veréb Jankó, Molnár inas a »Vereshajú«-ban, Coupeau Zola »Pálinká«-jában, stb. Pályáján 25 évig működött. Koporsójánál Lukácsy Sándor s Ferenczy József bucsuztatták. Neje: *Tóth Gizella*, színésznő, sz. 1843-ban, megh. 1892-ben, *Ujpesten*. Gyermekei: *Béla* és *Lajos* (L. o.), szintén színészek lettek.

Eöry Pordán Lajos, színész, sz. 1870-ben, színpadra lépett 1889. szept. 30-án, Pesti Ihász Lajosnál. Nyugdíjba ment 1925. szept. 1-én. Neje: *Fábián Emma*, színésznő, sz. 1876. márc. 30-án, *Nagykárolyban*, megh. 1903. jan. 29-én, *Pozsonyban*. Gyermeke: *E. Pordán Lajos Gusztáv*, színész, sz. 1907. máj. 13-án, *Egerben*, színipályára lépett 1928. szept. 1-én.

Eőrsy (Tóth) **Julia**, irónő, színművei: »Diadalmas szerelem«, szmű 3 felv. Bem. 1910. febr. 17. Nagyvárad. »Erdélyi csillagok«, történeti színj. 5 felv. Bem. 1922. máj. 14. Városi Színház. »A sátán«, misztérium 3 részben, 1924. márc. 14. Zeneakadémia.

pászky Mihály kassai műépítész tervei szerint Graff és Feszti Gyula építették. Van benne 183 körszék, 32 páholy, 58 emeleti ülőhely, karzat. 700 nézőt fogadhat be. 1881. márc. 26-án nyilt meg, Váradi Antal dr. prológusával, ezt követte Almási Balogh Tihamér »Két év multán« c. darabja, végül Prielle Cornélia felléptével Berczik Árpád: »Egy szellemdus hölgy« c. vígjátéka. A színház megépítése körül a Széchenyi-kör különösen sok érdemet szerzett.

Epilógus (görög) a. m. utószó, a görög dramaturgiában az előadásnak olymódon való befejezése, hogy a színész egyenesen a nézőkhöz fordulva a darab érdekében, ezt magyarázza s a közönség elnézését, kegyét és tapsát kéri.

Építeni. A színházak díszítő munkásai a színfalak felállításának munkáját »építeni« szóval szokták kifejezni. Ellentéte a »bontani« kifejezés, amellyel akkor élnek, ha szét kell szedniök a díszletet. (V. ö. Bontás.)

Epizódalapítványt Incze Sándor a »Színházi Élet« szerkesztője létesítette, 1927-ben, hogy belőle évről-évre megjutalmazzák a szezón két legjobb epizódszereplőjét.

Epizódszínész, az a színész, aki mellékszerepet játszik. Az epizódista sok esetben nagyobb sikert tud elérni, mint a főszerepet játszó színész. (A szó a görög episod-ból származik, ami betoldást, mellékeseményt jelent.)

Eránosz József, színész, az erdélyiek kedvence. 1830—1834-ig Kolozsvárott játszik. A »Honművész« így írja le egyéniségét: »Külseje ajánló s magos termeténél fogva szemre minden hősi szerepek vitelére alkalmas... Mély és vastag hangja is ajánlják a fent mondott szerepekben, hol az hevesebb s férfias indulatok kifejezésére szükséges.« Molnár György ekkép karakterizálja: »Karakterhős. Mély basszus hangú énekes, örmény származású. Erdélyben igen kedvelték, különösen az »Ősanyá«-ban.« Szerepei: Moór Károly, »Fortély és szerelem«-ben Ferdinánd, »Érrabló«-ban Bertzi Károly, »A kérők«-ben Káplár, »A bamberdói vérmenyegző«-ben gr. Bamberdo, Dr. Faust stb. Irt egy némaábrázolatot, melyet 1833. okt. 29-én adtak elő Nagybányán, címe: »A kibujdosott magyar fi lengyel országba, vagy lászki muravári halálharang«. Neje: *Jeremiás Karolin*, színésznő, ifj. Lendvay Márton édes anyja, sz. 1805-ben. Ifjú korában a 30-as évekig színésznő volt. Megh. 1890. febr. 2-án, *Rákospalotán*, végelgyengülésben.

Érces hang. Az üde, fiatal hang elnevezése. Ellentéte a fahang. (L. o.)

Erckmann Emil, színműíró, sz. 1822. máj. 20-án, *Pfalzburgban*, megh. 1899. márc. 14-én, *Lunevilleben*. Társával: Chatrian Sándorral (L. o.) magyar színpadon előadott színművei: »A lengyel zsidó«, ford. Ivánfi Jenő, 1893. (Operánkban Weisz Károly zenéjével bem. 1902. okt. 25.) »A két Rantzau«, ford.: Kürthy Emil. 1882. Felújították: 1897. febr. 20-án. »L'ami Fritz« c. elbeszélésükből operaszöveg.

Ercsei (Goldstein) **Etelka**, színésznő, sz. 1868. júl. 30-án, *Hajdudorogon*, színpadra lépett 1885-ben.

Érczi (Czinek) **Béla**, színész, sz. 1860-ban, *Sajószentpéteren*, színpadra lépett 1883. aug. 8-án, Krecsányi Ignácnál.

Érczi (Rézeki) **Ferenc**, tenorista, sz. 1843-ban, *Szegeden*, megh. 1916. márc. 18-án, *Alsódabason*. Színésszé lett 1861. április 8-án, Molnár György budai társulatánál; innen Székesfehérvárra megy, Szuper Károlyhoz, később megfordul az ország valamennyi jelentékenyebb színpadján, így 1881. febr. havában Kolozsvárott játszik. 1886. dec. 20-án Zomborban megüli 25 éves jubileumát, Veszprémi Jenőnél, a »Tótleány« c. népszínműben. 1909. dec. 8-án ismét jubilált Alsódabason, Füredi Miksánál a »Dajka« c. operettben. Neje: *Szabados Gizella*, Sz. Pál törökkanizsai földbirtokos leánya, kivel 1887. dec. havában lépett frigyre. Megh. 1921. jan. 2-án, *Budapesten*.

Érczkövy Károly, színész, sz. 1870. jan. 11-én, *Budapesten*, színpadra lépett 1891. virágvasárnapján, Szatmáry Károly-

Magyar Színművészeti Lexikon
Budapest, 1929. I.

nál. 1926. febr. 1-én nyugdijazták. Neje: *Lányi Szidi*, színésznő, megh. 1920. jan. 16-án, *Deésen*. Fia: *É. László*, színész, sz. 1900. jún. 26-án, *Aradon*. Színipályára lépett 1922. júl. havában. Szerepei a Városi Színházban Plumpudding (Bob herceg), Tihamér (Asszonykám), Ferke (A cigány), Költő (Három a kislány), Peti (Sárga csikó), Celestin (Nebántsvirág) stb.

Erdei (Ehrenwald) **Berta**, színésznő, sz. 1857-ben, *Párkányban*. 1875-ben lépett a színipályára a Népszínházban, Rákosi Jenő igazgatása alatt; előbb segédszerepeket játszott, majd vidékre került primadonna — és később komikai szerepkörre szerződve. 1886. és 1887-ben Oroszországban hangversenyezett. Sok ideig jeles tagja volt az aradi, kecskeméti, miskolci, nagyváradi színházaknak. 1901-ben a buda-temesvári színház tagja volt. Azután 1903-ban a Király Szinház kötelékébe lépett. Nyugdíjaztatásakor a Rákosi-színésziskola felügyelője lett. Házassága Szilassy Istvánnal 1880. aug. havában volt. (Férje megh. 1899. jún. havában, *Kecskeméten.)*

Erdei Boriska, színésznő, sz. 1877. nov. 24-én, színpadra lépett 1899. virágvasárnapján.

Erdei Ferenc, szinész, sz. 1892. aug. 15-én, *Tornyán*, Csanádm., megh. 1927. márc. 9-én, *Budapesten*, színpadra lépett 1919. nov. havában.

Erdei Flóra, színésznő, sz. 1884. jan. 7-én, *Kanakon* (Torontálm.), színpadra lépett 1907-ben. 1926. jan. 1-én nyugdijba ment.

Erdei Kálmán, színész, sz. 1859-ben, *Szolnokon*, színpadra lépett 1876. Németh Györgynél.

Erdei Róza, énekesnő, Erdei Fülöp pesti polgár, volt jószágigazgató leánya, miután Pesten és Olaszországban nyert kiképeztetést, 1860. ápr. 11-én első ízben lépett fel a Nemzeti Színházban, a »Troubadour« Leonorá-jában. (Egyéb adat nincs róla.)

Erdei (Grünwald) **Sándor**, színész, sz. 1868-ban, *Holicson*, Nyitram., színpadra lépett 1887. máj. havában, Bács Károly konzorcionális társulatánál.

Erdei Sándor, író és ujságíró, sz. 1899-ben, *Bécsben*. Színművei: »A házasság a harmadik felvonásban van«, vj. 3 felv. Bem. Bécs, Akademie Theater, 1927. márc. 18. »Saxophon« c. drámáját a Magyar Színház fogadta el.

Erdey Flóra, opera- és operett-koloraturénekesnő, sz. 1884. jan. 7-én, *Törökbecsén* (Torontálm.), megh. 1926. szept. 20-án, *Budapesten*. Szülei jómódú földbirtokosok voltak. Polgári iskolái végeztével a Solymossy Elek-féle színésziskolába és az Országos Zeneakadémiába járt. Pályáját Kecskeméten, Bihari Ákos igazgatónál 1907. kezdte. Működött azonkivül Miskolcon, Szatmáron és több vidéki városban, majd a fővárosban is ismertté tette nevét. 1916-ban Ernyei Emil ismert vidéki jellemszínész felesége lett.

Erdey Zeyk Elemér, színész, színipályára lépett 1854-ben.

Érdekes Kabaré, a fővárosban a Kálvária-téren megnyilt 1916. szept. 7-én. Igazgató: Sziklai Kornél. Tagok voltak: H. Balla Mariska, Bogár Gizi, Benes Ilona, Földes Elza, Major Ilonka, Szücs Elza, Vágó Mária, Sziklay Cornél, Balog Béla, Bátori Béla, Bazsay Lajos, Kabók Győző, Rubinyi Tibor és Somlár Zsigmond. (A vállalat az első szezonban megszünt.)

Erdélyi Alice, színésznő, sz. 1907. szept. 11-én, *Teschenben* (Szilézia), színpadra lépett 1923-ban.

Erdélyi Amália, színésznő, sz. 1901. máj. 26-án, *Kőrösbányán*, színpadra lépett 1921. júl. havában.

Erdélyi Anna, színésznő, sz. 1883. máj. 17-én, *Apahidán*, színpadra lépett 1902. okt. havában. 1927-ben nyugdijazták.

Erdélyi Béla, író, sz. 1851. december 18-án, *Pesten*. A gimnáziumot Egerben és

A Goldberger-Bemberg kirakatversenyen II. díjat nyert kirakat
Schaufenster, das beim Goldberger-Bemberg Schaufenster-Wettbewerb den II. Preis gewann

különösen vidéken székelő cégek esetében, lehet kifejezője a cikknek, a gyáros vagy kereskedő nevével, lehet allúzió a gyártmányra vagy tulajdonosa mesterségére. Egy lényeges: rajzolója igazi művész legyen, aki a szignet komponálásánál mindazon felhasználási lehetőségeket szem előtt tartja, melyek egy szignetnél számításba jönnek. A gyomai Knernyomda vándorkönyvárusa szimbóluma a család régebbi foglalkozásának, de egyben kifejezője annak a szorgalomnak is, melyet ez a család a könyv és kultúraterjesztés terén kifejt. Egy fotográfus szignetjén (Gróf József rajza) ötletes formában jut kifejezésre a fotográfus mestersége, míg egy építőmester szignetje (Kner Albert munkája) sematikus egyszerűséggel adja vissza tulajdonosa mesterségének egyik fontos mozzanatát. Csabai Ékes Lajos szignetjei dekoratívan oldják meg mindenkor a feladatot és igen frissek Kolozsváry Sándor, Fiora Margit, egyszerűségükkel külön feltűnést keltők Bortnyik Sándor, igen ízlésesek Reiter László, Conrad Gyula és Repcze János szignetjei.

A magyar reklámozók igen értékes bizonyságai tennék érettségüknek és igaz hozzáértésüknek a reklám terén, ha fokozottabb mértékben készíttetnének szigneteket és ilyen módon márkáznák exportra kerülő áruikat, ezáltal megtéve azt a lépést, melynek szükségességét az elmult évben rendezett Magyar Hét kapcsán több komoly oldalról felvetettek.

Rosner Károly

Ha kíváncsi arra,

hogy mit szól a laikus közönség reklámnyomtatványaihoz, küldje be nekünk.

Ha kíváncsi,

arra is, hogy mit szól a szakközönség, arra is választ kaphat.
Díjmentes és őszinte kritikát kap!

Reklám Élet V, Bálvány ucca 12. sz.

HOFBAUER A. kereskedelmi tanácsadó, adó és törvényszéki hites könyvszakértő
Budapest IV, Károly körút 8 sz. Telefon 897-57

Magyarság kontra Magyar Divatcsarnok

A Magyar Divatcsarnok egészen februárig állandó hirdetője volt a Magyarságnak. Február óta azonban nem látjuk ebben a lapban a Magyar Divatcsarnok hirdetéseit. Ennek története a következő:

A Divatcsarnok hirdetését „páratlan oldalon, jobbhasábon felül, egyedülállóan" feltétellel adta fel. A hirdetés azonban nem jelent meg felül, hanem a lap alsó részén és fölötte, ha nem is közvetlenül, de más hirdetés is volt. Ezért a Magyar Divatcsarnok megtagadta a számla kifizetését. Poór Géza, a Magyarság kiadóhivatali igazgatója hajlandó lett volna arra, tekintve, hogy egy nagy hirdetőről volt szó, hogy bizonyos százalékos levonásba belemenjen. A hirdető cég azonban semmit sem akart a megjelent hirdetésért fizetni. Igy történt azután, hogy Póor igazgató elhatározása folytán a Magyarság beperelte a Magyar Divatcsarnokot. A bíróság április 4-én a következő ítéletet hozta:

Kötelezte az alperest, hogy felperesnek 500 P 40 fill. tőkét, ennek 1930 február 13-tól járó 8% kamatait és 100 pengő perköltséget fizessen meg. Alperes hivatkozott arra, hogy a felperes a hirdetések elhelyezésére vonatkozó kifejezett utasításokat nem tartotta be, amennyiben a hirdetéseket nem a megrendelésben kikötött páratlan oldalon, jobbhasábon felül és egyedülállóan tette közzé, holott a megrendelőjegyen csakis a rendelés feltételeinek pontos betartása esetére kötelezte magát fizetésre.

A bíróság „marasztalandónak látta az alperest, mert a felperes eleget tévén a megrendelő-levelekben foglalt azon lényeges kikötésnek, mely szerint a hirdetéseket az előírt napokon, az adott terjedelemben és szöveggel közzétette, az ugyancsak a megrendelőjegyekben foglalt hirdetés-elhelyezési utasítások nem tekinthetők oly lényeges kikötéseknek, amelyektől való eltérések azzal a súlyos következményekkel járnak a felperesre nézve, hogy a hirdetési díjakra vonatkozó igénytől elessék. Ugyanis eltekintve attól, hogy a csatolt lappéldányokból kitűnőleg a szóbanforgó hirdetések, ha nem is a kijelölt helyen jelentek meg, eléggé szembetűnő az olvasónak és már ezzel is a kitűzött célt szolgálták, minden hirdetésnek elhelyezésétől függetlenül megfelelő közzététele már magábanvéve szolgálja azon gazdasági érdeket, melyet valamely kereskedő üzletének reklámozásával elérni vél. Amennyiben tehát a fenforgó esetben közzétett hirdetések teljesen alkalmasak említett gazdasági cél elérésére, nyilván méltánytalan lenne, hogy az alperes az általa felhozott kifogások helytállása esetén is szabadulna a fizetési kötelezettségtől, amennyiben ez esetben a felperes kárára lényegtelen körülmények miatt gazdagodna."

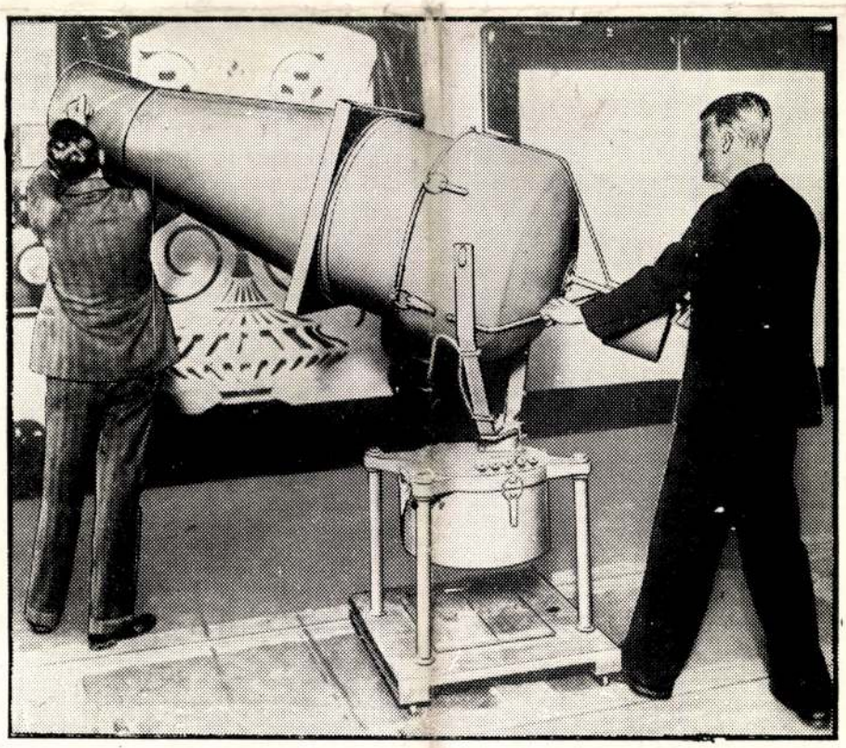

Amerikai reklámágyú. Rendkívül erős fényszóróval reklámfeliratokat vetít a felhőkre

Répászky

épitett

laid

Vas. Ny 1899. 36 sz.

Repcze János

ORSOVAI EMIL

A CSONTVÁRY-KIÁLLÍTÁSON

Kis csaták zaja alig hallható
itt, s harsogó fény zúdul homlokodnak.
Sapkád a fátyolszürke-árnyú hó
és egyetlen szomszédod már a holnap.

A távolságok gyáva, elfutó
csalódásai rendre, jól becsaptak.
S a szűntelen, soha el nem múló,
bóklászó szél szegődött sóhajodnak.

Mikor a derű csöndje volna jó,
kő-csontig akkor tép a vad vihar, fagy,
s mihelyt tavasz ölelne, áradó:
kicsavart fákon látod, mily magad vagy.

Mohos szádon nem nyílik már a szó,
beszédes szikláid csupán morognak
ha messzi villám gyúl föl lobbanón.
Magányos csúcs, az idő majd lekoptat.

De útjaid a tájhoz eljutottak.

1021

Repcze János rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
LÁTÓHATÁR
1991 AUG

VALAKI MÁS

Valaki más az ép bőr rejtekében –
A felhám még rózsállón kisimítva
És éppen kellőn duzzadó az irha
S határon innen itt s túl annyi éven
Az éji krém még ráncait felissza

Az izmok még erősen s villanóan
Ugrathatók ha ugratná a reflex
Mit tennem kell az még mind rendre meglesz
Izomzatommal az vagyok ki voltam
Óh merevség ma még be nem rekesztesz

Fogam huszonnégy mint a gyerekeknek
De nincs köztük hid idegen anyagból
Még a fodrászom is hiába hajszol
Festessek már én festetlen leszek meg
A romlandóság így van valahogy jól

De bent valami napról napra meglep
Valami bent változva kopva vásik
És gyerekes-karcsún fejtől bokáig
Hordozom már ki bölcs ki fénytelen lett
Míg át nem gyúr egészen az a másik

HÁRTYÁT ÉS HÚSOKAT

Nyelvemre tett kavics
Fékezte dadogásom
Szájamba gyúrt kövek
Súlya ne zabolázzon

Csak még magamnak itt
Elmondanám ha hagynák
Csíráig fejtve szét
A mesebeli hagymát

Hadd fejtsem szét magam
Burkokat dobva sorra
Nedvedző gyönge hús
Alatt mit rejt a torzsa

Hártyát és húsokat
Fejtsen le a szó itt
Hártyák és hús alatt
A még-nem-foghatóig

1021

Repcze János rajza

REPCZE JÁNOS

A szörnyetegnek, hogy nincsen feje.

Ajkad, e sebnek azt, hogy n
A hátgerincnek: meg
S az árnyékodnak m

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 OKT. 14
LÁTÓHATÁR
Budapest

RAD

Egy gondolat néz folyton előre
cövek és drót szögek és drót között

hideg a hold az erdő fázik tőle

ez százezer szempár vagy millió
halálosan sötétbe öltözött
egy gondolat néz néz egyre előre

lecsillapulva hull a szenvedőre
a perc szeszélye mint a sűrű hó

egy gondolat néz egyre várakozva
cövek és drót szögek és drót közé

egy gondolat néz biztos csillagokba
oly régen ébren van álom talán

a szögesdrót letépve széttaposva
mint dermedt mozdulat a vers után

1971 AUG

1021

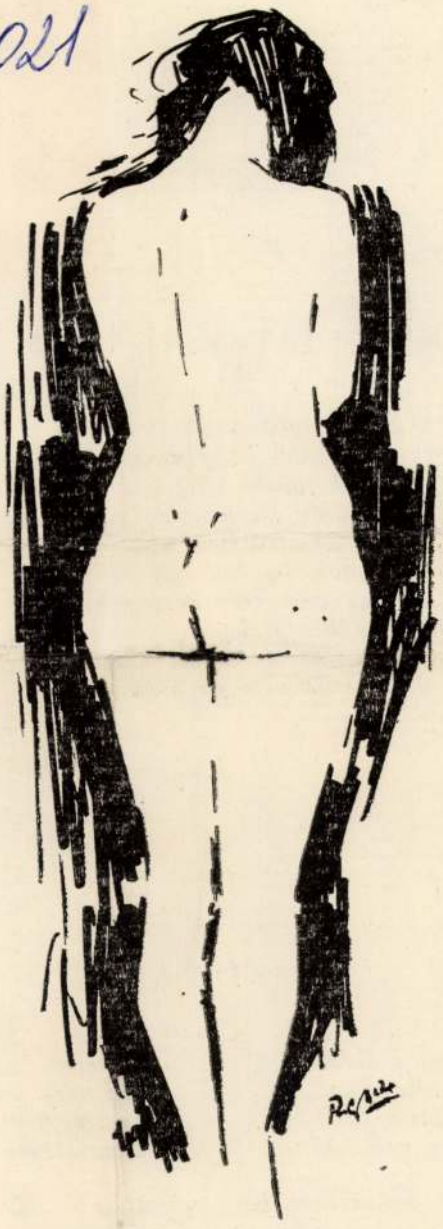

Repcze János rajza

Repcze János

Sírok és reszeket orrom alá nézve kutatok
és csillaggal homlokán látom Itáliát ringani
mint egy kíváncsi kisgyerek ringani látja azt a
kicsiny edényében otthagyott.

Róma, 1970. február 15–16.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
LÁTÓHATÁR
Budapest

GIUSEPPE UNGARETTI

NE ÖLJÉTEK TOVÁBB...

Ne öljétek tovább a holtakat,
hagyjátok őket, hadd nyugodjanak.
Ne öljétek tovább akik nem élnek!
Hallgassatok, ha még egy hajdani
igaz igét akartok hallani,
hallgassatok, ha élni még reméltek!
A holtak csöndesen beszélnek,
oly csöndben szólanak, miként a fű
növekszik némán és örvendezőn,
hol emberfia nem jár a mezőn.

BERT BRECHT

A SZILVAFA

Egy szilvafa van itt e kertben,
Oly kicsiny, hogy hihetetlen.
Köröskörül védő rácsa,
Hogy őt senki meg nem bántsa.

Szeretné, ha nagyra nőne,
De nagy sohsem lesz belőle.
Kicsiny volt és kicsiny marad,
Nem eléggé süti a nap.

Szilvafának hogy tekintsem,
Szilva rajta egy szem sincsen,
Mégis szilvafa szegény,
Meglátszik a levelén.

1021 Repce János

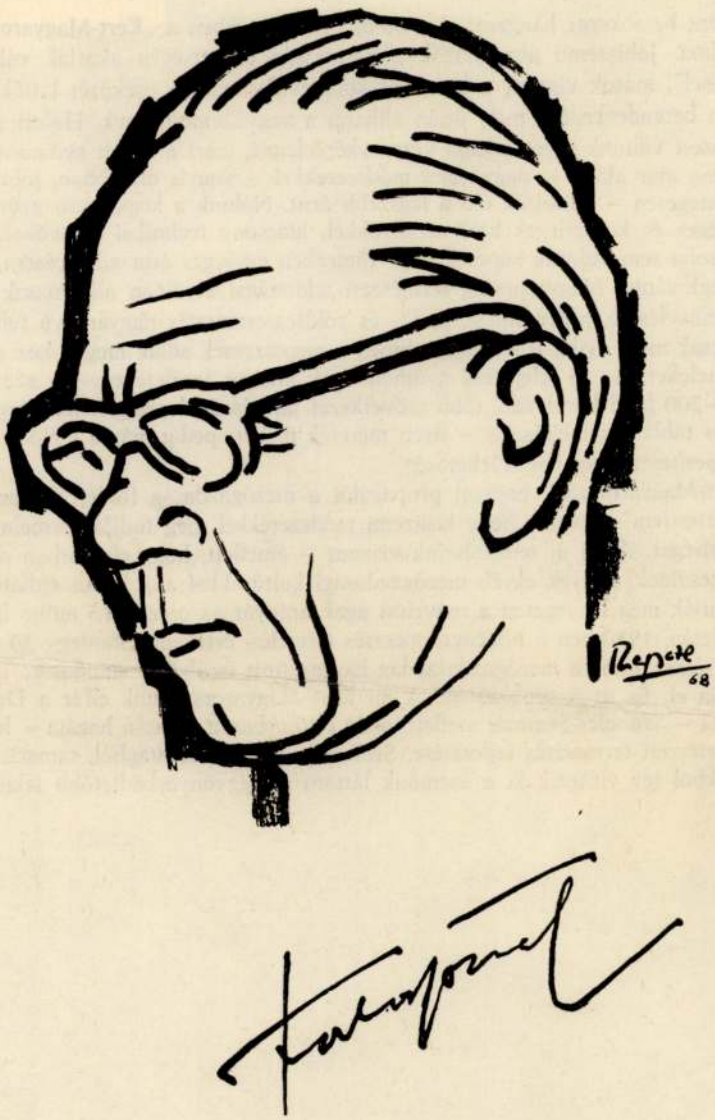

A hetvenéves Fodor József
Repcze János rajza

deni a bátran újító társasgazdaságok. A termékeny talajú, bőség[illegible] síkság a nagyüzemi zöldségtermesztés révén hazánk egyik le[illegible] fejlődik, hogy fontos része legyen a Duna–Tisza közén most [illegible] országnak".

Jelszóként be sokszor hangzott el a 30-as, 40-es években a „[illegible] libábos álma. Jóhiszemű ábrándozók a parasztság elesettségén akartak [illegible] „kertesítéssel", mások viszont a kisbirtok konzerválásának jó eszközét látták a „kert"-ben, olyan berendezkedést, mely útján állhatja a nagyüzemesítésnek. Holott a világpiacon épp azért váltunk egyre inkább versenyképtelenné, mert a fejlett gyümölcstermesztő országokban már akkor is nagyüzemi módszerekkel – vagyis olcsóbban, jobb minőségben és tömegesen – állították elő a legszebb árut. Nálunk a kisparaszti gyümölcsösökben költséges és kezdetleges kézi eszközökkel, alacsony technikai színvonalon folyt a termelés, soha sem voltunk képesek nagy tömegben egységes árut adni piacra, ahogy az export megkívánta. Magyarország természeti adottságai kiválóan alkalmasak kertészeti kultúrák művelésére, a gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés nagyarányú fellendítésére azonban csak most nyílik lehetőség, s éppen a nagyüzemek adják meg ehhez a legfontosabb feltételeket. Az új telepítésű gyümölcsösök átlagos területe egy-egy szövetkezeten belül 150–200 hold körül van, több szövetkezet társulásával pedig lehetővé válik 300–400 holdas táblák kialakítása is – ilyen méretek mellett pedig már a legtöbb munkafolyamat gépesítésére meg van a lehetőség.

A „Kert-Magyarország" hajdani propagálói a mezőgazdaság földterületének jelentős részét „kertesíteni" akarták, hogy kisüzemi módszerekkel meg tudják termelni a kívánt áru-mennyiséget. A mi új telepítéseink viszont – amellett, hogy elsősorban olyan területeken létesülnek, melyek egyéb mezőgazdasági kultúrákkal alig hasznosíthatók – nem is változtatják meg lényegesen a művelési ágak arányát az ország 15 millió hold körüli termőterületén. 1970-ben a növénytermesztés termelési értékének mintegy 30 százalékát adja a kertészet, noha a mezőgazdaságilag hasznosított területnek mindössze 10 százalékát foglalja el. És itt a titok nyitja. A mi Kert-Magyarországunk elfér a Duna–Tisza közén, ahol – Szabolcs-Szatmár mellett, mely elsősorban a jonatán hazája – legrohamosabb a kertészeti termesztés fejlesztése. Szélhordta buckás sivatagból, tamariskás, borókás homokból így virágzik ki a szemünk láttára a leggyönyörködtetőbb tekintetű honi kertes táj.

LÁTÓHATÁR
SAJTÓFIGYELŐ
Magyar Hirdető
1968 nap

Repcze János

FRANCIA NÉPI ÉNEK

AZ EGYIPTOMI FUTÁS

Lejött a mennynek Angyala,
Hogy fölriassza Máriát:
„Menned kell innen, Szűz-Anya,
Heródes vassal jön terád."

Bement a házba Mária,
Fehér ruhába öltözött
S karjába fölvevé e szép
Fehér ruhában Kisdedét.

Mária a mezőre ért
S a béresekhez így beszélt:
„Csak szántsatok, jó emberek,
Csak vessetek, én elmegyek."

Alighogy ottan elhaladt,
Csörögnek már a nagy hadak,
Heródes és a katonák,
Keresve Jézus Krisztusunk.

Mindjárt a bérest kéredezik:
„Láttál egy asszony-népet itt?"
„Láttam bizony, épp itt haladt,
Alig múlt el egy pillanat."

Mária zöld berekbe tért
S a fecske-néphez így beszélt:
„Csivogj te szép fecske vígan,
Vidítsad meg kicsiny fiam."

1021

Repcze János rajza

LÁTÓHATÁR
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

A SZEM ÉS A SZÍV VETÉLKEDÉSE

Viszálykodik a szív s a szem,
Aki e pört nem ismeri,
Nem sejti, a bűn hogy terem,
Miféle tűz melengeti,
Mért oly heves, oly éktelen,
Szivet a szem minek veri?
Ez ellen az minek legyen
S viszályukat mi élteti?

A szív a szemhez így beszélt:
A bűnöket te kedveled,
Keresgetel minden veszélyt,
Halál követje a neved,
Méltán okolnak mindezért.
A várat kéne őrzened,
De megszeged szolgálatod,
A bűnt a várba engeded,
A főkaput kitáratod.

Az ablak nem te vagy talán,
Melyen a vég lelkünkbe lép?
Ezernyi balga kép után
A vágóhídra nem te mégy?
És könnyeiddel legalább
Mért nem mosod a vétkeket?
A tiszta észt bemocskolád,
Magad ki mért nem tépeted?

A szívnek így felelt a szem:
Ilyen panaszra nincs okod,
Amit te rendelsz, megteszem,
Csak egyszerű szolgád vagyok.
Vagy nem te vagy a mesterem?
Te vagy ki tenmagad csalod
S téged követlek kénytelen.

Ugyan minek ítéled el
A test szükséges ablakát,
Akin keresztül fényre lel
A többi tag, a kéz, a láb?
Amit meglát szemléletem,
A fény, a csillogó világ,
Ha áthatol az üvegen,
Károsnak azt mért mondanád?

Aztán egy porszem meg nem árt,
Szennyes attól még nem leszel,
Nem is okozhat semmi kárt,
Hacsak belé nem egyezel.
A szívben támad nagy bajod,
A bűn, a szívnek bensején.
Nem bánt, hacsak nem akarod
S nem veszhet el a szent erény.

Eként vitáznak végtelen,
Folyik a nagy vetélkedés,
De közbelép az Értelem,
A pörnek véget vet az ész.
Bűnösnek mond szívet, szemet
De mind a kettőt más fokon.
A szív a bűnök fő-oka,
De a szemé az alkalom.

1021 Repcze János

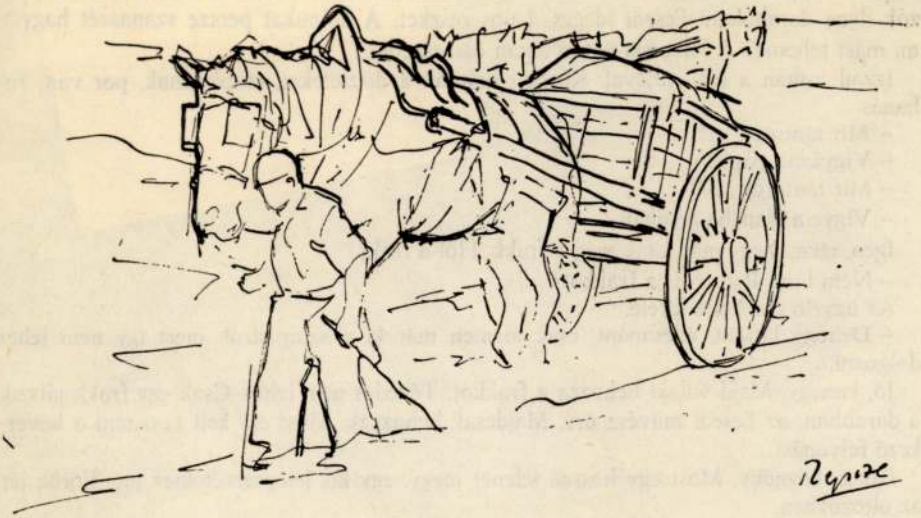

Repcze János rajza

De hogyan … viszi a … ? Hogyan lehet kivinni a színházból egy frakkot.

Mindennek ez az esztelen rumli az oka estén… …di művész úr nem hajlandó az öltözőbe bejönni … a színpadon kell várni rá a ruhával, akkor ledo… …n vissza a színpadra. Bal I.-en megy be, de ké… …or meg már egy házikabáttal kell várni. Lajos r… …r- zők ilyen darabokat? Ecsedi ideges, Lajos r… …a, mi mást tehetne? A felvonás végén aztán ös…

Izzad, rohan a sok ruhával. Közben bo… …n, ro- hanás.

– Mit tántorog itt?

– Vigyázat, papa!

– Mit tántorog itt?

– Vigye a francba a ruháit.

Igen, igen, megy már, csak még a frakk. Hol a frakk?

– Nem látta Parcer úr a frakkot?

Az ügyelő tuszkolja kifelé.

– Dehogy láttam, édesapám, csak menjen már ki a színpadról, mert így nem lehet dolgozni.

Jó, kimegy. Majd valaki behozza a frakkot. Tévedés nem lehet. Csak egy frakk játszik a darabban, az Ecsedi művész úré. Majdcsak behozzák. Most elő kell készíteni a következő felvonást.

Gong. Függöny. Most egy hosszú jelenet megy, egy kis lélegzetvételhez jut. Körbe jár az öltözőkben.

– Nem hoztak be tévedésből egy frakkot?

LÁTÓHATÁR
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Repcze János MDK

Kordélyosok, temp.

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Repcze János MDK

Kövezők, olf.

Műcsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészet

Prospektus

Repcze János:
„Ha nincs mertető"

1963. M. H. Hoch.

Gruke

Repere János:
Jelycin, Hunga-
rofex,

1963.

Falvédő

Repere János:
Orgonavirág

1963

Fénykép

Magyar Foto: J A 1025/25 Hegedűsné

Repcze János: Uj város épül

Olaj

Jelz. j.o.: „Repcze J."

1951. X. 25.

Neg. van

MDK

Repcze János

Kisgrafika 1941. 1-2. sz. 6.1.

MDK

Repcze János /1905-/

Mezőgazdasági borverseny és kiallitas. 1958., 84.5x59 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok.Kat.36.1.

MDK

Repcze Janos

A piactéren. Tempera.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 16.1.

REPCZE JÁNOS

Munkamódszerátadás a hajógyárban. Olaj 11ox9o.

III.Magyar képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

MDK

Repcze János /1905-/

Első Nemzetközi Reklam-Kiállitas. 1927., 95x63 MH

Nikotex. 1930., 126x95.5 OSZK 161

Nikotex. 1939., 126x95.5 OSZK 324

Magyar Plakát-Történeti Kiállitas.1960. Műcsarnok.Kat. 36.1.

M.D.K.

ifj. Repcze János, iparművész

az ezik harmadik
díjat nyerte el a Bala-
toni Kulturnap plakát-
terveire kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1928. XLIX. évf.

máj. 28. sz. 8. old.

Fénykép

Palli

Képzőművészek Szövetsége

Repcze János: Kövezők /I. Magyar Képz. Kiáll./

Jel.: Repcze

Olajfestmény

Fotó: Petrás I.

Neg. van

NDK

Repcze János, grafikus

békeplakátja a "Képzőművészetünk tiz éve" kiállitáson.
Repr.
Kisleány fej. Szövege: "Apám a szabadság, anyám a
béke...Ne engedjétek, hogy árva legyek!"

Művelt Nép. 1955. VII.évf. 14.sz. épr.3.

Negativ

Petrás Kerényiné

143 Repcze János: Száztonnás uszódaru.Külkereskedelmi prospektus.

Repcze János

1927: a Nemzetközi Plakát Fesztivál nagydíjasa. 1930-50: grafikus művész az Athenaeum Nyomdánál. 1943: b-pesti tárlata.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 3341

2421.

Repcze János,1905-,grafikus

A"Nikotex"c.plakátján/1933/ egy keménykalap és egy fej kontúrja közé ragasztja a fotomontázsszerüen elhelyezett cigarettacimkéket.Az absztrahálás mellett azért közérthető. 51.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Repcze János,1905-,grafikus

Geometrikus formákat kedvelő plakátművész.BNV plakátja 1932-ből a kompozició egyszerüségével,a szemet a lényegre irányitó vonalaival tünik ki.Két ellenkező sarkán egy-egy kör.A felső a földgömb,az alsó a betükkel a vásárt jelzi Vonal köti össze őket. 50.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Repcze János

Született Budapesten 1905 június 26.
Grafikus művész, könyvillusztrátor,
plakát tervező. Tanulmányai: a Buda-
pesti Képzőművészeti Főiskolán /: Ha-
ranghy, Helbing :/
Fehete Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 334 l.
242 l.

Repcze János, festő grafikus MDK

A József és testvérei 1947-es bibliofil kiadását tervezte Repcze János. Thomas Mann levélben és dedikált példánnyal köszönte meg a művésznek a nemes ízléssel végzett illusztrálást.

Szilágyi béla: Emlékek Között 23-24

A KÖNYV, bp. 1964. január IV/1.

Repcze János

Uj város épül, olaj

II. Magy. képzőmüv. kiáll. Mücs. 1951. nov.

8 l.

MDK

RepczemJános iparmüvész, V.Aranyx János-u.9.

Plakátfestők, reklámgrafikusok.
Reklámélet 1929. II. évf. 12.sz. lo l.

REPCZE János festőm.

Béleplakát, (repr.)

Művelt Nép, 1955. II. évf. 14. sz. április 3, 1. l.

MDK

Repcze János

Vas-,gépkiállitás, plakát

H.M: Münchoni nemzetközi plakátkiáll.
Grafikai Szemle, 1929. szept. 248 l.

Repcze János

Kövezők

Pogány G.: 1. Magy. Képzőműv. kiáll.
Szabad Nép, 1950. aug. 27. 11 l.

M.D.K.

REPCZE János festő

Kövezők (fotó)

1952)

Müvért. Pogány . ábor: az első magyar képzőmüvészeti
kiállitás 115 l.

MDK

Repcze János
Sinépitők
Vak kéregető

Sós E: Magy.Réskarcoló Művészek Egy.kiáll. Magyar Nemzet 1949. jul. 6.

Repcze János MDK

sz. 1905.

Résztvett az 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiállitáson/ a neonaturalisták között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.67.l.

MDK

Repcse János, 19o5--

Első Nemzetközi Reklám-Kiáll.

Nikotex

"

Mezőgazdasági borverseny és Kiáll.

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 196o.

MDK

Repcze János, festö

Kordélyosok. Tempera.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat. 12.1.

MDK

Repcze János, festö

Piac. Tempera .

Mücs.-M.N.Kgpsz.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 8.l.

MDK

Repcze János, festö

Kövezök. Olf.

Műcsarnok.-I.M.Képcsk.Kjáll. 1930. Kat. 6.l.

MDK

Repcze János

Ne engedjétek, hogy
árva legyek! /terv/ 1955 plakat Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 21.1.

MDK

Repcze János, festö

Munkamódszerátadás a hajógyárban.

/Műcsarnok?/.-III.Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat.9.l.

R

MDK

Repcze János

„Uj város épül" c. képe szerepel a II. Magyar Képzőműnészeti Kiállitáson. Jakovlev ír róla az „Izkusztnó"-ban.

Horváth Márton: Megjegyzések a képzőmű-
nészeti vitához. Bp. 1952. 420.

mdk.

Repcze János, grafikus

munkája:

Ábra a 22. old-on (Metrimpex)

Lengyel Lajos: Külkereskedelmi Propaganda-nyomtatványanikról.

Magyar Grafika 1961. 5. évf 1. z. 17. l.

Repcze János MDK

Ifjusági irodalmi pályázat, plakát

Plakátmüvészet
Országos Magyar Tárlat
au Uj Müvészházban, 1929.

MDK

Repcze János

Plakát kiállitás, 1948. N. Szal. képek

Repcze János MDK

Uj város épül, olf.

Mücsarnok 1951. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Repcze János

Dutka M: Plakátkiállí az Ernst Múz.ban. Magyar Nemzet, 1953. szept. 19. 5.l.

MDK

Repcze János

Szignetjei a könyv és reklamkiallitason.

Rosner Károly: Reklámot minden vonalon.

Reklámélet, 1930. 4.sz. 15.l.

MDK

Repcze János

Lótuszok és aranyhalak szines multitypia 40x30

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás.Műcsarnok.
1955.Kat. 35.l.

Repcze János MDK

A főváros olcsó butorokra hirdetett pályázatának nyertesei

Magyar Iparművészet 1927. 87.o.

Vajna Éva.

Lantos Magazin. 1930. II. évf.
17 sz. 1454. old.

Repce János rajza: A
Sachlichkeit" diadala
"az építéretben. A Nem-
zetközi Építékkongresz-
szusnak ajánlja a Lan-
tos Magazin.

„Sinépitők." Repcze János.

vésnere

Magyar Nemzet.

1949. VII. 6., 5. old.

(: Hír. :)

„Vak kéregető." Repcze János.

vishen

Magyar Nemzet.

1949. VII. 6., 5. old.

(: Hír. :)

Repcze János grafikus

Szabad Művészet, 1949.

III. évf. 7–8. sz. 340–343. o. Kiállítások. Magyar Rézkarcolók Egyesületének kiállítása.

Repcze János festő művéx.

Magyar Vemmet.

1946. III. 14.; II. évf. 59.x.

(: Hír. :)

Repcze János festő.

Szab.Nép.1950.199.sz.aug.27. 11.1

Repcze János
grafikus

Rojza Repr.

Látóhatár, 1970. I–II. 42.

Repcze János
grafikus

Rojza Repő

– " – – " –

– " – – " –

Látóhatár, 1969. IX–X. 859, 912, 926.

Repoze fa'nos

Raiza Repo.

La'tohiatà, 1969 XI - XII. 1106.

Repcze János

Rajza Rép.

- " - - " -

- " - - " -

Látóhatár 1969. V - VI. 392, 416, 573.

Repce János

Rajza Rép.

Látható 1969 VII - VIII. 724.

Repcze János

Kordélyosok, tempera, 51 x 62 cm.

Budapest Műcsarnok kiállítása 1957
kat. nevt. kisdégéné Kisimi Ilén!

12.

Kepcze János,1905,grafikus

"VAS"c.plakátja 1927-ből.A három betün hid,gyárak a vas hatalmas erejét szimbolizálják.A betük nemcsak a plakát tartalmát,de a kompozició szerkezeti vázát is alkotják. 44.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Repcze János MDK

Ne engedjétek, hogy árva legyek! /terv/, 1955 plakát

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Repcze János MDK

Kótuszok és aranyhalak, szines multitypia

Micsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kepes Ferenc

grafikus

Nemzetközi Plakátkiállitás - Ginzában - Japánban - a tokiói Hoesi Egyeten iparmüvészeti szakosztálya rendezésében - plakátjával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.I.27.

1021 1970 FEB

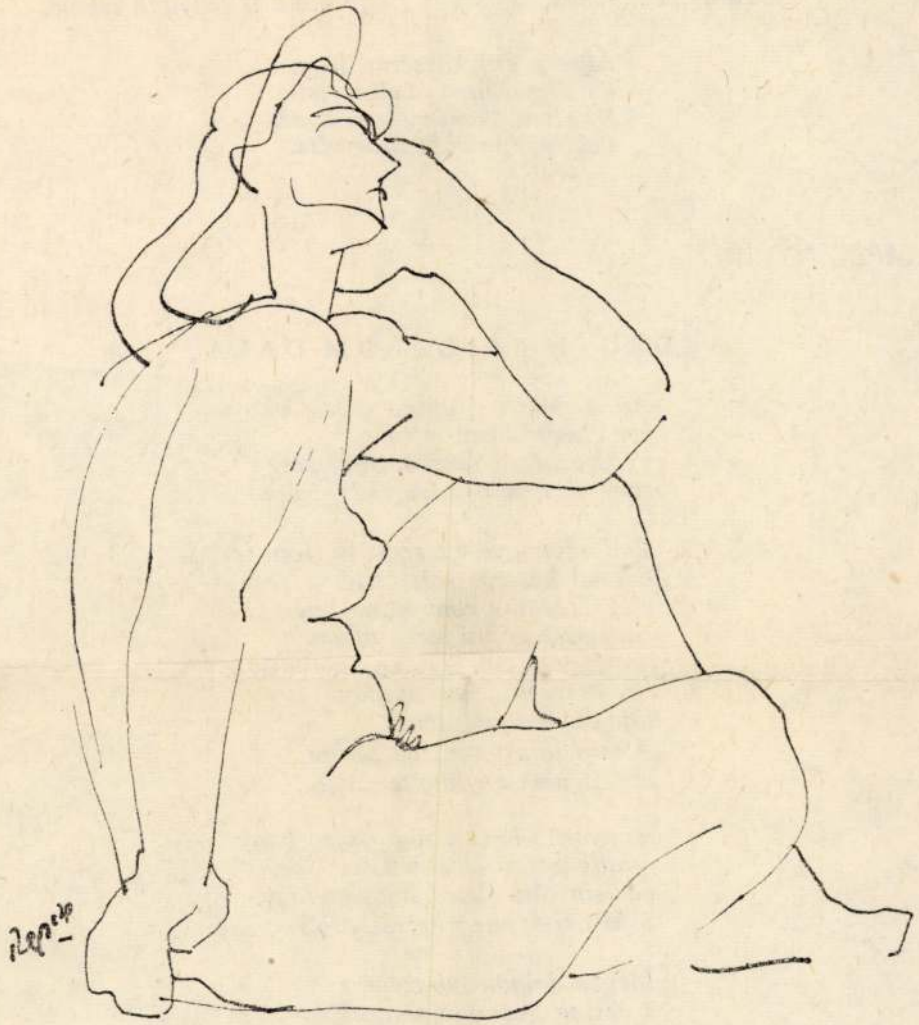

Repcze János rajza

Repcze János

Örökkön megmarad Tamás,
A bölcsesség, a jó tanács,
Nem éri semmi rothadás,
Oly illatos és oly csodás.

Atya s Fiú, díc
És dicsérjük a
Ki szent Tamásna
Tekintve minket ég

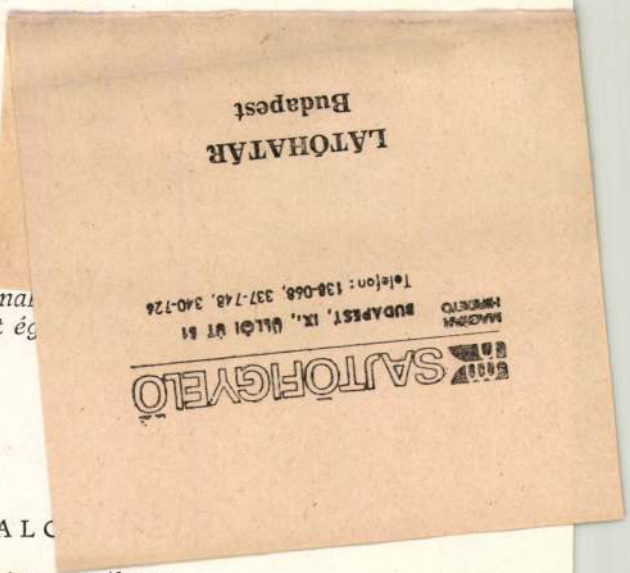

KAREL TOMAN

IDEGEN FÁJDALC

Az éj múlik. S amint a szél ver
oly élesen hasit belém
nyöszörgésed szomorúfűz mely
senyvedsz a gyárnegyed kövén.

A dolgok gyásza rossz forrongás
bolond keserve fölszakad
e késő órán s nem marad más
csak összevonni forró ajkamat.

Így keresek a havazásban
fájdalmaimhoz ütemet.
A nap fölizgatott, de lázam
az est nem enyhitette meg.

Hunyorgó lámpa súgta meg hogy
a külvárosok elveszett
vackán tört életed hogyan fogy.
S ki osztja meg keresztedet?

Idegen dolgok szisszenése
s versek bosszuló seregek
tolonganak köröttem és te
nyugalmad bennük nem leled.

Szívem vadul dobog. S a széllel
halotti indulód felém
sikoltozik szomorúfűz mely
senyvedsz a gyárnegyed kövén.

REPCE JÁNOS: Hajógyárban.

1021

Repcze János

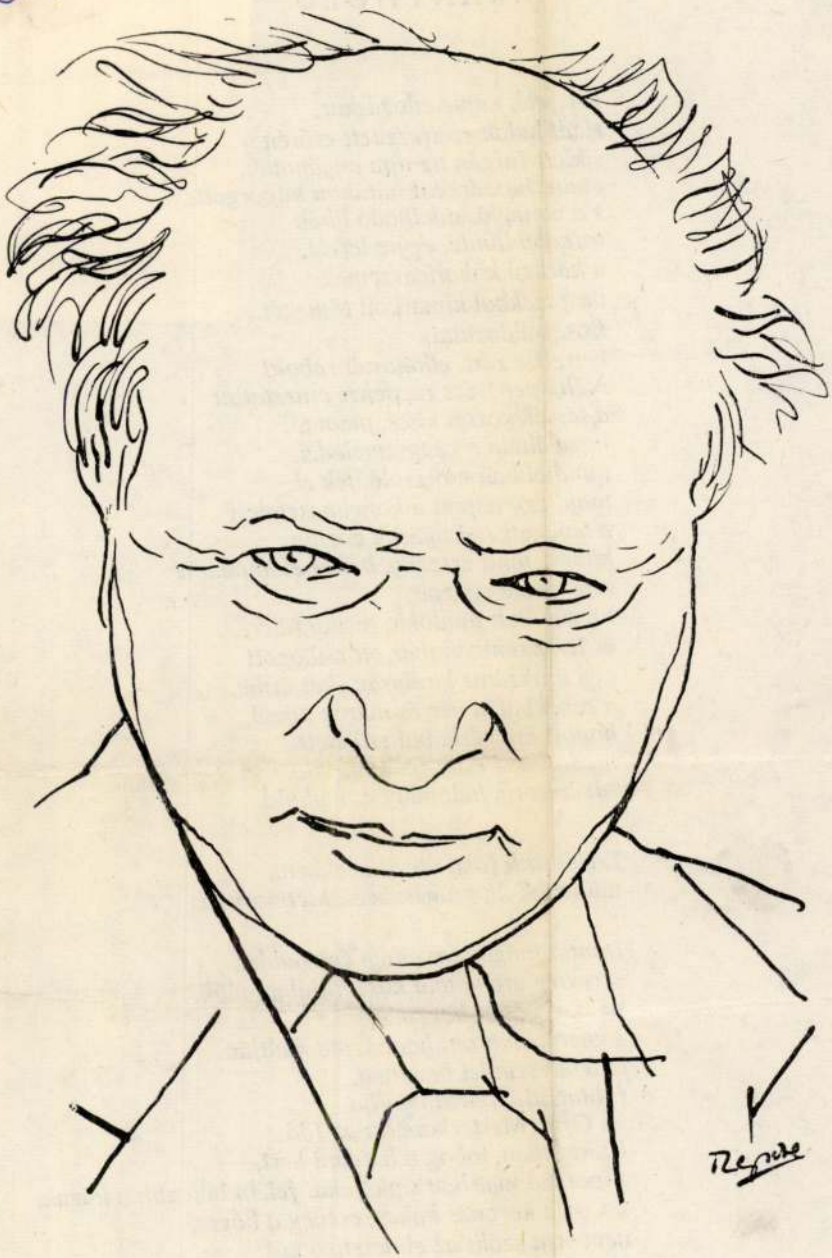

A hatvanéves Vihar Béla

Repcze János rajza

1968 DEC
LÁTÓHATÁR
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ARANYHOLD

Estefelé, napleáldozáskor,
riadt ludak szétfeszitett csőrén
siklott fürgén tiz ujja anyámnak,
amint huszárként hátukon kupor
s a vonagló, sivalkodó libák
torkába tömte, egyre lefelé,
a kacagó kukoricaszemek
vasfazékból kimarkolt tömegét.
Bőség áldozatai,
ketrecbe zárt, elhájasult rabok!
Néha penészes rézpénzt csusztatott
a tápláléközön közé, mama,
hogy általa e kényszereledel,
mindjobban morzsolódjék el,
majd egy napon a konyhaasztalon
a levágott szárnyasok zuzája
kinyilt, mint erszény, belőle előbukkant
a fényesre csiszolt,
megujultan tündöklő piciny fillér,
és tenyeremben már ott csillogott
egy titokzatos királyság ékes érme,
a sebekből, a vér és nyirok közül,
kopott krajcárkából született,
madárhalál árán fölkelő,
sugárszóró, halovány aranyhold.

Emlékeink fakó érceit is ekként
mintázod át, müvészkezü Metmorfózis,

Immár mögöttem annyi évtizeddel,
seregnyi aranyhold koszorujában ülök,
miként udvar közepén,
s gyermekkorom hamulepte multját
lángoló színnel bevonva,
fölmutatja, felém nyujtja
az Örök Mesterkovács: az Idő.
Ezért villan, lobog a hajdani kert,
záporozó nyárban sipkájukat felém billentik a házak,
kocog a koronás kakas, cseveg a bögre,
nevemen szólít az elmerengő kút:
létem hajnalának e planétarendje,
s így keresem azt a kisfiút,
ki majd arcom előtt aranyholdat lengetve
eligazít,
ma és holnap és halálomig.

MDK.

Repce János grafikus

"Tengeri usztály épitése" /szinezett tollrajz/

III. Magyar Képzőművészeti Kiállitás
1952. dec.-1953. márc. 14.1.

Repcze János

grafikus

1922–24.

Címtár 1930. 87. l.

⊥ ábrázolt várat

ról felvett és

egy tetején ⊥ két, egymás fölé emelkedő bás-
~~ár van~~ Közepén lapos tetejű ~~torony~~ ~~nyal~~ látható. ~~A~~
ngró sziklák között, széles út vezet. Feli-

S ad Occid."

a vonalkeretnek G.7: 14.1 cm.

4585.

Repcze János

nehány tollrajza az alábbi műben:

Bevpestkávé I.

Repcze János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

LÁTÓHATÁR

1966. 3-4 m.

/1021

Repcze János rajza

Mikor a cserebogárpondró
szárnyat kap és a föld alól,
gubójából a napra búvik,
öreg szívem róla dalol;
mert a májusi zöld mezőben
varázslat játszik énvelem,
s eszembe jut, mit ifjú szívvel
úgy kergettem, a szerelem, –
úgy kergettem szívbetegitő
vággyal epesztve magamat,
mint balga kisfiú koromban
a sárga cserebogarat.

Nem kergetem
mint rajzik, mi
a lemenő nap n
millió sárga cse
árasztana a föld színére,
s mint szerelmes szép fiait
és lányait csókolná őket,
idézem letűnt napjait
gyermekkoromnak és ifjúkoromnak,
mint elrepült bogarakat,
s mint örök ifjúságról zengő,
aranytollú madarakat.

ESŐCSEPP

Szerettem nézni, az esőt
hogy issza hő nyáron a föld,
mint lázas ajk, repedezett;
szerettem, hogyha úgy esett,
mintha dézsából öntenék;
villámlott és dörgött az ég,
féltem, de ha eső esett,
azt néznem olyan jól esett:
nézni az égi háborút,
mikor a föld egy hadiút,
holott ha lába földet ér,

minden esőcsepp talprakél,
talpra ugrik, mint égből cseppent,
vagy föld alól bújt törpe nemzet,
millió törpekatona,
s mintha nem is lett vón soha,
meghal fű, fagyökerekért,
állatokért, emberekért;
a föld színén, az ég alatt,
élete csak egy pillanat,
de az a pillanat csodás,
isteni önfeláldozás . . .

< Repcze János >

Vajda Endre:

< > gyűjt. kiállítása.

Magyar Erő.

1943 dec. 23.

Képekkel és

arcképpel.

Repcze János

festő

wod
z

Függetlenség

1944. jan. 1.

(Három kiállítás.)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Repcze János

festő

vód

Hid. 1944. jan. 1

(Képekkel.)

		Pengő
55. Déli pihenő	tusrajz	350.—
56. Vak koldus	„	350.—
57. Talicskázók	tempera	300.—
58. Őszi falevelek	„	300.—
59. Szalonnázó	tollrajz	250.—
60. Kövezők	tusrajz	350.—
61. Dunaparti hajók	tempera	500.—
62. Napozók	„	450.—
63. A trampli	tollrajz	200.—
64. Vidékiek	„	200.—
65. Pihenő akt	„	250.—
66. Srácok	„	200.—
67. Kátrányozók	tusrajz	250.—
68. Akt	tollrajz	200.—

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ : 1943 DECEMBER HÓ 19-TŐL 29-IG REGGEL 9—½6 ÓRÁIG. VASÁRNAP ÉS ÜNNEPEN 10—2 ÓRÁIG

HA KIÁLLITÁSAINK ÉRDEKLIK, KÉRJÜK NEVÉT A PONTOS CÍMÉVEL OLVASHATÓAN A LÁTOGATÓKÖNYVBE BEIRNI, HOGY A JÖVŐBEN ÁLLANDÓAN KÜLDHESSÜK MEGHÍVÓINKAT NB. CÍMÉRE.

"MŰTEREM" TELEFON : 189-554.
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSAI (KUNSTAUSSTELLUNGEN)
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12. (FÉLEMELET)

Barcza-nyomda, Budapest.

REPCZE JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

Kgl. kiáll. Műterem
1943. dec.

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

KATALÓGUS ÁRA 1 PENGŐ

		Pengő
1. Vasárnap Gerlahfalván	olajfestmény	2500.—
2. Sakkozók	„	2500.—
3. Téli szürkület Tátraszéplakon	„	1800.—
4. A piac téren	tempera	2000.—
5. Vizimalom a Dunán	„	1800.—
6. Gerlahfalvi csúcs	olajfestmény	1500.—
7. Tátraszéplaki ősz	tempera	2000.—
8. Éhes rajkó	olajfestmény	1500.—
9. Sárga fal	tempera	1500.—
10. Nagyszalóki csúcs	olajfestmény	1800.—
11. Sínépítők szürkületben	„	900.—
12. Köd	tempera	1500.—
13. Csorba-tó	„	1000.—
14. Márciusi reggel	„	1000.—
15. Lomnici csúcs	„	1000.—
16. Virágárus	olajfestmény	mgtul.
17. Tavasz Gerlahfalván	tempera	900.—
18. Hetipiac	„	900.—
19. Őszi szinek Gerlahfalván	„	900.—
20. Kilátás Szepesre	„	900.—
21. Tátraszéplaki táj	„	800.—
22. Március a Tátrában	„	mgtul.
23. Út Gerlahfalvára	„	900.—
24. Kilátás az Alacsonytátrára	„	700.—
25. Út a Sárgafalhoz	„	650.—
26. Hóolvadás Gerlahfalván	„	900.—
27. Fenyőfák	„	mgtul.

		Pengő
28. Reggel	olajfestmény	600.—
29. Tátrai táj	„	500.—
30. Utcai árusok	tempera	600.—
31. Városligeti körhinta	„	500.—
32. Óriáskerék	„	500.—
33. Hajóhintások	„	500.—
34. Napnyugta Esztergomban	„	400.—
35. Szénrakodók	tusrajz	400.—
36. Golyózó srácok	tempera	400.—
37. Téglahordás	„	500.—
38. Balaton	„	360.—
39. Sínmunkások	tusrajz	400.—
40. Szuroköntők	„	400.—
41. Szénmunkások	„	400.—
42. Kosárvásár	„	350.—
43. Tükör előtt	tempera	300.—
44. Lemegy a nap	„	350.—
45. Kéregető	tollrajz	300.—
46. Sinjavitók	tusrajz	400.—
47. Krumpliszedők	tempera	250.—
48. "Uram irgalmazz nekünk"	tollrajz	300.—
49. Gond	tusrajz	300.—
50. Ebéd után	„	300.—
51. Kislány pávával	tempera	300.—
52. Unoka (kompozició-vázlat)	tollrajz	250.—
53. Táncosnő	„	300.—
54. Mezőn	tempera	200.—

Repcze János

festő

A *Műteremben* egy tehetséges, sokoldalú tervező grafikus, *Repcze* János olajképeivel, temperáival, toll- és tussrajzaival találkozunk. Repcze mint festő is komoly figyelmet érdemlő, jelentős művész. Talán kissé túlságosan tiszteli még a naturalisztikus kifejezés megszokott formanyelvét, mesterségbeli felkészültsége, alapos tudása azonban így is eredményesen, olykor egyéni ízzel jut szóhoz magastátrai vásznain, hűvös szinekben tartott, kellemes kivágású tájképein és mozgalmasrajzú, alakos kompozicióin. Különösen a *Vasárnap Gerlachfalván, Sárga fal, Márciusi reggel, Tátra széplak alkonyatkor, Piac telen, Vizimalom, Sakkozók, Gerlachfalvicsúcs, Csorbató, Lomnici csúcs, Hóolvadás, Köd, Sínépítők, Szénrakodók* és *Téglahordás* válik ki előnyösen változatos gyüjteményéből. Mégis néhány dekorativ-hatású, városligeti témájú tempera ás egész sor finom tollrajz itt az, amely tehetségének igazi megnyilatkozásaiban, legjobb oldaláról mutatja be ezt a rokonszenves művészt. —r—

Pest. 1943. dec. 20.
(~r~: Két kiállítás.)

1039. CSÉSZE ALJJAL, porcellan, karó
koronás T betü, az alján arany ke
Untertasse, Porzellan, mit Golddel

1040. NAGY LÁBAS CSÉSZE ALJJAL
peremdisszel, a csészén elől szines
mit Fuss und Untertasse, Porzel

ALJJAL, porcellán, két kagylósdiszü csigás füllel, szines szitéssel. Meissen, 1745 k. — Zuckerbehälter mit Deckel mendekor. Meissen, um 1745.

lak karcsu tojásdad testén Pompei modoru diszités, két - Zwei Vasen, Porzellan mit Pompeaner Dekor. Paris,

ak, Leitner kék alapon grisaille akantuszleveles és relief- szaka. Bécs, 1804. — Zwei Vasen, Sorgenthal Periode.

án-szobrocska, négyzetes talpon R mintázó-jegy. Bécs, figur. Wien, um 1750. Illusztr. XXIV. tábl.

porcellán csoport, magas szőlőindás és kagylós diszü , mögöttük két puttony szőlő, szőlőtő és egy fiu. Bécs, Porzellangruppe. Wien, um 1750. Illusztr. XXIV. tábl.

), porcellán. Meissen, XVIII. sz. — Nadelbehälter in . Meissen, XVIII. Jh.

Repcze János terve

RŰ PLAKÁTPÁLYAZATÁNAK EZÉVI TERVEI

Repcze János ifj

Repcze János ifj., festőművész,
reklámtervező, V. Sziget-u. 15/a.
493-835

Budapest 1940. szept.

Ropce János

1054

Rosner Károly

A csonapolás útja.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1934. 46. l.

1942 OKT 13 12

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Repce János ifj.

Repce János ifj. festőművész,
reklámtervező, V. Sziget-u. 15/a.
493-835

Bptávb 1940 szept.

T. 811.

kel megerősitett vár és város épü-
nyai uralkodnak és jobbra a
az előtérben balra lovasok küz-
a háttérben pedig szántóföldek terül-

BURG verloren Ao 1543.1602.29. Aug.

. 10.4 : 18.3 cm.

Idegenforgalmunk 1932. évi mérlege

Az Idegenforgalmi Hivatal évi jelentése

írta: dr. Barinkay Ferenc

A nagyvállalatok mérlegét juttatja eszünkbe a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal 38 oldalas évi jelentése, mely *Zilahy* Dezső és dr. *Markos* Béla igazgatók szerkesztésében látott napvilágot.

A jelentés tetszetős. Adatai pontosságához kétség sem fér. Számításai exaktak. Csak talán éppen az a baj, hogy túl tetszetős az összeállítás és az exakt számításokkal készült táblázatokból — némely nagyvállalat mérlegéhez hasonlóan — mást lát a szakember, mint a felületes olvasó.

A Jelentés harmadik oldalán örömmel értesülünk arról, hogy „A hivatalos idegenforgalmi statisztikai adatok szerint 1932-ben 190.593 idegen 528.082 éjszakát töltött Budapest szállodáiban és penzióiban." A felületes olvasó erre ugyanúgy el van bájolva, mint amikor a napilapokban olvassa az idegenforgalmi kommünikéket . . . 190.593 idegen egy évben . . . majdnem 200.000 . . . A szakember ellenben tovább kutat, és a Jelentés ötödik és tizenhetedik oldalán található adatok egybevetéséből az alábbi — már kevésbé tetszetős — eredményt hozza ki:

1932. évben Budapest szállóiban és penzióiban megszállt *idegenek*	190.593 lélek
ezekből *belföldről* érkezett	96.830 „
tehát *külföldi* mindössze	93.763 lélek,
azaz alig 49%.	

De ezek a „külföldi" idegenek sem mind 100 százalékosan külföldiek. Amennyiben az elcsatolt területek magyar lakosságát magyarnak vesszük, úgy az 1932. évben

a kimutatott külföldi idegenek	93.763 lélekszámából
elcsatolt területről érkezett	30.347 lélek
és *tulajdonképeni külföldi* csak	63.416 volt.

Amit tehát minden intelligens ujságolvasó „idegenforgalom" alatt ért, az az 1932. évben nem 190.593 vendéget, hanem csak 63.416 vendéget, a tetszetős 200.000-nek nem egészen $^1/_3$ részét jelenti! Ebből egy hónapra (átlag) 5.284 személy jut! Milliós lakosu pompás és látványos fővárosnál ötezer külföldi egy hónapban . . . elszomoritóan kevés!

—:—

A Jelentés a magyar idegenforgalmi propaganda rentabilitásáról is közöl abszolut jóhiszemű és helytálló adatokat. A baj ezeknél is csak az, hogy... wie man den Brief liest!

A Jelentés 29-ik oldalán 1 millió pengőben jelöli meg azt az összeget, melyet az összes magyar idegenforgalmi alakulatok egy év alatt az idegenforgalom fellendítése érdekében propagandára költenek. Ezzel szembe azt a 26 és ½ millió pengőt állítja a Jelentés, mely az egész magyar idegenforgalomból aktiv tételként esik az 1932. évi magyar fizetési mérlegbe. Ez látszatra megint nagyon is tetszetős. *Huszonhat és fél millió aktiváért egy millió pengő áldozat, tényleg nem sok.* De már a 32-ik oldalon kiderül, hogy azok az idegenek, akik feltehetően az idegenforgalmi propaganda hatására jöttek Magyarországra (tehát *nem* családi vagy üzleti ügyben), csak 9 milliót költöttek el itt, vagyis az *1 millió pengő kiadással szemben csak 9 millió volt a bevétel.* (A bevétel, nem a haszon!)

Pedig még itt sem állhatunk meg. A Jelentés 31. oldalán úgy állapítják meg a szerkesztők azt, hogy mely ideigeneket lehet az ő propagandájuk eredményeként jötteknek tekinteni, hogy jóhiszemű naivsággal abból indulnak ki, hogy a Magyarországból külföldre utazóknak „körülbelül 20%-a utazik hivatását követve s a kiállított útlevelek 80%-át olyanok kapják, akik szorosan vett idegenforgalmi jellegü utazók." Ezen az alapon a Magyarországra jött külföldiek 80%-át propagandájuk eredményeként könyvelik el — per analogiam — és csak 20 százalékról ismerik el, hogy azokat üzleti vagy más ügyeik hozták ide.

Ez pedig tökéletesen téves. Téves először is azért, mert a magyar útlevélviszonyokból nem lehet a külföldiekre félig is helytálló következtetéseket le-

Művészi plakátok,
plakát-tervek,
reklám-portrék,
furnér-figurák,
cím- és cégtáblák
Kvalitás-munka!
PLASTICA
MŰTEREM
BUDAPEST
VIII. Német ucca
15
Telefon: 32-9-80
Olcsó árak!

PÉNZT TAKARÍT MEG
ha
irodai gépeit és kellékeit
írógépszallag, carbon, indigó, stenzil stb.
FORBÁTH ÉS RÉVÉSZ
cégnél
Budapest V. Bálvány ucca 26.
Telefon: 10-2-19
szerzi be

vonni. Mi, magyarok, közismert külföldimádók, külföldönnyaralók vagyunk — sajnos. Ha 100 útlevél közül 80 üdülési célból váltatott is ki, az csak azt jelenti, hogy 100 külföldre utazó magyar közül 80 üdülni megy, de nem jelenti és nem jelentheti azt, hogy ezen az alapon minden 100 hozzánk érkezett külföldi közül 80 ugyancsak üdülés céljából jött. Más a külföldi üdülés vonzóereje (más a külföldiek idegenforgalmi propagandájának vonzóereje) reánk, magyarokra és sajnos, egészen más ma még Magyarország idegenforgalmi vonzóereje a külföldiekre.

Azt hisszük, nem tévedünk, ha maximum 50%-ban jelöljük meg az összes Magyarországra érkezett külföldiek közül azok számát, akik pusztán propaganda hatására jöttek és ugyancsak 50%-ban azokét, akiket üzleti vagy más személyes ügyeik hoztak ide.

Ezen a — szerintünk egyedül reális — alapon pedig az összes 1932. évben Magyarországra jött „tényleges" külföldiek (63.416 lélek) közül *mindössze 31.708 személy jött az idegenforgalmi propaganda eredményeként hozzánk (nem pedig 50.732), akik* az utazási költséget is belekalkulálva, *nem 9 millió pengőt költöttek, hanem* — pontosan — 5,625.000 pengőt, azaz *cca. 5 és ½ milliót!*

A M. Kir. Folyam és Tengerhajózási Rt. modern turistahajó-plakátja
Repcze János terve

Reálisan tehát ezzel az 5 és ½ millió bevétellel kell az 1 millió áldozatot szembe állítani. És potemkinhangulatok helyett azt kell tudomásul vennünk, hogy cca. 30.000 külföldi idehozatala került 1 millió pengőnkbe. Tehát minden egyes külföldiért 33.— pengőt fizettünk. Nem hisszük, hogy volna a világon ennél költségesebb idegenforgalmi propaganda!

—:—

Más. Regisztráljuk a Jelentésből, hogy örvendetesen emelkedik az az átlagos idő, amit az egyes külföldiek itt töltenek. Legtöbb külföldi májusban és augusztusban tartózkodik Budapesten. Ennek okai részben a klimatikus viszonyokban, de jelentékeny részben a Nemzetközi Vásár és a Szent István-heti alkalmakban találhatók. Az összidegenforgalom 1928 óta rapidan csökken, amennyiben:

1928.	évben	269.606	„idegen" volt Budapesten
1929.	„	250.055	„
1930.	„	241.456	„
1931.	„	202.891	„
1932.	„	190.493	„

—:—

Minthogy 1932-ben a magyarok külföldi költekezésének végösszege cca. 34 millió pengőre tehető, 1932. évi idegenforgalmi passzívumunk csak (kereken) 8 millió pengő. A kifejezetten üdülni utazókat és üdülésre jövőket nézve azonban a mérleg:

34-nek 80%-a	P	27.2 millió
ebből le	„	5.6 „
kifejezetten idegenforgalmi jellegü passzivum	P	21.6 millió

—:—

Nem találtunk a Jelentésben adatot arra vonatkozólag, hogy hozzávetőlegesen is mennyit költöttek dologi és mennyit személyi kiadásokra az 1 millió pengő idegenforgalmi propagandaköltségből az 1932. évben.

—:—

Az egész jelentés rezüméjeként pedig nem hallgathatjuk el elkedvetlenedésünket, melyet a Jelentés derűs, optimista hangja és a felsorakoztatott száraz adatok ijesztő valósága között lévő éles ellentét váltott ki.

Ez a Janus-arc távolról sem felel meg a tényekkelszembenézni-merésnek, melyet egy ilyen évi jelentéstől joggal elvárhatunk. Hivatalos évi jelentés tükrében kendőzés nélkül, a nyers valóságot akarjuk látni, mert csak a nyers valóság látása — és nem sorok közötti kibogozása — mellett lehet a segítség útját megtalálni.

A segítség útját, melyet meg kell találni. Azt az útat, mely a *reklámszaktudás* köveivel van kikövezve, szemben azzal az úttal, mely egyedül a jószándék köveivel kövezett, s amelyik a közmondás szerint is a kárhozatba visz.

Mert ahogyan 30.000-re fogyott az évi 200.000 idegen, amint közelről megnéztük őket (darabonkint 33 pengő idehozatali költséggel!), úgyannyira félő, hogy egységes vezetés és reklámszakemberek bekapcsolása nélkül a harmincezer lélek még lejjebb és a harminchárom pengő még feljebb fog szállni...

1933. 7 sz.

Mit hallott a szakmában, Bogáncs úr?

— Vásár, vásár, vásár.

— Mit akar ezzel mondani?

— Röviden azt, hogy mindenki a Vásárban bízik. Kiállítók, nem kiállítók, gyárosok és kereskedők, napilapok és szaklapok s mindazok, akik a reklám körül csoportosulnak. Az előjelek arra mutatnak, hogy reklámilag föltétlenül fellendülést hoz a Vásár, mert olyan márkák fognak ismét hirdetni éppen a Vásárra való tekintettel, amelyek hosszú-hosszú időn keresztül mély hallgatásba burkolóztak. Kétségtelen, hogy a Vásár előtti héten és a Vásár alatt tele lesznek a lapok hirdetéssel. Egy jól meggyujtott s nagy lánggal égő tábortüz ez a B. N. V., amely mellett mindenki megsütheti a maga kisebb-nagyobb szalonnáját. Különben is mindezt hónapokkal előbb megmondottam.

— Maga örök optimista!

— De jogosan. És most is csak azt hangoztathatom: az élet nem áll meg, ha zökkenések és súlyos bajok torlaszolják is el útját s talán merész a kijelentésem, de sok alapja van: az emberiségnek szüksége van a reklámra és enélkül vállalatok és közösségek nem egzisztálhatnak. S ezért örvendetes különösképpen, hogy az idei Vásáron éppen két nagy fővárosi üzem, az Elektromos Művek és a Gázművek járt elől jó példával, amikor impozáns, modern pavillonokat épített. Nem lehet eléggé megdicsérni őket. S ide tartozik a Rádió is, amely ugyancsak modern, gusztusos pavillonnal szerepel és teljes mértékben bekapcsolódott a magyar ipar propagandájába. És a Dohányjövedék, amely nélkül Vásár már el sem képzelhető, ugyancsak nagy áldozattal építi égbenyúló oszlopokkal új pavillonját. Alig hiszünk a szemünknek, amikor ezeknek az üzemeknek óriási költséggel járó építkezéseit nézzük: hát végre Magyarországon is felismerték a reklám és propaganda mindent legyőző erejét?

— Mi van a jövő szezón színházi és mozibérleteivel?

— Egészen kialakulatlan. Hiszen sok színháznak nincs is gazdája, hát kitől béreljék? A mozikról viszont azt hallom, hogy nem akarnak engedni a mai viszonyokhoz képest fantasztikus bérleti összegekből és így a Filmiroda, amely eddig az elsőhetes mozik reklámbérlője volt, várakozó álláspontra helyezkedett.

— És a fedettuszoda?

— Ennek a reklámbérlete még mindig nem jutott nyugvópontra. Különféle problémák merültek fel a régi bérlő, Blasch Gyula invesztálása miatt, úgy, hogy tárgyalások folynak közte és az új bérlő, a Magyar Hirdető Iroda között.

— Mi történt szegény Kerekessel?

— Kerekes Dezső egyike a leghozzáértőbb szakembereknek. Ő volt A Napnak, a Déli Hirlapnak a lelke. A Színházi Élet adminisztrációját is olyan ambícióval vezette, ami kétségtelenül lendületet adott a lapnak. Távozásáról sokféle hír került forgalomba, de bizonyosat senki sem tud. Tragédiája viszont megdöbbentő. Ez a tehetséges ember nem ezt a sorsot érdemelte.

— Hallom, hogy Aczél igazgató az idén is föl-rándult Bécsbe a magyar—osztrák meccsre. Ennélfogva mi történt vele?

— A Pesti Hírlap kitünő igazgatója, a nagy vereség ellenére, széles jókedvében volt és amikor társaságával a meccs után a bécsi pályaudvarra ért, látja, hogy a sok hordár tétlenül ődöng, ezért merészen a következő tréfára határozza el magát: Volt a zsebében egy 20 schillinges és egy régi, forgalomból kivont 20 koronás papírpénz. „Idenézzetek, fiúk", mondta a társaságnak, „hogy fognak ezek a hordárok a pénz után szaladni, odadobom nekik a 20 koronás papírpénzt. Hadd dühöngjenek!" Egy pillanat műve volt s messze dobta a papírpénzt. A hordárok látták a pénzt repülni, (ezek a gavallér magyarok!), rávetették magukat s a magyar társaság jót nevetett a sikerült tréfán, különösen mikor azt látták, hogy a hordárok veszekszenek is az értéktelen pénzért. Azután bementek a restibe, jól megvacsoráztak. „Zahlen", mondta Aczél direktor mély baritonján, a zsebébe nyúl s óh (gavallér magyarok) előhúzza — a 20 koronás papírpénzt.

Brust Béla

reklámnaptár-vállalata és papírlemez-nagykereskedése

Előjegyző-, zseb-, kosaras
és mindenfajta naptárak
és reklámok gyártása •

Budapest VII, Erzsébet körút 27

Telefon: 42-1-89
Alapíttatott az 1895. évben

Foto-reklámgrafika

Daguerre találmányának eredetileg az volt a célja, hogy az ember rövidebb és egyszerűbb úton kaphasson arcképet önmagáról, mint ahogy azt a festő csinálta. De a fényképezés művészete az utóbbi időben figyelemreméltó változáson ment át. A portré- és tájképfényképezés ma már nem képviseli egyedül a fotográfiát. Aminthogy a képzőművészetben, de különösen a festészetben és a grafikában, elérkeztünk a bennünket környező tárgyak realisztikus ábrázolásának végső határáig, ugyanúgy lett úrrá a fotográfiában az „új tárgyilagosság", a fotogram és a fotomontázs. E két utóbbi új utakat keres és új célok felé tör.

A könyvnyomtató művészetben és a grafikában is, mindjobban érvényesül a fényképezés. Természethű ábrázolóképessége és a manuális technikákkal szembeni olcsó és gyors volta teljes győzelmet arat.

Mindaddig, amíg a fotográfia nem akar mást, mint kép formájában regisztrálni, ami megfelel a fotoreportázs lényegének, addig értékben semmi mással nem hasonlítható össze. Ha azonban a fényképnek már ábrázolni kell, tehát fotomontázsról van szó, a vélemények megoszlanak. Az egészben vagy részben fényképek széjjelvagdosása és rajzok kombinációja útján készült, illetve ragasztott képeket gyakran szigorú kritika fogadta. E kritika azonban csak akkor volt jogos, ha a fotomontázs útján nem nyertünk újabb, egységes képet. A fotomontázs csakis tudatos és nem véletlenszülte ábrázolás lehet, amely önmagában egész és harmonikus egységet alkot. Igen élénk a fotomontázs optikai hatása akkor, ha a foto fehér vagy színes felületek kontrasztját kell, hogy képezze. Ilyenkor mérhetetlen lehetőség nyílik kontrasztban gazdag effektusok számára, melyek reklámcélokra is igen eredményesen használhatók. A fotomontázs lényege tehát nem abban van, hogy fotográfiákat vágunk széjjel azért, hogy azután ismét összekombináljuk őket valahogyan, hanem egy hatásos ötletnek a fotográfia útján történő harmonikus kivitelezéséről. Az aktuális optikai reklám szolgálatába állított fontomontázzsal ellentétben a fotogramnak, a fotografikának, az a feladata, hogy tisztán fotografikus, művészi formákat termeljen ki, — a fotográfia poézisét; tehát tökéletes ellentéte a fotomontázsnak.

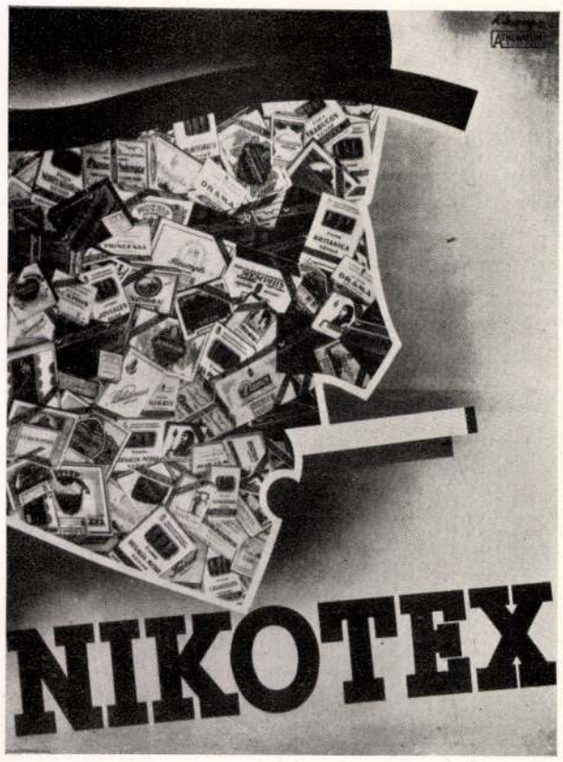

Fotomontázs-plakát Repcze János műve

Az újszerű fényképezés különösen a könyvnyomtató művészetben nyer számtalan változatú, hasznos alkalmazást. Modernebbnél modernebb, utolérhetetlen reklámhatású nyomtatvány lehetősége áll fenn akkor, ha a nyomdász azonfelül, hogy jó szakember, kapcsolatot tud teremteni munkája és a fotogram között. A fotográfia és a könyvnyomtatás együttműködése, — korunk jellemzője és új irányt ad majd a reklámnak is.

Fritz Hansen, Berlin

SYAN
REKLÁM
JÓZSEF KÖRÚT 31/B
OMNIÁVAL SZEMBEN

TERVEZ PLAKÁTOKAT
ÖTLETET AD · KIDOLGOZ
GYORS · OLCSÓ

Reklámélet
1932. V. 4-n.

		Pengő
55. Déli pihenő	tusrajz	350.—
56. Vak koldus	„	350.—
57. Talicskázók	tempera	300.—
58. Őszi falevelek	„	300.—
59. Szalonnázó	tollrajz	250.—
60. Kövezők	tusrajz	350.—
61. Dunaparti hajók	tempera	500.—
62. Napozók	„	450.—
63. A trampli	tollrajz	200.—
64. Vidékiek	„	200.—
65. Pihenő akt	„	250.—
66. Srácok	„	200.—
67. Kátrányozók	tusrajz	250.—
68. Akt	tollrajz	200.—

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ : 1943 DECEMBER HÓ 19-TŐL 29-IG REGGEL 9—½6 ÓRÁIG. VASÁRNAP ÉS ÜNNEPEN 10—2 ÓRÁIG

HA KIÁLLITÁSAINK ÉRDEKLIK, KÉRJÜK NEVÉT A PONTOS CÍMÉVEL OLVASHATÓAN A LÁTOGATÓKÖNYVBE BEIRNI, HOGY A JÖVŐBEN ÁLLANDÓAN KÜLDHESSÜK MEGHÍVÓINKAT NB. CIMÉRE.

"MŰTEREM" TELEFON : 189-554.
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSAI (KUNSTAUSSTELLUNGEN)
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12. (FÉLEMELET)

Barcza-nyomda, Budapest.

REPCZE JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

Repcze János

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

KATALÓGUS ÁRA 1 PENGŐ

		Pengő
1. Vasárnap Gerlahfalván	olajfestmény	2500.—
2. Sakkozók	„	2500.—
3. Téli szürkület Tátraszéplakon	„	1800.—
4. A piac téren	tempera	2000.—
5. Vizimalom a Dunán	„	1800.—
6. Gerlahfalvi csúcs	olajfestmény	1500.—
7. Tátraszéplaki ősz	tempera	2000.—
8. Éhes rajkó	olajfestmény	1500.—
9. Sárga fal	tempera	1500.—
10. Nagyszalóki csúcs	olajfestmény	1800.—
11. Sínépitők szürkületben	„	900.—
12. Köd	tempera	1500.—
13. Csorba-tó	„	1000.—
14. Márciusi reggel	„	1000.—
15. Lomnici csúcs	„	1000.—
16. Virágárus	olajfestmény	mgtul.
17. Tavasz Gerlahfalván	tempera	900.—
18. Hetipiac	„	900.—
19. Őszi szinek Gerlahfalván	„	900.—
20. Kilátás Szepesre	„	900.—
21. Tátraszéplaki táj	„	800.—
22. Március a Tátrában	„	mgtul.
23. Út Gerlahfalvára	„	900.—
24. Kilátás az Alacsonytátrára	„	700.—
25. Út a Sárgafalhoz	„	650.—
26. Hóolvadás Gerlahfalván	„	900.—
27. Fenyőfák	„	mgtul.

		Pengő
28. Reggel	olajfestmény	600.—
29. Tátrai táj	„	500.—
30. Utcai árusok	tempera	600.—
31. Városligeti körhinta	„	500.—
32. Óriáskerék	„	500.—
33. Hajóhintások	„	500.—
34. Napnyugta Esztergomban	„	400.—
35. Szénrakodók	tusrajz	400.—
36. Golyózó srácok	tempera	400.—
37. Téglahordás	„	500.—
38. Balaton	„	360.—
39. Sínmunkások	tusrajz	400.—
40. Szuroköntők	„	400.—
41. Szénmunkások	„	400.—
42. Kosárvásár	„	350.—
43. Tükör előtt	tempera	300.—
44. Lemegy a nap	„	350.—
45. Kéregető	tollrajz	300.—
46. Sinjavítók	tusrajz	400.—
47. Krumpliszedők	tempera	250.—
48. "Uram irgalmazz nekünk"	tollrajz	300.—
49. Gond	tusrajz	300.—
50. Ebéd után	„	300.—
51. Kislány pávával	tempera	300.—
52. Unoka (kompozició-vázlat)	tollrajz	250.—
53. Táncosnő	„	300.—
54. Mezőn	tempera	200.—

VITNYÉDI N. ISTVÁN:

A FŐTANITÓ ÚR

Bogár Béla főtanító úr küzdelmes élete folyását rajzolja meg ez a kitűnő regény, de Bogár Béla alakjában a falu névtelen néptanítója előtt rója le hódolatát. A néptanító előtt, aki nemcsak családja apja, kenyérkeresője, hanem az egész falu vezetője, tanítója, áldozatos irányítója, akinek élete tele van tervekkel és álmokkal, csalódások vállalásával s gáncsvetések megbocsátásával, de mindenek felett azzal a kemény elhatározással, hogy emelni akarja a falut a nap, az egészség, a több és jobb, nemesebb élet felé.

Fűzve ..... 3.80 P

ZAYMUS GYULA:

ÜRES FÉSZKET HIMBÁL A SZÉL

A családi élet válságát jól látja az elméleti tudomány, s könnyezve panaszolja a szenvedő társadalom. Zaymus Gyula most regényben mutatja be, hogy az üres fészket mennyire himbálja a szél, s a feldúlt család minden egyes tagja mennyi szenvedésnek részese. Legtöbbet szenved természetesen a gyermek, ki ösztönösen vágyik a családi fészek meleg puhasága után s kész mindent feláldozni, hírről, dicsőségről, szerelemről lemondani, csakhogy édesanyja keblére borulhasson. Színes mesemondás, érdekes, lebilincselő előadás, meleg szív jellemzi ezt a kedves könyvet. Címlapját Repcze János rajzolta.

Fűzve..... 3.90 P

VAN DER MEERSCH—ZIGÁNY:

A KIVÁLASZTOTT

A kegyelem regénye. Főhőse, Siméon Bramberger, hitt ugyanis a munkában, de rá kellett jönnie, hogy a munka nem elegendő célja az ember életének. Hitt a haladásban, de rá kellett jönnie, hogy a haladás és a boldogság nem egy úton járnak. Hitt a szerelemben, de rá kellett jönnie, hogy a szerelem csak virág, s ha a gyümölcse megsemmisül, a szerelem is értelmetlenné válik. Hitt a férfi feladataiban: mindent megtett családja boldogságáért, s fia mégis öngyilkos lett, s feleségét is elragadta a halál. Csak egyben nem hitt: a kegyelem erejében, s mégis a kegyelem adta vissza boldogságát, életének értelmét és célját.

Fűzve ..... 3.90 P

VÁRDAI BÉLA:

RAB MAGYAR TÁJAKON

Szatmári képek, sárosi tükördarabok. Emlékezések ezek régi, kedves tájakra, a természet, a művészet és a múlt varázslatos szépségeire. Szerzőjük a gyermek és ifjúkor bűvös távlatában idézi maga elé őket, megifjodva a gyermek-emlékektől, de szomorúan látva, hogy a régi világ helyén mennyi minden mást talál. Amint mondja: „céltalan rajzolgatással kezdte irogatni őket" —, de szive annyira tele van velük, hogy nagyszerű festmény kerekedett ki belőlük, mindenki gyönyörködésére, mindenki okulására.

Fűzve ..... 3.20 P

A Szent István-Társulatnak tiókja van Galántán.

MDK

Repce János

A piactéren, temp.

7.nemzeti képzőm.kiáll. M 1944. jun. Mücs.

MDK

Repcze János, festö

Uj város épül. Olf.

Bp.Műcs.-II.Magy. Képzöm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2.
Kat.8.l.

Repcze János

MDK

"Kövezők"

Végvári Lajos: I. Magyar Képzőművészeti Kiállitás. Festészet IV.
Magyar Nemzet 1950. VIII. 26.

Repcze János MDK

"Kövezők"

Pogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás.I.

Szabad Nép. 1950. VIII. 27. 11.1.

MDK.

Repcze János grafikus

"Lótuszok és aranyahalak" /szines multitypia/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok, 1955. 35 l.

MDK

Repcze János

BNV /1932/ plakát

"Nikotex" 1933

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT. LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE III. Bp.1961. 18-66.l.

50-51.l.

Repcse János, grafikus Doh

Jankovich gyermekverseinek
egyik illusztrátora.

Csanádi Ákos: Jankovich Ferenc: Halmapapucs 44 C.

KÖNYVBARÁT, Bp. 1956. szeptember VI/9

old.

Repcze János, festő

M.D.K.

nevét a leggyengébbek
körött emliti

Láncz Sándor: A szocialista ~~xxxxxxxxx~~
realizmus művészetéből
1949-1956
Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV.évf. 2.sz.

128. old.

Repcze János

MDK

A piactéren, tempera

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Repcze János MDK

Kövezők, olf.

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

Repcze János

"..nagysikerü müteremkiállitás.."-áról ir a lap a "Képpel..." c. rovatban és bemutatja a müvész fényképét.

Szinház, Bp. 1946. ápr. 19-26. II. évf. 14. sz. 23. lap

Repcze János MDK

Munkamódszerátadás a hajógyárban, olf.

Miccarnok 1952-53 III.Magy.Képzőm. Kiáll.

Repce János MDK

Tengeri uszály épitése, szinezett toll

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Repcze János MDK

Piac, temp.

Műcsarnok 1953 IV. Mo[illegible]y. Képzőm. Kiáll.

Repcze János

l.

Müveszet (Kende)

1939. 25-26 n.

57. 64. l.

Venini R.T. /~~S.A. Ve~~

Zöld üveg váza. Beitatott aranyozással.

Arany-kristály üvegedény

~~Zöldxx/xxvázaxx/xx~~ Zöld~~szinü beitato~~

Aranyal ilatott zafirszinü üvegedé

~~Zafir-szinü meritett xx /beitatott~~

Aranyal ilatott rózsaszin üveg

~~Rózsaszinü meritett / beitatott /~~

Félfiligrános tejüvegedény.

.....

Félfiligrános üveg korsó.

Félfiligrános üvegdobor

Lagunalámpa aranyozott reflektor

Jesurum & C.ia S.A

Asztalfutó buránói öltéssel.

Repcze János

Kavi Easurája
a Ludas Matyi
1945 okt. 21. nává-
sem

~~Római tégla VIII. 134~~

Repcze János
festő
V. Sziget u. 15/a

MKSz 1947

MKSs 1947

Foto Rédner

A Nikotex r. t. pavillonja — Pavillon de la S. A. „Nikotex"

Tervezte — Composé par: Repcze János

Foto Szánthó

A Szlovák Állami Fürdők pavillonja — Pavillon des Bains de l'Etat Slovaque

MEGHÍVÓ

REPCZE JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

FESTMÉNYEIBŐL RENDEZETT

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

•

MEGNYITÁS: 1943. DECEMBER 19-ÉN, VASÁRNAP DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR

A "MŰTEREM" KIÁLLÍTÁSI HELYISÉGÉBEN

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12 SZ. FÉLEMELETÉN

TISZTELETTEL:

ÓMOROVICZAI SZALMÁSSY ZSIGMOND

IGAZGATÓ

•

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ: 1943. DECEMBER 19-TŐL DECEMBER 29-IG, HÉTKÖZNAPON REGGEL 9—½6 ÓRÁIG, SZOMBATON 9—2 ÓRÁIG, VASÁRNAP ÉS ÜNNEPEN 10—2 ÓRÁIG

KATALÓGUS ÁRA: 1 PENGŐ

"MŰTEREM"
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSAI
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS-UTCA 12. SZ.
FÉLEMELET – TELEFON 189-554.

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Dr Szentiványi Gyula úrnak
úrnőnek

BUDAPEST

XI. Lágymányosi
u 16

Küldi : .....

Barcza nyomda, Budapest, IV. Váczi-utca 40

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

LÁTÓHATÁR

Repcze János
1966 JUN

1021

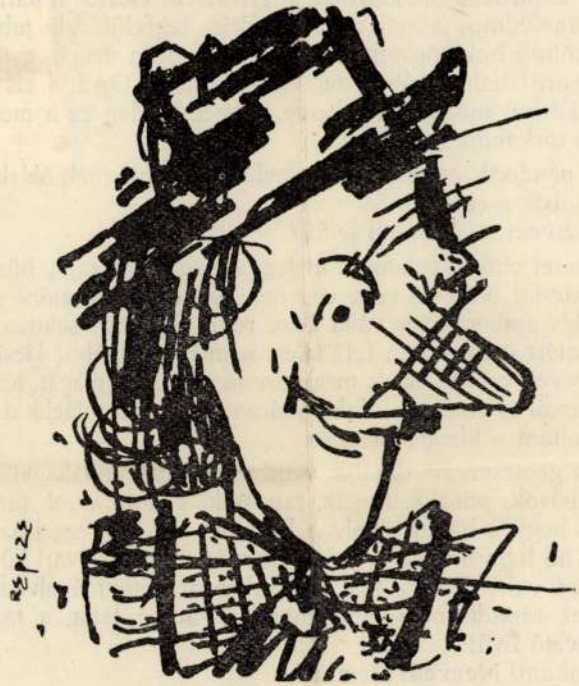

Repcze János rajza

kabátos, csizmás nő, jobbra vékonypénzű, szemüveges férfi. E
olvadt a lábam? gondolja kétségbeesetten Egon, elképesztő
síkot egymásra kopírozva, mindazonáltal rendkívül élesen: a
monogram, a linoleumos asztalon könyvrakás, legfelül Ad
Éva szerint a költők holdkórosak, medikának mondta magá
más szó: gyönyörű! balra a járda mellett enciánkék Opel,
hetne a gyalogjáróra, mögéje kerülhetne, elviselhetetlen ez
első keresztutca torkában ott a Liget . . .

Súlyos lökés penderíti odább, mintha belülről fel akarnák okádni, .
érzi a karját, a lábát, a combját.

– Egon . . . szívem . . . Semmid se fáj?

A merev tekintet eltűnt, valami jó meleg pezseg végig rajta, büszkeség és megkönnyebbülés, kicsi a bors, de erős, volt neki egy diszkoszvetőnő szeretője, előtte ott kucorog a kis ember, fejét válla közé rejti, nem néz sehova, nem látszik a szeme, de hát miért nem pattan fel? miért nem inal tovább? kicsi, egészen kicsi, legfeljebb százötven centiméter, s még görcsre is húzza magát, térdét az állához, kétrét a hátát, arcát is eltakarja, dohánysárga düftinfolt világlik a hóna alól.

– Nem én voltam – lihegi – nem én . . .

Agyongyötört gépiességgel darálja, majd váratlanul abbahagyja. S már zuhognak is rá a csapások, püfölik, rúgják, taposssák, vastag karok túrnak felé, tépik a haját, egymás hegyén-hátán a boly, a behemót sörös üveggel hadonászik, a piros kulikabátos nő hegyeset köp – aljas disznó! tolvaj! tolvaj! köszönjük, fiatalember, jól elbánt vele, elvtárs – a kis ember ormótlanná olvadt viasz-szobor, keze az arcához tapadt, nem néz sehova, Évát se látja, a tapsoló, ujjongó, csiklandósan nevető Évát . . .

– Nem én voltam! Nem én! Nem én!

– Talán a páviai hercegérsek?

Egon behúzott nyakkal odébbtántorog.

Repcze János

ivód

Rosner Ung Plak

képpel.

ekk

Maszlaghy II., 335. szám. (Memling.) — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. lap. (Memling.) — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916. 825. l. (Memling.) — Lepold—Homor 97. l. Gerevich PA, 242—243. l. (Képe 244. l.) (Memling.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. Benesch Belved. 70. l. (Memling.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Van Puyvelde (szóbelileg): Isenbrandt. — Hulin de Loo (szóbelileg): Memling. Lepold—Lippay 56. l. — Exposition Memling. Catalogue. Bruges, 1939., 72. l. (34. sz.)

MIERIS, FRANS VAN (holland festő, 1635—1681) KÖVETŐJE

Szerelmeslevél

Vászon, olaj, 40×34 cm.

Simor prímás vásárolta a brünni Volavy gyüjteményből.
Maszlaghy II., 288. szám.

Repcze Janós

ired

z

Rosner moderne Plakat

Keppel

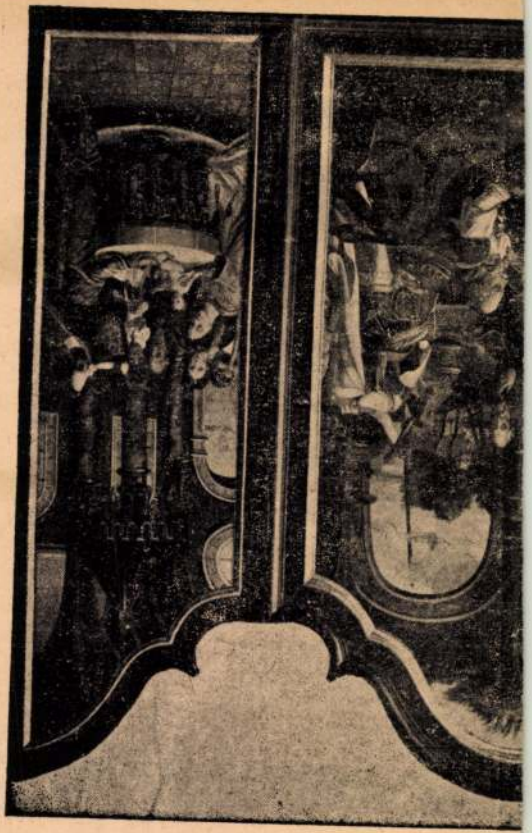

Repcze János

festő

szül. 1905

l.

Ujmagyrépz

marczius hó 29-én

Máró forster Gyula s.k.
Szőb.

Repcze János

festő, műl. 1905

Élet.

Ujmagy kép.

(1950)

93.1

1025

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Felsőhunkócz Sáros m.	gör. kath. templom	

Repcze János

festő

szül. 1905.

Szabad Művészet

1957. 198-1.

	14		15		16		17
y-	folyó évi téritmény		mult évi téritmény		Kifizetendő összeg		Az átvételt elismerő aláirása
f	P	f	P	f	P	f	
					705	,81 Cr	
					582	,28 Cr	
					215	,99	

Repcze János

Szabad Művészet

1952. 1. n. 43. l.

iromság-tér 5.).

Fizetési

az 194... év 1944 MÁJ. 1.

4		5		6		7		8	
								L e	
O. T. B. A. járulék		rokkant-ellátási adó		öregségi és rokkantsági járulék		külön adó		kereseti adó	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
13	50								
10	90								
3	70								

Repcze János

Szabad Művészet

1957. 12 n. 571. l.

Repcze János

Szabad Művészet
1957. 11. sz. 486. l.

et le 2 juin 1953

Sous Secrétaire d'Etat
président des Monu-
ments d'arts Historiq

Repcze János

Horváth Magdolna

42. l.

ból származó zsámbéki templomrom körüli ron-
gált állapotban levő deszkakerités helyébe,
hogy a becses müemlék az egyesek részéről
ért pusztitásoktól megvédessék, élősövénnyel
való körülkerit~~hetése~~ ~~czéljából~~ vált szükségessé
Az élősövény ~~mennyiségü bokor~~ kiutalása iránt ~~fordult~~ bi-
zottságunk a földmivelésügyi miniszteriumhoz
melynek rendelkezésére a váczi állami cseme-
te kertből 1200 drb. gledicsia bokor utal-
tatott ki teljesen ingyenesen. A csemeték-
nek kiszedése, csomagolása és vasuthoz való
szállitása költségei fejében 37 kor-t előle-
gezett bizottságunk, majd pedig a csemeték-
nek a templomrom körüli elültetése napszám-
dija és a düledező, de az élősövénynek meg-
erősödéseig fenntartandó deszkakerités ki-
avitásához szükséges anyag beszerzési költ-
ségei fejében, melyet a zsámbéki plebános a
ajátjából előlegezett 1380 kor. kiadások

Repcze János

Szabad Művészet

1952. 5. 7. 232. l.

Knackfuss, H.

Michelangelo.

Künstler-Monographien. 4. Elfte Auflage.
Bielefeld u. Leipzig, 1912. Velhagen u. Klasing.
8-r, 4, 140 l, 121 képpel.
Eredeti egész vászonk.

I. 2. p. é.

3.— P

Reprint János

Szabad Művészet

1950. 8. sz. 305. l.

Nellosagos

Báró Forster

„Tüemlékek számla"

Ezennel egy példányban, de e

Kettőszázkilenczvenki

fizetek le pénztárunknál, mely öss

fho 21 értékkel becses sza

Kr: 299·80

„HERMES" Magyar Alkalmazott Fotoszázat Részvénytársaság

Repcze János

illustrációi

Karczag István: Szás-
ka. [Bp. 1949].

11 sz.

1893.

Repcze János

rajz

Látóhatár 1971/9-1o 832,913 old.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 AUG 7
LÁTÓHATÁR
Budapest

Repcze János

1021

Repcze János rajza

Csak e
– ballagv
amint különös-fényű

Elt
mint a szé

Valahol e
kifaku
függönyök mögül nézi
s a szobákban
alig-hallhatóan
fájva bong
egy harangszóban ázott, sárga lomb.

1021

Varga Magda rajza

Repcze János

rajz

Látóhatár 1970/11-12 1125,1143.old.

Repcze János

rajz

Germanus Gyula /Rajz/

Látóhatár 197o/9-1o 885,925.old.

Repcze János

rajz

Látóhatár 1971/7-8 685,732.old.

Repcze János

rajz

Látóhatár 1970/7-8 598,622 old.

Repcze János

Új város épül, tempera

63 x 43 cm

Anggalfoldi kipző- és iparművészek
kiáll. Műcsarnok 1974

Repcze János

— **HALÁLOZÁS:** Ezúton értesítjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy **Repcze János** grafikus-festőművész életének 80. évében rövid szenvedés után, 1985. március 2-án, elhunyt. Temetése 1985. március 21-én, de. 11.30-kor lesz a Rákoskeresztúri köztemetőben. (35. urnaparcella). ×

Magyar Nemzet 1985. III. 13.

Répczekőhalom (Sopron m.) R. E. templom

Harang a XVI. századból, súlya 2½ régi mázsa. Felirata:
Fürt Got Dem Heren Gebt im die Er Dan Es Kum
Die Schtun – Seines Gericht. Ferbum Domini
Manet in Eternum Anno D M..XXV; tehát az öntési
évből 2 szám hiányzik; megállapíthatóan szán-
dékosan refelték ki, még pedig a hagyomány szint a
protestánsok, mikor Nádasdy Ferencnek a kath. egyházba
való áttérésekor a harangot vissza kellett adniok a
katholikusoknak; a második hiányzó szám a
nyomok szint X volt; az első hiányzó szám
pedig – a hiszodi harang felirata után egész bizonyosa
vehető – V, tehát a harang 1535-ből való; felső
peremére szűz Mária képe van alkalmazva.

Monyorókerék, vá
Mártonhely, (Mart
képei.
Mura-Szombat, r.
Mellette Bel
Nedelicz, r. k. ter
Nemes-Dömölk, r.
Német-Ujvár, vár
Ősi-Sz.-Péter, r. k
Pápocz, körkápoln
Perestó (Pertócsa)
Péterhegy (Felső-
Répcze-Sz.-György
Rohonczi hegyekb
Sámfalva (Hanner
Mellette Óv
Sárvár, vár.
Szalonak-Üveghut
oldalán Ba
képe.
Sz.-Mihály, r. k. t
Sz.-Király, a temp
Szombathely, róm
Székesegyhá
Római castr
Amphitheatr
Római út G

Repcze János

1.

Szabad Művészet
1950. 9. sz. 366. l.

T. c. ..... úrnak
úrnőn

Tisztelettel értesítjük, hogy a

..... sz. ..... havi gázfogyasztási számláért a. P ..... f.....

..... « ..... « ..... « ..... « « « .....

..... « ..... « ..... « ..... « « « .....

..... « ..... « gázfelszerelési « « « .....

összesen aranypengő ..... f.....

tartozás áll fenn.

Szíveskedjék ezt az összeget ..... hó ..... -ik napj **pénztárunknál** II., Margit-körút 77. sz. (pénztári órák d. e. 8 óráig) befizetni, vagy részünkre 2266. sz. postatakarékpénz számlánkra átutalni. **Amennyiben t. Cím fenti időpontig tartozá nem rendezi, kiküldendő közegünk a gázszolgáltatási szabályrend 19. §-a alapján a gázmérőt minden előzetes értesítés nélkül le fo zárni, amitől csak az esetben tekinthetünk el, ha t. Cím a követ teljes összegének időközben történt kiegyenlítését nyugtával (po feladóvevénnyel) igazolja, vagy a számla összegét közegünk kifizeti.** Kiküldendő közegünk munkadíját a gázszolgáltatási szab rendelet 19. §-a alapján t. Címnek fel fogjuk számítani.

Budapest, 193 ..... hó ..... n.

Teljes tisztelettel

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS GÁZM

Átadta : .....
pénzbeszedő

Pénztárunknál történő fizetéseknél kérjük ezt az értesítő felmutatni. Csak eredeti számla, nyugta ellenében teljesített fi seket ismerünk el.

Budapest székesfőváros házinyomdája 1932 — 2902 — GM. E. Törzsszám 304/

Repcze János

1905-

Csabai-Ékes tanitványa

"I.Nemzetközi Reklámkiállitás" 1927.

"VAS" 1927.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. 19
44.1.

Kepcze János,1905-,grafikus

Csabai-Ékes tanitványa.Absztrakt,geometrikus irányt követ."I Nemzetközi Reklámkiállitás,/1927/c.plakátján is a kubisztikus formák hive.Középen egy földgömbre helyezettpiros-fekete pavillon,lent gomolygó tömeg. 44.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Budapest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Repcze János

Csabai-Ékes Lajos iskolájának legkészebb és legtöbboldalu növendéke.

(e. a.)
Grafikai növendékkiállitás az Iparművészeti Társulatban (Andrássy út 69.)
Ujság - 931. X. 11.

Repere János

Csabai Éles-isk. növendéke, reklámgrafikáival tűnik ki.
(Képzőm Foisk. helyiségeiben van a kiállítás.)

A m. iparművészek két kiállítása.
Est. 931. X. 10.

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal,

Repcze

grafikus—fe

életének 80. évében, — rövid szenvedés

Temetése 1985. március 21-én $^{1}/_{2}$12 órako

(35. urna

fny

akik ismerték és szerették, hogy

János

estőművész

után — 1985. március 2-án elhunyt.

r lesz a **Rákoskeresztúri köztemetőben.**

parcella)

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

Repcze János

grafikus—festőművész

életének 80. évében, — rövid szenvedés után — 1985. március 2-án elhunyt.

Temetése 1985. március 21-én $^1/_2$12 órakor lesz a **Rákoskeresztúri köztemetőben.**

(35. urnaparcella)

fnyv 13

Rejce csáford

Simon - kastély

lásd

Csáford jánosfa

alatt.

CSORVAS
943 MÁJ 11

Répcecsáford

műemlékei és irodalma

l.

Csatkaisoprom műeml

III. 156. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Répcekéthelyi

rk. templom

XIII. 14

(Mannersdorf an der Rabnitz)

l.

Thirfelsödmantúl

245. l.

Répcekéthelyi kastély

Sopron vm

l.

Dehio-Ginhart.

317. l.

Mammuthfogar VI. 167

Répcejanosfa

Mnemlékei és irod.

~~B.~~ l.

Csatkai sopromonnak

III. 154. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután $^1/_2$5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Repcsik Ferenc

iglói oltárépítő

neogotikus oltára

repr.

Tellény

104. l ulán

arczépe u. ott

Életrajza

u. o 200. l.

MOB kat. 2959. 7.

II. 15 dkg-os kenyérfejadagr
új élelmiszerjegyek kiosz

a) A 100.110/1947. K. M. számú
alapján **felhívom a házmegbízottakat**
a körzeti jegyfióknál a ház részére **jan**
vegyék át a kiosztási jegyzék és
a 100.110/1947. K. M. számú rendelet füg
és házfelügyelő együttesen a kiosztási jegyz
kötelesek mindazokat, akik a hozzájuk tarto
az élelmiszerjegyek bevonásával az átvett s
és az átadást a családfő aláírásával igazo

A 15 dkg-os fejadagra jogos
adott élelmiszerjegyekkel együtt j
(szombaton) kell benyújtani a ház s
gáltatott élelmiszerjegyek helyett a jegyzékb
élelmiszerjegyeket

M.D.K.

Joh. Repesik, kőművesmester

ifj. Joh. Petreas pallérja volt, és innen működött közre a nagykomlóci ev. templom kő-tornyának 1807. évi építésénél.

Fréb, Julius: Kurzgefasste Gesch. d. ev. Kirche zu Großkomlosch. 1935 20. old.

194—195. Repede, g. k. fatemplom.

1747. „Ecclesia lignea in statu commodo constituta." (O. L.; C. P. Tab. et Conscr. 1747. No. 8.)

1780. „Eccl. Lig. ... anno 1780 erecta." (Schem. Munk. 1856. p. 43.)

1908. „Eccl. lign. ... Nova mur. aedificatur." (Schem. Munk. p. 104.)

Lásd még: Lehoczky IIIb. p. 678.; Gerecze p. 191.

(Beregm.)

Domfaép

Repede (Bereg m)

Gör. kath. templom

l.

Lebereglelkészségek

150. l.

9.

5.

Repertorium

Patzner J.

A Havi Közlöny

I – XVII. évfolyamainak részletes tárgy- és névmutatója.

Petrik 1886–1900

Repertorium

Kereszty V.

A Magyar Lión
repertoriuma.

1863 - 1893

Petrik 1886 - 1900

Repertorium

Petrik G.

A Néptanítók Lapja
1868-1892. évi
folyamainak
repertoriuma.

Petrik 1886-1900

Repertorium

Iványi E

A magyarországi közép-
iskolákban 1850 - 1885-ig
megjelent ömes programm-
értekezések repertóriuma.

Petrik 1886 - 1900

Repertorium

Kovács N.

Betűrendes névmutató Wenzel Gusztáv Árpád-kori új okmánytárához.

Petrik 1886-1900

1984. XI. 27. Kossuth 4.25

Jó reggelt!

-- Sosztakovics és kora cimmel kiállitás nyilik ma a Magyar Nemzeti Galériában. Hallgassák meg Szathmári Ilonát.

- A korabeli festmények és szobor portrék, a nagyszerü jelmeztervek és filmplakátok. A kis szobarészlet, a vörös bársony tánlás székkel, a kerek, finom vonalu asztalkával rajta a brozn gyertatartóval és mellette a barna keretes vastag szemüveggel. Mind-mind D. Sosztakovicsot és korát idézi. A világhirü szovjet zeneszerző 1906-ban született és 1975-ben halt meg. Még Pétervárott Glazunov volt konzervatóriumi mestere. Glazunov alakját Repin nagyméretü festménye idézi élénk itt a Nemzeti Galéria kupola szárnyának földszintjén. A ma nyiló reprezentativ szovjet vendégkiállitáson. De sok-sok más festményt is láthatunk itt. A többi között a szovjet avangard festőktől is. Igy például a század első évtizedéből a világhirü Tatlintól két festményt is. Vagy az akkor még Oroszországban alkotó Chagalltól is. Természetesen Majakovszkij és barátai irók, festők, jelmeztervezők, szinházi szakemberek nagyon nagy hatással voltak a fiatal Sosztákovicsra. A festmények és a szobrok sorában többször is megpillanthatjuk alakját, például az egyik festményen zongora előtt ül. Találkozhatunk feleségének szobor portréjával is. Ezután itt látjuk a 20. század zenei életében, zenéjében oly

jelentős Sosztákovics baletttk jelmezterveit is. Itt vannak a filmplakátok is, ahoknak a filmeknek a plakátjai, amelyek zenéjét Sosztákovics szerzte. És külön falszakaszon a Sosztakovics életmű dokumentumai sorakoznak elénk. Itt látható az az egyetlen példányban megmaradt hangverseny plakát, amely 1942. augusztus 9-én Sosztákovics VII. /az az Leningrádi szimfóniájának bemutató előadására hivott meg. Ezt a ma megnyiló nagy kiállitást kilenc szovjet múzeum anyagából válogatták a szakemberek. Első bemutatója Duisburgban volt az idén nyáron és kora ősszel.

---oo---

Repka György

ötvös.

1732-ben Révkomáromban élt.
A trencsénmegyei Dubniczán
született, ugyanott tanúlt Pék
Boldizsár mestertöl. A csekély
kereslet miatt vásárokra szokott
dolgozni, gazdálkodik.

Dr. Illésy János: Magyarországi
ötvösök 1732-ben. Arch. Ért.
1904 évf. 387 l.

i nyomda Budapest.

Repka György

ötvös

1732 Révkomáromban

Dubnicán született, u. ott

Pék Boldizsárnál tanult.

Kapmagyarországi ötvösök 27 l.

Ibrahim:

Mellig, kissé jobbra r
lobogók, dobok, kardok, csá
nyelés felszerelések vesznek
bajusza és szakála hossz
vonul s brokátpalástj

IBRAHIM BASSA

Rézmetszet, meretei a

9196

Repka Mihály

farekas

Baja

l.

Erredeveskiáll

XI. csop. 29. l

T. 1476.

t ábrázoló lapon a terasse-ot
kelők élénkitik meg. Felirata:

isance de la Reine d´Hongrie à

PLAISANCE DE LA REINE D´HONGRIE.
to Act of Parliament 1766.
es Wichnyther, et à Paris ches
es... C.P.R.

.4: 39.4 cm.

Repka József

festő

1919–1920

Éimisk 1930. 87. l.

II. Mátyás.

Csehország királyává ko

Ezen, Eigentlic
ten wie Ihre Kön: M
König in Böhmen ge
si szertartást ~~muta~~ tüntet
bibornok és a palota gr
képet két oldalról n
következő koronázás
schen 2 Bischoffen a
zu ẽpfahn." – „Wie K
vnd den Aÿdt leÿste
salbet worden." – „Wie
„Wie Kö: Maÿt: der Kö
„Kö: Ma: den Königlic
„Wie Kö: M. v̊. dē Herr
ahnrühren der Cron
vor dem Altar Brodt

Rézmetszet, m

M. D. G.

REPIN

Zaporozsei kozákok levelet írnak a török szultánnak

1895-ben magyarországi kiállítás

Aradi Történet. 290. l.

~~RER1~~

M. D. K.

REPIN festő

Hajóvontalók

Aradi Törtfest. 306. l.

MDK

Repin

Fōdiakonus c-répét festette

Beiträge zum sozialistischen Realismus
Berlin 1953

96.0

Repin

MDK

Fōdiakonus c. Tép festoje

Beiträge zum sozialistischen Realismus
Berlin 1953

120.0

M. DK.

DERIN

A raoli Jörtfest. 296. e.

M.D.K.

Repin Jefimovits Ilja

"Szabad kozákok válasza" c. képének érdekessége -magyar vonatkozásban-, hogy a képen az egy ifju kozák alakjához Márk Lajos állt modellt.

Magyar Salon, Bp. 1895. dec. hó. 24. kötet
621-630. lap

Repkó Imre, kőműves M.D.K.

1895-ben szerepel az
ceri adózók névjegyzékében

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Mercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 390 old.

PETER REPSER

szász ötvösmester, Brassóban pénzverő.

Pátzay Pál: Az erdélyi fejedelmek szép pénzei.
Magyar Müvészet. 1949. 16. évf. 1. sz. 4. l.

Repser Thomas

ötvös

1650 ben céhmester

BRASSO
RE. 20l.

REPP FERENC (asztalos)

Várady J * Dunántúl ref templ 2

Diósgyör, 2001.

388.o.

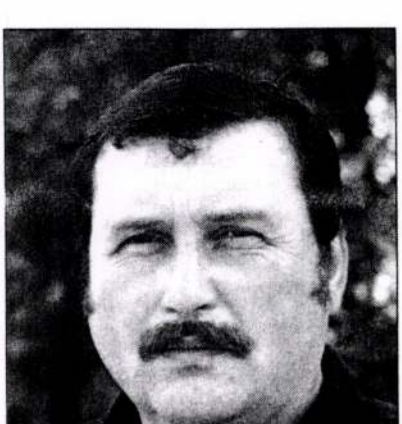

GÁSP

◆ 1951. október

✉ Strelecká 2, 8

1967–71: Iparmű
1972–77: Képzőm
Pozsonyban él. S:
1989-től a CSMK

1982 óta vesz részt csoportos kiállításokon.

SZMKT-kiállítások

1990 – a CSMKT első csoportos kiállítása
1991 – Időben és térben
1995 – az SZMKT második tagsági kiállítása
1996 – Tisztelgés. Budapest
1998 – Pozsonyi műtermek

Köztéri művei

Zene (bronz). Komárom, MATESZ, 1987
Folyó (kő). Trencsén, SZEP, 1990
Prométeusz (andezit). Mohi, Atomerőmű, 1992

M.D.K.

Reppmann Gyula (aradi) épitész

birtak meg, a nyilvános pályázatra benyújtott pályaterve alapján, a mezőtúri uj kaszinó részletterveivel és műveretésével. Munkáját – a felavatás alkalmával – nagy elismeréssel diszértek meg.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII. évf.

jun. 9. sz. 2. old.

M.D.K.

Reppmann Gyula (oradi)
építész

pályanyertes terve
nyomán épült gyönki ág.
ev. templomot nov. 1-én
ünnepélyesen felszenteltér-

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII. évf.

dec. 1. sz. 2. old.

Reppmann Gyula (aradi) M.D.K.
épitész

terve è költségvetése első
díjat nyert a Turkevei vá-
rósházra kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1898. XIX. évf.

fel. 6. sz. 5. old.

MDK

Reppmann Gyula építész

Magy. Épitőművészek Szöv. közgyülése.

Vállalkozók Közl. 23.sz. 1908. jun. 3.

4 l.

Reppmann Gyula M.D.K.

(aradi) építész

„gót stylben tartott" tervével első díjat nyert a tolnamegyei Gyönkön felépítendő uj ref. templomra kiírt pályázaton (melyre Bpestről, Bécsből és a vidékről 15 pályatérv érkezett.)

Vállalkozók Lapja, Bp.1896. XVII. évf.

jun. 23. sz. 3. old.

Reppmann Gyula

építőm

† 1927 nov. 28

Bud Építőm

II. Esk. 232. l.

140/1938.

Reppmann Gyula

műépítész.

1908. Budapest.

M. T. Akadémiai Könyvtár
Érk. 1905 MÁRC. 29

2051

905

Vissza

MDK

Repold Károly
építész

Magánépitkezések. É.I. 1910. jun. 12. 251. l.

MDK

Repold Károly épitész

Épitőipar, 24.sz. 1910. jun. 12. 251 l.

Repold Károly dr

épitész, Gyulán 1872-
ben [illegible]. 1893 óta
[illegible] mint épitész
Török. bizott. póttag.

Budamonograf

57 l. 141 l.
(arc képpel)

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Repold, Károly

Architekt, geb. 8. Nov. 1872 in Pula, bereiste, nach Absolvierung seiner Studien, fast ganz Europa, gründete in Amerika die Freie Bühne, für die er auch zahlreiche Schauspiele, Kabarettlieder und Couplets übersetzte, und liess sich später dauernd in Budapest nieder, wo er an zahlreichen Bankonkurrenzen theilnahm und mit seinen Entwürfen mehrere erste Preise gewann. Hier entfaltete R. auch eine eifrige schriftstellerische Thätigkeit und Propaganda für die Errichtung einer Kommunikationsschule und dafür, dass die Jugend schon in der Mittelschule zum Eintritt in dieselbe vorbereitet werde, ferner für die Kreierung einer Spezialfakultät zur Erforschung der Krebs- und Lungenleiden und sonstiger humanitärer Institutionen. Auch als Komponist hat R. sich mit Erfolg bethätigt. Kruck II. 427. L.

~~Ásatás, útfalvi VI. 174~~

Repold Károly

Repold Károly lovag, építész.
V. Csáky-u. 19. O128-296

Bptávb 1940 szept.

A Nagyméltóságu m.

ügyi Miniszter Ur

10346/1932.-III. szám alatt

kek Országos Bizottságának

évi október hó 1.-től, 1927.

terjedő ötévi időtartamra ki

Midőn a kinevezési

ni szerencsés vagyok, tiszte

hogy Bizottságunkat kulturál

méltóztassék.

Budapest, 1932. no

Repold Károly †
építész

Repold Károly lovag müépitész szeptember 30-án Budapesten elhunyt. Temetése október 2-án délután fél 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Uj Magyarság
1943. okt. 1.

Lemez, bronzkori II. 206.

Repold Károly, gyulai

építész és tervező
Gyulán

Szül. 1872. Gyulán. (Hol tanult, nem mondja.) Működését Budapesten kezdte meg, ahol a Római fürdő és a Csillaghegy építkezéseit vezette. Megfordult a Szentföldön s egyéb kent is sokat utazott külföldön. Zeneszerzéssel és zeneirodalommal is foglalkozik. Részt vett az első világháborúban.

Márkus György: Békés vármegye. Bp, 1936, 726. l.

7
László kár.
László
Sámson

TFŐ
8
neusz pk.
Arszlán
usz és Ján.

DD
9
er és Pál
éter, Pál
er és Pál

Hold; utolsó negyed

RDA
0
emlékez.
Pál
apostol

VII. HÓ JÚLIUS

ÖRTÖK
1
s sz. vére
Tibold
Kozma

TEK
2
lós B.-A.
Ottokár
-A. neve

MBAT
3
Leó p.
Kornél
Anatol

Izr. S Selakh-Lekha

M.D.K.

Reppel András, ács

1775-ben a városi adóösszeírás szerint az egri szervitákat telkein lakik.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 390. old.

REPPEL András ács. 1775-ben az egri városi adóösszeirás szerint a szerviták telkén lakik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

REPPERT Béla építész

SÁROS László: KÖR Építészeti Studió Kft. = Magyar Építőművészet, 1991. 5/6.sz. 4 - 11.p. és ill.

A KÖR tagja, beszámoló munkáikról

...iakok drapériái gyakran a munkatársaktól származnak. ikonosztáz felső soraiba tartozó ikonok
...ését szintén rájuk bízta, ezek ugyanis csak nagyobb t... ól szemlélhetők. Teodorović ezekben az
...ekben csupán a kompozíció vázlatát adt... eg. mí... ont a munkatársak fejezték be. Ez érett
...zakára vonatkozik, amikor tevékenys... t, és egymást érték a megrendelések. A
...si templomok ikonosztázain kívül T... ztázokat Újvidéken (Almási-templom),
...ecen (Mária halála-templom), Karl... olom), Zimonyban (Mária temploma),
...ovicán (Szent István-templom) és Bec... ísa-templom) is.
A budai egyházmegyében létrejött sz... kor nem téveszthetjük szem elől Teo-
...ović két nagy templomban végzett fes... bban az esztendőben, amikor elvégezte
...csi akadémiát (1793-ban), készített... bajai Szent Miklós-templom számára,
...3 és 1820 között pedig sorrendben ... ban levő egykori szerb templomban.
Teodorović bajai ikonosztázán éri el ... zet a csúcspontját. Az idősebb ismert
...kk mesterek ekkorra már vagy megha... stői kifejezőkészségük közvetlenségét,
...nmagukat ismételték. Arsa Teodorov... változatát frissebben, spontánabbul és
...lorit szempontjából élénkebben fejez... beszélhetünk arról a hatásról, amely-
Franz Anton Maulbertsch – aki külö... országon – volt Teodorovićra. Teodo-
...lángoló koloritja nem csupán a kom... álja, hanem elsősorban az alkotói in-
...kifejezése. Ezért a halványzöld, az i... , sőt a fehér kifinomult színérték-vi-
...yai teljes egészében megfelelnek spontá... győzően bizonyítják széles ecsetvoná-
amelyekkel az alakok örvénylő drapéri... .
...étségtelen, hogy e hangulatban és sze... feletti első sor kompozíciói a legsi-
...tebbek: a *Mária születése*, a *Mária ben*... *sztelése*, a *Jézus bemutatása a temp-*
...an, a *Jézus körülmetélése*, a *Jézus szü*... *risztus színeváltozása*, a *Mennybeme-*
..., a *Szentlélek alászállása*, a *Mária, min*... *ia halála*. A nagyméretű kompozíció

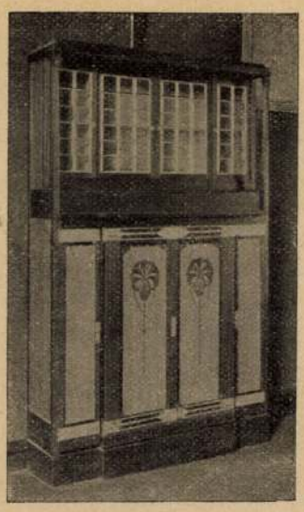

Thurnherr Gyula

MŰBÚTORASZTALOS

BUDAPEST,
VIII., MAGDOLNA-U. 17.

Készít teljes lakberendezéseket.

Ahová a levelek és írásbeli közlemények is kéretnek. Budapest, I., Döbrentei-tér 5., III. 3.
Aradi fiókirodája: Arad, Kossuth Lajos u. 2.

CLICHÉKET IRODALMI MŰVEK, ÁRJEGYZÉKEK- ÉS HIRDETÉSEKHEZ. HÁZONKIVÜLI FÉNYKÉPFELVÉTELEK. VEGYILEG MARATOTT CIMTÁBLÁK GYÁRA

MAGYAR ISTVÁN

MŰASZTALOS

BUDAPEST, IX., KNEZITS-UTCA 8.

Elvállal teljes lakásberendezéseket valamint mindenféle műasztalos és faragott munkát. Javításokat jutányos árért készít.

Gerenday A. és Fia akad.szobrász

Első orsz. szab. síremlékmű gyárosok ::

Főraktár és iroda:
Budapest, VII.,
Kerepesi-út 90. szám.

VÁZLATOKAT ÉS RAJZOKAT DÍJ NÉLKÜL KÜLDÜNK. — ALAPÍTTATOTT 1848-BAN.

ECKMAYER JÓZSEF

BUDAPEST, VI.,
ARADI-UTCA 32.

AJÁNLJA:

ACÉLPLÉH, BOLTI GÖRREDŐNY, NAPELLENZŐ ÉS ESSLINGENI ABLAKREDŐNY GYÁRTMÁNYAIT, KARTELLEN KIVÜL LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

Kérjen ajánlatot!

Magyar Iparművészet
1908. 6. szám.

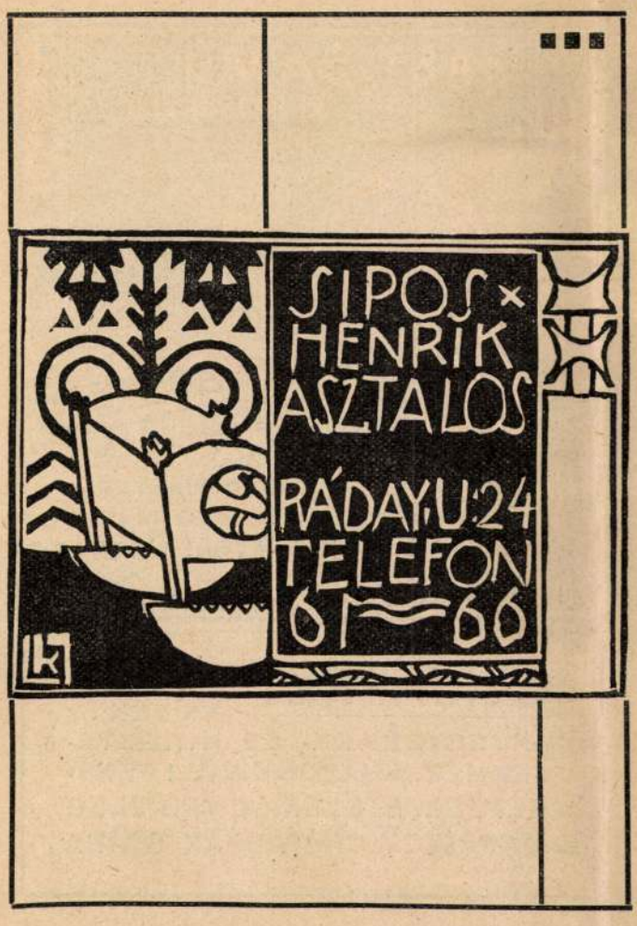

JUHOS SÁNDOR

KÁRPITOS ÉS DISZÍTŐ

Budapest, VII. Kerület, Aréna-út 52. sz.

Elvállal új munkát, valamint javításokat jutányos árban.

Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat, Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

Ezidőszerint a középítési ügyosztály iskolaépítési főosztályát vezeti.

In memoriam. Reppmann Gyula építőmester munkás életének 59-ik évében elhúnyt.

Kinevezések. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére a Kormányzó az államépítészeti hivatalok mérnöki személyzetének létszámában Ivánka Lajos és Wagner Zsigmond műszaki főtanácsosi címmel és jelleggel felruházott műszaki tanácsosokat királyi műszaki főtanácsosokká nevezte ki.

Az Országos Középítési Tanács alelnökei. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter dr. Kandó Kálmán gyárigazgatót és dr. Hültl Dezső műegyetemi ny. r. tanárt, országos középítési tanácsosokat, az 1932. év végéig terjedő működési időszak tartamára az Országos Középítési Tanács alelnökeivé nevezte ki.

Nyugalombavonuló mérnökök. A főváros tanácsa tudvalévőleg nyugalmazta Mihalyik István műszaki főtanácsost és Ivántsó István műszaki tanácsost. A nyugalomba vonuló derék és érdemes főtisztviselők ünneplésére a műszaki ügyosztályok szombaton este bankettet rendeztek az egyik belvárosi étteremben, amelyen a tanács részéről Solty, Vajna és Rumbach tanácsnokok jelentek meg. A műszaki főtanácsosok közül Linhart József, Végh Gyula, Molnár László, Csármann Ferenc és Wossala Sándor jelentek meg, de testületileg vettek részt az ünnepies estebéden a főváros összes mérnökei is. Az első felköszöntőt Vajna tanácsnok mondotta, majd Solty tanácsnok, Wossala főtanácsos, Rózsás és Bánóczy főmérnökök, végül az ügyosztályban legrégebben működő jogász, Gajáry György dr. fogalmazó mondottak meleghangú pohárköszöntőt.

A debreceni kőműves, stb. képzettségvizsgáló bizottság új elnöke. A kereskedelemügyi miniszter Kovács Gyula kir. műszaki tanácsost, a debreceni m. kir. államépítészeti hivatal főnökét, a debreceni kőműves, kőfaragó- és ácsmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottság elnökévé kinevezte.

A mérnökegylet 1927/28. évi egyleti kispályázata. A pályázat tárgya: a Calvin-téren felállítandó villamos megállóépület. A pályázaton részt vehet a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet minden tagja sajátkezű, önálló munkájával. A pályázat titkos, a pályatervekhez szabályszerűen kiállított jeligés levél csatolandó. Pályadíj: az egyleti ezüstérem. A pályanyertes mű a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet tulajdonává válik. A bíráló-bizottság tagjai: dr. Bierbauer Virgil, Rados Jenő és ifj. Ziegler Géza. Beadási határidő 1928. évi április hó 12-én 18 óra.

Kiskunfélegyháza r. t. város e héten eldöntött közkórházi építési tervpályázatán I. díjat Körmendy és Senyei (Budapest), II. díjat Baczó és Mirgay (Debrecen), III. díjat Frecska (Budapest) építészek nyerték.

A posta közp. járműtelep építési munkái befejezés alatt állván, Bierbauer István és Hübner Jenő művezető építészek az összes építőiparosok nevében, a magyar építőmesterek egyleti helyiségeiben f. hó 10-én este, egy barátságos vacsora keretében köszönték meg a postavezérigazgatóságnak és az építőbizottságnak a közel öt évig tartó munkaalkalmat. A vacsorán Demény Károly államtitkár, Kolossváry Endre és Fodor Jenő h. államtitkárok és a posta főbb tisztviselői jelentek meg a kereskedelemügyi minisztérium részéről. Az áldomáson Demény a művezető építészek és a posta építési osztályának az építés alatt tanusított dicséretreméltó, kifogástalan irányítását, Kolossváry a magyar építőiparosok szakszerű és elsőrangú teljesítményét, Bierbauer pedig a postavezérigazgatóság áldozatkészségét méltatta, kegyelettel megemlékezvén az építkezésnél befolyt dr. Hauszmann Alajos ny. műegy. tanárnak, mint tanácsadónak, dr. Lipták Pál, Gravieser és Vögerl iparosok elhunytáról. A több mint 80 tagú társaság a késői órákig volt együtt az építőmesterek szép és kedélyes egyesületi helyiségeiben.

A Vár építési szabályzatának módosítása. A Közmunkatanács kimondotta, hogy a jövőben csak olyan új építkezésekre adnak ki engedélyt a Várban, amelyek ennek a történelmi jellegnek megfelelnek. A szabályzatban megállapítják az épületek legnagyobb magasságát és utasítások vannak benne a külső kiképzés módjára is. Ezentúl az építési engedélyeknél a Műemlékek Országos Bizottságának véleményét is kikérik. Ennek a történelmi jellegnek megfelelően dolgozzák át a Vár városszabályozását is.

Napibírságot szabhat ki a Fővárosi Közmunkák Tanácsa nem teljesítés esetén. A Fővárosi Közmunkák Tanácsa (11385/1927. sz. alatt) közhírré teszi, hogy 1927 június 28-i ülésében 5206. sz. alatt hozott határozatával — amelynek életbeléptetéséhez a belügyminiszter úr 1927. évi november hó 23-án 45.624/1927—IV. szám alatt hozzájárult — a Budapest székesfőváros területére szóló Építésügyi Szabályzat 538. §-át harmadik bekezdésként a következőkkel egészítette ki: „Abbanhagyásra, megszüntetésre, eltávolításra, kiürítésre, lezárásra, lebontásra, biztosításra, helyreállításra, visszahelyezésre, vagy más munka elvégzésére, avagy cselekmény teljesítésére szóló kötelezéssel szemben fenforgó mulasztás esetében a hatóság, az eset körülményeihez képest a birságolást úgy is alkalmazhatja, hogy naponként vagy hetenként, stb. pénzbírságot, amely mindaddig fizetendő, amíg a kötelezés nincs teljesítve. Az egy napra eső bírság összege 50 (ötven) pengőt nem haladhat meg."

HIVATALOS RÉSZ

Székesfehérvár. (Műtárgyak létesítésére) **december 20-án d. e. 10 órakor** versenytárgyalást tart az alispáni hivatal.

Püspökladány. (Kútfúrásra) versenytárgyalást tart **december 28-án** a község előljárósága.

Kenderes. (Iskola építésre) versenytárgyalást tart **december 15-én** a ref. egyház lelkészi hivatala.

Székesfehérvár. (Mérnöki felvételi munkára) pályázatot hirdet **december 21-ére** az alispáni hivatal.

Szolnok. (Jászberényi adóhivatali épület munkáira) tart versenytárgyalást **december 27-én** a szolnoki pénzügyigazgatóság.

Nyiregyháza. (A gégényi ref. egytantermes kétszobás tanítói lakás és különálló épületekből álló iskola építése.) A nyiregyházi m. kir. államépítészeti hivatal 2327/927. sz. alatt **december 21-iki d. e. 11 órai** határidővel versenytárgyalást hirdet.

A m. kir. postavezérigazgatóság, Makó, D'orsai u. 2645/a. hr. szám alatti telken építendő m. kir. postaház szobrász, asztalos, lakatos, mázoló, különleges lakatos, üveges, burkoló, padozati munkáira **1927. évi december hó 20-án d. e. 11 órai benyujtási határidővel** nyilvános versenyeárgyalást tart. Az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok, valamint a szükséges felvilágosítások a m. kir. postavezérigazgatóság 7-ik ügyosztályánál, Budapest, I., Krisztina körut 12. sz. V. em. 515. ajtószám alatt szerezhetők be hivatalos órák alatt s ugyanott a rajzok is megtekinthetők. Az ajánlatok december hó 20-án 12 órakor fognak felbontatni.

MAGÁNÉPITÉSI ENGEDÉLYEK.

A magánépítési albizottság 1927 nov. 28-án tartott ülésében (elnök: Csármann Ferenc műsz. főtanácsos, jegyző: Haris Sándor s.-hiv. igazgató) a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre: Nobel Ferenc az I., Mohai-út 3053/3. hrsz. a. fdsz. ház. terv. Hronek János; Gyöngy Lajos a II., Vitéz-u. 13853. hrsz. a. toldalék, terv. Lack János; özv. Szunk Lajosné a II., Hadapród-u. 14615. hrsz. a. emeletes nyaraló, terv. Gattaringer Oszkár; dr. Szebehelyi Jenő a II., Hidász-u. 11599. hrsz. a. fdsz. ház; Kovács Gyula a VI., Öv-u. 1959/70. hrsz. toldalék. terv. Farkas Antal; Jakabffy Zoltán az I., Serleg-u. 5111. hrsz. a. toldalék; Kelemen János az I., Sashegy 2654/4. hrsz. a. toldalék; Mosberger István a VII., Istvánffy-u. 1974/100. hrsz. a. fdsz. lakóház; Tibor Béla az I., Horthy Miklós-út 4367/6. hrsz. a. fdsz. ház, terv. Tiefenbach József; Alt József és tsai a III., Táborhegy 16802/6. hrsz. a. családi ház; Schlotter Simon az I., Galgóczi-út 10357/1. hrsz. a. fdsz. ház; Vas István a X., Bonyhádi-út 2013/7. hrsz. a. családi ház; Gál János a X., Grói Gvadányi-u. 2013/55. hrsz. a. fdsz. ház; Pataki Pál a III., Kiscelli-u. 53. sz. a. családi ház, terv. Hajnal Henrik; Deutsch Árpád a VI., Petneházy-u. 1541/40. hrsz. a. fdsz. üzletház, terv. Mengl Ferenc.

Legolcsóbb összecsukós vaságyat, kárpitozott matracot, vas- és rézbutort, ágybetétet szállít
Prohászka, gyáros Budapest, VI. gróf Zichy Jenő ucca 45. szám Fiók: IX. Üllői út 9. szám

MARABU
EGYLAKÁSOS KÖZPONTI MELEGVIZFÜTÉS

KAZÁNOK
RADIÁTOROK
KÖZPONTI FŰTÉSHEZ
MAGYAR RADIÁTORGYAR R.-T.
BUDAPEST X. GYÖMRŐI ÚT 76-78 SZÁM

Padozati munkák elsőrangú kivitelben, tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfalt parkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Rész.-Társ.
Iroda: Budapest, V., Balaton-utca 2.
Telefon: T. 212-44. Sürgönycím: „Lőrincipar"

Krausz Lajos szobrász
Egyházi munkák, oltárok, szobrok, keresztkutak, díszítmények stb Pio'an épületi mnukák, homlokzati díszítmény, specialista Stukkó menyezeti munkákban. Bronz- és famunkák. Művészi síremlékek márvány, gránit, mészkő, műkőanyagból. Elsőrangu referenciák.
Műterem Bpest, VI Lehel-u. 14. Telefonhivó L. 908-48.

SZUBOTA ISTVÁN és FIA
Oltárkészítő és m űar anyozó
BUDAPEST, VIII., NAP-UTCA 36. Telefon: J. 460-31.

NEMES SEPERNYA VAKOLAT
Központi iroda:
Budapest, VII.
Lövölde-tér 2/a
Telefon: József 313-60

KORÁNYI ÉS FRÖHLICH
REDŐNYGYÁRA
Budapest, VIII., Kisfaludy ucca 5e.
Acélredőny, Faredőny, Bostwigh-tolórács, szab. ablakszellőztető, ajtócsukó és napellenző szerkezetek
Telefon: József 323-76. Telefon: József 323-76.
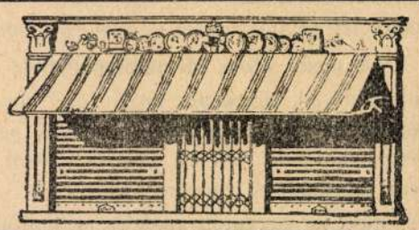

Hepkó Imre kőmüves. Egerben 1845-ben azmadózók névjegyzékében szerepel.

A Hevemegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Repser Péter

ötvös

irod + 1642. okt. 22.

Gy. Brassó Erd. Muz.

386

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyf

Miután keresményemnek 191..... év

tesénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... év

.....

tanu.

.....

tanu.

Repser Péter alias Schun

ötvös 1604

család

Gyárfás Brassó 100

Repser vagy Schun Pétér

ötvös

irod belép. 1655.
decz. 6.
+ 1675. okt. 12.

Gy. Brassó Erd. Muz.

386

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a mühelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Mühelyi minta.

Repser v. Schun Pitter

ötvös

irod

G. Brassó Száradok

236

1629 echm.
1630 "
1631 "
1632 "
1636 "

..... *műhely.*

önökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

i ..... hó.....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Repser Pitter

ötr.

Pitter Repser von Cronen
1614-15 ben rent vett
az ötvösök tanácsko-
zásán Medgyesen

irod

Rothkunstgew 77 l.

irod

Müll Fr. 40 l.

..... *mühely.*

őnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

.

i ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Schun (Repser) Peter

ötv. Brassó. 1655-75.

irod

gegy 130. l.
(mester jegye közölve)

.....*műhely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

.

i .....hó.....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Repser Peter

ötvös

1642. meghalt.

BRASSO
RE. 20. l

Repser, alias Schun

Peter

brassói ötvös

peüzverő

irod.

Huszerdpeüz

506. l.

Repser János id

ötv.

Kőmagyötvj. 195 sz.

Repser Hannes

ötvös

irod

G. Brassó. Száradok

237

1650 čelm.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta

Repser Mihály

brassói ötvös

1673–1717

Mellbojtár XVII. sz. vége

M. Nemzeti Múzeum

tulajd.

Zrínyi

Repser Mihály

ötvös

irod belép 1673. okt. 10.
+ 1717. ápr. 23.

Gy. Brassó Erd. Muz.

385

_____ *műhely.*

őnökség!

_____ hó____n történő kifize-

_____ indokából személyesen meg nem

_____ számu _____

n.

vi _____ hó_____

_____

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Repser Mihael

ötvös 1673–1717

lásd

Gyárfás Brassó 323

..... *mühely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

vi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Repser Mihály

Th. Brassó: 1673–717

irod

gegy 130. l.

(mester jegy körölve)

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Repser Michael

ötvös 1658

társ

Gyárfás Brassó 119

Repser Mikhael

ötvös

1673 mesterré lett
1717 meghalt

BRASSO
RE.

221

Repser Mihály

ötv.

Kőmagyötvj. 237. sz.

Repser Mihály

ötvös Brassó

Kőmagyötvy 42. l.

Tacitus denára VIII. 124.

Reyser Mihály

brassói ötvös

XVII. sz.

I.

Körlemezek

a Nemzeti Muzeum
Érem- és Régiség-
tárából. 1916. I.
cs. l. sz. 59. l.

nak a müemlékek orsz. bizottsága

ökének

Budapest.

s hó 23-án 546 sz. a. kelt b. átiratá-

van szerencsém Möller István bizott-

ri őraljaboldogfalvai és vajdahunya-

Repsch Márton

Kőszegi ötvös

2 gyertyafartó, XIX sz

1. negyede

ozv. Magyary Lajosné

tulajd.

Inul

Repsch Márton

ötvös Kőszeg

Kőmagyötvj. 192. l.

1112		**MR** Martinus Repsch, e. 1798—1828.	
	Nr. 1108	Kehely kerek talpon, baluszterszárral, lándzsaleveles kosárral. — *Kelch auf rundem Fuß, m. Balusterschaft u. Schalenkorb aus Lanzenspitzblättern.* — „1798." M—*H* 25,5 R. k. pléb. templom, Kőszeg — *Pfarrkirche, Güns.* Expos. 1911 (Szombathely — *Steinamanger*) : 227.	L2
1113		**MR** Ugyanaz. — *Derselbe.*	
	Nr. 1101	*a)* Tálca, ellipszis idomú, 4 lábon. — *Platte, oval, auf 4 Füßen.* Artner N.-né, Sopron — *Ödenburg.*	
	Nr. 1103	*b)* Levesmerőkanál. — *Suppenschöpfer.* — Ca 1810. † Báró Szalay Imre, Bp.	
	Nr. 1103	*c)* Ellenőrző lemez. — *Kontrolltäfelchen.* Museum, Kőszeg — *Güns.*	

13 Bellar Róbert et.		Görög Glicéria vt. Izraelita Ijar 21
CSÜTÖRTÖK **14** Bonifác vt.	Utolsó negyed 7 óra 12 pk.	Protestáns Bonifác Görög Izidor vt. Izraelita Ijar 22
PÉNTEK **15** Salle Sz. Ján.		Protestáns Zsófia Görög Pakóm Izraelita Ijar 23
SZOMBAT **16** Nepom. János	1936 Május 31 nap	Protestáns Mózes Görög Teodor Izraelita S.Beh.Bek.

20-ik hét

Nap kelte 4 óra 30 pk. — Nyugta 19 óra 31 pk.

Repsch Márton

ötv.

Kőmagoty. 1112. sz.

RÉPSCH *Mihály*, ötvös Kőszegen (1766—1840). Egy ezüst ereklyetartó feszülete a XIX. sz. elejéről a nagygencsi rk. plébánia tulajdonában van.

É. É. II. 360 l

Budapest, 1933. október 1.

Y Uraknak,

Budapest.

elüket megkaptuk ,melyben értesite-

zésével folyószámlát ohajtanak nyit-

kodunk közölni a következő feltéte-

OOP-t bankunkban. Mi fölszámitunk

Repsch Mihály

ötvös

1828 Kőrös

Kapnagyarországi ötvösök 431.

...et 11-én.

...téken ábrázolva, hogy a háttérben
... eső, az előtérben pedig, a hol ~~...~~
~~...ognak, földre ülő kisleány ki fejét~~
~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~
~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~
...xi a reábízott lovakat, már a szél fuj és az égbolton
~~...~~ ~~...~~ A leányka fejét pokróc-
...ében a szürke mellett álló és fü-
...bárát tartja. Jelzése alól ~~...~~ balra:

...-- Lelt. sz. 4456. -- Értéke 1000 K. --
...1912 márczius 9-én (621-913) -- A Ma-
...381-913). -- ~~Átvétetett 1913 április~~
...tt 1914 márczius 30-án (245-914).

52

Repsch Mihály

erüstmíves.

A XIX. Nazad elsőfelében Kőszegen élt, tehnitéges, vagyonos polgár, aki az 1833-ban alapitott Korhán egylet alapitásához nagyobb összeggel járult.

Chernel. Kőszeg. 1877

81.l

24090 Közs

Repsch Mihály

Ötvös, Kőszeg

XVIII. 14.

l.

Horváth Tibor 22. l.

Repsch Mihály (?)

Köszegi (?) ötvös 1766–1840. (?) Nagyon gyanus!

A nagygenesi rk. plébánia tulajdonában egy ezüst erekhegetettő feszülete a XIX. sz elejéről fentitől.

Az adat feltétlenül ellenőrzendő!

Hor Szombathely 65. l.

38907. Kisedve 560
3).

1909.

ből.

ckélyen ülve ~~vannak~~ ábrázol-
et nő pedig szembenéz. Az előb-
yujtva tartja, mintha beszél-
eldiszitett kezeit a párká-
upasz arczú férfinak: kerek
a hölgynek: főkötő gyolcs-hom-
éremmel és kivágott sötét ruha
és minden egyes ~~sik~~ mezőnyén

) (41) cm.
an Schöppel Henriktől 320 K-án

május 20-án 1173 szám alatt.

342

32 Jb-!

Repsch Mihály

Köszegi ötvös

l

Mihályifalnegyhm

33. l.

~~Sárokpad, fejérmegye~~

VIII. 186.

M.D.K.

Repsch Mihály, ötvös

valószínűleg Bécsben született. Ennek jött Kőszegre, ahol kb. 20 éves lehetett, amikor polgárjogot nyert és letelepedett. 1840-ben halt meg, 74 éves korában. Az anyakönyv „polgári aranyműves"-ként emliti, terát valószínűleg ékszerész is volt. A környéken sokat foglalkoztatott mester lehetett. Szerző időrendi sorrendben tíz művét sorolja fel, pontos leírással és négy %.

Somogyi Árpád: Régi kőszegi ötvösökről (253-264. old.) Művészettörténeti Értesitő, Bp. 1962. XI. évf. 4. sz.)

256-259. old. 10-15. ábra + 16. sz. próbatábla

M.D.K.

Repsch Mihály, ötvös

... művének képét közli. Megcáfolja Kőszegby Elemérnek több Repscre vonatkozó állitását, ig mindjárt a keresztnevet illetőleg (nem Márton!), működésének legkorábbi időpontja nem 1798, hanem sokkal korábbi, műveinek látható helybélyegzés nem poncolt, hanem beütött, stb. Repsch-szerző szerint-nem volt hi magasló egyéniség, de érdeme, hogy elsőnek honosította meg haránzban a copf-stilust, viszont amellett, kosszú palyáján, konzervativan kitartott, akkor is amikor 1815-ben a korizlés már megváltozott.

Somogyi Árpád: Régi kőszegi ötvösökről (253-264. old)
Müvészettörténeti Értesitő, 1962, XI. évf. 4. sz.

256-259. old. 10-15. ábra + 16. sz. próbatábla

M.D.K.